

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

59. aastakäik
30. august 2016

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2014–2015

9. märtsi 2015. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 132, 14.4.2016.

ISTUNGJÄRK 2015–2016

10.–12. märtsi 2015. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 132, 14.4.2016.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Teisipäev, 10. märts 2015

2016/C 316/01	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Liidus 2013. aastal naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas saavutatud edu kohta (2014/2217(INI))	2
2016/C 316/02	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Liidu konkurentsipoliitika aastaaruande kohta (2014/2158(INI))	15
2016/C 316/03	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Keskpanga 2013. aasta aruande kohta (2014/2157(INI))	30
Kolmapäev, 11. märts 2015		
2016/C 316/04	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Liidu finantshuvide kaitset ja pettusevastast võitlust käsitleva 2013. aasta aruande kohta (2014/2155(INI))	37
2016/C 316/05	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Montenegro 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2947(RSP))	48

2016/C 316/06	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Jugoslaavia Makedoonia vabariigi 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2948(RSP))	54
2016/C 316/07	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Serbia 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2949(RSP))	61
2016/C 316/08	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Kosovo integreerumise kohta Euroopa (2014/2950(RSP))	68
2016/C 316/09	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2015. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (2014/2221(INI))	75
2016/C 316/10	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2015. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta (2014/2222(INI))	83
2016/C 316/11	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon ühtse turu juhtimise kohta 2015. aasta Euroopa poolaasta raames (2014/2212(INI))	98
2016/C 316/12	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon laste seksuaalse kuritarvitamise kohta internetis (2015/2564(RSP))	109

Neljapäev, 12. märts 2015

2016/C 316/13	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon hiljutiste ISiSe/Da'eshi rünnakute ja inimröövide kohta Lähis-Idas, eelkõige assüürlaste vastu (2015/2599(RSP))	113
2016/C 316/14	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon Lõuna-Sudaani, sh hiljutiste lapseröövide kohta (2015/2603(RSP))	117
2016/C 316/15	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon Tansaania kohta, eelkõige seoses maade hõivamise küsimusega (2015/2604(RSP))	122
2016/C 316/16	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon Vene opositsioonijuhhi Boriss Nemtsovi mõrvamise ja demokraatia olukorra kohta Venemaal (2015/2592(RSP))	126
2016/C 316/17	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja iga-aastase aruande kohta Euroopa Parlamendile (2014/2219(INI))	130
2016/C 316/18	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas (2014/2216(INI)) . . .	141
2016/C 316/19	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon ELi ja Araabia Riikide Liiga vaheliste suhete ja terrorismivastase võitluse alase koostöö kohta (2015/2573(RSP))	172
2016/C 316/20	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon huntahvena varude säästva kasutamise kohta (2015/2596(RSP))	176
2016/C 316/21	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2015. aasta istungjärguks (2015/2572(RSP))	178
2016/C 316/22	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon olukorra kohta Venezuelas (2015/2582(RSP))	190

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Parlament

Kolmapäev, 11. märts 2015

2016/C 316/23	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta otsus Theodoros Zagorakise puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2015/2048(IMM))	194
2016/C 316/24	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta otsus Sergei Stanishevi puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2014/2259(IMM))	196

III Ettevalmistavad aktid

EUROOPA PARLAMENT

Teisipäev, 10. märts 2015

2016/C 316/25	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Poola taotlus EGF/2013/009 PL/Zachem) (COM(2015)0013 – C8-0010/2015 – 2015/2016(BUD))	198
2016/C 316/26	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Saksamaa taotlus EGF/2014/014 DE/Aleo Solar (COM(2014)0726 – C8-0012/2015 – 2015/2018(BUD))	201
2016/C 316/27	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Belgia taotlus EGF/2013/007 BE/Hainaut steel (Dufenco-NLMK) (COM(2014)0725 – C8-0013/2015 – 2015/2019(BUD))	204
2016/C 316/28	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Belgia taotlus EGF/2014/012 BE/ArcelorMittal) (COM(2014)0734 – C8-0014/2015 – 2015/2020(BUD))	208

2016/C 316/29	<p>Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Belgia taotlus EGF/2014/011 BE/Caterpillar) (COM(2014)0735 – C8-0015/2015 – 2015/2021(BUD))</p>	212
2016/C 316/30	<p>P8_TA(2015)0046</p> <p>Ühenduses liikuvate maanteeõidukite maksimaalmõõtmed ja täismass ***II</p> <p>Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteeõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass (11296/3/2014 – C8-0294/2014 – 2013/0105(COD))</p> <p>P8_TC2-COD(2013)0105</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel 10. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/..., millega muudetakse nõukogu direktiivi 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteeõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass .</p>	215
2016/C 316/31	<p>P8_TA(2015)0047</p> <p>Euroopa pikaajalised investeerimisfondid ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa pikaajaliste investeerimisfondide kohta (COM(2013)0462 – C7-0209/2013 – 2013/0214(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2013)0214</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... Euroopa pikaajaliste investeerimisfondide kohta</p>	217
2016/C 316/32	<p>P8_TA(2015)0048</p> <p>Kaardipõhiste maksetehingute vahendustasud ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kaardipõhiste maksetehingute vahendustasude kohta (COM(2013)0550 – C7-0241/2013 – 2013/0265(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2013)0265</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... kaardipõhiste maksetehingute vahendustasude kohta</p>	219
2016/C 316/33	<p>Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Belgia taotlus EGF/2013/011 BE/Saint-Gobain Sekurit) (COM(2015)0009 – C8-0011/2015 – 2015/2017(BUD))</p>	220

Kolmapäev, 11. märts 2015

2016/C 316/34

P8_TA(2015)0053

Teatavatest kolmandatest riikidest pärit impordi ühised eeskirjad ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus teatavatest kolmandatest riikidest pärit impordi ühiste eeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2014)0323 – C8-0014/2014 – 2014/0168(COD))

P8_TC1-COD(2014)0168

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... teatavatest kolmandatest riikidest pärit impordi ühiste eeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) 224

2016/C 316/35

P8_TA(2015)0054

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping Montenegroga ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud) (COM(2014)0374 – C8-0035/2014 – 2014/0190(COD))

P8_TC1-COD(2014)0190

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud) 226

2016/C 316/36

P8_TA(2015)0055

ELi tariifikvoodid kvaliteetse veiseliha, sealihaga, kodulinnuliha, nisu ja meslini ning kliide, peprede ja muude töötlusjääkide jaoks ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kvaliteetse veiseliha, samuti sealihaga, kodulinnuliha, nisu ja meslini ning kliide, peprede ja muude töötlusjääkide suhtes teatavate liidu tariifikvootide avamise ja haldamise kohta (kodifitseeritud) (COM(2014)0594 – C8-0169/2014 – 2014/0276(COD))

P8_TC1-COD(2014)0276

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... kvaliteetse veiseliha, samuti sealihaga, kodulinnuliha, nisu ja meslini ning kliide, peprede ja muude töötlusjääkide suhtes teatavate liidu tariifikvootide avamise ja haldamise kohta (kodifitseeritud) 227

2016/C 316/37

P8_TA(2015)0056

Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimine ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimise kohta (kodifitseeritud) (COM(2014)0586 – C8-0166/2014 – 2014/0272(COD))

P8_TC1-COD(2014)0272

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimise kohta (kodifitseeritud) 228

2016/C 316/38

P8_TA(2015)0057

Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimisel tehtavate teatavate soodustuste peatamine
***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega peatatakse teatavad soodustused Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimisel (kodifitseeritud) (COM(2014)0593 – C8-0170/2014 – 2014/0275(COD))

P8_TC1-COD(2014)0275

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/..., millega peatatakse teatavad soodustused Türgist pärit põllumajandustoodete liitu importimisel (kodifitseeritud) 229

2016/C 316/39

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Vahemere üldise kalanduskomisjoni asutamise muudetud lepingu Euroopa Liidu nimel heakskiitmise kohta (14993/2014 – C8-0027/2015 – 2014/0274(NLE)) 230

2016/C 316/40

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon 2016. aasta eelarve koostamise üldsuuniste kohta, III jagu – Komisjon (2015/2008(BUD)) 231

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2014–2015

9. märtsi 2015. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 132, 14.4.2016.

ISTUNGJÄRK 2015–2016

10.–12. märtsi 2015. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 132, 14.4.2016.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 10. märts 2015

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2015)0050

2013. aastal Euroopa Liidus naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas saavutatud edu

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Liidus 2013. aastal naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas saavutatud edu kohta (2014/2217(INI))

(2016/C 316/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 8,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 23,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse 18. detsembri 1979. aasta ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse 1949. aasta ÜRO inimkaubanduse ja kupeldamise keelustamise konventsiooni;
- võttes arvesse Pekingis 15. septembril 1995. aastal neljandal ülemaailmsel naisteteemalisel konverentsil vastu võetud deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning lõppdokumente, mis võeti vastu ÜRO eriistungjärgudel Peking + 5 (2000), Peking + 10 (2005) ja Peking + 15 (2010),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 606/2013 tsiviilasjades määratud kaitsemeetmete vastastikuse tunnustamise kohta⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK⁽²⁾,
- võttes arvesse ÜRO 13. detsembri 2006. aasta puuetega inimeste õiguste konventsiooni, eriti selle artiklit 6 puuetega naiste kohta,

⁽¹⁾ ELT L 181, 29.6.2013, lk 4.

⁽²⁾ ELT L 315, 14.11.2012, lk 57.

Teisipäev, 10. märts 2015

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/99/EL Euroopa lähenemiskeelu kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK ⁽²⁾,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse soolise tasakaalu parandamist börsil noteeritud äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete seas ja sellega seotud meetmeid (naissoost juhatuse liikmete direktiiv (COM(2012)0614)),
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon),
- võttes arvesse 7. märtsi 2011. aasta Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti (2011–2020) ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2010. aasta teatist „Kindel kohustus tagada meeste ja naiste võrdõiguslikkus. Naiste harta” (COM(2010)0078),
- võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2010. aasta teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015” (COM(2010)0491),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni talituste 16. septembri 2013. aasta töödokumenti „Soolise võrdõiguslikkuse strateegia (2010–2015) vahehindamine” (SWD(2013)0339),
- võttes arvesse komisjoni talituste 8. mai 2013. aasta töödokumenti „2012. aasta aruanne naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas tehtud edusammude kohta” (SWD(2013)0171),
- võttes arvesse komisjoni 25. novembri 2013. aasta teatist „Naiste suguelundite moonutamine tuleb lõpetada” (COM(2013)0833),
- võttes arvesse 2012. aastal avaldatud Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi aruannet „Pekingi tegevusplatvormi „Naistevastane vägivald. Tugi ohvritele” ELi liikmesriikides rakendamise analüüs”,
- võttes arvesse nõukogu 5.–6. juuni 2014. aasta järeldusi „Naiste- ja tütarlaste vastase vägivalla kõikide vormide, sealhulgas naiste suguelundite moonutamise ennetamine ja selle vastu võitlemine”,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2014. aasta resolutsiooni naiste suguelundite moonutamise kaotamise kohta ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT L 338, 21.12.2011, lk 2.

⁽²⁾ ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.

⁽³⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta järeldused.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0105.

Teisipäev, 10. märts 2015

- võttes arvesse pärast 1975. aastat avaldatud ELi direktiive meeste ja naiste võrdse kohtlemise erinevate aspektide kohta (direktiiv 2010/41/EL⁽¹⁾, direktiiv 2010/18/EL⁽²⁾, direktiiv 2006/54/EÜ⁽³⁾, direktiiv 2004/113/EÜ⁽⁴⁾, direktiiv 92/85/EMÜ⁽⁵⁾, direktiiv 86/613/EMÜ⁽⁶⁾ ja direktiiv 79/7/EMÜ⁽⁷⁾),
- võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni meestele ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte rakendamise kohta⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2013. aasta resolutsiooni majanduskriisi mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele ning naiste õigustele⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 11. juuni 2013. aasta resolutsiooni naiste haridus- ja tööalase liikuvuse kohta ELis⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2013. aasta resolutsiooni sooliste stereotüüpide kaotamise kohta ELis⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2013. aasta resolutsiooni ÜRO naiste olukorra komisjoni 57. istungjärgu kohta „Igasuguse naiste- ja tütarlastevastase vägivalda tõkestamine ja likvideerimine”⁽¹²⁾,
- võttes arvesse oma 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni naiste töötingimuste kohta teenindussektoris⁽¹³⁾,
- võttes arvesse oma 24. mai 2012. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile meestele ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamise kohta⁽¹⁴⁾,
- võttes arvesse oma 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2009⁽¹⁵⁾, 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2010⁽¹⁶⁾ ja 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2011⁽¹⁷⁾,
- võttes arvesse oma 6. juuli 2011. aasta resolutsiooni naiste ja ärijuhtimise kohta⁽¹⁸⁾,
- võttes arvesse oma 5. aprilli 2011. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalda vastu võitlemise ELi uue poliitilise raamistiku prioriteetide ja põhijoonte kohta⁽¹⁹⁾,
- võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni naiste vaesuse olemuse kohta Euroopa Liidus⁽²⁰⁾,
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni majanduslanguse ja finantskriisi sooliste aspektide kohta⁽²¹⁾,
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsiooni soopõhise võrdse kohtlemise ja põlvkondade vahelise solidaarsuse kohta⁽²²⁾,

⁽¹⁾ ELT L 180, 15.7.2010, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 68, 18.3.2010, lk 13.

⁽³⁾ ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

⁽⁴⁾ ELT L 373, 21.12.2004, lk 37.

⁽⁵⁾ EÜT L 348, 28.11.1992, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 359, 19.12.1986, lk 56.

⁽⁷⁾ EÜT L 6, 10.1.1979, lk 24.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0375.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0073.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0247.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0074.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0045.

⁽¹³⁾ ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 47.

⁽¹⁴⁾ ELT C 264 E, 13.9.2013, lk 75.

⁽¹⁵⁾ ELT C 341 E, 16.12.2010, lk 35.

⁽¹⁶⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 65.

⁽¹⁷⁾ ELT C 251 E, 31.8.2013, lk 1.

⁽¹⁸⁾ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 134.

⁽¹⁹⁾ ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 26.

⁽²⁰⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 77.

⁽²¹⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 79.

⁽²²⁾ ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 31.

Teisipäev, 10. märts 2015

- võttes arvesse oma 26. veebruari 2014. aasta resolutsiooni seksuaalse ärakasutamise ja prostitutsiooni ning nende mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 13. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni naiste ja vaesuse kohta Euroopa Liidus ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalla vastase võitluse kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja tervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlev direktiiv (COM(2008)0637)),
 - võttes arvesse nõukogu 20. mai 2014. aasta järeldusi soolise võrdõiguslikkuse kohta spordis,
 - võttes arvesse direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 3. juuni 2013. aasta eduaruannet Barcelona eesmärkide kohta pealkirjaga „Lapsehoiuteenuste arendamine Euroopas jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu heaks”,
 - võttes arvesse komisjoni 2014. aasta septembri aruannet „Statistilised andmed Euroopa naisettevõtjate kohta”,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aasta märtsi uuringut „Naistevastane vägivald: ELi hõlmav uurimus”, milles esitati esimest korda andmeid naistevastase vägivalla mitmesuguste vormide ulatuse, olemuse ja tagajärgede kohta, samuti ohvrite reageerimise kohta vägivaldajuhtumitele ja nende teadlikkusele oma õigustest,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 168, milles käsitletakse rahvatervist, ning eelkõige selle lõiget 7, kus sätestatakse, et liidu meetmetes võetakse arvesse liikmesriikide vastutust oma tervishoiupoliitika määramisel ning tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A8-0015/2015),
- A. arvestades, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus on põhiõigus, mida on tunnustatud aluslepingutes alates 1957. aasta Rooma lepingust ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas; arvestades, et kuigi Euroopa Liit on võtnud vastu arvukalt tekste, et tagada meeste ja naiste võrdne kohtlemine ning võrdsed võimalused ja võidelda igasuguse diskrimineerimise vastu soo alusel, ning et liit on seadnud endale konkreetse eesmärgi süvalaiendada soolist võrdõiguslikkust kõikides oma tegevustes, ei ole siiski saavutatud piisavat edu ning ebavõrdsus meeste ja naiste vahel püsib;
- B. arvestades, et meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte tähendab, et ei tohi olla mitte mingisugust diskrimineerimist, ei otsest ega kaudset, ka mitte emaduse, isaduse ja perekohustuste jagamise osas;
- C. arvestades, et on äärmiselt tähtis võtta arvesse diskrimineerimise mitmekordseid ja omavahel ristuvaid vorme, mida paljud naised ja tütarlapsed Euroopas kogevad (puude, siserändaja tausta, rahvuse, vanuse, seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi, raseduse, eluasemega seotud olukorra, madala haridustaseme, vägivalla ohvriks olemise jm alusel) ning asjaolu, et nende olukord on viimastel aastatel halvenenud;
- D. arvestades, et strateegia „Euroopa 2020”, mille sihiks on kujundada Euroopas jätkusuutlik, kaasav ja arukas majandus, sisaldab kaugeleulatuvaid eesmärke, sh 75 %-lise tööhõive saavutamine ja 2020. aastaks vähemalt 20 miljoni võrra nende inimeste arvu vähendamine, kes elavad vaesuses ja sotsiaalse tõrjutuse ohus, mida on võimalik saavutada üksnes siis, kui liikmesriigid rakendavad uuenduslikku poliitikat, mis soodustab tõelist meeste ja naiste võrdõiguslikkust;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0162.

⁽²⁾ ELT C 233 E, 28.9.2006, lk 130.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0126.

⁽⁴⁾ ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

Teisipäev, 10. märts 2015

- E. arvestades, et liikmesriikide rakendatav eelarve konsolideerimise poliitika mõjutab peamiselt avalikku sektorit, kus töötab rohkem naisi ja kust naised saavad kõige rohkem tulu, mistõttu naistele saab osaks kahekordne karistus; arvestades, et eelarve konsolideerimise poliitika muudab töösuhted ebakindlamaks, ka seetõttu, et osalise tööajaga töö (32 % naistest ja 8,2 % meestest) ning ajutiste lepingute osakaal suureneb, rääkimata palga vähendamisest;
- F. arvestades, et naised elavad meestest sagedamini vaesuses ja tõrjutuses, eelkõige eakad naised – kelle keskmine pension on 39 % madalam kui meestel – ja üksikemad; arvestades, et perekondlikel põhjustel töötavad osalise tööajaga või tähtajaliste või ajutiste lepingute alusel pigem naised kui mehed, ning arvestades, et naiste vaesuse põhjuseks on suuresti nende töökoha ebakindlus;
- G. arvestades, et vaesuse vastu võitlemine on üks komisjoni viiest mõõdetavast eesmärgist, mille kohta tehti strateegias „Euroopa 2020” ettepanek; arvestades, et strateegia „Euroopa 2020” 10. suunis (sotsiaalse kaasatuse edendamine ja vaesusega võitlemine) võiks motiveerida võtma vastu riiklikku poliitikat eelkõige naiste kaitsmiseks vaesuse ohu eest, tagades ühe vanemaga peredele ja vanematele naistele sissetulekukindluse;
- H. arvestades, et kriis on süvendanud sündimuse vähenemist ELis, kuna tööpuudus, ebakindlus tuleviku ja majanduse suhtes sunnivad paare, ja eriti nooremaid naisi, lapsesaamise otsust edasi lükkama, mis suurendab rahvastiku vananemise suundumust ELis veelgi;
- I. arvestades, et teatud liikmesriikides praegu kehtiv maksusüsteem peegeldab perekonna piiratud mõistet, soosides perekonda, kus töötab ainult üks kahest vanemast, nii et see takistab paljudel juhtudel naiste töölkäimist ja jätab ühe vanemaga perekonnad, suurpered ja ülalpeetavaid sugulasi toetavad pered piisava toetuseta;
- J. arvestades, et ehkki naised moodustavad ELis peaaegu 60 % kõrgkoolide lõpetajatest, on nende esindatus kõrgematel ametikohtadel ja otsuste langetamise juures ebaproportsionaalselt madal ning teadlaste ja inseneride hulgas on ELis naisi alla 33 %, samas kui tervishoius, hariduses ja hoolekandes moodustavad naised peaaegu 80 % kogu tööjõust;
- K. arvestades, et tööjõu osas valitseb tugev horisontaalne segregatsioon ehk soopõhine tööjaotus: ligi pooled töötavatest naistest töötavad 10 ametikohal 130st, mis on esitatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) koostatud rahvusvahelises ametite klassifikaatoris, ning ainult 16 % töötajatest töötab sektorites, kus on mehi ja naisi võrdselt;
- L. arvestades, et väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKEdel), kes moodustavad Euroopa ettevõtjatest 99 % ja loovad kaks kolmandikku erasektori töökohtadest, on otsustav roll strateegia „Euroopa 2020” aruka, kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu eesmärkide saavutamisel; arvestades, et ainult 31 % ELi ettevõtjatest on naised; arvestades, et ettevõtjate määr ELi naiste hulgas on umbes 10 %, kuid meeste seas 19 %; arvestades, et naiste ettevõtluse kasvu tuleb edendada ja toetada;
- M. arvestades, et umbes 42 % regulaarselt põllumajandusega seotud isikutest ELis on naised ja kolme põllumajandusettevõtet kümnest juhivad Euroopas naised; arvestades, et meeste ja naiste võrdsete õiguste edendamine ning samal ajal naiste suurem kaasamine äritegevusse ja ühiskonda, eriti põllumajanduses, peab olema Euroopas pidevalt päevakorras;
- N. arvestades, et naiste tööhõive määr on 63 %; arvestades, et sooline palgalõhe on 16,4 %; arvestades, et 73 % liikmesriikide parlamendiliikmetest on mehed, ning arvestades, et naised moodustavad suurte ettevõtjate juhatustest 17,8 % ja teevad nädalas kolm korda kauem majapidamistöid (nt hoolitsemine laste, eakate ja puuetega inimeste eest ning kodutööd);
- O. arvestades, et Euroopa Parlamendi uues koosseisus on naisi 37 %, Euroopa Komisjoni 28 uuest volinikust on naisi 9 ja Euroopa Kohtu 28 kohtunikust on naisi 7;

Teisipäev, 10. märts 2015

- P. arvestades, et naiste töötuse määra on alahinnatud, arvestades asjaolu, et paljud naised ei ole töötuna registreeritud, eelkõige need, kes elavad maapiirkondades või äärealadel, samuti paljud, kes on pühendanud ennast ainult majapidamisele ja lastele; arvestades, et selline olukord põhjustab ka ebavõrdsust seoses juurdepääsuga avalikele teenustele (toetused, pensionid, rasedus- ja sünnituspuhkus, haigusleht, juurdepääs sotsiaalkindlustusele jne);
- Q. arvestades, et senise tempo juures jõutaks naiste 75 % tööhõive eesmärgi täitmiseni 2038. aastaks ja võrdse töö eest võrdse tasu maksmiseni 2084. aastaks; arvestades, et võrdne esindatus liikmesriikide parlamentides, ELi institutsioonides ja Euroopa ettevõtete juhtorganites saaks võimalikuks 2034. aastaks, kuid majapidamistööde võrdset jaotumist tuleks oodata 2054. aastani;
- R. arvestades, et suutmatuse edendada poliitikat, mis võimaldaks töö- ja eraelu üldist tasakaalu, kuid eelkõige puudus taskukohastest ja kvaliteetsetest lastehoiuasutustest ning eakate ja erihooldust vajavate isikute abiteenustest on peamine takistus, mis ei võimalda naistel olla majanduslikult iseseisev ja tõusta vastutavatele ametikohtadele, samuti takistab see naiste ja meeste võrdset osalemist tööturul, mis aitaks vaesust ära hoida ja vähendada;
- S. arvestades, et perekonnaelu ja majapidamistöödega seotud vastutuse jagamine meeste ja naiste vahel, eelkõige vanema ja isapuhkuse ulatuslikuma kasutamise kaudu, on naiste ja meeste vahelise võrdõiguslikkuse saavutamise vältimatu eeltingimus; arvestades, et neljandikus liikmesriikidest ei ole isapuhkust ette nähtud;
- T. arvestades, et traditsioonilised soorollid ja stereotüübid mõjutavad tugevalt naiste ja meeste rollijaotust kodus, töökohas ja ühiskonnas laiemalt, piirates sellega naiste valikuid tööturul ning isiklikku ja erialast arengut, mis omakorda ei võimalda naistel realiseerida oma täit potentsiaali isiksustena ja majanduses osalejatena;
- U. arvestades, et meedial võib olla oluline roll ühelt poolt stereotüüpide levitamisel, naiste kuvandi alavääristamisel ning noorte tütarlaste üleseksualiseerimisel, kuid teiselt poolt ka sooliste stereotüüpide ületamisel, naiste julgustamisel osalema otsuste tegemises ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisel;
- V. arvestades, et nõukogu ei ole ikka võtnud ametlikku seisukohta Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud kahe seadusandliku resolutsiooni suhtes, mis käsitlevad soolise võrdõiguslikkuse jaoks määrava tähtsusega küsimusi, nimelt 20. oktoobri 2010. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlev direktiiv ning 20. novembri 2013. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu direktiiv, milles käsitletakse soolise tasakaalu parandamist börsil noteeritud äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete seas ja sellega seotud meetmeid;
- W. arvestades, et oma 6. detsembri 2013. aasta aruandes direktiivi 2006/54/EÜ kohaldamise kohta pidas komisjon küsitavaks 26 liikmesriigi õigusaktide vastavust direktiivi uutele sätetele ⁽¹⁾;
- X. arvestades, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aasta märtsi uurimusest selgus, et iga kolmandat naist ELis on füüsiliselt ja/või seksuaalselt rünnatud, vanemana kui 15 aastat on kogenud füüsilist vägivalda iga viies naine ja peaaegu iga teine on kogenud psühholoogilist vägivalda; arvestades, et naistevastane vägivald kujutab endast põhiõiguste rikkumist, millel võivad olla rasked psühholoogilised tagajärjed, mis mõjutab ühiskonna kõiki tasandeid, sõltumata vanusest, haridusest, sissetulekust, ühiskondlikust positsioonist ja päritolu- või elukohariigist, ning see on üks kuritegudest, millest kõige vähem teatatakse; arvestades, et naistevastane vägivald on üks peamisi takistusi naiste ja meeste tõelise võrdõiguslikkuse teel;
- Y. arvestades, et naiste ja tütarlaste vastane vägivald internetis on kasvamas, erilist muret tekitab selles osas alaealiste käitumine sotsiaalvõrgustikes;
- Z. arvestades, et inimkaubanduse kaotamist käsitlev ELi strateegia aegub 2016. aastal; arvestades, et vastavalt Eurostati 2014. aasta aruandele inimkaubanduse kohta on valdav enamik (80 %) registreeritud inimkaubanduse ohvritest ELis naised ja tütarlapsed;

⁽¹⁾ Aruanne Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ (meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (uuestisõnastamine)) kohaldamise kohta (COM(2013) 0861).

Teisipäev, 10. märts 2015

- AA. arvestades, et kuus liikmesriiki ei ole siiani allkirjastanud Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon) ning ainult kaheksa liikmesriiki on selle ratifitseerinud;
- AB. arvestades, et naistevastase vägivalla vastu võitlemist käsitleva liikmesriikide ja ELi poliitika kujundamisel on eriti oluline usaldusväärsete, võrreldavate ning soo alusel liigendatud andmete kogumine;
- AC. arvestades, et naistel on eripäraseid terviseprobleeme ja nad osalevad meestest harvemini kliinilistes katsetes ning need erinevused mõjutavad oluliselt naiste tervist;
- AD. arvestades, et tütarlapsed ja naised, eriti vanuses 15–24, on füüsiliselt vähem aktiivsed kui poisid ja mehed, ning arvestades, et sport on üks eneseväljenduse ja eneseteostuse vahendeid, toetades ka kodanikuaktiivsust ja solidaarsust, ning regulaarne spordiga tegelemine parandab füüsilist ja vaimset tervist; arvestades, et spordis esineb nii naistevastast vägivalda, stereotüüpe, palgaerinevusi kui ka takistusi naiste kaasamisele juhtimisse;
- AE. arvestades, et seksuaal- ja reproduktiivtervisega seonduvad õigused on põhilised inimõigused ja neid tuleks ELi tervisevaldkonna tegevusprogrammis arvesse võtta;
- AF. arvestades, et seksuaal- ja reproduktiivtervist ning seonduvaid õigusi käsitleva poliitika kujundamine ja rakendamine kuulub liikmesriikide pädevusse;
- AG. arvestades, et Euroopa Komisjoni koostatav iga-aastane aruanne meeste ja naiste võrdõiguslikkuse kohta on kõige olulisem vahend, mille abil hinnata naiste olukorda Euroopas;

Naiste ja meeste võrdõiguslikkus strateegia „Euroopa 2020” raamistikus

1. nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid pööraksid poliitikakujundamisel, eelarvemenetlustes ning ELi programmide ja meetmete elluviimisel rohkem tähelepanu sooküsimustele, naiste õigustele ja võrdsetele võimalustele, võttes selleks proaktiivseid meetmeid, eriti seoses stimuleerimispakettidega, kasutades juhtumipõhiselt soolise mõju hindamist;
2. mõistab hukka asjaolu, et naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015 ei täida oma eesmärke, eriti majandusliku iseseisvuse valdkonnas, osalt seetõttu, et emaduspuhkuse direktiivi ettepanek tagasi võeti; rõhutab samal ajal, et majanduslikud erinevused meeste ja naiste vahel on järk-järgult suurenenud;
3. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike lisama strateegiasse „Euroopa 2020” soolise võrdõiguslikkuse mõõdupuu, et mõtta edusamme soolise lõhe vähendamisel tööhõives ja muuta iga-aastase majanduskasvu analüüsi poliitikameetmed riigipõhisteks soovitusteks;
4. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja üldise kava investeringuteks sotsiaalsesse infrastruktuuri, kuna hinnangute kohaselt kasvaks Euroopa sisemajanduse koguprodukt (SKP) soopõhise investeerimiskava rakendamisel 2018. aastaks 2,4 % rohkem kui ilma sellise kavata;
5. märgib, et naiste ja meeste võrdne osalemine tööturul võib märkimisväärselt suurendada ELi majanduslikku potentsiaali ja kindlustada liidu õiglast ja kaasavat olemust; juhib tähelepanu asjaolule, et Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) hinnangute kohaselt aitaks tööturul osalemise määra täielik ühtlustamine suurendada SKPd elaniku kohta 2030. aastaks 12,4 %;

Teisipäev, 10. märts 2015

6. rõhutab, et on vaja kiiremas korras võidelda naiste vaesuse vastu, eelkõige vanemate naiste ja üksikemade, kuid ka soopõhise vägivalla ohvriks sattunud, puuetega, siserändajatest ja vähemuste hulka kuuluvate naiste vaesuse vastu; palub seetõttu liikmesriikidel võtta kasutusele tulemuslikumad kaasamisstrateegiad ja kasutada tõhusamalt sotsiaalpoliitika vahendeid, eriti Euroopa Sotsiaalfondi ja struktuurifondide vahendeid;

7. peab kahetsusväärseks, et sotsiaalpoliitika tõhusus vaesuse vähendamisel ühe täiskasvanuga (peamiselt lesed või üksikemad) majapidamistes vähenes 2012. aastal võrreldes 2005. aastaga peaaegu 50 %; on mures ka selle pärast, et mõnedes liikmesriikides rakendatava sotsiaalpoliitika tõhusus moodustab üksnes kolmandiku Euroopa keskmisest; palub seepärast liikmesriikidel tugevdada oma sotsiaalpoliitikat, eriti töötute osas, et võidelda kasvava vaesuse vastu eeskätt naiste seas;

8. kutsub nõukogu ja komisjoni üles tegelema vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse soolise mõõtmega; peab kahetsusväärseks, et seni iga-aastaste Euroopa poolaasta tsüklite raames vastu võetud riigipõhiseid soovitusi ei ole piisavalt kooskõlastatud strateegia „Euroopa 2020” tööhõive- ja sotsiaalvaldkonna eesmärkidega; nõuab, et riigipõhistes soovitustes käsitletak süstemaatiliselt naiste vaesuse struktuurilisi põhjuseid;

9. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta maksustamispoliitika ja hüvitiste poliitika kujundamisel arvesse perekonnastruktuuri muutusi, toetades rahaliselt ühe vanemaga perekondi ja eakaid maksukrediidi kaudu või tervishoiuteenuste alase abiga;

10. palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada, et ühtekuuluvuspoliitika vahendites võetaks arvesse meeste ja naiste võrdõiguslikkust ning soolise perspektiivi integreerimist ning et seda edendataks nimetatud vahendite ja programmide kogu ettevalmistamise ja rakendamise vältel, ka järelevalve, aruandluse ja hindamise käigus;

11. peab kahetsusväärseks, et iga-aastane aruanne on nüüdsest ainult ELi põhiõiguste harta kohaldamise aruandele lisatav töödokument ning nõuab tungivalt, et komisjon taastaks viivitamata täies ulatuses aruande poliitilise legitiimsuse, võttes selle ametlikult vastu eraldi dokumendina;

Naiste ja meeste võrdõiguslikkus tööhõives ja otsuste tegemisel

12. juhib tähelepanu vältimatule vajadusele vähendada soolist palga- ja pensionilõhet, püüdes lahendada olukorda, kus naised on koondunud osalise tööajaga, madalapalgalistele ja ebakindlatele töökohtadele, ning tagades lastele ja teistele ülalpeetavatele piisavalt kvaliteetsed hooldusasutused; mõistab kõige karmimalt hukka tõsiasja, et üle kolmandiku vanematest naistest ELis ei saa mingisugust pensioni; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid viivitamata kõigi direktiivis 2006/54/EÜ sätestatud õiguste, sealhulgas võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise ja palkade läbipaistvuse põhimõtete kohaldamise, ning vaataksid läbi võrdset kohtlemist käsitlevad siseriiklikud õigusaktid, et neid lihtsustada ja ajakohastada; palub komisjonil jälgida regulaarselt soolise võrdõiguslikkuse direktiivide ülevõtmist ja kutsub komisjoni üles esitama võimalikult kiiresti ettepanek direktiivi 2006/54/EÜ ümbersõnastamiseks, lähtudes ELi toimimise lepingu artiklist 157 ja kooskõlas selle artikliga 32, järgides Euroopa Parlamendi 24. mai 2012. aasta resolutsiooni lisas esitatud üksikasjalikke soovitusi;

13. mõistab kõige karmimalt hukka asjaolu, et naised ei saa meestega samadel või võrdväärsetel ametikohtadel töötades sama palka nagu mehed, ning mõistab hukka nii horisontaalse kui ka vertikaalse segregatsiooni; rõhutab lisaks asjaolu, et suurem osa madalaid palkasid ja peaaegu kõik ülimalad palgad makstakse osalise tööajaga töö eest ja juhib tähelepanu sellele, et umbes 80 % töötavatest vaestest on naised; juhib tähelepanu, et Euroopa lisaväärtuse hinnangu järelduste kohaselt tooks soolise palgalõhe vähenemine ühe protsendi võrra kaasa majanduskasvu suurenemise 0,1 %, mis tähendab, et on ülitähtis see palgalõhe praeguse majanduslanguse tingimustes likvideerida; palub seepärast, et liikmesriigid, tööandjad ja ametiühingud töötaksid välja ja rakendaksid konkreetsed ja tarvilikud töökohtade hindamise vahendid, millega saaks kindlaks määrata võrdväärtsliku töö ja nii tagada meeste ja naiste võrdse töötasu;

Teisipäev, 10. märts 2015

14. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta kasutusele ennetava poliitika naistele kvaliteetsete töökohtade tagamiseks, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid, vältides stereotüüpide ja ametialase vertikaalse ja horisontaalse segregatsiooni vastu, soodustades üleminekut osaliselt tööajalt täistööajaga tööle ning keskendudes eelkõige mitte-töötavatele ja mitteõppivatele noortele (NEET); kutsub liikmesriike üles püstitama oma riiklikes reformikavades tööhõivealaseid erieesmärke, et tagada naistele ja meestele tööturule sisenemiseks ja seal püsimiseks võrdsed võimalused;

15. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama proaktiivset poliitikat, et julgustada naisi valima karjääri teaduses ning edendada teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate kaudu naiste suundumist sektoritesse, mida on traditsiooniliselt peetud meeste pärusmaaks, eelkõige teaduse ja uute tehnoloogiate valdkonnas, et inimkapitali Euroopa naiste kujul paremini ära kasutada; rõhutab eriti, et info- ja kommunikatsiooni tehnoloogia (IKT) pakub uusi võimalusi, ning kutsub komisjoni üles tagama soolise võrdõiguslikkuse maksimaalset integreerimist digitaalvaldkonnas, mis on järgmise viie aasta prioriteet;

16. rõhutab, et rahaline sõltumatus on võrdsuse tagamisel võtmetähtsusega ja et naiste ettevõtlus on ELi majanduskasvu ja konkurentsivõime suurendamisel alahinnatud ning alakasutatud potentsiaal; palub seega Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudil (EIGE) koguda naiste ettevõtluse kohta rohkem ja paremaid andmeid; kutsub liikmesriike, komisjoni, teisi asjaomaseid organeid, nt kaubanduskodasid ja tööstust üles julgustama, edendama ja toetama naiste ettevõtlust, lihtsustades nende juurdepääsu krediidile, vähendades bürokraatiat ja muid takistusi naiste idufirmade loomisel, integreerides soolise perspektiivi asjaomastesse poliitikatesse, edendades ainulaadse ja mitmekeelse elektroonilise teabe ja selle vahetusplatvormide loomist sotsiaalsetest ettevõtjatest naiste jaoks, ning toetades piirkondlikke ja üle-Euroopalisi mentorluse ja partnervõrkude loomist;

17. usub, et selleks, et aidata naistel tööturule tagasi pöörduda, on vaja mitmemõõtmelist poliitikat (mis hõlmab kutseõpet ja elukestvat õpet, stabiilsema tööhõive edendamist ja konkreetsetele vajadustele kohandatud töökorraldust) ning juhib tähelepanu paindliku tööaja üha suuremale kasutamisele; märgib, et nõudlus paindlikkuse järele on kõige suurem osalise tööajaga töötajate hulgas, kellest enamik on naised; on seepärast seisukohal, et kollektiivläbirääkimised on õigus, mida tuleb kaitsta, kuna see aitab vältida diskrimineerimise vastu ning kindlustada ja edendada õigusi;

18. rõhutab tõsiasja, et paindlikum töökorraldus võib suurendada naiste võimalusi osaleda aktiivselt tööturul, kuid märgib samas, et paindlikkusel võib olla negatiivne mõju naise palgale ja pensionile; märgib seepärast, et on vaja konkreetseid ettepanekuid töö- ja eraelu tasakaalustamiseks, ning julgustab mehi ja naisi jagama töö-, pere- ja ühiskondlikke kohustusi võrdsemalt, eriti kui on tegemist ülalpeetavate ja laste abistamisega;

19. palub liikmesriikidel lisada maaelu arengu programmidesse strateegiad naiste töökohtade arvu suurendamiseks maapiirkondades, tagades sellega neile inimväärse pensioni, ning naiste osaluse suurendamiseks selle sektori poliitilistes, majanduslikes ja ühiskondlikes foorumites, edendamaks maapiirkondades võrdsed võimalusi vastavalt põllumajanduse multifunktsionaalsusele;

20. rõhutab ELi kasvavat üksmeelt selles osas, et on vaja edendada soolist võrdõiguslikkust, muu hulgas suurendades naiste esindatust majanduslike ja poliitiliste otsuste langetamises; see on põhiõiguste ja demokraatia küsimus, arvestades, et praegune olukord annab tunnistust demokraatia puudujärgist; kiidab seega heaks mõnedes liikmesriikides kasutusele võetud seadustatud võrdsussüsteemid ja sookvoodid ning palub nõukogul võtta seisukoht seoses direktiiviga, milles käsitletakse soolise tasakaalu parandamist börsil noteeritud äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete seas, et jätkata võimalikult kiiresti seadusandlikku menetlust; palub nõukogul ja komisjonil võtta vajalikke meetmeid, et julgustada liikmesriike võimaldama naiste ja meeste võrdset osalemist mitmesugustes otsuste langetamise valdkondades; nõuab ka, et ELi institutsioonid teeksid kõik, mis nende võimuses, et tagada sooline võrdõiguslikkus volinike kolleegiumis ja kõikide ELi institutsioonide, ametite, instituutide ja organite kõrgetel ametikohtadel;

Teisipäev, 10. märts 2015

21. palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida, kas on võimalik lisada sooga seotud klausleid avalike pakkumiste hanketeadetes, et julgustada ettevõtjaid püüdlema oma ridades soolise võrdõiguslikkuse poole; tunnistab, et selle idee arendamisel tuleb järgida konkurentsi käsitlevaid ELi õigusakte;

Töö- ja eraelu ühitamine

22. tunnistab Rootsi, Belgia, Prantsusmaa, Sloveenia, Taanit ja Ühendkuningriiki Barcelona eesmärkide saavutamise eest ning palub teistel liikmesriikidel jõupingutusi jätkata; ergutab liikmesriike minema Barcelona eesmärkidest kaugemale ning võtma riiklike ja kohalike asutuste vahel kasutusele süsteemsema ja integreerituma lähenemisviisi koolieelse hariduse ja hoiuteenuste valdkonnas, eriti alla 3-aastaste laste jaoks; palub komisjonil jätkata liikmesriikide rahalist toetamist, et tagada lapsevanematele taskukohased lastehoiuteenused (eriti lastesõimed), sealhulgas luues neid teenuseid töökohtades; usub, et pereplaanide, eraelu ja tööalaste püüdluste ühitamine on võimalik vaid siis, kui inimestel on majanduslikus ja sotsiaalses mõttes tegelik valikuvabadus ning tugi ELi ja riiklikul tasandil tehtavate poliitiliste ja majanduslike otsuste näol, ilma et sellest tuleneks ebasoodne olukord, ning kui on olemas vajalik infrastruktuur; kutsub liikmesriike üles suurendama lastehoiuteenuste eelarvet, nimelt riikliku lasteaia- ja -sõimevõrgustiku ning riikliku laste huviringide võrgustiku suurendamise abil; palub, et komisjon käsitleks taskukohaste lastehoiuteenuste puudust ka riigipõhistes soovitustes;

23. mõistab kõige karmimalt hukka asjaolu, et vaatamata eraldatud ELi vahenditele (perioodil 2007–2013 eraldati liikmesriikidele lastehoiuasutuste arendamiseks ja naiste tööhõive edendamiseks struktuurifondidest 3,2 miljardit eurot) on mõned liikmesriigid teinud eelarves kärpeid, mis mõjutavad lastehoiuteenuste kättesaadavust (nt lasteaedade sulgemine) või kvaliteeti (nt personali nappuse tõttu) ja muudavad need teenused kallimaks;

24. palub komisjonil ja liikmesriikidel ette näha vähemalt 10 tööpäeva pikkune tasustatud isapuhkus ning edendada seadusandlike ja mitteseadusandlike meetmeid, mis võimaldaksid meestel ja eelkõige isadel kasutada oma õigust ühitada töö- ja eraelu, muu hulgas soosides vanemapuhkust, mida saavad lapse teatava vanuseni võrdselt võtta nii isa kui ema, kuid mida ei saa ühelt vanemalt teisele üle kanda;

25. taunib asjaolu, et nõukogu blokeerib rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlevat direktiivi; nõuab tungivalt, et liikmesriigid jätkaksid läbirääkimisi selle üle ja kordab, et on valmis koostööks;

26. kutsub liikmesriike üles seadma sisse taskukohased, paindlikud, kvaliteetsed ja kergesti ligipääsetavad hooldusteenused inimeste jaoks, kes ei tule igapäeva eluga toime, kuna neil puudub vajalik funktsionaalne iseseisvus tasakaalu saavutamiseks isikliku, pere- ja tööelu vahel;

Naistevastase vägivalla vastane võitlus

27. palub komisjonil ergutada Istanbuli konventsiooni ratifitseerimist liikmesriikides ja algatada menetlus ELi ühinemiseks kõnealuse konventsiooniga; märgib, et kõikide liikmesriikide viivitamatu ühinemine Istanbuli konventsiooniga aitaks töötada välja integreeritud poliitika ning edendada rahvusvahelist koostööd võitluses naistevastase vägivalla kõikide vormide vastu;

28. kordab uuesti oma nõuet komisjonile esitada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 84 põhinev ettepanek, et kehtestada meetmed, millega edendada ja toetada liikmesriikide tegevust naiste ja tütarlaste vastase vägivalla ennetamise valdkonnas, toetades laiaulatuslikku ja tõhusat poliitilist raamistikku soolise vägivalla kohta, keskendudes ennetamisele, toimepanijate kohtu alla andmisele, ohvrite kaitsmisele ning asjakohaste ja sobivate teenuste pakkumisele ja koolitusele võrdõiguslikkuse valdkonnas, samuti kehtestades karistusi diskrimineeriva või vägivaldse käitumise eest naiste suhtes; kutsub lisaks liikmesriike üles tegema süstemaatilist tööd, et julgustada naisi vägivallast ametiasutustele teada andma ning harida ja koolitada ohvritega tegelevaid eksperte;

Teisipäev, 10. märts 2015

29. palub komisjonil tagada, et tema teatis naiste suguelundite moonutamise lõpetamise kohta tõhusalt ja piisavate vahenditega ellu viidaks;
30. palub, et komisjon aktiveeriks sillaklausli ja võtaks vastu ühehääle otsuse, määratledes soolise vägivalda kuriteo liigina vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikele 1, mis juba hõlmab inimkaubandust ning naiste ja laste seksuaalset ärakasutamist;
31. kutsub komisjoni üles paremini reguleerima digitaalturgu, et kaitsta naisi ja tütarlapsi vägivalda eest internetis;
32. soovib liikmesriikidel märkida oma riiklikesse koduvägivalda likvideerimise tegevuskavadesse kohustuse osutada abi ilma dokumentideta sissereändajatest naistele täpselt samadel alustel nagu seaduslikus staatuses naistele, ja mitte kohustada institutsioone nendest juhtumitest ametivõimudele ette kandma;
33. soovib liikmesriikidel tugevdada riiklikke tasuta tervishoiuteenuseid, et toetada kõiki vägivalda ohvriks langenud naisi, kaasa arvatud põgenikke, muu hulgas nende suutlikkuse suurendamise kaudu, pakkudes spetsialiseeritud abi eri rahvusest naistele ja puuetega naistele;
34. kordab oma taotlust komisjonile ja liikmesriikidele kuulutada 2016. aasta naistevastase vägivalda vastu võitlemise Euroopa aastaks ning palub eraldada piisavad vahendid teadlikkuse suurendamise meetmete võtmiseks; rõhutab sellega seoses vajadust pakkuda asjakohast koolitust selle teemaga seotud ametiasutuste ja teenuste osas, samuti spetsialistidele, nt politseinikele, arstidele, kohtunikele, juristidele, õpetajatele ja kõigile, kes võivad oma ametikoha tõttu abistada vägivalda ohvriks sattunud naisi;
35. palub, et komisjon koostaks Euroopa lähenemiskeelu registri, arvestades tõsiasi, et liikmesriikide tähtaeg direktiivi 2011/99/EL (Euroopa lähenemiskeelu kohta) ülevõtmiseks oli 11. jaanuaril 2015;
36. tunnistab, et sõja käes kannatavates piirkondades on naistevastane vägivald naiste põhiõiguste selge rikkumine ning see ilmneb naiste alandava ja alavääristava kohtlemise kujul; rõhutab, et sooline võrdõiguslikkus on rahu kindlustamiseks hädavajalik, kuna see väljendab vajadust võidelda niisuguste naisi mõjutavate nähtuste vastu ja neid vältida;
37. kutsub Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituuti, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit ja Eurostati üles jätkama võrreldavate andmete, eelkõige vägivalda puudutavate ühtlustatud andmete kogumist, et anda liikmesriikide ja komisjoni käsutusse tulemusliku poliitika kujundamiseks vajalikud vahendid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suunama oma tähelepanu sellele, missuguses olukorras on liikmesriikides institutsioonilised mehhanismid soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks, hoidmaks ära nende kahjustamist tulevaste majanduskriiside ja reformide poolt, pidades silmas, et ilma niisuguste institutsiooniliste mehhanismideta ei anna igas valdkonnas prioriteetseks seatud soolise võrdõiguslikkuse poliitika ja selle saavutamise konkreetset vahendit tulemusi;
38. palub, et komisjon kindlustaks programmi „Õigused ja kodakondsus” raames Daphne programmi, nii rahastamise kui ka nähtavuse osas, tagamaks, et naistevastase vägivalda peatamise nimel töötavad ühendused saaksid oma tööd jätkata;
39. palub veel kord, et komisjon asutaks Euroopa soolise vägivalda järelevalvekeskuse (analoogiliselt praeguse Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga), mida juhiks Euroopa koordinaator ja mis tegeleks naiste ja tütarlaste vastase vägivalda ennetamisega;
40. nõuab tungivaltpalun, et komisjon mõistaks karmilt hukka meediakampaaniad ja muud sõnumid, kus kujutatakse seksuaalse vägivalda ohvreid vägivallategude eest vastutavana, kuna niisugused seisukohad on vastuolus kõikide soolise võrdõiguslikkuse aluspõhimõtetega;

Teisipäev, 10. märts 2015

Sooliste stereotüüpide vastane võitlus

41. juhib tähelepanu hariduse otsustavale rollile võitluses sooliste stereotüüpide vastu ja soopõhise diskrimineerimise kaotamises; rõhutab, et poisid ja mehed peavad olema kaasatud naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisse; nõuab seetõttu, et komisjon võtaks sooliste stereotüüpide vastu võitlemiseks otsustavaid poliitilisi meetmeid ja soovib liikmesriikidel suurendada oma haridussüsteemides teadlikkust võrdsustest õigustest ning meeste ja naiste võrdsustest võimalustest;

42. palub nõukogul ja komisjonil võtta meetmeid tagamaks, et sotsiaalmeedia keelekasutus oleks mitteseksistlik, et naised osaleksid aktiivselt ja oleksid tasakaalustatult esindatud, samuti tagada mõlema soo mitmekesine kujutamine, mis ei piirduks ilu tavapärase määratlemisega ja seksistlike rollistereotüüpidega eri eluvaldkondades, eriti juhul, kui on tegemist lastele ja noortele suunatud sisuga;

43. kutsub liikmesriike ja meediat reguleerivaid liikmesriikide ametiasutusi üles pöörama tähelepanu naiste kohale meedias, eriti televisioonis, nii kvalitatiivselt kui ka kvantitatiivselt, tagades eeskätt naiste väärkuse austamise, selle, et ei levitataks soolisi stereotüüpe ega osaletaks tüdrukute seksualiseerimises;

44. kuna nõukogu on võtnud vastu järeldused soolise võrdõiguslikkuse kohta spordis, palub, et liikmesriigid kasutaksid ära võimalused, mida pakub sport soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks, eelkõige koostades konkreetseid tegevuskavasid stereotüüpide ja vägivalda vastu võitlemiseks, soodustades võrdõiguslikkust professionaalsete sportlaste seas ning propageerides sporti naiste hulgas;

Ühiskonna ees seisvad probleemid

45. juhib tähelepanu asjaolule, et mitmete uuringute kohaselt on abordi määr riikides, kus see on seaduslik, sarnane määrale nendes riikides, kus see on keelatud, ja sageli on see määr viimastes isegi kõrgem (Maailma Tervishoiuorganisatsioon, 2014);

46. märgib, et seksuaal- ja reproduktiivtervist ning seonduvaid õigusi ja seksuaalharidust käsitleva poliitika kujundamine ja rakendamine kuulub liikmesriikide pädevusse; rõhutab sellest hoolimata, et EL võib liikmesriike parimate tavade edendamisel toetada;

47. rõhutab, et naistel peab olema kontroll oma seksuaal- ja reproduktiivtervisega seonduvate õiguste üle, sealhulgas rasestumisvastaste vahendite ja abordi lihtsa kättesaadavuse abil; toetab seetõttu tegevust ja meetmeid, mis aitavad parandada naiste juurdepääsu seksuaal- ja reproduktiivtervise teenustele ning suurendavad naiste teadlikkust nende õigustest ja olemasolevatest teenustest; palub liikmesriikidel ja komisjonil võtta meetmeid, et suurendada meeste teadlikkust nende vastutusest seksuaal- ja reproduktiivtervise küsimustes;

48. rõhutab, kui oluline on teismelistele, noortele ja täiskasvanutele suunatud aktiivne ennetustöö, haridus ja teavituspoliitika, tagamaks üldist head seksuaal- ja reproduktiivtervist ning hoides sellega ära suguhaigusi ja soovimatut rasestumist;

49. palub, et rakendades määrust (EL) nr 536/2014, milles käsitletakse inimtervishoiu kasutatavate ravimite kliinilisi uuringuid, tagaksid liikmesriigid naiste ja meeste võrdse esindatuse kliinilistes katsetes, pöörates erilist tähelepanu osalejate soolise koosseisu läbipaistvusele; palub, et hinnates selle määruse nõuetekohast rakendamist jälgiks komisjon eriti naiste ja meeste võrdõiguslikkuse aspekte;

50. juhib tähelepanu asjaolule, et EL ratifitseeris 22. jaanuaril 2011 ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni, milles on ette nähtud, et osalisriigid kohustuvad tagama ja edendama kõigi puuetega inimeste kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielikku teostamist ilma mis tahes diskrimineerimiseta puude alusel, hoidudes mis tahes tegudest või tavadest, mis on konventsiooniga kokkusobimatud;

Teisipäev, 10. märts 2015

Naiste ja meeste võrdõiguslikkus ELi välissuhetes

51. kutsub komisjoni üles edendama ELi suhetes kolmandate riikidega jõuliselt soolist võrdõiguslikkust, kindlustades sellega terviklikku strateegilist lähenemisviisi võrdõiguslikkusele; rõhutab sellega seoses, kui oluline on arendada koostööd rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega, et edendada soolist võrdõiguslikkust ja suurendada teadlikkust naiste õigustest;

52. palub ELil lõpetada sellise poliitika rakendamine, kus pereliikmed sõltuvad perekonna taasühinemisel üksteisest, ning nõuab, et ELi ja liikmesriigid annaksid rändajatest naistele sõltumatu elamisloa, eelkõige koduvägivalla juhtumite korral;

53. palub komisjonil tagada, et soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste teema oleks esindatud kõikides partnerluslepingutes ja kõikides läbirääkimistes kolmandate riikidega;

o

o o

54. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele.

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0051

ELi konkurentsipoliitika aastaaruanne**Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Liidu konkurentsipoliitika aastaaruande kohta (2014/2158(INI))**

(2016/C 316/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 6. mai 2014. aasta teatist „2013. aasta konkurentsipoliitika aruanne” (COM(2014)0249) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2014)0148),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 101–109,
- võttes arvesse nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määrust (EÜ) nr 169/2009 konkurentsieeskirjade rakendamiskorra kohta raudtee-, maantee- ja siseveetranspordis ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta direktiivi 2014/104/EL teatavate eeskirjade kohta, millega reguleeritakse liikmesriikide õiguse kohaseid kahju hüvitamise hagsid liikmesriikide ja Euroopa Liidu konkurentsioiguse rikkumise korral ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni 11. juuni 2013. aasta teatist kahju suuruse kindlakstegemise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 või 102 rikkumisel põhinevate kahju hüvitamise hagide korral ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni talituste 4. veebruari 2011. aasta töödokumenti „Avalik arutelu: Euroopa ühtne lähenemisviis ühistele kahjunõuetele” (SEC(2011)0173),
- võttes arvesse komisjoni 11. juuni 2013. aasta teatist „Euroopa horisontaalne kollektiivse õiguskaitse raamistik” (COM(2013)0401),
- võttes arvesse komisjoni 11. juuni 2013. aasta soovitus 2013/396/ELühiste põhimõtete kohta, mida kohaldatakse liikmesriikide keelava iseloomuga ja kahju hüvitamisele suunatud kollektiivsete õiguskaitsevahendite suhtes ELi õigusest tulenevate õiguste rikkumise korral ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse sisepoliitika peadirektoraadi poliitikaosakonna 2012. aasta juunis avaldatud uuringut „Monopolidevastane kollektiivne õiguskaitse”,
- võttes arvesse komisjoni 11. juuni 2013. aasta teatist, mis avaldati nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 27 lõike 4 kohaselt juhtumi AT.39740 – Google kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjonile esitatud kohustusi vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 artiklile 9 juhtumis COMP/39.398 – Visa MIF,

⁽¹⁾ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1.⁽²⁾ ELT L 61, 5.3.2009, lk 1.⁽³⁾ ELT L 349, 5.12.2014, lk 1.⁽⁴⁾ ELT C 167, 13.6.2013, lk 19.⁽⁵⁾ ELT L 201, 26.7.2013, lk 60.⁽⁶⁾ ELT C 120, 26.4.2013, lk 22.

Teisipäev, 10. märts 2015

- võttes arvesse nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 27. märtsi 2013. aasta konsultatsioone ELi ühinemiskontrolli üle – lihtsustatud menetluse läbivaatamise eelnõu ja ühinemise rakendusmäärus,
- võttes arvesse komisjoni 13. oktoobri 2008. aasta teatist „Riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras” ⁽²⁾ (pangandusteatis),
- võttes arvesse komisjoni 5. detsembri 2008. aasta teatist „Finantsasutuste rekapiitalseerimine praeguses finantskriisis: piirdumine minimaalselt vajaliku abiga ja kaitsemeetmed põhjendamatute konkurentsimoonutuste vastu” ⁽³⁾ (rekapiitalseerimisteatis),
- võttes arvesse komisjoni 25. veebruari 2009. aasta teatist langenud väärtusega varade käsitlemise kohta ühenduse pangandussektoris ⁽⁴⁾ (langenud väärtusega varade teatis);
- võttes arvesse komisjoni 23. juuli 2009. aasta teatist finantssektori elujõulisuse taastamise ja praeguse kriisi olukorras riigiabi eeskirjade kohaste ümberkorraldamismeetmete hindamise kohta ⁽⁵⁾ (ümberkorraldamisteatis),
- võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2008. aasta teatist „Ajutine ühenduse riigiabi meetmete raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks” ⁽⁶⁾ (algne ajutine raamistik),
- võttes arvesse komisjoni 1. detsembri 2010. aasta teatist „Euroopa Liidu riigiabi meetmete ajutine raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks” ⁽⁷⁾ (uus ajutine raamistik, mis asendab 31. detsembril 2010 lõppenud raamistikku),
- võttes arvesse komisjoni teatist riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta alates 1. augustist 2013 pankade kasuks finantskriisi kontekstis võetavate toetusmeetmete suhtes ⁽⁸⁾ (pangandusteatis),
- võttes arvesse komisjoni aruteludokumenti majandus- ja rahanduskomiteele panganduse ümberkorraldamist käsitlevate riigiabi suuniste läbivaatamise kohta,
- võttes arvesse sisepoliitika peadirektoraadi poliitikaosakonna 2011. aasta juunis avaldatud uuringut „Riigiabi – finantssektorile ja reaalmajandusele ettenähtud eeskirjad kriisitingimustes”,
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Liidu riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstava hüvitise suhtes ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 20. detsembri 2011. aasta otsust 2012/21/EL Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitise antava riigiabi suhtes ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa Liidu raamistik riigiabi jaoks, mida antakse avalike teenuste eest makstava hüvitise antava (2011)” ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 270, 25.10.2008, lk 8.

⁽³⁾ ELT C 10, 15.1.2009, lk 2.

⁽⁴⁾ ELT C 72, 26.3.2009, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT C 195, 19.8.2009, lk 9.

⁽⁶⁾ ELT C 16, 22.1.2009, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT C 6, 11.1.2011, lk 5.

⁽⁸⁾ ELT C 216, 30.7.2013, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT C 8, 11.1.2012, lk 4.

⁽¹⁰⁾ ELT L 7, 11.1.2012, lk 3.

⁽¹¹⁾ ELT C 8, 11.1.2012, lk 15.

Teisipäev, 10. märts 2015

- võttes arvesse komisjoni 25. aprilli 2012. aasta määrust (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavate ELi riigiabi eeskirjade uuendamise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 9. veebruari 2012. aasta teatist „ELi riigiabi ajakohastamine” (COM(2012)0209),
- võttes arvesse oma 17. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni riigiabi ajakohastamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni 30. juuli 2012. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu 7. mai 1998. aasta määrust (EÜ) nr 994/98, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse asutamislepingute artiklite 92 ja 93 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel (COM(2012) 0730),
- võttes arvesse komisjoni 5. juuli 2012. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (COM(2012)0725),
- võttes arvesse komisjoni suuniseid raudtee-ettevõtjatele antava riigiabi kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 12. juuni 2013. aasta resolutsiooni regionaalpoliitika kui laiemate riiklike toetuskeemide osa kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete 20. oktoobri 2010. aasta raamkokkulepet ⁽⁶⁾ („raamkokkulepe”), eriti selle lõikeid 9, 12, 15 ja 16,
- võttes arvesse oma 22. veebruari 2005. resolutsiooni komisjoni XXXIII konkurentsipoliitika 2003. aasta raporti kohta ⁽⁷⁾, 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni komisjoni 2004. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ⁽⁸⁾, 19. juuni 2007. aasta resolutsiooni 2005. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ⁽⁹⁾, 10. märtsi 2009. aasta resolutsiooni 2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruannete kohta ⁽¹⁰⁾, 9. märtsi 2010. aasta resolutsiooni 2008. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ⁽¹¹⁾, 20. jaanuari 2011. aasta resolutsiooni 2009. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ⁽¹²⁾, 2. veebruari 2012. aasta resolutsiooni ELi konkurentsipoliitika aastaaruande kohta ⁽¹³⁾, 12. juuni 2013. aasta resolutsiooni ELi konkurentsipoliitika aastaaruande kohta ⁽¹⁴⁾ ja 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni ELi konkurentsipoliitika aastaaruande kohta ⁽¹⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni talituste 20. juuni 2013. aasta töödokumenti ettevõtjate ühinemise kontrolli tõhustamise kohta (Towards more effective merger control),
- võttes arvesse komisjoni 9. juuli 2014. aasta valget raamatut „ELi ettevõtjate ühinemise kontrolli tõhustamine”,
- võttes arvesse oma 5. veebruari 2014. aasta resolutsiooni konkurentsipoliitika jõustamist käsitlevate ELi koostöölepingute ja edasiste arengusuundade kohta ⁽¹⁶⁾,

⁽¹⁾ ELT L 114, 26.4.2012, lk 8.⁽²⁾ ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 51.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0026.⁽⁴⁾ ELT C 184, 22.7.2008, lk 13.⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0267.⁽⁶⁾ ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.⁽⁷⁾ ELT C 304 E, 1.12.2005, lk 114.⁽⁸⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 143.⁽⁹⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 105.⁽¹⁰⁾ ELT C 87 E, 1.4.2010, lk 43.⁽¹¹⁾ ELT C 349 E, 22.12.2010, lk 16.⁽¹²⁾ ELT C 136 E, 11.5.2012, lk 60.⁽¹³⁾ ELT C 239 E, 20.8.2013, lk 97.⁽¹⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0268.⁽¹⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0576.⁽¹⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0079.

Teisipäev, 10. märts 2015

- võttes arvesse konkurentsivolinik Margrethe Vestageri 6. novembri 2014. aasta avaldust maksundusalast riigiabi käsitlevate uurimiste kohta,
 - võttes arvesse komisjoni 2014. aasta digitaalarengu tegevuskava tulemustabelit,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52 ja artikli 132 lõiget 2,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamust (A8-0019/2015),
- A. arvestades, et mõningad ühtse turu sektorid on riigipiiride ja kunstlike tõkete tõttu endiselt killustatud ning samal ajal teevad muret sellised küsimused nagu sotsiaalne dumping ja struktuurifondide väärkasutamine, mida tuleks käsitleda ELi konkurentsipoliitika raamistikus; arvestades, et konkurents ei toimi kõigis liikmesriikides võrdselt rahuldaval tasemel;
- B. arvestades, et konkurentsipoliitika ise aitab kaitsta Euroopa demokraatiat, kuna see takistab majandus- ja rahandusvõimu liigset koondumist väheste isikute kätte, mis õõnestaks Euroopa poliitiliste võimude suutlikkust toimida suurtest tööstus- ja panganduskontsernidest sõltumatult;
- C. arvestades, et kõigis valdkondades võrdsel konkurentsitingimustel põhinev konkurentsipoliitika on Euroopa sotsiaalse turumajanduse nurgakivi ja tähtis vahend, mille abil tagada töhusa, dünaamilise, jätkusuutliku ja uuendusliku siseturu korraldamine, ergutada majanduskasvu ja töökohtade loomist ning olla ülemaailmselt konkurentsivõimeline; arvestades, et seetõttu ei tohiks kriisi kasutada ettekäändena, et teha järeleandmisi konkurentsieeskirjade jõustamises;
- D. arvestades, et kartellide olemasolu tekitab kahju summas 181–320 miljardit eurot, mis on ligikaudu 3 % ELi SKPst;
- E. arvestades, et aastast 2008 kuni 2011. aasta lõpuni anti ELis riigiabina pankadele 1,6 triljonit eurot;
- F. arvestades, et ELi maksumaksjatel jääb saamata hinnanguliselt triljon eurot aastas maksudest kõrvalehoidumise, maksupettuste ja maksuparadiiside tõttu, mis moonutavad ühtsel turul konkurentsi makse tasuvate ja mittetasuvate firmade vahel;
- G. arvestades, et Euroopa kodanikud tahavad kvaliteetsete ja taskukohaste avalike teenuste osutamist;
- H. arvestades, et konkurentsioiguse põhimõtete rangest rakendamisest saab kasu eeskätt tarbija ning konkurentsi puudumine põhjustab vahendite ebaõiget jaotumist ja vähendab tootlikkust;
- I. arvestades, et energiakulude osas toimib Euroopa ühtne turg USA omast halvemini ning et hinnaerinevused on siin 31 % ja USA-s 22 %;
- J. arvestades, et nn ühtse turu halduspassi sisseadmimine vähendaks konkurentsimoonutusi ja ühtse turu killustumist, mis parandaks Euroopa majanduse kasvupotentsiaali;
- K. arvestades, et VKEde tulemuslik arendamine vaba konkurentsi tingimustes on töökohtade loomise, jätkusuutliku majanduskasvu, innovatsiooni ja investeringute üks tähtsaimaid eeltingimusi; arvestades, et paljudes liikmesriikides mõjutab VKEsid (kes moodustavad 98 % ELi ettevõtjatest) tõsine laenuuru kriis;
- L. arvestades, et majanduskasvu jaoks on tähtis kaupade, teenuste, inimeste ja kapitali vaba liikumine; arvestades, et proteksionism võib pikas perspektiivis pärssida kodumaiste ettevõtete kasvuväljavaateid;

Teisipäev, 10. märts 2015

- M. arvestades, et avalikud kartellid toimivad rajamisest alates kuus kuni 14 aastat ning tähendavad majanduses suuremat koormust klientide ja lõppkokkuvõttes tarbijate jaoks;
- N. arvestades, et ELi ühtne patent on samm ühtse turu lõpuleviimise poole ning kõik liikmesriigid peaksid selles osalema;
- O. arvestades, et nn LuxLeaksi dokumentide avaldamine uurivate ajakirjanike rahvusvahelise konsortsiumi poolt viitab vajadusele uurida põhjalikult ja sõltumatult liikmesriikide maksuotsuste praktikat ja selle vastavust ELi riigiabi kontrolli eeskirjadele; arvestades, et nii selle kui ka muude eesmärkide edukaks täitmiseks on ülitähtis konkurentsi peadirektoraadi sõltumatus;

Üldised tähelepanekud

1. on rahul asjaoluga, et aluslepingutes nimetatakse ELi majandust vabal konkurentsil põhinevaks avatud turumajanduseks; toonitab, et suurem rõhk konkurentsi edendamisele on vajalik töökohtade loomise, majanduskasvu, investeeringute ja Euroopa majanduse ülemaailmse konkurentsivõime auahnete eesmärkide täitmiseks, kuna pikaajaline tulemuslik konkurents soodustab investeeringuid, toob kasu lõpptarbijatele ja ergutab majandust; juhib tähelepanu konkurentsipoliitika keskele tähtsusele võrdsete konkurentsitingimuste loomisel, mis riiklikke eripärasid täiel määral arvestades ergutab innovatsiooni, tootlikkust, töökohtade loomist ja investeeringuid kõigi ühtsel turul osalejate poolt ja kõigi ärimudelite lõikes, k.a VKEd; palub komisjonil hästitoimiva siseturu ja sotsiaalse progressi saavutamiseks jõustada monopolidevastased, riigiabi ja liitumiste kontrolli eeskirjad;
2. on seisukohal, et siseturul ettevõtetele võrdsete konkurentsitingimuste tagamine sõltub ka sellest, kuidas võideldakse sotsiaalse dumpingu vastu ning rakendatakse ELi sotsiaal- ja keskkonnaõigust; palub komisjonil kaaluda, milline on tema riigiabi valdkonda sekkumise mõju sotsiaalsfäärile ja tööturule, eriti kõrge tööpuudusega piirkondades, ning lisada selline analüüs oma otsustesse;
3. rõhutab vajadust võtta sobivaid konkurentsi- ja maksualaseid meetmeid, et aidata Euroopa tööstuskonsernidel ja VKEdel globaliseerumisega toime tulla;
4. palub komisjonil välja selgitada, millised võimalikud liikmesriikidevahelised tasakaaluhäired võivad konkurentsi moonutada, samuti nende häirete põhjused ja majandusliku mõju;
5. juhib tähelepanu asjaolule, et konkurentsipoliitikal on keskne tähtsus ühtse turu tervikliku käsituse tugevdamisel, mille eesmärk on Euroopa majandus-, sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemide lahendamine; kutsub komisjoni üles võtma tulemuslikult arvesse kodanike, tarbijate ja VKEde vajadusi, seades nende mured otsustusprotsessi keskmesse, et kavandatav konkurentsipoliitika saaks anda Euroopa kodanike jaoks lisaväärtust;
6. kordab, et komisjon peaks kaaluma vahendite ümbersuunamist vähetähtsatelt või vähekasutatud eelarveridadel konkurentsi peadirektoraadile; juhib tähelepanu sellele, et piisavalt aktiivse konkurentsipoliitika ajamiseks vajab komisjon sobivaid töötajaid, et oluliselt laiendada ja süvendada selliste rahandusliku riigiabi küsimuste nagu maksuotsuste ja maksudest kõrvalehoidumise uurimist; on veendunud, et komisjon peab saama endale ka asjatundliku juristide kaadri, et jätkuvalt avastada selliseid lünki, millest me oleme teada saanud tänu mitmes liikmesriigis harrastatud sihipärase maksuskeemide avalikuks tulekule; LuxLeaki paljastuste valguses soovib tugevdada eelkõige konkurentsi peadirektoraadi rahandusliku riigiabi talitust;
7. ootab, et komisjon koheselt avaldaks määruse (EÜ) nr 1/2003 (konkurentsieskirjade rakendamise kohta) kümne aasta tulemuste kokkuvõtte ning palub kaasata Euroopa Parlament kõigisse sellest tulenevatesse algatustesse; kutsub komisjoni üles võtma sobivaid meetmeid määruse vastavusse viimiseks uue õigusliku situatsiooniga, mis tuleneb eelkõige kahjunõudeid käsitleva direktiivi vastuvõtmisest;

Teisipäev, 10. märts 2015

8. tuletab komisjonile meelde vajadust hoolikalt kontrollida riiklike konkurentsiametite sõltumatust;
9. rõhutab, et konkurentsipoliitika vahendeid ei tohi väärkasutada maksustamismeetmete rakendamise vahenditena; nõuab, et komisjon selgelt teataks, mis talle maksustamise valdkonnas muret teeb;
10. on seisukohal, et konkurentsiameti demokraatliku legitiimsuse suurendamiseks tuleks edaspidi konkurentsipoliitika aluste ja põhisuuniste väljatöötamisel ja vastuvõtmisel teha tihedamat koostööd Euroopa Parlamendiga;
11. on rahul riigiabi moderniseerimise käigus kujundatud ühtse käsitusega, mille eesmärk on edendada avalike kulutuste tulemuslikkust eelarvepiirangute tingimustes, eriti kriisist kõige rängemalt tabatud liikmesriikides;
12. tunnistab, et konkurentsipoliitika tõhus rakendamine eeldab ühtseid ja järjepidevaid kohtulikke tõlgendusi;
13. märgib, et komisjon tugineb üha enam kulukohustusi puudutavatele otsustele; on aga veendunud vajaduses suurendada väidete sisu läbipaistvust ning luua rohkem õiguslikke pretsedente; on seisukohal, et see puudutab eriti kohtuasju seoses konkurentsieeskirjade rikkumisega sellistes uutes valdkondades nagu digitaalkaupade turud, kus ettevõtjatel võib olla raske otsustada, kas teatav käitumine kujutab endast konkurentsieeskirjade rikkumist;
14. on veendunud, et läbipaistvuse parandamiseks ning kulukohustuste võtmise otsuste mõningate puuduste leevendamiseks ilma neist tulenevat kasu põhijoontes vähendamata tuleks avaldada komisjoni poolt kostjatele esitatud vastuväidete kõik üksikasjad;

Riigiabi ja üldist majandushuvi pakkuvad teenused

15. märgib, et üldist majandushuvi pakkuvad teenused moodustavad suure osa kõigist liikmesriikides pakutavatest teenustest ja väidab, et nende tõhusam osutamine muude teenustega võrreldes võib anda märkimisväärset kasu; kinnitab, et tähtis on määratleda üldist majandushuvi pakkuvate teenustena üldkättesaadavad, Euroopa kodanike jaoks elutähtsad teenused, mis ulatuvad tervishoiust sotsiaalkindlustuse ja eluasemeni, ning rõhutada seejuures komisjoni ülesannet tagada, et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste eest tasumine oleks ELi riigiabi eeskirjadega kooskõlas;
16. rõhutab, et ELi struktuurifonde ei või kasutada viisil, mis otseselt või kaudselt toetab teenuste või tootmise teistesse liikmesriikidesse üleviimist;
17. on veendunud vajaduses uurida põhjalikumalt spordi- ja eriti jalgpalliklubisid, kes võlgnevad sotsiaalkindlustusametitele miljoneid, ilma et nad neid summasid tasuksid või valitsus neid välja nõuaks, kuna sisuliselt võib siin olla tegemist riigiabiga;
18. rõhutab, et soovitav on hinnata ettevõtete maksustamise ja riigiabi kumulatiivset mõju;

Konkurentsieeskirjade rikkumise tõkestamine ja kartellid

19. palub komisjonil jälgida tähelepanelikult käesoleva direktiivi rakendamist liikmesriikide poolt ning tagada, et selle sätteid kohaldatakse ühetaoliselt kogu ELis;

Teisipäev, 10. märts 2015

20. väljendab taas muret, et karistusena üksnes trahvide kasutamine ei pruugi olla küllalt tulemuslik; nõuab järjekordselt keerukamate vahendite väljatöötamist, et muuta karistuste süsteem tulemuslikumaks; kordab oma üleskutset komisjonile kaaluda komisjoni 2006. aasta trahvimise suuniste üldist läbivaatamist ning nõuab nende suuniste lisamist määrusesse (EÜ) nr 1/2003; palub, et komisjon hindaks võimalust täiendada kartellidele määratavaid trahve selliste individuaalsete karistustega nagu individuaalsed trahvid ja juhatuse liikmena tegutsemise õiguse äravõtmine; palub komisjonil tagada, et seadusi rikkuvad firmad ei saaks rikkumise heastamisega võrreldes ebaproportsionaalselt suurt kahju;
21. kutsub komisjoni üles moodustama peadirektoraadis üksusteüleseid eritöökoondi järelevalveks valdkondade üle, mille struktuursed eripärad (näiteks kõrged sisenemistõkked või klientide suured kulud müüja vahetamisel) suurendavad konkurentsieeskirjade rikkumise tõenäosust;
22. palub, et komisjon aitaks luua institutsioonilist mehhanismi, mis tagaks riigiasutuse iga konkurentsieeskirjade rikkumist puudutava otsuse automaatse järelkontrolli, mille käigus komisjon uuriks, kas samasugused probleemid ilmnevad ka Euroopa teiste piirkondade turgudel, kus karistatud firmad tegutsevad;
23. toetab praegust koostööd Euroopa konkurentsivõrgustikus, mis võimaldab jõustada konkurentsieeskirju kogu liidus kooskõlastatult, ning innustab seda edasi arendama;
24. palub komisjonil kehtestada ajakavade ja tähtaegade osas selged menetlused, et kiirendada uurimisprotsessi ja vältida selle põhjendamatu venimist; nõuab kõigile konkurentsieeskirjade rikkumiste ja kartellijuhtumite väidetavatele ohvritele ja osapooltele ametlikke õigusi, pannes seejuures piisavalt rõhku süütuse presumptsiooni põhimõttele;
25. palub, et komisjon esitaks kõigi, eriti kiiresti muutuvatel turgudel aset leidnud konkurentsieeskirjade rikkumiste ja kartellijuhtumite kohta põhjalikud juriidilised ja majanduslikud hinnangud, et omandada selge arusaamine vastavatest turustruktuuridest ja -suundumustest ning võtta sobivaid meetmeid tarbijate kaitseks;
26. märgib, et konkurentsipoliitika keskmes peaks olema eeskätt tarbijate kaitse, tarbijate heaolu tõstmine, innovatsiooni ergutamine ja majanduskasvu stimuleerimine;
27. sellega seoses nõuab üksikasju selle kohta, milliste tingimuste korral saab oma tütarettevõtete üle mõju omavat emaaettevõtet lugeda eraldi vastutavaks selliste tütarettevõtte poolt teostatud konkurentsieeskirjade rikkumiste eest, milles ta ise vahetult ei osalenud;
28. korduvate rikkujate osas kordab oma nõuet tuvastada selge seos uuritava seaduserikkumise ja asjaomase ettevõtja poolt varem toimepandud rikkumiste vahel;
29. märgib, et maksejõuetusest tulenevate trahvi vähendamise taotluste arv on suurenenud, eelkõige nn ühe toote ettevõtjate ja VKEde puhul; rõhutab vajadust läbi vaadata trahvide määramise suunised, et võtta arvesse ühe toote ettevõtjate ja VKEde eripära;
30. on seisukohal, et turgu valitsev seisund iseenesest ei ole konkurentsiprobleem, kui see saavutati laienemise, innovatsiooni ja edukuse kaudu; sellest erinevalt loeb turgu valitseva seisundi kuritarvitamist tõsiseks konkurentsiprobleemiks; seetõttu palub, et komisjon kaitseks jätkuvalt konkurentsiga seotud menetluste objektiivsust ja erapooletust;
31. palub, et komisjon käimasolevates konkurentsieeskirjade rikkumistega seotud uurimistes ilmsiks tulnud küsimustes otsustavalt tegutseks ning võtaks kõik meetmed, mis on vajalikud kahjulikele tavadele lõpu tegemiseks ja ausa konkurentsi taastamiseks;

Ühinemiste kontrollimine

32. nõustub, et ühinemiste tulemuslik kontrollimine on konkurentsieeskirjade jõustamise tähtis vahend, sest see aitab säilitada konkurentsivõrget turuosaliste suhtes;

Teisipäev, 10. märts 2015

33. kutsub komisjoni olema tähelepanelik juhtudel, kus vahetult pärast ühinemist tõusevad tarbijahinnad või oluliselt langeb toote kvaliteet;
34. tervitab komisjoni ühinemiste lihtsustamise ettepanekut 5. detsembrist 2013 ja tema viimases valges raamatus⁽¹⁾ tehtud ettepanekuid, nõuab aga turuosa, turujõu ja turgude piiritlemise mõistete senisest palju selgemat määratlemist;
35. rõhutab vajadust koostada ülevaade, et välja selgitada, kas ühinemiste kontrollimise praeguses praktikas arvestatakse turgude rahvusvahelistumisega, eriti seoses turu geograafilise määratlemisega; on seisukohal, et komisjon peaks ühinemiste kontrollimise eeskirjade muutmisel sellise ülevaate tulemusi arvesse võtma;
36. palub komisjonil hoolikalt kontrollida, kas tõesti esineb tühikuid tema pädevuses kontrollida ettevõtete üle kontrolli mitteomavaid vähemusaktsionäre;

Valdkondlikud arengud*Energeetika ja keskkond*

37. rõhutab energiavarustuse taskukohasuse, jätkusuutlikkuse ja kindluse tähtsust Euroopa majanduse ja selle konkurentsivõime jaoks; on seisukohal, et konkurentsipoliitika peab eelnimetatud kolme eesmärki arvesse võtma turu praeguse killustumise vastastes meetmetes, gaasi- ja elektrituru liberaliseerimise kolmanda paketi õigel ja õigeaegsel rakendamisel, hulgi- ja jaemüügiteenuste üksteisest lahutamise toetamisel konkurentsivaenulike tegevuse tõkestamise eesmärgil ning kodumajapidamistele ja ettevõtetele taskukohase energia tarnimisel; tunnistab, et komisjoni uued riigiabi suunised keskkonnakaitse ja energeetika valdkonnas võivad pidurdada mõningate liikmesriikide püüdeid edendada taastuvenergiat; rõhutab, et taastuvatele energiaallikatele antava riigiabi reguleerimine peab toimuma võimalikult samas vaimus nagu igas muus valdkonnas ning võttes arvesse ELi 2030. aasta kliima- ja energeetika-alaseid eesmärke ja riikide eripärasid;
38. rõhutab, et täiesti õiglase ja konkurentsile avatud Euroopa energiaturuni jõudmiseks on tähtis vältida monopolistlikku tegevust; seetõttu nõuab monopoolsete tarnijate ja tarbijaid mõjutava diskrimineerimise kaotamist; on seisukohal, et Euroopa gaasiturg peaks arenema õiglase ja stabiilsete hindadega energialiidu suunas ning selleks tuleb mitmekesistada energiaallikaid ja muuta strateegilised taristud kättesaadavamaks;
39. kutsub komisjoni üles viima läbi uuringuid ja astuma vajalikke samme, tagamaks et põhivõrguettevõtjad teeksid praegused võrkudevahelised ühendused energiaturule täielikult kättesaadavaks, mis parandaks elektrienergia siseturu toimimist ning aitaks täita ELi 2030. aasta kliima- ja energeetikaalaseid eesmärke võimalikult madalate sotsiaalmajanduslike kuludega liidu tasandil;
40. nõuab komisjonilt selle korraldamist, et ühtsel turul noteeritud börsiettevõtted ja börsil noteerimist taotlevad ettevõtted annaksid aru oma fossiilkütuste varudest ja võimalikest CO₂ heitkogustest, koostaksid õiged ja usaldusväärsed summeeritud keskkonnanaruanded ning avaldaksid nõuetekohaseid raamatupidamisjuhendeid järgides oma varude ja heitkoguste suurused, kuna see on vajalik võrdsete konkurentsitingimuste tagamiseks jätkusuutlikul investeringute turul;
41. palub komisjonil uurida, mil määral võib kriitilise tähtsusega toorme tarnijate koondumine tekitada ebavõrdseid konkurentsitingimusi, kahjustada kliendivaldkondade tegevust ja pärssida ökoloogiliselt tõhusamat majandust; on seisukohal, et mõned toormed võivad olla ülitähtsad keskkonnanäesmärkide täitmiseks vajalike ökoloogiliselt tõhusate tehnoloogiate ja uuenduste kasutuselevõtmiseks;
42. kinnitab, et konkurentsipoliitika peaks aitama edendada läbipaistvust, avatud standardeid ja koostalitlust, et vältida olukorda, kus mõni energeetikavaldkonna turul tegutsejatest takistab tarbijaid ja kliente säästvat tehnoloogiat arendamast; nõuab tungivalt, et komisjon jälgiks tähelepanelikult konkurentsi taset, kuna vaatamata turgude järkjärgulisele avanemisele alates 1990. aastate keskpaigast langeb kolme suurima osalise arvele siiani umbes 75 % elektriturust ja üle 60 % gaasiturust; kutsub komisjoni üles tagama energiaturul nõuetekohast konkurentsi, et parandada riiklikku toetust innovatsioonile ja taastuvate energiaallikate kättesaadavust;

⁽¹⁾ COM(2014)0449, 9. juuli 2014.

Teisipäev, 10. märts 2015

43. palub komisjonil tagada, et kõik liikmesriigid võtaksid energiat käsitlevad määrused ja direktiivid üle ja kohaldaksid neid korrektselt; kutsub komisjoni üles olema eriti tähelepanelik, kui energiahinnad ületavad ELi keskmist, sest kõrged hinnad moonutavad konkurentsi ja kahjustavad tarbijaid;

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning meedia

44. on veendunud, et ELi töökohtade loomise, majanduskasvu ja investeringute alaste eesmärkide osas tulemuste saavutamiseks tuleb keskenduda digitaalsele ühtsele turule; tunnistab konkurentsipoliitika tähtsust digitaalse ühtse turu rajamisel; on veendunud, et ELi õigusraamistikku tuleb kiiresti turul toimuvate arengutega kohandada; palub komisjonil praegused konkurentsioiguse alased aktid läbi vaadata, et otsustada, kas need vastavad digitaalajastu vajadustele; leiab, et prioriteedid, mis on esitatud aruandes prioriteetide kohta digitaalse ühtse turu rajamisel Läänemere piirkonnas (Priorities towards a Digital Single Market in the Baltic Sea Region), võiksid saada kogu ELi eesmärkideks;

45. väljendab heameelt konkurentsivoliniiku teate üle, et komisjon kavatseb täiendavalt uurida Google'i tegevust mobiilside sektoris ja digitaalsel turul tervikuna; kahetseb, et nelja uurimisele kulunud aasta ja kolme kulukohustusi puudutavate ettepanekute kompleksi järel ei ole komisjon saavutanud silmaganähtavaid tulemusi Google'i vastu algatatud konkurentsieskirjade rikkumise menetluse tähtsaimas konkurentsi puudutavas küsimuses seoses asjaoluga, et päringutulemusi kuvades rakendab Google omaenda teenuste suhtes sooduskohtlemist; rõhutab, et komisjon peab Google'i asja kiiresti lahendama, kui soovib, et tema digitaalarengu tegevuskava oleks võrdsete konkurentsitingimuste osas usutav ja usaldusväärne; nõuab komisjonilt otsustavat tegutsemist kõigi tuvastatud probleemide osas, mittediskrimineerimise põhimõttele tuginevate jõuliste meetmete võtmist dünaamilistel ja kiiresti muutuvatel digitaalsetel turgudel (nt veebiotsingu- ja reklaamiturud) ilmnevate konkurentsioiguse rikkumiste suhtes ning pikaajalise lahenduse leidmist õiglase, avatud ja tasakaalustatud interneti otsingüsteemi osas;

46. palub, et komisjon mobiliseeriks konkurentsipoliitika abivahendid ja turualased teadmised nii, et need vajalikul määral toetaksid töökohtade loomise ja majanduskasvu tegevuskava, seda ka digitaalsel ühtsel turul; sellega seoses peab komisjoni laiemate ettevõtmiste toetamise huvides oluliseks jätkuvalt arendada konkurentsiküsimuste majanduslikku ja õiguslikku käsitust ning arendada edasi turujärelevalvet;

47. toonitab, et uue põlvkonna lairibasektoris on endistel monopolidel ülivõimas, enam kui 80 % suurune turuosa; tuletab meelde, et toimiv konkurents on tõhusate investeringute parim edendaja ning annab tarbijatele suurimat kasu hinna, valiku ja kvaliteedi osas; palub seepärast, et komisjon nõuetekohaselt jõustaks nii konkurentsialased eel- kui ka järelmeetmed, et vältida turul liigset kontsentratsiooni ja valitseva seisundi kuritarvitamist, kuna konkurentsipurve on põhiline tegur, mis tagab, et tarbijad võivad saada kvaliteetsetest ja mõistliku hinnaga teenustest suurimat kasu;

48. rõhutab, et konkurentsi piiramine tõenäoliselt ei suurenda investeringuid lairibatehnoloogiasse, sealhulgas kauges piirkonnades, kuna täielik hõlmatus põhiliste lairibateenustega on Euroopas saavutatud sellise reguleeriva raamistiku abil, mis tagab juurdepääsu turgu valitsevate ettevõtjate võrkudele;

49. on veendunud, et investeringud uue põlvkonna lairibataristusse on selgelt digitaalmajandusse ja -ühiskonda jõudmise põhiküsimus, kuid investeringute maksimeerimiseks peaks telekomivaldkonna poliitika võimaldama kõigil osalejatel teha tõhusaid investeringuid, andes neile tegeliku juurdepääsu mittedubleeritavatele võrguvaradele ning eesmärgipärastele hulgemüügitasandi juurdepääsutoodetele;

50. kutsub komisjoni üles tuginema oma otsustes ja poliitika-alastes ettepanekutes õigete, asjakohaste ja sõltumatute andmehulkade põhjalikule ja erapooletule analüüsile; toonitab eriti kahtlusi nende andmete õigsuses, mis on esitatud seoses ELi mahajäämusega kiire lairibaühenduse osas, pidades muu hulgas silmas andmeid lõpptarbijatele pakutavate kiiruste, taristutesse tehtavate investeringute ja sektori finantsseisu kohta ülemaailmses võrdluses;

Teisipäev, 10. märts 2015

51. tuletab meelde, et võrguneutraalsus on ülioluline selle tagamiseks, et ei toimuks diskrimineerimist internetiteenuste vahel ja toimiks täielik konkurents;

52. rõhutab, et digitaalvaldkonnas konkurentsi tugevdamiseks ning kasvu, konkurentsivõime ja tarbijate usalduse tõstmiseks tuleb kindlasti vastu astuda digitaalse turu killustumisele, muu hulgas uurida digitaalse turu peamistes valdkondades esinevate tökete iseloomu, tagada avatud internet ja sätestada võrguneutraalsus ELi õiguses, nii et kogu internetiliiklust koheldaks võrdselt, ilma diskrimineerimise, piiramise või sekkumiseta; on seisukohal, et avatud standardid ja koostalitlusvõime toetavad ausat konkurentsi; juhib tähelepanu sellele, et konkurentsipoliitika peab olema tulevikuks ette valmistatud ja selles tuleb võtta arvesse uusi veebimüügimeetodeid;

53. rõhutab, et püüdlused tugevdada vaba ja ausat konkurentsi, sealhulgas digitaalse ühtse turu ja muude teenustevaldkonna aspektide arendamise teel, peaksid toimima tarbijate ja VKEde huvides; kordab, et sellised püüdlused suurendavad tarbijate valikuvõimalusi ja loovad keskkonna, kus VKEd ja mikroettevõtted saavad ilmutada suuremat loovust ja uuenduslikkust; on veendunud, et reguleerivate ja õiguskaitsesutuste poolt eksitavate ja ebaausate tavade vastu võetavad kiired meetmed on konkurentsipoliitika rakendamisel otsustava tähtsusega;

Ühistarbimine

54. nõuab, et komisjon analüüsiks, kuidas hõlmata kasvav ühistarbimine ELi õigusaktidega; on veendunud sellise kohandamise vajalikkuses võrdsete konkurentsitingimuste seisukohalt, mis tagavad ausa konkurentsi kõigi osalejate vahel;

55. on veendunud, et nn ühistarbimisega seotud ettevõtted peavad sarnaselt tavapäraste ettevõtetega maksma makse ja täitma eeskirju, kuna teistsugune käitumine moonutaks konkurentsi ja oleks kahjulik liikmesriikide rahandusele;

56. rõhutab, et turgu valitsevate ettevõtete tegevuse tulemuslik uurimine ja kiired meetmed rikkumiste korral on eriti olulised seetõttu, et ebaseaduslik tegevus võib väikesed ja uuenduslikud konkurendid liiga kiiresti turult välja süüa;

57. märgib, et ühistarbimise puudulik reguleerimine annab mõningatele ettevõtjatele ebaõiglasi eeliseid ning samas vähendab stiimuleid asjaomastesse valdkondadesse investeerida;

Riigihanked

58. kutsub liikmesriike üles rakendama õigeaegselt ELi uusi riigihanke-eeskirju, sealhulgas lepingu objekti puudutavate kriteeriumitega seotud sätteid, näiteks sotsiaalseid, ökoloogilisi ja innovaatilisi näitajaid, samuti eeskirju, mis puudutavad e-haldust, e-hankeid ja partiidesse jagamist, kõik ikka selle nimel, et hüppeliselt kasvaks aus konkurents ja avaliku sektori asutused saaksid oma kulutuste eest võimalikult suurt tulu; nõuab tungival, et komisjon tagaks eeskirjade võimalikult täieliku kohaldamise, et takistada pakkumismahhinatsioonide, turgu valitseva seisundi kuritarvitamise, diskrimineerimise ja VKEde kõrvalejäämise tõttu tekkivaid konkurentsimoonutusi; kutsub komisjoni üles seadma oma meetmed ülemaailmsesse raamistikku ning selleks siduma ELi Euroopa-sisene konkurentsipoliitika nõudmistega kolmandate riikide riigihanketurgede avamiseks;

59. rõhutab kui tähtis on, et komisjon annaks ettevõtetele, eriti VKEdele ning avaliku sektori asutustele üksikasjalikud ja selged suunised, et aidata neil mõista hiljuti vastu võetud riigihanke alaseid õigusakte ja eelkõige neist tulenevaid uusi paindlikke võimalusi;

60. kutsub komisjoni üles hoolikalt jälgima ostude tsentraliseerimist riigihanketurul, et vältida ostujõu liigset koondumist ja kokkumängu ning säilitada VKEde turulepääsu võimalused kooskõlas Euroopa väikeettevõtlusalgatusega „Small Business Act“;

61. kutsub komisjoni üles oma peadirektooraatide ja asutuste kaudu hankemenetluste korraldamisel sõlmima rohkem odavamaid lepinguid ja lepinguid maksumusega on üle 193 000 euro, selle asemel et kasutada pea eranditult üksnes raamlepinguid, mis takistavad riigihanketuru avamist Euroopa VKEdele, sest toovad kasu vaid suurtele, otsustuskeskuste lähedal asuvatele äriühingutele ja konsortsiumitele;

Teisipäev, 10. märts 2015

Finantsteenused

62. nõuab juba neljandat korda järjest pangandussektorile antava riigiabi kriisirežiimi kiiret lõpetamist; tunnistab, et 2013. aasta augustis avaldatud komisjoni panganduse teatis ei ole piisav selleks, et maksumaksjaid kaitsta ja pankadele antavat võimalikku toetust piirata; toonitab, et pangandussüsteemile antud riigiabi ei ole suurendanud laenuandmist ega taastanud usaldust; nõuab tungivalt, et komisjon kontrolliks hoolikalt pangandussektorit, selleks et tugevdada Euroopa pangandusturgudel konkurentsi ja seeläbi maksimeerida liidu kodanike saadavat kasu; rõhutab, et on oluline taastada tavapärase kontroll riigiabi üle kohe, kui see on pangandussektori jaoks teostatav;

63. rõhutab monopolidevastaste eeskirjade jõustamise panust finantsteenuste sektori läbipaistvamaks muutmisel;

64. peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole võtnud mingeid meetmeid tegelemiseks erapankade ümberkorraldamisel toime pandud rikkumistega, sh nendega, mis puudutavad väikehoiustajaid ja selliste finantsinstrumentide väikeomanikke, nagu eelisaktsiad, mida on paljudel juhtudel turustatud ilma, et see oleks täielikus kooskõlas ELi õigusaktidega;

65. palub, et komisjon teostaks finantssektori üle hoolikat järelevalvet, et tugevdada Euroopa pangandus- ja investeringuturul konkurentsi ning investorite ja tarbijate kaitset; märgib, et pangandussektori konsolideerimine on mitmete finantseerimisasutuste turuosa nii palju suurendanud, et see ületab nüüd kriisieelse taseme, ning et finantsinvesteeringute valdkond on samaaegselt kasvanud, ilma et see oleks reaalmajandusele mingit kasu toonud; on veendunud, et täielikult toimiva ühtse turu säilitamine eeldab finantsvaldkonna ettevõtjate jaoks võrdseid konkurentsi-tingimusi ning et tuleb võtta meetmeid, mis hoiaksid ära läbipaistvuse vähenemise ja kartellilaadsete struktuuride tekke;

66. tunnistab, et riigiabi kontrollimisel on alates kriisi puhkemisest olnud raskustes olevate pankade ümberkorraldamis- ja kriisilahendusmehhanismina oluline roll;

67. on veendunud, et kriisiaegadel peaks riigiabi kontroll keskenduma nii pangandussüsteemi stabiliseerimisele kui ka võitlusele krediitingimuste ebaõiglase segmenteerimise ja VKEde diskrimineerimise vastu ühtsel turul;

68. on veendunud, et komisjon peaks kaaluma võimalust seada VKEde krediteerimine pankadele riigiabi andmise tingimuseks;

69. on veendunud, et panganduse reguleerimisel tuleb arvestada, et väikestel asutustel on eeskirjade täitmise tagamiseks vähem vahendeid, mistõttu eeskirjad peaksid olema võimalikult lihtsad, et mitte põhjustada suurpanku soovivaid moonutusi;

70. nõuab tungivalt, et komisjon jälgiks tähelepanelikult neid pangandussektori turge, kus eriti kriisiolukorras toimunud ümberkorralduste tagajärjel on koondumine suur või kasvav; tuletab meelde, et oligopoolsed turud on eriti altd konkurentsi kahjustavaid tavasid järgima; kardab, et selline koondumine võib lõpuks tarbijatele kahju tuua;

71. nõuab tungivalt komisjonilt selle tagamist, et pangad müüksid enne riigiabi saamist oma osaluse muudes ettevõtetes ning vähendaksid seeläbi maksumaksja koormust;

72. on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleb pöörata elektrooniliste kaardimaksete turu killustumisele, sealhulgas sellistele probleemidele nagu teenusest ilmajäämine, kui tarbija kolib teise liikmesriiki;

73. tervitab Euroopa Kohtu 11. septembri 2014. aasta otsust konkurentsivastaste krediitkaardimakse tasude kohtuasjas, samuti komisjoni edukaid meetmeid selle tagamiseks, et maksete sektori standardiseerimine ei mõjutaks turule sisenemist ja innovatsiooni; kordab parlamendi seisukohta, et krediitkaardimakse tasudele tuleks kehtestada ülempiir, et vähendada tarbijate jaoks ebavajalikke kulusid; sellega seoses palub komisjonil kiirendada mobiilmaksete standardiseerimise kavandamist, tagades samas, et võetavad meetmed ei takistaks uusi turule tulijaid ega eelistaks turgu valitsevaid ettevõtteid ning et reguleeriv raamistik oleks tulevaste tehnoloogiliste arengute edendamiseks tehnoloogiliselt neutraalne;

Teisipäev, 10. märts 2015

74. on veendunud, et selle sektori välismõjude arengut tuleks hoolikalt jälgida; väljendab muret selle üle, et finantseeskirjade standardimine põhjustab võrdsete konkurentide seas erinevate normide väljatöötamist;

75. märgib, et finantssektori reguleerimisel on pärast 2008. aastat märkimisväärselt palju saavutatud; rõhutab vajadust jätkuvalt tegeleda küsimusega finantseerimisasutustest, mis on liiga suured, et pankrotistuda ning saavad seetõttu jätkuvalt varjatud toetusi; on veendunud, et majandus- ja rahanduskomisjoni tulevaste raportisse, milles tehakse kokkuvõtte finantsteenuseid reguleerivatest õigusaktidest ja nende mõjust, tuleks lisada ELi uue finantsmääruse konkurentsiaspektide põhjalik analüüs, tagamaks et ELi pangad oleksid igasugustes tingimustes võimelised rahvusvaheliste finantseerimisasutustega konkureerima;

Rahanduslik riigiabi

76. väljendab muret liikmesriikide võimalike seadusevastaste ettevõtete tulumaksustamise tavade pärast ning palub, et komisjon võimalikult kiiresti ja kõiki olemasolevaid tõendeid kasutades viiks lõpule oma käsilolevad maksuotsuste uurimised; nõuab, et esmatähtsaks loetaks maksukärbete uurimine, millised kärped võivad olla üks ebaseadusliku riigiabi vorme; rõhutab, et ausam maksukonkurents on siseturu usaldusväärsuse, riikliku rahanduse elujõulisuse ja võrdsete konkurentsitingimuste seisukohalt mõõdapäasmatu;

77. juhib tähelepanu LuxLeaksi dokumentide avaldamisele uurivate ajakirjanike rahvusvahelise konsortsiumi poolt; on rahul konkurentsivoliniiku lubadusega viia läbi liikmesriikide maksuotsuste ja nende poolt ELi konkurentsioiguse järgimise põhjalik sõltumatu uurimine; märgib, et maksustamise vältimine mõningate ettevõtete poolt moonutab konkurentsi ühtsel turul; innustab komisjoni valvsalt jõustama ELi riigiabi kontrolli eeskirju;

78. palub komisjoni presidendil tagada nüüd ja edaspidi konkurentsivoliniiku juhtimisel toimuvate liikmesriikide maksuotsuste tegemise tavade uurimiste sõltumatus; nõuab, et Euroopa Parlamenti üldjoontes teavitataks nende uurimiste käigust, et tagada nende läbipaistvus ja sõltumatus; palub, et komisjon esitaks võimalikult kiiresti aruande oma vastavate järeldustega; tuletab meelde konkurentsivoliniiku lubadust uurida, milline on ettevõtete teostatud ja riiklikult õhutatud agressiivse maksustamise vältimise üldine mõju konkurentsile, ning pärast faktide kokkusaamist vajaduse korral seda uurimist laiendada;

Põllumajanduslik toidutööstus

79. kutsub komisjoni üles tema eelseisva ÜPP reformi läbivaatamise käigus uurima ülekantud vahendite kaasrahastamist ning nõuab konkurentsile keskenduvate ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade meetmete lihtsustamist ja ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade vahetult ja lämmastikku siduvate kultuuride jaoks mõeldud tegurite konkurentsi seisukohast neutraalset läbivaatamist;

80. palub, et komisjon pärast oma hiljutist ülevaadet kaasaegse jaemüügi majanduslikust mõjust valikule ja innovatsioonile ELi toiduainesektoris kaaluks, millist mõju võivad avaldada suured supermarketid, mis valitsevad turgu nii suurel määral, et nende ühine ostujõud moonutab tarnekettide vahelist konkurentsi nii Euroopas kui ka arengumaades;

Farmaatsia- ja tervishoiuteenuste sektor

81. märgib, et see sektor on riikliku reguleerimise tõttu killustunud; tunneb heameelt ELi konkurentsipoliitika panuse üle kunstlike sisenemistõkete kõrvaldamisel;

82. nõuab, et ajutist hinnakujundust hõlmavate juhtude hindamisel pöörataks erilist tähelepanu uuenduslikele meditsiinitoodetele ja raviprotseduuridele;

83. märgib, et konkurentsipoliitika võib aidata parandada geneeriliste ravimite kättesaadavust;

Teisipäev, 10. märts 2015

Transpordi- ja postiteenused

84. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama võrdseid konkurentsitingimusi, mis võimaldavad kõigi transpordiliikide siseselt vaba ja samas ausat konkurentsi; tunnistab aga, et seejuures tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta ka transpordivaldkonna arvukaid riiklikke eriõigusnorme; rõhutab, et transporditaristu on füüsiliste ja juriidiliste isikute ellujäämiseks ja heaoluks hädavajalik, seda eriti hõredalt asustatud piirkondades ja kaugetel saartel;

85. kutsub komisjoni ja liikmesriike tegema rohkem, et tagada aus konkurents ja kvaliteetsemad teenused raudteesektoris ning sadama- ja lennujaamavõrgustike majandamisel, eriti kui nende majandamine on keskvalitsuse monopol; rõhutab, et konkurents ei eelda tingimata toimivate teenuste erastamist; palub ka komisjonil tagada, et lennufirmad ei kuritarvitaks oma valitsevat seisundit teatavates lennujaamades;

86. on veendunud, et komisjon peaks veelgi tugevdama konkurentsi- ja transpordipoliitika vahelisi seoseid, et muuta Euroopa transpordisektor konkurentsivõimelisemaks ning liikuda edasi ühtse transpordituru lõpuleviimise suunas;

87. nõuab tungival, et komisjon viiks lõpule Euroopa ühtse raudteepiirkonna rajamise, tagaks taristuettevõtjate ja raudtee-ettevõtjate vaheliste rahavoogude täieliku läbipaistvuse ning kontrolliks, kas igal liikmesriigil on tugev ja sõltumatu riiklik reguleeriv asutus;

88. rõhutab, et raudteekaubavedude sektori ühtset turgu mõjutavad ELi õigusaktide ebaõige või ebatäielik ülevõtmine liikmesriikides ning kitsaskohad piiriüleses liikuvuses, mis kahjustavad konkurentsi ja majanduskasvu; palub komisjonil uurida, kas selliseid liikmesriigiti erinevaid tehnilisi või turutõkkeid nagu rööpmevahe, energiavarustus ja signalisatsioonüsteemid saab lugeda konkurentsieeskirjade rikkumiseks;

89. kutsub komisjoni üles esitama põhjendatud ülevaate, et teha kindlaks, millistel lennuettevõtjatel on teiste teenuseosutajate ees eelisseisund tänu eritingimustele või oma turgu valitseva seisundi väidetavale kuritarvitamisele teatavates lennujaamades;

90. väljendab muret selle pärast, et liikmesriigid rakendavad ja jõustavad erinevalt rahvusvaheliste maanteevedude eeskirju, näiteks maanteetranspordi kabotaažvedude ja puhkeaegade määrust, samuti sotsiaalse dumpingu võimaluste pärast transporditeenustes laiemalt, ning on kindel, et nende probleemidega tuleb tegeleda;

91. on rahul komisjoni algatusega, mille eesmärk on panna rahvusvahelised autorendifirmad loobuma praktikast, mis ei lase tarbijatel nende elukohaliikmesriigist sõltuvalt saada parimat kehtivat hinda; rõhutab, et tarbijaid ei tohiks takistada saamast ühtsel turul kaupade või teenuste ostmisel parimat võimalikku hinda;

92. kutsub komisjoni võtma meetmeid autorendisektori killustatuse vähendamiseks, kuna praegu tõstavad siseriiklikud eeskirjad tublisti piiriülese liikumise hinda ja kahjustavad sellega ühtset turgu;

93. rõhutab, et tegevus ELi konkurentsivõime õhutamiseks peab alati toimuma üldsuse huvides; tunnistab, et tulemuslik ELi konkurentsipoliitika on seotud vajadusega teha elutähtsatesse avalikesse teenustesse, sealhulgas transporditeenustesse mahukaid investeeringuid;

Kultuur ja sport

94. nõuab tungival, et komisjon uuriks rahvusvaheliste spordiföderatsioonide kuritarvitusi – näiteks ei lasta nende liikmetel kasutada õigust osaleda vastava föderatsiooni poolt tunnustamata alternatiivsetel spordiüritustel ning sportlastele, ametnikele ja treeneritele, kes ei kuuletu, kehtestatakse näiteks eluaegne olümpiamängudel ja maailmameistrivõistlustel osalemise keeld;

Teisipäev, 10. märts 2015

Rahvusvaheline mõõde

95. nõuab Atlandi-ülesesse kaubandus- ja investeerimispartnerluse lepingusse sellise konkurentsipeatüki lisamist, mis hõlmaks konkurentsieeskirjade rikkumist, ühinemisi, riigiettevõtteid, toetusi ja ebavõrdset turulepääsu; nõuab sellistes lepingutes sisalduvate meetmete ja nendega seotud probleemide ja edusammude neutraalset meediakajastust;

96. tunnustab ja toetab komisjoni nimetatud vajadust suurendada konkurentsipoliitika tähtsust rahvusvahelises majanduskoostöös, sealhulgas koostöö kaudu kogu maailma konkurentsiasutustega; tuletab meelde, et selline reguleerimine ja jõustamisega seotud koostöö aitab kindlustada maailmaturgudel tegutsevatele Euroopa ettevõtetele võrdsed konkurentsitingimused;

97. rõhutab rahvusvahelise koostöö tähtsust konkurentsioiguse põhimõtete tulemusliku kohaldamise jaoks globaliseerumise ajastul; kutsub seepärast komisjoni üles tihendama rahvusvahelist koostööd konkurentsiga seotud küsimustes;

98. palub komisjonil uurida, kui suures ulatuses võiks sõlmida konkurentsi käsitlevaid lepinguid täiendavate kolmandate riikidega, kes soodustavad uurimisasutuste vahelist teabevahetust; toonitab, et hiljuti Šveitsiga sõlmitud konkurentsialane leping võib olla selliste tulevaste lepingute eeskujuks;

Euroopa Parlamendi roll

99. juhib tähelepanu raamlepingu sättele, millega nõutakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule võrdset juurdepääsu nõupidamistele ja nende võrdset teavitamist konkurentsipoliitika siduvate ja mittesiduvate õigusaktide ettevalmistamisest;

100. juhib tähelepanu Euroopa Parlamendi keskele tähtsusele Euroopa tarbijate huvide esindajana konkurentsieeskirjade nõuetekohasel jõustamisel;

101. on rahul Euroopa Parlamendi kaaseadusandja rolliga konkurentsieeskirjade rikkumisest tingitud kahjutasunõudeid käsitleva direktiivi koostamisel ning peab selle direktiiviga seotud menetlusi näiteks tulevases institutsioonidevahelisest koostööst konkurentsiküsimustes;

102. kordab, et konkurentsipoliitika kujundamisel peab komisjon olema täiel määral aruandekohustuslik ja järgima Euroopa Parlamendi resolutsioone;

103. palub volinikul võtta tavaks osaleda asjaomaste parlamendikomisjonide ning parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni konkurentsiküsimuste töörühma koosolekutel;

104. on seisukohal, et Euroopa Parlamendil peaks olema konkurentsipoliitikas kaasotsustamisõigus; peab kahetsusväärseks, et ELi toimimise lepingu artiklites 103 ja 109 nähakse ette vaid parlamendiga konsulteerimine; on veendunud, et selline demokraatia puudujääk on lubamatu; teeb ettepaneku kõrvaldada see puudujääk võimalikult kiiresti konkurentsipoliitikat käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppega ning vormistada see aluslepingute järgmise läbivaatamise käigus;

Komisjoni konkurentsipoliitika prioriteedid

105. rõhutab konkurentsivoliniku rolli töökohtade loomise ja majanduskasvu ning digitaalse ühtse turu, energiapoliitika, finantsteenuste, tööstuspoliitika ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse edendamisel;

106. nõuab, et komisjon töötaks Euroopa konkurentsivõrgustiku raames välja suunised ja menetlused, mis tagavad tõhusa järelevalve selle üle, kui võrd on liikmesriikide maksuotsused riigiabi eeskirjadega kooskõlas;

Teisipäev, 10. märts 2015

107. on rahul, et komisjon kohustus tagama konkurentsieeskirjade tulemusliku jõustamise nende eeskirjade rikkumise ja kartellide, ühinemiste ja riigiabi valdkonnas, säilitades turuarengutega vastavusse viidud konkurentsialased õigusaktid ning edendades ka innovaatilist konkurentsikultuuri ELis ja kogu maailmas;
108. kutsub komisjoni üles hindama hiljutiste konkurentsieeskirjade rikkumise juhtude menetlemist ja leidma lahenduse tõstatatud vormiküsimusi puudutavatele muredele;
109. palub komisjonil välja töötada maksukonkurentsi puudutavad kooskõlastatud ettepanekud ja esitada need nõukogule;
110. kutsub komisjoni üles andma Euroopa Parlamendile jätkuvalt igal aastal aru konkurentsipoliitika kohaldamise alastest suundumustest ja tagajärgedest;
111. tervitab voliniku kuulamise käigus antud lubadusi, eriti selles, mis puudutab edasist koostööd ja sidemete tugevdamist Euroopa Parlamendiga;
112. kutsub komisjon üles tegema rohkem aktiivse konkurentsipoliitika kui sotsiaalse turumajanduse tugisamba edendamiseks;
113. on seisukohal, et kogumiku kujul vormistatud tulemustabel tuleks kiiresti tarbijatele ja ettevõtjatele kättesaadavaks teha;
114. märgib, et paljudes liikmesriikides puudub endiselt selgus küsimuses, kas pidada Euroopa tarbijakeskuste rahastamist ebaseaduslikuks riigiabiks; tunneb muret, et nimetatud keskuste rahastamine võib seetõttu ohtu sattuda; palub komisjonil teavitada liikmesriike võimalikult kiiresti sellest, kas sellisest rahastamisest tuleb teatada, et tagada jätkuv toetus Euroopa tarbijakeskuste toimimisele;
115. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et kõigi poliitiliste tasandite võimuorganid kohustuksid riigiabi eeskirju täht-tähelt täitma;
116. nõuab Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni esindajaid ning teadlasi koondava ühisorgani moodustamist, et analüüsida pikaajalisi arenguid ja tulevase konkurentsipoliitika kujundamist sellistes tulevikualdkondades nagu digitaalmajandus või energeetikasektor;
117. nõuab kompromissitut analüüsi selle kohta, milline on vastutustundlik riiklik maksupoliitika, eriti seoses konkurentsi moonutava ebaõiglase maksupoliitika, maksustamiskorra ja maksuvabastustega, et edaspidi saaks rakendada sellise tegevuse suhtes tulemuslikke vastumeetmeid;

o

o o

118. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide konkurentsiametitele.
-

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0052

Euroopa Keskpanga 2013. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Keskpanga 2013. aasta aruande kohta (2014/2157(INI))

(2016/C 316/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Keskpanga 2013. aasta aruannet,
 - võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eriti selle artiklit 15,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 284 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 126 ja artikli 132 lõiget 1,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A8-0011/2015),
- A. arvestades, et komisjoni talituste 2014. aasta kevadprognoosi kohaselt vähenes euroala SKP 2013. aastal 0,4 %, olles 2012. aastal vähenenud 0,7 %, ning arvestades, et komisjoni talitused prognoosivad SKP kasvuks 2014. aastal 1,2 % ja 2015. aastal 1,7 %; arvestades, et komisjoni talituste 2014. aasta sügisprognoosis vähendati SKP kasvu prognoosi 2014. aastaks 0,8 %-le ja 2015. aastaks 1,1 %-le, kusjuures kasvu aeglustumise risk püsib;
- B. arvestades, et sügisprognoosi kohaselt tõusis töötuse määr euroalas 2012. aasta lõpu 11,3 %-lt 2013. aasta lõpuks 11,9 %-ni ning püsib 2014. aastal kõrgel tasemel;
- C. arvestades, et eri liikmesriikide töötuse määrad on väga erinevad (vahemikus 5–26 %); arvestades, et noorte töötuse määr on veel kõrgem ja mõnes liikmesriigis isegi ligikaudu 50 %; arvestades, et töötuse määrade erinevused suurendavad veelgi liikmesriikide majanduslikke erinevusi;
- D. arvestades, et liikmesriigid ei tohiks kasutada rahapoliitiliste otsetehingute programmi väljakuulumisega kaasnenud laenuintresside alanemist võimalusena vältida struktuurireforme, mille eesmärk on parandada kasvupotentsiaali ning saavutada eelarve jätkusuutlikkus keskpikas perspektiivis; arvestades, et tööhõive ja vaesuse vähendamisega seoses ei pruugita saavutada strateegia „Euroopa 2020” riiklike eesmärgi;
- E. arvestades, et 2013. aasta mais ja novembris langetas Euroopa Keskpank (EKP) baasintressimääri ning langetas põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimääri 0,25 %-ni; arvestades, et lisaks täiendavatele rahapoliitilistele meetmetele, mis on alates 2014. aasta algusest välja kuulutatud, on põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär nüüd 0,05 % ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäär - 0,2 %;
- F. arvestades, et madalamad reaalintressimäärad ei ole toonud kaasa suuremat laenamist kodumajapidamistele ja äriühingutele ega suuremat SKP kasvu ja töökohtade loomist;
- G. arvestades, et eurosüsteemi koondbilanss oli 2013. aasta lõpus 2,285 triljonit eurot, mis teeb 2013. aasta aastaseks languseks ligikaudu 25 %;

Teisipäev, 10. märts 2015

- H. arvestades, et eurosüsteemile 2013. aastal tagatisena esitatud varadest moodustasid suurima osa turukõlbmatud varad, mis moodustavad umbes 25 % kogusummast; arvestades, et koos varaga tagatud väärtpaberitega moodustavad turukõlbmatud väärtpaberid ligikaudu 40 % tagatisena esitatud kõigist varadest;
- I. arvestades, et komisjoni talituste 2014. aasta sügisprognooosi kohaselt oli keskmine inflatsioonimäär euroalas 2013. aastal 1,4 % (2012. aastal 2,5 %); arvestades, et euroala inflatsioonimäär on alates 2014. aasta algusest jätkuvalt langenud, olles 2014. aastal hinnanguliselt 0,5 % ja jõudes septembris 0,3 %-ni; arvestades, et üldine ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (HICP) inflatsioonimäär langes mõnes liikmesriigis 2014. aasta septembris 0 %-ni ja madalamale ning püsib ka 2015. aastal allpool sihtmärki;
- J. arvestades, et madalad energiahinnad, eriti nafta hind, on olnud üks euroala inflatsioonimäära languse peamisi põhjuseid;
- K. arvestades, et avaliku ja erasektori investeeringute tase on euroalas püsivalt märkimisväärselt madalam kui enne kriisi algust; arvestades, et suurettevõtted on sageli kasutanud odavat raha selleks, et osta enda huvides tagasi oma aktsiaid, selle asemel et teha uusi investeeringuid; arvestades, et investeeringute suhteline osakaal SKPst vähenes püsivalt juba enne kriisi ning investeeringuid oleks vaja olnud kiiresti suurendada;
- L. arvestades, et M3 aastase kasvumäära aeglustumine on jätkunud (3,5 % detsembris 2012 ja 1 % detsembris 2013);
- M. arvestades, et erasektorile laenude andmine vähenes veelgi (aastane muutus 2012. aasta detsembris -0,7 % ja 2013. aasta detsembris -2,3 %); arvestades, et vähene laenamine VKEdele on mõnes liikmesriigis üks peamisi majanduskasvu pidureid; arvestades, et aastatel 2008–2013 langes VKEdele laenamine ligikaudu 35 %; arvestades, et tingimata on vaja edendada laenuvooge VKEdele, sest nemad annavad tööd 72 %-le euroala töötajatest ning neil on kõrgemad töökohtade loomise brutomäärad kui suurettevõtetel;
- N. arvestades, et rahanduslik killustatus on jätkuvalt suur probleem ning VKEdele on laenukulud palju suuremad, eriti nendes euroala riikides, mis on juba niigi raskes majanduslikus olukorras, ning see tekitab ühtsel turul moonutusi, aeglustab majanduse elavnemist ning võimendab erinevusi riikide vahel; arvestades, et Euroopa pankade tervikliku hindamise tulemustel peaks olema positiivne mõju praegusele rahapoliitikale ja pankade valmisolekule laenutegevust suurendada, eriti reaalmajandusele antavate laenude puhul;
- O. arvestades, et eurosüsteemi bilansi maht vähenes 2013. aastal püsivalt, mis peegeldab pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni vahendite hüvitamist pankade poolt;
- P. arvestades, et EKP nõukogu 2013. aasta juuli prognoosi kohaselt jäävad baasintressimäärad pikemaks ajaks praegusele või madalamale tasemele;
- Q. arvestades, et euroala rahapoliitika kvantitatiivse lõdvendamise mõju pärsib tõenäoliselt ülemäärane kredidivahendus pangandussektoris;
- R. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 282 kohaselt on Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) esmane eesmärk säilitada hindade stabiilsus; arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 127 kohaselt peab EKPS toetama liidu üldist majanduspoliitikat, ilma et see piiraks esmast eesmärki; arvestades, et ELi toimimise lepingu artikkel 123 ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja EKP põhikirja artikkel 21 keelavad riikide keskpankadel ja EKP-l osta otse ELi või riiklike avalike asutuste või organite võlakirju; arvestades, et see oli mitme liikmesriigi puhul majandus- ja rahaliitu astumise vältimatu eeltingimus; arvestades, et selliseid oste on lubatud teha järelturul;

Teisipäev, 10. märts 2015

Rahapoliitika

1. väljendab heameelt EKP kiire reaktsiooni üle väga probleemses keskkonnas ning asjaolu üle, et rahapoliitika eesmärk on olnud vähendada survet euroala finantsturgudele ning taastada investorite usaldus ühtse valuuta vastu; kiidab EKP valmisolekut teha kõik euro päästmiseks; võtab teadmiseks pikaajaliste intressimäärade üldise languse – eriti kõige suuremates võlgades olevates euroala riikides – tasemele, mida ei ole pärast kriisi algust nähtud; märgib, et madalad intressimäärad ei ole toonud kaasa töökohtade loomist ja majanduskasvu ning see asjaolu ohustab finantsstabiilsust;
2. märgib, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide, fikseeritud intressimääraga piiranguteta keskpikkade ja pikaajaliste refinantseerimisoperatsioonide, laenamise püsivõimaluse, erakorralise likviidsusabi ja hoiustamise püsivõimaluse kasutamine oli kogu 2013. aasta jooksul väga ulatuslik, mis viitab rahapoliitika ülekandemehhanismi ja euroala pankadevahelise laenuturu jätkuvatele häiretele, kuigi varasemate aastatega võrreldes täheldati olukorra märgatavat paranemist, mida näitas riskimarginaalide stabiliseerumine, pankadevaheliste turgude järkjärguline normaliseerumine ja Target II tasakaalustamatuse vähenemine;
3. tunneb heameelt Target II tasakaalustamatuse vähenemise üle kogu 2013. aasta jooksul; toonitab, et Target II arveldussüsteemil on olnud euroala finantsüsteemi usaldusväärseuse kaitsmisel väga tähtis roll;
4. tunneb jätkuvalt sügavat muret asjaolu pärast, et majandusaktiivsus on madal – euroala SKP kasv oli 2013. aastal teist aastat järjest negatiivne, SKP kasv oli nõrk ka 2014. aasta kolmes esimeses kvartalis ning töötuse määr on paljudes euroala liikmesriikides jõudnud tasemele, mis ohustab euroala stabiilsust ning vähendab üldsuse ja poliitikute toetust Euroopa projektile;
5. rõhutab oma muret inflatsioonimäära püsiva languse pärast euroalas alates 2011. aastast ning inflatsioonimäärade erinevuse pärast liikmesriikides; juhib tähelepanu suurele erinevusele EKP selgelt sõnastatud eesmärgi (hoida inflatsioonimäär keskpikas perspektiivis veidi alla 2%) ning praeguse inflatsioonimäära vahel, mis on nullilähedane ja mitmes liikmesriigis isegi alla nulli; tunneb muret, et praegused deflatsioonilised suundumused võivad paigast nihutada keskmise ja pika perspektiivi inflatsiooniootused, nagu on tunnistanud ka EKP president;
6. tunnistab, et finantssektoris ja muudes sektorites käimasolev bilansside kohandamise protsess koos kõrge töötuse määraga pärssisid 2013. aastal jätkuvalt euroala majandustegevust;
7. jälgib teraselt võimalikku deflatsiooniriski; tuletab meelde, et nullilähedane inflatsioonimäär euroalas ohustab rahapoliitika tõhusust; mõistab, et EKP peab väga madala inflatsioonimäära põhjuseks lühiajalisi tegureid ning loodab, et keskpika perspektiivi eesmärk saavutatakse ilma deflatsiooniperioodita; märgib siiski, et EKP vähendas veelgi 2015. ja 2016. aasta inflatsiooniproгноosi (0,1–0,2% võrra);
8. toonitab, et tulevasteks aastateks prognoositav eesmärgist madalam inflatsioonimäär avaldab mõju mitme liikmesriigi võlgade vähendamise programmile;
9. toonitab, et arvestades võimalikke täiendavaid toetusmeetmeid, nagu rahapoliitika kvantitatiivne lõdvendamine, ning pidades silmas praegusi õiguslikke väljakutseid seoses rahapoliitiliste otsetehingute programmiga, on tingimata vaja tagada õiguslik selgus ja kindlus, et neid instrumente oleks võimalik tulemuslikult rakendada, võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu kohtujuristi Pedro Cruz Villalóni 14. jaanuaril 2015 kohtuasjas C-62/14 esitatud arvamust;
10. rõhutab, et liikmesriikide väikeste laenukuludega käib käsikäs valitsemissektori võla kasv, mis paljudel juhtudel on ligi 100% SKPst või isegi üle selle, ning hoiatab, et uus kriis võib sundida finantsturge riske ümber hindama;
11. toonitab, et EKP 2013. aastal avaldatud prognoosides ei oodatud väga aeglase majanduskasvu ja väga madala inflatsiooni või isegi deflatsioonitunnuste koosinemist; soovib sel taustal suhtuda ettevaatusega praegustesse prognoosidesse, et 2015. ja 2016. aastal on oodata suuremat majanduskasvu ja inflatsiooni;

Teisipäev, 10. märts 2015

12. on veendunud, et korrastamata bilanss ei mõjuta üksnes panku, vaid selle kahjulik mõju kandub edasi ka ettevõtetele ja muudele erasektoris osalejatele, kuna kapitali ja finantseeringu puudumine ei võimalda ettevõtetel konkurentsivõimset püsida, kasvada ning lõppkokkuvõttes töökohti säilitada ja luua;

13. peab äärmiselt oluliseks luua tingimused nii avaliku sektori kui ka erainvesteeringute taastamiseks euroalas, võttes arvesse, et hoolimata EKP meetmetest soodsate finantseerimistingimuste säilitamiseks ei ole investeeringud veel hoogu sisse saanud; palub liikmesriikidel selles olukorras käsitleda rahandusliku killustatuse aluseks olevaid probleeme, nt erinevaid riskistruktuure, mis teevad laenamise vastavates riikides kallimaks; lisaks sellele nõuab, et liikmesriigid viiksid ellu asjakohased struktuurireformid, et taastada soodne ärikeskkond, rakendades eelkõige riigipõhiseid soovitusi;

14. ergutab EKPd kaaluma oma bilanssimahu suurendamise poliitikas EIP projektivõlakirjade ostmist, millega rahastatakse mõnesid kõige suurema tootlusega investeeringuid euroalas, eriti nende projektide puhul, mille komisjon on pärast kulude ja tulude analüüsi leidnud olevat Euroopa lisaväärtuse – eelkõige üleeuroopalise transpordivõrgu projektid energeetika- ja transpordisektoris ning digitaalse ühtse turuga seotud projektid;

15. märgib, et EKP president Draghi kinnitas 22. augustil 2014 keskpanga iga-aastasel sümposiumil Jackson Hole'is peetud kõnes, et meil on vaja meetmeid majanduse mõlemal poolel, märkides järgmist: kogunõudluse poliitikaga peavad kaasnema riiklikud struktuurireformid ja meetmed; nõudluse poolel võib ja peab rahapoliitika mängima kesket rolli, mis tähendab praegu pikemaks ajaks leebet rahapoliitikat; fiskaalpoliitika saab mängida rahapoliitika kõrval suuremat rolli ja samal ajal tuleb arvesse võtta valitsemissektori võla jätkusuutlikkust ning avaliku sektori investeeringute suurendamise kõrval erasektori investeeringute edendamiseks ja struktuurireformide hõlbustamiseks tuleb tähelepanu pöörata ka sobivatele fiskaalpoliitilistele meetmetele;

16. nõustub president Draghiga, et stabiilsuse ja kasvu pakti eeskirjades sisalduvat paindlikkust saaks paremini ära kasutada majanduskasvu kiirendamiseks ning vajalike struktuurireformide kuludele ruumi tegemiseks;

17. nõustub president Draghiga, et on tegutsemisruumi majanduskasvu rohkem toetava fiskaalpoliitika saavutamiseks ning maksukoormuse vähendamiseks eelarvet mitte mõjutaval viisil;

18. nõustub president Draghiga, et ELi tasandi täiendavad meetmed tunduvad samuti olevat vajalikud, et tagada sobiv koondpositsioon ja suur avalike investeeringute programm;

19. märgib, et lisaks baasintressimäärade langetamisele ja refinantseerimistegevuse suurendamisele võttis EKP vastu uuenduslikud vahendid, nt sihtotstarbelised pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid (TLTROd), ning uued kommunikatsioonistrateegiad, nt prognoosid;

20. on seisukohal, et ülekandemehhanism ei toimi korralikult ning et EKP poolt alates kriisi algusest kasutatud rahapoliitilised vahendid on pakkunud küll oodatud leevendust raskustes finantsturgudele, kuid need üksi ei aita tulemuslikult võidelda rahandusliku killustatuse vastu, edendada majanduskasvu ega parandada olukorda tööturul; ergutab EKPd tagama, et tema poliitika oleks rohkem suunatud reaalmajandusele ja eriti VKEdele;

21. on seisukohal, et kuna rahapoliitika ülekandemehhanism on tõsiselt kahjustatud, on EKP baasintressimäärade langetamise otsustest saadav kasu piiratud; toonitab, et väga madalad intressimäärad toovad pikas perspektiivis kaasa ettevõtlussektori moonutused ning võivad olla kahjulikud eraisikute säästudele ja pensionikavadele;

22. väljendab heameelt meetmete üle, mis EKP 2014. aasta juunis välja kuulutas ja mille eesmärk on parandada rahapoliitika ülekandemehhanismi toimimist; võtab teadmiseks, et TLTROd loovad esimest korda seose selle vahel, kui palju laene väljastavad pangad mittefinantsteenuseid pakkuvale erasektorile ning kui suures ulatuses refinantseerimist pangad võivad saada; loodab, et varade kvaliteedi läbivaatamise tulemused parandavad TLTROde kasutamist Euroopa pankade poolt ning edendavad seeläbi likviidsuse ülekandumist reaalmajandusse;

Teisipäev, 10. märts 2015

23. märgib, et EKP on teatanud kavatsusest osta varaga tagatud väärtpabereid ja pandikirju, et suurendada TLTROde laenude võtmist hõlbustavat mõju; rõhutab, et selline sekkumine varaga tagatud väärtpaberite turule peaks olema piisavalt ulatuslik, et mõjutada VKEdele antavaid laene ja vähendada killustatust, ning peab toimima läbipaistval viisil, mis ei tekita ülemääraseid riske EKP bilansile;

24. rõhutab, et on mures VKEde laenutingimuste märkimisväärse erinevuse pärast euroala eri riikides ning selle pärast, kui suur on erinevus intressimäärade vahel, millega pakutakse rahastamist VKEdele ja suurematele äriühingutele; toonitab, et EKP poolt praegu välja kuulutatud meetmed pankade laenuandmise edendamiseks ei käsitlenud piisavalt neid pikaajalisi probleeme ning EKP peaks uurima algpõhjuseid, mis takistavad VKEde juurdepääsu laenudele; palub EKP-l uurida, kas see erinevus on kuidagi seotud pangandussektori koondumisega;

25. rõhutab, et pärast 2014. aasta juunis ja septembris välja kuulutatud meetmeid peaks EKP bilans liikuma sama suuruse poole, mis tal oli 2012. aasta alguses; märgib, et see kasv nõuab EKP suurt tähelepanelikkust seoses tekkivate krediidiriskidega;

26. on seisukohal, et seni antud kaudsete toetuste kogusumma tuleks maksumaksjate huvides järk-järgult tagasi nõuda, kui majandustingimused muutuvad jälle normaalseks;

27. märgib, et EKP on korduvalt kinnitanud valmisolekut kasutada oma pädevusalas täiendavaid ebatraditsioonilisi vahendeid ning muuta oma sekkumise suurust või struktuuri, kui madala inflatsiooni periood peaks kujunema ülemäära pikaks; jääb avatuks täiendavate ebatraditsiooniliste meetmete kasutamisele, kuid rõhutab, et need meetmed ei ole piisavad ilma sobiva fiskaalpoliitika, investeringute ja struktuurireformide kombinatsioonita;

28. rõhutab, et praeguste ebatraditsiooniliste rahapoliitika meetmete mõju reaalmajandusele ei tohiks üle hinnata; rõhutab, et sellised meetmed on oma olemuselt ajutised ning nende eesmärk on anda liikmesriikidele aega oma eelarveolukorra konsolideerimiseks ja vajalike struktuurireformide elluviimiseks, et edendada majanduskasvu ja parandada tööturu olukorda;

29. märgib, et pikaajaline mittestandardne rahapoliitika võib võimendada kapitalituru moonutusi; palub EKP-l leida õige tasakaal ohtude vahel, mis kaasnevad enneaegse loobumisega leebest rahapoliitikast, ning ohtude ja kulude vahel, mis on tingitud sellise poliitikaga kaasnedavatest moonutustest; palub seepärast EKP-l kalibreerida mittestandardset poliitikat nii, et piirata selliseid moonutusi;

30. tuletab meelde, et rahapoliitika üksi ei saa ergutada kogunõudlust, kui seda ei täienda asjakohased riikliku tasandi fiskaal- ja struktuurireformid ja -meetmed;

31. rõhutab, et nagu kriisieelsete aastate kogemused näitavad, võivad stabiilsed inflatsioonimäärad, mis vastavad EKP keskpika perspektiivi eesmärgile, olla seotud erasektori võla mittejätkusuutliku dünaamikaga, mistõttu on tähtis hallata varamulle ja laenukasvu isegi siis, kui hinnastabiilsus on tagatud;

32. tuletab meelde, et aluslepingutes sätestatud EKP sõltumatus rahapoliitika juhtimisel on hädavajalik hindade stabiilsuse eesmärgi täitmiseks, s.t selleks, et hoida inflatsioon veidi alla 2%; tuletab meelde, et ükski valitsus ega riiklik ametiasutus ei tohiks paluda EKP-l meetmeid võtta;

33. tuletab meelde, et kõik EKP üldnõukogu liikmed on seotud langetatud otsustega, mis jäävad konfidentsiaalseks, kui neid ei ole otsustatud avalikustada;

34. palub EKP-l astuda troikas ülesandeid täites samm tagasi, et suurendada oma sõltumatust poliitilistest otsustest;

Teisipäev, 10. märts 2015

35. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 127 kohaselt peab EKP toetama liidu üldist majanduspoliitikat, ilma et see piiraks tema esmast eesmärki, nagu on sätestatud ka ELi toimimise lepingu artiklis 282; rõhutab sellega seoses rahandusliku dialoogi tähtsust;
36. rõhutab, et raha- ja fiskaalpoliitika selge eraldatus viitab sellele, et rahapoliitiline asutus ei tohiks anda toetusi likviidsuse pakkumisest kasu saavatele institutsioonidele, sest selline toetus on seotud fiskaalpoliitikaga;
37. taunib asjaolu, et EKP on ületanud aluslepingutel põhinevat mandaati, mille kinnituseks on endise EKP presidendi kirjad Hispaania, Itaalia ja Iirimaa valitsusele;
38. väljendab heameelt EKP otsuse üle avaldada oma koosolekute protokollide kokkuvõtted ning ootab selle otsuse rakendumist 2015. aasta jaanuaris; väljendab heameelt asjaolu üle, et EKP nõukogu on täitnud selle parlamendi kõikides EKP aastaaruandeid käsitlevates raportites esitatud nõudmise;
39. on veendunud, et keskpangad kõikjal maailmas peaksid tegutsema aktiivselt selle nimel, et vältida poliitikat, mis võib kaasa tuua negatiivsete mõjude ülekandumise teistele; märgib, et mõned keskpangad nõuavad, et teised keskpangad arvestaksid rahapoliitika võimalikku negatiivsete mõjude ülekandumist, pärast seda kui nad on ammu ühepoolset rakendanud oma poliitikat;
40. on veendunud, et hiljuti avalikuks saanud teave näitab, kui oluline on edaspidi erakorralise likviidsusabi ettevaatlik kasutamine; rõhutab, et ei saa uuesti aktsepteerida, et mõne liikmesriigi pangandussektori sel moel võetud võlg moodustab märkimisväärse osa SKPst;
41. ergutab EKPd jätkuvalt parandama töölevõtmisel soopoliitikat, et kaotada praegune lõhe; väljendab heameelt, et Euroopa pangandussektori järelevalve juhiks valiti Danièle Nouy, eriti tema suurte saavutuste ja tugeva elulookirjelduse tõttu;
42. on seisukohal, et suurem keskendumine majanduskasvule ja avaliku sektori investeeringutele (näiteks komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeri esitatud 300 miljardi euro suurune investeerimispaketi kava) täiendaks EKP poliitikameetmeid, mis on suunatud Euroopa tööhõive ja majanduskasvu suurendamisele;

Finantsstabiilsus

43. väljendab heameelt, et ühtne järelevalvemehhanism (pangandusliidu esimene samm) alustas 4. novembril 2014 täiemahulist tegevust; märgib, et see suur samm Euroopa finantsintegratsiooni poole astuti tänu eeltöö, muu hulgas varade kvaliteedi hindamise edukale lõpuleviimisele; tänab EKPd, et see on kasutanud oma usaldusväärset Euroopa pangandussüsteemi toetamiseks; rõhutab, et EKP järelevalve- ja rahapoliitika funktsioonid tuleb lahus hoida;
44. märgib, et Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) poolt koostöös ühtse järelevalvemehhanismiga läbi viidud varade kvaliteedi hindamine ja stressitest on näidanud, et Euroopa pangandussüsteem on endiselt nõrk; loodab, et tulemuste puhul on piisavalt arvesse võetud kõiki riske, et vältida Euroopa panganduse nn japaniseerumist ning selliste laenude igikestvaks muutmist, mida on võimatu tagasi maksta;
45. on seisukohal, et EKP tähtis ülesanne on tagada, et tulevased pankade rekapiitalseerimised toimuksid kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise kava alusel, kui juurdepääs turgudele on raske või võimatu;
46. palub EKP-l oma igapäevases tegevuses tagada, et rahapoliitika ja panganduse järelevalvaja roll hoitakse täielikult lahus;
47. rõhutab, et ühtse järelevalvemehhanismi eesmärk on tagada usaldus euroala pangandussektori vastu ja seeläbi finantsstabiilsus; tuletab meelde, et uue ühtse järelevalvemehhanismi aruandluskohustus Euroopa Parlamendi ees on hädavajalik uue järelevalvesteemi usaldusväärse tagamiseks; rõhutab seetõttu, kui tähtis on parlamendi ja EKP 2013. aasta novembris sõlmitud institutsioonidevaheline kokkulepe ühtse järelevalvemehhanismi demokraatliku vastutuse teostamise praktilise korra kohta ning selle täielik rakendamine;

Teisipäev, 10. märts 2015

48. toetab mõtet, et selleks, et muuta kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine usaldusväärsemaks ja tulemuslikumaks, peaks Euroopa seadusandlus eraldama riskantsema investeerimistegevuse paremini traditsioonilisest pangandusest;
49. on seisukohal, et viimased stressitestid näitavad ilmekalt praeguse institutsioonidevahelise süsteemi piiranguid, sest deflatsiooni stsenaariumiga neis testides ei arvestatud, ehkki deflatsioonirisk pole sugugi ebausutav;
50. märgib, et euroala pangad on suhtelisest madalast kasumlikkusest hoolimata pidevalt tugevdanud oma kapitalipositsiooni kapitali suurendamise, riskiga kaalutud varade vähendamise ja samuti avaliku sektori toetuse abil; nendib, et mitmel juhul toimus kapitali suurendamine liikmesriikide finantsabiprogrammide kontekstis;
51. tunneb muret, et paljud euroala pangad sõltuvad jätkuvalt keskpanga rahastamisest; peab hädavajalikuks luua hästi reguleeritud kapitaliturgude liit, et vähendada euroala riikide majanduse ülemäärast sõltuvust pangandussektorist;
52. toonitab, et hea juhtimistava tugevdamine pankades suurendab usaldust pangandussektori vastu ning aitab seeläbi tagada finantsstabiilsust;
53. toonitab, et valitsuste võlakirjadega seotud tegevus on euroala pankadele jätkuvalt oluline kasumiallikas, samal ajal kui mittefinantsteenuseid pakkuvale erasektorile väljastatakse endiselt vähe laene; on seisukohal, et riigivõlaga seotud riske käsitlevat tehnilist ja seadusandlikku tööd tuleks kiirendada; palub EKP-l hoiatada neid panku, mis suurendavad oma bilansis valitsuste võlakirjade osa ja vähendavad samal ajal laenamist erasektorile;
54. väljendab heameelt komisjoni seadusandliku ettepaneku üle panganduse struktuurireformi kohta; märgib, et sarnased reformid on mitmes liikmesriigis juba tehtud; palub EKP-l teha koostööd muude asjaga seotud institutsioonidega, et viia Euroopa tasandil ellu jätkusuutlik struktuurireform, mis võimaldab lõpetada toetused suurte finantseerimisasutuste kauplemistegevusele ning aitab luua finantsteenuste valdkonnas võrdseid tingimusi;
55. tuletab meelde, et ühtne kriisilahenduskord (pangandusliidu teine samm) jõustub 2015. aasta alguses; rõhutab vajadust jätkata pangandusliidu kolmanda samba arendamist;

o

o o

56. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja Euroopa Keskpangale.
-

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0062

Euroopa Liidu finantshuvide kaitset ja pettusevastast võitlust käsitlev 2013. aasta aruanne**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Liidu finantshuvide kaitset ja pettusevastast võitlust käsitleva 2013. aasta aruande kohta (2014/2155(INI))**

(2016/C 316/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 325 lõiget 5,
- võttes arvesse oma resolutsioone komisjoni ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) varasemate aastaaruannete kohta,
- võttes arvesse komisjoni 17. juuli 2014. aasta aruannet „Euroopa Liidu finantshuvide kaitse – pettusevastane võitlus – 2013. aasta aruanne” (COM(2014)0474) ja selle juurde kuuluvaid komisjoni talituste töödokumente (SWD(2014)0243, SWD(2014)0244, SWD(2014)0245, SWD(2014)0246, SWD(2014)0247 ja SWD(2014)0248),
- võttes arvesse OLAFi 2013. aasta aruannet,
- võttes arvesse OLAFi järelevalvekomitee tegevusaruannet veebruar 2013 – jaanuar 2014,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja aastaaruannet eelarveaasta 2013 eelarve täitmise kohta koos institutsioonide vastustega,
- võttes arvesse komisjoni 29. septembri 2014. aasta teatist „ELi eelarve kaitsmine kuni 2013. aasta lõpuni” (COM(2014) 0618),
- võttes arvesse komisjoni 3. veebruari 2014. aasta ELi korrupsioonivastase võitluse aruannet (COM(2014)0038),
- võttes arvesse Eurobaromeetri eriaruannet 397 korrupsiooni kohta,
- võttes arvesse komisjoni käibemaksukahju aruandeid,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta määrust (EL) nr 250/2014, millega luuakse Euroopa Liidu finantshuvide kaitse valdkonna meetmete edendamise programm (programm Herakles III) ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 804/2004/EÜ ⁽¹⁾,
- võttes arvesse 17. juuli 2013. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 11. juuli 2012. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil (COM(2012)0363),

⁽¹⁾ ELT L 84, 20.3.2014, lk 6.⁽²⁾ ELT L 248, 18.9.2013, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 15. septembri 2011. aasta resolutsiooni jõupingutuste kohta korruptsiooniga võitlemisel ⁽²⁾, oma 18. mai 2010. aasta deklaratsiooni ELi jõupingutuste kohta korruptsiooni vastu võitlemisel ⁽³⁾ ja komisjoni 6. juuni 2011. aasta teatist „Võitlus korruptsiooniga Euroopa Liidus” (COM(2011)0308),
 - võttes arvesse nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse ÜRO korruptsioonivastast konventsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu tsiviil- ja kriminaalõiguse konventsioone korruptsiooni kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit ja regionaalarengukomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A8-0024/2015),
- A. arvestades, et ELi eelarve, millesse kõik liikmesriigid teevad proportsionaalselt makseid ühtsete objektiivsete kriteeriumide alusel, toetab liidu meetmete elluviimist, selles kajastub ühtsus ning see on vahend, mille abil soodustada Euroopa integreerumist;
- B. arvestades, et ELi finantshuvide kaitse koos usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega peaks tagama, et eelarvetulud ja -kulud aitavad saavutada ELi prioriteete ja eesmärke ning suurendada kodanike usaldust, andes neile kindluse, et see, kuidas nende raha kasutatakse, on läbipaistev, ELi eesmärkide ja meetmetega täielikult kooskõlas ja toimub ELi kodanike huvides;
- C. arvestades, et liikmesriikides kasutatavad eri õigus- ja haldussüsteemid loovad eeskirjade eiramise ja pettusega võitlemiseks keerulise keskkonna ning ELi vahendite väärkasutus ei tekita kahju mitte ainult üksikisikutele, vaid kogu ühiskonnale, ning kahjustab iga liikmesriigi ja kogu ELi kui terviku huve;
- D. arvestades, et tõhustamiseks selliseid kehtivaid meetmeid nagu Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsioon, millega võideldakse pettuste, korruptsiooni, rahapesu ja liidu finantshuve kahjustava muu ebaseadusliku tegevuse vastu, on komisjon esitanud kaks ettepanekut kriminaalõigust käsitlevate õigusaktide kohta: finantshuvide kaitse direktiivi ja Euroopa Prokuratuuri määruse, mille eesmärk on tagada tõhusam uurimine ja maksumaksjate raha parem kaitse Euroopa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal;
- E. arvestades, et võitlus pettuste, korruptsiooni ja rahapesu vastu liidus peab olema ühenduse institutsioonide poliitikameetmete prioriteet ja seepärast on liikmesriikide õiguskaitsealane koostöö äärmiselt oluline;

I. Pettuste ja muude eeskirjade eiramiste avastamine ning neist teatamine

1. võtab teadmiseks komisjoni aruande „Euroopa Liidu finantshuvide kaitse – pettusevastane võitlus – 2013. aasta aruanne” (komisjoni aastaaruanne); tunneb heameelt mitmekesiste õigus- ja haldusmeetmete üle, mida komisjon on 2011. aastast saadik võtnud ja millega ta on kujundanud uued tingimused liidu finantshuvide kaitsmise poliitika tugevdamiseks; toonitab, etapid tulemused pettusevastases võitluses ei tulene mitte puudulikust reguleerimisest, vaid mitterahuldavast rakendamisest; palub, et komisjon vastaks parlamendi eelmistes Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni käsitlevates raportites esitatud nõudmistele õigeaegsemalt, komisjoni järgmises aruandes;

⁽¹⁾ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 51 E, 22.2.2013, lk 121.

⁽³⁾ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 62.

⁽⁴⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2015

2. tuletab meelde, et seoses ELi liikmesriikide praeguste majandusraskustega ja ebapiisavate ELi eelarvevahenditega on Euroopa Liidu finantshuveid kaitse eriti oluline; toonitab asjaolu, et ELi vahendeid tuleb nõuetekohaselt hallata ja kasutada võimalikult tõhusalt;

3. märgib, et 2013. aastal teatati komisjonile kokku 15 779 eeskirjade eiramisest (nendest 14 170 puudutasid muid eeskirjade eiramisi ja 1609 pettust), mis hõlmasid kokku umbes 2,14 miljardit eurot, millest ligikaudu 1,76 miljardit oli seotud kuludega, mis moodustavad kõigist maksetest 1,34 %, ja ülejäänud 380 miljonit eurot moodustas kogutud traditsiooniliste omavahendite kogu brutosummast 1,86 %;

4. märgib, et kuigi 2013. aastal muu kui pettusena teatud eeskirjade eiramiste üldine finantsmõju vähenes umbes 1,84 miljardi euroni (s.o 38 % vähem kui 2012. aastal), suurenes selliste eiramiste arv eelnenud aastaga võrreldes 16 %; märgib peale selle, et 2013. aastal teatud pettusejuhtumite arv kasvas 2012. aastaga võrreldes 30 %, kuigi nende üldine finantsmõju, mis puudutas 309 miljonit eurot ELi raha, vähenes 21 %;

5. märgib, et viis, kuidas liikmesriigid ja komisjon eeskirjade eiramisest teatavad, on oluliselt muutunud ja tänu sellele on kättesaadav uus teave, mis on viinud komisjoni 2013. aasta aruandes tähelepanu üldiselt käsitletavate eeskirjade eiramistelt neile, millest on teatud pettusena; palub komisjonil säilitada sellist lähenemisviisi oma tulevases Euroopa Liidu finantshuveid kaitset ja pettusevastast võitlust käsitlevas aastaaruandes; nõuab aga tungival, et komisjon muudaks teabe veelgi paremini kättesaadavaks ning tõhustaks muu kui pettusena teatud eeskirjade eiramiste ulatuse, liigi ja mõju analüüsi, arvestades nende suurt arvu ja nendega seotud negatiivset finantsmõju, mis kahjustab ELi finantshuve;

6. rõhutab, et nii komisjon kui ka liikmesriigid on kohustatud tegema kõik endast oleneva, et võidelda pettuse, korruptsiooni ja liidu finantshuve kahjustava mis tahes muu ebaseadusliku tegevuse vastu kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepinguga; juhib tähelepanu sellele, et komisjoni ja liikmesriikide vaheline tihe koostöö ja kooskõlastamine on liidu finantshuveid mõjusa kaitse tagamiseks väga tähtis ja seetõttu tuleb sellist koostööd ja kooskõlastamist esmajärjekorras tugevdada ning selle mõjusust võimalikult palju suurendada; juhib tähelepanu asjaolule, et liidu finantshuveid kaitse eeldab võrdväärset tähelepanelikku lähenemist nii ressurssidele kui ka kulutustele;

7. märgib, et võimalike pettusejuhtumite avastamise ja nendest teatamise üldiseks suundumuseks viimasel viiel aastal on nende teatav vähenemine, kuid et samas on järk-järgult suurenenud muu kui pettusena teatud eiramiste arv; palub, et komisjon uuriks üksikasjalikumalt sellise suurenemise peamisi põhjuseid ning analüüsiks seda, kas niisugune suundumus tuleneb eiramisjuhtumite paremast avastamisest või sellest, kuidas liikmesriigid juhtumeid liigitavad;

8. on veendunud, et finantshuveid kaitse direktiivis esitatud kriminaalõiguse vahendid on tõhusad üksnes siis, kui nendes õnnestub esitada finantshuveid kahjustamisega seotud kuritegude selge määratlus, kõigis osalevates liikmesriikides kohaldatavad minimaalsed ja maksimaalsed vanglakaristused ning hagi aegumist käsitlevad miinimumeeskirjad ja neid eeskirju hakatakse ka kõikides liikmesriikides võrdselt ja tulemuslikult rakendada;

Tulud – omavahendid

9. tunneb heameelt selle üle, et 98 % traditsioonilistest omavahenditest kogutakse ilma suuremate probleemideta, sest teatud pettusejuhtumid moodustavad traditsiooniliste omavahendite kindlaksmääratud kogusummast 0,29 % (61 miljonit eurot) ja muu kui pettusena teatud eeskirjade eiramised moodustavad traditsioonilistest omavahenditest 1,57 % (327,4 miljonit eurot); märgib, et 2013. aastal avastatud pettuse- ja eiramiste juhtumid hõlmasid kokku 380 miljonit eurot, millest liikmesriigid nõudsid sisse 234 miljonit eurot; märgib eelkõige asjaolu, et 2013. aasta sissenõudmismäär 62 % on viimase kümne aasta kõrgeim määr;

10. tunneb muret, et 2013. aastal EL-28 OWNRESi andmebaasis kindlaks määratud vahendid olid seotud vabasse ringluse lubamise tollimenetlusega nii pettusejuhtumite (93 %) kui ka eeskirjade eiramiste (87 %) puhul; palub komisjonil võtta asjakohaseid meetmeid, et tugevdada vabasse ringluse lubamise tollimenetlust ning muuta see pettuse ja eeskirjade eiramise suhtes vastupidavamaks;

Kolmapäev, 11. märts 2015

11. tunneb muret, et 2013. aastal oli OWNRESi andmebaasis sissenõudmismäär pettusejuhtumite puhul kõigest 23,74 %, samas kui ajavahemikus 2008–2012 oli vastav keskmine määr 33,5 %; juhib tähelepanu asjaolule, et sissenõudmismäär muude eeskirjade eiramistena teatatud juhtumite korral moodustas 2013. aastal 67,9 %; rõhutab üldjoontes liikmesriikide ametiasutuste ja komisjoni talituste vastutust alusetult makstud summade sissenõudmisel ja kutsub neid üles seda kohustust korrektselt täitma ning oluliselt suurendama pettuste korral sissenõutavate summade määra, mis on muu kui pettusena teatatud eeskirjade eiramisi puudutavast sissenõudmismäärast üldiselt tunduvalt madalam;

12. tunneb heameelt selle üle, et Euroopa Liit allkirjastas 2013. aastal tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise ÜRO protokoll; täheldab, et protokollile on alla kirjutanud 15 liikmesriiki, kuid selle on ainsana ratifitseerinud Austria; palub seepärast ülejäänud liikmesriikidel viia ratifitseerimine võimalikult kiiresti lõpule;

13. rõhutab asjaolu, et kõrgelt maksustatavate kaupade salakaubavedu tekitab ELi ja selle liikmesriikide eelarve tulupoolel olulist kahju ning ainuüksi sigarettide salakaubaveo tõttu kaotatakse tollituludes hinnanguliselt otseselt enam kui 10 miljardit eurot aastas; juhib lisaks tähelepanu võltsitud kaupade kaubandusele, mis kahjustab nii liikmesriikide maksuametite kui ka ELi äriühinguid;

14. osutab jätkuvale tööle, mida tehakse kogurahvatulu andmete parandamiseks ning probleemidele, mis on tõstatatud Euroopa Kontrollikoja eriaruandes 11/2013, kus nõutakse kogurahvatulu andmete kiiremat ja fookuseeritumat kontrolli ning tulemustest paremat aruandmist ja koordineerimist, et kogurahvatulu süsteem muutuks veelgi usaldusväärsemaks ELi tulude arvestamise osana;

15. märgib, et varimajanduse lisamine rahvamajanduse arvepidamisse peaks aitama kaasa terviklikumate ja usaldusväärsemate kogurahvatulu andmete tagamisele, ja kutsub komisjoni ja Eurostati üles süvendama koostööd riiklike statistikaametitega, et kindlustada selle aspekti käsitlemine sidusalt ja võrreldavalt kõikides liikmesriikides, kõige ajakohasema teabe abil;

16. rõhutab asjaolu, et paljudes liikmesriikides on käibemaksukahju endiselt suur käibemaksupettuse ja maksustamise vältimise tõttu; toonitab, et komisjonil on õigus kontrollida liikmesriikide võetud meetmeid ja teostada nende üle järelevalvet; palub seepärast komisjonil kasutada oma volitusi täielikult ning aidata liikmesriikidel võidelda käibemaksupettuse ja maksustamise vältimise vastu;

17. märgib lisaks, et liikmesriikides registreeriti 2013. aastal 133 salakaubasisigarette juhtumit, mis hõlmas hinnanguliselt ligi 7 miljoni euro väärtuses traditsioonilisi omavahendeid; rõhutab, et see suundumus näitab järsku langust võrreldes 2012. aastaga, mil teatati umbes 25 miljonit eurot hõlmanud 224 juhtumist; tunneb tõsist muret asjaolu pärast, et Taani, Eesti, Hispaania, Prantsusmaa, Küpros, Luksemburg, Portugal, Sloveenia, Slovakkia ja Rootsi ei teatanud komisjonile 2013. aastal ühestki salakaubasisigarette juhtumist ning peab küsitavaks kõnealuste liikmesriikide aruandlusprotsessi tõhusust; nõuab, et kõik liikmesriigid teataksid komisjonile salakaubaveo ja võltsimisjuhtumitest täpselt ja õigeaegselt, et oleks paremini võimalik hinnata nendega kaasnevat traditsiooniliste omavahendite kahju;

18. võtab teadmiseks, et komisjon avaldab uuringu tubakatoodete tuvastus- ja jälgimissüsteemi teostatavuse kohta; toonitab, et see on suur edasimineku salakaubanduse vastases võitluses; nõuab, et komisjon töötaks välja avatud ja konkurentsivõimelise tuvastus- ja jälgimissüsteemi ning rakendaks seda, pidades silmas, et töö käigus ja rakendamisel ei eelistataks ühte või vaid mõnda üksikut lahenduste pakkujat;

Aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteem

19. tuletab meelde järgmist:

— parlament märkis oma 3. aprilli 2014. aasta resolutsioonis Euroopa Liidu finantshuvide kaitset käsitleva 2012. aasta aruande kohta ⁽¹⁾, et õiguskaitsesetused on täheldanud, et kuritegelikud rühmitused on hakanud rohkem kuritarvitama aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemi (EMCS) ning et parlament on seisukohal, et EMCSi alusel veetavate kaupade füüsiline kontroll on puudulik;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0338.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- komisjon peaks oma järgmises, 2014. aasta aruandes liidu finantshuvide kaitse kohta esitama parlamendile ajakohastatud andmed meetmete kohta, mis on võetud füüsilise kontrolli suurendamiseks;
- EMCSi juurdepääsutingimusi tuleb karmistada, et enne kauplemist esitataks põhjalik ülevaade nõuete senise täitmise kohta, et ettevõtjatele oleks võimalik anda „volitatud ettevõtja” („usaldusväärne ettevõtja”) staatus ning et ainult sellised ettevõtjad saaksid ise vahetult EMCSi kasutada;
- parlament palus komisjonil esitada tulemused käimasolevate uurimiste kohta, mis puudutavad vajadust muuta direktiivi 2008/118/EÜ;
- liikmesriigid peaksid kontrollima registrisse kandmist taotlemaid isikuid ja ettevõtteid rangemalt ja põhjalikumalt;
- komisjon peaks selgitama meetmeid, mis on võetud maksuametitega suurema koostöö tegemiseks, sest kaupu on võimalik hõlpsasti valesti deklareerida, et vältida aktsiisimaksu;
- volitatud ladude vahel aktsiisikauba liikumiseks ettenähtud tähtaeg on ebarealistlikult pikk, mis tähendab, et see võimaldab arvukaid liikumisi ühe deklaratsiooni all ja kõrvalesuunamist enne tarnekuupäeva sisestamist süsteemi; kordab seepärast oma nõudmist, et kaubasaatja teavitaks muudatustest viivitamata deklareeritud sihtkoha ja uue sihtkoha liikmesriigi pädevat asutust;
- parlament nõudis, et maksimaalne lubatud aeg aktsiisikauba vastuvõtmise kinnituse esitamiseks oleks üks tööpäev ning et iga tarne kohta arvatataks välja ja kehtestataks teekonna kestus vastavalt kasutatud veovahendi liigile ning lähte- ja sihtkoha vahelisele kaugusele; palub komisjonil parlamenti teavitada, kui need nõuded on täidetud;
- tolliladude asutamiseks nõutavad tagatised on liiga väikesed aktsiisikauba väärtusega võrreldes ning parlament palus seepärast komisjonil kehtestada kaupade liigist ja tegelikult toimuva kaubavahetuse mahust sõltuv muutuja; palub komisjonil parlamenti teavitada, kui need nõuded on täidetud;
- parlament oli mures, et liikmesriigid on komisjoni poolt üldiselt määratletud nõuete järgi loonud oma EMCS-süsteemid; kordab oma palvet komisjonile algatada sellega seoses ühtsem süsteem kogu ELis;

Kulud

20. juhib tähelepanu ELi kulude puhul pettusena teatatud eeskirjade eiramiste arvu murettekitavale 76 % suurenemisele ja nõuab, et pädevad asutused võtaksid kõik meetmed, mis on vajalikud selle negatiivse suundumuse ennetamiseks järgmistel aastatel;

21. väljendab muret selle pärast, et põllumajandussektoris suurenes eeskirjade eiramiste arv 2013. aastal 2012. aastaga võrreldes nii üldiselt kui ka pettusjuhtumitega seoses; märgib, et 2013. aastal tekkis uus oluline rikkumiste suundumus, mis seonduv sellega, et toetusesaajal ei ole nõutavat kvaliteeti, ja mille puhul teatati 51 eeskirjade eiramisega seotud pettusejuhtumist; on seisukohal, et nende probleemidega võitlemiseks on vaja meetmeid, millega ühelt poolt vältida tegevusi, mis võivad viia tahtmatute rikkumisteni, ja teiselt poolt võtta korruptiivse ja kriminaalse käitumise suhtes jõulisi vastumeetmeid;

22. võtab teadmiseks, et põllumajanduse ja maapiirkondade arengu valdkonnas nõudsid liikmesriigid 2013. aastal toetusesaajatelt sisse 197 miljonit eurot, samas kui aasta lõpus oli toetusesaajatelt sisse nõudmata veel 1 318 300 000 eurot, millest 1 097 100 000 eurot on ELi eelarvesse maksmisele kuuluv summa pärast 50/50 mehhanismi kohaldamist; tunneb muret, sest Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) puhul on sissenõudmismäär alla keskmise ja 2009. aastal tuvastatud rikkumistest ei olnud 2013. aasta lõpuks sisse nõutud isegi mitte poolt;

Kolmapäev, 11. märts 2015

23. juhib tähelepanu sellele, et liikmesriikide suutlikkus ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas avastatud, eeskirjade vastaselt tehtud maksete tagajärjel kaotatud summasid sisse nõuda on väga erinev, ja nõuab, et liikmesriigid, kelle tagastamismäär on alla 33 %, parandaksid oma tulemusi 2015. aastal ja sellele järgnevatel aastatel oluliselt;

24. tunnistab, et pärast ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) 2013. aasta reformi on liikmesriikide jaoks poliitika rakendamine paindlikum ning neil on eelkõige lubatud kohandada seda vastavalt oma piirkondlikele või riiklikele prioriteetidele ja suutlikkusele ning teha üleviimisi eri sammaste vahel; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et see suurem paindlikkus ei toimuks järelevalve- ja hindamissüsteemide arvelt; märgib lisaks, et uue ÜPP raames töötab komisjon välja lihtsustamise tegevuskava; palub komisjonil viia lihtsustamise tegevuskava täielikku kooskõlla põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi pettusevastase strateegiaga ning säilitada tasakaalu lihtsustamise ja ELi rahaliste vahendite usaldusväärse juhtimise vahel, tagades nõuetekohased kontrollid;

25. tunneb samuti muret selle pärast, et keskmiselt kestab viivitus eeskirjade eiramise toimumise, selle tuvastamise ja viimaks sellest komisjonile teatamise puhul põllumajandussektoris 6,3 aastat ja muudes sektorites 2,75 aastat; tuletab meelde, et pärast eiramise tuvastamist käivituvad lisamenetlused (sissenõudekorraldused, OLAFi uurimised jne); nõuab, et komisjon teeks kindlaks koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames tuvastatud eeskirjade eiramise keskmise, minimaalse ja maksimaalse eluea iga poliitikavaldkonna puhul;

26. loodab, et eeskirjade eiramiste märkimisväärne 475 % suurenemine, millest 2013. aasta kohta kalandussektoris teada anti, jääb vaid üht aastat iseloomustavaks ülisuureks näitajaks, mis on seotud programmide rakendamise viibimisega, ja et sellest ei tohiks kujuneda negatiivset suundumust, mis vähendaks ELi kalanduspoliitika tajutavat väärtust;

27. võtab murelikult teadmiseks, et ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas suurenesid teatatud eeskirjade rikkumisjuhtumid 15 %; märgib ka, et summade puhul, kus eeskirjade rikkumine oli seotud muu kui pettusega, vähenes teatamiste arv 49 % ja pettustega seotud rikkumiste puhul 22 %;

28. märgib, et ühtekuuluvuspoliitikaga oli seotud 321 pettusena teatatud eeskirjade eiramist ning 4 672 muuna kui pettusena teatatud eeskirjade eiramist; tunnistab asjaolu, et mõlemas kategoorias suurenes teatamiste arv 2012. aastaga võrreldes 15 % ning, nagu eelmistelgi aastatel, oli enamik eeskirjade eiramisi (63 %) ka 2013. aastal seotud ühtekuuluvuspoliitikaga; juhib siiski tähelepanu sellele, et mõlemas kategoorias on eiramised vähenenud, et on võimalik täheldada järkjärgulist paranemist võrreldes eelmiste aastate kogemusega ning et esimest korda ei olnud ühtekuuluvuspoliitika see eelarve kulutuste valdkond, kus teatati kõige rohkem pettusena toimunud eeskirjade eiramistest;

29. peab aga kahetsusväärseks kättesaadava teabe puudumist 2013. aasta summade kohta, mis on veel sisse nõudmata, ja ühtekuuluvuspoliitikaga seotud tagastusmäärade kohta; palub komisjonil esitada oma tulevases aastaaruandes selle kohta üksikasjalik teave;

30. märgib, et eelarve tsentraliseeritult toimuva täitmise raames tehtavate kulutuste puhul on sissenõudmismäär viie aasta perspektiivis pettusena teatatud eiramiste puhul 54,4 % ja muu kui pettusena teatatud eiramiste puhul 63,9 %; nõuab tungival, et komisjon parandaks veelgi sissenõudmisprotsessi ning muudaks selle õigeaegsemaks;

31. ergutab komisjoni võtma täielikku vastutust ELi eelarvest alusetult väljamakstud vahendite sissenõudmise eest ning kehtestama kõikides liikmesriikides ühetaolised aruandluspõhimõtted, et tagada nõuetekohaselt võrreldavate ja täpsete andmete kogumine;

32. tunneb muret asjaolu pärast, et aastatel 2009–2013 eelarve tsentraliseeritult toimuva täitmise raames eeskirjade eiramise (nii pettusejuhtumite kui ka muu kui pettusena teatatud eiramisjuhtumite) korral tehtud sissenõudekorralduste puhul oli keskmine ajavahemik eiramise toimumise ja selle tuvastamise vahel 3,4 aastat; enam kui pool juhtumitest (54 %) tuvastati 4 aasta jooksul alates eiramise toimumise aastast ning teise poole (46 %) puhul kestis viivitus 4–13 aastat; tuletab meelde, et pärast eiramise tuvastamist käivituvad lisamenetlused (sissenõudekorraldused, OLAFi uurimised jne); nõuab, et komisjon teeks kindlaks eelarve tsentraliseeritult toimuva täitmise raames tuvastatud eeskirjade eiramise keskmise, minimaalse ja maksimaalse eluea;

Kolmapäev, 11. märts 2015

33. tunneb heameelt selle üle, et Euroopa Sotsiaalfondiga seoses teatatud pettusejuhtumite arv oli 2013. aastal 40 % väiksem kui 2009. ja 2010. aastal ning 2013. aasta oli kolmas järjestikune aasta, mil see positiivne suundumus püsis;

34. märgib rahuloluga, et 2007.–2013. aastani kestnud programmitöö perioodil saavutati pettusejuhtumite avastamisel tänu halduskontrollidele, kohapealsetele kontrollidele ja audititoimingutele palju kõrgem määr – 63 % – kui eelnenud seitsmeaastase perioodi jooksul (mil see määr oli alla 20 %), kuigi 2013. aasta määr – 55 % – oli veidi madalam;

35. võtab teadmiseks, et komisjon viis 2013. aastal ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas lõpule 217 maksete katkestamise juhtumi käsitlemise ning et 131 olid aasta lõpus veel pooleli, hõlmates 1,977 miljonit eurot; võtab samuti teadmiseks asjaolu, et komisjon võttis 2013. aastal vastu viisteist otsust peatamise kohta ja 2014. aasta jaanuaris veel kaks;

36. võtab teadmiseks, et 2013. aastal teatati ühinemiseelse abi puhul 33 eeskirjade eiramisest pettusena, mille maht oli 14,4 miljonit eurot, ja et need eiramised olid peamiselt seotud põllumajanduse ja maaelu arendamise ühinemiseelse programmiga (SAPARD); märgib lisaks, et üheksast pettusena toimunud eeskirjade eiramisest, mille maht oli 1,2 miljonit eurot, teatati ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) raames; täheldab, et ajavahemikus 2003–2013 olid sissenõudmismäärad ühinemiseelse abi puhul eeskirjade eiramiste korral 37,36 % ja pettusejuhtumite korral 29,22 %; palub komisjonil ja IPA toetust saavatel riikidel võtta meetmeid, et tagada IPA puhul suurem sissenõudmismäär;

37. nõuab ettepanekuid, mis vähendaksid rahastamisprogramme, eriti juhul, kui need on osaliselt kattuvad, ja mis suunaksid võimaluse korral programmid liikmesriikidele, mis vajavad kõige rohkem abi, nii et mitte kõik programmid ei kataks tingimata tegevusi kõikides liikmesriikides;

38. väljendab muret asjaolu pärast, et mitu EIP rahastatud projekti on olnud seotud korruptsiooni ja pettusega; leiab, et EIP 8. novembri 2013. aasta dokumendist, milles määratletakse EIP poliitikat, mis on seotud korruptiivse tegevuse, pettuse, kokkumängu, sundimise, takistamise, rahapesu ja terrorismi rahastamise ennetamise ja tõkestamisega, nähtub mitmel juhul, et EIP rahastatud projektide elluviimise käigus puudub piisav kontroll; väljendab muret selle pärast, et 2013. aastal rahastas EIP projekti „Passante di Mestre” kokku 350 miljoni euro ulatuses ning et hoolimata asjaolust, et projekt on olnud seotud korruptsiooni ja pettusega, mis tõi kaasa mitme selles osalenud isiku vahistamise, kaalub EIP, kas refinantseerida projekti veel 700 miljoni euro ulatuses projektivõlakirjade kaudu; palub seepärast, et tõendatud pettuse- ja korruptsioonijuhtumite puhul nõutaks EIP-lt, et see peataks ja/või blokeeriks juhtumiga seotud projektile edaspidiseks ette nähtud ja käimasoleva rahastamise;

II. Kindlaks tehtud probleemid ja vajalikud meetmed

39. rõhutab, et tunneb muret selle pärast, et nii suutmatuse eeskirju järgida (eiramised, mis ei ole seotud pettusega) kui ka tahtlikud väär- ja kuriteod (st pettused) seavad ELi eelarve pidevalt ohtu; nõuab, et liikmesriigid ja komisjon teeksid tõhusamalt koostööd, et võtta muu kui pettusega seotud eiramiste vältimiseks ja parandamiseks ning pettusega võitlemiseks asjakohaseid ja piisavaid meetmeid ja vahendeid;

40. toonitab, et olukord, kus liikmesriigid ei esita andmeid õigeaegselt või ei esita täpseid andmeid, on kordunud aastaid; kordab muret, et eri liikmesriikides käibivad ikka erinevad lähenemisviisid pettusena ja muu kui pettusena toimuvatele eeskirjade eiramistele, sh sellistes valdkondades nagu ühtekuuluvuspoliitika ja põllumajandus, ja et mõnel juhul tõlgendatakse õigusraamistiku kohaldamist ebastandardsetl; juhib tähelepanu asjaolule, et see takistab võrdlemist ja objektiivseid hinnanguid ning parlamendi, komisjoni ja OLAFi soovitude andmist; palub komisjonil töötada välja ühised suunised ja näitajad, et vähendada vahet liikmesriikide eri lähenemisviiside vahel, ning töötada välja eiramiste ja võetud meetmete kohta (k.a ametnike puudutatavate pettuse- ja korruptsioonijuhtumite puhul) ühtne ja terviklik andmebaas, mis annaks ametiasutustele ja kodanikele usaldusväärset, võrreldavat ja tsentraliseeritud teavet tõhusate parandusmeetmete elluviimiseks ning rikkumiste tegelikule, st mitte arvatavale raskusastmele, ja vastutavatele asjaosalistele objektiivse hinnangu andmiseks;

Kolmapäev, 11. märts 2015

41. täheldab, et soovitused (eelkõige pettustevastaste koordineerimistalituste, pettuseid käsitlevate ühiste eeskirjade, avalike hangete reformi, pettusena teatud eeskirjade rikkumiste ning kontrolli- ja riskihindamise süsteemide kohta), mis komisjon andis liikmesriikidele 2012. aastal ja mille rakendamise kohta antakse aru komisjoni 2013. aasta aruandes, olid üldiselt asjakohased, ja peab kahetsusväärseks asjaolu, et mitmesuguseid probleeme ei käsitletud täiel määral; märgib näiteks, et kõik liikmesriigid ei käivitanud ettevalmistusi mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 ja selle pettuse vältimise sätete rakendamiseks; kutsub liikmesriike üles järgima komisjoni 2012. aastal tehtud soovitusi ja tagama komisjoni 2011. ja 2013. aasta aruannetes neile suunatud soovitude igakülgse järgimise ja esitama põhjendatud selgitused juhtudel, kus nad ei saanud nimetatud soovitusi täita;

42. tunnistab asjaolu, et muu kui pettusena toime pandud eeskirjade eiramised tulenevad sageli eeskirjade mittetundmisest, keerukatest nõuetest ja reguleerimisest; juhib tähelepanu sellele, et nii tulude kui ka tulude eeskirju puudutavate muudatuste, k.a. lihtsustamiseks mõeldud muudatuste vastuvõtmiseks vajavad eeskirjade korrektse rakendamise eest vastutavad ametiasutused aega; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon koordineeriks sellega seoses paremini õigusraamistiku tõlgendamist ja selle ranget kohaldamist, võtaksid nii avaliku halduse kui ka sidusrühmade (sh kodanikuühiskonna organisatsioonide) haldussuutlikkuse tugevdamiseks sihipäraseid ja õigeaegseid meetmeid, mis hõlmavad suuniseid ja koolitust ning kvalifitseeritud ja asjatundlike töötajate töölevõtmise süsteemi loomist; kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles viima läbi vahehindamist selle kohta, kas ühtekuuluvuspoliitika uue õigusraamistikuga ennetatakse jätkuvalt eeskirjade eiramist ja vähendatakse nende eiramise ohtu, ning hindama kehtivate eeskirjade suuremat regulatiivset lihtsustamist;

43. on seisukohal, et liikmesriike, kes avastavad eeskirjade eiramised, sh pettusuhtumid ise, ja annavad neist ise teada, tuleks toetada ja innustada aruandlus- ja juhtimissüsteeme veelgi paremaks muutma; väljendab muret selle pärast, et komisjon ei suuda kindlaks teha, kas teatavate liikmesriikide poolt avastatud eiramiste ja pettusuhtumite väike arv ning eri aastatel teatud juhtumite suuresti erinev arv tulenevad nende liikmesriikide kontrollisüsteemide ebatõhususest või mitte;

44. peab kahetsusväärseks asjaolu, et vaid üksikud liikmesriigid eraldavad asjakohaseid vahendeid pettustevastaseks võitluseks ning peab lubamatuks seda, et teatavad liikmesriigid kohaldavad pettusena toimivate eeskirjade eiramiste puhul ainult parandusmeetmeid, mille korral võimalikke kuritegusid ei uurita ja vastutavaid isikuid ei karistata, mistõttu jäävad nii ELi kui ka maksumaksjate finantshuvid piisava kaitseta; märgib, et liikmesriikide esitatud statistika kuritegude ja nende tagajärgede kohta ei ole täielik, mistõttu on keeruline hinnata liikmesriikides läbiviidavate pettuse uurimiste ja süüdistuste esitamise menetluste tõhusust; on seetõttu seisukohal, et selliste otsuste tegemine, millega tagatakse kriminaalvastutus ELi tasandil, ja Euroopa Prokuratuuri kui niisuguste eiramiste uurimiste algatamise ja koordineerimise vahendi loomine, peaks aitama tõhusalt ära hoida ebaseaduslike tegude sooritamist ja nõuetekohasest menetlusest loobumist ELi finantshuve kahjustava korruptiivse või kriminaalse käitumise uurimisel ja selle eest karistamisel;

45. on arvamisel, et korruptsiooni vastu on võimalik midagi tulemuslikult ette võtta, kui kriminaalõigusmeetmeid täiendatakse muude meetmetega, nagu läbipaistvuse ja aruandekohustuste suurendamine; nõuab seetõttu, et liikmesriigid näitaksid tõhusas korruptsioonivastases võitluses üles vankumatut poliitilist tahet nii riiklikul kui ka ELi tasandil, võttes vastu toimivad korruptsioonivastased õigusaktid ning jätkates ELi tasandi ettepanekute käsitlemist, ja kutsub kodanikke üles avaldama valitsustele mõjusat survet asjakohaste korruptsioonivastaste meetmete järjepidevaks rakendamiseks;

46. tunneb heameelt 2014. aasta veebruaris avaldatud ELi korruptsioonivastast võitlust käsitleva esimese aruande üle, sest see on väärtuslik vahend korruptsioonivastase võitluse järelevalveks ja sellekohaste jõupingutuste hindamiseks, ning kordab, et eriti oluline on tõhustada olemasolevate parimate tavade vahetust, mida ka nimetatud aruandes rõhutati; tunneb samuti heameelt komisjoni teatise „Võitlus korruptsiooniga Euroopa Liidus” (COM(2011)0308) üle, milles uuritakse olemasolevate korruptsioonivastaste vahendite paremaks rakendamiseks vajalikke meetmeid ning tehakse ettepanekuid jõulisemate korruptsioonivastaste kaalutluste lisamise kohta mitmesugusesse sise- ja välispoliitika valdkondadesse; märgib siiski, kui oluline on laiendada korruptsioonivastast võitlust käsitleva aruande ulatust, et hõlmata piiriülene ja ELi tasandil toimuv korruptsioon ning hinnata ELi institutsioonide ausameelsuse parandamiseks võetud meetmeid, ja toonitab vajadust tervikliku ja sidusa korruptsioonivastase strateegia järele, mis kataks kõik ELi poliitikavaldkonnad ning milles käsitletak muu hulgas ELi korruptsioonivastast võitlust käsitlevas esimeses aruandes tõstatatud probleeme; palub, et komisjon annaks parlamendile ja nõukogule aru selle kohta, kuidas ELi institutsioonid rakendavad oma korruptsioonivastast sisepoliitikat, sh ÜRO korruptsioonivastases konventsioonist tulenevad kohustused;

Kolmapäev, 11. märts 2015

47. toonitab vajadust struktureeritud koordineerimise järele haldusasutuste ja pettusevastaste organite vahel, ja seda, kui oluline on liikmesriikide ning sama liikmesriigi eri haldusasutuste vaheline koordineerimine ja parimate tavade vahetus, et ühtlustada võimalikult suurel määral pettusevastase võitluse lähenemisviisi; palub komisjonil luua mehhanism teabevahetuseks riiklike pädevate asutuste vahel, et võimaldada kahte või enam liikmesriiki hõlmavate tehingute raamatupidamisarvestuse võrdlevat hindamist, aitamaks tuvastada rahvusvahelist pettust uue mitmeaastase finantsraamistikuga 2014–2020 raames eelkõige Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (Euroopa Sotsiaalfond – ESF; Euroopa Regionaalarengu Fond – ERF; Ühtekuuluvusfond; Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond – EAFRD; Euroopa Merendus- ja Kalandusfond – EMKF) makrokategoorias, et tagada horisontaalne lähenemisviis Euroopa Liidu finantshuvide kaitsele;

48. toonitab asjaolu, et petuskeemide avastamise seisukohalt on esmatähtis nõuetekohast kontrolli võimaldav suurem läbipaistvus; tuletab meelde, et eelmistel aastatel on Euroopa Parlament nõudnud, et komisjon võtaks meetmeid, et tagada kõigis liikmesriikides kõigi ELi rahaliste vahendite kasutajate üldine läbipaistvus, avaldades sellel eesmärgil komisjoni veebilehel kõigi ELi vahendite saajate loetelu rahaliste vahendite haldajast sõltumatult ja võttes aluseks kõikide liikmesriikide poolt vähemalt ühes liidu töökeeles esitatavad tüüpandmed; kutsub liikmesriike üles tegema komisjoniga koostööd ja esitama komisjonile täieliku ja usaldusväärse teabe liikmesriikide hallatavatest ELi rahalistest vahenditest toetuse saajate kohta; peab kahetsusväärseks asjaolu, et seda meetet ei ole veel võetud, ning palub komisjonil teha seda viivitamata; peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjon ei ole seda korduvat taotlust arvesse võtnud;

49. kutsub komisjoni üles edendama nõuetekohast seadusandlust, mis käsitleb rikkumistest teatajate kaitset, teabele juurdepääsu ja lobitöö läbipaistvust, sest need on vajalikud kodanike järelevalveks valitsuste ja ELi institutsioonide üle ning viimaste tegutsemise allutamiseks üldsuse kontrollile, ja kasutama ELi vahendeid, et toetada selles valdkonnas toimivate sõltumatute organisatsioonide tööd ning muu hulgas toetada rahaliselt piiriuulust uurivat ajakirjandust;

50. innustab komisjoni ELi eelarve kuludega seotud järelevalverolli auditi, kontrollitegevuse, parandusmeetmete kavade ning maksetaotluste esitamisele eelnevate hoiatuskirjade kaudu veelgi tugevamaks muutma; kutsub liikmesriike ja nende ametiasutusi üles suurendama tehtavaid jõupingutusi ning realiseerima neile kättesaadava teabe parema kasutamise oma potentsiaali vigade avastamiseks ja korrigeerimiseks enne komisjonilt rahastamise taotlemist; rõhutab sellega seoses, et ennetavad meetmed on ebaseaduslike kulude ennetamisel ja alusetult tehtud maksete sissenõudmiseks võetavate meetmete vajaduse vältimisel eriti väärtuslikud;

51. tunneb heameelt riigihankedirektiivide ja kontsessioonilepingute sõlmimise direktiivi vastuvõtmise üle ning samuti selle üle, et kümme liikmesriiki on juba rakendanud riigihangete suhtes erimeetmeid või meetmepakette, et vähendada korruptsiooni ja suurendada läbipaistvust ning haldus-, kontrolli- ja auditisüsteemide tõhusust; palub komisjonil jätkata riigihanke-eeskirjade rakendamist, et anda liikmesriikidele suuniste, heade tavade jagamise ja koolituse abil vajalikku tuge; palub komisjonil teostada jätkuvalt ja erapooletult järelevalvet selle üle, kuidas liikmesriigid täidavad kehtivate direktiivide nõudeid ning algatada vajaduse korral rikkumismenetlusi;

52. märgib, et riigihanke-eeskirjadest mittekinnipidamise tõttu toimunud eeskirjade eiramiste ja pettuste tase on endiselt kõrge; kutsub liikmesriike üles võtma siseriiklikku õigusesse kiiresti üle hiljuti vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/24/EL riigihangete kohta ⁽¹⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta ⁽³⁾, et vähendada veelgi eeskirjade eiramise ja pettuse ohtu;

53. tunneb heameelt selle üle, et Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi haldamise eest vastutavate riiklike haldusorganite toetamiseks loodi haldussuutlikkuse suurendamise pädevuskeskus ja et viiakse ellu riigihangete tegevuskava, mille pädevuskeskus koostas koostöös komisjoni pädevate talitustega; nõuab aga, et komisjon annaks keskuse tegevuse seniste konkreetsete tulemuste ja eelnimetatud tegevuskava elluviimise kohta aru;

⁽¹⁾ ELT L 94, 28.3.2014, lk 65.

⁽²⁾ ELT L 94, 28.3.2014, lk 243.

⁽³⁾ ELT L 94, 28.3.2014, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2015

54. nõuab tungivalt, et komisjon säilitaks oma range poliitika maksete katkestamise ja peatamise osas;

55. tunneb heameelt selle üle, et on koostatud komisjoni pettusevastase võitluse strateegia elluviimise aruanne ja liikmesriikide korraldusasutustele anti suunised asjaomaste pettusevastaste sätete rakendamise kohta; nõuab aga, et komisjon võtaks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puudutavates delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides vastu lihtsamad eeskirjad, mis soodustaksid tõhusat ja tulemuslikku rahakasutust, tagades samal ajal, et kõnealused delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid ei langeta pettusevastase võitluse taset;

56. tunneb heameelt selle üle, et liikmesriikides on loodud pettusevastased koordineerimistalitused, nagu nõutakse uues OLAFi määruses (artikli 3 lõige 4), ja asjaolu üle, et Saksamaa kinnitas uuesti oma koostöökokkulepet OLAFiga; märgib, et pettusevastaste koordineerimistalituste eesmärk on hõlbustada tõhusat koostööd ja teabevahetust OLAFiga, ja nõuab, et liikmesriigid, kes ei ole veel pettusevastast koordineerimistalitust määranud, teeksid seda viivitamata; loodab, et pettusevastased koordineerimistalitused aitavad hõlbustada eiramistest teatamist ja soodustavad asjaomaste ELi õigusaktide tasakaalustatud tõlgendamist; tunneb sellegipoolest muret märkimisväärsete erisuste pärast, mis on juba tekkinud liikmesriikides asutatud eri pettusevastaste koordineerimistalituste vahel nende funktsioonide, ülesannete ja volituste ning neile eraldatud inimressursside osas; tunnistab, et pettusevastaste koordineerimistalituste mandaat, institutsiooniline raamistik ja ülesanded ei ole määruses (EL, Euratom) nr 883/2013 üksikasjalikult kindlaks määratud, kuid on arvamusel, et sellised pettusevastased koordineerimistalitused, mis on oma toimimises sõltumatud ja millel on laiaulatuslikud volitused (k.a uurimispädevus), kujutavad endast võrdlusalust, millest peaksid lähtuma kõik liikmesriigid;

57. võtab teadmiseks komisjoni aruanded programmi Herakles II tulemuste kohta; märgib, et 2013. aastal vähendati programmi Herakles II eelarvet 2012. aastaga võrreldes 14 miljoni euronit kulukohustuste assigneeringutes ja 9,9 miljoni euronit maksete assigneeringutes, mistõttu tekkisid raskused 2013. aastal ja eelnenud aastatel võetud rahaliste kohustuste täitmisel; täheldab rahuloluga, et programmi Herakles II tegevus äratab liikmesriikides üha suuremat huvi, mida tõestavad üha arvukamad projektikonkurssidele järgnevad avaldused; tunneb heameelt 2013. aastal saadud positiivsete tulemuste üle näiteks Saksamaal, Hispaanias ja Rumeenias, mille põhjuseks oli programmist rahastatud tehnilisel kõrgel tasemel ja riikidevahelise ühilduvusega tehnikaseadmete kasutuselevõtt;

58. tunneb heameelt selle üle, et võeti vastu määrus, millega luuakse programm Herakles III ajavahemikuks 2014–2020, mis võimaldab suuremat maksimaalset kaasfinantseerimise protsendimäära – tehnilise abi toetuste puhul 80 % abikõlblikest kuludest ning erandlike ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtumite puhul kuni 90 %, samas kui programmi Herakles II otsuse raames oli maksimaalne kaasfinantseerimise määr 50 %; märgib, et esimene projektikonkurs käivitati edukalt 2014. aastal; tunneb siiski muret selle pärast, et programmil on juba tekkinud probleeme täitmata kulukohustustega, mis võib kahjustada juba rahastatavaid ja tulevasi projekte; tuletab meelde tõhusate rahastamisvahendite, näiteks Perikles 2020 ja Herakles III tähtsust liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastases võitluses;

59. tunneb heameelt selle üle, et paljud ühised tollioperatsioonid, mille puhul OLAF ja liikmesriigid tegid kolmandate riikide eri teenistustega koostööd ja mida toetasid aktiivselt maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat, Europol ja Frontex, olid tulemuslikud, sest nende käigus konfiskeeriti muu hulgas 68 miljonit salasigaretit, 124 kg kokaiini ja 140 000 liitrit diislikütust;

60. märgib, et OLAF esitas 2013. aastal asjaomastele ELi institutsioonidele, organitele, asutustele, ametitele ja riiklikele pädevatele asutustele 353 soovitud haldus-, distsiplinaar-, finants- ja kohtulike meetmete kohta, mida tuleks võtta, ja soovitas sisse nõuda umbes 402,8 miljonit eurot; tunneb muret selle pärast, et OLAFi kohtualastele soovitudele järgnenud süüdistuste esitamise määr ajavahemikus 2006–2013 oli kõigest 54 %; tunneb muret, sest süüdistuste esitamise madal määr seab kahtluse alla OLAFi uurimiste tulemuste kvaliteedi ja kasutatavuse; palub komisjonil kiiresti parandada OLAFi tõhusust; on arvamusel, et järelevalvekomitee täieulatuslik ja nõuetekohane järelevalve OLAFi tegutsemise üle (käimasolevatesse uurimistesse sekkumata) on hädavajalik, ning nõuab seepärast tungivalt, et komisjon ja OLAF parandaksid praegust olukorda, kus järelevalvekomitee ei saa oma otstarvet täita; peab samuti kahetsusväärseks puudulikku teavet süüdimõistvate otsuste määra kohta juhtumites, mis puudutavad ELi eelarvega seotud õiguserikkumisi;

Kolmapäev, 11. märts 2015

III. OLAFi juurdlusel ja roll

61. võtab teadmiseks, et OLAFi teatel sai see amet 2013. aastal suurima hulga seni registreeritud teavet ning väidab olevat andnud enneolematult palju soovitusi; juhib tähelepanu asjaolule, et saabunud teabe ja antud soovitude arvestamise meetodika on samuti muutunud; palub järelevalvekomiteel analüüsida nende andmete muutumise mõju ja OLAFi antud soovitude kvaliteeti;

62. palub, et OLAFi järelevalvekomitee teavitaks parlamenti OLAFi uurimiste kestusest ja selle arvutamise meetodist, sest see muutus 2012. aastal; juhib tähelepanu asjaolule, et see muudatus võib kunstlikult vähendada uurimiste näivat kestust; palub järelevalvekomiteel analüüsida tähelepanelikult OLAFi antava teabe kvaliteeti, k.a institutsioonidele esitatavad aruanded;

63. võtab teadmiseks OLAFi ja selle järelevalvekomitee uue töökorra ning nõuab nende kahe institutsioonide vaheliste järelejäänud probleemide kiiret lahendamist;

o

o o

64. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Liidu Kohtule, Euroopa Kontrollikojale, OLAFi järelevalvekomiteele ja OLAFile.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0063

Montenegro 2014. aasta eduaruanne

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Montenegro 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2947 (RSP))

(2016/C 316/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 19. ja 20. juunil 2003 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldusi ja selle lisa „Thessaloniki tegevuskava Lääne-Balkani riikide kohta seoses nende riikide Euroopaga integreerimise protsessiga”,
 - võttes arvesse 29. märtsil 2010 sõlmitud stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahel ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 16. detsembril 2014. aastal toimunud ELi–Montenegro ühinemiskonverentsi,
 - võttes arvesse komisjoni 22. mai 2012. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule Montenegro edusammude kohta reformide elluviimisel (COM(2012)0222) ja nõukogu 26. juuni 2012. aasta järeldusi, millega otsustati avada Montenegroga ühinemisläbirääkimised 29. juunil 2012,
 - võttes arvesse komisjoni 8. oktoobri 2014. aasta teatist „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2014–2015” (COM(2014)0700) ning selle juurde kuuluvat komisjoni talituste töödokumenti SWD(2014)0301 „Montenegro 2014. aasta eduaruanne”, samuti 19. augustil 2014 vastu võetud suunavat strateegiadokumenti aastateks 2014–2020,
 - võttes arvesse üldasjade nõukogu 16. detsembri 2014. aasta järeldusi laienemise ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Montenegro parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee 1. ja 2. detsembril 2014 toimunud üheksandal kohtumisel vastu võetud deklaratsiooni ja soovitusi,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Montenegro kohta,
 - võttes arvesse Charles Tannocki tööd väliskomisjoni alalise Montenegro küsimuste raportöörina,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Montenegro on praegu oma piirkonna ainuke riik, kes ELiga peetavatel ühinemisläbirääkimistel avab ja ajutiselt suleb läbirääkimispeatükke, mis on hinnatav saavutus; arvestades, et juhtpositsioon peaks tõstma Montenegro vastutust ka piirkondlikes seostes ja ELi laienemisprotsessis üldiselt;
- B. arvestades, et iga kandidaatriiki hinnatakse saavutuste järgi ning riigi edasine edu sõltub oma reformistrateegiate ja tegevuskavade tulemuslikust rakendamisest;
- C. arvestades, et valitsuse ja opositsiooni püsiv dialoog ja konstruktiivne koostöö on oluline selleks, et edukalt valmistuda ELiga ühinemiseks ning kindlustada kodanike usaldus valimisprotsessi ja riigi institutsioonide vastu; arvestades, et ELiga ühinemise protsess peaks jääma Montenegro kõigi poliitiliste jõudude tähelepanu ja tegevuse keskmesse;
- D. arvestades, et Montenegro peaks veelgi jõulisemalt rajama ja kindlustama õigusriiki, kuna see on ELiga ühinemise ja ELi liikmesusega kaasnevate kohustuste võtmise peamine eeltingimus; arvestades, et korruptsioon on endiselt väga tõsine mureküsimus;

⁽¹⁾ ELT L 108, 29.4.2010, lk 3.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- E. arvestades, et kodanikuühiskonnal on reformi- ja ELiga ühinemise protsessis täita oluline osa;
- F. arvestades, et endiselt on probleeme sõna- ja meediavabaduse järgimisega; arvestades, et aruandeperioodil on olnud uusi meediavastase vägivalda juhtumeid, kuigi saadud teabe kohaselt on need vähenenud; arvestades, et pädevad ametiasutused peavad tõhustama nii vanade kui ka uute juhtumite uurimist ja süüdlaste vastutusele võtmist ning looma positiivse õhkkonna massiteabevahendite vabaks ja sõltumatuks toimimiseks;
1. tunnustab Montenegro ühinemisläbirääkimistel tehtud edusamme, märkides, et seni on avatud kuusteist peatükki, nende hulgas 23., 24. ja 31. peatükk, ning kaks peatükki (teadus ja teadusuuringud, haridus ja kultuur) on ajutiselt suletud;
 2. kutsub üles ühinemisläbirääkimisi hoogsalt jätkama, toetudes ellu viidud reformidele ja konkreetsetele tulemustele, mida on saavutatud eelkõige õigusrikluse, meediakeskkonna ja korrupsioonivastase võitluse vallas; väljendab rahulolu seoses sellega, et 16. detsembril 2014 võeti kooskõlas 23. peatüki tegevuskavaga vastu mitu õigusakti; on seisukohal, et läbirääkimiste ning strateegilise, normatiivse ja institutsioonilise raamistiku edendamise peab kaasnema tegelik edasimineki riigis endas, kus rõhku tuleb panna asjaomaste tegevuskavade ja strateegiate ellurakendamisele;
 3. tunnustab läbirääkimisstruktuuride, sh õigusriigi küsimuste nõukogu jätkuvat tugevdamist; kutsub valitsust üles parandama institutsioonidevahelist kooskõlastamist ja laiendama ministeeriumidevahelisi konsultatsioone;
 4. rõhutab, et õigusriklusega seotud reformid moodustavad Montenegro Euroopaga integreerimise protsessi tähtsaima osa ning on ühinemisläbirääkimiste üldise eduka kulgemise oluliseks tingimuseks; on seisukohal, et poliitiline tahe on püsivalt tähtis, et saavutada võitluses korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu sisulist edu ja seda kindlustada, kuna sellega pannakse proovile kohtusüsteemi sõltumatus, tõhusus ja professionaalsus;
 5. märgib, et tähtis on tagada reformiprotsessi kaasavus – kodanikuühiskonna aktiivne osalemine selles protsessis, et saavutada läbirääkimistel vajalikku edu; nõuab sellega seoses aktiivsemat parlamentaarset kontrolli;
 6. väljendab rahulolu selle üle, et vastu on võetud 2014. aasta tegevuskava parlamentaarse kontrolli tugevdamiseks ning et 2014. aasta detsembris võeti vastu parlamendi eetikakoodeksi; rõhutab, et vaja on suurendada Montenegro parlamendi suutlikkust ja võtta järelemeetmeid lähtuvalt parlamendi 2013. aasta juulis vastu võetud tehnilisest raportist riiklike vahendite väidetava erakonnapoliitilistel eesmärkidel kasutamise kohta, ning rõhutab, et kohtulikud järelemeetmed on jäänud puudulikuks; kutsub Montenegro valitsust üles kaaluma parlamendi soovitusi ning parandama parlamendi juurdepääsu vajalikule teabele;
 7. märgib murega, et teravalt polariseerunud õhkkond Montenegros on viinud selleni, et tähtsaim opositsioonipartei boikoteerib parlamendi teatavaid istungeid, näiteks peaministri infotundi, ning see kahjustab institutsioonide demokraatlikku toimimist; kutsub seetõttu kõiki poliitilised jõude, nii koalitsiooni kui ka opositsiooni, üles keskenduma oma riigi ELiga ühinemise protsessile ning pidama, eriti parlamendis, pidevat dialoogi ja tegema konstruktiivset koostööd; rõhutab, et eduka praktilise töö ja institutsioonide tugevuse eeltingimuseks on tugev poliitiline tahe;
 8. kutsub Montenegro valitsust üles Euroopa standardeid ja parimaid tavasid järgides tulemuslikult rakendada OSCE/ODIHRi, Veneetsia komisjoni ja riikide korrupsioonivastase ühenduse (GRECO) soovitusi valimiskorra kohta, sealhulgas soovitusi, mis käsitlevad sõltumatu kandidaadina valimistel kandideerimise õigust, proportsionaalset riiklikku rahastamist, et toetada võrdeid tingimusi kõigi kandidaatide jaoks, ja erakondade rahastamise auditeerimist; märgib, et kohalikke valimisi tumestasid väidetavad valimiskorra rikkumised; rõhutab, et neid tuleb uurida ja vajaduse korral peaksid pädevad asutused esitama süüdistused;
 9. rõhutab, et oluline on riigi ja erakonna asjad selgelt lahus hoida; tunnustab 2014. aasta detsembris vastu võetud uut erakondade rahastamise seadust ning kutsub kõiki erakondi üles seda tulemuslikult rakendada, mis peaks aitama tunduvalt vähendada riigi vahendite kuritarvitamist; peab kahetsusväärseks asjaolu, et selles õigusaktis on olulisi osi, mis võeti vastu ilma erakondadeülest konsensust saavutamata;

Kolmapäev, 11. märts 2015

10. peab õigeks, et Euroopa Komisjon pöörab ühinemisprotsessis rohkem tähelepanu avaliku halduse reformile; on rahul, et selles valdkonnas tehakse edusamme, kuid märgib, et seadusandluse ja kohaliku halduse kvaliteedi parandamiseks saab rakendada uusi, täiendavaid meetmeid; jagab muret avaliku halduse politiseerimise pärast; nõuab edenemist kesk- ja kohaliku tasandi haldusasutuste läbipaistvuse, tõhususe ja vastutuse suurendamisel ning nende tegevuse kooskõla parandamist, samuti kohalike omavalitsuste tegevuse koordineerituse suurendamist eelkõige sellistes valdkondades nagu investeringud, projektide kavandamine ja rakendamine; peab oluliseks, et asutaks kõrvaldama puudusi sellistes valdkondades nagu töölevõtmise, töölt vabastamise ja hindamise kriteeriumid, tulemuslikkuse hindamisest hoidumine ning vähene haldus-, kontrolli- ja järelevalvesuutlikkus;

11. soovib teha täiendavaid jõupingutusi ombudsmani institutsiooni suutlikkuse tugevdamiseks seoses diskrimineerimisvastaste juhtumitega;

12. hindab positiivselt uut kohtureformi strateegiat aastateks 2014–2018 ning märgib rahuloluga, et reformi tegevuskava on üldiselt rakendatud õigeaegselt ja ametisse on valitud uus riigi peaprokurör; tunnustab uusi õigusmeetmeid, mille eesmärk on suurendada läbipaistvust prokuröride valimisel; märgib, et edasimineku kohtureformi teostamisel hõlbusas 2014. aasta detsembris valitsustevahelisel konverentsil nelja täiendava peatüki avamist; kutsub üles jätkama jõupingutusi, et kontrollida ja veelgi vähendada kohtuasjade kuhjumist ja kohtumenetluste kestust ning parandada konstitutsioonikohtu töö tõhusust;

13. tunneb heameelt edusammude üle, mida Montenegro on teinud seoses kohtusüsteemi sõltumatus ja suurema tõhususe tagamiseks ette võetud reformide rakendamisel; on endiselt tõsiselt mures kohtute sõltumatus lubamatu mõjutamise pärast, eelkõige seoses kohtunike ja prokuröride töölevõtmise ja edutamise; rõhutab, et tingimata ja kiiresti on vaja parandada ametisse nimetamise ja edutamise valikukriteeriume ning distsiplinaarmentlustes kindlamalt järgida seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet; nõuab kohtunike ja prokuröride töölevõtmise, edutamise ja distsiplinaarsüsteemi põhjalikku reformimist; märgib, et osa nimetatud probleemidest tuleb lahendada kohtusüsteemi korraldust käsitlevate õigusaktide paketi kaudu;

14. tunneb muret konstitutsioonikohtu otsust ootavate kohtuasjade kuhjumise üle, eriti selliste asjade venimise üle, mis on seotud võimaliku süstemaatilise inimõiguste rikkumisega, näiteks algatus uurida väärtuseaduse vastavust põhiseadusele;

15. on mures, et tõsiseid pingutusi ei ole tehtud selleks, et sõjakuritegude toimepanijad ei jääks karistamata; kutsub pädevaid ametiasutusi üles menetlema sõjakuritegude juhtumeid tähtaegselt ka kõige kõrgemal tasemel; nõuab, et pädevad asutused tegeleksid tulemuslikult sõjakuritegude uurimise, nende eest süüdistuse esitamise, nende kohtuliku arutamise ja süüdlaste karistamisega vastavalt rahvusvahelistele normidele ja tagaksid kohtuotsuste täideviimise ning õiguskaitse ja hüvitiste kättesaadavuse kuritegude ohvritele;

16. on mures selle pärast, et kuigi rahvusvahelised rahastajad on Montenegro ametivõimudele korruptsiooni vastu võitlemiseks eraldanud märkimisväärseid rahalisi vahendeid, on selles võitluses saavutatud üksnes piiratud edu ning see ohustab jätkuvalt demokraatlike institutsioonide nõuetekohast toimimist ja stabiilsust, samuti õigusriiklust ja majanduse arengut; nõuab, et korruptsiooni- ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse strateegia rakendamise riiklik komisjon kui peamine korruptsioonivastase tegevuse koordineerimise üksus tegutseks aktiivsemalt ja algatuslikumalt; rõhutab, et tingimata ja kiiresti on vaja suurendada valitsuse, avaliku elu ja kodanikuühiskonna kõigi sektorite aktiivset osalust ja tulemuslikku koostööd, et korruptsiooni tõkestada, õigusraamistikku tugevdada ja rikkumisest teatajaid kaitsta;

17. nõuab, et ametivõimud suurendaksid prokuröride, kohtunike, politsei ja teiste õiguskaitseasutuste suutlikkust ning aitaksid saavutada paremaid tulemusi korruptsioonijuhtumite uurimises, süüdistuste esitamisel ja süüdimõistvate kohtuotsuste langetamisel, nii et see hõlmaks kõigil tasanditel, sealhulgas kõrgemal tasandil aset leidnud korruptsioonijuhtumeid; tunnustab korruptsioonivastaste õigusaktide, eelkõige lobitöö seaduse, üldise haldusmenetluse seaduse ja riigihangete seaduse vastuvõtmist, samuti huvide konflikti ärahoidmist käsitlevate seadusemuudatuste vastuvõtmist; nõuab nimetatud õigusaktide tulemuslikku rakendamist, mis aitaks tihendada õiguskaitseasutuste koostööd ning parandada huvide konfliktide tuvastamise ja vara deklareerimise kontrollisüsteemi; kutsub Euroopa Komisjoni üles nende õigusaktide rakendamist tähelepanelikult jälgima; peab oluliseks institutsioonide tugevdamist, et need saaksid võtta aktiivsema ja algatuslikuma hoiaku võitluses korruptsiooni vastu ning et selles tegevuses saaks täiel määral osaleda uus parlamendikomisjon, mille ülesanne on teostada järelevalvet korruptsioonivastase võitluse ameti töö üle, kusjuures nimetatud ametile tuleks ette näha piisavad vahendid; rõhutab, et kohtusüsteemi puudujäägid sõltumatus ja vastutuse osas on endiselt väga murettekitavad ja takistavad korruptsioonivastast võitlust;

Kolmapäev, 11. märts 2015

18. kutsub ka kohtuasutusi üles tegutsema korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevusega seotud asjade käsitlemisel läbipaistvamalt, eriti mis puudutab sellistes kuritegudesse segatud äriühingute, üksikisikute ja ametnike nimede avaldamist kohtuotsustes;

19. märgib, et sagedased seadusemuudatused võivad takistada tõhusat võitlust organiseeritud kuritegevuse vastu; nõuab pädevate asutuste suutlikkuse suurendamist, eriti selleks, et viia läbi keerukaid uurimisi ja tegeleda raskete juhtumitega; väljendab heameelt kriminaalseadustiku muudatuste üle, et tõkestada ja jälgida radikaliseerumist ja religiooset äärmuslust; kiidab heaks uue kriminaalseaduse, mis kuulutab välisvõitlejad, sh džihaadi võitlejad kurjategijateks; kutsub pädevaid asutusi üles asjaomaseid seadusesätteid tõhusalt rakendama, et hoida ära ja jälgida võimalikku ohtu Montenegro kodanike julgeolekule; rõhutab, et on oluline võidelda igasuguse äärmusluse vastu;

20. väljendab heameelt Montenegro ja Europoli vahelise strateegilist ja operatiivkoostööd käsitleva lepingu allkirjastamise üle, Eurojustiga kavandatava lepingu sõlmimise läbirääkimiste edenemise üle ja asjaolu üle, et Montenegro institutsioonid saavutasid vaatlejastatuse asjaomastes Euroopa õigusala koostöö võrgustikes; julgustab tegema asjaomaste Euroopa õigusasutustega tihedat koostööd, kaasa arvatud inimkaubanduse küsimuses;

21. märgib, et viimasel ajal on tehtud jõupingutusi kodanikuühiskonna organisatsioonidega konsulteerimise mehhanismide parandamiseks, et kaasavas protsessis saavutada poliitikakujundamise ja õigusloome suurem läbipaistvus; peab tervitatavaks avalikke arutelusid 23. ja 24. peatükiga seotud tegevuskavade läbivaatamise küsimustes; kutsub pädevaid asutusi üles arendama edasi kodanikuühiskonna organisatsioonide jätkusuutlikku riiklikku rahastamist ja asjakohast institutsioonilist raamistikku; väljendab heameelt selle üle, et valitsus on nimetanud vabaihenduste arendamisega tegeleva uue nõukogu; kutsub pädevaid asutusi üles kohandama õigusraamistikku ja – tavasid, et kaitsta kodanikuühiskonna aktiviste rünnakute ja vihavaenu eest, mida teadaolevalt propageeritakse mõnes ajalehes, ning luua õhustik, milles aktivistid saaksid hirmu ja survestamiseta tegutseda;

22. rõhutab veel kord sõnavabaduse tähtsust Euroopa Liidu ühe alusväärtusena; peab hädavajalikuks, et ajakirjanikel oleks täielik sõltumatus; on väga mures Montenegro ajakirjandusvabaduse olukorra halvenemise pärast ning meediatöötajate madalate kutse- ja eetikainormide pärast; mõistab karmilt hukka asjaolu, et ajakirjanike ja meedia omandi vastu suunatud intsidendid jätkuvad; võtab teatavaks, et Montenegro valitsus on moodustanud komisjoni ajakirjanike vastaste rünnakute uurimiseks; nõuab tungivalt, et pädevad asutused selle komisjoni soovitusi rakendaksid ning et süütegude toimepanijaid järjekindlalt kohtu alla antaks ja süüdi mõistetak; on seisukohal, et sõltumatu avalik meedia koos sõltumatute toimetajatega ning stabiilse ja jätkusuutliku rahastamisega on demokraatlike normide süvendamiseks hädavajalik; rõhutab, et kõikidel poliitikas ja meedias osalejatel on vastutus eriarvamuste suhtes salliva õhkkonna loomisel; rõhutab, et meediavabadust toetavad avalikud seisukohavõtted aitavad kaasa ajakirjanikke austava ja kaitsva õhkkonna loomisele; tervitab meedia esindajate kokkulepet, mille kohaselt meedia eneseregulatsiooni parandamise esimese sammuna vaadatakse üle kutsealane eetikakoodeks; peab vajalikuks, et võetaks vastu selge õigusraamistik, millega kehtestatakse reeglid meediaomandi ja meedia rahastamise kohta;

23. on seisukohal, et totalitaristliku mineviku läbipaistev käsitlemine, kaasa arvatud salateenistuse arhiivide avamine, on samm edasi suurema demokraatia, vastutuse ja institutsioonide tugevuse suunas;

24. peab kiiduväärseks asjaolu, et diskrimineerimisvastane seadus on viidud peaaegu täielikult kooskõlla ELi õigustikuga; kutsub ametivõime üles kõrvaldama veel esinevaid puudujärke rassilise diskrimineerimise vastastes meetmetes ja karistussätetes; palub, et ametivõimud kindlustaksid diskrimineerimisvastase nõukogu vajalike rahaliste ja haldusressurssidega; tunnistades, et roma elanikkonna sotsiaalse kaasamise ja hariduse osas on tehtud edusamme, on siiski mures roma õpilaste väikese osakaalu pärast kogu õpilaskonnas ning nende kõrge väljalangemismäära pärast; nõuab, et toetataks jõulisemalt algatusi roma elanikkonna kindlustamiseks eluaseme, tervishoiu, hariduse ja tööga, roma naiste õiguste suurendamiseks ning hariduse andmiseks roma tütarlastele ja naistele; tunnustab pädevate asutuste pingutusi kaitsta lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste õigusi teise geiparaadi ajal, mis kulges ilma vahejuhtumiteta; on siiski mures, et rünnakud LGBTI kogukonna liikmetele ja aktivistidele jätkuvad; nõuab, et nii poliitikud kui ka kodanikuühiskonna aktivistid võitleksid seksuaalvähemuste vastase laialdase vaenulikkuse ja vägivallega, eelkõige püüaksid harida ja teavitada avalikkust, et aidata kaasa hoiakute muutumisele, ning võimaldaksid politseinikele, prokuröridele ja kohtunikele koolitust;

Kolmapäev, 11. märts 2015

25. väljendab rahulolu puudega inimeste õigusi reguleeriva õigusraamistiku parandamise üle; märgib, et tegevust õigusnormide liidu õigustikuga vastavusse viimiseks on vaja jätkata; nõuab, et valitsus kiirendaks samme, millega parandada puudega inimeste juurdepääsuvõimalusi hoonetele, ning peab kahetsusväärseks, et enamik riigiasutusi ja kohalikke asutusi, kaasa arvatud mõned tähtsaimad hooned (nt parlament ja kohus) ei ole puuetega inimestele ikka veel ligipääsetavad; on endiselt mures selle pärast, et puudega üliõpilaste haridussüsteemist väljalangemise määr pärast põhikooli ja keskkooli on kõrge; rõhutab, et tähtis on tagada puudega inimeste ametialase rehabilitatsiooni ja tööhõive fondi ja selle kulude piisav läbipaistvus;

26. rõhutab, et on vaja jätkuvalt tugevdada lastega seotud seaduste ja poliitika elluviimist ja nende jälgimist ning tagada selleks piisavad vahendid; nõuab, et parandataks kõikide laste hariduse kvaliteeti ning püütaks rohkem toetada vähemkaitsitud lapsi; rõhutab, kui tähtis on laiendada alaealiste asjades õigusemõistmise alast reformi ka haldus-, tsiviil- ja kriminaalmenetlustesse kaasatud lastele, et edendada õiguskaitse ulatuslikumat kättesaadavust;

27. peab murettekitavaks, et saavutused naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse ning poliitikas ja tööturul esindatuse suurendamisel, aga ka võitluses koduvägivalla vastu on tagasihoidlikud; nõuab seda arvesse võttes kiiremaid edusamme seoses naiste õiguste, soolise võrdõiguslikkuse ning naiste esindatusega poliitikas ja tööturul, aga ka võitluses koduvägivalla vastu; nõuab sellega seoses parlamendi suuremat osalust, struktureeritumat koostööd kodanikuühiskonnaga ja institutsioonilise suutlikkuse suurendamist, sealhulgas sotsiaalteenistuste ja õiguskaitseasutuste paremat koostööd; nõuab, et kõigi meetmete puhul keskendutaks ohvrite õigustele ning nõuetekohase hoolikusega tegeletaks koduvägivalla juhtumite ärahoidmise, uurimise ja süüdlaste karistamisega ning tekitatud kahju korvamise;

28. kiidab heaks Montenegro poliitilised meetmed, mille eesmärk on luua sallivuse ja kõikide rahvusvähemuste kaasatuse õhkkond; soovib tungivalt Montenegro ametiasutustel kaitsta veelgi enam Kotori lahe piirkonna paljurahvuselist identiteeti ning tugevdada kultuuri- ja majanduskoostööd naabruses asuvate ELi liikmesriikidega;

29. väljendab rahulolu selle üle, et mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus on jätkuvalt tagatud ja seda järgitakse; märgib, et Serbia õigeusu kiriku ja Montenegro õigeusu kiriku suhted on endiselt pingestatud, eriti omandiküsimustes; nõuab, et usukogukondade õigusliku seisundi kohta võetaks vastu uus seadus;

30. julgustab valitsust viima ellu jätkusuutlikke majandusreforme, sealhulgas õigussätteid konkurentsivastaste mehhanismide kohta, edendama konkurentsivõimet ja likvideerima struktuurilisi puudusi, lahendama suure mitteametliku sektori probleem ja parandama üldist ettevõtluskeskkonda; nõuab sotsiaaldialoogi tugevdamist mitmesuguste partnerite vahel; nõuab lisaks, et tugevdataks võimekust, sealhulgas kaasamisega avalikesse konsultatsioonidesse, ning formuleeritaks ja kooskõlastataks majanduspoliitikat, ka piirkondadevahelise ebavõrdsuse vähendamiseks; rõhutab, et on vaja tõhusalt võidelda maksudest kõrvalehoidumise vastu; on mures, et õigus- ja kohtusüsteemi ebakindlus, mis hõlmab ka litsensimist, maksude haldamist ja lepingute täitmist, võib kaasa tuua riske majanduses osalejatele ning kahjustada Montenegro suutlikkust välisinvesteeringuid ligi tõmmata; rõhutab, et on vaja kiiresti lahendada äriavidlused välisinvestoritega, kes on Montenegro majanduse jaoks üliolulised; jagab muret selle pärast, et olukord tööturul ei ole märgatavalt paranenud ning noorte töötuse ja pikaajalise tööpuuduse tase on jätkuvalt kõrge, ning nõuab seetõttu aktiivseid tööturumeetmeid;

31. märgib, et tööturu osapoolte vaheline dialoog on endiselt ebapiisav ning nõuab uute ametiühingute asutajate õiguste täiendavat tugevdamist; peab tervitatavaks tööõiguse muudatusi töötajate õiguste reguleerimiseks pankroti korral; julgustab valitsust kiirendama tööd oma esimese tööhõive- ja sotsiaalreformi programmi vallas, et teha kindlaks Montenegro põhiprobleemid tööhõivepoliitika ja sotsiaalse kaasatuse ning vaesuse vähendamise valdkonnas ning tegeleda nendega;

32. tunnustab Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” rakendamist ning Montenegro ühinemist ELi ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmiga (COSME); nõuab VKEdele suunatud avaliku sektori toetuskavade kiiremat elluviimist, kuna VKEd on üks peamisi majandusarengut edendavaid jõudusid;

Kolmapäev, 11. märts 2015

33. on endiselt väga mures Montenegro suurima tööstusettevõtte, alumiiniumitehase KAP pankrotimenetluse lõpplahenduse viibimise pärast, millega rikutakse riigi kohustusi tulenevalt stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingust; nõuab tungivalt, et valitsus ja asjaomased pooled saavutaksid KAPi küsimuses jätkusuutliku lahenduse, mis oleks kooskõlas stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu riigiabi eeskirjadega ning juhindeks läbipaistvusest ja õigusriigi põhimõtetest;
34. peab kahetsusväärseks, et Montenegro on eiranud Küprose kohtu määrust, mis puudutab KAPi müüki, ja kutsub Montenegrot üles tunnustama ELi liikmesriikide õigusasutuste asjakohaseid otsuseid;
35. julgustab Montenegrot keskkonnakaitse ja kliimamuutuste valdkonnas jätkuvalt edasi liikuma, parandades haldussuutlikkust, töötades välja säästva energiapoliitika ja keskkonnahoidliku majandusmudeli, mis edendaks investeeringuid, et tagada kooskõla liidu keskkonna- ja kliimaalase õigustikuga; tuletab meelde vajadust koostada riiklik energiastrateegia, milles võetakse arvesse paljusid erinevaid taastuvaid energiaallikaid, ning vajadust austada ka looduspärandit ning kaitsealuseid ja rahvusvaheliselt tunnustatud piirkondi; nõuab kiiremas korras konsultatsioone piiriüleste projektide asjus;
36. nõuab rannikuäärse turismi pikaajalist planeerimist ja tugevate mehhanismide loomist, et vältida keskkonna hävitamist ja korruptsiooni ruumilise planeerimise ja ehitamise valdkonnas;
37. tunnustab Montenegro aktiivset osalust ja konstruktiivset rolli piirkondlikus ja rahvusvahelises koostöös ning piirkondlikus leppimisprotsessis; õnnitleb valitsust täieliku kooskõla saavutamise puhul ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga ning julgustab ametiasutusi hoidma riigi välispoliitilist positsiooni ELi omaga kooskõlas, eelkõige arvestades praegust rahvusvahelist terroriohtu; avaldab tunnustust Montenegro valitsusele, kes oli Lääne-Balkanil ainsa ELi kandidaatriigina – koos Albaaniaga – täielikult nõus ELi seisukohtade ja otsustega Ukraina sündmuste osas; kutsub Montenegro ametiasutusi üles tõhustama koostööd rahvusvaheliste poliitiliste ja majanduspartneritega, et tugevdada riigi vastupanuvõimet välisele survele ning riigi ja piirkonna destabiliseerimise katsetele; kiidab heaks riigi osalemise ELi, NATO ja ÜRO tsiviil- ja sõjalistes missioonides;
38. kutsub kõiki NATO liikmesriike ja eelkõige NATOsse kuuluvaid ELi liikmesriike üles aktiivselt toetama Montenegro ühinemist NATOga, et suurendada julgeolekut Aadria mere piirkonnas, kus kõik teised riigid on juba NATO liikmed, ning seega tugevdada piirkonna julgeolekut;
39. julgustab Montenegrot tegelema oma naaberriikidega lahendamata kahepoolsete küsimustega ühinemisprotsessi võimalikult varases etapis, konstruktiivselt ja heanaaberlikult; rõhutab veel kord, et on vaja kiiresti korraldada seni lahendamata riigipiiride demarkatsiooni ja õigusjärgluse küsimused Horvaatia, Bosnia ja Hertsegoviina, Serbia ja Kosovoga; õhutab Montenegrot tegema naaberriikidega veelgi rohkem koostööd, jagades nendega ühinemisläbirääkimiste kogemusi; väljendab heameelt Montenegro vaatlejastaatuse üle energiaharta lepinguga seoses;
40. nõuab tungivalt, et Horvaatiaga lahendataks piiriküsimus vastastikusel kokkuleppel ja viivitamata, ning juhul, kui ühise lahenduse leidmine osutub võimatuks, nõuab vaidluse lahendamist Haagis asuvas Rahvusvahelises Kohtus kooskõlas rahvusvahelise õiguse normide ja põhimõtetega;
41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Montenegro valitsusele ja parlamendile.
-

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0064

Endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi 2014. aasta eduaruanne

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Jugoslaavia Makedoonia vabariigi 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2948(RSP))

(2016/C 316/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 16. detsembri 2005. aasta otsust anda endisele Jugoslaavia Makedoonia vabariigile ELiga ühinemiseks kandidaatriigi staatus ja võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17. detsembri 2013. aasta järeldusi; võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu 16. detsembri 2014. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse 19.–20. juunil 2003. aastal Thessaloníkis toimunud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi Lääne-Balkani riikide liiduga ühinemise väljavaadete kohta,
 - võttes arvesse 23. juulil 2014. aastal toimunud endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi ja ELi stabiliseerimis- ja assotsiatsiooninõukogu üheteistkümnendat istungit,
 - võttes arvesse komisjoni eduaruannet (SWD(2014)0303) ja 8. oktoobri 2014. aasta teatist „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2014–2015” (COM(2014)0700), samuti 19. augustil 2014. aastal vastu võetud soovituslikku strateegiadokumenti (2014–2020),
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 817 (1993) ja 845 (1993);
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Kohtu otsust 13. septembri 1995. aasta ajutise kokkuleppe kohaldamise kohta,
 - võttes arvesse Veneetsia komisjoni 10.–11. oktoobri 2014. aasta arvamust riigi põhiseaduse seitsme muudatuse kohta,
 - võttes arvesse OSCE/ODIHRi rahvusvahelise valimisvaatlusmissiooni tulemusi seoses presidendi- ja ennetähtaegsete parlamendivalimistega,
 - võttes arvesse ELi ja endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi parlamentaarse ühiskomisjoni 26.–27. novembril 2014. aastal toimunud istungi soovitusi,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone,
 - võttes arvesse Ivo Vajgli kui väliskomisjoni endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi alalise raportööri tööd,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik on olnud ELi kandidaat üheksa aastat ja on oma seaduste liidu õigustikuga kooskõlastamisel kõige kaugemale jõudnud;
- B. arvestades, et komisjon esitas nõukogule juba kuuendat korda järjest soovitusel läbirääkimisi alustada; arvestades, et riik on valmis ELiga läbirääkimisi pidama; arvestades, et parlament on viimased kaheksa aastat pidevalt nõudnud asjaomase riigiga ühinemisläbirääkimiste alustamist, ning arvestades, et edasine viivitamine läbirääkimiste alustamisega võib avaldada negatiivset mõju riigi reformiprotsessidele ja ELi usaldusvärsusele piirkonnas;
- C. arvestades, et lahendamata nimevaidluse tõttu Kreekaga tõkestab nõukogu endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi edasiminekut ühinemisprotsessi järgmisse faasi; arvestades, et kahepoolsed küsimused ei tohiks takistada ühinemisläbirääkimisi Euroopa Liiduga; arvestades, et seisak ELiga integreerumise protsessis võib suurendada piirkondliku stabiilsuse säilitamise kulusid, mõjutada liidu usaldusvärsust ning viia demokraatia vähenemiseni endises Jugoslaavia Makedoonia vabariigis;
- D. arvestades, et see järjekordne viivitus süvendab veelgi Makedoonia avalikkuse nõrdimust selle üle, et integratsiooniprotsess ELiga on seiskunud, ning võib teravdada siseriiklikke probleeme ja pingeid;

Kolmapäev, 11. märts 2015

- E. arvestades, et iga (potentsiaalset) kandidaatriiki hinnatakse tema enda saavutuste põhjal ning ühinemise ajakava määrab vajalike reformide kiirus ja kvaliteet;
- F. arvestades, et kahepoolsete küsimustega tuleks tegeleda võimalikult varakult ja konstruktiivselt, võttes arvesse ÜRO ja ELi põhimõtteid ja väärtusi;
- G. võttes arvesse, et valitsuse ja opositsiooni konstruktiivse ja kaasava dialoogi puudumine ja opositsiooni valimistejärgne boikott on takistanud parlamendi tööd; arvestades, et valitsus ja opositsioon peavad ühiselt tagama jätkusuutliku poliitilise koostöö, mis on riigi demokraatlikuks arenguks ning Euroopa tegevuskava jätkamiseks hädavajalik; arvestades, et valimisi kajastati meedias erapoolikult ning riigi ja erakondade tegevus ei olnud piisavalt eraldatud;
- H. arvestades, et parlamentaarse ühiskomisjoni 12. istungil ei suudetud vastu võtta ühissoovitusi; arvestades, et täielikult toimiv parlamentaarne ühiskomisjon on ühinemisprotsessi üle järelevalve tagamisel keskse tähtsusega;
- I. arvestades, et õigusriigi põhimõte, meediavabadus, piirkondlik koostöö ja heanaaberlikud suhted on ELi laienemisprotsessis ülimalt tähtsad;
- J. arvestades, et korrupsioon ja organiseeritud kuritegevus on endiselt tõsised probleemid; arvestades, et sõnavabadus ja meedia sõltumatus on jätkuvalt ohus;
1. palub üheksandat korda, et nõukogu määraks viivitamata kuupäeva, mil alustatakse ühinemisläbirääkimisi, et hoogu mitte kaotada ning kiirendada ELi õigustikuga seotud reforme ja tugevdada demokratiseerimisprotsessi; kordab oma seisukohta, et nimeküsimus, mis on kahepoolne küsimus, ei tohi ühinemisläbirääkimiste alustamist takistada, kuid see tuleks lahendada enne ühinemisprotsessi lõppu; toetab komisjoni seisukohta, et poolte suutmatuse peaaegu 20 aastat kestnud vahendatud läbirääkimiste järel kompromissile jõuda mõjutab otseselt ja negatiivselt endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi ja selle elanike Euroopa-suunalisi püüdlusi; kutsub mõlemaid valitsusi üles astuma konkreetseid samme, et leida mõlemale poolele vastuvõetav lahendus; kordab, kui oluline ja vajalik on konstruktiivne lähenemine nendele kahepoolsetele probleemidele naaberriikidega;
 2. tuletab meelde liikmesriikide lubadust seda teemat 2015. aastal uuesti käsitleda, et alustada ühinemisläbirääkimisi; on seisukohal, et ELi läbirääkimiste alustamine võib kahepoolsete vaidluste lahendamisele ainult soodsalt mõjuda ja ühtlasi ajendab see edasisi ülivajalikke reforme, eelkõige seoses õigusriigi, kohtusüsteemi sõltumatuse ja korrupsioonivastase võitlusega; rõhutab, et ühinemisläbirääkimiste alustamisega viivitamine põhjustab riigile ja piirkondlikule stabiilsusele aina suuremat ja ennustamatut kahju; rõhutab, et praeguse olukorra jätkumine kahandab ELi laienisepoliitika usaldusväärset ja tulemuslikkust ning tema positsiooni piirkonnas;
 3. kordab oma seisukohta, et kahepoolsete küsimusi ei tohiks kasutada ühinemisprotsessi takistamiseks; on seisukohal, et need ei tohiks olla takistuseks ühinemisläbirääkimiste ametlikule avamisele, vaid nendega tuleks tegeleda ühinemisprotsessi võimalikult varajases etapis; tunneb muret selle pärast, et üks pool ei ole järginud Rahvusvahelise Kohtu 5. detsembri 2011. aasta otsust 1995. aasta septembri ajutise kokkuleppe kohaldamise kohta; palub Kreekal kinnitada oma 2003. aasta Thessaloníki tegevuskavas antud lubadust ja luua positiivne õhkkond kahepoolsete lahkarvamuste lahendamiseks Euroopa väärtuste ja põhimõtete vaimus; nõuab suuremat edasiminekut, sh valitsustevahelistes kontaktides ja kahepoolsetes suhetes Bulgaariaga, et läbi rääkida heanaaberlike suhete alase lepingu üle, milles käsitletak ühiseid probleeme; väljendab veel kord muret selle pärast, et vaidlustes naaberriikidega kasutatakse ajaloolisi argumente, ja peab tervitatavaks kõiki pingutusi ühiste ajalooliste sündmuste tähistamiseks koos ELi liikmetest naaberriikidega; leiab, et see võiks aidata edendada paremat ajaloo mõistmist ja heanaaberlikke suhteid;
 4. nõuab ELi aktiivsemat osalemist nimeküsimuse lahendamises ja toetab ELi poliitiliste liidrite ennetavat suhtumist; palub uuel komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal välja töötada uued algatused, et pääseda välja ummikseisust ning otsida koostöös ÜRO eriesindajaga vastastikku sobiv lahendus; kutsub nõukogu üles korraldama 2015. aasta esimesel poolel põhjalikku arutelu Makedoonia ELiga ühinemise väljavaadete üle; toonitab, et kõiki praegusi ja potentsiaalseid kandidaatriike tuleks ühinemisprotsessis kohelda vastavalt nende enda saavutustele; on veendunud, et kõrgetasemelise ühinemisdialoogi jätkamine komisjoniga tooks reformiprotsessi täiendavat kvaliteeti;

Kolmapäev, 11. märts 2015

5. kutsub üles kõiki NATO liikmeid ja eelkõige kõiki NATOsse kuuluvaid ELi liikmesriike toetama aktiivselt endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi ühinemist NATOga, et saavutada Kagu-Euroopas suurem turvalisus ja poliitiline stabiilsus;
6. soosib ajaloo, kultuuri, hariduse ja Euroopa väärtuste edendamise alast piiriülest koostööd, mis toetab jõupingutusi demokraatlike muutuste suunas; kutsub endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi naabruses asuvaid ELi liikmesriike sellega seoses üles toetama heanaaberlike suhete vaimus valmisolekut teha demokraatlikke muudatusi, mis tähendab ka läbirääkimiste protsessi avamise toetamist;
7. ergutab riiki jätkama püüdlusi luua koos naaberriikidega ühiseid ajaloo ja hariduse eksperdikomisjone, et edendada objektiivset ajaloo tõlgendamist, tugevdada teaduskoostööd ja aidata tekitada noorte seas positiivset suhtumist naaberriikidesse;
8. kutsub ametiasutusi ja kodanikuühiskonda tungivalt üles võtma asjakohaseid meetmeid, et saavutada ajalooline leppimine ning ületada lõhe etniliste ja rahvusrühmade (sh Bulgaaria päritolu kodanike) vahel ja sees;
9. võtab teadmiseks põhiseaduse muudatusettepanekud; on arvamusel, et mõnda ettepanekut, sh abielu määratlust ja rahvusvaheliste rahandustsoonide loomist käsitlevaid sätteid, võiks vastavalt Veneetsia komisjoni soovitudele veelgi parandada; tuletab ühtlasi meelde, et on vaja täita Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning arvesse võtta ELi õigustikku; rõhutab, et põhiseaduse mis tahes muudatuste rakendusaktid tuleb hoolikalt ette valmistada; rõhutab, et pikaajaliste muudatuste tegemiseks põhiseaduses on vaja laiapõhjalist poliitilist toetust, konstruktiivset dialoogi ja koostööd kõigi poliitiliste jõudude vahel; rõhutab vajadust kõiki kaasava avaliku arutelu ja hoolika konsulteerimise järele ning konsensuse loomise järele opositsioonierakondade, kodanikuühiskonna ja asjaomaste osalejatega;
10. tunneb muret riigi polariseerunud poliitilise õhkkonna pärast; nõuab tungivalt, et valitsus respektieriks parlamendi rolli, andes täieliku ja sõltumatu parlamentaarse kontrolli huvides konsulteerimiseks, sh põhiseaduse muutmise küsimustes, piisavalt volitusi ja aega; kutsub valitsust ja kõiki erakondi üles töötama suhete parandamise nimel, et säilitada poliitilist tasakaalu, tagada jätkusuutlik ja konstruktiivne poliitiline koostöö ja kiirendada Euroopa tegevuskava täitmist; tuletab meelde, et kompromissid on toimiva demokraatia jaoks väga tähtsad; rõhutab, kui vajalik on parandada ühinemisprotsessi kaasavust ja läbipaistvust; rõhutab, et valimistejärgne boikott on probleem, mis tuleb lahendada, sest parlamendi korraliku toimimise eest vastutavad valitsus ja opositsioon ühiselt; palub, et komisjoni asepresident ning ELi välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja võtaksid kõigi pooltega ühendust, et hõlbustada poliitilist dialoogi;
11. on tõsiselt mures valitsuse ja opositsiooni vaheliste suhete halvenemise pärast, eelkõige seoses peaministri hiljutise teatega, et opositsiooniliidritele on esitatud süüdistus, ning kriminaalseid tegusid käsitlevate vastusüüdistustega; mõistab hukka igasuguse ebaseadusliku jälgimise ja nõuab, et kõik väited avaldataks ja et nendest vabalt teatataks ja et nõuab kõigi väidete ja kogu jälgimise sõltumatut uurimist nii, et selles järgitaks täielikult läbipaistvuse, erapooletuse ja süütuse presumptsiooni põhimõtteid; kordab, kui tähtis on sõnavabaduse üldpõhimõtte austamine; palub kõigil poliitilistel osapooltel pidada konstruktiivset dialoogi, et keskenduda riigi ja selle kodanike strateegilistele prioriteetidele;
12. peab kahetsusväärseks, et opositsioon ei osale parlamentaarses ühiskomisjonis; peab ülioluliseks parlamentaarse ühiskomisjoni nõuetekohase toimimise tagamist seeläbi, et selle töös osalevad kõik parlamendierakonnad;
13. tunneb muret selle pärast, et rahvustevaheline kooseksisteerimine on endiselt ebakindel ja riigi jaoks probleem; tunneb muret etniliste rühmade vaheliste pingete suurenemise pärast, mis toob esile kogukondade vastastikuse usaldamatuse; mõistab kindlalt hukka etnotsentrilise ja vastuolusid süvendava keelekasutuse, eriti valimiskampaaniate ajal; rõhutab, et ELiga ühinemise kõneluste alustamine võib aidata riigil seda probleemi paremini lahendada, tugevdades etniliste rühmade ühtsust selle ühise eesmärgi poole püüdlisel; mõistab hukka kõik äärmusliku natsionalismi ja etnotsentrismi vormid, mis süvendavad ühiskonna lõhestatust; palub kõigil parteidel ja kodanikuühiskonna organisatsioonidel aktiivselt edendada kaasavat ja sallivat, paljurahvuselist ja eri usundite kooseksisteerimist võimaldavat ühiskonda ning kaitsta kõigi rahvusvähemustesse kuuluvate isikute põhiõigusi; tuletab meelde, et haridusel on sallivuse ja vastastikuse lugupidamise saavutamisel tähtis roll; kutsub komisjoni üles tõhustama projekte ja programme, mille eesmärk on etniliste rühmade dialoogi ja vastastikuse mõistmise tugevdamine;

Kolmapäev, 11. märts 2015

14. väljendab heameelt, et ELiga ühinemine on endiselt riigi strateegiline prioriteet; ergutab riiki jätkama reformide kindlustamist, muutma poliitikat ja tavasid, mis võivad veel ikka tema Euroopa tulevikule takistuseks saada, ja tagama edasiminekut ELiga seotud prioriteetsete reformide rakendamisel, sealhulgas kõrgetasemelise ühinemisdialogi raames;

15. märgib, et OSCE/ODIHRi hinnangul olid 2014. aasta aprilli presidendi- ja ennetähtaegsed parlamendivalimised tõhusalt korraldatud; tunneb siiski koos teistega muret riigi ja erakondade tegevuse piiride ähmastumise pärast, mis on vastuolus demokraatlike valimiste puhul kehtivate rahvusvaheliste kohustustega, ning kallutatud meediakajastuse ja valijate väidetava hirmutamise pärast; rõõmustab valimisreformide üle, kuid nõuab tungivalt, et ametiasutused uuriks valimiste eel ja ajal väidetavalt toimunud eeskirjade rikkumisi; palub valitsusel õigeaegselt täita kõiki ODIHRi soovitusi, et parandada valimisprotsessi, sealhulgas hääleõiguslike kodanike registreerimise haldamist ning täpsust; tuleb sellega seoses meelde vajadust koostada rahvusvahelistele standarditele vastavad hääleõiguslike kodanike registrid;

16. nõuab tungivalt, et valitsus kõrvaldaks ühinemiseelse abi rahastamisvahendi abi rakendamise puudused, nagu kontrollisüsteemi süsteemsed vead, puudulik kooskõlastatus institutsioonide siseses ja nende vahelises tegevuses, hangete viibimine, vähene vahendite kasutamise määr ja institutsioonide vähene suutlikkus; nõuab ELi abi ja riiklike reformistrateegiate tihedamat seostamist ning ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kasutamist, et saavutada riigieelarve palju suurem detsentraliseeritus; kutsub üles võtma meetmeid, et vältida abi edasisi kadusid ja kiirendada programmide rakendamist, et suurendada ELi abi mõju;

17. tervitab avalikku teenistust ja riiklikku tööhõivet käsitleva uue seadusandliku raamistiku vastuvõtmist 2014. aasta veebruaris, sest peab seda sammuks ühtse, läbipaistva ja aruandekohustusliku avaliku halduse suunas; tunneb muret, et seadusandluses saavutatud edusammudele vaatamata on avalik haldus endiselt killustatud, politiseeritud ja poliitilisele mõjutamisele vastuvõtlik; soovib riigil tungivalt suurendada avaliku halduse professionaalsust ja sõltumatust kõigil tasanditel; ergutab jõupingutusi, mida tehakse selle seaduse rakendamisel koos läbipaistvuse, tulemuste ja tasakaalustatud esindatuse põhimõtete täieliku järgimisega; palub valitsusel vastu võtta avaliku sektori finantsjuhtimise reformiprogrammi;

18. nõuab tungivalt Ohridi raamlepingu täielikku rakendamist; nõuab, et viidaks lõpule Ohridi raamlepingu rakendamise läbivaatamine ja esitataks poliitilised soovitusid; soovib tungivalt pidada raamlepingut õigusriigi põhimõtete, kogukondade suhete ja jätkuva detsentraliseerimise jaoks oluliseks elemendiks; soovib tungivalt arendada kohalikku omavalitsust ja edendada poliitilisel tasandil pikaajalisi usalduse suurendamise meetmeid, näiteks pidada avalikke arutelusid Ohridi raamlepingust saadava kasu selgitamiseks; kutsub valitsust ja pädevaid kohalikke asutusi üles jätkama integreeritud haridusstrateegia rakendamist ja suurendama sellel eesmärgil rahastamist; peab tähtsaks kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamist sellesse protsessi; soovib ennetavamalt lähenemisviisi, et tagada kõigi kogukondade etniline, kultuuriline ja keeleline identiteet;

19. kiidab heaks seaduste ELi õigustikuga vastavusse viimise kõrge taseme ning kohtute tõhususe ja professionaalsuse parandamise terviklike kohtureformide tulemusel; tunneb siiski muret lubamatu poliitilise mõjutamise pärast teatavates kohtuasjades ning rõhutab, et kohtud peaksid jääma parlamentaarse ja täitevvõimu mis tahes survest sõltumatuks; rõhutab vajadust tagada õigusstandardite nõuetekohane rakendamine kooskõlas Euroopa normide ja parima tavaga; nõuab kohtupraktika ühtlustamist, et tagada usaldusväärne kohtusüsteem ja avalikkuse usaldus; nõuab õigusemõistmise kvaliteedi parandamist, kohtuväliste õiguskaitsevahendite ja alternatiivse vaidluste lahendamise sagedasemat kasutamist, paremat strateegilist planeerimist, ühiskonna nõrgemate liikmete paremat juurdepääsu õigusemõistmisele ning kutse- ja kodanikuühiskonna organisatsioonide suuremat osalust kohtute sõltumatuse järelevalves;

20. võtab teadmiseks edusammud 2011.–2015. aasta korrupsioonivastaste programmide rakendamisel, isikliku ja institutsioonilise usaldusvääruse süsteemi tugevdamise ning institutsioonide- ja rahvusvahelise koostöö; juhib tähelepanu seni lahendamata olulistele küsimustele, mis on seotud rahapesuvastaste sätete rakendamisega, mille alla kuuluvad ka piiriülesed küsimused, riikliku riskihinnangu teostamise ja tegevuse tõhustamisega; kordab, et sõltumatu ja täielikult toimiv riiklik korrupsiooni ennetamise komisjon peaks selle küsimusega tegelemisel olema juhtiv riiklik institutsioon; palub pädevatel asutustel selle komisjoni töö parandamiseks suurendada kohtute ja prokuratuuri IT-süsteemide omavahelist ühendatust ja luua ametiisikute keskregister;

Kolmapäev, 11. märts 2015

21. nõuab korrupsioonivastaste meetmete ja õigusaktide tõhusamat rakendamist eelkõige poliitikas, avalikus halduses, riigihangete vallas ning õiguskaitstes, samuti haldussuutlikkuse suurendamist; nõuab tungivalt, et riik saavutaks tulemusi süüdimõistvate otsuste tegemisel, et võidelda korrupsiooni, sh kõrgema tasandi korrupsioonijuhtumite vastu; kutsub sõltumatuid kodanikuühiskonna organisatsioone ja meediat paljastama korrupsiooni ning võitlema sõltumatu ja erapooletu uurimise ja kohtuprotsesside eest; kutsub riigiprokuratuuri üles võimaldama seda valdkonda puudutavate väidete asjakohast ja kiiret uurimist;

22. nendib rahuloluga, et paigas on õigus- ja institutsiooniline raamistik võitluseks organiseeritud kuritegevuse vastu; tunnustab riigi aktiivsust piirkondlikus ja rahvusvahelises koostöös, sh Eurojusti ja Europol'i raames; väljendab heameelt paljude edukalt läbiviidud politseioperatsioonide üle, mis olid suunatud organiseeritud rühmituste vastu ja millega eeskätt lõigati ära rahvusvahelised kanalid, mida kasutati uimastikaubanduseks ja inimeste ebaseaduslikuks üle piiri toimetamiseks;

23. mõistab hukka igasuguse poliitilise ja/või usulise äärmusluse ning peab vajalikuks piiriülest koostööd teiste Lääne-Balkani riikide ja ELi liikmesriikidega; tunneb heameelt kriminaalkoodeksi muudatuste üle, mis täpsemalt määratlevad poliitilises ja/või usulises äärmusluses osalevate isikute süütegude ja karistuste laadi; tuletab veel kord tungivalt meelde ühise ennetava välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika strateegia vajalikkust, pidades silmas praegust rahvusvahelist terrorismiohtu; tuletab meelde, et avalik poliitika peaks võitlema kõigi äärmusluse vormide vastu ning et selles kontekstis tuleks hoolikalt vältida mõne usurühma häbinärgistamist;

24. peab kahetsusväärseks tõsiasi, et õigusloomes puudub koostöö kodanikuühiskonna organisatsioonide ja avaliku sektori sidusrühmadega; rõhutab, et sellise koostöö aluseks peaks olema valitsuse tegelik tahe konsulteerida eri huvirühmadega nii õigusloome kui ka poliitika kujundamise protsessis; rõhutab, et kodanikuühiskonna organisatsioonidel võib olla otsustav osa, et suurendada üldsuse teadlikkust ühinemisprotsessist, sest nad muudavad selle läbipaistvamaks, vastutustundlikumaks ja kaasavamaks; ergutab valitsust kaasa aitama kodanikuühiskonna arengule ka maapiirkondades; kutsub valitsust üles algatama ülikoolide, akadeemikute ja üliõpilastega sisulist arutelu kõrghariduse reformi üle;

25. julgustab ametivõime nõudma Serbialt tagasi vastavaid Jugoslaavia salateenistuse arhiive; on seisukohal, et totalitaristliku mineviku läbipaistev käsitlemine, sh salateenistuse arhiivide avamine, on samm suurema demokraatia, vastutuse ja institutsionaalse tugevuse suunas;

26. tunneb suurt muret selle pärast, et poliitiline ja finantssurve õõnestab pidevalt ja märgatavalt meedia sõltumatust; mõistab teravalt hukka sõnavabaduse jätkuva vähenemise, mille tulemuseks on piirkonna madalaim ajakirjandusvabaduse tase; peab sellega seoses kahetsusväärseks, et riik on langenud organisatsiooni Reporters Without Borders koostatavas ajakirjandusvabaduse indeksis 2009. aasta 34. kohalt 2015. aasta 117. kohale; märgib kasvava murega riigi kontrolli meedia üle, sealhulgas jätkuvat sõltuvust riigieelarvest, sageli kasutatavat enesetsensuuri ning nõrku kutse- ja eetikastandardeid; märgib murega laimu kasutamist poliitikas ja meedias; kahetseb, et kuigi on tehtud mõned katsed valitsuse ja meediakogukonna dialoogi taastamiseks, on audiovisuaalteenuste seaduse muutmine toimunud kiirkorras ja meedia huvirühmadega korralikult konsulteerimata;

27. nõuab tungivalt, et valitsus edendaks meedia ja arvamuste mitmekesisust ning tagaks avalik-õigusliku ringhäälingu ja meediat reguleeriva asutuse sõltumatuse; märgib, et avalik-õiguslik ringhääling on näidanud nii valimiskampaaniate ajal (mida mainiti OSCE/ODIHRi aruannetes) kui ka valmiskampaaniatega mitteseotud asjaoludel (mida mainiti komisjoni eduaruandes) üles tugevat erapoolikut ja pooldavat suhtumist valitsevasse erakondadesse; on rahul asjaoluga, et valitsus tegi avalikult kättesaadavaks andmed valitsuse rahastatud reklaami kohta; kutsub valitsust siiski üles suurendama vahendite eraldamisel kasutatavate kriteeriumide läbipaistvust; soovib tungivalt, et komisjon oleks poliitilise arengu üle järelevalvet teostades aktiivsem ja annaks nõu ning ergutaks kõigi meedia sidusrühmade dialoogi;

Kolmapäev, 11. märts 2015

28. tuletab valitsusele ja erakondadele meelde nende kohustusi kaasatuse ja sallivuse õhkkonna loomisel; nõuab diskrimineerimisvastase seaduse ühtlustamist liidu õigustikuga, sest praegune seadus ei keela diskrimineerimist seksuaalse sättumuse alusel; mõistab hukka igasuguse LGBTI-kogukonna vastu suunatud vägivalla ja nõuab, et seaduserikkujad, sh need, kes vastutavad Skopjes LGBTI tugikeskuse vastaste vägivallantsidentide eest, toodaks kohtu ette; rõhutab vajadust võidelda roma elanikkonna suhtes üles näidatavate eelarvamuste ja romade diskrimineerimise vastu ja võtta edasisi meetmeid nende olukorra parandamiseks, eelkõige mis puudutab eluaset, tervishoidu, haridust ja tööhõivet; palub valitsusel tagada sooline perspektiiv kõigis poliitikavaldkondades, et tagada meeste ja naiste võrdõiguslikkus; väljendab veel kord muret soostereotüüpide püsimise pärast ühiskonnas ja koduvägivalla pärast; ergutab valitsust kaotama struktuurset soolist ja palgalõhet majanduses, poliitikas ja ühiskonnaelus; kutsub komisjoni üles täitma oma kohustust teha tööhõive ja sotsiaalpoliitika peatükk ühinemisprotsessi prioriteediks, käivitades selleks riigiga peetava kõrgetasemelise ühinemisdioloogi raames vastava algatuse;

29. peab endiselt murettekitavaks laste vaesuse kõrget määra ning vastutavate ametivõimude suutmatust rakendada selle vastu poliitikat ja strateegilisi meetmeid; nõuab tungivalt, et valitsus suurendaks vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse läbivaadatud riikliku strateegia rakendamiseks tehtavaid jõupingutusi; nõuab tungivalt suurema tähelepanu pööramist sellele, et kõigile lastele oleks tagatud õiglane ja tõhus juurdepääs õigussüsteemile; rõhutab vajadust valitsuse täiendavate jõupingutuste järele puuetega laste ja roma kogukonna laste toetamiseks; kutsub üles tegema edasisi jõupingutusi laste tervise ja toitumise parandamiseks, pöörates erilist tähelepanu roma lastele;

30. rõõmustab, et endine Makedoonia Jugoslaavia vabariik on äritegemise lihtsuse poolest endiselt piirkondlik liider ja on parandanud oma positsiooni Maailmapanga pingereas, tõustes 2013. aasta 31. kohalt 2014. aastal 30 kohale; märgib siiski, et raskused lepingute täitmise tagamisel ja sagedased seadusemuudatused, millele ei eelne piisavat konsulteerimist, teevad ärikliimale tõsist kahju; rõhutab samas, kui tähtis on teha edusamme tööõiguses ja sotsiaalse dialoogi tugevdamises; rõhutab, et ärikeskkonda on vaja veelgi parandada, toetades VKEsid, vähendades piirkondlikku ebavõrdsust ja sidudes teadus- ning arendusasutused äri- ja tööhõivesektoriga;

31. peab tervitatavaks, et välismaiste otseinvesteeringute voog on püsinud stabiilne ja võimaldanud eksporti rohkem mitmekesistada; märgib, et 80 % välismaistest otseinvesteeringutest tuleb ELi ettevõtetele ning et kaupade ja teenuste vahetus ELiga on veelgi suurenenud; kinnitab välismaiste investeeringute ligitõmbamise tähtsust ning on veendunud, et ELi ühinemisprotsessiga viivitamine võib takistada sügavamat majanduslikku integratsiooni; tunnistab vajadust suurendada riigi tulusid ja luua töökohti suure tootlikkusega sektorites, sest majanduse üldine struktuur on jätkuvalt suunatud madala tootlikkusega tegevusele; rõhutab, et kõik rahvusvahelisi rahanduspiirkondi reguleerivad eeskirjad peaksid olema kooskõlas ELi õigustikuga ja rahvusvaheliste nõuetega;

32. tunneb heameelt asjaolu üle, et üldine töötuse määr langes 2013. aasta esimese kvartali 29,9%-lt 2014. aasta kolmandaks kvartaliks 27,9%-le; kutsub valitsust üles tegema uusi pingutusi struktuurse ja pikaajalise töötuse vähendamiseks, eelkõige noorte seas (noorte töötus ületab 50 %) ning nõrgemas seisundis elanikerühmade, kaasa arvatud roma elanikkonna hulgas; nõuab reforme, millega suurendataks tööjõus osalemise määra ja tööjõu liikuvust ning vähendataks konkurentsi takistavat suurt mitteametlikku sektorit; väljendab muret selle pärast, et tööjõu haridus ja koolitus ei vasta sageli majanduse vajadustele ja et suur hulk noori kvalifitseeritud töötajaid on seetõttu sunnitud välismaale asuma, sest nad ei leia kodumaal piisavalt töövõimalusi; väljendab muret hiljutiste seadusandlike muudatuste pärast, mis piiravad õigust streikida, ning palub ametivõimudel õigusaktid Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni normidest lähtudes läbi vaadata;

33. võtab teadmiseks meetmed, mida on võetud naiste tööpuuduse vähendamiseks, kuid kutsub valitsust üles nendega jätkama, sest naiste tööpuudus on ELi keskmisest endiselt tunduvalt kõrgem;

Kolmapäev, 11. märts 2015

34. juhib tähelepanu asjaolule, et keskkonnaküsimustes, eeskätt õhu ja vee kvaliteedi, looduskaitse ja jäätmemajanduse valdkonnas, on vaja teha koostöös kodanikuühiskonna ja asjaomaste osalejatega olulisi jõupingutusi; tunneb muret õhu- ja veereostuse pärast; märgib murega, et eriti Skopjes, Tetovos, Bitolas, Kičevos ja Kavadaricis ületab peenosakeste kontsentratsioon õhus mitmeid kordi lubatud piirmäära; palub pädevatel asutustel tihendada koostööd, et rakendada asjakohaseid õigusakte, tugevdada haldussuutlikkust ja eraldada piisavalt vahendeid taristusse, nt reoveepuhastitesse investeerimiseks;

35. peab kahetsusväärseks, et 2013. aasta energiaalaseid eesmärke ei ole eelkõige energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate puhul saavutatud; kutsub sellega seoses üles võtma vastu asjakohaseid tegevuskavasid ja tagama ühtlustamist ELi kliimapoliitikaga;

36. rõõmustab, et riik on jäänud piirkondlikus koostöös aktiivseks ja konstruktiivseks ja et tal ei ole naabritega lahendamata piirivaidlusi; tervitab Makedoonia peatset Kesk-Euroopa algatuse eesistumisperioodi; ergutab valitsust suurendama üldist kooskõlastatust ÜVJP deklaratsioonide ja otsustega; rõhutab, kui tähtis on oma seisukoha järkjärguline vastavusse viimine ELi välispoliitika seisukohtadega;

37. tunneb heameelt riigi ja Bulgaaria vahelise raudteeühenduse lõpuleviimiseks tehtud edusammude ja selleks üles näidatud tahte üle, mis toob kaasa paremad majandus- ja sotsiaalsed suhted;

38. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0065

Serbia 2014. aasta eduaruanne**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Serbia 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2949(RSP))**
(2016/C 316/07)*Euroopa Parlament,*

- võttes arvesse 19.–20. juunil 2003. aastal Thessaloníkis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise eesistujariigi järeltusi Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga ühinemise väljavaadete kohta,
 - võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/213/EÜ, millega sätestatakse Serbiaga loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnustatakse kehtetuks otsus 2006/56/EÜ ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 12. oktoobri 2011. aasta arvamust Serbia Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta (SEC(2011)1208),
 - võttes arvesse Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning Serbia Vabariigi vahel sõlmitud stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut, mis jõustus 1. septembril 2013. aastal,
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1244 (1999), Rahvusvahelise Kohtu 22. juuli 2010. aasta nõuandvat arvamust, mis käsitleb Kosovo iseseisvuse ühepoolse väljakuulutamise vastavust rahvusvahelisele õigusele, ning ÜRO Peaassamblee 9. septembri 2010. aasta resolutsiooni A/RES/64/298, milles seda arvamust tunnustati ning tervitati ELi valmisolekut hõlbustada dialoogi Belgradi ja Priština vahel,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Serbia parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee 26. ja 27. novembril 2014. aastal toimunud teise kohtumise deklaratsiooni ja soovitusi,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta kohtumise järeltusi,
 - võttes arvesse komisjoni 8. oktoobri 2014. aasta dokumenti „Serbia 2014. aasta eduaruanne” (SWD(2014)0302),
 - võttes arvesse üldasjade nõukogu 16. detsembri 2014. aasta järeltusi,
 - võttes arvesse oma 16. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni Serbia 2013. aasta eduaruande kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni Serbia ja süüdistatava sõjakurjategija Šešelji kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse väliskomisjoni alalise Serbia raportööri David McAllisteri tööd,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Ülemkogu otsustas 28. juunil 2013. aastal, et Serbiaga alustatakse ühinemisläbirääkimisi; arvestades, et esimene valitsustevaheline konverents toimus 21. jaanuaril 2014. aastal;
- B. arvestades, et 2014. aasta eduaruandes Serbia kohta annab komisjon ülevaate Serbia edusammudest Euroopaga integreerimisel ja hinnangu Serbia püüdlustele täita Kopenhaageni kriteeriume ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi tingimusi;
- C. arvestades, et Serbiat, nagu ka kõiki teisi riike, kes soovivad ELi liikmeks saada, tuleb hinnata saavutuste järgi ühiste kriteeriumide täitmisel, rakendamisel ja järgimisel, ning arvestades, et ühinemise ajakava kujuneb vastavalt vajalike reformide kiirusele ja kvaliteedile;
- D. arvestades, et ELi laienemispoliitika keskmes on õigusriigi põhimõtte järgimine;

⁽¹⁾ ELT L 80, 19.3.2008, lk 46.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0039.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0065.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- E. arvestades, et komisjon on toonitanud vajadust tugevdada majanduse juhtimist, õigusriiki ja avaliku halduse suutlikkust kõigis Lääne-Balkani riikides;
- F. arvestades, et Serbia on teinud olulisi samme suhete normaliseerimiseks Kosovoga, mille tulemusel sõlmiti 19. aprillil 2013 esimene kokkulepe suhete normaliseerimise põhimõtete kohta; arvestades, et on vaja kiiresti tegelda kõigi kahe riigi vaheliste lahendamata küsimustega;
- G. arvestades, et head suhted naabritega on iga riigi Euroopaga integreerumise edu põhitingimus, ja arvestades, et kahepoolsete küsimustega tuleks ühinemisprotsessi käigus tegelda läbirääkimiste raamistiku alusel ning konstruktiivses ja heanaaberlikus vaimus, võttes arvesse ELi üldisi huvisid ja väärtusi; arvestades, et Serbia ja tema naaberriikide ajaloolise leppimise protsessis on tehtud olulisi edusamme;
- H. arvestades, et vähemuste kaitset käsitleva õigusraamistiku rakendamine peab olema täiel määral tagatud, eeskätt sellistes valdkondades nagu haridus ja keelekasutus ning meedia ja usutalitused vähemuskeeltes;
- I. arvestades, et Serbia ametiaeg OSCE eesistujana 2015. aastal langeb kokku Ida-Ukrainas jätkuva konfliktiga ja ajaga, mil OSCE tähistab Helsingi lõppakti vastuvõtmise 40. aastapäeva;
1. tervitab ühinemisläbirääkimiste ametlikku algust 21. jaanuaril 2014. aastal esimesel ELi-Serbia valitsustevahelisel konverentsil ning Serbia valitsuse head ettevalmistust ja aktiivset osalemist ELi õigustiku sõelumisprotsessis;
 2. väljendab rahulolu ennetähtaegsete parlamendivalimiste korraldusega, millele rahvusvahelised vaatlejad andsid heakskiitva hinnangu; kutsub ametivõime üles täiel määral arvesse võtma OSCE/ODIHRi viimase ja eelmise valimivaatlusmissiooni soovitusi;
 3. juhib tähelepanu sellele, et ELi ja Serbia vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu rakendamist on parandatud, ja rõhutab, kui tähtis see on; rõhutab, et stabiliseerimis- ja assotsieerimislepinguga kehtestatakse üldine raamistik Serbia ja ELi koostöö tihendamiseks;
 4. avaldab heameelt Serbia uue valitsuse pühendumuse üle Euroopaga integreerumise protsessile ning kutsub Serbiat üles süsteemseid ja sotsiaal-majanduslikke reforme kohe ja otsustavalt ellu viima; rõhutab, et integratsiooniprotsessi edukuse peamine näitaja on endiselt õigusaktide ja poliitikameetmete põhjalik rakendamine; kutsub Serbiat üles parandama uute õigusaktide ja poliitika kavandamist, kooskõlastamist ning rakendamise järelevalvet; toonitab, et tuleb parandada ühinemisprotsessi kaasavust ja läbipaistvust; rõhutab, et Serbia peab jätkama tööd oma tähtsaimas reformivaldkonnas, õigusriikluse kehtestamisel;
 5. soovib läbirääkimiste peatükkide avamisel arvesse võtta tehnilise tasandi arengut, aga ka Serbia ja ELi suhete poliitilist konteksti; rõhutab, et 23. peatükki (kohtusüsteem ja põhiõigused) ja 24. peatükki (õigus, vabadus ja turvalisus) tuleks käsitleda varakult läbirääkimiste alguses; rõhutab, et ELi õigustiku 35. peatükk, mis käsitleb suhteid Kosovoga, tuleks selgelt sõnastada; toonitab, et läbirääkimisraamistiku alusel saab kindlaks teha, kas edasilikumine ühe peatüki raames jääb läbirääkimiste üldisest käigust märgatavalt maha, see võimaldab komisjonil soovitada teiste läbirääkimispeatükkide avamist või sulgemist edasi lükata;
 6. märgib, et Euroopa Kontrollikoja hiljuti avaldatud aruandes leitakse, et rahastamine ühinemisele abi rahastamisvahendist (IPA) koos muus vormis toetusega on aidanud Serbial ellu viia sotsiaalseid ja majandusreformide ning parandada riigi rahanduse juhtimist; märgib siiski, et õigusvaldkonna reform on kavandatust märgatavalt aeglasem; kutsub Serbiat üles kooskõlastama riigiabi ELi õigustikuga; avaldab heameelt ELi rahalise ja mitterahalise abi üldiselt tulemusliku kasutamise üle, nagu märkis Euroopa Kontrollikoda, ja ergutab ametivõime lähtuma heast valitsemistavast ning kõrvaldama allesjäänud puudused projektide kavandamises, rakendamises ja jätkusuutlikkuses; kutsub komisjoni üles jätkama Serbia abistamist IPA raames tulemuslikul ja läbipaistval viisil;

Kolmapäev, 11. märts 2015

7. tunneb muret selle pärast, et enamik õigusakte võetakse vastu kiirmenetluse korras, mis ei võimalda alati piisavalt konsulteerida sidusrühmade ja laiemal üldsusega;

8. märgib, et 2014. aasta mais Serbias toimunud üleujutus on avaldanud elanikkonnale ränka mõju ja kahjustanud majandust; avaldab kaastunnet ohvrite perekondadele; tunnustab asjaolu, et nii EL kui ka liikmesriigid üksikult võtsid Serbia palvel kohe ja märkimisväärses ulatuses pääste- ja abimeetmeid ning korraldasid 2014. aasta juulis rahastajate konverentsi; rõhutab, et komisjon kutsus Serbiat liituma ELi kodanikukaitse mehhanismiga, ja rõõmustab selle üle, et 16. oktoobril 2014. aastal väljendas Serbia soovi seda teha;

9. väljendab heameelt selle üle, et Serbia ja Kosovo peaministrite kõrgetasemelises dialoogis saavutati 19. aprillil 2013. aastal esimene suhete normaliseerimise põhimõtteid käsitlev kokkulepe; tunnustab Serbia tegevust suhete normaliseerimisel Kosovoga ja soovib tungivalt, et Serbia ametivõimud osaleksid konstruktiivselt selles protsessis ja samuti heanaaberlike suhete kujundamisel, millest võib kasu olla nii Serbiale kui ka Kosovole; märgib, et üldlääbirääkimiste tempot on muu hulgas aeglustanud nii Serbias kui ka Kosovos toimunud ennetähtaegsed valimised; tervitab uue valitsuse moodustumist Kosovos, mis oli oluline samm, valmistamaks ette kõrgetasemelise dialoogi taaskäivitamist 9. veebruaril 2015, mis omakorda viis kokkuleppe sõlmimiseni kohtunike töö kohta Mitrovicas, ja tunnustab sellega seoses Serbia valitsust, kelle suhtumine on konstruktiivne ja kes ergutab Serbia vähemuse valitud esindajaid Priština uues koalitsioonivalitsuses osalema ja selles oma ülesandeid täitma; kutsub Serbiat ja Kosovot üles heas usus ja õigeaegselt jätkama kõigi juba sõlmitud kokkulepete täielikku rakendamist ning palub ELil hinnata, kuidas lepinguosalised on oma kohustusi täitnud; ergutab Serbia ja Kosovo ametivõime suhete normaliseerimist jätkama; palub mõlemal poolel jätkata jõupingutusi Kosovo etniliste albaanlaste ja serblaste kogukondade lähendamiseks; toonitab, et läbirääkimisraamistik kohustab edusammudele Kosovoga suhete normaliseerimisel, mis peab vastavalt 35. peatükile toimuma paralleelselt läbirääkimiste üldise käiguga; rõhutab, et 35. peatükk tuleks avada läbirääkimiste varajases etapis; on seisukohal, et Serbia ja Kosovo suhete täielik normaliseerumine hõlbustaks Serbia ühinemist ELiga;

10. kutsub Serbia ja Kosovo ametiasutusi tugevdama koostööd kuritegelike võrgustike vastu, kes kontrollivad ja kasutavad ära illegaalseid sisserändajaid ning toimetavad neid ebaseaduslikult Kosovost üle piiri Serbiasse ja sealt mõnedesse ELi liikmesriikidesse;

11. palub Serbial teha suuremaid pingutusi, et viia oma välis- ja julgeolekupoliitika ja sealhulgas Venemaa-suunaline poliitika vastavusse ELi poliitikaga; avaldab kahetsust, et Serbia ei järginud üleskutset võtta üle nõukogu otsustega Venemaale kehtestatud piiravad meetmed, ent on teadlik kahe riigi traditsiooniliselt tugevatest majanduslikest, sotsiaalsetest ja kultuurilistest sidemetest; leiab, et Serbia võib ELi ja Venemaa suhetes mängida väga olulist rolli; tunnustab Serbia aktiivset osalemist rahvusvahelistes rahuvalveoperatsioonides; märgib, et Serbia on austusavaldustega vastu võtnud mõningaid isikuid, kelle suhtes kehtib ELi viisakeeld, ja korraldab sõjaväeõppusi koos Vene armeeaga;

12. tunneb heameelt Serbia OSCE eesistujaks olemise üle 2015. aastal ja tema prioriteetide üle; märgib, et Serbia on OSCE eesistujariigina valmis kõigiti toetama suuremaid jõupingutusi OSCE piirkonnas kestvate konfliktide rahumeelseks lahendamiseks; ergutab Serbiat kasutama eesistuja rolli selleks, et vahendajana toetada Ida-Ukraina olukorra stabiliseerimist; ühtlasi tunnustab Serbia valmisolekut piirkondlikku koostööd veelgi edendada; palub Serbiat kui OSCE ametisolevat eesistujat aidata taastada OSCE rolli tervikliku platvormina Euroopa julgeolekut puudutavate küsimuste lahendamiseks;

13. ergutab Serbiat jätkama koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga (EJRK), et tugevdada riigisiseseid sõjakuritegude kohtuprotsesse, ning tõhustama piirkondlike koostööpüüdeid, et lõpetada karistamatus ja taastada õiglus sõjakuritegude ohvrite ja nende perekondade jaoks; toonitab, et tunnustajate kaitseks on oluline kiiresti vastu võtta ulatusliku mõjuga õigusaktid ja poliitikameetmed ning tagada ohvrite ja nende perekondade õigus kahjutasule; kinnitab veel kord oma toetust REKOMi algatusele;

14. palub Serbiat leppimise ja heanaaberlike suhete vaimus koostöös naaberriikide ja Euroopa Komisjoniga läbi vaadata seadus, mis käsitleb riigiasutuste korraldust ja pädevust sõjakuritegude kohtuprotsessides;

Kolmapäev, 11. märts 2015

15. kutsub Serbiat üles tihendama koostööd naaberriikidega, tegema suuremaid pingutusi teadmata kadunud isikute otsimiseks ning täielikult jagama asjakohast teavet; nõuab sellega seoses tungivalt, et Serbia ametivõimud avaksid Jugoslaavia Rahvaarmee arhiivid, et selgitada tõde mineviku traagiliste sündmuste kohta ja saada teavet; ühtlasi nõuab, et ametiasutused võimaldaksid ja lihtsustaksid läbipaistvat juurdepääsu arhiividele, mis sisaldavad teavet Jugoslaavia endiste vabariikide kohta ning endise luureagentuuri (UDBA) dokumente, ja muu hulgas edastaksid materjale vastavatele valitsustele;

16. tunneb heameelt selle üle, et rahvusvahelise kadunud isikute komisjoni (International Commission on Missing Persons – ICMP) juhtimisel allkirjastati deklaratsioon, milles käsitletakse riigi rolli relvastatud konfliktide ja inimõiguste rikkumiste tagajärjel kadunud isikute küsimuse lahendamisel; rõhutab, et tuleb teha suuremaid pingutusi kadunud isikute leidmiseks ja tuvastamiseks, aga ka Horvaatia, Bosnia ja Hertsegoviina ning Kosovo sõdade massihaudade asukoha kindlaksmääramiseks, samuti selleks, et tagada ohvrite perekondade õigus saada teavet kadunud pereliikmete saatuse kohta;

17. hindab kõrgelt Serbia valitsuse konstruktiivsust naaberriikidega suhtlemisel, kuna see on võimaldanud olulisi edusamme nii piirkondlikus koostöös kui ka tihedamate suhete loomisel ELiga; ergutab Serbiat veelgi tihedamale koostööle naaberriikidega ja piiriülestele koostööalgatustele, et parandada muu hulgas piirialade ja vähemustega asustatud piirkondade majanduslikku arengut; rõhutab, kui tähtis on lepitusprotsessi raames edendada meetmeid noortevahetusteks ja kontaktide loomiseks; avaldab heameelt selle üle, et Serbia üldiselt täidab oma rahvusvahelisi kohustusi ning on jätkanud kahepoolsete suhete arendamist naaberriikidega; rõhutab uuesti, et leppimine on otsustavalt tähtis; ergutab Serbiat naaberriikidega sõlmitud kahepoolseid lepinguid täielikult täitma ja lahendamata kahepoolseid küsimusi pragmaatilisel käsitlenu peab kiiduväärseks Serbia ja Albaania peaministri kohtumist Belgradis 10. novembril 2014. aastal; julgustab Serbiat aktiivselt ja konstruktiivselt toetama Bosnia ja Hertsegoviina edusamme Euroopaga integreerumisel; peab samavõrd kiiduväärseks, et Serbia on jätkanud aktiivset osalemist piirkondlikes algatustes, nagu Kagu-Euroopa koostööprotsess;

18. rõhutab Serbia parlamendi ja kodanikuühiskonna olulist rolli ühinemisläbirääkimiste protsessis; rõõmustab selle üle, et 4. juunil 2014 võeti vastu parlamendi otsus, millega reguleeritakse läbirääkimiste seisukohtade ettepanekute kaalumise korda ühinemisläbirääkimiste ajal; väljendab heameelt selle üle, et 26. augustil 2014 võeti vastu suunised kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamise kohta õigusaktide vastuvõtmise protsessi, ja kutsub üles kodanikuühiskonna laiemale kaasamisele integratsiooniprotsessi; kutsub valitsust üles hoiduma ELi-vastaseset retoorikast ning pidama korrapäraselt dialooge ja avalikke arutelusid kõigi sidusrühmadega, et tagada läbirääkimiste täielik läbipaistvus, edastada kogu teave konstruktiivseks aruteluks ELi toimimise ja liikmesuse üle ja võimaldada sidusrühmade ulatuslikku osalemist selles protsessis;

19. avaldab tunnustust sõltumatute reguleerivate asutuste tööle ja nende panusele õigusraamistiku parandamisse ning riigiasutuste aruandekohustuse suurendamisse; rõhutab, et riigiasutused peavad tegutsema läbipaistvalt ja vastutustundlikult; toetab sõltumatute riigiasutuste, nagu ombudsmanni, riikliku tähtsusega teabe eest vastutava voliniku ja teiste tööd; kutsub riigivõime üles kaitsma nende asutuste sõltumatust ja tegema nendega täielikult koostööd, kui nad täidavad oma volitusi; on arvamusel, et ametivõimud peaksid andma neile asutustele kõik tööks vajalikud rahalised ja haldusvahendid; rõhutab, et nende soovitusi tuleb nõuetekohaselt järgida ja nende sõltumatust täielikult austada;

20. mõistab hukka ombudsmanni põhjendamatu avaliku ründamise valitsuse ministrite poolt, rõhutab, et ombudsmanil on valitsuse kontrolli- ja tasakaalusüsteemis keskne roll, ning palub ametiasutustel tagada ombudsmanni sõltumatus ja puutumatus; palub ametiasutustel tagada ombudsmanile tema töös täielik poliitiline ja haldustoetus ning kaitsa tema õigust nõuda juurdepääsu ametlikele dokumentidele, nagu on sätestatud avaliku teabe seaduses;

21. rõhutab, et Serbia on ratifitseerinud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peamised tööõiguse konventsioonid ja muudetud Euroopa sotsiaalharta; juhib tähelepanu asjaolule, et töö- ja ametiühinguõigused on põhiseaduslikele tagatistele vaatamata endiselt piiratud, ning kutsub Serbiat üles nimetatud õigusi tugevdama; märgib, et selguse tagamiseks on vaja täiendavaid menetlusi seoses töötajate ühenduste ja streigiõigusega; märgib, et kehtivad vaid mõned valdkondlikud kollektiivlepingud, kuid paljude kehtivus on lõppenud ja neid on vaja uuendada; muretseb selle pärast, et sotsiaaldialoog on endiselt nõrk ja sotsiaalpartnerite arutelud ei toimu korrapäraselt; nõuab täiendavaid samme sotsiaaldialoogi ja selles osalejate konsultatiivse rolli tugevdamiseks õigusloomes;

Kolmapäev, 11. märts 2015

22. kordab, kui oluline on edendada, kaitsta ja rakendada inimõigusi ja põhivabadusi Serbia ühiskonna kõigil tasanditel, välistada igasugune diskrimineerimine ja tagada kooskõla Euroopa ning rahvusvaheliste normidega; märgib, et 2. oktoobril 2014. aastal võeti vastu diskrimineerimisvastase strateegia rakendamise tegevuskava, milles kutsutakse üles austama naisi, puuetega inimesi, LGBT inimesi ja kõiki rahvuslikke, etnilisi või seksuaalseid vähemusi ning tagama nende õigused; julgustab Serbia ametivõime tegema täiendavaid jõupingutusi naiste võrdse esindatuse tagamiseks poliitilises ja avalikus elus; märgib, et soolise võrdõiguslikkuse valdkonna haldussuutlikkus on endiselt nõrk, ja nõuab tungival, et Serbia ametivõimud suurendaksid oma jõupingutusi selles valdkonnas; tervitab Serbia valitsuse otsust anda luba geiparaadi korraldamiseks, mis toimus 28. septembril 2014. aastal Belgradis suuremate vahejuhtumiteta, ning kiidab valitsust toetuse ja politseid ürituse korralduse hõlbustamise eest;

23. avaldab kiitust lapse õiguste riikliku nõukogu loomise eest ja ergutab seda organit oma mandaati täielikult kasutama, et tagada lapse õigustega seotud prioriteetide täielik kajastatus tegevuskavades, mida Serbia valitsus ühinemisprotsessi raames välja töötab;

24. märgib, et on tehtud samme kohtusüsteemi reformi 2013.–2018. aasta strateegia ja tegevuskava rakendamiseks; peab kiiduväärseks kohtunike ja prokuröride töö hindamiseeskirjade vastuvõtmist; rõhutab kohtute sõltumatuse suurt tähtsust ja toonitab, et kohtusüsteemi reform tuleb lõpule viia, et tagada kohtunike ja prokuröride täielik sõltumatus ja erapooletus; kutsub ametivõime üles mitte viivitama õigusabi käsitleva seaduseelnõu vastuvõtmisega, tagades samas, et kõige kaitsetumaid kodanikke ei jäeta ilma juurdepääsust tasuta õigusabiteenustele; rõhutab, kui tähtis on lahendada ametiseisundi kuritarvitamise juhtumid, ja väljendab muret nende juhtumite massilise ümberliigitamise pärast; rõhutab, et kohtute sõltumatuse tagamiseks on vaja põhiseaduslikke reforme;

25. täheldab rõõmuga tugevat poliitilist tahet korruptsiooniga võidelda ning riikide korruptsioonivastase ühenduse (GRECO) soovitude jätkuvat rakendamist; avaldab heameelt selle üle, et Serbia Parlament võttis 25. novembril 2014. aastal vastu rikkumisest teatajate kaitset käsitleva seaduse; peab kiiduväärseks, et käimas on mitu kõrgema taseme korruptsioonijuhtumite uurimist ning on tehtud jõupingutusi kooskõlastamise parandamiseks; toonitab, et on vaja tõsiselt võtta jõupingutusi, et korruptsioonivastase võitluse õigusraamistikku tugevdada ja see täielikult jõustada ning tagada reformideks vajalikud ressursid; rõhutab, et poolleiolevaid uurimisi puudutava teabe meediasse lekitamine, millega rikutakse süütuse presumptsiooni, on tõsine probleem ning seda tuleks seadusega kooskõlas uurida ja menetleda ja sellele piir panna; mõistab samuti hukka meedia või erakondade surve sõltumatutele korruptsioonivastastele asutustele ja leiab sellega seoses, et korruptsioonivastase ameti volitusi ja ressursse tuleks suurendada; märgib, et sellised meetodid võivad ühinemisläbirääkimisi oluliselt aeglustada; nõuab täiendavaid meetmeid kohtusüsteemi sõltumatuse ja terviklikkuse ning õiguskaitse kättesaadavuse kaitseks;

26. märgib, et korruptsioon ja organiseeritud kuritegevus on piirkonnas laialt levinud ning see takistab ka Serbia demokraatlikku, sotsiaalset ja majanduslikku arengut; on seisukohal, et nende probleemide tulemuslikumaks lahendamiseks on hädasti vaja piirkondlikku strateegiat ja tõhustatud koostööd kõikide piirkonna riikide vahel;

27. märgib murega parteide ja valimiskampaaniate rahastamise läbipaistmatust ning sellest tulenevat suurt korruptsiooniohtu; rõhutab, et erakondade rahastamine peab olema läbipaistev ja kooskõlas rangeimate rahvusvaheliste normidega;

28. tervitab avaliku teabe ja meedia seaduse, elektroonilise meedia seaduse ning avalik-õigusliku ringhäälingu seaduse vastuvõtmist ja kutsub üles neid viivitamata rakendada; rõhutab, et uue meediapaketi rakendamisel tuleks tagada ka vähemuskeeltes edastatavate avalik-õigusliku ringhäälingu saadete jätkumine, samuti avalike teenuste ning piirkondliku ja kohaliku meedia jätkusuutlikkus ja finantsstabiilsus; väljendab muret sõnavabaduse täieliku kasutamise tingimuste halvenemise pärast Serbias ning rõhutab, et meediakanalite omandisuhted peavad olema täiesti läbipaistvad; väljendab muret ajakirjanike hirmutamise ja ähvardamise pärast, mille tulemuseks on ka enesetsensuuri suurenemine, ning nõuab tungival, et Serbia ametivõimud võtaksid meetmeid süüdlaste kohtu ette toomiseks; märgib murega, et poliitiline surve kahjustab meedia sõltumatust; kordab meediavabaduse kui ELi ühe põhiväärtuse tähtsust; kutsub Serbia ametivõime üles tagama sõna- ja meediavabadust toetavat meediasõbralikku keskkonda;

Kolmapäev, 11. märts 2015

29. palub Serbia valitsusel rakendada rehabiliteerimist käsitlevat seadust täielikult ja mittediskrimineerivalt; ühtlasi soovib Serbia valitsusel teha tagastamist käsitlevas seaduses täiendavaid muudatusi, et kõrvaldada kõik menetluslikud ja õiguslikud takistused seoses mitterahalise hüvitamisega;

30. väljendab heameelt 26. oktoobril 2014 toimunud rahvusvähemuste nõukogude valimiste üle; rõhutab rahvusvähemuste nõukogude tähtsat rolli rahvusvähemuste õiguste rakendamisel ja kutsub Serbiat üles tagama, et nõukogude õiguslikul vastavusse viimisel Serbia konstitutsioonikohtu otsusega säilitataks nende omandatud õiguste ja pädevuse tase; palub Serbial tagada kogu riigis vähemuste kaitset käsitlevate õigusaktide järjepidev rakendamine, sealhulgas seoses hariduse, keelte kasutamise ning meedia ja usutalustuse kättesaadavusega vähemuskeeltes, samuti tagada rahvusvähemuste nõuetekohane esindatus avalikus halduses, kohalikes ja piirkondlikes asutustes ning riigi parlamendis; toetab Serbia kindlat kavatsust koostada 23. peatüki tegevuskava raames eraldi tegevuskava rahvusvähemuste olukorra kohta; julgustab Serbia ametivõime võtma edasisi meetmeid romade olukorra parandamiseks, eelkõige seoses hariduse, eluaseme ja tööhõivega; kutsub valitsust üles suurendama roma elanikkonna teadlikkust kodanikuõigustest ning tagama romadele võrdväärse turvalisuse; rõhutab, et tähtis on ergutada romasid avalikus elus osalema; kutsub Serbia ametivõime üles romade kaasamise poliitika ja meetmete rakendamist riigi ja kohalikul tasandil paremini kavandama, kooskõlastama ning kontrollima;

31. rõhutab, kui oluline on tagastada kommunistliku režiimi ajal konfiskeeritud vara vähemuste kirikutele ja usukogukondadele, rõhutab riigi rolli selles, et välja töötada erapooletu poliitika, mis käsitleb ajaloolisi kirikuid, sealhulgas vähemustele kuuluvaid kirikuid Serbias, rõhutab, et ilma sellise tagastamiseta ei ole võimalik usuvabadust tagada;

32. märgib, et Vojvodina kultuuriline mitmekesisus kuulub samuti Serbia identiteedi juurde, seepärast on väga tähtis kaitsta ja toetada seal elavaid vähemusrahvusi ning säilitada ja edendada piirkonnas aastasadu hästi toimunud rahvuslikku mitmekesisust; nõuab mitmekeelsuse ja kultuurilise mitmekesisuse säilitamist; rõhutab ühtlasi, et Vojvodina autonoomiat ei tohiks nõrgestada, ning tuleb valitsusele meelde, et pikemalt viivitamata tuleks esitada Vojvodina autonoomse provintsi volitusi ja rahastamist käsitlev seaduseelnõu;

33. seoses Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste (ETKR) tähtsusega ELi liikmesriikide ja nende naabrite piiriülese koostöö edendamisel kutsub Serbia valitsust üles tagama vajaliku õiguskeskkonna Serbia osalemiseks nendes rühmitustes;

34. rõõmustab uue avaliku halduse reformi strateegia, avaliku halduse ja kohaliku omavalitsuse ministeeriumi loomise ning riiklike poliitikameetmete sekretariaadi moodustamise üle, mille tulemuseks on suurem tähelepanu poliitika kavandamisele ja kooskõlastamisele ning mis aitab avalikku haldust tõhustada; väljendab muret avaliku sektori töötajate töölevõtmise läbipaistmatuse ning haldus- ja finantsjuhtimissuutmatuse pärast kohalikul tasandil; nõuab tungivalt, et ametivõimud tagaksid riigiteenistujate ja riigiametnike ametisse nimetamise ja edutamise läbipaistvuse ja tulemuspõhisuse;

35. ergutab Serbia ametivõime teostama majanduses struktuurireforme, et toetada majanduskasvu, parandada äri- ja investeerimiskeskonda kogu riigis, tagada kõigi piirkondade tasakaalustatud sotsiaalne ja majanduslik areng, võidelda suure töötuse ja vaesuse vastu, tugevdada eelarvet ja võidelda korrupsiooni vastu, mis ärikeskkonda endiselt kõige rohkem ohustab; võtab murega teadmiseks statistika noorte suure tööpuuduse kohta ning nõuab tungivalt, et valitsus selle küsimusega tegeleks, tagades noortele piisavad võimalused ja tööturu vajadusi järgiva hariduse; rõhutab, et noortele tuleb tagada ligipääsetav haridussüsteem koos töö- ja koolitusvõimalustega ning juurdepääsuga sellistele Euroopa õppeprogrammidele nagu Erasmus; peab kiiduväärseks tööseaduse, pankrotiseaduse, erastamise seaduse ning planeerimis- ja ehitusseaduse vastuvõtmist, mis moodustavad õigusraamistiku nii struktuurireformideks kui ka ettevõtluskliima parandamiseks;

36. nõuab ärikeskkonna parandamist, milleks tuleb rakendada selles valdkonnas kavandatud struktuurireformid, tugevdada õigussüsteemi ning tagada õigusaktide ühtlane rakendamine; nõuab tungivalt, et ettevõtluses kaotataks viivitamata haldustõkked, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete puhul, ning rõhutab, et tähtis on teostada riiklikes äriühingutes vajalik restruktureerimine, austades seejuures töötajate õigusi ja pidades silmas avaliku sektori tööhõive tähtsust Serbia kodanike ja nende heaolu jaoks, samuti nende sõltuvust peamistest avalikest teenustest;

Kolmapäev, 11. märts 2015

37. võtab teadmiseks karistusseadustiku uuendamiseks tehtud töö; märgib samas, et ka pärast muudatuste vastuvõtmist püsib erasektoris õiguskindlusetus; väljendab veel kord muret võimu kuritarvitamist käsitlevate sätete pärast uues artiklis 234, mis jätab ikkagi ruumi meelevaldseteks tõlgendusteks; märgib, et enamik varasematest ametiseisundi kuritarvitamise juhtumitest näib olevat ilma nõuetekohase läbivaatamiseta ümber liigitatud vastutava ametikoha kuritarvitamiseks, seepärast nõuab ümberliigitatud juhtumite sõltumatut ja põhjalikku läbivaatamist, et viivitamata ümber lükata pikaajalised ebaõiglased süüdistused;
38. tänab Serbiat Belgradis toimunud Kesk- ja Ida-Euroopa riikide ning Hiina tippkohtumise korraldamise eest, kiidab heaks tõhustatud koostöö kavad ja loodab, et need on Euroopa standarditega kooskõlas; võtab teadmiseks tippkohtumise ajal sõlmitud esialgsed energia- ja taristuprojektide kokkulepped ning tuletab Serbiale ja teistele piirkonna riikidele meelde, et projektides tuleks arvestada ELi poliitika pikaajaliste eesmärkidega;
39. märgib, et energeetika-alastes ettevalmistustes on saavutatud mõõdukat edu; rõhutab, et Serbia peab suurendama jõupingutusi energeetika valdkonna kooskõlla viimiseks ELi õigustikuga, eelkõige energiatõhususe ja taastuvenergia eesmärkide saavutamise osas ja vältides riigiabi andmist pruunõesektorile, ning saavutama esmajärjekorras juriidilise eraldamise gaasisektoris ja riikliku gaasifirma restruktureerimise; kutsub komisjoni üles toetama Serbia valitsuse püüdeid energiaallikate mitmekesisust suurendades vähendada riigi sõltuvust energia impordist; ergutab Serbiat alustama oma kavandatud energiastrateegia läbivaatamist; kutsub valitsust üles suurendama jõupingutusi taastuvenergia valdkonnas, eelkõige seoses taastuvaenergia direktiiviga, sest see on vajalik energiajulgeoleku saavutamiseks ja strateegia „Euroopa 2020” taastuvenergia eesmärkide saavutamiseks;
40. kahetseb, et keskkonna ja kliimamuutuste valdkonnas on tehtud liiga vähe edusamme, ning palub Serbia ametivõimudel võtta kooskõlas ELi eesmärkidega kiiresti vastu terviklik üleriigiline kliimapoliitika ja -strateegia;
41. tunneb muret selle pärast, et teadusasutused koos riigiasutuste ja riigiametnikega ei ole suutnud lahendada ülikoolides levivaid plagiaadisüüdistusi;
42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning Serbia valitsusele ja parlamendile.
-

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0066

Kosovo integreerumine Euroopaga

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon Kosovo integreerumise kohta Euroopaga (2014/2950 (RSP))

(2016/C 316/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 19.–20. juunil 2003. aastal Thessaloníkis toimunud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga ühinemise väljavaadete kohta,
- võttes arvesse 19. aprillil 2013. aastal peaministrite Hashim Thaci ja Ivica Dačići poolt alla kirjutatud esimest kokkulepet, mis käsitleb suhete normaliseerimise põhimõtteid, ning 22. mail 2013. aastal vastu võetud rakendamise tegevuskava,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta järeldusi, millega otsustati anda luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Kosovo vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlmimiseks,
- võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2012. aasta otsust, millega volitati komisjoni alustama Kosovoga läbirääkimisi raamlepingu üle Kosovo osalemiseks liidu programmides,
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri aruandeid ÜRO ajutise missiooni jätkuva tegevuse kohta Kosovos ja sellega seotud arengute kohta, sealhulgas viimast aruannet, mis avaldati 31. oktoobril 2014,
- võttes arvesse Nõukogu 12. juuni 2014. aasta otsust 2014/349/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124/ÜVJP Euroopa Liidu õigusriigimissiooni kohta Kosovos (EULEX KOSOVO),
- võttes arvesse üldasjade nõukogu 7. detsembri 2009. aasta, 14. detsembri 2010. aasta ja 5. detsembri 2011. aasta kohtumiste järeldusi, milles vastavalt rõhutati ja kinnitati taas, et ka Kosovo peaks – ilma et see mõjutaks liikmesriikide seisukohta tema staatuse kohta – saama edaspidi kasutada viisanõude kaotamise võimalust, kui kõik tingimused selleks on täidetud,
- võttes arvesse viisadialoogi alustamist 2012. aasta jaanuaris, 2012. aasta juuni viisanõude kaotamise tegevuskava ning komisjoni 24. juuli 2014. aasta teist aruannet Kosovo edusammude kohta viisanõude kaotamise tegevuskava nõuete täitmisel (COM(2014)0488),
- võttes arvesse 16. jaanuaril 2014. aastal toimunud õigusriigialase struktureeritud dialoogi kolmandat kohtumist,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1244 (1999), Rahvusvahelise Kohtu 22. juuli 2010. aasta nõuandvat arvamust, mis käsitleb Kosovo iseseisvuse ühepoolse väljakuulutamise koosõla rahvusvahelise õigusega, ning ÜRO Peaassamblee 9. septembri 2010. aasta resolutsiooni 64/298, milles tunnustati Rahvusvahelise Kohtu arvamust ning tervitati ELi valmisolekut hõlbustada Belgradi ja Priština vahelist dialoogi,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee 11. juuni 2014. aasta otsust võtta Kosovo Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni liikmeks ning võttes arvesse kahe Kosovo eksperdi määramist Veneetsia komisjoni koosseisu 2014. aasta septembris,
- võttes arvesse 28.–29. mail 2008, 6.–7. aprillil 2009, 22.–23. juunil 2010, 20. mail 2011, 14.–15. märtsil 2012 ja 30.–31. oktoobril 2013 toimunud Euroopa Parlamendi ja Kosovo parlamendi vaheliste kohtumiste ühisavaldusi,
- võttes arvesse komisjoni 16. oktoobri 2013. aasta teatist laienemisstrateegia ja peamiste ülesannete kohta aastatel 2013–2014 (COM(2013)0700),
- võttes arvesse üldasjade nõukogu 16. detsembri 2014. aasta järeldusi laienemise ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kohta,

Kolmapäev, 11. märts 2015

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone,
 - võttes arvesse Ulrike Lunaceki tegevust väliskomisjoni alalise raportööriina Kosovo küsimustes,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Kosovo iseseisvust tunnustab 110 riiki ÜRO 193 liikmesriigist, sealhulgas 23 ELi liikmesriiki 28-st;
- B. arvestades, et läbirääkimised ELi ja Kosovo vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu üle viidi lõpule 2014. aasta mais ning leping parafeeriti 2014. aasta juulis;
- C. arvestades, et iga (potentsiaalset) kandidaatriiki hinnatakse tema enda saavutuste põhjal ning ühinemise ajakava määrab vajalike reformide kiirus ja kvaliteet;
- D. arvestades, et ELi valimisvaatlusmissiooni hinnangu kohaselt olid 25. mail ja 8. juunil 2014. aastal peetud ennetähtaegsed parlamendivalimised läbipaistvad ja hästi korraldatud ning nendega kinnitati 2013. aastal toimunud kohalike valimiste käigus saavutatud edusamme; arvestades, et Kosovo Assamblee (edaspidi „assamblee“) avakoosolek peeti alles 8. detsembril 2014. aastal ja valitsus hääletati ametisse 9. detsembril 2014. aastal;
- E. arvestades, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) edukas elluviimine eeldab muu hulgas tahet kontrollida varasemaid tulemusi ja teha tuvastatud probleemide põhjal õiged järeldused, sh välimissioonide korraldamisel; arvestades, et EULEX on seni suurim missioon, mis on kestnud juba enam kui kuus aastat;
1. väljendab heameelt, et valimistele järgnenud kuuekuuline poliitiline ummikseis lõppes assamblee moodustamise ja uue valitsuse ametisse nimetamisega; on mures, millist mõju võib avaldada see, kui ilma konsensuseta määratakse ametisse isikud, kelle taust võib tekitada küsimusi; peab kahetsusväärseks, et uues valitsuses on tarbetult palju ministreid ja ministrite asetäitjaid, mis avaldab mõju eelarvele, ja et naisministreid on vähe; märgib, et naisministrite arvu suurendamist saaks kasutada edumeelse stiimulina kogu ühiskonna jaoks; rõhutab, et vajalike reformide tõsine ja otsustav läbiviimine on uue valitsuse jaoks äärmiselt pakiline küsimus; rõhutab, et Kosovo juhtkonna saavutusi saab kõige paremini hinnata konkreetsete tulemuste alusel, mida need on andnud Kosovo kodanikele ning Euroopa ja rahvusvahelistele partneritele; julgustab Kosovo serbia vähemuse valitud esindajaid osalema Prištinas moodustatud uues koalitsioonivalitsuses ja asuma selles oma ülesandeid täitma;
 2. õhutab uut valitsust Euroopa-kursil jätkama ning rõhutab, et valitsus on kohustunud, sealhulgas seadusandlikult, lahendama mitmeid prioriteetseid küsimusi, muu hulgas astuma samme õigusriigi põhimõtete tugevdamiseks ja kinnistamiseks, rajama sõltumatuse, professionaalsuse ja tulemuslikkuse põhimõtetele tugineva kohtusüsteemi mudeli ning võitlema kõigil tasanditel süstemaatiliselt ja mõjusalt korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu; kutsub ametivõime üles mõjusalt ja süstemaatiliselt võitlema tööpuudusega, tugevdama struktuurseid majandusreforme ja jätkusuutlikku arengut, luues selleks väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele stiimulid ja reguleeriva raamistiku, ning jätkama hädavajalikku sotsiaalkaitsesüsteemi reformimist, et vähendada jätkuvalt laialdast vaesust, sealhulgas lubamatult kõrget laste vaesuse määra; rõhutab asjaolu, et selleks on kõige tähtsam reformide läbiviimine; rõhutab, et esmatähtis peaks olema erikohtu loomine ja toimimine ning koostöö sellega, mis aitab Kosovol lahendada ja ületada probleemid, mille juured on riigi minevikus; rõhutab, et seadusandlikud ja poliitikakavad peavad vajaminevaid vahendeid realistlikult kajastama, ja soovib neid rakendada läbipaistvaval viisil;
 3. rõhutab vajadust tugevdada assamblee ja eelkõige Euroopa integratsiooni komisjoni rolli Kosovo integratsiooni-protsessi järelevalvajatena; nõuab, et assamblee võtaks kiiresti vastu uue kodukorra, mis oleks kooskõlas Euroopa parimate tavadega ja kajastaks soolise võrdõiguslikkuse mõõdet;
 4. rõhutab vajadust tõhustada meetmeid võitluseks ebaseaduslikku rännet korraldavate kuritegelike rühmitustega; lisaks rõhutab, et selleks, et peatada ebaseaduslik ränne ning taastada kodanike lootus ja usk võimalusse rajada endale tulevik oma kodumaal, on vajalik sotsiaal-majanduslik areng ja tuleb luua uusi töökohti; rõhutab vajadust tegeleda ebaseadusliku rände algpõhjustega, kasutades selleks kõiki ELi poliitika- ja abivahendeid;

Kolmapäev, 11. märts 2015

5. on rahul kodanikuühiskonna organisatsioonide, eelkõige naiste ning lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimestega tegelevate organisatsioonide järk-järgulise tugevnemise ja nende vahelise koostöö paranemisega; rõhutab siiski, et tuleb leida lahendus nende aktivistide vastu suunatud ähvardustele ja rünnakutele, kes püüavad suurendada lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste õigusi; nõuab, et Kosovo ametiasutused tugevdaksid siiani ajutiselt toimunud kodanikuühiskonnaga konsulteerimise mehhanisme, eelkõige ühisele nõuandekomisjonile kõigi vajalike vahendite andmisega; on seisukohal, et valitsuse avatuse ja läbipaistvuse tagamiseks tuleks seadusandlikesse konsultatsioonidesse kaasata kodanikuühiskonna esindusorganisatsioonid; nõuab ka, et abiandjad ja eelkõige EL jätkaksid oma tegevuse kavandamisel kodanikuühiskonna kaasamist ja selle esindajatega konsulteerimist;

6. märgib, et kohtusüsteemi ja selle korraldust reguleerivate õigusaktide valdkonnas on tehtud mõningaid edusamme, eelkõige selles osas, mis puudutab struktuuride kohandamist uue EULEXi mandaadi ning EULEXi ja Kosovo kohtunikest koosnevate kolleegiumidega; märgib samas, et suurt muret tekitab endiselt kohtunike ja prokuröride sõltumatus, aruandekohustus, erapooletus ja tõhusus ning Kosovo kohtunõukogu toimimine, vanglasüsteem ja kogu õigusriigi valdkonna tulemuslikkus; rõhutab, et tuleks jätkata tööd, et valmistuda EULEXi vastutusalade täielikuks üleandmiseks Kosovole; palub, et poliitilised asutused avaldaksid selgelt täielikku toetust nende kohtunike ja prokuröride sõltumatusele, kelle kaudu püütakse jätkuvalt mõjutada käimasolevaid uurimisi ja kohtumenetlusi;

7. väljendab muret nähtavate edusammude puudumise pärast võitluses kõrgetasemelise korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevusega, mis on suur tõke Kosovo demokraatliku, sotsiaalse ja majandusarengu teel; rõhutab, et valitsus peab selgelt näitama, et Kosovo võitleb süstemaatiliselt organiseeritud kuritegevusega ja kõigil tasanditel esineva korruptsiooniga; nõuab jätkuvaid meetmeid, et tõkestada mis tahes seosed organiseeritud kuritegevuse ja avaliku sektori töötajate vahel; on mures ka laialt levinud ebaseadusliku tulirelvade omamise pärast ning nõuab, et Kosovo valitsus rakendaks olemasolevaid programme selliste relvade konfiskeerimiseks, eriti väike- ja kergrelvade kontrollimise ja konfiskeerimise riikliku strateegia ja tegevuskava ajavahemikuks 2013–2016; palub Kosovol nimetatud nähtuse tõkestamiseks teha koostööd ELi relvakaubanduse eksperdirühmaga ja naaberriikidega ning nõuab, et EL annaks igasugust selleks vajalikku tehnilist abi;

8. peab kiiduväärseks Kosovo osalemist terrorismivastase võitluse koalitsioonis, Kosovo kriminaalõiguses tehtud muudatusi välisriikide võitlejate tegevuse tõkestamiseks ja ametivõimude tööd nende inimeste kohtu alla andmisel, kes on seotud noorte värbamisega äärmusrühmitustesse; võtab murelikult teadmiseks teated Kosovo noorte kasvava radikaliseerumise ja selle kohta, et mõningad neist ühinevad terroristidega Süürias ja Iraagis; palub ELil aidata lahendada sotsiaalprobleeme kui üht põhjust, miks äärmusrühmitustel õnnestub Kosovo noori oma ridadesse värvata;

9. märgib, et üks uue valitsuse prioriteetidest on selliste Kosovo relvajõudude loomine, mis tegutsevad kooskõlas põhiseadusega ja täieliku tsiviilkontrolli all; mõistab, et territoriaalkaitse põhimõte on riikliku suveräänsuse üks osa, kuid nõuab, et relvajõud oleksid kooskõlas ELi põhimõtetega ning leiab, et tuleks rohkem teha Kosovo politsei paremaks varustamiseks, et koheselt tõsta tema tegevuse tulemuslikkust;

10. võtab teadmiseks edusammude puudumise avaliku halduse reformi strateegilise raamistiku ja tegevuskava rakendamisel; palub Kosovol lõplikult välja töötada avaliku teenistuse õigusraamistik, mis tagab teenistuse depolitiseerimise ja hõlmab tulemushindamist;

11. palub ametiasutustel võtta kiiresti vastu üksikasjalikud diskrimineerimisvastased õigusaktid ning ühtlasi keskenduda ennetavatele ja teadlikkuse tõstmise meetmetele; väljendab heameelt selle üle, et 17. mail 2014 toimus esimene geiparaad ning et lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste õigustega tegelemiseks on loodud koordineerimis- ja nõuanderühm;

12. tunneb heameelt selliste saavutuste üle naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas nagu õigusaktide muutmine eesmärgiga võtta arvesse konfliktidega seotud vägivalda, näiteks sõjategevusega kaasnenud vägistamist kogunud isikuid; rõhutab, et lahendamist ootavad veel mitmed probleemid, eriti sellistes valdkondades nagu sooline ja koduvägivald, omandiõigused ning naiste esindatus juhtivatel ametikohtadel;

Kolmapäev, 11. märts 2015

13. nõuab meetmeid otsustavaks tegelemiseks soolise ja koduvägivallaga seotud küsimuste ja probleemidega; rõhutab soolise ja koduvägivalla ulatust käsitleva tervikliku andmekogu vajalikkust;

14. kutsub Kosovot üles võtma vastu tulemusliku ja tervikliku institutsioonilise ja õigusraamistiku meedia valdkonnas ning eelkõige sõnavabaduse tagamiseks tulemuslikumalt täitma kehtivaid seadusi; on jätkuvalt mures ajakirjanike ähvardamiste ja ründamiste ning meedia läbipaistmatuse pärast; rõhutab meediavabaduse ja meedia sõltumatuse tähtsust, kuna need on ELi põhiväärtused, on igasuguse demokraatia nurgakivi ja aitavad tugevdada õigusriigi põhimõtteid; kutsub ametiasutusi üles põhjaliku ja üksikasjaliku avaliku arutelu järel meediavabaduse tagamiseks kiiresti likvideerima süsteemsed lüngad õigusaktides, eelkõige seoses meediavahendite omandussuhete läbipaistvuse ja laimu küsimustega, ning tagama avalik-õiguslike ringhäälingute sõltumatuse ja jätkusuutlikkuse ja vältima poliitilist sekkumist; õhutab Kosovo ametivõime edasisele tegevusele ähvarduste ning vihkamise ja vägivalla õhutamise tõkestamisel;

15. rõhutab veel kord, et mõningatele edusammudele vaatamata on vähemuste ja kultuuriliste õiguste kaitset käsitlevate õigusaktide rakendamine Kosovos jätkuvalt oluline probleem; rõhutab jätkuvat vajadust tugevate jõupingutuste järele, et kohaldada täielikult seadust, mis sisaldab sätteid rahvusvähemuste õiguste kohta, selleks et hoida ära otsene ja kaudne diskrimineerimine; märgib, et sotsiaal-majanduslikult ning hariduse ja tervishoiu valdkonnas on jätkuvalt raskusi eelkõige roma, egiptuse ja askaali kogukonnal; loodab, et uus valitsus loob uue romade, egiptlaste ja askaalide olukorra parandamise raamistiku, et saavutada eeskätt võrdväärne turvalisus ja võrdväärsed tervishoiuteenused; rõhutab romade, egiptlaste ja askaalide tagasipöördumise lihtsustamise tähtsust; soovib sätestada Zhupa piirkonna Gorani vähemuse õigused seadustes ja tagada nende tegelik kaitse;

16. palub, et riigi tasandi ja kohalikud asutused täielikult rakendasid kohandatud õigusakte ning aitaksid nii kaasa kõigiti mitmerahvuselise ühiskonna väljakujundamisele, eelkõige seoses hariduse ja tööhõive küsimustega; soovib võtta praktilisi meetmeid, et kaasata rahvusvähemuste esindajad järjest rohkem riiklike ja kohalike valitsusasutuste töösse;

17. tuletab Kosovo ametiasutustele meelde nende kohustust austada, säilitada ja kaitsta nii Serbia kui ka kõiki teisi usu- ja kultuurimälestisi, mis on osa ühisest Euroopa kultuuri- ja ajaloopärandist; tunneb sellega seoses heameelt võetud meetmete üle;

18. nõuab, et Kosovo uute õigusaktide koostamisel konsulteeriks arvamuste ja abi saamiseks Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoniga, mille liikmeks sai Kosovo juunis;

19. väljendab heameelt stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu parafeerimise üle 2014. aasta juulis, sest selles nähakse ette tugevdatud poliitiline dialoog, tihedam kaubandusintegratsioon ja uued koostöövormid; palub nõukogul võtta võimalikult kiiresti ja igal juhul 2015. aasta esimesel poolel vastu otsus stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu allkirjastamise ja sõlmimise kohta, kuna see loob tugeva stiimuli vajalike reformide läbiviimiseks ja institutsionaliseerimiseks ning annab Kosovole uued võimalused, et tugevdada oma suhteid naabritega ja aidata kaasa piirkonna stabiliseerumisele; ühtlasi kutsub nõukogu üles võtma vastu Kosovo osalust ELi programmides käsitleva raamlepingu allkirjastamise ja sõlmimise otsust, mis tihendab Kosovo ja ELi koostööd mitmetes sektorites; on seisukohal, et nendes programmides tuleks keskenduda konkreetsetele valdkondadele, mis vastavad Kosovo poolt ELiga ühinemiseks võetud kohustustele, ning neid tuleks rakendada läbipaistvalt ja viivitamata;

20. soovib Kosovo suveräänsust tunnustada ka neil viiel liikmesriigil, kes ei ole seda veel teinud; rõhutab, et see aitaks täiendavalt kaasa Belgradi ja Priština vaheliste suhete normaliseerimisele; palub kõigil ELi liikmesriikidel maksimaalselt hõlbustada enda ja Kosovo kodanike inimestevahelisi majanduslikke sidemeid ning sotsiaalseid ja poliitilisi suhteid;

21. avaldab tunnustust erirakkerühma (SITF) tööle, sest selle uurimise järeldustes, mis avaldati 2014. aasta juulis, leiti veenvaid tõendeid Kosovo Vabastusarmee teatavate endiste kõrgemate ametnike vastu, kuid mitte Kosovo Vabastusarmee vastu tervikuna; tunneb heameelt asjaolu üle, et Madalmaade valitsusele on esitatud taotlus erikohtu loomiseks, mis toimib Kosovo kohtusüsteemis, kuid mille üks koda asub Madalmaades, ning et Madalmaade valitsus kiitis taotluse heaks; palub Kosovo Assambleel võtta esimesel võimalusel vastu vajalik seadusandlik pakett; palub Kosovo ametiasutustel ühtlasi jätkata koostööd SITFiga;

Kolmapäev, 11. märts 2015

22. väljendab heameelt Kosovo edusammude üle oma tunnistajakaitse üksuse loomisel ning õigus- ja haldusraamistike toetamisel, samuti saavutuste üle ELi liikmesriikidega koostöölepingute sõlmimisel, kuid rõhutab, et vaja on täiendavat tuge, et hõlbustada tulevikus tunnistajate ümberpaigutamist kolmandatesse riikidesse;

23. on tõsiselt mures Euroopa Liidu õigusriigimissiooni (EULEX) vastu hiljuti esitatud korruptsioonisüüdistuste pärast; on veendunud, et EULEXil on olnud oluline roll Kosovos ja sellel peaks olema ja võiks olla selline roll ka edaspidi, ning väljendab seetõttu heameelt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident Mogherini reageeris kiiresti, nimetades sõltumatu eksperdi, kes hakkab esitatud süüdistusi põhjalikult uurima; nõuab sellise uurimise täielikku läbipaistvust ja seda, et kõik asjaomased osapooled teeksid igakülgset koostööd, et uurimine kiiresti lõpule viia; rõhutab, kui tähtis on tagada, et eksperdil on võimalik viia läbi põhjalik uurimine, mis hõlmab kõiki juhtumi aspekte; on mures selle pärast, et tundliku sisuga dokumendid EULEXi puudutavate korruptsioonisüüdistuste kohta on kaduma läinud; nõuab põhjaliku ja kõikehõlmava uurimise läbiviimist; rõhutab, et on äärmiselt oluline taastada ELi usaldusväärus Kosovos ja välismaal ning saadud kogemustest tuleb õppida tulevaste missioonide jaoks; märgib, et ombudsman ja Euroopa Pettustevastane Amet otsustasid mõlemad algatada sõltumatu uurimise väidetavate EULEXi rikkumiste kohta, ning palub, et kõik uurijad koordineeriksid tõhusalt oma tegevust ja vahetaksid teavet; leiab siiski, et vaja on ulatuslikku ja põhjalikku analüüsi, et hinnata EULEXi üldist tulemuslikkust ja saavutusi, ning selle põhjal tuleks uuendada Euroopa Kontrollikoja 2012. aasta oktoobris avaldatud aruannet;

24. kutsub EULEXi üles oma mandaati veelgi jõulisemalt täitma; rõhutab, et on äärmiselt tähtis saavutada selle tegevuse täielik läbipaistvus ja aruandekohustuslikkus ning suurem tõhusus, näidata selle konkreetsemaid ja kõrgetasemelisi tulemusi ning teavitada korrapäraselt ja kõikehõlmavalt selle tööst ja otsustest; rõhutab EULEXi tähtsust kohalike asutuste abistamisel ja ergutamisel, et need täidaksid oma kohustusi õigusriigi reformide, isevastutuse ja üleviidud kohtumenetluste algatamise jaoks seadusandlike muudatuste kehtestamise valdkonnas; palub Kosovo ametivõimudel jätkuvalt tunnustada EULEXi mandaati ja toetada tema rakendamisevõimete täitmist;

25. võtab teadmiseks Kosovo edusammud viisanõude kaotamise tegevuskava nõuete täitmisel; palub ametivõimudel rohkem pingutada ja tõendada oma kindlat tahet soovitusi rakendada, sealhulgas kiita heaks neli seni vastuvõtmata õigusakti; nõuab tungivalt, et komisjon teeks kõik endast oleneva, et kiirendada viisanõude kaotamise protsessi Kosovos, mis on piirkonna viimane viisanõudega riik; peab väga murettekitavaks, et viimasel ajal on järsult tõusnud Kosovost ELi riikidesse lahkuvate kodanike arv, ning lahkujate seas on romasid, aškaale ja albaanlasi; palub Priština ametivõimudel võidelda tõhusalt inimkaubandusega tegelevate kuritegelike võrgustike vastu ning avalikkust Prištinas asuva Euroopa Liidu büroo abiga selgelt teavitada, et varjupaigataotlejate heakskiitmine on vähetõenaoline; rõhutab vajadust tegeleda kodanike Kosovost lahkumise algpõhjustega, sh investeerides kvaliteetsesse haridusse, eelkõige vähemuste ja tõrjutud kogukondade jaoks;

26. kutsub Serbia ja Kosovo ametivõime üles kehtestama koostöökorra, et võidelda kriminaalsete võrgustikega, kes kontrollivad ja kasutavad ära ebaseaduslikke rändajaid ja toimetavad neid Kosovost ebaseaduslikult Serbia kaudu mõnesse ELi liikmesriiki, ning need hävitada;

27. palub Kosovo ametiasutustel võtta kasutusele uus lapse õiguste strateegia ja tegevuskava, ning rõhutab haridusse, tervishoidu ja õigesse toitumisse investeerimise tähtsust, eelkõige vähemuste ja tõrjutud kogukondade jaoks; rõhutab lastekaitseaduse tähtsust toimiva lastekaitseüsteemi kehtestamisel; rõhutab kesk- ja kohaliku tasandi asutuste aruandekohustuslikkuse tugevdamise tähtsust, et jälgida lapse õiguste järgimist;

28. võtab murelikult teadmiseks kõrge töötuse määra, seda eelkõige noorte hulgas, samuti soolise diskrimineerimise tööturul; märgib, et edusammud omandiõiguse valdkonnas on aeglased, ja see pidurdab pikaajalist majanduskasvu; võtab teadmiseks, et välismaised otseinvesteeringud langesid oluliselt 2014. aasta kolmandas kvartalis; palub Kosovo valitsusel teha tööd ärikeskkonna parandamiseks, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, ning luua turvaline keskkond, mis tõmbab ligi rohkem välismaiseid otseinvesteeringuid kõigi Kosovo inimeste hüvanguks; palub komisjonil toetada noori ettevõtjaid ühinemiseelse abi rahastamisvahendi vahenditest, sealhulgas aidata neil luua sidemeid ELi liikmesriikide ettevõtjatega;

Kolmapäev, 11. märts 2015

29. võtab murelikult teadmiseks, et tööseadust on seni rakendatud mitterahuldavalt, nagu ka streigiseadust; võtab teadmiseks, et töötuse määr Kosovos on kohati ligikaudu 30 % ja mõjutab eelkõige naiste osalemist tööturul;

30. peab kahetsusväärseks, et valimiste korraldamine Kosovos ja Serbias on riikidevaheliste kõrgetasemeliste läbirääkimiste tempot aeglustanud; tunneb heameelt Belgradi ja Priština vaheliste kohtumiste taasalustamise üle 9. veebruaril 2015 Brüsselis; märgib siiski, et kohtumised on toimunud tehnilisel tasandil ning on tehtud mõningaid edusamme, sealhulgas liikumisvabaduse valdkonnas; avaldab kahetsust, et enamik mõlema poole allkirjastatud lepingutest on veel täielikult rakendamata, ning palub Serbial ja Kosovol jätkata uue meelegiandusega juba sõlmitud lepingute täielikku rakendamist; rõhutab, et tähtis on selgitada elanikkonnale nende lepingute kaalu ja mõju; rõhutab, et heanaaberlike suhete arendamine võib teenida mõlema riigi huve;

31. kordab, kui oluline on tagada, et Kosovo saaks võimalikult kiiresti oma rahvusvahelise telefonikoodi, mis aitaks suurendada Kosovo nähtavust rahvusvahelisel tasandil;

32. väljendab suurt heameelt selle üle, et Rahvusvaheline Olümpiakomitee ratifitseeris otsuse Kosovo Riikliku Olümpiakomitee täieliku tunnustamise kohta, ning nõuab tungivalt, et teised spordiliidud teeksid sama, sest see võimaldaks Kosovo nais- ja meessportlastel osaleda Euroopa ja rahvusvahelistel spordivõistlustel oma riigi kodanikena;

33. toonitab asjaolu, et Kosovo jaoks peaks olema prioriteet rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide ja mehhanismidega liitumine; nõuab, et Kosovo suhted piirkondlike organisatsioonide ja rahvusvaheliste ametite ja asutustega, näiteks Euroopa Nõukoguga, suhted kultuuri- ja pärandiinstituutidega ja esindatus nendes viidaks täisliikmete tasemele ning et riik oleks rohkem esindatud ka Euroopa ja rahvusvahelistes meediaorganisatsioonides, nii et Kosovo artistid saaksid osaleda kõigil rahvusvahelistel kultuuriüritustel, sh Eurovisiooni lauluvõistlusel; tuletab sellega seoses meelde piirkondliku koostöö vallas saavutatud kokkuleppe järgimise tähtsust;

34. palub Kosovo õiguskaitseasutustel ja politseijõududel teha aktiivset koostööd Euroopa vastavate teenistustega, et terrorismi- ning uimasti- ja inimkaubanduse vastast võitlust paremini koordineerida, ning rõhutab sellega seoses, kui tähtis on Kosovo täisliikmesus Euroopolis ja Interpolis;

35. märgib, et Põhja-Kosovoga seoses on tehtud teatavaid edusamme, mida kajastab eelkõige linnapeade valimine kogu Kosovo territooriumil peetud valimistel ning ELi rahastatavate projektide arvu suurenemine Põhja-Kosovos; rõhutab siiski vajadust jätkata Serbia omavalitsuste liidu loomisega, mille eesmärk oleks vähendada veelgi vajadust paralleelsete struktuuride järele; märgib samal ajal, et etniliste albaanlaste ja serblaste kogukondade lähendamiseks on vaja jätkuvaid pidevaid jõupingutusi; nõuab, et Mitrovica silla probleemile – mis takistab praegu inimeste vaba liikumist – leitaks ühine lahendus;

36. kordab vajadust teha Belgradi ja Priština vahelise dialoogi tulemused teatavaks täiesti läbipaistvalt ning kaasata parlamendid ja kodanikuühiskond rakendamisprotsessi;

37. kutsub Serbia ametivõime üles osutama täielikku abi Serbias hiljuti leitud Kosovo kadunud isikute surnukehade kodumaale toimetamisel ja jätkama väljakaevamisi kindlakstehtud piirkondades või väidetavate massihaudade piirkondades, kuhu oletatavasti on maetud kadunud isikud;

38. toetab jätkuvat sõjakuritegude eest süüdistuste esitamist riiklikul tasandil ja juhib tähelepanu sõjaaegsete vägistamiste eest vastutusele võtmise olulisusele;

39. palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajal ja liikmesriikidel pikendada Kosovosse nimetatud ELi eriesindaja mandaati pärast 28. veebruari 2015;

40. märgib murelikult, et 6. juunil 2014. aastal Kosovo A-elektrijaamas toimunud plahvatus näitas süsteemi haavatavust, ning nõuab tungivalt elektrijaama tegevuse lõpetamist hiljemalt 2017. aastaks; on veendunud, et Kosovo valitsus peaks kavandama selge ja toimiva energiapoliitika, sest see on riigi majanduse arengu jaoks hädavajalik; rõhutab vajadust edendada energiatõhusust ja viia enne uute elektrijaamade käikulaskmist läbi energiavajadusi hindavad uuringud;

Kolmapäev, 11. märts 2015

41. väljendab heameelt püüdluste üle mitmekesistada energiaallikaid ning arendada taastuvaid energiaallikaid, ja eelkõige käivitada kolme uue hüdroelektrijaama ehitustööd; rõhutab sellega seoses, kui oluline on ELi keskkonnastandardite vastuvõtmine ja täielik kohaldamine; tuletab ametiasutustele taas meelde ka seda, et riigi arengustrateegia kavandamisel on tähtis järjekindlalt kinni pidada keskkonnastandarditest;
 42. väljendab muret suure hulga tahkete ja vedelate radioaktiivsete jäätmete pärast, mida leidub endiselt omavalitsusüksustes üle kogu Kosovo ja mida ei hoita turvaliselt; kutsub komisjoni üles pakkuma Kosovo ametiasutustele abi ja tegema nendega tihedat koostööd, et leida sellele probleemile püsiv lahendus;
 43. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele ning Kosovo valitsusele ja Kosovo Rahvusassambleele.
-

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0067

Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2015. aasta majanduskasvu analüüs**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2015. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (2014/2221(INI))**

(2016/C 316/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artiklit 136,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1175/2011, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1174/2011 euroalal esineva ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimiseks võetavate täitemeetmete kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1177/2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1173/2011 eelarvejärelevalve tõhusa rakendamise kohta euroalal ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse komisjoni 2. juuni 2014. aasta teatist 2014. aasta riigipõhiste soovitude kohta (COM(2014)0400),
- võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2014. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2014. aasta teatist 2015. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (COM(2014) 0902),

⁽¹⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 12.⁽²⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 41.⁽³⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 8.⁽⁴⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 33.⁽⁵⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.⁽⁶⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 1.⁽⁷⁾ ELT L 140, 27.5.2013, lk 11.⁽⁸⁾ ELT L 140, 27.5.2013, lk 1.⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0129.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- võttes arvesse komisjoni 13. jaanuari 2015. aasta teatist „Stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikum kasutamine” (COM(2015)0012),
- võttes arvesse liikmesriikide parlamentide esindajatega peetud arutelu Euroopa poolaasta 2015. aasta prioriteetide rakendamise üle,
- võttes arvesse oma 5. veebruari 2013. aasta resolutsiooni VKEd e rahastamisvõimaluste parandamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamusi (A8-0037/2015),

A. arvestades, et majanduse taastumine ELis aeglustus märgatavalt 2014. aasta jooksul, kuid et komisjoni arvamuse kohaselt on 2015. aastal väljavaateid olukorra paranemiseks ja 2016. aastal peaks majandus veelgi rohkem taastuma; arvestades, et kuus aastat pärast finantskriisi algust 2008. aastal on euroala tööpuudus ikka veel rekordiline ehk peaaegu 12 %; arvestades, et vähene majanduskasv on soodustanud deflatsioonikurssi; arvestades, et finantskriisi järellainetuses paistab nii mõnegi liikmesriigiga võrreldes viletsate kasvunäitajatega silma just euroala; arvestades, et vaatamata deflatsioonisurvele prognoosib komisjon inflatsiooni suurenemist 2015. aasta keskpaigaks ja 2016. aasta jooksul;

B. arvestades, et investeringute tase on pärast kriisi haripunkti vähenenud 470 miljardi euro võrra ja võrreldes pikaajaliste arengusuundadega on investeringuid puudu ligikaudu 230–370 miljardi euro ulatuses; arvestades, et reaktsioon euroala võlakriisile ja Euroopa institutsioonilise raamistiku puhul ilmnenud ebatõhususele on olnud märgatav, kuid mitte piisav selleks, et anda euroalale küllaldane tõuge kiire majanduskasvu kursile naasmiseks;

1. on arvamusel, et euroala maadleb ikka veel 2008. aasta järgse tavatult pika majanduslanguse tagajärgedega; juhib tähelepanu asjaolule, et majanduse taastumine on endiselt habras ning seda on vaja tugevdada, et saavutada keskpikas perspektiivis oluliselt suurem majanduskasv ja tööhõive; märgib siiski, et 2014. aastal on majanduskasv olnud laiapõhjalisem; märgib, et tänane ülesanne on tegeleda nii tsükliliste lühiajaliste probleemide kui ka struktuuriliste pikaajaliste probleemidega; rõhutab, et lühiajaline surve võib ajendada ajutiste meetmete võtmist, mis võib kahju teha pikaajalisele kasvusuutlikkusele; rõhutab, et tagada tuleb lühi- ja pikaajaliste poliitikameetmete vastastikune täiendus;

2. võtab teadmiseks komisjoni 2015. aasta majanduskasvu analüüsi, mille abil püütakse uuesti jõuda kiirema majanduskasvu ning kindlustada majanduse taastumist; pooldab lähenemisviisi, mis toetub kolmele põhisambale (investeringute suurendamine, struktuurireformide kiirendamine ning vastutustundliku ja kasvu soodustava eelarve konsolideerimine), ja peab seda nende sihtide saavutamisel õigeks; on seisukohal, et selline lähenemisviis tuleb täiel määral inkorporeerida lähiajal koostatavatesse riigipõhistesse soovitusesse; toetab komisjoni ettepanekut täiustada Euroopa poolaastat, lihtsustades ja seostades praegusi menetlusi, sealhulgas ajakava, ning kaasates liikmesriikide vastutuse suurendamiseks aktiivsemalt nende parlamente, arvestades asjaolu, et liikmesriigid rakendasid 2013. aastal täies ulatuses ainult ligikaudu 9 % riigipõhistest soovitusetest; palub komisjonil esitada kiiresti usaldusväärsed andmed 2014. aasta riigipõhiste soovitusete rakendamiseks; tõstab sellega seoses esile vajadust lihtsustada Euroopa poolaasta olemasolevaid menetlusi, sealhulgas ajakava, ning kaasata suuremal määral liikmesriikide parlamente, et tugevneks riikide vastutustunne seoses struktuurireformidega;

3. rõhutab varasematel aastatel ühtse turu kohta koostatud integratsiooniaruannete tähtsust ja lisaväärtust komisjoni iga-aastasest majanduskasvu analüüsis seatud üldiste prioriteetide täiendamisel ning Euroopa poolaasta raames riigipõhiste soovitusete väljatöötamisel; peab seetõttu äärmiselt kahetsusväärseks, et ühtse turu integratsiooni aruannet 2015. aasta kohta ei koostata;

4. rõhutab tõsiasja, et 2010. aastal kasutusele võetud Euroopa poolaastaga kehtestatakse majanduspoliitika koordineerimise iga-aastane tsükel, mis hõlmab liikmesriikide eelarve-, makromajandus- ja struktuurireformide kavade üksikasjalikku analüüsi;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0036.

Kolmapäev, 11. märts 2015

5. väljendab muret selle pärast, et enamiku liikmesriikide turuosa väheneb ülemaailmses ulatuses endiselt; on veendunud, et innovatsioonipõhise tõhususe suurendamiseks tuleb veelgi parandada ELi majanduse kui terviku võimet konkureerida maailmamajanduses, eelkõige suurendades konkurentsivõimet toote- ja teenusteturul; nõuab kindlalt, et tööjõukulud tuleb hoida tootlikkusega vastavuses ning et töötasust panustataks sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlikkusse; rõhutab, et liikmesriigid peaksid stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetest lähtuva kulude haldamise raames pigem vähendama oma jooksvaid kulusid kui investeerimiskohustust, vaatamata sellele, et eeskirjades ei arvestata tõsiasja, et investeringukulud ja jooksvad kulud mõjutavad majanduskasvu erinevalt; võtab teadmiseks komisjoni teatise stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikuma kasutamise kohta (COM(2015)0012), sest see muudab menetluse selgemaks ja selgitab seoseid struktuurireformide, investeerimise ja eelarvepoliitiliste kohustuste vahel, kasutades maksimaalselt ära eeskirjades olemasoleva paindlikkuse; on rahul komisjoni otsusega lihtsustada ja ühtlustada Euroopa poolaastat; osutab vajadusele vältida riigipõhiste soovitude koostamisel kõiki ühetaoliselt käsitlevat lähenemisviisi;

Investeeringud

6. on arvamusel, et investeeringute nappus on tingitud vähesest kindlustundest, nõrkadest ootustest nõudlusele, kõrgest võlakooormast, erasektori soovimatusest võtta riske, tootlike avaliku sektori investeeringute stimuleerimiseks vajalike meetmete puudumisest, finantsturgude killustatusest ja aeglasest finantsvõimenduse vähendamisest, lisaks olukorda raskendavad kokkuhoiumeetmed, millega püütakse korrigeerida ülekulutamist, asjakohase rahastamisvõime puudumist ning tõsiasja, et paljudel juhtudel ei ole liikmesriigid ja EL suutnud nende probleemide lahendamiseks nõuetekohaselt tegutseda; rõhutab, et madalseisu investeerimises saaks parandada eesmärgipäraste avaliku sektori investeeringutega ning tunduvalt suuremate eraettevõtete ja Euroopa ettevõtjate investeeringutega; nõuab uue ettevõtluskliima tekkimist hõlbustavaid reforme, mis stimuleeriks äritegevust, uusi investeeringuid ja innovatsiooni ning millega kaasneks Euroopa majandusse finantskapitali meelitamise seisukohast otsustava tegurina investeeringute tasuvus; rõhutab, et investeeringute parem rahastamine nõuab hästitoimivat finantsüsteemi, kus suurem stabiilsus ja olemasolevad piiriüleised institutsioonid aitaksid eriti väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel saavutada likviidsust ja pääseda turule;

7. väljendab heameelt Euroopa investeerimiskava üle, mis on oluline vahend era- ja avaliku sektori investeeringute suurendamiseks; märgib, et kava eesmärk on käivitada täiendavaid investeeringuid, arendada uusi projekte, ligi meelitada investoreid ja taastada usaldus; on siiski seisukohal, et kava tegelikku mõju on veel vara tulemuslikult hinnata; märgib, et investeeringute suurendamises ei tohiks näha mitte alternatiivi, vaid pigem täiendust reformidele; on veendunud, et Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi vahendeid tuleks kasutada selliste projektide rahastamiseks, mis on majanduslikult tasuvad ja millel on positiivne mõju sotsiaalvaldkonna kulude-tulude suhtele; rõhutab, et Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi abil ei tohiks kaasrahastatavaid Euroopa projekte lihtsalt asendada liikmesriikide rahastatavate projektidega; rõhutab, et Euroopa fondid peaksid stimuleerima lisainvesteeringuid ja mitte lihtsalt asendama tarbimisse minevaid riiklike investeerimisfondide vahendeid; on veendunud, et Euroopa investeerimiskava peaks keskenduma ennekõike Euroopa lisaväärtusega projektidele, mis pankadest veel vahendeid ei saa; rõhutab investeerimiskava regulatiivsete komponentide tähtsust investeerimiskeskonna parandamisel; märgib, et komisjoni investeerimiskava rakendamine on selle ihaldatud lisaväärtuse realiseerimiseks keskse tähtsusega; rõhutab, et investeerimisprojekte tuleb hoolikalt valida, et kavaga suudetaks Euroopas saavutada jätkusuutlik majanduskasv ja luua töökohti; tuletab meelde, et komisjoni investeerimiskavast johtuvaid tulemusi tuleb rangelt hinnata, eriti seda, kuidas projektid välja valiti ja järjestati, ning et vältida tuleks kasumi erastamist ja kahjumi ühiskonna õlule lükkamist; rõhutab investeerimiskava võimendusvahendi ja tegelikult ette võetavate projektide omavahelist sõltuvust; rõhutab, et suurt võimendusefekti ei tohiks saavutada usaldusväärse projektivaliku arvelt, mille puhul tuleks arvestada ka projektide geograafilise paiknevusega; rõhutab vajadust tagada kõrge kvaliteediga juhtimis- ja valikuprotsess; märgib, et makromajanduslikus kohandamisprogrammis osalevad liikmesriigid loodavad, et investeerimiskava suurendab märkimisväärselt kriisi tagajärjel rängalt kannatanud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetusi ja hõlbustab laenusamist;

8. kutsub liikmesriike üles aktiivselt toetama investeerimiskava ning aitama kaasa Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi tööle, täiendades ELi eelarve ja EIP kaudu eraldatud summasid, et suunata ja julgustada erasektorit investeerima;

9. rõhutab, et investeerimiskava puhul peaks võrdsete võimaluste loomiseks kehtima erikord VKEde suhtes, kes satuvad oma väiksuse ja turupositsiooni tõttu sageli ebasoodsamasse olukorda;

Kolmapäev, 11. märts 2015

10. rõhutab, et rahastamisvõimaluste nappus on eriti VKEde puhul üks suuremaid majanduskasvu pärssivaid tegureid ELis; tunneb muret, et pangalaenu saamine on VKEde jaoks endiselt raske; on veendunud, et pankade pakutavale rahastamisele on vaja alternatiive, täiustades selleks eelkõige riskikapitali jaoks vajalikku ärikeskkonda ja osalusfonde ning edendades laenuühistuid, kuid ühtlasi luues tingimused kapitali tõhusaks eraldamiseks kapitaliturgude kaudu; on seisukohal, et nende eesmärkide saavutamiseks lühikeses ja keskpikas perspektiivis on peamine kapitaliturgude suurem integreeritus ja parem järelevalve finantsinstitutsioonide üle; rõhutab, et VKEd peaksid olema investeerimiskava puhul eelisolukorras;

11. tunnistab, et energia on majanduse konkurentsivõime seisukohast tähtis tegur; rõhutab vajadust kaotada ühtse energiaturu loomise teel takistused muu hulgas energiasõltumatust edendades; kutsus komisjoni üles hindama edusamme selles valdkonnas nii ELi kui ka riikide tasandil ning toetama meetmeid killustatusega ja rakendamiskustega võitlemiseks;

12. tunneb jätkuvalt muret, et erasektori ülemäärast võlataset ei ole õnnestunud vähendada; juhib tähelepanu asjaolule, et see ei ole ainult finantsstabiilsuse probleem, kuna see piirab ka ELi majanduskasvu potentsiaali ja muudab Euroopa Keskpanga rahapoliitika vähem tõhusaks; kutsus komisjoni üles tegema edasisi ettepanekuid, et töötada välja erasektori finantsvõimenduse vähendamiseks tõhusad menetlused, sealhulgas pankroti- ja maksejõuetusmenetlused, soodustades samal ajal õiglast ja läbipaistvat kulukoorma jagamist, kuna ettevõtete ja kodumajapidamiste suur võlakoorem on üks peamisi erainvesteeringuid piiravaid tegureid;

Struktuurireformid

13. märgib, et üsna mitu liikmesriiki vajab veel struktuurireforme; märgib samuti tõsiasja, et need riigid, kes edukalt rakendasid kohandamisprogramme või finantssektori programme, on suutnud tagasi pöörduda kapitaliturgudele, kus neil on nüüd juurdepääs madalate intressimääradega kapitalile; juhib tähelepanu asjaolule, et muu hulgas ajendasid tagasipöördumist Euroopa Keskpanga võetud meetmed; julgustab euroala ülejäänud liikmesriike seadma majanduse ajakohastamisel sama julgeid eesmärke; märgib, et reformide sotsiaalsele ja tööhõivealasele mõjule tuleb asjakohaselt tähelepanu pöörata; rõhutab, et Euroopa Keskpanga pingevabamat rahapoliitikat peaksid täiendama liikmesriikide otsusekindlad ja jätkusuutlikud struktuurireformid;

14. kutsus liikmesriike üles tõhustama oma tööturgude toimimist, töötama välja tööturgu aktiivsemalt hästiasustatud töökohtade loomisele suunavad poliitikameetmed, kaasajastama sotsiaalkaitsesüsteeme, sealhulgas pensionisüsteeme, kaitses samal ajal kaasatuse, jätkusuutlikkuse ja õigluse põhimõtet, ning parandama ja täiustama õigus- ja halduskeskkonda äriinvesteeringute jaoks; rõhutab, et struktuurireformid peavad kaasa tooma reaalse ja jätkusuutliku majanduskasvu, kõrgema tööhõive taseme, jõulisema konkurentsivõime ja suureneva lähenemise ning et neid tuleb täiendada pikemaajaliste sihipäraste investeeringutega haridusse, teadus- ja arendustegevusse, innovatsiooni, infrastruktuuri, tööstusesse, IKTsse, säästvasse energiasse ja inimressurssi;

15. kutsus liikmesriike üles kindlustama ja suurendama sotsiaalkaitse kaasavust, jätkusuutlikkust ja õiglust, eriti puudust kannatavate inimeste jaoks, ning täiustama ja lihtsustama õigus- ja halduskeskkonda äriinvesteeringute jaoks; rõhutab, et palgavaesuse tõkestamiseks peavad töökohad olema kvaliteetsed ning silmas tuleb pidada soolise palgalõhe probleemi; toonitab, et majandusreformide tuleb täiendada pikemaajaliste sihipäraste investeeringutega haridusse, teadus- ja arendustegevusse, innovatsiooni, infrastruktuuri, IKTsse ja säästvasse energiasse;

16. rõhutab, et ELi sõltuvuse vähendamine välistest energiaallikatest peab olema tema majanduskasvu strateegia osa; tõstab seetõttu veelkord esile vajadust mitmekesistada väliseid energiatarbeid, ajakohastada ELi energiainfrastruktuuri ja kujundada välja ELi energia siseturg, kuna need on ELi energiapuuduse strateegia tähtsaimad prioriteedid;

Kolmapäev, 11. märts 2015

17. toonitab, et EL ei saa võistelda üksnes kulude alusel, vaid peab suurendama tootlikkust ning tegema selleks nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil jätkusuutlikke investeeringuid teadus- ja arendustegevusse, haridusse ja oskustesse ning ressursitõhususse; palub komisjonil ja valitsustel tähtsustada neid valdkondi oma eelarvetes; rõhutab, et reformide kavandamisel peavad liikmesriigid erilist tähelepanu osutama noorte tööpuudusele, et säästa neid võimaluste puudumisest kohe alguses; nõuab sellega seoses tungivalt, et liikmesriigid kasutaksid olemasolevaid rahalisi vahendeid, sealhulgas noortegarantii vahendeid kiiremini ja tulemuslikumalt;

18. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid viiksid finantsabi ja troika ajutise süsteemi täiustatud õigusliku struktuuri alla kooskõlas ELi majanduse juhtimise raamistiku ja ELi õigusega, tagades sellega demokraatliku vastutuse; rõhutab, kui tähtis on tagada 2014. aasta märtsis parlamendis vastu võetud troika raportitest tulenevate järelemeetmete võtmine; palub komisjonil nimetatud raportite järeldused ellu rakendada; juhib tähelepanu asjaolule, et teatavatele liikmesriikidele antav ELi finantsabi, mis põhineb solidaarsusel ja tingimuslikkusel, on osutunud kõige edukamaks seal, kus on olnud tugev vastutustunne ja tahe reforme ellu viia; tuletab komisjonile ja liikmesriikidele meelde, et nad peavad läbi viima finantsabiprogrammide mõju põhjaliku hindamise;

19. nõuab, et komisjon võtaks kiiresti meetmeid maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidmise vastu võitlemiseks; nõuab lihtsat ja läbipaistvat maksusüsteemi; kutsub liikmesriike üles leppima kokku ettevõtte tulumaksu ühtset konsolideeritud maksustamisbaasi käsitlevas ettepanekus, mis oleks selles võitluses oluline vahend, ning usub, et tema 19. aprilli 2012. aasta seisukoht ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv ettevõtte tulumaksu ühtse konsolideeritud maksustamisbaasi kohta⁽¹⁾ on aluseks mõistlikule kompromissile; kordab oma üleskutset liikmesriikidele suunata maksukoormus tööjõult mujale; märgib, et maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidmise vastu võetavad meetmed ei tohiks kahjustada liikmesriikide õigusi; väljendab siiski rahulolu maksukorralduse valdkonnas Euroopa tasandil tehtava töhusa koostöö üle;

20. tõstab esile tarvet reformida haridussüsteeme, et võimaldada tulevastel põlvkondadel valmistuda edaspidi kasvavate tööturgude vajadusteks;

21. on arvamusel, et liikmesriigid ja komisjon ei ole veel täitnud oma lubadust viia lõpule ühtse turu kujundamine, eelkõige teenuste ja digitaalmajanduse vallas;

22. kordab oma üleskutset komisjonile parandada ühtse turu juhtimist; nõuab tungivalt, et komisjon viiks ühtse turu eesmärgid vastavusse Euroopa poolaasta eesmärkidega ja tagaks kooskõla mõlema järelevalvemehhanismide vahel; usub, et sõltumatu analüütiline vahend, mille moodustavad ühtse turu rakendamist mõõtvad näitajad, võiks anda riigipõhiste soovitude ja iga-aastase majanduskasvu analüüsi koostamisel kasulikke viiteid; rõhutab varasematel aastatel ühtse turu kohta koostatud integratsiooniaruannete tähtsust ja lisaväärtust komisjoni iga-aastases majanduskasvu analüüsis seatud üldiste prioriteetide ja Euroopa poolaasta raames koostatavate riigipõhiste soovitude täiendamisel; peab seetõttu kahetsusväärseks, et ühtse turu integratsiooni aruannet 2015. aasta kohta ei koostata; palub komisjonil kasutada täiel määral ära kõik ELi õiguses sätestatud olemasolevad meetmed, et jõustada Euroopa poolaasta rakendamine;

23. tunneb muret mõne liikmesriigi proteksionistlike kalduvuste pärast; juhib tähelepanu tõsiasjale, et alusleping ei võimalda isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist piirata, ning tuletab meelde, et komisjon peab neid vabadusi kaitsma ja jõustama;

24. rõhutab asjaolu, et korralikult toimiva ühtse tööturu ning tasakaalustatud lähenemisviisi puudumine sisserände suhtes takistavad ELis majanduskasvu; tunneb muret mõne liikmesriigi proteksionistlike kalduvuste pärast; märgib, et alusleping ei võimalda isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist piirata, ning tuletab meelde, et komisjon peab neid vabadusi kaitsma ja jõustama;

25. kordab, kui oluline on tagada tööjõu (piiriülene ja valdkondadevaheline) liikuvus, töö suurem tootlikkus (mis on seotud tööalase konkurentsivõime suurendamiseks ja oskuste omandamiseks antava koolitusega), töökohtade kvaliteet ja tööturu paindlikkus, säilitades samal ajal vajalikul määral töökohakindlust, piirates ebakindla töö kasutamist ja tagades kollektiivlõuakimise jaoks vajalikud tingimused; toonitab, et tulevikus muutub üha olulisemaks oskuste nõudluse ja pakkumise, samuti töökohtade ja kutsenõustamise kokkusobitamine; usub, et suurem liikuvus võib aidata vähendada vabade töökohtade suurt arvu, mis endiselt püsib koos kõrge tööpuudusega; rõhutab, kui oluline on investeerida naiste ja noorte tööalasesse konkurentsivõimesse, eriti seoses uute tehnoloogialahenduste ja uute valdkondade esilekerkimisega ning arvestades, et need sektorid võivad luua palju uusi töökohti;

⁽¹⁾ ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 134.

Kolmapäev, 11. märts 2015

26. kiidab meetmeid, mis muudavad Euroopa poolaasta protsessi tõhusamaks ja demokraatlikumaks; tunnustab, et rakendamistulemused on paremad avaliku sektori rahaliste vahendite valdkonnas, kus on tugevamad järelevalvevahendid; nõuab tööhõive- ja sotsiaal-majanduslike näitajate tasakaalustatud ühitamist;

Eelarvepoliitilised kohustused

27. väljendab heameelt selle üle, et oluliselt on vähenenud nende riikide arv, kelle suhtes rakendatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust – võrreldes 2011. aastaga, kui selliseid riike oli 24, oli nende arv 2014. aastal 11; märgib, et tänu sellisele edasiminekule eelarve valdkonnas eeldatakse nüüd, et eelarvepoliitika jääb ELis lähiaastatel üldjoontes neutraalseks; palub komisjonil hinnata, kas ELi eelarvepoliitika sobib kokku vajadusega suurendada investeerimismahtu; väljendab siiski muret selle pärast, et ebavõrdsus kasvab, ostujõud väheneb, pikaajalise töötuse ja noorte töötuse määr on kõrge ning et mitme euroala liikmesriigi avaliku ja erasektori võlatase on endiselt väga suur, mis lisaks majanduskasvu pidurdamisele kujutab endast ka tõsist ohtu võimalike tulevaste šokkide korral; kutsub komisjoni üles tõlgendama kasvunäitajaid ettevaatusega ja konservatiivselt ning suhtuma kriitiliselt majandusprognoside kvaliteeti, sest varasemaid komisjoni prognoose on sageli allapoole korrigeeritud;

28. nõustub komisjoniga, et enamik liikmesriike peab jätkama majanduskasvu toetavat eelarve konsolideerimist; palub liikmesriikidel, kelle eelarve seda võimaldab, kaaluda maksude ja sotsiaalkindlustusmaksude vähendamist, et stimuleerida erainvesteeringuid ja töökohtade loomist; palub komisjonil anda liikmesriikidele, sealhulgas makromajanduslikku kohandamisprogrammi rakendavatele riikidele konkreetseid soovitusi, et nad võtaksid majanduskasvu toetamiseks ette jätkusuutlikud ja sotsiaalselt tasakaalustatud struktuurireformid, mis toovad kaasa kvaliteetsete töökohtade loomise, suurendavad konkurentsivõimet ja soodustavad lähenemist;

29. võtab teadmiseks komisjoni hinnangu liikmesriikide eelarvekavadele; rõhutab, et eelarvekavade läbivaatamise eesmärk peaks olema rahanduse jätkusuutlikkus; rõhutab eelarve-eeskirjade rakendamise ja võrdse kohtlemise põhimõtte järgimise olulisust;

30. märgib, et vaid viis liikmesriiki leiti olevat täielikult kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti sätetega; rõhutab, et stabiilsuse ja kasvu pakt töötati välja konsensusel alusel liikmesriikide vahel; toonitab, et suured avaliku sektori võla teenindamisega seotud kulud vähendavad avalike teenuste ja investeeringute huvides kasutatavaid vahendeid; nõustub niisiis tõsiasjaga, et suure võlakooormaga riikides on eelarvepuudujäägi vähendamine endiselt vajalik, kuid on seisukohal, et selline eelarve konsolideerimine peab toimuma viisil, mis kaitseks haavatavaid avalike teenuste kasutajaid, samuti avaliku sektori investeeringuid, ning kasvatab tulu õiglaselt suurema majanduskasvu abil;

Riiklike poliitikameetmete parem koordineerimine

31. tunneb heameelt häiremehhanismi aruande üle; väljendab rahulolu liikmesriikide sisemise tasakaalustamatuse järkjärgulise vähenemise üle; juhib tähelepanu mitme liikmesriigi välisele tasakaalustamatusele, sealhulgas kaubavahetusbilansi suurtele ülejääkidele; märgib, et ELi kui terviku turuosa on ülemaailmselt vähenenud;

32. juhib tähelepanu asjaolule, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse eesmärk ei ole mitte ainult hoida ära tugevat negatiivset mõju majanduskasvule ja tööhõivele riigi sees, vaid ka vältida läbimõtlematu riikliku poliitika mõju ülekandumist teistele euroala liikmesriikidele; võtab teadmiseks 2014. aasta detsembris kogunenud Euroopa Ülemkogu teate, et 2015. aastal minnakse aruteluga majandus- ja rahaliidu majanduspoliitika suurema koordineerituse üle edasi nelja juhi aruande vahendusel;

33. kinnitab oma seisukohta, et praeguse majanduse juhtimise raamistiku puhul jääb selle eeskirjade kohaldamisel ning asjaomaste institutsioonide ja organite toimimisel vajaka demokraatlikust vastutusest; palub komisjonil teha vajalikud ettepanekud, et tegeleda nõuetekohase demokraatliku vastutuse puudumise probleemiga ELi majanduse juhtimisel;

34. märgib, et tähelepanu tuleks pöörata nafta hinna suure languse mõjule ning kaaluda, kas see ootamatu tulu peaks jääma täielikult fossiilkütuste tarbijatele või saaks seda kasutada ühishuvides, kui valitsused tõstaksid fossiilkütuste maksumäära, et vähendada eelarvepuudujääki, rahastada investeeringuid, vältida kliimamuutusi käsitleva poliitika kahjustamist ja leevendada deflatsiooni mõju;

Kolmapäev, 11. märts 2015

ELi eelarve

35. rõhutab, et lähenemise ja stabiilsuse tagamiseks ELis tuleb liikmesriikide ja ELi eelarvete koostamisel esikohale seada avaliku sektori raamatupidamisaruannete täpsus; on veendunud, et täpsus on üks tegur, mis aitab üle saada usalduskriisist liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja ELi kodanike vahel – usaldamatusest, mis on hiljutisest finantskriisist saadik kasvanud;

36. kutsub ühtlasi üles ühtlustama riigieelarvete koostamisel kasutatavaid majandusprognose; leiab eelkõige, et rahvusvahelist majandusolukorda mõjutavaid tegureid tuleb ühtmoodi hinnata;

37. nõuab suuremat ühtsust avaliku sektori raamatupidamisandmete esitamisel, et parandada andmete võrreldavust ja hoida ära suuremat makromajanduslikku tasakaalustamatust; nõuab eelkõige, et liikmesriigid ühtlustaksid ELi eelarvesse tehtavate osamaksete arvestuse;

38. palub komisjonil 2015. aasta majandus- ja rahaliidu tugevdamise meetmetepaketi abil vähendada Euroopa poolaasta demokraatia defitsiiti;

39. leiab, et majanduse ja eelarve juhtimise Euroopa poolaasta raames on äärmiselt tähtis tihendada Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide vahelist koostööd; kohustub konstruktiivse partnerluse vaimus süvendama oma sidemeid liikmesriikide parlamentidega;

40. taunib asjaolu, et maksmata arvete hulk ELi eelarves õõnestab ELi usaldusväärset ning läheb vastuollu kõrgeimal poliitilisel tasandil seatud majanduskasvu ja tööhõive, eriti noorte tööhõive ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamise eesmärkidega, ning kardab, et see süvendab liidu ja tema kodanike vahelist lõhet;

41. nõuab mitmeaastase finantsraamistiku valimisejärgse vahekokkuvõtte tegemist, et analüüsida ja suurendada ELi rahastamisest tulenevat lisaväärtust liidu määratud konkurentsivõime, majanduskasvu, tööhõive ja säästvate energiavarustusele ülemineku eesmärkide täitmisel; palub komisjonil võtta vastu selgem meetodika, mis aitaks paremini jälgida strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega seotud ELi rahalisi vahendeid ja kulusid ja paremini hinnata nende mõju;

42. palub lisaks, et komisjon annaks aru, milline negatiivne mõju võib maksete hilinemisel olla Euroopa poolaasta kontekstis liikmesriikide võetud kohustustele;

43. märgib, et paljudes liikmesriikides ei ole avalikku haldust siiani tõhustatud, ehkki selle valdkonna täiustamine annaks säästu, kui halduskorraldus muudetakst ratsionaalsemaks ning vähendataks bürokraatiat ettevõtete ja kodanike jaoks;

44. on rahul, et komisjon oma 2015. aasta majanduskasvu analüüsis rõhutas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, sealhulgas noorte tööhõive algatuse majanduslikku tähtsust; tuletab meelde, et nimetatud fondid annavad ELis keskmiselt 10 % avaliku sektori investeeringutest, kuid olukord on riigiti väga erinev ja mõnes liikmesriigis võib nende arvele langeda kuni 80 % avaliku sektori investeeringutest; rõhutab, et struktuuri- ja investeerimisfondid on hea näide ELi eelarve ja liikmesriikide eelarvete vahelisest sünergiast, mille aluseks on ühiselt kokkulepitud, majanduskasvu ja investeeringute alastes partnerluslepingutes sätestatud ning strateegiaga „Euroopa 2020” kooskõlas olevad eesmärgid; toetab kõiki samme ELi ja liikmesriikide eelarvevahendite aruka ühiskasutuse suunas eesmärgiga tõsta tõhusust, stimuleerida majandust ning kahandada, tänu vahendite jagamise soodsale mõjule, riikide eelarvedefitsiiti;

45. juhib tähelepanu pakilisele vajadusele mõjusalt piirata maksupettusi, mis võivad ELi eelarve märkimisväärsetest vahenditest ilma jätta;

Kolmapäev, 11. märts 2015

46. palub, et komisjon esitaks selliste ELi programmide nagu Euroopa ühendamise rahastu ja „Horisont 2020” vahendite kasutuselevõtmise võimaliku mõju analüüsi;

47. kutsub liikmesriike üles paigutama oma vahendeid Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, mille eesmärk on maksimeerida avalike kulutuste mõju ja tuua juurde erainvesteeringuid;

o

o o

48. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa Keskpangale.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0068

Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2015. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektid**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2015. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta (2014/2222(INI))**

(2016/C 316/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 9,
- võttes arvesse ELi toimimise lepingu artikleid 145, 148, 152 ja artikli 153 lõiget 5,
- võttes arvesse ELi põhiõiguste hartat, eelkõige selle IV jaotist (Solidaarsus),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 349, milles käsitletakse äärepoolseimatele piirkondadele suunatud erimeetmeid,
- võttes arvesse muudetud Euroopa sotsiaalhartat, eelkõige selle artiklit 30, mis käsitleb õigust kaitsele vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse eest,
- võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2014. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta, ning 2014. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 22. oktoobri 2014. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2014. aasta prioriteetide rakendamise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2014. aasta teatist „2015. aasta majanduskasvu analüüs“ (COM(2014)0902) ja sellele lisatud ühise tööhõivearuande projekti,
- võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2014. aasta teatist „Investeerimiskava Euroopa jaoks“ (COM(2014)0903),
- võttes arvesse komisjoni 13. jaanuari 2015. aasta teatist „Stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikum kasutamine“ (COM(2015)0012),
- võttes arvesse komisjoni 2. oktoobri 2013. aasta teatist „Majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme tugevdamine“ (COM(2013)0690),
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal: aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ (COM(2010)2020),
- võttes arvesse oma 25. novembri 2014. aasta resolutsiooni strateegia „Euroopa 2020“ tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni 18. aprilli 2012. aasta teatist „Töövõimalusterohke majanduse taastumine“ (COM(2012)0173),
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2010. aasta teatist „Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm: sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse Euroopa raamistik“ (COM(2010)0758), ning Euroopa Parlamendi 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni selle kohta ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0129.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0038.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0060.

⁽⁴⁾ ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 57.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- võttes arvesse komisjoni teatist „Noortele pakutavate võimaluste algatus” (COM(2011)0933),
 - võttes arvesse komisjoni 20. veebruari 2013. aasta teatist „Sotsiaalsed investeeringud majanduskasvu ja ühtekuuluvuse edendamiseks – sealhulgas Euroopa Sotsiaalfondi rakendamine aastatel 2014–2020” (COM(2013)0083),
 - võttes arvesse oma 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni troika (Euroopa Keskpank, Euroopa Komisjon ja Rahvusvaheline Valuutafond) rolli ja tegevuse tööhõivealaste ja sotsiaalsete aspektide kohta seoses euroala programme kohaldavate riikidega ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 11. juuni 2013. aasta resolutsiooni sotsiaalelamute kohta Euroopa Liidus ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 15. aprilli 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu võimaluste kohta aidata kaasa ettevõtjatele, ettevõtetele ja idufirmadele uute töökohtade loomiseks soodsa keskkonna kujundamisele ⁽³⁾,
 - võttes arvesse oma 17. juuli 2014. aasta resolutsiooni noorte tööhõive kohta ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 5. detsembri 2014. aasta raportit „Global Wage Report 2014/2015” (2014.–2015. aasta töötasusid käsitlev üldaruanne),
 - võttes arvesse OECD 9. detsembri 2014. aasta töödokumenti „Trends in Income Inequality and its Impact on Economic Growth” (sissetulekute ebavõrdsuse ja selle majanduskasvule avalduva mõju arengusuundumused),
 - võttes arvesse komisjoni 7. juuli 2014. aasta teatist „Keskkonnasäästliku tööhõive algatus. Keskkonnasäästliku majanduse tööhõivepotentsiaali vallandamine” COM(2014)0446,
 - võttes arvesse oma 14. septembri 2011. aasta ⁽⁵⁾ ja 16. jaanuari 2014. aasta ⁽⁶⁾ resolutsioone ELi kodutuse kaotamise strateegia kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A8-0043/2015),
- A. arvestades, et Euroopa peab pühenduma sotsiaalse turumajanduse mudelile, et tagada jätkusuutlik majanduskasv ja pakkuda järgmisele põlvkonnale töökohti, mitte jätta neile võlad;
- B. arvestades, et ELi majanduslik ja sotsiaalne seis on jätkuvalt nõrk, ning arvestades, et vastavalt komisjoni 2014. aasta sügise majandusprognoosile on majanduse taastumine endiselt ebakindel; arvestades, et vaatamata euroala viimase kahe aasta negatiivsetele kasvumääradele peaks euroala majanduskasvu määr 2014. aastal ulatuma 0,8 %-ni ja 2015. aastal 1,1 %-ni; arvestades, et vaid vähestel liikmesriikidel on paremad prognoosid, ning arvestades, et komisjon on viimastel aastatel prognoose süstemaatiliselt allapoole korrigeerinud; arvestades, et hoolimata asjaolust, et prognoositud üldist puudujääki on ELi 28 liikmesriigis 2014. aastal vähendatud 3 %-ni, on see mõnedes liikmesriikides jätkuvalt suur, mis näitab eelarve konsolideerimise vajadust, et viia see kooskõlla majanduskasvuga ning paremate ja jätkusuutlike töökohtadega, kuna majanduskasvu taastumist ei saa pidada ei jõuliseks ega toetatuks;
- C. arvestades, et majanduskriisi ajal vastu võetud eelarve konsolideerimise kiire võimalus on takistanud liikmesriikidel täita strateegia „Euroopa 2020” eesmärgi, mis näitab seda, et eelarvepoliitika põhimõtteid tuleks diferentseerida ja kohandada vastavalt iga liikmesriigi olukorrale; arvestades, et naftahindade järsk langus võib paljudes ELi liikmesriikides majandust veelgi hoogustada, eriti kui see väljendub kiiresti perede ja ettevõtete vähendatud energiakuludes;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0240.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0246.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0394.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0010.

⁽⁵⁾ ELT C 51 E, 22.2.2013, lk 101.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0043.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- D. arvestades, et EL peab jätkuvalt parandama majandus- ja sotsiaalpoliitikat, eesmärgiga saavutada võimalikult kiiresti strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid, ületades samal ajal kestva stagnatsiooni ja deflatsiooni ohud, ning arvestades, et selleks tuleb jätkuvalt pingutada ja edendada investeeringuid ja struktuurireforme, mis suurendavad majanduse konkurentsivõimet sotsiaalselt vastutustundlikul viisil; arvestades, et ressursitõhusale majandusele üleminekuks ja säästvaks arenguks on vaja ökoloogilist ümberkujundamist; arvestades, et ELi osatähtsus maailma majanduses on kriisi, tööstusliku baasi kaotamise ning investorite ja ettevõtjate vähese usaldamise tõttu vähenemas, samas kui muud riigid on jõudsalt taastumas; arvestades, et IMFi 2014. aasta oktoobris antud hinnangu kohaselt oli euroala majanduslanguse tõenäosus suurenenud ning võis aasta lõpuks kasvada 35–40 %-ni;
- E. arvestades, et liikmesriikidel on põhiroll tööhõivepoliitika, sealhulgas noorte tööhõive poliitika elluviimises, ja et selliseid meetmeid saab kõige paremini ellu viia riiklikul tasandil;
- F. arvestades, et EL peab võimalikult kiiresti lahendama oma elanikkonna kiire vananemise küsimuse;
- G. arvestades, et vaatamata olukorra paranemisele mõnes liikmesriigis püsib tööpuudus enneolematult kõrgel tasemel ja ELis ei ole tööd ligikaudu 25 miljonil inimesel; arvestades, et pikaajaline töötus on murettekitavalt kõrgel tasemel ning 12 miljonit inimest on tööta olnud üle aasta (üle 4 % rohkem kui eelnenud aastal); arvestades, et noorte tööpuuduse määra ei ole märgatavalt vähenenud (see on vähenenud ainult 1,9 % võrreldes 2013. aastaga), küündides ELis keskmiselt 21,2 %-ni; arvestades, et 75 % ELi pikaajalistest töötutest on alla 35-aastased; arvestades, et välja arvatud mõnes liikmesriigis, on tööturu olukord eriti kriitiline noorte jaoks, sõltumata nende haridustasemest;
- H. arvestades, et Euroopa Sotsiaalfondi tuleb koos noortegarantii ja noorte tööhõive algatusega õigesti ja täielikult kasutada, et rahastada jätkusuutlikke projekte tööpuudusega ning eelkõige noorte tööpuudusega võitlemiseks;
- I. arvestades, et mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noorte) osatähtsus on jätkuvalt suur, ja arvestades, et selles rühmas on ülekaalus roma noored;
- J. arvestades, et erinevad tegurid – sealhulgas suutmatus luua soodsat keskkonda investeeringute ja majanduskasvu ergutamiseks, turupõhiste tulude vähendamine ja sotsiaalsete siirete mõju vähenemine aja jooksul⁽¹⁾ ning mõnede liikmesriikide pingutused taastada majanduslik tasakaal, kärpides sotsiaalkaitsele tehtavaid kulutusi – on kaasa toonud leibkondade käsutuses oleva kogusissetuleku vähenemise, suurendades nende Euroopa perede arvu, keda ohustab tõrjutus, ning suurendades murettekitaval määral ebavõrdsust, sealhulgas soolist ebavõrdsust; arvestades, et iga neljas eurooplane seisab silmitsi vaesusriskiga; arvestades, et ebakindlus ja vaeghõive on haripunkti ning et poolte töötajate jaoks ei piisa töökoha leidmisest, et nad vaesusest välja pääseksid;
- K. arvestades, et viimastest jäädvustatud arvudest 2013. aasta kohta nähtub, et 28 liikmesriigiga ELi tööjõu hulgas oli pikaajalise töötuse tase enneolematult kõrge – 5,1 %; arvestades, et pikaajalisel töötusel ei ole ainult otsustavad tagajärjed kogu inimese elule, vaid sellest võib ELis saada struktuurne tööpuudus;
- L. arvestades, et 25,1 % ELi elanikkonnast ohustab praegu vaesus ja sotsiaalne tõrjutus; arvestades, et laste vaesumise keskmine kasvukiirus on suurem kui üldise vaesumise keskmine kasvukiirus, ning arvestades, et mõnes liikmesriigis elab iga kolmas laps allpool vaesuspääsi;
- M. arvestades, et eakad töötajad on kõige tõenäolisem pikaajaliste töötute rühm; arvestades, et 2012. aastal töötasid üksnes pooled töötajatest vanuses 55–65; arvestades, et eakamad inimesed kannatavad rohkem selle all, et avalik sektor vähendab kulutusi sotsiaal- ja tervishoiuteenustele ning sotsiaalsetele hüvedele; arvestades, et mõne eakate inimeste kategoorial, näiteks üle 80-aastastel inimestel, eakatel naistel, eakatel sisserändajatel või rahvusvähemuste eakatel esindajatel on eriti suur risk sattuda vaesusse;

⁽¹⁾ Komisjoni ja nõukogu ühise tööhõivearuande projekt järgmise dokumendi juurde: Komisjoni teatis „2015. aasta majanduskasvu analüüs” (COM(2014)0906), lk 44. Vt ka OECD tööhõive tegevuskava 2014, http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/employment/oecd-employment-outlook-2014_empl_outlook-2014-en#page1.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- N. arvestades, et teatud liikmesriigid on kriisi lahendamiseks tõsiselt kärpinud avaliku sektori kulutusi, samas kui reaktsioonina tööpuudusele on suurenenud nõudlus sotsiaalkaitse järele; arvestades, et riigieelarve eraldised sotsiaalkindlustusse on veelgi kahanenud, sest laekumised on töökohtade ulatuslike vähendamise või palgakärbete algusest langenud, ohustades tõsiselt Euroopa sotsiaalmudelit; arvestades, et nõutavad reformid ei vasta kodanike vajadustele ja ootustele tööhõive- ja sotsiaalsfääris;
- O. arvestades, et vaesuse vähendamine ei ole ainult strateegia „Euroopa 2020” üks peamistest eesmärkidest, vaid ka liikmesriikide sotsiaalne vastutus, ning inimväärne ja jätkusuutlik töö on parim viis vaesusest pääsemiseks; arvestades, et seega tuleb pingutused suunata juurdepääsu hõlbustamisele töökohtadele, eriti nende puhul, kes on tööturust kõige kaugemal; arvestades, et tööturu iseloomustab jätkuvalt suur ebavõrdsus töötingimuste puhul, ning arvestades, et naised, kes on vanemad kui 55-aastased, ähvardab suurem oht elada vaesuses või olla sotsiaalselt tõrjutud kui mehed;
- P. arvestades, et sotsiaal-majanduslikud erinevused on liikmesriikide vahel veelgi süvenenud, samal ajal kui piirkondliku lähenemise eesmärgiga seoses on olukord vastupidine; arvestades, et keskuse ja perifeeria vaheline lõhe tööpuuduse määra puhul on kasvanud 3,5 %-lt 2000. aastal 10 %-le 2013. aastal; arvestades, et sellise lahknevusega võib kaasneda killustumine ning et see ohustab ELi majanduslikku stabiilsust ja sotsiaalset ühtekuuluvust; arvestades, et kuuendas ühtekuuluvusaruandes rõhutatakse struktuurifondide rolli ebavõrdsusest ülesaamiseks, eelkõige kriisi ajal;
- Q. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 174 sätestatakse järgmist: „Selleks et edendada oma igakülgselt harmoonilist arengut, töötab liit välja ja rakendab meetmeid majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks. Iseäranis taotleb liit eri regioonide arengutaseme ühtlustamist ning mahajäämuse vähendamist kõige ebasoodsamates piirkondades. Asjaomaste regioonide puhul pööratakse erilist tähelepanu maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ja regioonidele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, näiteks väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimatele piirkondadele, saartele, piiriülestele ja mäestikualadele”;
- R. arvestades, et piirkondades ja regioonides, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, on töötuse määr tavaliselt kõrgem, majanduskasv väiksem ja nende potentsiaali suurendamiseks tehakse vähe olulisi investeeringuid;
- S. arvestades, et Euroopa Parlament on viimased kaks aastat hoiatanud deflatsioonist tulenevate sotsiaalsete riskide eest, pidades silmas väikest majanduskasvu, kõrget töötusemäära ja survet palkade alandamiseks; arvestades, et Euroopa Keskpank on prognoosinud pikas perspektiivis madalat inflatsiooni ning hoiatanud selle mõju eest sisenõudlusele, majanduskasvule ja tööhõivele; arvestades, et deflatsioon on saanud alates 2014. aasta augustist reaalsuseks kaheksas liikmesriigis (euroala piires kuues); arvestades, et ELis takistavad nõudlust ja töökohtade loomist väga suurel määral VKEdes piiratud laenuvõimalused ning vajadus vähendada avaliku ja erasektori võlakooormat, pidades eelkõige silmas hüpoteeklaene; arvestades, et inflatsioonimäära vähenemine suurendab neid raskusi tunduvalt, kergitades reaalin-tressimäära ja tegelikku võlakooormust, ning võib viia majanduslanguse nõiareringini; arvestades, et EKP reageeris kõigile neile aspektidele 22. jaanuaril 2015, rakendades laiendatud varaostukava programmi igakuiste kombineeritud varaostude kaudu summas 60 miljardit eurot; kava planeeritakse rakendada vähemalt 2016. aasta septembrini;
- T. arvestades, et ELi majanduse lühiajalise tõhustamise eesmärgil võib väljavedude suurendamiseks kasutada ekspanstiivset rahanduspoliitikat;
- U. arvestades, et investeeringute suurendamiseks ELis võib kasutada madalaid intressimäärasid;
- V. arvestades, et eelarve konsolideerimine on suurenenud ning seatud on uus põhieesmärk – keskenduda rohkem struktuursele kui tsüklilisele eelarvepuudujäägile; arvestades, et sellest hoolimata on fiskaalvõimenduse määr praeguses kontekstis ikka veel väga kõrge; arvestades, et tuleb saavutada keskpika perioodi eesmärk ja võla vähendamise eesmärk, et luua keskkond, millega soodustatakse majanduskasvu ja töökohtade loomist; arvestades, et tuleb süstemaatiliselt hinnata nende meetmete sotsiaalset, majanduslikku ja soolist mõju;

Kolmapäev, 11. märts 2015

- W. arvestades, et ELi avaliku ja erasektori investeeringud on häirivalt vähenenud ning praegu on need peaaegu 20 % alla kriisieelse taseme ning see on madalam kui tema peamistel majanduspartneritel mujal maailmas; arvestades, et investeerimine paremate ja jätkusuutlike töökohtade loomisse, inimkapitali, teadusuuringutesse ja innovatsiooni (sealhulgas väiksemad projektid), ressursitõhusasse energialiitu, ühtsesse digitaalsesse turgu, ettevõtluse ja VKEde parema ärikeskkonna edendamisse peab olema nii komisjoni kui ka liikmesriikide jaoks esmane prioriteet, sest investeeringud neis valdkondades on otsustava tähtsusega mitte ainult majanduse elavdamisel, vaid ka ELi majanduspotentsiaali kasvatamisel ja jõukuse loomisel;
- X. arvestades, et liikmesriikide parlamentide, Euroopa Parlamendi, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja tööturu osapoolte ebapiisav osalemine ELi poolaasta protsessis nii riiklikul kui ka ELi tasandil on takistanud reformide omaksvõtmist liikmesriikide poolt, kaasavate, sotsiaalsete ja jätkusuutlike lahenduste väljatöötamist ning vähendanud kodanike usaldust Euroopa-projekti vastu;
- Y. arvestades, et palgataseme kehtestamine kuulub liikmesriikide pädevusse;

Kaugeleulatuvate eesmärkidega majanduspoliitika majanduse elavdamiseks, kvaliteetsete töökohtade loomiseks ja deflatsiooniga võitlemiseks

1. tunneb heameelt komisjoni tervikliku lähenemisviisi üle majanduskasvule, mis tugineb kolmele peamisele sambale: Euroopa investeerimiskava, struktuurireformid ja eelarvepoliitilised kohustused; nõuab stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate eeskirjade raames sihiteadlikku ekspansiivset majandus- ja eelarvepoliitikat, et stimuleerida arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu ning luua paremaid ja jätkusuutlikke töökohti; rõhutab, et solidaarsus on põhiväärtus, millele Euroopa Liit on rajatud; kutsub komisjoni üles toetama liikmesriikide pingutusi, andes konkreetseid soovitusi, mis on kasulikud neile ja ELile tervikuna ning ei käsitle ainult eelarve konsolideerimist, vaid ka struktuurireforme sotsiaalselt tasakaalustatud ning majanduslikult tõhusal ja jätkusuutlikul moel; rõhutab, et madal inflatsioon juba kasvatab reaaltressimäärasid, samuti avaliku ja erasektori reaalvõlga, mis koos suure pikaajalise ja noorte tööpuudusega pärsib kasvu ja suurendab vaesust;
2. on teadlik seosest eelarvepoliitiliste kohustuste ning investeeringute ja struktuurireformide vajaliku stimuleerimise vahel liikmesriikides stabiilsuse ja kasvu pakti kontekstis; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni teatise „Stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikum kasutamine“ üle; kutsub partnereid üles rakendama reforme, kasutades eeskirjades ja kokkulepetes juba sisalduvat paindlikkust, kui liikmesriike peaks ohustama ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, tagamaks, et eelarvepoliitilised kohustused vastavad majanduskasvule, töökohtade loomisele ja heoluriigile;
3. rõhutab vajadust struktuurireformide järele liikmesriikides; märgib, et kuigi mõnedel liikmesriikidel, kes on reforme rakendanud, on õnnestunud konkurentsivõime ülemaailmsel turul taastada, peaksid need reformid olema kooskõlas aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu ning inimväärsete töökohtade loomisega; nõuab kõnealuste eesmärkide saavutamist, nende reformide eesmärkide laiendamist, et kaasata nendesse sellised valdkonnad nagu digitaalne ühtne turg, energialiit või eelarvereformid; on arvamusel, et tööturul edendatavate reformidega tuleb kehtestada ka paindlikkus ja turvalisus, mida on vaja killustatuse lõpetamiseks ja korralike palkade tagamiseks;
4. tunneb heameelt, et uue poliitikakogumiga jätkatakse panustamist eelarve konsolideerimise ja struktuurireformide varem paika pandud prioriteetidesse; siiski leiab, et iga-aastases majanduskasvu analüüsis tuleks rohkem tähelepanu pöörata kogunõudlusele ning selle seotusele palgakasvu ja sotsiaalse ebavõrdsusega; rõhutab, et makromajanduslike tasakaalunihete vähendamise peamine prioriteet ei peaks olema jooksevkonto ülejäägi suurendamine, vaid majanduskasvu määra tõstmine, investeeringute ja tööhõive suurendamine ning vaesuse vähendamine;
5. tunneb muret, et ELi investeeringud on viimastel aastatel märkimisväärselt vähenenud ja on praegu peaaegu 20 % alla kriisieelse taset; juhib hoiatavalt tähelepanu asjaolule, et kahanemine on olnud veelgi suurem liidu äärealadel asuvates liikmesriikides, kus eelarve konsolideerimine oli karmim; tõstab esile töökohtade potentsiaali rohelistes majandustes, mis võiks komisjoni hinnangute kohaselt luua ainuüksi energiatõhususe ja taastuvenergia sektorites 2020. aastaks 5 miljonit töökohta, tingimusel et kehtestatakse ambitsioonikas kliima- ja energiapoliitika; kutsub liikmesriike üles tagama piisavad investeeringud nendes sektorites ning nägema ette töötajate tulevase oskusi;

Kolmapäev, 11. märts 2015

6. tunneb heameelt tõsiasja üle, et komisjoni 2015. aasta strateegia üks alustalasid on investeerimine ning kutsub üles asjaomast kava viivitamata ellu viima; võtab teadmiseks asjaolu, et liikmesriigi panust Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) ei võeta arvesse pakti ennetavate ja korrigeerivate meetmete kohaste eelarvekorrektsioonide kindlaks määramisel;

7. leiab, et komisjoni 2015. aasta strateegia kolme tugisammast tuleks rakendada üheskoos, et suurendada investeeringuid vastutustundlikul viisil valdkondades, kus avaldub reaalne mõju majanduskasvule ja töökohtade loomisele nagu digitaalmajandus, keskkonnahoidlikud sektorid ja tervishoid;

8. võtab teadmiseks asjaolu, et EFSI hakkab kasutama ELi olemasolevaid vahendeid ja mitte hankima avaliku sektori „värsket” raha, erandiks täiendavad 5 miljardit eurot Euroopa Investeeringupangalt (EIP); rõhutab riske, mis kaasnevad fondi ebapiisava rahastamisega, mis omakorda tuleneb liigoptimistlikest ootustest, et suurem osa vajalikest rahalistest vahenditest suudetakse ligi meelitada erainvestoritelt; kutsub EIP-d üles kaaluma üleminekut puhtalt äripanganduselt projektide kindlaks määratud kriteeriumidel ja läbipaistvusel põhinevale riskihindamismudelile; kutsub komisjoni üles uurima võimalusi, kuidas kasutada EIPi eelarvet ja muid uusi ressursse, et tagada lahenduste leidmine;

9. kutsub komisjoni ja Euroopa Investeeringupanka üles hindama seda, kuidas majanduskriis on mõjutanud pangandussüsteemi ja EIP vahenditest makstavate toetuste lõppsajaajaid, pidades eelkõige silmas VKEsid, sotsiaalmajanduse sektorit ja riigiettevõtteid;

10. rõhutab tõsiasja, et ESFI peab keskenduma uute investeeringute tekitamisele investoritele vähem huvi pakkuvates valdkondades ning mitte selliste investeeringute korvamisele, mida oleks tehtud mujal (väljatõrjumine), või suure kasumlikkusega investeeringutele, mida oleks tehtud igal juhul (tühimõju); kutsub komisjoni üles kaasama ja soosima sotsiaalseid investeeringuid, mis mitte üksnes ei tekita finantstulu, vaid toovad kaasa ka positiivse ülekanduva mõju ühiskonnale, nagu seda on investeeringud inimkapitali või investeeringud, millel on suur mõju püsivate töökohtade loomisele või sotsiaalsele kaasamisele ja vaesuse vähendamisele, näiteks sotsiaalkaitsesüsteemid ja sotsiaalteenused, või investeeringud sotsiaalmajandusse; kordab nõuet rakendada sotsiaalsete investeeringute paketti;

11. kutsub komisjoni üles tagama investeeringute jõudmine majanduslikult nõrgematesse kõrge tööpuudusega piirkondadesse ja nende piirkondade VKEdeni, arvestades viimaste väga piiratud rahastamisvõimalusi, selleks et kindlustada nende jõupingutuste oluline mõju seal, kus neid kõige rohkem vajatakse, pidades valikute tegemisel nõuetekohaselt silmas investeeringute majanduslikke põhijooni; toetab komisjoni seisukohta, et sellised kasvavad sektorid nagu digimajandus, keskkonnahoidlikud sektorid ja tervishoid vajavad kvalifitseeritud tööjõudu;

12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegelema konkreetsete tõhustatud mehhanismidega, et rakendada investeerimisprogramme äärepoolseimates piirkondades, mille kaugus, geograafiline hajutatuse, ebakindel majandus ja looduslikust eripärast tingitud piirangud põhjustavad eriti suurt ebavõrdsust juurdepääsul töövõimalustele, kaupadele ja teenustele;

13. palub komisjonil arvestada investeeringute majanduslike põhijoonte kavandamisel piirkondadega, kus ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused on rasked ja püsivad, eriti juurdepääsu puhul lairibaühendusele;

14. kutsub komisjoni üles vaatama põhjalikult läbi ja täiustama ELi-EIP projektivõlakirjade algatust, mis sai alguse 2012. aastal katseprojektina kokkuvõtte tegemiseks Euroopa investeerimiskavast ja eesmärgiga suurendada selle rolli tööhõive edendamisel; nõuab sellega seoses ka sotsiaalsete investeeringute paketi raames esile kerkinud sotsiaalsete võlakirjade kontseptsiooni üksikasjalikku läbivaatamist;

Vastutustundlik poliitika, mis keskendub uuesti investeeringutele, kvaliteetsete töökohtade loomisele ja majanduskasvule

15. märgib, et Euroopa investeerimiskava on vajalik täiendus jätkusuutliku majanduskasvu ja töökohtade loomise stimuleerimise nimel tehtavatele jõupingutustele, mida edu saavutamiseks tuleb toetada avaliku ja erasektori ressursidega; väljendab rahulolu tõsiasja üle, et 2015. aasta majanduskasvu analüüsis nõutakse eelarveülejäägiga riikidelt jätkuvalt pingutusi, et turgutada Euroopas nõudlust ja ergutada investeerimist;

Kolmapäev, 11. märts 2015

16. tunneb heameelt selle üle, et eelarve konsolideerimise tempo on tõusnud ja seatud on uued põhieesmärgid – keskenduda rohkem struktuurilistele kui tsükliilistele puudujääkidele, millel peaks olema positiivne mõju tööhõivele ja jätkusuutlikule majanduskasvule; märgib siiski, et fiskaalvõimendus on praeguses kontekstis sellest hoolimata väga kõrge ning et sellel on paratamatult negatiivne mõju majanduskasvule ja töökohtade loomisele, aga ka sotsiaalkaitsesüsteemide jätkusuutlikkusele; kutsub komisjoni üles hõlbustama maksimaalse paindlikkuse kasutusvõimalusi stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate eeskirjade raames;

17. kutsub üles töötama välja Euroopa raamistikku, et tagada Euroopa investeerimiskava kohaste kõigi investeeringute märgatav mõju jätkusuutliku majanduskasvu ja kvaliteetsete töökohtade loomise ning sotsiaalvaldkonna edenemise stimulaatorina; palub komisjonil jälgida ja kontrollida kava kohaseid investeeringuid ning ühtlasi auditeerida ja mõõta investeeringute majanduslikku ja sotsiaalset reaalmõju; kutsub komisjoni üles kaasama Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi eksperdikomisjoni, kes kinnitab rahastatavate projektide valiku, sotsiaalpoliitika valdkonna asjatundjaid ning tagama, et üks valiku põhikriteeriume oleks positiivne sotsiaalne mõju;

18. rõhutab, kui tähtis on stabiilsuse ja kasvu pakti praeguste eeskirjade paindlikkus, et tagada manööverdamisruum sotsiaalsetele investeeringute ja eelkõige inimestesse tehtavate investeeringute puhul, mis annavad neile vajalikud oskused ja loovad toetavad tingimused tootlikuks ja täisväärtuslikuks osalemiseks majanduses ja ühiskonnas kogu elu jooksul; rõhutab sellega seoses sotsiaalse majanduse potentsiaalset rolli püsivate, kaasavate ja kvaliteetsete töökohtade loomisel;

VKEde rahastamise taastamine erasektori investeeringute ja töökohtade loomise ergutamiseks

19. rõhutab, et kuigi töökohtade loomine toetub ELis peamiselt VKEdele, on viimastel endiselt väga raske rahalisi vahendeid leida ning nad on murettekitavalt suurtes võlgades; kiidab seepärast heaks komisjoni uued soovitusel VKEde rahastamisvõimaluste kohta, mis hõlmavad uut lähenemisviisi maksejõuetusele ja äritegevuse ebaõnnestumisele; nõuab liikmesriikidelt edasisi jõupingutusi võla restruktureerimiskava kui ühe sel eesmärgil kasutatava vahendi täiustamiseks; palub komisjonil vajaduse korral aidata riigipõhiste soovitude vahendusel kaasa oma 12. märtsi 2014. aasta soovitusel sätestatud põhimõtete rakendamisele liikmesriikide tasandil; rõhutab, et naiste juhitud ettevõtetel ja VKEdel on raskem leida rahastamisvõimalusi; kutsub komisjoni üles sellist olukorda põhjustavaid tegureid analüüsima ja tegema ettepanekuid selle lahendamiseks;

20. rõhutab, kui tähtis on luua Euroopas ettevõtluskultuur, vähendades selleks takistusi füüsilisest isikust ettevõtjana töötamisele ja ettevõtete loomisele; juhib tähelepanu asjaolule, et sellele võib kaasa aidata selliste rahaliste toetuste aruka ühitamise abil, mis pärinevad näiteks Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi mikrorahastamise ja sotsiaalse ettevõtluse tegevussuuna alt, või avalikus halduses ühtset kontaktpunkti käsitlevate lahenduste abil uue ettevõtte registreerimiseks;

21. tunneb muret, et euroala finantsvaldkonna killustatus ohustab mõningatel juhtudel VKEde kasvu ja jätkusuutlikkust; kutsub üles taastama VKE jaoks investeerimist ja töökohtade loomist võimaldavat majanduse laenuandmisvõimet, samuti hõlbustama juurdepääsu ettevõtlusele ning VKEde juurdepääsu niisugustele programmidele nagu COSME või Horisont 2020;

22. kutsub liikmesriike üles kaotama füüsilisest isikust ettevõtjate, mikroettevõtete ja VKEde tarbetut halduskoormust ja bürokraatiat ning hõlbustama idufirmadega seotud tingimusi;

23. kiidab heaks komisjoni ja EIP ühise VKEdele mõeldud laenurahastamisskeemi, mille raames kasutatakse struktuurifonde, et kiirendada investeerimist sellistesse ettevõtetesse töökohtade loomise hoogustamiseks; kutsub Euroopa Keskpanga üles seda poliitilist meetodit täiendama ning uurima võimalusi, kuidas osta VKEde varasid ja toetada VKEde arengut mõnede liikmesriikide headel tavadel põhinevate kvantitatiivse lödvendamise programmide raames või toimida rahastamisallikate jaoks tagatise andjana VKEde puhul, kes loovad paljudes liikmesriikides kuni 80 % töökohtadest;

24. võtab teadmiseks Euroopa Keskpanga laiendatud varaostukava, mis läheb taas kord pangandussüsteemi; kutsub seepärast Euroopa Keskpanga üles optimeerima oma potentsiaali reaalmajanduse edendamiseks, andes laenu majanduskasvu kiirendamiseks ning töötuseprobleemi lahendamiseks ELis;

Kolmapäev, 11. märts 2015

25. kiidab heaks komisjoni teatatud meetmed töökohtade loomise hoogustamiseks VKEdes, pakkudes pangalaenule alternatiive, ning meetmed õigus- ja fiskaalraamistiku parandamiseks, et suurendada pikaajalisi investeeringuid VKEdesse; nõuab, et nimetatud meetmed rakendataks viivitamata; palub komisjonil toetada ka väiksemamahulisi projekte; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma VKEde rahastamiseks rahastamiskooperatiivide (krediidiühistute) loomist alternatiivsete rahastamisvahenditena ning võimaldama VKEdele paremat juurdepääsu hangetele ja rahastamisele ELi ja liikmesriikide tasandil;

26. rõhutab VKEdega seotud vahendusorganisatsioonide (nt kaubanduskojad) olulisust kordistava mõjuga „mootoritena” VKEdega seotud ELi poliitikameetmete rakendamisel ning kutsub komisjoni üles alustama nendega partnerlusdialoogi, kuidas VKEdega seotud ELi poliitikameetmeid saaks kvaliteetsete töökohtade loomise kiirendamiseks paremini rakendada;

Rahaliste vahendite tõhusam kasutamine

27. rõhutab, et majanduskasvu ja tööhõive valdkonna poliitikameetmel on erinev territoriaalne mõju sõltuvalt ELi iga piirkonna konkreetsest olukorrast ning et piirkondlikud erinevused on kriisi algusest alates süvenenud; rõhutab, et majanduskasvu ja tööhõive suurendamiseks ning samal ajal territoriaalse ühtekuuluvuse säilitamiseks tuleks riigipõhistes soovitusetes arvesse võtta territoriaalseid erinevusi liikmesriikide piires;

28. on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitika meetmel on oluline osa sisekonkurentsi ebaühtluse ja struktuurilise tasakaalustamatuse vähendamisel piirkondades, kus see on enim vajalik; palub komisjonil kaaluda asjakohaseid lahendusi liikmesriikide jaoks, kus on küll väga suur tööpuudus, kuid kes kaasrahastamisraskuste tõttu on sunnitud ELi vahendid tagastama; palub komisjonil kaaluda eelrahastamist, et hõlbustada nimetatud liikmesriikidel nende vahendite kasutamist täiel määral ajavahemikul 2014–2020, tagades samal ajal alati eelarvestutuse põhimõtte järgimise;

29. palub komisjonil võtta kiiresti meetmeid maksudumingu, maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidmise vastu võitlemiseks, ning nõuab, et nõukogu tasandil kiidetaks heaks ambitsioonika finantstehingute maksu kehtestamine;

30. on kindlalt veendunud, et ELi rahalisi vahendeid, eriti noorte tööhõive algatuse ja Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) vahendeid, ei tohiks kasutada riiklike meetmete subsideerimiseks, vaid selleks, et pakkuda täiendavat toetust viisil, mis täiendab ja tõhustab riiklike programme vastavalt liikmesriikide otsusele;

31. kutsub komisjoni, liikmesriike ja piirkondi üles tagama ELi fondide 2007.–2013. aasta vahendite täielikku rakendamist ning viima ESFi ja muid Euroopa struktuurifonde igakülgsele vastavusse strateegiaga „Euroopa 2020”; kutsub komisjoni üles rangelt kontrollima ESFi vaesusevastase meetme 20 % sihtotstarbelist kasutamist; kutsub komisjoni üles lisama järgmise aasta majanduskasvu analüüsi ja riigipõhisesse soovitusesse peatükki, mis käsitleb Euroopa enim puudust kannatavatele isikutele suunatud abifond vahendite rakendamist;

32. kutsub komisjoni üles töötama välja energiaturgude struktuurireforme, et kujundada välistest allikatest vähem sõltuv ja paindlik energialiit ning mitmekesistada tarneallikaid (näiteks Alžeeria gaas);

Reformid kasvuvõimaluste, inimressursi ja tootlikkuse suurendamiseks

33. märgib, et jätkusuutlikule majanduskasvule ning paremate ja püsivate töökohtade loomisele suunatud otsusekindlad investeerimiskavad, samuti Euroopa Keskpanga meetmed võivad olla tulemuslikud üksnes juhul, kui need on seotud riiklike reformidega, mis suurendavad kvaliteetsete töökohtade osakaalu, tõstavad aktiivsust ja tootlikkust, arendavad inimkapitali kõigis vanuserühmades, sealhulgas kõige haavatavamad rühmad, ning toetavad tugevaid sotsiaalseid sotsiaalkaitstesüsteeme; juhib tähelepanu tõsiasjale, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus riiklike tööturuasutuste koostöö tõhustamise kohta on otsustav element tööturgude täiustamisel; on veendunud, et struktuursete tööturureformidega tuleks kehtestada sisemised paindlikkusmeetmed, mille eesmärk on säilitada tööhõive ka häirunud majanduse tingimustes, kanda hoolt töökohtade kvaliteedi eest ja pakkuda kindlustunnet töökohtade vahetamise puhul, samuti kindlustada töötushüvitisüsteemide olemasolu, mis põhinevad realistlikul aktiivse töötusimise nõudel, tagavad piisavalt tuge koondatud töötajatele ja on seotud tööturule naasmist toetavate poliitikameetmetega;

Kolmapäev, 11. märts 2015

34. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma innovaatilisi viise investeeringute ergutamiseks ELis; toob esile ettevõtete viimase aja suundumuse tuua tootmine ja teenused tagasi ELi ning sellest tulenevad võimalused töökohtade loomiseks, eriti noortele; on veendunud, et ELi majandusel on ainulaadne võimalus kiirendada seda töökohtade tagasitoomise suundumust;

35. palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja täpseid vajadusi arvestavad poliitikasuunad, et toetada kvaliteetsete töökohtade loomist pikaajalistele töötutele, eakatele töötutele, naistele ja teistele kriisi tõttu eriti rängalt kannatanud prioriteetsetele rühmadele, nagu sisserändajad, romade kogukond ja puudega inimesed, sealhulgas meetmed, millega soositakse diskrimineerimisvastaste põhimõtete edendamist töökohal, töö ja eraelu tasakaalu, elukestvat õpet ja koolitusi, ning võidelda mõnede jaoks nendest rühmadest probleemiks oleva ja sotsiaalse tõrjutusega ähvardava madala haridustasemega; nõuab, et riigipõhistes soovitudes käsitletaks süstemaatiliselt soolise palga- ja pensionilõhe probleemi; nõuab tungivalt, et komisjon nõuaks tööhõive huvides igalt liikmesriigilt riikliku töökohtade loomise kava koostamist vastavalt 2012. aasta kevadel toimunud Ülemkogu kohtumisel saavutatud kokkulepetele;

36. kutsub komisjoni üles käivitama uut algatust, mille eesmärk on edendada romade tööhõivevõimalusi liikmesriikides oskusi ja kvalifikatsiooni parandavate meetmete abil, samuti võidelda diskrimineerimisega ja edendada töökohtade loomist, näiteks füüsilisest isikust ettevõtjaid ja ettevõtlust soosides ning kasutades uuenduslikke rahastamisvahendeid;

37. kutsub liikmesriike üles tähtsustama soolise ebavõrdsuse ületamist tööhõives, tegeledes selleks eeskätt naiste ja meeste palgaerinevusega ning rakendades meetmeid töö- ja pereelu ühitamise hõlbustamiseks, suurendades muu hulgas lastehoiuvõimaluste kättesaadavust;

38. peab kahetsusväärseks, et Euroopa poolaasta ei ole piisavalt ühitatud strateegiaga „Euroopa 2020“; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama Euroopa poolaasta käigus majanduslikke meetmeid kooskõlas strateegia „Euroopa 2020“ sotsiaalsete ja tööhõivealaste eesmärkidega ning aluslepingutes sätestatud sotsiaalsete põhimõtetega; nõuab sihikindlamaid ponnistusi selleks, et suunata ja kooskõlastada ELi poliitikat aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu ning paremate ja püsivate töökohtade loomise huvides; kutsub komisjoni üles esitama viivitamata strateegia „Euroopa 2020“ vahekokkuvõtet, arvestades pakilist vajadust teha edusamme vaesuse vähendamise ja teiste sotsiaalsete eesmärkide saavutamise suunas ning vajadust parandada sidusrühmade sisulist kaasamist;

Haridus ja aktiivne tööturupoliitika inimkapitali suurendamiseks

39. on veendunud, et tööjõu üha paremast kvalifitseeritusest tuleneva suureneva rahvusvahelise konkurentsi tõttu on EL silmitsi tõsise oskuste puudumise ja nende mittevastavusega nõudlusele, mis pidurdab majanduskasvu; usub, et kui liikmesriigid soovivad realselt saavutada strateegias „Euroopa 2020“ seatud tööhõivealased eesmärgid, peavad nad keskenduma uute töökohtade loomiseks sobiva keskkonna kujundamisele;

40. kordab oma üleskutset nõukogule, komisjonile ja liikmesriikidele lisada strateegia „Euroopa 2020“ raamistikku soolise võrdõiguslikkuse sammas;

41. juhib tähelepanu asjaolule, et komisjoni strateegia konkurentsivõime taastamiseks ei tohiks keskenduda üksnes tööjõukuludele, vaid ka tootlikkuse tõstmisele inimkapitali tehtavate investeeringute ja struktuurireformide abil;

42. kutsub liikmesriike üles viima inimkapitali tehtavad investeeringud taas kriisieelsele tasemele, eeskätt selleks, et muuta sujuvamaks noorte üleminek haridussüsteemist tööellu, et investeerida kutsharidusse ning elukestva õppe programmidesse;

43. väljendab heameelt tõsiasi üle, et 2015. aasta majanduskasvu analüüsis kutsus komisjon liikmesriike üles kaitsma või edendama pikaajalisi investeeringuid haridusse, teadustöösse ja innovatsiooni; märgib siiski, et juba niigi pingelise eelarvega liikmesriikidel ei ole selle eesmärgi täitmiseks piisavalt vahendeid;

44. rõhutab, kui oluline on mõne liikmesriigi jaoks kõnealuses kontekstis aktiivne tööturupoliitika; kutsub neid liikmesriike üles suurendama aktiivse tööturupoliitika katvust ja tulemuslikkust;

Kolmapäev, 11. märts 2015*Kvaliteetsed töökohad ja palgad tootlikkuse ja majanduskasvu mootorina*

45. kutsub liikmesriike üles pöörama erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras olevate rühmade kõrgele töötuse määrale, seades prioriteediks juurdepääsu ja integreerimise tööturule ning juurdepääsu- ja integratsioonipoliitika süvalaiendamise, sest tööhõive on eduka integratsiooni võti;

46. tuletab meelde, et korralik palgatase on oluline mitte üksnes sotsiaalse ühtekuuluvuse seisukohalt, vaid ka majanduse jõulise taastumise ja tootlikkuse säilitamiseks; palub komisjonil uurida miinimumpalga kehtestanud liikmesriikide mõju seoses palkade ebavõrdsuse vähendamisega; kutsub komisjoni üles korraldama konverentsi miinimumpalka reguleeriva Euroopa raamistiku teemal;

47. tunneb muret tõsiasja üle, et tööturureformiga ei ole mitmes liikmesriigis suudetud vähendada ebakindlate töökohtade määra; täheldab, et 50 % 2014. aastal loodud töökohtadest olid ajutised; märgib, et komisjoni teabe kohaselt püsib palgavaesus ning 50 % puhul tööotsijatest ei aita töö leidmine neid vaesusest välja tuua ega tootlikkust tõsta; kutsub liikmesriike üles seadma esiplaanile töökohtade kvaliteeti ning tegelema tööturu killustatusega; kutsub liikmesriike üles seisma hea selle eest, et tööturureformidega piütaks lisaks paremate ja püsivate töökohtade loomisele saavutada killustatuse vähenemine, haavatavate elanikkonnarühmade suurem kaasatus tööturul, soolise võrdõiguslikkuse edenemine, palgavaesuse vähenemine ning piisav töökaitse kõigi töötajate, ka füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks;

48. on veendunud, et liikmesriigid on võimelised looma töökohti ainult siis, kui seda võimaldab turg, kui nad saavad loota kvalifitseeritud tööjõule, kui tööturul on piisavalt paindlikud, kui tööjõukulud, sh palgad, on kooskõlas tootlikkusega, kui sotsiaalkaitse süsteemid muudavad töötamise atraktiivsemaks ja kui reguleerimine on proportsionaalne ja põhineb tõenditel;

49. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et võidelda ELis sotsiaalse dumpinguga, mis põhjustab sellest mõjutatud töötajatele ja liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemidele olulist kahju; nõuab ka tööturu osapoolte kaasamist nendesse pingutustesse kõigil tasanditel;

50. kiidab heaks algatuse, mille eesmärk on deklareerimata töö Euroopa platvormi loomine; kordab oma üleskutset liikmesriikidele, et need tagaksid ebakindla lepinguga töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele peamiste õiguste kasutamine ja piisava sotsiaalkaitse, eriti seoses töö- ja pereelu ühitamisega; kutsub komisjoni üles pingutama sihikindlalt selliste lisaprobleemide lahendamise nimel, mida põhjustab mittevabatahtlik osalise tööajaga või ajutine töötamine ja fiktiivne füüsilisest isikust ettevõtja staatus;

51. peab kahetsusväärseks asjaolu, et peaaegu üldse ei räägita loodud töökohtade kvaliteedist või jätkusuutlikkusest, eriti naiste puhul, kes on töö ja eraelu probleemse ühitamise tõttu osalise tööajaga töökohtadel enamuses;

52. on seisukohal, et taasindustrialiseerimisele seatud sihtide saavutamine on ELi konkurentsivõime jaoks ülitähtis ning usub, et tõelise Euroopa tööstuspoliitika taaskäivitamine võib soodustada majanduskasvu ja luua uusi kvaliteetsed töökohti;

53. peab kahetsusväärseks tõsiasja, et töötuse määrast rääkides ei pöörata asjakohast tähelepanu muudele teguritele, nagu mitteaktiivsete inimeste arvu kasv, liikuvus ja ränne;

Noorte töötus ja tööjõu liikuvus

54. tunneb heameelt noorte töötuse määra languse üle, kuid rõhutab, et see on ikka veel lubamatult kõrge ja töötuse vähenemine ei tulene tingimata uute töökohtade loomisest; rõhutab, et ebapüsiva ja vaeghõive osakaal on samuti kasvanud ning et 43 %-l noortest on töölepingu tingimused ebakindlad, nad töötavad mittevabatahtlikult osalise tööajaga või füüsilisest isikust pseudoettevõtjana;

Kolmapäev, 11. märts 2015

55. palub komisjonil esitada ettepaneku Euroopa raamistiku kohta, millega võetakse kasutusele miinimumnõuded noortegarantii rakendamiseks ja konkreetsed meetmed üldsuse teadlikkuse parandamiseks; palub liikmesriikidel tõhusalt kasutada olemasolevaid eelarvevahendeid ning võtta noortegarantii viivitamata kasutusele ja tagada, et see hõlmaks ka ebasoodsa sotsiaalse taustaga noori; nõuab mitmeaastase finantsraamistiku vahetamisel piisavate eelarvevahendite eraldamist vastavalt ILO soovitudele; märgib, et ILO hinnangul on noorte töötuse probleemi lahendamiseks vaja 21 miljardit eurot;

56. nõuab, et komisjon teeks rohkem ja ulatuslikumalt, kui on ette nähtud nõukogu 2014. aasta märtsi soovitusel praktika kvaliteediraamistiku kohta, ning teeks ettepaneku uue kvaliteediraamistiku kohta eesmärgiga ennetada noorte töötajate diskrimineerimist ja ärakasutamist;

57. kutsub liikmesriike üles muutma tööturuga kaasavamaks nende jaoks, kellel on perekondlike kohustusi, nagu laste kasvatamine ja hooldust vajavate pereliikmete eest hoolitsemine; nõuab seetõttu töö- ja pereelu ühitamist soodustavaid meetmeid osana Euroopa poolaasta raames toetatavatest tööturureformidest;

58. kutsub liikmesriike veel kord üles investeerima elukestva õppe, kutseõppe ja töökohapõhise kutseõppe võimalustesse; nõuab, et riiklike elukestva õppe süsteeme hinnataks osana Euroopa poolaasta tööturureformi strateegiast;

59. rõhutab, et komisjoni andmetel on ELis vaatamata suurele tööpuudusele 2 miljonit vaba töökohta ning et 2013. aastal töötas üksnes 3,3 % aktiivsest elanikkonnast mõnes teises liikmesriigis, mis osutab endiselt madalale liikuvuse tasemele võrreldes USA või Jaapaniga; tuleb meelde, et erinevustest tööjõu liikuvuse määras, mis kriisi tõttu kõige rohkem kannatanud liikmesriikides võib ulatuda 10 protsendipunktini, võib üle saada, EURESe platvormi vahendit kasutades; kinnitab oma jätkuvat toetust vaba liikumise põhimõttele;

60. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama riiklike tööturuasutuste nõuetekohane toimimine, et hõlbustada ja ergutada töö otsimist välismaal;

61. arvestades nende töötajate ja eriti noorte suurt arvu, kes tööd otsides lahkuvad oma päritoluriigist mõnda teise liikmesriiki, tuleb kiiresti välja töötada asjakohased meetmed, et tagada kõigile sotsiaalsete õiguste ja töötajate õiguste kaitse; kutsub sellega seoses komisjoni ja liikmesriike üles parandama veelgi ELi tööjõu liikuvust selliste vahendite nagu EURES abil, järgides samal ajal võrdse kohtlemise põhimõtet, palgataset ja sotsiaalseid standardeid; kutsub iga liikmesriiki üles kujundama sotsiaal- ja tööhõivepoliitikat selliselt, et seoses töötajate vaba liikumist toetavate põhimõtetega oleks ühesuguse töö eest kõigile tagatud võrdsed õigused ja võrdne palk, seda eriti soolise võrdõiguslikkuse mõistes;

62. tuleb meelde ELi sooküsimustega seotud eesmäärke, eelkõige eesmärki saavutada 2020. aastaks naiste ja meeste tööhõivemäär 75 % ning vähendada vaesuses elavate või vaesuse ohus olevate inimeste arvu 20 miljoni võrra;

63. nõuab, et komisjon esitaks lapsehoolduspuhkust käsitleva ettepaneku, mis aitaks naistele ja meestele tagada võrdseid töötingimusi, pidades eriti silmas tõsiasja, et ELi elanikkond vananeb kiiresti ja see ohustab edaspidi ELi suutlikkust säilitada vajalikke sotsiaalteenuseid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama rohkem ELi demograafilist kasvu edendavaid – sündivust või sisseõppimist soodustavaid meetmeid;

64. peab kahetsusväärseks, et investorite usalduse taastamiseks kasutusele võetud ELi kokkuhoiumeetmed on halvendanud töö- ja sotsiaalseid tingimusi, tuues kaasa suurema tööpuuduse, vaesuse ja ebavõrdsuse;

65. kutsub liikmesriike üles parandama ettevõtjate ja haridussektori koostööd kõigil tasanditel;

Kolmapäev, 11. märts 2015

Tungiv nõue tegeleda Euroopa Liidu sotsiaalse mõõtmega ja konvergensiga

66. kordab oma hoiatust seoses liidu ja eriti mõnede liikmesriikide sotsiaal-majanduslike probleemidega ning jätkusuutlikkust ja stabiilse kasvu võimalusi ohustavate teguritega, mis tulenevad piirkondliku konvergensti järsust suunamuutusest; tuletab meelde, et üle 122 miljoni ELi kodaniku elab vaesuse, ka palgavaesuse ja laste vaesuse, või sotsiaalse tõrjutuse ohus; juhib tähelepanu sellele, et ELis elab hinnanguliselt 19 % lastest vaesuse ohus, rõhutab et nii kõrge määra on vastuvõetamatu ja seda tuleb viivitamatult vähendada; kutsub komisjoni üles jätkama ELi sotsiaalse mõõtmega väljaarendamist; tunnustab komisjoni tööd majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtmega tugevdamisel, mis on osa sotsiaalse mõõtmega praeguste majanduse juhtimismehhanismidega sidumise protsessist, ning nõuab selle suuna jätkamist, pidades silmas strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide täitmist;

67. peab kahetsusväärseks absoluutse vaesuse näitajate ja selgete määratluste puudumist, mis on probleemiks paljude liikmesriikide puhul;

68. tuletab komisjonile meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 9 kohaselt peaks tööhõive- ja sotsiaalpoliitika Euroopa sotsiaalse õigustiku edendamiseks hõlmama kõiki ELi poliitikasuundi; palub komisjonil täita oma kohustus siduda Euroopa poolaasta strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega;

69. juhib tähelepanu asjaolule, et sotsiaalkaitse ja sotsiaalpoliitika, eelkõige töötushüvitised, miinimumsissetuleku toetus ja astmeline maksusüsteem, aitavad esialgu majanduslangust pidurdada ning stabiliseerivad tööturgu ja tarbimist; rõhutab aga, et oma majanduses vapustusel kogunud majandus- ja rahaliidu liikmesriigid on sotsiaalpoliitikat ja sotsiaalstandardeid kasutanud laialdaselt korrigeerimisteguritena; rõhutab, et sotsiaalkaitse ja sotsiaalpoliitika kuuluvad liikmesriikide pädevusse;

Sotsiaalsed stabilisaatorid

70. märgib, et komisjon rõhutas 2013. aasta aruandes tööhõive ja sotsiaalse olukorra kohta, kui olulised on sotsiaalkaitse kulutused sotsiaalsete riskide vastase tagatisena; tuletab meelde, kui olulised on automaatsed stabilisaatorid asümmeetriliste šokkidega toimetulekuks, heaoluriikide ülemäärase väljakurnamise vältimiseks ning seega majandus- ja rahaliidu kui terviku jätkusuutlikkuse tugevdamiseks; palub komisjonil riigipõhistesse soovitustesse lisada soovitusi automaatsete stabilisaatorite säilitamise tähtsuse kohta liikmesriikides, võttes arvesse nende stabilisaatorite silmapaistvat osa sotsiaalse ühtekuuluvuse hoidmisel ning sisenõudluse ja majanduskasvu ergutamisel; tuletab meelde oma üleskutset komisjonile koostada roheline raamat automaatsete stabilisaatorite kohta euroalas;

71. võtab teadmiseks komisjoni eesmärgi „muuta ELi õigus kodanike ja ettevõtjate huvides lihtsamaks ja vähem kulukaks”; rõhutab, et regulatiivsete tõkete kõrvaldamine ei tohiks kahjustada Euroopa sotsiaalse õigustiku järgimist sellistes valdkondades nagu töötervishoid ja -ohutus või töötajate teavitamine ja nõustamine ega ILO põhikonventsioonide ja Euroopa sotsiaalharti järgimist ning seejuures tuleks austada tööturu osapoolte autonoomiat, nagu aluslepingus on ette nähtud; nõuab, et komisjon teeks tõsisemaid pingutusi, et tagada rasedate ja hiljuti sünnitanud töötajate kaitse;

Sotsiaalvaldkonna näitajad

72. tunneb heameelt tõsiasja üle, et iga-aastasele majanduskasvu analüüsile lisatud ühine tööhõivearuanne sisaldab tööhõive ja sotsiaalpoliitika tulemustabelit; palub komisjonil uurida, kas need näitajad on piisavad, et võimaldada liikmesriikide sotsiaal-majandusliku olukorra põhjalikku analüüsi; rõhutab, kui tähtis on mõista leibkonna sissetulekute muutumise ja sissetulekute suureneva ebavõrdsuse dünaamikat ja tagajärgi; avaldab kahetsust, et suurem osa tulemustabeli selle aasta väljaandes esitatud andmetest olid vananenud; palub komisjonil seda tulemustabelit poliitika kujundamisel rohkem kasutada; nõuab üksikasjalikku ülevaadet liikmesriikide valikutest erinevates poliitikavaldkondades ja vastavatest saavutustest; palub komisjonil hinnata ja parandada selle ulatust ja tõhusust tagamaks, et tööhõive tulemustabeli järeldusi ja sotsiaalseid näitajaid võetakse täielikult arvesse riigipõhiste soovituste koostamisel;

Kolmapäev, 11. märts 2015

73. rõhutab, et tööhõive- ja sotsiaalküsimused tuleks Euroopa poolaasta menetluses seada makromajanduslike kaalutlustega võrdsetele alustele;

74. nõuab suure makromajandusliku ja makrosotsiaalse tasakaalustamatuse probleemide väljaselgitamist ELi ja euroala majandustes ning selle alusel Euroopa poolaastaga seoses riigipõhiste soovitude koostamist, sealhulgas soovitusi töö- ja sotsiaalsete standardite lähendamise meetmete kohta;

Vaesus ja sotsiaalne tõrjutus

75. avaldab kahetsust, et iga-aastane majanduskasvu analüüs ja ühine tööhõive aruanne ei sisalda ühtegi meetet või poliitikaraamistikku strateegia „Euroopa 2020“ vaesuse vähendamise eesmärgi täitmiseks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama selle eesmärgi parema kajastamise Euroopa poolaasta raames;

76. rõhutab vajadust tugevdada sotsiaalset õigustikku, horisontaalset sotsiaalklauslit ja üldhuvi pakkuvate teenuste protokolle;

77. toetab Euroopa Komisjoni presidendi üleskutset liikmesriikidele: kehtestada miinimumsissetulek, et vähendada ELis vaesust; palub komisjonil esitada algatuse liikmesriikides miinimumsissetuleku kehtestamise propageerimiseks; rõhutab, et miinimumsissetuleku määr on iga liikmesriigi otsustada ja see määr peaks vastama asjaomase liikmesriigi sotsiaal-majanduslikule olukorrale;

78. avaldab kahetsust asjaolu pärast, et komisjoni lähenemisviisis, mille eesmärk on võidelda soolise ebavõrdsuse vastu, nähakse töö- ja pereelu ühitamist peamiselt naiste probleemina; märgib, et meetmed, mille eesmärk on edendada sellist ühitamist nii meeste kui ka naiste puhul, on olulised töökohtade loomiseks ja nendel on otsene mõju loodud töökohtade kvaliteedile; märgib, et taskukohase hinnaga ja kvaliteetsed lapsehoiuteenused on jätkuvalt oluline takistus ühitamisel, kutsub seetõttu komisjoni üles pöörama peamiste tööhõive- ja sotsiaalsete näitajate tulemustabeli analüüsil tähelepanu sellele näitajale;

79. kutsub komisjoni üles tegema liikmesriikidega koostööd, et asuda viivitamata lahendama kõikjal ELis murettekitavalt suurenenud laste vaesuse probleemi, kasutades pikaajalisi ja terviklikke meetmeid, mille aluseks on mõnede liikmesriikide head tavad, eeskätt meetmed riigi toetuse suurendamiseks koolitoidule, ning rakendama komisjoni sotsiaalinvesteeringute paketi sisalduva kolmest sambast koosneva soovitusi;

80. juhib tähelepanu asjaolule, et uued, võlakriisi tõttu esile kerkinud vaesuse vormid, nagu palgavaesusega kaasnevad raskused (nt hüpoteeklaenu tagasimaksmine) või kõrgetest kommunaalkuludest tingitud kütteostuvõimetuse, on kaasa toonud väljatõstmiste, sundvõõrandamiste ja kodutute arvu tõusu; soovib komisjonil ja liikmesriikidel teostada integreeritud poliitikat, mis soosib sotsiaalelamumajandust ja soodsa hinnaga eluasemeid, tõhusat ennetuspoliitikat, mille eesmärk on vähendada väljatõstmiste arvu, ning kütteostuvõimetuse vastu suunatud poliitikat, mis põhineb mõnes liikmesriigis nähtud headel taval, samuti lõpetada kodutute kriminaliseerimine, mis on ilmsiks tulnud mõnedes liikmesriikides; kutsub komisjoni üles algatama viivitamata kodutust käsitlev ELi tegevuskava, mida Euroopa Parlament ja teised ELi organid on korduvalt taotlenud ja nõudnud, et aidata liikmesriikidel võidelda pakilise ja kiiresti suureneva kodutuse probleemiga;

81. palub komisjonil välja töötada strateegia, mis toetaks liikmesriike kodutusevastases võitluses integreeritud poliitika ja asjakohaste sotsiaalsete investeeringute kaudu;

82. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma kiiresti meetmeid kodutuse probleemiga tegelemiseks; juhib tähelepanu sellele, et sellise vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse äärmusliku ilminguga rikutakse põhiõigusi ja see on suurenenud enamikus liikmesriikides; kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku konkreetsete mehhanismide kohta, millega kontrollida ja toetada liikmesriikide jõupingutusi võitluses vaesusega, nagu on nõutud Euroopa Parlamendi 14. septembri 2011. aasta ja 16. jaanuari 2014. aasta resolutsioonides ELi kodutuse kaotamise strateegia kohta;

Kolmapäev, 11. märts 2015

83. kutsub komisjoni üles hindama, kas mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtte käigus on võimalik suurendada Euroopa abifondi enim puudust kannatavatele isikutele;

Jätkusuutlikud pensionid ja tervishoid

84. nõuab vastuvõetava hinnaga ja kvaliteetseid avalikke teenuseid laste ja ülalpeetavate hoolduse valdkonnas, mis võimaldaks eeskätt naistel naasta tööle ning lihtsustaks töö- ja eraelu ühitamist;

85. tuletab komisjonile meelde, et pensionite jätkusuutlikkuse, turvalisuse ja piisavuse tagamiseks peavad pensionireformiga kaasnema poliitikameetmed, millega luua töövõimalused nii eakamatele kui ka noortöötajatele, et aidata kaasa jätkusuutlikule pensionisüsteemile, piiratakse ennetähtaegselt pensionile jäämise skeemide ja muude ennetähtaegselt tööturult lahkumise võimaluste stiimuleid, makstakse hüvitist laste või ülalpeetavate pereliikmete hooldamisele kulunud aja eest, arendatakse tööhõivevõimalusi eakamatele töötajatele, tagatakse juurdepääs elukestvate õppele nii igas vanuses töötavatele kui ka töötutele inimestele, edendatakse töötades tervena vananemist, võttes arvesse tervise ja ohutusega seotud füüsilisi ja psühhosotsiaalseid ohte, kehtestatakse maksusoodustused, millega pakutakse stiimuleid pikemalt tööturule jäämiseks, ning toetatakse aktiivset tervena vananemist; rõhutab, et pensionireformid eeldavad ühiskonnas poliitilist ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning saavad olla edukad üksnes juhul, kui need on tööturu osapoolte ning noorema ja vanema põlvkonna kui otseselt mõjutatud elanikkonnarühmade esindajatega läbi räägitud; kutsub liikmesriike üles täielikult arvesse võtma Euroopa Parlamendi seisukohta pensioneid käsitleva rohelise ja valge raamatu kohta;

86. võtab teadmiseks komisjoni soovitus reformida tervishoiusüsteemid selliselt, et need suudaksid täita oma eesmärgi – tagada kõigile juurdepääs kvaliteetsele tervishoiuteenusele, sh taskukohane juurdepääs ravimitele ja eelkõige elupäästvatele ravimitele, ning kindlustada tervishoiutöötajate õiguste austamine; täheldab, et kriisi tagajärjel ei ole mõned liikmesriigid suutnud tagada täieulatuslikku tegelemist rahvatervise kõigi aspektidega; kutsub komisjoni üles avaldama konkreetseid soovitusi sellise olukorra parandamiseks; nõuab täiendavaid reformipingutusi tagamaks, et tervisekindlustuse kvaliteet ja rahaline kättesaadavus ei satuks ohtu;

87. võtab teadmiseks komisjoni seisukoha, et tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande sektoril on märkimisväärne kasvupotentsiaal ning et need esindavad jätkusuutlike majanduste poole püüdlemisel hädavajalikke investeerimisvaldkondi; kutsub komisjoni üles andma aru edusammudest, mida on strateegia „Euroopa 2020” osana tehtud algatuste väljatöötamisel investeringuteks tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande sektoris seoses kvaliteetse tööhõivega;

88. nõuab tõhusate ennetavate tervishoiumeetmete, nagu „eluaegne tervena vananemine”, tugevdamist ja edasiarendamist, et parandada elukvaliteeti ja samas vähendada riiklike tervishoiusüsteemide kulusid ravile ja ravimitele inimese elu viimastel aastatel;

Õiglasemad tööjõu maksustamise süsteemid

89. rõhutab, et maksukiilul on suurem mõju madalapalgalistele ja leibkonna teisele palgasaajale, ning see on endiselt probleem; palub komisjonil võtta teadmiseks IMFi 2013. aasta oktoobrikuu maksuraporti, mille kohaselt võiks maksusüsteem olla parem ja astmelisem;

90. märgib, kui oluline on vähendada tööjõu, eriti madalapalgalise ja vähe kvalifitseeritud töötajate, pikaajaliste töötute ja teiste haavatavate elanikkonnarühmade tööjõu maksustamist, tagades samal ajal riiklike pensionisüsteemide pikaajalise jätkusuutlikkuse; kutsub liikmesriike üles nihutama maksukoormust tööjõult tarbimisele, kapitalile ja keskkonnamaksudele, võttes asjakohaselt arvesse ümberjaotamise võimalikku mõju;

Kolmapäev, 11. märts 2015

Euroopa poolaasta demokraatliku legitiimsuse suurendamine

91. väljendab sügavat muret seoses Euroopa Parlamendi, liikmesriikide parlamentide ja tööturu osapoolte ning kodanikuühiskonna organisatsioonide piiratud rolliga Euroopa poolaasta raames majanduslike ja sotsiaalsete prioriteetide määramisel, järelevalves ja rakendamisel; kordab oma nõuet kodanikuühiskonna ja tööturu osapoolte suurema ja struktureeritud kaasamise järele Euroopa ja riigi tasandil, et kaitsta Euroopa poolaasta protsessi legitiimsust ja töötada selleks välja konkreetsed suunised;

92. nõuab piirkondlike parlamentide ning kohalike ja piirkondlike asutuste kaasamist riiklike reformikavade väljatöötamise ja rakendamise, sealhulgas mitmetasandiliste halduskorraldusmeetmete kaudu;

93. soovib komisjonil kaasata tööturu osapooled tihedamalt iga-aastase majanduskasvu analüüsi koostamise ja üldiselt muuta tööturu osapoolte roll Euroopa poolaasta protsessis ametlikuks;

94. kordab oma nõudmist institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimise kohta, et kaasata Euroopa Parlament iga-aastase majanduskasvu analüüsi ning majandus- ja tööhõivepoliitika alaste suuniste kavandamise ja heakskiitmisesse;

o

o o

95. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0069

Ühtse turu juhtimine Euroopa 2015. aasta poolaasta raames

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon ühtse turu juhtimise kohta 2015. aasta Euroopa poolaasta raames (2014/2212(INI))

(2016/C 316/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2014. aasta teatist „2015. aasta majanduskasvu analüüs” (COM(2014)0902),
- võttes arvesse komisjoni 13. novembri 2013. aasta teatist „2014. aasta majanduskasvu analüüs” (COM(2013)0800) ja komisjoni 13. novembri 2013. aasta aruannet „Majanduskasvu ja tööhõive ühtne turg: liikmesriikides tehtud edusammude ja järelejäänud tõkete analüüs – Panus 2014. aasta majanduskasvu analüüsi” (COM(2013)0785),
- võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2012. aasta aruannet „Ühtse turu integratsiooni olukord 2013 – Panus 2013. aasta majanduskasvu analüüsi” COM(2012)0752),
- võttes arvesse komisjoni 8. juuni 2012. aasta teatist „Ühtse turu parem juhtimine” (COM(2012)0259),
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni 19. märtsi 2014. aasta teatist „Ülevaade tööhõive ja majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” rakendamise edusammudest” (COM(2014)0130),
- võttes arvesse komisjoni 2. juuni 2014. aasta teatist „2014. aasta Euroopa poolaasta: riigipõhised soovitusel – majanduskasv” (COM(2014)0400),
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2012. aasta teatist „Ühtse turu akt II – Üheskoos uue majanduskasvu eest” (COM(2012)0573),
- võttes arvesse komisjoni 13. aprilli 2011. aasta teatist „Ühtse turu akt. Kaksteist vahendit majanduskasvu edendamiseks ja usalduse suurendamiseks – „Üheskoos uue majanduskasvu eest”” (COM(2011)0206),
- võttes arvesse Mario Monti 9. mai 2010. aasta aruannet Euroopa Komisjoni presidendile „Ühtse turu uus strateegia Euroopa majanduse ja ühiskonna teenistuses”,
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellimusel 2014. aasta septembris valminud uuringut „Ühtse turu Euroopa mõõtme puudumise hind”,
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellimusel 2014. aasta septembris valminud uuringut „Näitajad, mille järgi hinnata ühtse turu toimimist – Euroopa poolaasta ühtse turu samba rajamine”,
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellimusel 2014. aasta septembris valminud uuringut „Siseturu ja tarbijakaitse panus majanduskasvu”,

Kolmapäev, 11. märts 2015

- võttes arvesse veebis avaldatava ühtse turu tulemustabeli 2014. aasta juuli väljaannet,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 26.–27. juuni 2014. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 20.–21. märtsi 2014. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse konkurentsivõime nõukogu 25.–26. septembri 2014. aasta arutelu tööhõive ja majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” üle,
 - võttes arvesse oma 7. veebruari 2013. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile ühtse turu juhtimise kohta ⁽¹⁾ ja komisjoni 8. mail 2013. aastal vastu võetud järeelmeetmeid,
 - võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni ühtse turu juhtimise kohta Euroopa 2014. aasta poolaasta raames ⁽²⁾ ja komisjoni 28. mail 2014. aastal vastu võetud järeelmeetmeid,
 - võttes arvesse oma 22. oktoobri 2014. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2014. aasta prioriteetide rakendamise kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A8-0018/2015),
- A. arvestades, et strateegia „Euroopa 2020” vahekokkuvõtte tegemisel tuleks ühtset turgu ja digitaalset ühtset turgu käsitleda kui kahte peamist majanduskasvu taaskäivitamise ja kvaliteetsete töökohtade loomise vahendit ELis, tagades samal ajal vastastikuse täiendavuse traditsioonilisemate majanduskasvu hoobadega, nagu investeringute suurendamine teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni, koolituse ja hariduse valdkonnas, pöörates samal ajal erilist tähelepanu VKEde vajadustele;
- B. arvestades, et ühtse turu strateegia nõuab holistilist lähenemisviisi, milles võetakse arvesse kodanike, tarbijate ja VKEde muresid ning kantakse ühtse turu prioriteetid üle kõikidesse poliitikavaldkondadesse, et tagada niisuguse elujõulise ühtse turu väljakujundamine, mis hoogustaks majanduse taastumist ja jätkusuutlikku kasvu;
- C. arvestades, et tugevdada tuleb ühtse turu juhtimist Euroopa poolaasta raames liidu eri poliitikavaldkondade horisontaalse prioriteedina, säilitades vajaliku tasakaalu majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõõtmel vahel, ning et parandada tuleb ühtse turu eeskirjade ülevõtmise, rakendamise ja jõustamise kvaliteeti, et need toimiksid nii praktikas kui ka majanduslikult, vähendades ka oluliselt rikkumismenetluste kestust;
- D. arvestades, et ühtse turu juhtimisega Euroopa poolaasta raames ning vastavate riigipõhiste soovitustega Euroopa konkurentsivõime suurendamiseks on käivitatud väga hea protsess, millega luuakse kvaliteetseid töökohti ja investoritele huvipakkuvat õiglast majanduskasvu;
- E. arvestades, et rohkem kui 20 aastat pärast ühtse turu ametlikku loomist ei ole see ikka veel täielikult välja kujundatud, peamiselt seetõttu, et liikmesriigid ei ole liidu õigusakte täielikult üle võtnud või rakendanud;
- F. arvestades, et ELi ühtse turu strateegiat tuleb käsitleda järjekindlalt ja otsustavalt ning et see peab olema kooskõlastatud ja põhinema holistilisel lähenemisviisil ja pragmaatilisel, terviklikul ja laiaulatuslikul kokkuleppel, mida toetavad kõik liikmesriigid ja ELi institutsioonid; arvestades, et ühtse turuga seotud eeskirjade täielikuks rakendamiseks ja jõustamiseks ning ühtse turu ja selle juhtimise tõsiseltvõetavuse ja usaldusväarsuse suurendamiseks on endiselt vaja kõigi ELi institutsioonide, eelkõige komisjoni presidendi ja nõukogu eesistuja tugevat juhtrolli, pühendumust ja kooskõlastatust, samuti liikmesriikide selget poliitilist isevastutust, koostööd ja solidaarsust;
- G. arvestades, et kuigi ühtse turu majandustulemuste mõõtmiseks Euroopa poolaasta raames leidub palju vahendeid, mis on peamiselt spetsiifilised näitajad, ei ole need siiani selget poliitilist mõju avaldanud;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0054.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0130.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0038.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- H. arvestades, et suurimaid võimalikke pingutusi tuleks teha mitte üksnes selleks, et tagada õigusaktide selgus, lihtsus, toimivus ja jõustatavus, vaid ka selleks, et kehtestada ettearvatav ja stabiilne raamistik nende õigusaktide praktilise toimimise hindamiseks ühtse turu alal;
- I. arvestades, et hästitoimiv ja tulemuslik ühtne turg, mis põhineb jätkusuutlikul ja ülimalt innovatiivsel ja konkurentsivõimelisel sotsiaalsel turumajandusel, on vajalik jätkusuutliku kasvu ja konkurentsivõime ergutamiseks, investeeringute ligitõmbamiseks, sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamiseks ning töökohtade loomiseks eesmärgiga elavdada taas Euroopa majandust; arvestades, et süvendatum ja õiglasem ühtne turg koos tugevdatud tööstusbaasiga on komisjoni 2015. aasta tööprogrammi prioriteetide hulgas kõrgel kohal; arvestades, et liikmesriigid ja EL peaksid töötama ühiselt välja Euroopa tööstuspoliitika, tuginedes selles valdkonnas viimastel aastatel juba tehtud tööle ja keskendudes strateegilistele sektoritele muu hulgas eesmärgiga saavutada tööprogrammis seatud eesmärgid; arvestades, et ühtne turg on vajalik ka selleks, et võimaldada kodanike, tarbijate ja ettevõtjate vajaduste piisaval määral arvesse võtmist ning tagada, et kavandatud poliitika suudab pakkuda Euroopa kodanikele ja muudele tegutsejatele lisaväärtust;
- J. arvestades, et ühtsele turule tuleb Euroopa poolaasta kontekstis suuremat tähelepanu pöörata, et paremini kasutada selle kasvu- ja tööhõivepotentsiaali, seada ühtse turu tõhustamine Euroopa tööstusstrateegia keskmesse, tutvustada paremini selle positiivset mõju ning võimaldada kodanikel ja ettevõtjatel sellest täit kasu saada;
- K. arvestades, et liikmesriigid on kohustunud kujundama energia siseturu välja 2014. aastaks ja integreerima „energiasaared” energia siseturuga 2015. aastaks;
- L. arvestades, et täielikult integreeritud energia siseturg on liidu üldeesmärkide – energiajulgeoleku ja jätkusuutlikkuse – seisukohast mõõdapääsmatu ning et see on otsustava väärtusega liidu ülemaailmse konkurentsivõime, majanduskasvu ja uute töökohtade loomise jaoks, nagu mõeldakse teises ühtse turu meetmepaketis ja strateegias „Euroopa 2020”;

I. Euroopa poolaasta ühtse turu samba kujundamine

1. kordab oma üleskutset, et komisjon töötaks ühtse turu paremaks juhtimiseks välja analüüsivahendite kogumi, millega mõõta nõuetekohasemalt ühtse turu majanduslikku ja regulatiivset tulemuslikkust Euroopa poolaasta ühtse turu samba raames; on veendunud, et selline analüüsivahend annaks kasulikke andmeid riigipõhiste soovitude, iga-aastase majanduskasvu analüüsi, liikmesriikidele mõeldud Euroopa Ülemkogu suuniste ning riiklike tegevuskavade jaoks, mis on koostatud ühtse turu suuniste rakendamiseks;
2. rõhutab varasematel aastatel koostatud ühtse turu integratsiooni aruannete tähtsust ja lisaväärtust, võttes arvesse nende panust komisjoni iga-aastases majanduskasvu analüüsis seatud üldistesse prioriteetidesse ning riigipõhiste soovitude kindlaksmääramisse Euroopa poolaasta raames; peab seetõttu äärmiselt kahetsusväärseks, et ühtse turu integratsiooni aruannet 2015. aasta kohta ei koostata;
3. peab ühtlasi ühtse turu integratsiooni aruande ärajätmist kahetsusväärseks, kuna see toimub ajal, mil Euroopa Parlament ja komisjon on tegelenud niisuguste konkreetsete näitajate väljatöötamisega, mida kasutatakse selleks, et hinnata siseturu integratsiooni ja kogu kasu, mida on võimalik saada edasisest sihipärasest integratsioonist peamistes kasvualdkondades; nõuab seetõttu suuremaid jõupingutusi, et tagada juba olemasolevate eeskirjade parem rakendamine ja jõustamine;
4. palub komisjonil selgitada 2015. aasta majanduskasvu analüüsi ümberkujundamist ja anda selgitusi selle kohta, miks komisjon ei avaldanud täiendavat uuringut ühtse turu integratsiooni praeguse olukorra kohta peamistes suurima kasvupotentsiaaliga valdkondades; palub komisjonil avaldada käesoleva aasta majanduskasvu analüüsi täienduseks vähemalt ühtse turu kohta kogutud andmed;

Kolmapäev, 11. märts 2015

5. palub komisjonil esitada 2015. aastal võimalikult varakult ühtse turu integratsiooni olukorra aruanne, et see aitaks määrata ühtse turu samba tegevussuunda 2015. aasta Euroopa poolaasta raames; rõhutab siiski, et tulevikus tuleb aruande ajastus uuesti läbi mõelda; on arvamusel, et maksimaalse mõju saavutamiseks, ka riigipõhiseid soovitusi silmas pidades, tuleks niisugune aruanne avaldada koos iga-aastase majanduskasvu analüüsiga;

6. nõuab tungival, et komisjon esitaks igal aastal kohustusliku aruande, mille eesmärk oleks jälgida ühtse turu toimimist Euroopa poolaasta protsessis ja mis hõlmaks ühtse turu integratsiooni olukorra analüüsi peamistes suurima kasvupotentsiaaliga valdkondades; kutsub komisjoni üles määrama iga-aastase majanduskasvu analüüsi raames kindlaks poliitilised prioriteedid, mis aitaksid vallandada ühtse turu kogu kasvupotentsiaali ja kõrvaldada järelejäänud takistused edasise integratsiooni teel;

7. märgib, et 2015. aasta majanduskasvu analüüsis toetati integreeritud ühtset turgu, mis pakub tarbijatele samu võimalusi nagu nende koduturud, ning rõhutab, et internetis tarbijatele antavad õigused ei tohiks olla väiksemad õigustest, mida pakutakse nende traditsioonilistel turgudel;

8. rõhutab 2015. aasta majanduskasvu analüüsis esitatud tõdemust, et Euroopa konkurentsivõime suurendamiseks tuleb vältida põhjendamatu koormavat reguleerimist, eriti VKEde puhul, parandada juurdepääsu rahastamisele ning tagada kvaliteetne investeerimine teadus- ja uuendustegevusse;

9. märgib iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud halduse ajakohastamisest tuleneda võivat kasu ning seda, kuidas see võib aidata vähendada bürokraatiat ja regulatiivseid tõkkeid, aidates seega ettevõtjaid kui ka kodanikke Euroopas konkurents, töökohtade arvu ja kasvu suurendamisega;

10. palub ühtse turu juhtimise raamistiku põhjalikku ümberkujundamist ning ühtse turu eeskirjade korrektse, õigeaegse ja tulemusliku rakendamise ja kohaldamise järelevalve ja hindamise tugevdamist; rõhutab vajadust kasutada ühtset turgu Euroopa poolaasta kolmanda sambana, et hõlmata reaalmajandusega seotud selget prioriteetide kogumit, austades samal ajal täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid ELis;

11. kutsub komisjoni üles võtma täielikult arvesse 21. sajandi väärilise ühtse ELi turu rajamise peamisi kasvualdkondi ja kvaliteetsete töökohtade loomise valdkondi, mille komisjon on juba varem kindlaks määranud ja mida on veelgi täpsustatud 2014. aasta septembris ilmunud uuringus „Ühtse turu Euroopa mõõtme puudumise hind” ning mis hõlmavad teenuseid, digitaalset ühtset turgu ja eelkõige e-kaubandust, tarbijaõigustikku, riigihankeid ja kontsessioone ning kaupade vaba liikumist; palub ühtlasi komisjonil viia lõpule transpordi ja energia ühtse turu väljakujundamine;

12. peab vajalikuks määrata kindlaks integreeritud mõtmissüsteemi, mis ühendaks eri meetodikaid, nagu koondnäitajaid, süstemaatilist näitajate komplekti ja valdkondlikke vahendeid, et mõõta ühtse turu toimimist eesmärgiga liita see Euroopa poolaastaga; rõhutab, et ühtse turu süvendamise mõõtmiseks ja hoogustamiseks peamistes prioriteetsetes valdkondades tuleks kaaluda põhinäitaja ja sellega seotud eesmärgi kindlaksmääramist ühtse turu integreerimise vallas;

13. kutsub komisjoni üles võtma kasutusele kvantitatiivsete eesmärkide meetodika, et vähendada halduskoormust Euroopa tasandil; märgib, et mõnes liikmesriigis on saadud häid kogemusi netoväärtuses väljendatud vähendamise eesmärkide püstitamisel, et alandada nõuete täitmise seotud kulusid; palub, et seda meetodikat arutataks komisjoni uues halduskoormuse vähendamist käsitlevas algatuses;

14. märgib, et ühtsele turule avalduva majandusmõju hindamisel Euroopa poolaasta raames tuleks teha suuremaid pingutusi kasutatud meetodika ja andmete asjakohaste üksikasjade esitamise edendamiseks, et tagada saadud tulemuste usaldusväarsus ja võrreldavus, luua asjakohased seosed järeelhindamistega ja osutada lüünkadele hindamisteks vajalikes andmetes;

Kolmapäev, 11. märts 2015

15. kordab oma nõudmist menetluste järele, millega tagatakse Euroopa Parlamendi asjakohane kaasamine majanduse juhtimise tsüklisse, nähes ette ühtse turu juhtimise tugevdamiseks vajalike meetmete vastuvõtmise Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt, eelkõige neid valdkondi käsitlevate meetmete puhul, kus liidu reguleeriv raamistik on kehtestatud vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 294 sätestatud seadusandlikule tavamenetlusele;

16. avaldab kahetsust, et riigipõhiseid soovitusi ei ole piisavalt kohandatud strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega; nõuab seetõttu sihikindlamaid pingutusi riikliku ja ELi poliitika juhtimiseks ja kooskõlastamiseks, samuti seda, et jätkataks konkreetseid ja vajalikke meetmeid ühtse turu tugevdamiseks ja selleks, et saaks ära kasutada selle potentsiaali aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu ning konkurentsivõime hoogustamiseks ja töökohtade loomiseks, eelkõige noorte puhul;

17. on veendunud, et riikide parlamentide isevastutust riigipõhiste soovitude eest tuleb tugevdada; ergutab liikmesriike andma komisjonile võimaluse tutvustada riigipõhiseid soovitusi riikide parlamentides enne, kui need nõukogus vastu võetakse; palub ühtlasi liikmesriikidel näidata üles suuremat pühendumust riigipõhiste soovitude rakendamisele ja võtta ELi eesmärgid oma riikliku tasandi eesmärkidesse rangelt üle; on seetõttu seisukohal, et liikmesriigid peaksid ühtse turu valdkondades riigipõhiste soovitude rakendamisel igal aastal põhjalikult aru andma; kordab lisaks oma palvet, et komisjon annaks Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile aru meetmetest, mis on võetud riigipõhiste soovitude rakendamisel edusammude tegemise tagamiseks, ning seni saavutatud edusammudest; kutsub liikmesriike üles selgitama Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile, miks esineb riigipõhiste soovitude osas märkimisväärsed erinevusi;

18. toetab 2014. aasta riigipõhiste soovitude rõhuasetust, mille kohaselt peetakse tähtsaks kõrvaldada põhjendamatud piirangud ja takistused niisugustesse peamistesse sektoritesse sisenemisel nagu jaekaubandus, e-kaubandus ja äriteenused; nõuab tungivalt, et asjaomased liikmesriigid arvestaksid neid soovitusi võimalikult palju ja eemaldaksid esmajärjekorras ühtse turu kasvu teelt need takistused;

19. nõuab, et Euroopa poolaasta tsükli tulevased riigipõhised soovitused peegeldaksid ühtse turu integreerimise aruande järeldusi varasemast tunduvalt tugevamalt ja rangemalt;

20. peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjon ei ole seni pidanud ühtse turu edendamist Euroopa poolaasta raames prioriteediks; kutsub komisjoni üles muutma ühtse turu juhtimise, pidades eelkõige silmas meetmeid, mille puhul keskendutakse töökohtadele, kasvule ja konkurentsivõimele, Euroopa poolaasta protsessi kõigi järgmiste etappide oluliseks osaks; tuletab komisjonile meelde, et tõeline ühtne turg nendes valdkondades annaks olulise tõuke majanduskasvule ja töökohtade loomisele ELis; nõuab, et kasutataks ära selle uue raamistiku pakutavaid võimalusi ning et võimalikult suures ulatuses arendataks peamisi kasvuvaldkondi ja meetmeid, mis sisalduvad esimeses ja teises ühtse turu meetmepaketis, ning et seejuures pöörataks tähelepanu vajadusele võtta arvesse kodanike muresid ja ootusi;

21. rõhutab, et EL, liikmesriigid, piirkonnad, omavalitsused, sotsiaalpartnerid ja sidusrühmad peavad poliitika rakendamisel ja kujundamisel järgima ühtset lähenemisviisi, et viia edasi sotsiaalset turumajandust;

22. kutsub komisjoni, liikmesriike ja piirkondi üles tagama ELi fondide 2007.–2013. aasta vahendite täieliku rakendamise; märgib, et liikmesriikidel ja piirkondadel on võimalus suunata oma poliitikat ja investeeringuid 2014.–2020. aastal sektoritele, kus loetakse rohkem kasvu ja töökohti, eelkõige noorte jaoks, näiteks digitaalse ühtse turu, energeetika, teenuste ja keskkonناسäästliku majanduse sektoris, investeerides samal ajal ka autentselt ja kvaliteedipõhiselt teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni, et tagada kõigi kodanike juurdepääs võrguinfrastruktuurile;

II. Ühtse turu kasutamata potentsiaal peamistes kasvuvaldkondades

23. tuletab meelde, et ühtne turg on kasvu ergutamisel ja töökohtade loomisel peamine liikumapanev jõud ning strateegia „Euroopa 2020” aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamiseks hädavajalik; märgib aga, et see potentsiaal on paljudes aspektides veel kasutamata;

Kolmapäev, 11. märts 2015

24. tuletab meelde strateegias „Euroopa 2020” määratletud kolme prioriteeti, milleks on
- teadmiste- ja innovatsioonipõhise majanduse arendamine;
 - ressursitõhusama, loodussäästlikuma ja konkurentsivõimelisema majanduse edendamine;
 - kõrge tööhõivetasemega majanduse tugevdamine, et tagada sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus;
25. tunneb heameelt komisjoni 2015. aasta majanduskasvu analüüsis väljendatud uue lähenemisviisi üle, mis seisneb investeerimise koordineeritud hoogustamises ELis, et suurendada sisenõudlust ja soodustada konkurentsivõimelisemat majandust; on kindlalt veendunud, et võimalikult heade tulemuste saavutamiseks tuleb prioriteediks pidada investeeringuid, millega ergutatakse digitaalset majandust, ja konkurentsivõimelisema siseturu loomist koostöös liikmesriikidega;
26. on tõsiselt mures erainvesteeringute määra alanemise pärast Euroopas ning erainvestorite usalduse puuduse pärast, mille tagajärjeks on investeerimistõrksus, mis on eelkõige tingitud struktuurireformide ja kasvule suunatud ELi strateegia puudumisest ning ka ühtsel turul esinevatest püsivatest tõketest, mis takistavad kasvu niisugustes valdkondades nagu e-kaubandus; kutsub liikmesriike üles toetama aktiivselt investeerimiskava ning panustama Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, täiendades ELi eelarve kaudu ja EIP poolt eraldatavaid summasid, et suunata ja julgustada erasektorit investeerima;
27. kutsub komisjoni, liikmesriike, piirkondi ja kõiki asjaomaseid sidusrühmi üles keskenduma reaalmajandusele niisuguse investeerimispoliitika kujundamisel ja arendamisel, mis omakorda tõmbab ligi erainvesteeringuid; nõuab ühtlasi investeerimist koolitusse, mille raames valmistatakse nii eraisikuid kui ka äriühinguid ette digitaalajastuks, sealhulgas energeetikasektori uusima tehnoloogia valdkonnas, sest see loob finantsvõimendust, tagades ülemaailmse digitaalse võrgustiku, toetades haridust ning kvaliteetset teadustegevust ja innovatsiooni ning tuues kaasa transpordisektoris ühtse turu saavutamise alased kindlad edusammud, võimaldades meil seega maailma juhtivate jõududega võrdsetel alustel konkureerida;
28. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama VKEde õigusraamistikku, võttes arvesse nende töökohtade loomise alast suutlikkust; nõuab, et maksimeeritaks programmi COSME pakutavaid võimalusi mitte ainult seoses ettevõtluse edendamisega Euroopas, vaid ka seoses VKEdele parema juurdepääsu pakkumisega rahastamisele ning nii ELi turule kui ka ülemaailmsetele turgudele;
29. rõhutab, et investeeringud tuleb siduda innovatsiooni ja ettevõtlusega, suurendades maksimaalselt võimalusi, mida pakub digitaalmajandus ja -ühiskond, ning arendades Euroopa arukat tööstuspoliitikat; märgib, et niisugusel investeerimisel tuleks erilisel arvestada VKEdega, kellel on investeeringute saamisega kõige rohkem raskusi, ning see peaks hõlmama praktilisi meetmeid, mille eesmärk on toetada idufirmasid ning sotsiaalset ettevõtlust ja innovatsiooni kui tuleviku töökohtade allikat noorte jaoks;
30. rõhutab vajadust elavdada Euroopas ettevõtlusvaimu praktiliste meetmetega, mis tähendab seda, et VKEdele, eelkõige peamiste sektoritega seotud VKEdele tagatakse lihtne juurdepääs laenule; nõuab ühtlasi alternatiivina pangapoolsele rahastamisele ka muude rahastamisviiside edendamist;
31. palub liikmesriikidel olla otsustuskindlam oma majanduse suunamisel innovatsiooni ja kasvu poole, kuna see valmistab meid ette digitaalajastu tulevasteks ülesanneteks ja nõueteks; märgib, et see muudab ka meie ettevõtjad innovatiivsemaks ja suurendab nende reageerimisvõimet üleilmsel turul, eriti info- ja kommunikatsioonitehnoloogia täieliku integreeritusega;
- Digitaalne ühtne turg*
32. on arvamusel, et digitaalse ühtse turu arendamine on otsustava tähtsusega kasvu stimuleerimiseks, kvaliteetsete töökohtade loomiseks, Euroopa majanduse üleilmse konkurentsivõime säilitamiseks ning kasu toomiseks nii ettevõtjatele kui ka tarbijatele, nagu on tõdetud 2015. aasta majanduskasvu analüüsis; palub sellega seoses komisjonil koostada ambitsioonikas Euroopa e-valitsuse tegevuskava aastateks 2016–2020 ja toetada seega jätkuvalt strateegia „Euroopa 2020” eesmärke;

Kolmapäev, 11. märts 2015

33. märgib, kui olulised on investeeringud, sealhulgas lairibavõrkudesse tehtavad investeeringud, prioriteetsete sihtide ja eesmärkide saavutamiseks niisuguses keskses tähtsusega valdkonnas nagu digitaalne turg; soovib eraldada olulise osa tulevase investeerimiskava 315 miljardi euro suurusest eelarvest sihipärastele ja strateegilistele digitaalsektori investeeringutele; juhib ühtlasi tähelepanu asjaolule, et selliste elementide nagu võrgu kõrgetasemelise leviku ning elanikkonna ja ettevõtjate kõrgetasemeliste IKT-alaste oskuste omavaheline ühendamine on tõelise digitaalse ühtse turu saavutamise keskses tähtsusega tegur; kutsub ELi ja liikmesriike üles seadma investeerimisprioriteediks digivõrgu infrastruktuuri ning digitaalalase koolituse pakkumise oma ettevõtjatele ja kodanikele;

34. on veendunud, et peamised probleemid selles valdkonnas on killustatus ja õiguskindluse puudumine ning et lisaks tuleb tegeleda probleemiga, mis seisneb kehtivate ELi eeskirjade seni ebahühtlases jõustamises liikmesriikides;

35. märgib, et digitaalse ühtse turu väljakujundamine võib anda ajavahemikus 2020. aastani täiendava SKP kasvu suurusjärgus 0,4 % (ehk 520 miljardit eurot 2014. aasta hindades) ja suurendada tööhõivet uuringus „Ühtse turu Euroopa mõõtme puudumise hind“ sisalduvate andmetekohaselt ligikaudu 0,1 %, mis vastab rohkem kui 223 000-le 2020. aastaks loodavale töökohale; on veendunud, et e-kaubanduse tõketega tegelemine, investeerimine lairibainfrastruktuuri ja uue tehnoloogia, näiteks neljanda ja viienda põlvkonna mobiilside kasutuselevõtmine on digilahenduste arenguks otsustava tähtsusega, kuna nende aluseks on kiired ja tulemuslikud ühendused; on seisukohal, et digitaalse ühtse turu väljakujundamiseks 2015. aastaks on väga oluline võtta vastu ELi üldine andmekaitseraamistik ning võrgu- ja infoturbe direktiiv; nõuab investeeringuid selleks, et teha ELis lõpp ebavõrdsele lairibajuurdepääsule ja ebavõrdsele neljanda põlvkonna võrkude juurdepääsule;

36. rõhutab internetimüügi kõrge taseme ja SKP (elaniku kohta) kasvu vastastikust seost ning nõuab seetõttu tungivalt edusammude tegemist tõelise piiriülese e-kaubanduse ja pilvandmetöötuse saavutamisel; peab oluliseks lõpetada 28 digitaalse turu killustatus, tagada universaalne võrgujuurdepääs ning teha võrguturbest ja tarbija usaldusest digitaalse ühtse turu nurgakivid, sest e-turg ei saa eksisteerida ilma usalduseta;

37. rõhutab, et Euroopa mõõtme puudumise hinda käsitleva aruande kohaselt võimaldaksid e-valitsuse valdkonnas tehtavad edusammud hoida aastas kokku 100 miljardit eurot; nõuab, et liikmesriigid teeksid jõupingutusi eesmärgiga ajakohastada oma avalikku haldust nii, et see oleks suunatum ja tõhustatum, võimaldamaks kodanikel ja ettevõtjatel teha ühtsel turul oma õigusi kasutades üha rohkem toiminguid elektrooniliselt, eriti piiriülel tasandil;

38. toonitab, et ELi ühtse turu eeskirjad peavad olema digitaalajastul toimivad ja et see hõlmab ühtse turu eeskirjade rakendamist e-maksete suhtes, kogu Euroopat hõlmavate turvaliste e-lahenduste väljatöötamist (nt e-arveldamine ja digitaalallkiri), intellektuaalomandi õiguste reformi ning vajaduse korral käibemaksunõuete täpsustamist, et luua usaldust e-kaubanduse vastu, parandada Euroopa tarbijatele nende õiguste kohta pakutava teabe kvaliteeti ning tagada, et tarbijatel oleks internetis samatasemeline kaitse, millega nad on harjunud oma traditsioonilistel turgudel;

39. rõhutab, et hiljutise majanduse juhtimise raamistiku läbivaatamine on suurepärase võimalus nõuda liikmesriikidelt tungivalt, et nad suurendaksid oma jõupingutusi digitaalse ühtse turu saavutamiseks, mis ei tähenda ainult suuremat kasvu ja rohkem töökohti, eelkõige VKEde sektoris ja noorte hulgas, vaid ka tulevikule suunatud ja ajakohast Euroopa Liitu;

40. on veendunud, et liikmesriigid peavad suurendama oma jõupingutusi oma avaliku halduse ajakohastamisel, pakkudes kodanikele ja ettevõtjatele rohkem ja paremini juurdepääsetavaid digitaalteenuseid, vähendades kulusid ja suurendades tõhusust, hõlbustades piiriülest koostööd ning rakendades avaliku halduse asutuste koostalitlusvõime raamistikke;

41. rõhutab e-identimise ja usaldusteenuste olulisust e-kaubanduse mahu suurendamiseks ja kvaliteedi parandamiseks kasvu perspektiivis; palub seetõttu liikmesriikidel võtta kõik meetmed, mis on vajalikud siseturul e-tehinguid käsitleva määruse rakendamiseks 1. juuliks 2016. aastal;

Kolmapäev, 11. märts 2015

42. on seisukohal, et digitaalsete oskuste parandamine liidus on absoluutne prioriteet;

Kaupade vaba liikumine

43. on veendunud, et kaupade, kapitali, teenuste ja inimeste vaba liikumine pakub kodanikele ja ettevõtjatele tõhususe, kasvu ja töökohtade loomise valdkonnas endiselt veel kasutamata võimalusi;

44. kordab oma toetust igakülgsede kaubandus- ja investeerimislepingute sõlmimisele, mis toetaksid Euroopa töötajatele töökohtade loomist ning oleksid sellega kokkusobivad, annaksid Euroopa tarbijatele otsest kasu ning avaksid uusi võimalusi ELi äriühingutele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd), kes järgivad ELi sotsiaal-, keskkonna- ja tarbijastandardeid uute kasvuvõimaluste andmise võtmetegurina; avaldab arvamust, et Euroopa Parlament peab olema tihedalt kaasatud ühtse turu õigustikku käsitlevatesse läbirääkimistesse ja et kehtivatesse õigusaktidesse tehtavate mis tahes muudatuste või mis tahes uue õigusakti kasutuselevõtmise puhul tuleb täielikult austada Euroopa Parlamendi kui kaaseadusandja rolli;

45. kutsub liikmesriike üles tugevdama piiriüleses tootmises väärtusahelat kui keskse tähtsusega elementi konkurentsivõime ja kasvu edendamiseks, töökohtade loomiseks ja olemasolevate kaubandustõkete vähendamiseks sektorites, mis on suhteliselt ulatuslikud, kuid ei ole piisavalt integreeritud, et maksimeerida kasu, mida pakub ühtne turg;

46. nõuab rohkem järelevalvet kaupade ühtse turu tõkete üle;

Teenused

47. rõhutab, et strateegia „Euroopa 2020” peaks hõlmama konkreetseid poliitikameetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada tõkkeid teenuste direktiiviga hõlmatud teenuste sektorite valdkondades ja näiteks finantsteenuste valdkonnas ning mille puhul pööratakse konkreetsemat tähelepanu ühtse turu süvendamisele;

48. rõhutab, et teenuste sektoril on märkimisväärne kasutamata kasvupotentsiaal, nagu nähtub selgelt aruande „Ühtse turu Euroopa mõõtme puudumise hind” hinnangutest, milles osutatakse võimalikule kasumile suurusjärgus 337–637 miljardit eurot;

49. on arvamusel, et kuna teenuste sektor on ELis üks kõige suurema kasvupotentsiaaliga sektor, tuleb tugevdada meetmeid, mille eesmärk on suurendada konkurentsivõimet selles sektoris, sealhulgas jaekaubanduses, ning lihtsustada õigusakte ettevõtjate, eelkõige VKEde jaoks; rõhutab, kui oluline on tagada kõikidele tarbijatele, perekondadele ja ettevõtjatele universaalne juurdepääs avalikele teenustele;

50. on seisukohal, et finantsteenuste valdkonnas tuleks tugevdada tarbijakaitset, valikut ja konkurentsi, pöörates erilist tähelepanu tarbijate, sealhulgas kõige haavatavamate tarbijate erinevatele vajadustele; on seisukohal, et suurendada tuleks tarbijate finantsteadlikkust, võttes arvesse märkimisväärset segadust, mis võib tekkida seoses finantstoodetega, ja probleeme, mida see võib tekitada üksiktarbijatele ja ühtsele turule;

51. kordab vajadust teha uusi jõupingutusi, et vältida pettuse, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu, ning nõuab seetõttu suuremat rõhuasetust heale maksuhaldustavale nii ELi era- kui ka avalikus sektoris; rõhutab, et Euroopa mõõtme puudumise hinda käsitlevas aruandes on märgitud, et selliste meetmetega nagu e-arvete standardimine ja piiriüleste maksusüsteemide koordineerimine saaks aastas hoida kokku 9 miljardit eurot; tunneb heameelt komisjoni presidendi teadaande üle automaatse teabevahetuse kohta riikide fiskaalpoliitikat käsitlevate otsuste suhtes; rõhutab, et tuleb tugevdada ja parandada maksustamise koordineerimist, et vältida kõlvatut konkurentsi ja turumoonutusi ning tagada võrdsed võimalused ühtsel turul;

52. tunneb heameelt komisjoni 2015. aasta majanduskasvu analüüsi aruandes võetud seisukoha üle, mille kohaselt „maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise juhtumite lahendamine on oluline, et tagada õiglane kohtlemine ja võimaldada liikmesriikidel saada ette nähtud maksutulu”;

Kolmapäev, 11. märts 2015

53. kinnitab oma seisukohta, et suurendada tuleks teadus- ja arendustegevusse investeerimise üldist taset ja kvaliteeti, et ergutada innovatsiooni, ning juhib tähelepanu sellele, et investeerimistasemed on liikmesriikides erinevad; tuletab komisjonile meelde vajadust luua tõeline teadmiste, teadusuuringute ja innovatsiooni ühtne turg ning viia lõpule Euroopa teadusruumi loomine; rõhutab, et praegu kasutatakse 85 % innovatsiooni jaoks eraldatud vahenditest üksnes riigi tasandil, ilma piiriülese koostööta, mistõttu ei ole võimalik kasutada täielikult ära lisaväärtust Euroopa tasandil;

Riigihanked ja kontsessioonid

54. tunneb heameelt selle üle, et 2014. aastal võeti vastu riigihankemenetlusi ja kontsessioonilepingute sõlmimist käsitlevad direktiivid, millega ajakohastati riigihankeid ELis riigihankelõpude jätkusuutlikkust edendades; toonitab kontsessioonilepingute sõlmimist käsitleva direktiivi lisaväärtust, eelkõige seoses menetluste lihtsustamisega ja nende läbipaistvamaks muutmiseks ning VKEdele rohkemate võimaluste pakkumisega, võimaldades seega ületada nendes lepingutes esinevad probleemid, tagada õiguskindluse, paindlikkuse ja läbipaistvuse ning toetada majandusinfrastruktuuri ja kvaliteetsete avalike teenuste arendamist;

55. juhib tähelepanu asjaolule, et investeringute ja avaliku sektori kulutuste kvaliteedi, tulemuslikkuse ja läbipaistvuse suurendamiseks tuleb täielikult ja kiiresti kohaldada riigihankeid ja kontsessioone käsitlevaid ELi õigusakte;

56. rõhutab, et riigihankeid ja kontsessioone käsitlevad õigusaktid tuleb nõuetekohaselt ja õigeaegselt üle võtta; toonitab riigihangete tähtsust ja innovatsioonipartnerluste väärtust aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu peamise liikumapaneva jõuna, eriti VKEde puhul, keda tuleb toetada konkreetsete meetmega, millega edendatakse konkurentsi ja innovatsiooni;

Tarbijaõigustik

57. peab kahetsusväärseks, et ELi tarbijakaitset käsitlevate õigusaktide killustatud rakendamine liikmesriikides põhjustab erinevusi tarbijakaitstes ning võetavate jõustamismeetmete ranguses ja ajastuses; leiab, et see piirab õigussätete järjekindlust ja ühtsust nii ühe sektori piires kui ka eri müügikanalite vahel;

58. kutsub komisjoni üles tagama niisuguste õigusaktide nagu tarbijaõiguste direktiivi ning alternatiivset vaidluste lahendamist ja vaidluste veebipõhist lahendamist käsitlevate sätete kiire rakendamise ja jõustamise ning tagama samal ajal halduskoormuse vähendamise; nõuab, et tarbijatele pakutaks piiriülestes müügitehingutes piisavat kaitset, mis on kooskõlas nende traditsioonilisel turul pakutavaga, ning nõuab tõhustatud andmekaitse pakkumist digitaalajastul, sest see aitab suurendada tarbijate usaldust internetiostude vastu; juhib tähelepanu asjaolule, kui oluline on internetipõhiste tarbijate õiguste tulemuslik jõustamine, ning vaidluse korral taskukohaste ja tulemuslike õiguskaitsevahendite vajalikkusele;

59. nõuab meetmete võtmist jätkusuutliku tarbimise edendamiseks, eelkõige seoses toote kasuliku elueaga, ning selliste tavade vastu võitlemiseks, mille eesmärk on niisuguse kasutusea tahtlik lühendamine; loodab sellega seoses komisjonilt sidusa tegevuskava koostamist;

60. rõhutab, et tarbijaõiguste direktiiv märkis olulist sammu tarbijate ja ettevõtjate õiguskindluse suurendamise suunas internetipõhistes tehingutes ning see kujutab endast praegu peamist tarbijakaitse vahendit internetipõhiste teenuste valdkonnas;

61. märgib, et lisakasumit on võimalik teenida ühtse turu toimimise täiustamisest, näiteks tarbijavaidluste lahendamiseks vaidluste veebipõhise lahendamise (ODR) süsteemi sisseseadmisest, tänu millele oleks võimalik säästa umbes 22 miljardit eurot;

Energia

62. palub komisjonil tagada toimiv energia siseturg, millele on omane mittediskrimineeriv turulepääs ja kõrgetasemeline tarbijakaitse, samuti piisaval tasemel süsteemidevaheline ühendus ja süsteemi piisavus;

Kolmapäev, 11. märts 2015

63. kordab vajadust suurendada Euroopa energiajulgeolekut energiaallikaid ja -varustuskanaleid mitmekesistades ning rõhutab, et esmajärjekorras tuleb välja kujundada energia siseturg ja teha liidus lõpp energiasaarte isoleeritusele;

64. on seisukohal, et selleks, et edendada siseturu väljakujundamist, taastuvate energiaallikate integreerimist ja varustuskindlust, peavad liikmesriigid kiiremas korras saavutama elektri ülekandevõimsuse miinimumeesmärgi, milleks on 10 %, kusjuures ideaaljuhul saavutatavaks tasemeks oleks 30 %;

65. on seisukohal, et gaasi- ja elektriturude liberaliseerimine on tarbijate mõjuvõimu suurendamisel põhjaneva tähtsusega, ning kutsub komisjoni üles asetama tarbijad oma ELi energia siseturu poliitika keskmesse;

III. Ühtse turu integratsiooni ja juhtimise hindamise vahendid

66. mõönab, et ühtse turu tulemustabelit võib pidada parimaks tavaks liikmesriikide ühtse turuga seotud kohustuste täitmise jälgimisel ja hindamisel, kuna tulemustabeli kasutamine võib ajendada riike oma tegevust parandama ja püüdma protsesside osas teistele järele jõuda; rõhutab siiski, et see tulemustabel ei taga kvalitatiivse hindamise vahendeid; rõhutab, kui oluline on töhustada dialoogi liikmesriikidega ja liikmesriikide vahel, et selgitada välja raskused, mida nad ühtse turu õigusaktide rakendamisel kogevad, ja tegeleda nendega; kutsub sellega seoses komisjoni üles liikmesriike ühtse turu keerukate õigusaktide rakendamisel paremini abistama, kui liikmesriigid seda paluvad;

67. on seisukohal, et ühtse turu õigusloome tulemuslikkuse jälgimiseks võiks välja töötada koondnäitaja, mis mõõdaks ühtse turu puudujääki, st lisakoormust, mida kodanikud ja äriühingud kannavad ühtse turu eeskirjade puudumise tõttu piiriüleses tegevuses; nõuab kindlalt, et selline näitaja peaks hõlbustama järelduste tegemist, mille põhjal saaks esitada ELi institutsioonidele ja liikmesriikidele poliitikasoovitusi;

68. võtab arvesse digitaalarengu tegevuskava tulemustabelit kui olulist vahendit, et hinnata liikmesriikide selles valdkonnas tehtud edusamme; on veendunud, et koondindeks, millega mõõta ühtse turu puudujääki, peaks hõlmama seda tulemustabelit;

69. kutsub komisjoni üles kaaluma võimalust lisada oma ühtse turu valdkonda käsitlevate õigusaktide ettepanekute korpusesse kohustuse vaadata süsteemselt läbi õigusaktide ülevõtmine, järgimine, tulemuslikkus ja eesmärgipärasus ning ka niisuguse läbivaatamise meetodika ja kriteeriumid; on veendunud, et niisugune meetodika ja niisugused kriteeriumid võimaldaksid paremini hinnata, kas õigusaktid on nõuetekohaselt üle võetud, rakendatud ja jõustatud, ning ka seda, kas ja millises ulatuses aitavad need kaasa nende eesmärkide saavutamisele ning millisel määral need sobivad oma otstarbeks;

70. toetab jätkusuutliku ühtse turu loomist kaasava, ressursitõhusa ja teadmispõhise majanduse alusel, kaasa arvatud meetmed mis tahes jätkusuutliku tehnoloogia alase innovatsiooni toetamiseks, tarbija ja ettevõtja huvide tasakaalustamiseks ning edusammude tegemiseks ühtse turu mitteametliku probleemide lahendamise mehhanismi osas, nt SOLVIT, suurendades samal ajal üldsuse teadlikkust ühtsetest kontaktpunktidest, et üldsus muutuks teadlikumaks olemasolevatest võimalustest luua ühtsel turul kasvu ja töökohti;

71. võtab teadmiseks, et üha rohkem külastatakse portaale „Teie Euroopa” ja „Teie Euroopa Nõuanne”, mis peaksid olema võimelised andma vajalikku teavet kõikidele ELi liikmesriikides elavatele, töötavatele või õppivatele või nende vahel liikuvatele inimestele;

72. tunneb heameelt asjaolu üle, et keskmine õigusaktide ülevõtmata jätmise määr liikmesriikides on langenud alla Euroopa Ülemkogus kokku lepitud 1 % piiri ja on praegu 0,6 %, mis on parim registreeritud tulemus alates ühtse turu tulemustabeli kasutuselevõtmisest; rõhutab, et ELi õigusnormide ülevõtmisel peab nii liikmesriikide kui ka liidu põhireeglits olema nulltolerantsi põhimõte;

Kolmapäev, 11. märts 2015

73. märgib, et ELi õigusaktide nõuetekohane rakendamine ja jõustamine on ühtse turu väljakujundamiseks määrava tähtsusega; kutsub seetõttu komisjoni üles kasutama kindlameelselt kõiki oma volitusi selle eesmärgi saavutamiseks ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon suurendaksid ühtset turgu käsitlevate õigusaktide jõustamiseks tehtavaid jõupingutusi ja jälgiksid kõnealust jõustamist muu hulgas korrapäraste lauskontrollide abil, mõeldes samal ajal pidevalt ka rakendamisega seotud probleemidele ja tagades õigusaktide suurema tõhususe ning järelhindamise ulatuslikuma ja tulemuslikuma kasutamise; nõuab, et suurendataks järelevalvet tarbijaõiguste tulemuslikkuse üle digitaalkeskkonnas, võttes eelkõige arvesse kiirust, millega tarbijaõiguse rikkumised võivad selles keskkonnas levida;

74. tuletab siiski meelde, et rikkumismenetluste protsess on toonud ilmsiks mitmeid piiranguid, mis takistavad ühtse turu sätete rakendamise ja kohaldamise puuduste kiiret käsitlemist ja kõrvaldamist; kutsub liikmesriike üles tegema juhtumite kiiremal lahendamisel komisjoniga tulemuslikumat koostööd;

75. möönab, et rakendusala suutmatus võib olla põhjustatud esialgse sõnastuse keerukusest; rõhutab seetõttu vajadust järgida nii esmaste kui teiseste õigusaktide puhul täies ulatuses parema õigusloome põhimõtteid, kasutades nõuetekohast konsulteerimist, mõjuhindanguid ja rakendamisjärgseid läbivaatamisi;

76. nõuab peale selle kindlalt, et tehtaks kõik võimalik, et tagada rikkumismenetluste tulemuslikum kasutamine juhtudel, kui on rikutud liidu õigust ühtse turu valdkonnas, ning et liikmesriigid ja Euroopa Ülemkogu jätkaksid Euroopa Liidu toimimise lepingu tulevaste läbivaatamiste raames rikkumismenetluste edasiarendamist; on siiski arvamusel, et rikkumismenetlused peaksid alati olema viimane abinõu ning neid tuleks alustada alles pärast mitut koordineerimise ja parandamise katset;

o

o o

77. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Euroopa Ülemkogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0070

Võitlus laste seksuaalse kuritarvitamise vastu internetis**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon laste seksuaalse kuritarvitamise kohta internetis (2015/2564(RSP))**

(2016/C 316/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 20. novembri 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja selle protokolle,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 3,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 7, 8, 47, 48 ja 52,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu 23. novembri 2001. aasta küberkuritegevuse konventsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu 25. oktoobri 2007. aasta konventsiooni laste kaitse kohta seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise eest,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/93/EL, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja mis asendab nõukogu raamotsuse 2004/68/JSK ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Europol 2014. aasta aruannet internetipõhise organiseeritud kuritegevuse põhjustatud ohtude hinnangu (iOCTA) kohta,
 - võttes arvesse ÜRO Lapse Õiguste Komitee üldist märkust nr 14 (2013) lapse õiguse kohta sellele, et tema huvid seataks esikohale,
 - võttes arvesse 2011. aasta veebruaris vastu võetud lapse õigusi käsitlevat ELi tegevuskava,
 - võttes arvesse oma 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni ÜRO lapse õiguste konventsiooni 25. aastapäeva kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse komisjoni teatist „Eriline tähelepanu lastele ELi välistegevuses” (COM(2008)0055),
 - võttes arvesse laste õiguste edendamist ja kaitset käsitlevaid ELi suuniseid,
 - võttes arvesse inimkaubanduse kaotamist käsitlevat ELi strateegiat aastateks 2012–2016 ning eriti selle sätteid, mis käsitlevad lastekaitse süsteemide ja parimate tavade vahetamise süsteemide väljatöötamise rahastamist,
 - võttes arvesse oma 12. veebruari 2015. aasta täiskogu arutelu, kus käsitleti võitlust laste seksuaalse kuritarvitamise vastu internetis,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et laste seksuaalne kuritarvitamine ja ärakasutamine, sealhulgas laste kuritarvitamist kujutavad visuaalsed materjalid, rikuvad raskelt põhiõigusi, eelkõige laste õigust heaoluks vajalikule kaitsele ja hoolitsusele, nagu see on sätestatud 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartas;

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2011, lk 1.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0070.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- B. arvestades, et kõnealuste süütegude vastase võitlusega seotud meetmete rakendamisel tuleb esikohale seada lapse huvid, nagu see on sätestatud ELi põhiõiguste hartas ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis;
- C. arvestades, et raskete kuritegude puhul, nagu laste seksuaalne ärakasutamine ja laste seksuaalset kuritarvitamist kajastav materjal, on vaja terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmab süütegude uurimist, süüdistuste esitamist teo toimepanijatele, lapsohvrite kaitset ja kõnealuste kuritegude tõkestamist;
- D. arvestades, et internet võib kujutada endast lastele erilist ohtu, kuna selle kaudu muutub laste seksuaalset ärakasutamist kujutav materjal lastele kättesaadavaks või nad võivad ise sellise materjali tootmise, internetis peibutajate, vägivalda kujutavate materjalide vahetamise, hirmutamise ja kiusamise või seksuaalsuhte eesmärgil kontakti otsimise ohvriteks sattuda; arvestades, et laste kokkupuutumise tõenäosust selliste ohtudega suurendavad mobiiltehnoloogia ja interneti laialdane kasutus ja nendele juurdepääs;
- E. arvestades, et võitlus laste kuritarvitamise vastu internetis peaks moodustama osa laiemast strateegiast, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise üldist nähtust, mis on endiselt peamiselt seotud veebiväliste õiguserikkumistega, mida pannakse toime väljaspool interneti teadlikult tegutsevate võrgustike ja üksikisikute kaudu;
- F. arvestades, et internetikeskkonnas võib seksuaalne ärakasutamine toimuda mitmel moel: noori võidakse veenda või sundida saatma või veebis avaldama seksuaalse sisuga kujutisi endast, osalema seksuaalses tegevuses veebikaamera või nutitelefoni vahendusel, või saatma seksuaalse sisuga sõnumeid või pidama selliseid vestlusi internetis, mille tulemusel saavad väärkohtlejad ja veebis peibutajad võimaluse ähvardada noort inimest, et tema sõpradele ja perele saadetakse kujutised, video või vestluste koopiad, kui ta ei nõustu osalema edasises seksuaalses tegevuses; arvestades, et kujutisi ja/või videoid võidakse jagada veel kaua pärast seksuaalse kuritarvitamise lõppu ja kõigil on võimalik neid veebis vabalt vaadata, mille tulemusel võivad ohvrid mitmekordselt kannatada ja neid võidakse häbistada;
- G. arvestades, et liikmesriikides ebaseadusliku veebisisu leviku takistamiseks võetud meetmed ei ole piisavalt tõhusad;
- H. arvestades, et internetis toimuva laste seksuaalse kuritarvitamisega seotud juurdluse ja vastutuselevõtmise eest vastutavatele isikutele kättesaadavaks tehtud uurimisevahendite puhul peaks muu hulgas arvesse võtma proportsionaalsuse põhimõtet ning uuritavate rikkumiste olemust ja raskusastet kooskõlas ELi ja liikmesriikide õigusega;
- I. arvestades, et laste kaitsega digitaalmaailmas tuleb tegeleda ka tööstusharu tasandil, et see näitaks üles algatusvõimet ja võtaks jagatud vastutuse, sh harides ja koolitades lapsi, vanemaid ja õpetajaid, et hoida ära laste juurdepääs ebaseaduslikule sisule;
- J. arvestades, et veebis toimuva laste seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise rahvusvahelise olemuse tõttu, mis hõlmab sadu riike ning õigussüsteeme ja õiguskaitseasutusi, on tegemist rahvusvahelise probleemiga, millele tuleb leida rahvusvaheline lahendus; arvestades, et tuleb tegeleda nende inimkaubitsejatega, kes kasutavad internetis toimuvaks seksuaalseks kuritarvitamiseks lapsi, kel pole õiguslikult määratletud identiteeti ja kes seetõttu on ametivõimudele n-õ nähtamatud;
- K. arvestades, et tulenevalt kuritegude olemusest ja ohvrite vanusest teatatakse muude kuriteoliikidega võrreldes enamikus laste seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise valdkondades nendest juhtumitest õiguskaitseorganitele palju harvemini; arvestades, et seetõttu ei kajasta kättesaadavad andmed toime pandud kuritegude arvu kohta probleemi ulatust täpselt; arvestades, et vabaihenduste poolt esitatud teabe kohaselt laste kuritarvitamise alast materjali sisaldavate veebilehtede kohta on üle 80 % ohvritest nooremad kui kümneaastased; arvestades, et rahvusvahelise interneti vihjeliinide liidu esitatud andmed näitavad seksuaalse kuritarvitamise ohvriks langevate väikelaste arvu suurenemist ning äärmusliku ja sadistliku loomuga kuritarvituste sagenemist;
- L. arvestades, et paljud õigusrikkujad kasutavad nn pimedat veebi (*darknet*), kus nad on loonud anonüümsed kogukonnad, kasutades laste kuritarvitamist kujutava materjali jaoks peidetud foorumeid, veebisaiditeenuseid, suhtlusportaale ja salvestusruumi pakkujaid, millega nad teevad võimalikuks praktiliselt jälgitamatu laste seksuaalse kuritarvitamise ning hõlbustavad sellist tegevust;
- M. arvestades, et paljud kurjategijad kasutavad oma tegevuse kindlustamiseks krüpteerimist ja muid kaitsemeetmeid, mis on õiguskaitseasutuste teostatavate uurimiste seisukohalt tõsine probleem;

Kolmapäev, 11. märts 2015

- N. arvestades, et vabaihenduste andmetel olid kõigest kaheksa tipptasandi levitajat 2012. aastal vastutavad 513 kaubamärgi eest, mille all levitati ärilisel eesmärgil laste kuritarvitamist kujutavat materjali, ning kümme 2012. aastal kõige suurema tegevusmahuga kaubamärki olid kõik seotud ühe tipptasandi levitajaga;
- O. arvestades, et liikmesriigid pidid direktiivi 2011/93/EL (mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust) siseriiklikku õigusesse üle võtma 18. detsembriks 2013, ning arvestades, et seni on vähem kui pooled liikmesriigid selle täies mahus rakendanud;
1. rõhutab veendunult, et laste kaitse ning laste ja nende arengu jaoks ohutu keskkonna tagamine on Euroopa Liidu ja liikmesriikide üks peamisi ülesandeid;
 2. toonitab karmisõnaliselt, et tuleb tagada laste õigused ja kaitse veebis ning võtta meetmeid selleks, et tagada mis tahes ebaseadusliku sisu kohene kõrvaldamine ning sellest õiguskaitseasutustele teatamine, ka on vaja piisavaid õiguslikke vahendeid õigusrikkujate tegevuse uurimiseks ning nende vastutusele võtmiseks;
 3. on seisukohal, et laste isikuandmeid tuleb veebis nõuetekohaselt kaitsta ning et lapsi tuleb isikuandmete veebis kasutamise ohtudest ja tagajärgedest lihtsal ja lapsesõbralikul viisil teavitada; rõhutab andmekaitse reformiga kaasnevaid olulisi muudatusi, mis aitavad laste õigusi internetis paremini kaitsta;
 4. rõhutab vajadust tervikliku ja kooskõlastatud Euroopa lähenemisviisi järele, et tagada järjepidevus seoses poliitikakujundamise ja sellest tulenevate meetmetega, mis hõlmavad kuritegevuse vastast võitlust, põhiõigusi, eraelu puutumatust, andmekaitset, küberjulgeolekut, tarbijakaitset ja e-kaubandust;
 5. on seisukohal, et tuleb võtta täiendavaid meetmeid seksuaalsuhte eesmärgil veebi kaudu kontakti otsimise vastu võitlemiseks ning komisjon peab koos riikide valitsuste, kodanikuühiskonna, sotsiaalmeediaettevõtjate, lapsevanemate, õpetajate, sotsiaaltöötajate, lastekaitseametnike, lastearstide ning noorte- ja lasteorganisatsioonidega tegutsema aktiivselt selle nimel, et suurendada teadlikkust sellest teemast määratletud suuniste abil, sealhulgas parimate tavade vahetamise ja selles küsimuses koostöö tegemiseks ja teabevahetuseks sotsiaalplatvormide loomise kaudu, et teha kindlaks lapsi ähvardavad võimalikud riskid ja ohud;
 6. palub komisjonil ja liikmesriikidel alustada vastavat teadlikkuse suurendamise kampaaniat, mis hõlmaks kõiki asjaomaseid osalisi, et suurendada laste teadlikkust ning toetada lapsevanemaid ja haridustöötajaid internetis esinevate ohtude äratundmisel ja neile reageerimisel ja laste ohutuse tagamisel veebis; palub komisjonil lisaks toetada liikmesriike internetis toimuva seksuaalse kuritarvitamise takistamise programmide käivitamisel, edendada sotsiaalmeedias vastutustundliku käitumise alase teadlikkuse suurendamise kampaaniad ning õhutada tähtsamaid otsimootoreid ja sotsiaalmeedia võrgustikke tegutsema laste kaitseks internetis ennetavalt;
 7. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma asjakohaseid meetmeid, mis võimaldaksid lastel paremini ja rohkem väärkohtlemistest teatada, ning meetmeid sellistele teadetele paremini reageerimiseks, samuti kaaluma süsteemsete otseteatamisvõimaluste väljatöötamist; toetab vihjeliinide asutamist, mille kaudu lapsed saavad anonüümselt väärkohtlemisest teatada;
 8. rõhutab vajadust parandada rahvusvahelist koostööd ja piiriüleseid juurdusi selles valdkonnas, sõlmides koostöölepinguid, ning vajadust tugevdada õiguskaitseasutuste vahelist koostööd muu hulgas Europoli ja küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse (EC3) kaudu, et tõhusamalt uurida ja lõhkuda laste suhtes seksuaalkuritegude toimepanijate võrgustikke ning nendes osalejaid vastutusele võtta, seades samas esikohale laste õigused ja ohutuse;
 9. väljendab sellega seoses heameelt ühisalgatuse üle, mille raames EL ja 55 riiki kogu maailmast on moodustanud internetis toimuva laste seksuaalse kuritarvitamise vastu võitlemise ülemaailmse liidu, mille eesmärk on päästa rohkem ohvreid, tagada tõhusam vastutusele võtmine, suurendada teadlikkust ja vähendada laste seksuaalset kuritarvitamist kujutavate visuaalsete materjalide üldist kättesaadavust internetis; kutsub komisjoni üles andma korrapärasemalt teada selle liidu kaudu tehtud edusammudest; kutsub liikmesriike üles rakendama neid soovitusi riigi tasandil;
 10. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ja suurendama ohvrite kindlakstegemiseks ja ohvritele suunatud teenusteks ette nähtud ressursse ning nõuab viivitamata asjaomaste platvormide loomist ja Europolis olemasolevate platvormide tõhustamist;

Kolmapäev, 11. märts 2015

11. kutsub liikmesriike üles rakendama direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded;
12. on seisukohal, et laste vastu suunatud kuritegude puhul tuleb tingimata kasutada õiget terminoloogiat, k.a laste seksuaalset kuritarvitamist kujutavate visuaalsete materjalide kirjeldamisel, ning ühtlasi tuleb kasutada asjakohast terminit „laste seksuaalset kuritarvitamist kujutav materjal”, mitte „lasteporno”;
13. ergutab liikmesriike eraldama siseriiklike kontaktpunktide tegevuseks piisavalt vahendeid, et võimaldada neil kriminaalsest ja kahjulikust sisust ja käitumisest veebis teada anda, nagu on ette nähtud direktiivis 2011/93/EL, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust;
14. tuletab meelde, et liikmesriigid peavad võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et isikul, kes usub, et ta võib toime panna mõne seksuaalse kuritarvitamise või seksuaalse ärakasutamise seotud õigusrikkumise, on vajaduse korral võimalus osaleda tõhusates sekkumisprogrammides või -meetmetes, mis on loodud selliste õigusrikkumiste toimepanemise riski hindamiseks ja ärahoidmiseks;
15. palub tagada liikmesriikide õiguskaitseasutustele ja Europolile vajalikud rahalised vahendid, inimressursid, uurimisvõimused ja tehnilise võimekuse, sh asjakohase koolituse kohtute ja politseiüksuste suutlikkuse suurendamiseks, et tõsiselt ja tulemuslikult võidelda õigusrikkujate vastu ja nad vastutusele võtta ning et arendada välja uus kõrgtehnoloogiline suutlikkus analüüsida tohutut mahus laste kuritarvitamist kujutavat visuaalset materjali või krüpteeritud või nn pimedasse veebi peidetud materjali ning teha õigusrikkujad kindlaks ning nad vastutusele võtta, et kaitsta laste turvalisust ja õigusi;
16. märgib murega veebis toimuva laste kaubanduslikul eesmärgil seksuaalse ärakasutamise arengu- ja laienemissuundumusi, sh laste kuritarvitamist kujutava materjali levitamise ja edastamise uusi viise, eriti nn pimedasse veebi ja pimedasse võrgu (*deep web* ja *darknet*) kaudu, ning eelkõige kuritarvitamise tasulist voogedastamist reaalajas; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles jätkama suhtlust alternatiivsete maksesüsteemide esindajatega, et teha kindlaks võimalused paremaks koostööks õiguskaitseorganitega, sealhulgas ühiseks koolituseks, et paremini tuvastada makseprotsesse, mis on seotud laste kuritarvitamist kujutava materjali turustamisega;
17. nõuab, et õiguskaitseasutused, kohtuasutused, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektor, internetiteenuse pakkujad, sotsiaalmeediaettevõtjad, pangandussektor ja vabaühendused, sh noorte- ja lasteorganisatsioonid, teeksid omavahel tulemuslikku koostööd ja vahetaksid seaduslikult teavet, et tagada laste õigused ja kaitse veebis ning ebaseadusliku sisu kohene kõrvaldamine ja sellest teatamine õiguskaitseasutustele, kes peaksid vajaduse korral regulaarselt aru andma sellise teabe alusel alustatud uurimiste ja vastutusele võtmiste kohta; tunnustab sellega seoses tegevdirektorite koalitsiooni tegevust interneti muutmisel laste jaoks paremaks kohaks ning veebis laste kaubanduslikul eesmärgil seksuaalse ärakasutamise vastu võitlemiseks loodud Euroopa finantskoalitsiooni tegevust;
18. rõhutab, et ebaseaduslik sisu tuleb nõuetekohase õigusliku menetluse alusel viivitamata eemaldada; rõhutab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning internetiteenuse pakkujate rolli ebaseadusliku veebisisu kiire ja tõhusa eemaldamise tagamisel, kui vastutav õiguskaitseasutus on selleks taotluse esitanud;
19. nõuab tungivalt, et liikmesriigid, kes ei ole veel direktiivi 2011/93/EL (mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust) täielikult siseriiklikku õigusesse üle võtnud, seda teeksid; kutsub seetõttu komisjoni üles jälgima rangelt selle direktiivi täielikku ja tulemuslikku rakendamist ning andma tähelepanekute kohta õigeaegselt tagasisidet Euroopa Parlamendile ja selle vastutavale komisjonile;
20. teeb kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile ülesandeks jätkuvalt jälgida direktiivi 2011/93/EL rakendamist ja koostada põhjalik analüüs internetis toimuva laste seksuaalse kuritarvitamise vastu võitlemise praeguse poliitilise raamistiku kohta direktiivi 2011/93/EL rakendamisaruaandena ning esitada see täiskogule;
21. teeb presidendile ülesandeks esitada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule ja liikmesriikide parlamentidele.

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0071

ISIS/Da'eshi poolt hiljuti eelkõige assüürlaste vastu toime pandud rünnakud ja inimröövid Lähis-Idas**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon hiljutiste ISIS/Da'eshi rünnakute ja inimröövide kohta Lähis-Idas, eelkõige assüürlaste vastu (2015/2599(RSP))**

(2016/C 316/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 18,
- võttes arvesse 1950. aasta Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklit 9,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklit 18,
- võttes arvesse 1981. aasta ÜRO deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO 1992. aasta deklaratsiooni rahvuslikesse või etnilistesse, usulistesse ja keelelistesse vähemustesse kuuluvate isikute õiguste kohta,
- võttes arvesse rahvusvahelist kõigi isikute kaitsmist sunniviisilise kadumise eest käsitlevat konventsiooni,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Iraagi, Süüria, Liibüa ja Egiptuse kohta, eriti 10. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni kristlaste vastu hiljuti toime pandud vägivaldaaktide ja nende tagakiusamise kohta Maaloulas (Süüria) ja Peshāwaris (Pakistan) ning pastor Saeed Abedini juhtumi (Iraan) kohta ⁽¹⁾, 18. septembri 2014. aasta resolutsiooni olukorra kohta Iraagis ja Süürias ning rühmituse Islamiriik (IS) pealetungi, sealhulgas vähemuste tagakiusamise kohta ⁽²⁾ ning 12. veebruari 2015. aasta resolutsiooni humanitaarkriisi kohta Iraagis ja Süürias, eelkõige seoses rühmitusega Islamiriik (IS) ⁽³⁾,
- võttes arvesse ELi suuniseid usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitse kohta,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi avaldusi kristlaste ja teiste kogukondade vastu Lähis-Idas toime pandud vägivaldaaktide ja nende tagakiusamise kohta, eriti 16. veebruari 2015. aasta avaldust 21 Egiptuse kopti kristlase pea maharaiumise kohta Liibüas,
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule ELi piirkondliku strateegia kohta Süürias ja Iraagis ning ISIS/Da'eshi ohu kohta,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 25. veebruari 2015. aasta avaldust, milles mõistetakse hukka rohkem kui 100 assüürlase röövimine ISILi poolt,
- võttes arvesse Süüria Araabia Vabariigi küsimustega tegeleva ÜRO sõltumatu rahvusvahelise uurimiskomisjoni 14. novembri 2014. aasta aruannet „*Rule of Terror: Living under ISIS in Syria*” („Terrorivõim. Elu Süürias ISISe võimu all”),
- võttes arvesse ÜRO usu- ja veendumusvabaduse eriraportööri aastaaruandeid ja vahearuandeid,
- võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0422.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0027.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0040.

Neljapäev, 12. märts 2015

- A. arvestades, et demokraatia edendamine ning inimõiguste ja kodanikuvabaduste austamine kuulub Euroopa Liidu aluspõhimõtete ja eesmärkide hulka ning annab ühise aluse liidu suhetele kolmandate riikidega;
- B. arvestades, et vastavalt rahvusvahelistele inimõigusnormidele ning eelkõige kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklile 18 on igaühel õigus mõtte-, südametunnistuse ja usuvabadusele; arvestades, et see õigus kätkeb vabadust muuta usku või veendumusi, samuti vabadust väljendada oma usku või veendumusi nii ükski kui ka koos teistega, avalikult või eraviisiliselt palve- ja kombetalitustes, praktilises tegevuses ning õpetustegevuses; arvestades, et vastavalt ÜRO inimõiguste komitee seisukohale kaitseb usu- ja veendumusvabadus kõiki veendumusi, kaasa arvatud teistlikke, mitteteistlikke ja ateistlikke veendumusi;
- C. arvestades, et Euroopa Liit on korduvalt väljendanud oma pühendumust mõtte-, südametunnistuse ning usu- ja veendumusvabadusele ning on rõhutanud, et valitsuste kohustus on tagada need vabadused kõikjal maailmas;
- D. arvestades, et ÜRO ja teised rahvusvahelised organisatsioonid on teatanud ISIS/Da'eshi ning sellega seotud rühmituste poolt Süürias ja Iraagis toime pandud ulatuslikest rasketest rahvusvaheliste inimõiguste ja humanitaarõiguse rikkumistest, mis on esmajoonel suunatud etniliste ja usuliste vähemuste vastu, sh kavakindla tapmise, usuvahetusele sundimise, röövimise, naiste müümise, naiste ja laste orjastamise, laste enesetapuründajateks värbamise ning seksuaalse ja füüsilise väärkohtlemise ja piinamise kaudu; arvestades, et tõsist muret tekitab nende inimeste käekäik, kes on veel lõksus ISIS/Da'eshi jõudude kontrolli all olevatel aladel, kuna nende piirkondadeni ei jõua praktiliselt mingit rahvusvahelist humanitaarabi;
- E. arvestades, et ISIS/Da'esh on alustanud kampaaniat selliste usukogukondade täielikuks likvideerimiseks, kes ei vasta tema tõlgendusele islamist, tappes või saates välja nende poolehoidjaid ning hävitades nende pühapaiku, ajaloolisi paiku ning esemeid, sealhulgas UNESCO maailmapärandi nimistusse kantud ainulaadset ja asendamatu kultuuripärandit, mida see organisatsioon ise nimetab „kultuuriliseks puhastuseks”;
- F. arvestades, et ISIS/Da'eshi tegevusel on tema kontrolli all olevatel aladel tuhandeaastaste tsivilisatsioonide jaoks vastuvõetamatu ja korvamatu hind; arvestades, et eriti Iraagis ja Süürias, aga ka mujal Lähis-Idas, on kristlike kogukondade olukord selline, et ohus on nende eksistents, ja kui nad peaksid kaduma, siis kaob koos nendega märkimisväärne usupärand asjaomastes riikides;
- G. arvestades, et ISIS/Da'esh on võtnud sihikule kristlaste, jeziidi, türkmeeni, šia, šabaki, sabiani, kakai ja sunni kogukonnad, kes ei nõustu nende islami tõlgendusega, ja muud rahvus- ning usuvähemused, kusjuures mõned neist kogukondadest olid äärmuslaste rünnaku all kaugelt enne ISIS/Da'eshi pealetungi; arvestades, et erinevad äärmusrühmitused või džihaadi rühmitused on palju aastaid sihikindlalt rünnanud eelkõige kristlasi ning on sundinud üle 70 % Iraagi kristlastest ja rohkem kui 700 000 Süüria kristlast oma riigist põgenema;
- H. arvestades, et 250 000 kaldealast/assüürlast/süürlast moodustavad Iraagis selgelt eristuva etnilis-usulise rühmituse ning et Süürias elas enne kodusõja vallandumist 2011. aastal hinnanguliselt kuni 40 000 assüürlast;
- I. arvestades, et ISIS/Da'esh avaldas 15. veebruaril 2015 video, millel näidati 21 Egiptuse kopti kristlase pea maharaiumist Liibüas; arvestades, et need koptid, kes olid Egiptuse vaesunud osast pärit võõrtöötajad, rööviti Liibüas Sirtes;
- J. arvestades, et ISIS/Da'esh röövis 23. veebruaril 2015 Kirde-Süürias Khaburi jõe lõunakaldal asuva Tell Tameri lähistel umbes 220 assüürlast; arvestades, et sama rünnaku käigus laastasid äärmuslased ka kristlaste vara ja pühapaiku; arvestades, et ISI rünnakus sai surma kümneid assüürlasi; arvestades, et IS tegi väidetavalt 2015. aasta veebruaris avalduse, nõudes Süürias Hasaka provintsis asuvatelt assüüria küladelt kunagise islamivõimu aegadel mittemoslemitele kehtinud ja kõikjal Ottomani impeeriumis 1856. aastal kaotatud erimaksu (jizya) tasumist ning islamiusku pöördumist, ähvardades vastasel juhul nad tappa; arvestades, et teadete kohaselt on ISIS/Da'esh võtnud alates 9. märtsist 2015 ette ulatuslikud rünnakud Khaburi jõe ääres asuvate assüüria kristlaste linnade vastu;

Neljapäev, 12. märts 2015

- K. arvestades, et ISIS/Da'esh on hõimujuhtidega peetud läbirääkimiste tulemusel vabastanud alates 1. märtsist 2015 mitukümmend assüürlast, peamiselt väikelapsed ja vanemaelised inimesed, kuid enamik assüürlasi on endiselt vangistuses ning terroristid on ähvardanud nad tappa, kui koalitsiooni pommirünnakud ei lõpe;
- L. arvestades, et sihikindla kultuurilise ja usulise puhastuse poliitika käigus on IS väidetavalt hävitanud Iraagis üle 100 kiriku, Süürias vähemalt kuus kirikut ning ka mitu šiiidi mošeed Iraagis; arvestades, et ISI võitlejad avalikustasid 2015. aasta veebruaris sihilikult selle, kuidas nad hävitasid Mosuli muuseumis iidsete Assüüria ja Akadi impeeriumi aegadest pärinevaid skulptuure ja muid esemeid; arvestades, et seejärel tegi IS maatasa iidse Assüüria linna Nimrudi ja väidetavalt hävitas hiljaaegu UNESCO maailmapärandi nimistusse kantud Hatra; arvestades, et Süüria režiim pommitas opositsioonilistes piirkondades asuvaid kirikuid, näiteks Homsis 2012. ja Idlibis 2013. aastal;
- M. arvestades, et ISIS/Da'esh kiusab jätkuvalt taga, sandistab ja mõrvab, mõnikord äärmiselt julmal ja kujuteldamatul moel, etniliste ja usuvähemuste esindajaid, ajakirjanikke, sõjavange, aktiviste ja teisi; arvestades, et ka teised konfliktiosalised, eelkõige Assadi režiim, panevad jätkuvalt igapäevaselt ning massiliselt toime sõjakuritegusid ja rikuvad rahvusvahelist humanitaarõigust ning rahvusvahelisi inimõigusi käsitlevaid õigusakte;
- N. arvestades, et ISiSe/Da'eshi vägivalda juured peituvad osaliselt salafismis, eelkõige islami äärmuslikus vahhabiitlikus tõlgendamises;
1. on šokeeritud ja masendatud ISiSe/Da'eshi äärmuslaste jõhkrate tegude pärast assüürlaste vastu Süürias ja koptide vastu Liibüas ja mõistab need kõige karmimat hukka; väljendab solidaarsust ohvrite perekondadega ja assüüria kristlaste kogukonnaga Süürias ning kopti kristlaste kogukonnaga Egiptuses, samuti muude ISiSe/Da'eshi vägivaldast puudutatud rühmituste ja üksikisikutega;
 2. mõistab karmilt hukka ISiSe/Da'eshi ja selle rasked inimõiguste rikkumised, mis kvalifitseeruvad Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi kohaselt inimsusevastasteks kuritegudeks ja sõjakuritegudeks ning mida tuleks nimetada genotsiidiks; on väga mures, et see terroristlik rühmitus on võtnud tahtlikult sihikule kristlaste, jeziidi, türkmeeeni, šiaa, šabaki, sabiani, kakai ja sunni kogukonnad, kes ei nõustu tema islami tõlgendusega, ja et nad püüavad likvideerida kõik usuvähemused nende kontrolli all olevates piirkondades; toonitab, et nende tegude toimepanijad ei tohiks jääda karistamata ning nende tegude eest vastutavad isikud tuleks saata Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ette; tuletab sellega seoses meelde piiskop Yohanna Ibrahim ja piiskop Paul Yazigi lahendamata röövimist relvastatud mässuliste poolt Süüria Aleppo provintsis 22. aprillil 2013;
 3. mõistab samuti hukka ISiSe/Da'eshi püüded laiendada oma äärmuslikku totalitaarset ideoloogiat ja vägivalda piirkonna teistesse riikidesse ja kaugemale;
 4. toetab ISiSe/Da'eshi vastu suunatud rahvusvahelisi püüdlusi, sealhulgas Ameerika Ühendriikide koordineeritavaid rahvusvahelise koalitsiooni sõjalisi operatsioone, ning julgustab neid ELi liikmesriike, kes seda veel teinud ei ole, kaaluma nendele püüdlustele kaasa aitamist, kaasa arvatud ISiSe välismaal hoitavate salajaste rahaliste vahendite väljaselgitamise ja keelustamise abil;
 5. kutsub rahvusvahelist koalitsiooni üles tegema rohkem vähemuste (nt sadade Põhja-Süürias elavate assüüria kristlaste) röövimise ärahoidmiseks; toonitab, et tähtis on tagada turvaline pelgupaik kaldealastele, assüürlastele ja süürlastele ning teistele ohustatud rühmadele Iraagis Niineve tasandikul, kus paljud etnilised ja usuvähemused on läbi aegade olnud suurel arvul esindatud ja kus nad on rahumeelselt kõrvuti elanud;
 6. nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid võtaksid ennetavaid meetmeid, et hoida ära ISiSe/Da'eshi tegevuse laienemist Iraagist ja Süüriast teistesse riikidesse ja piirkondadesse; tunneb sellega seoses väga suurt muret olukorra pärast Liibüas, eelkõige selle geograafilise läheduse pärast ELile ning Aafrika konfliktipiirkondadele;
 7. nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid ning NATO partnerriigid käsitleksid teatavate riikide kahetist rolli selles konfliktis, eriti juhul, kui need riigid aitavad või siiani aitavad aktiivselt või passiivselt kaasa ISiSe/Da'eshi ja teiste äärmusrühmituste tõusule; tunneb sellega seoses sügavat muret, et Pärsia lahe piirkonna riikide avaliku ja erasektori üksused rahastavad islami vahhabiitliku tõlgendamise levitamist, ning nõuab, et need riigid lõpetaksid selle rahastamise; nõuab ühtlasi, et need riigid peataksid terroriorganisatsioonide rahastamise oma territooriumilt; kutsub Türgit üles etendama positiivset rolli võitluses ISiSe/Da'eshi vastu ja lubama viivitamatult kristlastest vähemustel ja teistel Süüriast põgenevatel tagakiusatud inimestel tulla üle piiri Türgi ning otsida endale ohutu elukoht;

Neljapäev, 12. märts 2015

8. julgustab tegema koostööd uute esilekerkivate piirkondlike ja kohalike jõududega, nt Iraagi Kurdistanis piirkondliku valitsusega, mujal asuvate kurdi rühmitustega, kellest YPG osales Kobane vabastamises, ja Süüria sõjaväenõukoguga ning piirkonna kohalike omavalitsusüksustega, kes on näidanud üles paremat inimõiguste ning demokraatia järgmist kui nende riikide valitsejad; tunnustab eriti vaprust, mida on üles näidanud kurdi Peshmerga võitlejad, kes on teinud nii palju ohustatud vähemuste kaitsmiseks;
9. tunneb muret saabuvate teadete üle, et kristlike vähemuste esindajaid ei ole lubatud piirkonna põgenikelaagritesse, kuna nad kujutaksid laagrite jaoks liiga suurt ohtu; palub ELil tagada, et tema antav arenguabi jõuaks kõigi konflikti tagajärjel ümber asuma sunnitud vähemusrühmadeni; julgustab ELi kasutama kohalike ja piirkondlike kirikute kogemusi ning hästi sisetöötatud võrgustikke, samuti kirikute rahvusvahelisi abiorganisatsioone finants- ja muu abi andmiseks, et tagada Euroopa abiga seonduv kaitse ja tugi kõigile vähemusrühmadele;
10. peab äärmiselt vajalikuks, et nõukogu ja Euroopa välisteenistus alustaksid rahvusvaheliste ja piirkondlike partneritega koostööd ISIS/Da'eshi järgse tegevuskava välja töötamiseks, võttes arvesse tungivat vajadust kultuurilise ja usulise dialoogi ning lepitamise järele;
11. mõistab hukka kultuurimälestiste ja -esemete hävitamise ISIS/Da'eshi poolt Süürias ja Iraagis, mis on rünnak kõigi nende riikide elanike ning laiemalt inimkonna kultuuripärandi vastu;
12. nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid teeksid koostööd rahvusvaheliste ja kohalike partneritega, et kaitsta võimalikult palju Assüüria ja muud kultuuri- ning usupärandit ISIS/Da'eshi poolt okupeeritud aladel; nõuab ka tungivalt, et nõukogu võtaks meetmeid ebaseadusliku kaubanduse vastu nendelt territooriumitelt pärit muinasesemetega;
13. kinnitab ja toetab kõigi Iraagis ja Süürias elavate usu- ja etniliste vähemuste vääramatut õigust elada väärikalt, võrdõiguslikult ja turvaliselt oma traditsioonilisel ajaloolisel kodumaal ja vabalt oma usku järgida; nõuab sellega seoses tungivalt, et kõik ÜRO liikmesriigid võtaksid selgelt sõna vägivalda vastu ning eelkõige vähemuste õiguste toetamiseks; on veendunud, et kristlaste ja muude piirkonna põlisrahvuste kannatuste ja massilise oma maalt lahkumise takistamiseks on piirkondlikelt poliitilistelt ja usuliidritelt vaja selget ja ühemõttelist avaldust, milles toetatakse nende inimeste jätkuvat kohalolekut ning täielikke ja võrdseid õigusi oma riigi kodanikena;
14. ei tunnusta mingitel tingimustel ISIS/Da'eshi juhtide teadaannet kalifaadi moodustamise kohta praegu nende kontrolli all olevatel aladel ja peab seda ebaseaduslikuks; rõhutab, et nn islami kalifaadi loomine ja laiendamine, samuti teiste äärmusrühmituste tegevus Lähis-Idas kujutab endast otsest ohtu piirkonna ning Euroopa riikide julgeolekule;
15. kinnitab oma pühendumust mõtte-, südametunnistuse, usu- ja veendumusvabadusele kui põhilisele inimõigusele, mis on tagatud rahvusvaheliste õigusaktidega, mida järgib enamik maailma riike ja mida tunnustatakse universaalse väärtusena;
16. toetab kõiki algatusi, sealhulgas ELis, dialoogi edendamiseks ja vastastikuse austuse loomiseks kogukondade vahel; kutsub kõiki usujuhte ja -asutusi üles edendama sallivust ja rakendama meetmeid vihkamise ning vägivalda ja äärmusliku radikaliseerumise vastu võitlemiseks;
17. nõuab tungivalt, et EL uuriks kasutusel olevate meetmete kõrval põhjalikumalt terrorismivastaseid poliitikavahendeid inimõiguste seisukohalt ja jätkaks koostööd liikmesriikidega, et edendada poliitikat, millega võideldakse radikaliseerumise vastu ELi pinnal, vihakõnede levitamise ja veebis vägivalda õhutamise vastu; nõuab ühtlasi tungivalt, et ELi liikmesriigid teeksid koostööd ÜRO Julgeolekunõukogu ja ÜRO Peaassambleega, et peatada ekstremistliku ja džihaadi ideoloogia levik maailmas;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Süüria Rahvuskoalitsioonile, Iraagi valitsusele ja parlamendile, Iraagi Kurdistanis piirkondlikule valitsusele, Egiptuse Araabia Vabariigi presidendile, esindajatekojale Liibüas Tobrukis ja Liibüa valitsusele, Araabia Riikide Liigale, ÜRO peasekretärile ning ÜRO Inimõiguste Nõukogule.

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0072

Lõuna-Sudaan, muu hulgas seoses hiljutiste lapseröövijuhtumitega**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon Lõuna-Sudaani, sh hiljutiste lapseröövide kohta (2015/2603(RSP))**

(2016/C 316/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Lõuna-Sudaani kohta, eriti 16. jaanuari 2014. aasta ⁽¹⁾ ja 13. novembri 2014. aasta ⁽²⁾ resolutsiooni olukorra kohta Lõuna-Sudaanis,
- võttes arvesse 2. veebruaril 2015 Addis Abebas Ida-Aafrika Arenguühenduse (IGAD) egiidi all presidendi Salva Kiiri ja endise asepresidendi Riek Machari poolt allkirjastatud relvarahu ja võimu jagamise kokkulepet,
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni 3. veebruari 2015. aasta avaldust rahuläbirääkimiste kohta Lõuna-Sudaanis,
- võttes arvesse IGADi ja ÜRO humanitaarasjade koordineerimisbüroo (OCHA) Lõuna-Sudaani humanitaarkriisi teemalise kõrgetasemelise kohtumise 10. veebruari 2015. aasta kommünikeed,
- võttes arvesse avaldust, mille ÜRO peasekretäri eriesindaja laste ja relvakonfliktide küsimuses tegi 25. veebruaril 2015. aastal,
- võttes arvesse Lõuna-Sudaani Vabariigi ja ÜRO 2014. aasta oktoobri ühiskommünikeed konfliktiolukorraga seotud seksuaalse vägivalla ennetamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 2155 (2014) ja 2206 (2015), millega pannakse alus sihipärastele sanktsioonidele nende suhtes, kes tõkestavad rahuprotsessi Lõuna-Sudaanis,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Federica Mogherini pressiesindaja 6. märtsi 2015. aasta avaldust Lõuna-Sudaani konflikti osaliste võimetuse kohta saavutada rahukokkulepe,
- võttes arvesse Lõuna-Sudaani riikliku tegevuskava uuendamist 2012. aastal, et lõpetada laste värbamine valitsuse relvajõududesse ja nende seal kasutamine ning muud laste vastu suunatud rasked rikkumised,
- võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
- võttes arvesse Aafrika pagulasprobleemide eriaspekte käsitlevat Aafrika Liidu konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse lapse õiguste ja heaolu Aafrika hartat,
- võttes arvesse piinamise vastast ÜRO konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse 2010. aasta ELi suuniseid laste ja relvakonfliktide kohta,
- võttes arvesse 1999. aastal vastu võetud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni nr 182 laste tööjõu kõige rängemate vormide kohta, milles loetakse laste sunniviisiline ja kohustuslik värbamine relvakonfliktides kasutamise eesmärgil laste tööjõu kõige rängemate vormide hulka,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0042.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0053.

Neljapäev, 12. märts 2015

- võttes arvesse Cotonou lepingut,
 - võttes arvesse 2005. aastal sõlmitud Sudaani üldist rahukokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et 15. ja 16. veebruaril 2015. aastal rööviti Ülem-Niiluse osariigis Wau Shilluki asulas ligikaudu 89 last ja võimalik, et veel sajad lapsed sõjalise rühmituse poolt, mida väidetavalt juhib Johnson Oloni, Sudaani Rahva-vabastusarmee (SPLA) vägede juhataja; arvestades, et tunnistajate ütluste kohaselt piirasid relvastatud sõdurid asula ümber, otsisid majahaaval läbi ning viisid jõudu kasutades kaasa peamiselt üle 12-aastased poisid;
- B. arvestades, et 2013. aasta detsembris kasvas poliitiline vastasseis Lõuna-Sudaani valitsevas erakonnas SPLM (Sudan People's Liberation Movement) üle relvastatud vastasseisus Juba linnas president Kiirile lojaalsete jõudude ja endisele asepresidendile Riek Macharile lojaalsete jõudude vahel;
- C. arvestades, et pärast 2013. aasta detsembris puhkenud relvastatud sisekonflikti on ligikaudu 1,4 miljonit inimest riigisiselt ümber asunud, 500 000 on põgenenud naaberriikidesse ja ligikaudu 12 000 last on värvatud teenima relvajõududesse ja relvarühmitustesse; arvestades, et väidetavalt on tuhanded lapsed tapetud, vägistatud, ümber asustatud või orvuks jäänud;
- D. arvestades, et hinnangute kohaselt on neli miljonit inimest suures toiduga kindlustamatuse ja toidunappuse ohus ning ÜRO on korduvalt hoiatanud süveneva humanitaarkriisi ja näljahäda eest, juhul kui relvakonflikt peaks jätkuma; arvestades, et kuna puudub ka arstiabi ja infrastruktuur, saab olukord ainult halvemaks muutuda;
- E. arvestades, et ÜRO missioon Lõuna-Sudaani Vabariigis (UNMISS), mis pakub praegu turvalist varjupaika rohkem kui 100 000 riigisiselt ümber asunud inimesele, kes vägivalla eest kaitset otsivad, on nüüd ise rünnakute alla sattunud;
- F. arvestades, et ÜRO hinnangute kohaselt on rohkem kui pooled pagulaslaagrite elanikud lapsed, kelle füüsiline julgeolek, areng ja heaolu on seetõttu märkimisväärses ohus; arvestades, et Lõuna-Sudaanis on väikelaste suremus üks kõrgemaid ja haridusnäitajad ühed madalaimad maailmas; arvestades, et 400 000 last on praeguse konflikti tõttu kooliskäimise katki jätnud;
- G. arvestades, et konflikti osalised on rünnanud tsiviilelanikke etnilise päritolu ja täheldatud poliitiliste eelistuste alusel, pannud toime seksuaalvägivallaakte, ulatuslikku hävitustööd ja omandi rüüstamisi;
- H. arvestades, et Lõuna-Sudaani konflikti osalised alustasid 7. jaanuaril 2014. aastal Addis Abebas Ida-Aafrika Arenguühenduse egiidi all läbirääkimisi; arvestades, et vaatamata varasematele vaenutegevuse lõpetamise kokkulepetele, viimati 2. veebruaril 2015. aastal Addis Abebas allkirjastatud relvarahu kokkuleppele ja IGADi pidevatele jõupingutustele leida konfliktile läbirääkimiste teel poliitiline lahendus, on sõjategevus jätkunud ning seda iseloomustab inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse ja humanitaarõiguse täielik eiramine ilma igasuguse vastutusele võtmiseta konflikti käigus toime pandud kuritarvituste eest;
- I. arvestades, et valitsus ja mässulised ei järginud IGADiga kokku lepitud 5. märtsi 2015. aasta tähtaega võimu jagamise kokkuleppe saavutamiseks ja rahuläbirääkimisi on lõputult pikendatud; arvestades, et IGADi peavahendaja on teatanud, et ÜRO ja Aafrika Liit võivad nüüd läbirääkimistel otsese rolli võtta;
- J. arvestades, et Aafrika Liit moodustas 2014. aasta märtsis uurimiskomisjoni, kuid selle lõpparuannet ei ole veel üldsusele avalikustatud, kuigi see esitati Aafrika Liidu komisjonile 2014. aasta oktoobris;
- K. arvestades, et avalikustamise edasilükkamise otsus on tekitanud üldist pettumust ning seda nähakse suuresti kui tagasilööki aruandekohustuse täitmisele ja karistamatuse lõpetamisele; oma pettumust on teiste hulgas väljendanud ÜRO asepeasekretär Ivan Simonovic, endine ÜRO inimõiguste ülemvolinik Navi Pillay ja Lõuna-Sudaani kodanikuühiskonna organisatsioonide silmapaistvad liikmed;

Neljapäev, 12. märts 2015

- L. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu kiitis 3. märtsil 2015. aastal ühehäälselt heaks süsteemi, mille abil kehtestada sanktsioonid nende suhtes, kelle vastutusel või osalusel toimub konflikti jätkumine või rahuprotsessi tõkestamine Lõuna-Sudaanis; arvestades et sanktsioone kohaldatakse ka nende suhtes, kes ründavad tsiviilisikuid, haiglaid, pühapaiku, koole või kohti, kus tsiviilisikud varjupaika otsivad, ning nende suhtes, kes värbavad lapsi relvajõududesse ja relvarühmitustesse või neid seal kasutavad;
- M. arvestades, et vaatamata parlamendis toimunud ratifitseerimishääletustele ei ole Lõuna-Sudaan ikka ühinenud ühegi peamise rahvusvahelise või piirkondliku inimõigusi käsitleva lepinguga, nagu inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta, Aafrika pagulasprobleemi eriaspekte käsitlev Aafrika Liidu konventsioon, ÜRO lapse õiguste konventsioon, piinamise vastane ÜRO konventsioon ja ÜRO konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta;
- N. arvestades, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudi kohaselt loetakse sõjakuriteoks alla 15-aastaste laste sõjaväkke võtmine, värbamine või vaenutegevuses kasutamine riigi relvajõudude või relvarühmituste poolt;
- O. arvestades, et Lõuna-Sudaani parlamendis oli arutamisel valitsusväliste organisatsioonide seaduse eelnõu, millega piiratakse ühinemisvabadust, kehtestatakse registreerimiskohustus, keelatakse valitsusvälistel organisatsioonidel ilma registreerimata tegutseda ning kriminaliseeritaks vabatahtlik tegevus, mis toimub ilma registreerimistõendita;
- P. arvestades, et koole kasutatakse jätkuvalt muu hulgas ka sõjalistel eesmärkidel, kas hõivamiseks või värbamiskohtadena; arvestades, et 2015. aasta veebruaris kasutati väidetavalt 30 kooli ikka sõjaväelistel eesmärkidel;
- Q. arvestades, et doonor- ja humanitaarabi kõrvale jättes sõltub Lõuna-Sudaani majandus peaaegu täielikult naftasektorist: naftaeksport annab üle 70 % riigi SKPst ja ligikaudu 90 % valitsuse tuludest; arvestades, et naftatööstusest saadav tulu on põhjustanud ägedaid konflikte;
- R. arvestades, et jätkuv vägivald Lõuna-Sudaanis toob kaasa tohutuid humanitaarkulusid: ÜRO hinnangul vajab riik 2015. aastal humanitaarabi 1,81 miljardi USA dollari väärtuses; arvestades, et ÜRO on kuulutanud Lõuna-Sudaani olukorra kolmanda tasandi hädaolukorraks, mis tähendab kõige hullemat humanitaarkriisi;
- S. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid eraldasid 2014. aastal humanitaarabiks ligikaudu 300 miljonit eurot, et reageerida humanitaarkriisile ja rahuldada piirkonnas Lõuna-Sudaani pagulaste kõige pakilisemad vajadused;
1. väljendab sügavat muret halveneva julgeoleku- ja humanitaarolukorra pärast Lõuna-Sudaanis, mis võib destabiliseerida kogu Ida-Aafrika piirkonna; kutsub kõiki konflikti osalisi üles viivitamata lõpetama vägivald ja inimõiguste rikkumised, moodustama riiklikku ühtsust kehvast üleminekuvalitsuse ja võimaldama täieliku juurdepääsu humanitaarabile; kutsub konflikti osalisi üles lõpetama rünnakud haridusasutuste ja avalike hoonete vastu ning mitte enam kasutama koole sõjalistel eesmärkidel, sh lapssõdurite värbamiseks; tuletab sellega seoses meelde oma toetust suunistele, mis käsitlevad koolide ja ülikoolide kaitsmist sõjalise kasutamise eest relvastatud konfliktides;
2. väljendab sügavat pettumust selle üle, et pärast rohkem kui aasta kestnud läbirääkimisi IGADI egiidi all ei ole saavutatud märkimisväärsed edusammud; nõuab tungivalt, et kõik konflikti osalised saavutaksid võimu jagamise kokkuleppe, ning toetab täielikult käimasolevat läbirääkimisprotsessi, nõudes tingimusteta, täielikku ja kohest relvarahu, igasuguse vaenutegevuse lakkamist ning tsiviilisikute värbamise ja mobiliseerimise kohest lõpetamist; nõuab pingutuste tegemist, et leida viis kestliku rahu ja stabiilsuse saavutamiseks; kutsub valitsust ja mässulisi üles alustama heas usus tingimusteta, kaasavaid ja tervikut silmas pidavaid poliitilisi kõnelusi, et läbirääkimised edukalt lõpetada; nõuab tungivalt, et Aafrika Liit ja IGAD jätkaksid jõupingutusi kaasava dialoogi ja vahendamise edendamiseks;
3. nõuab kõigi relvajõudude poolt pärast konflikti puhkemist 2013. aasta detsembris värvatud laste viivitamatut vabastamist ja nende turvalist tagasipöördumist; tuletab kõigile konflikti osalistele meelde, et laste värbamine ja kasutamine relvajõudude ja relvarühmituste poolt kujutab endast rahvusvahelise õiguse rasket rikkumist;

Neljapäev, 12. märts 2015

4. kutsub SPLAD ja opositsioonijõude põhjalikult ja läbipaistval viisil kontrollima, et nende ridadesse ei oleks jäänud lapsi, ning koostöös ÜROga viivitamata välja töötama ja rakendama tegevuskava laste õiguste raske rikkumise lõpetamiseks;
5. tuletab meelde Lõuna-Sudaani ametivõimude 2009. aastal võetud ja 2012. aastal uuendatud kohustust lõpetada laste värbamine ja nende kasutamine relvakonfliktides, vabastada kõik valitsuse julgeolekujõududega seotud lapsed, näha ette teenused laste perekondadega taasühendamiseks ja uuesti perekonda lõimimiseks ning uurida laste vastu toime pandud raskeid rikkumisi; peab kahetsusväärseks asjaolu, et seda kohustust ei ole täielikult järgitud; kutsub osalisi üles täielikult rakendama tegevuskavas sätestatud suuniseid;
6. kutsub komisjoni üles abistama vahendite kasutuselevõtmisel, et aidata kaasa relvajõududesse värvatud laste ja konfliktist mõjutatud laste pikaajalisele ühiskonda taasintegreerumisele koostöös relvakonfliktidest mõjutatud laste küsimustega tegeleva ÜRO eriesindaja büroo, UNICEFi ja teiste asutustega;
7. rõhutab vajadust kaotada lõhe humanitaarkriisi korral sekkumise ja pikaajalise arengukoostöö vahel; on seisukohal, et relvakonfliktidest mõjutatud lapsi käsitlevas pikaajalises arengukavas peab muu hulgas tähelepanu pöörama lastekaitsesüsteemidele, haridus- ja tööhõivekavadele; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid suurendaksid humanitaarabi andmist ja võimaldaksid kohalikele põllumajandusettevõtjatele ja tootjatele juurdepääsu ressurssidele;
8. nõuab tungivalt, et Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu avaldaks Aafrika Liidu Lõuna-Sudaani uurimiskomisjoni (AUCISS) aruande inimõiguste rikkumiste kohta riigis ja võtaks selle tulemuste suhtes viivitamata järelemeetmeid;
9. rõhutab asjaolu, et selle aruande avaldamine on otsustav samm rahu ja leppimise suunas; sedastab, et kõigil Lõuna-Sudaani inimestel on õigus tõe ja õiglusele ning et sajad hirmutegude ohvrid ja tunnistajad on teinud tohutuid isiklike pingutusi, et uurimiskomisjoniga koostööd teha, sageli võttes märkimisväärse isikliku riski valulike kogemuste edasi rääkimisel, et aidata konflikti täielikumalt dokumenteerida;
10. palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel aktiivselt toetada uurimiskomisjoni soovitude rakendamist, sh võimalikku hübriidkohtu loomist hirmutegude käsitlemiseks, nagu ÜRO peasekretär on soovitanud;
11. väljendab heameelt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2206 vastuvõtmise üle, millega kehtestatakse sihivõetud sanktsioonid, mis avaldavad otsemõju konflikti põhjustajatele, ning nõuab selle resolutsiooni viivitamatut rakendamist; rõhutab vajadust kehtestada üldine relvaembargo piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil, et peatada relvade tarne üksikisikutele ja rühmitustele, kes on toime pannud raskeid inimõiguste rikkumisi, sõjakuritegusid ja inimsusevastaseid kuritegusid, ning kaitsta suures ohus olevaid tsiviilelanikke;
12. kutsub Lõuna-Sudaani valitsust üles viima läbi viivitamatuid, põhjalikke, sõltumatuid ja erapooletuid uurimisi inimõiguste rikkumiste valdkonnas, et esitada süüdistus neile ja võtta vastutusele need, keda kahtlustatakse rahvusvahelise õiguse kohaselt kuritegudes ja inimõiguste rasketes rikkumistes, sh laste röövimine ja värbamine relvastatud konfliktidesse ning seksuaalne vägivald naiste ja laste vastu;
13. tuletab meelde IGADi 25. augusti 2014. aasta protokoll, milles on konkreetselt märgitud, et Aafrika Liidu Lõuna-Sudaani uurimiskomisjoni (AUCISS) poolt kindlaks tehtud raskete kuritegude toimepanijad ei saa osaleda üleminekuvalitsuse moodustamises;
14. kutsub Lõuna-Sudaani valitsust üles kiitma viivitamatult heaks seadusandlikud muudatusettepanekud, millega kriminaliseeritaks laste värbamine ja nende kasutamine sõjalistes konfliktides, kasutama neid õigusakte rikkumiste toimepanijate vastutusele võtmiseks ning rakendama lõplikult rahvusvahelised kokkulepped, sh lapse õiguste konventsiooni 2002. aasta fakultatiivprotokoll, ning ühinema Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudiga;
15. kutsub Lõuna-Sudaani valitsust üles lükkama tagasi seaduse, millega piiratakse valitsusväliste organisatsioonide ja ühenduste tegevusvaldkondi, mis piiraks tugevalt ühiskonna arengut ja humanitaarabi andmise alaseid jõupingutusi;

Neljapäev, 12. märts 2015

16. kutsub Lõuna-Sudaani valitsust üles täitma oma kohustust hoolitseda oma rahva eest ning ergutama rahvusvahelisi rahastajaid suurendama abialaseid jõupingutusi, ning arvestades vajaduste ulatust ja kiireloomulisust, palub rahvusvahelisel üldsusel kutsuda kokku uus Lõuna-Sudaani heaks annetajate rahvusvaheline konverents, kui kõik tingimused rahu saavutamiseks on täidetud ja loodud on tulude nõuetekohane jaotusmehhanism;
17. nõuab tungivalt Lõuna-Sudaani loodusvarade vastutustundlikku majandamist, tagamaks et naftatuludega ei toetataks konflikti; kutsub läbirääkijaid üles lisama rahukõnelustesse ja lõplikku kokkuleppesse naftasektori läbipaistvuse ja avaliku kontrolli teema, et võimaldada sellest ressursist saadava tulu kasutamist riigi jätkusuutliku arengu ja elanikkonna toimetuleku parandamise huvides;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Lõuna-Sudaani valitsusele, Lõuna-Sudaani inimõiguste volinikule, Lõuna-Sudaani Seadusandlikule Rahvusassambleele, Aafrika Liidu institutsioonidele, Ida-Aafrika Arengühendusele, AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kaaspresidentidele ja ÜRO peasekretärile.
-

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0073

Tansaania, eelkõige seoses maa hõivamise probleemiga

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon Tansaania kohta, eelkõige seoses maade hõivamise küsimusega (2015/2604(RSP))

(2016/C 316/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 2013. aasta G8 maakorralduse läbipaistvuse algatust,
- võttes arvesse Aafrika Liidu Aafrika maapoliitika raamistikku ja suuniseid (ALPFG), Aafrika Liidu dokumenti „Aafrika karjakasvatuse poliitiline raamistik: karjakasvatavate kogukondade elu, elatise ja õiguste kindlustamine, kaitsmine ja parandamine” („Policy Framework for Pastoralism in Africa: Securing, Protecting and Improving the Lives, Livelihoods and Rights of Pastoralist Communities”), mis võeti vastu Aafrika põllumajandusministrite konverentsil 2010. aasta oktoobris ja kiideti heaks täitevnõukogu 18. korralisel istungil Addis Abebas 2011. aasta jaanuaris (dokument EX.CL/631/XVIII), ning Aafrika Liidu 2009. aasta deklaratsiooni maaküsimuste ja -probleemide kohta Aafrikas,
- võttes arvesse 2010. aastal toiduga kindlustatuse teemalisel ülemaailmsel tippkohtumisel Roomas vastu võetud deklaratsiooni, põllumajandusse tehtavate vastutustundlike investeeringute põhimõtteid, millega austatakse õigusi, elatusvahendeid ja ressursse (PRAI), ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) vabatahtlike suuniseid maa, kalavete ja metsade vastutustundliku majandamise kohta riikliku toiduga kindlustatuse kontekstis (VGGT),
- võttes arvesse Aafrika Liidu, Aafrika Arengupanga ja ÜRO Aafrika majanduskomisjoni juhtpõhimõtteid ulatuslike maaga seotud investeeringute kohta Aafrikas (LSLBI),
- võttes arvesse õigusega toidule tegeleva ÜRO eriraportööri Olivier De Schutteri 11. juuni 2009. aasta aruannet ulatuslike maa omandamiste ja rentimiste kohta, milles käsitletakse keskseid põhimõtteid ja meetmeid inimõigustega seotud probleemi käsitlemiseks („Large-scale land acquisitions and leases: a set of core principles and measures to address the human rights challenge”),
- võttes arvesse 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid, eelkõige eesmärgid 1, 3 ja 7,
- võttes arvesse ÜRO 2014. aasta aruannet aastatuhande arengueesmärkide kohta,
- võttes arvesse 20.–22. juunil 2012 Brasiilias Rio de Janeiros toimunud ÜRO säästva arengu konverentsi aruannet,
- võttes arvesse ÜRO Elukeskkonnaprogrammi (UN-Habitat) 2008. aasta uuringut, milles käsitleti kindlaid maaõigusi kõigile („Secure Land Rights for All”) ja ÜRO Elukeskkonnaprogrammi suuniseid selle kohta, kuidas arendada maapoliitikat vaeste huvides: protsess, suunised ja õppetunnid („How to Develop a Pro-Poor Land Policy: Process, Guide and Lessons”),
- võttes arvesse ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni (UNDRIP) ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1989. aasta põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsiooni (nr 169),
- võttes arvesse Tansaania Ühendvabariigi külamaade seadust nr 5 (1999) ja kohaliku omavalitsuse seadust (1982),
- võttes arvesse ELi 2004. aasta maapoliitika suuniseid, milles esitatakse suunised maapoliitika arendamiseks ja programmitööks arengumaades,
- võttes arvesse komisjoni 9. aprilli 2014. aasta avaldust uue 33 miljoni euro suuruse programmi käivitamise kohta, eesmärgiga parandada maaga seotud valitsemistava ning toiduga kindlustatust perepõllumajandite ja haavatavate kogukondade jaoks Sahara-taguses Aafrikas,

Neljapäev, 12. märts 2015

- võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid (2011),
 - võttes arvesse AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee resolutsiooni karjakasvatuse sotsiaalse ja keskkonnamõju kohta AKV riikides, mis võeti vastu novembris 2013 (ACP-EU/101.526/13/fin),
 - võttes arvesse 2015. aasta uurimust maa hõivamise mõjust inimõigustele („Addressing the Human Rights Impact of Land Grabbing”), mis valmis Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjoni tellimusel,
 - võttes arvesse läbivaadatud Cotonou lepingut,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et 21. sajandi põhiprobleemid – toiduga kindlustatus, energianappus, veepuudus, linnade ja elanikkonna kasv, keskkonna halvenemine, kliimamuutused, looduskatastroofid ja riikide ebakindlus – on seotud maa valdamise probleemidega, kinnitades taas vajadust seada prioriteediks põhjalik maareform ja maaga seotud õiguste tagamine;
- B. arvestades, et Tansaania ametivõimud avalikustasid oma kava müüa 1 500 ruutkilomeetrit maasaiidele kuuluvat maad Lääne-Serengetis Araabia Ühendemiraatides paiknevale jahi- ja safarireise korraldavale ettevõttele; arvestades, et see kava hõlmab 40 000 maasai karjakasvataja ümberasustamist;
- C. arvestades, et rahvusvahelise surve tõttu teatas Tansaania president Jakaya Kikwete novembris 2014, et on sellest kavast loobunud ja tõotas, et ei sunni mitte kunagi maasaisid lahkuma oma esiisade maalt; arvestades asjaolu, et hoolimata antud lubadusest on tuhanded maasaid ebaseaduslikult oma maadelt välja aetud; arvestades, et viimaste teadete kohaselt on Tansaania ametivõimud hävitanud üle 200 maja ning konfiskeerinud kariloomi, jättes üle 3 000 inimese kodu ja peavarjuta;
- D. arvestades, et Tansaania maasaidel on seljataga pikk ja võitluslik ajalugu, mis hõlmab järjest suuremaid maaomandit puudutavaid erimeelsusi Tansaania võimudega alates 1992. aastast, kui välisomanduses olevale ettevõttele Ortello Business Corporation (OBC) anti jahipidamise õigused Loliondo kaitsealal, mida asustavad maasaid ja mis kuulub seaduslikult neile;
- E. arvestades, et Ngorongoro piirkonna maasaiide kogukonna poolt esitatud petitsioon on internetiplatvormi AVAAZ abil kogunud üle 2 miljoni allkirja kogu maailmast;
- F. arvestades, et erainvestoritele ja valitsustele pakuvad järjest suuremat huvi ulatuslikud maaostud või pikaajalised rendilepingud toidu- ja energiatootmiseks või maavarade kaevandamiseks peamiselt Aafrika arenguriikides, eelkõige Tansaanias;
- G. arvestades, et Tansaania oli tunnistanud märkimisväärsele välis- ja kodumaise huvi kasvule ulatuslike biokütuste istanduste rajamise vastu riigis aastatel 2005 kuni 2008, kui investoritele eraldati ligi 640 000 hektarit maad, jättes nii maaelanikud ja maamajapidamised ilma oma maast ja elatusvahenditest ning suurendades nende toiduga kindlustamatust;
- H. arvestades, et maailmas hallatakse hinnanguliselt 1,4 miljardit hektarit maid tavanormide alusel; arvestades, et ILO konventsiooniga nr 169 ja ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooniga on põlisrahvaste jaoks sätestatud konkreetsed maa kättesaadavuse kaitse vormid ning et viimatimainitud deklaratsiooni artiklis 10 tagatakse põlisrahvastele õigus, et neid ei aeta jõuga ära nende maadelt või territooriumidelt ja et ümberkolimist ei toimu ilma nende vabatahtliku, eelneva ja teavitatud nõusolekuta ning ilma lepingu sõlmimiseta õiglase hüvitise kohta ja võimaluse korral koos võimalusega tagasi pöörduda;
- I. arvestades, et ulatuslike maaomandamisi saab kooskõlas 2011. aasta Tirana deklaratsiooniga käsitleda maa hõivamisena, kui esineb üks või enam järgmistest asjaoludest: tegemist on selge inimõigusterikkumisega; asjaomaste kohalike kogukondade ümberasustamine toimub ilma nende vabatahtliku, eelneva ja teavitatud nõusolekuta; see ei põhine läbipaistvatel lepingutel; ning on olemas hinnang negatiivse sotsiaalse, majandusliku ja keskkondliku mõju kohta;

Neljapäev, 12. märts 2015

- J. arvestades asjaolu, et Aafrika Arengupanga andmetel on 75 % Tansaania elanikest põllumajanduslikud väiketootjad; arvestades, et karjakasvatajate kogukonnad elavad edukalt kooskõlas kaitstud looduslike liikidega ning moodustavad umbes 10 % Tansaania elanikkonnast (sh ka maasaid), kuid seisavad jätkuvalt silmitsi neile kuuluva maa pideva vähenemisega, mis tuleneb maa müügist ilma piisavate teadmisteta selle juriidilistest ja praktilistest tagajärgedest, korruptiivsest ja ebaseaduslikust maa eraldamisest välismaalastele ning võimudepoolsest maa liigitamisest loodusfondide- ja looduskaitsealadeks või rahvusparkideks;
- K. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 17 tunnustatakse igaihe õigust omada kinnisvara, kas üksi või koos teistega, ja öeldakse, et kedagi ei tohi meelevaldselt tema omandist ilma jätta;
- L. arvestades, et rahvusvahelised, sh Euroopa äriühingud on etendanud märkimisväärset rolli ulatuslikes maaomandamistes Tansaania ning et rahvusvahelised finantsinstitutsioonid on olnud segatud suuremahuliste maatehingute rahastamise riigis;
- M. arvestades, et Aafrika maapoliitika raamistikus ja suunistes nõutakse austust kogukondade inimõiguste, sh ka tavaõiguslike maaõiguste ja maaga seotud ressursside vastu;
- N. arvestades, et mais 2014 käivitas EL uue programmi, et tugevdada maaküsimuste haldamist ning aidata parandada perepõllumajandite ja haavatavate kogukondade toidu ja toiduainetega kindlustatust Aafrika riikides;
- mõistab resolutselt hukka kohalike maakogukondade ebaseadusliku ümberasustamise, nende külade ja traditsioonilise elulaadi hävitamise ning nende põhiliste inimõiguste (sh õigus piisavale toidule, õigus veele, õigus sobivale eluasemele) rikkumise;
 - mõistab eelkõige hukka tegevused, millega ei tunnustata tavadele tuginevat omandi korraldust, mis annab isikutele ja kogukondadele seaduslikud õigused ja väldib maaga seotud õigustest ilmajätmist või nende kuritarvitamist, mis on eriti levinud Aafrika kogukondades;
 - kutsub Tansaania valitsust üles VGGT viivitamatult ellu rakendama ning tagama selles sätestatud õigustele tulemusliku õiguskaitse; järgima LSLBI juhtpõhimõtete esimest aluspõhimõtet, mis hõlmab kogukondade inimõiguste ja tavaõiguslike maaõiguste tunnustamist ning aitab kaasa maa ja maaga seotud ressursside vastutustundlikule haldamisele kooskõlas õigusriigi põhimõtetega; ning parandama maaga seotud õigusi naiste jaoks, kes moodustavad vähemalt poole põllumajanduses ja kauplemises hõivatud tööjõust, kuid kelle juurdepääs omandiõigustele ja selliste õigustega kaasnevatele teenustele (nt juurdepääs pangandusteenustele ja osalusele ühendustes) on endiselt piiratud, ning haavatavamate kogukondade ja sotsiaalsete gruppide, nagu karjakasvatuskogukondade jaoks;
 - nõuab, et alustataks sõltumatut juurdlust seoses maavaidlustega Loliondos;
 - nõuab, et Tansaania valitsus edendaks sellist põllumajanduslike investeeringute poliitikat, millest oleks kasu asjaomaste piirkondade kohalikele elanikele, täidaks ja jõustaks oma poliitikat seoses sotsiaalsete ja keskkonnavalaste mõjuhinnangutega, mis hõlmaksid ka mõjuhinnanguid kohalikele toidutootmisele, enne mis tahes investeerimisprojektiga alustamist, ning peaks maa võõrandamisel nõuetekohaselt kinni konsulteerimise ja hüvitamise sätetest;
 - tuletab veel kord meelde, et rahvusvahelise õigusega on põlisrahvastele tagatud nende maaga seotud õiguste kaitse konkreetsed vormid; rõhutab kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põlisrahvaste õiguste deklaratsiooniga, et ükski maakasutuse muutus ei tohi toimuda ilma asjaomaste kohalike kogukondade vabatahtliku, eelneva ja teavitatud nõusolekuta; nõuab, et riigid sätestaksid tulemuslikud mehhanismid mis tahes sellise tegevuse vältimiseks või hüvitamiseks, mille eesmärk või tagajärg on põlisrahvaste ilmajätmine nende maadest, territooriumidest või ressurssidest;

Neljapäev, 12. märts 2015

7. väljendab muret usaldusväärse teabe puudumise ja salastatuse õhkkonna pärast, mis ümbritseb mitmeid investeringuid Tansaania; palub, et komisjon ergutaks ametivõime tagama, et maatehinguid teostataks avalikult ja läbipaistvalt ning need oleksid kohandatud rändkarjade pidajate või karjakasvatajate vajadustele;
 8. kutsub komisjoni üles suhtlema aktiivselt Tansaania ametivõimudega, ergutades neid tungivald tunnistama õiguslikult siduvas ja kodifitseeritud vormis maasaide õigusi, erilise rõhuga nende esiisade maadele, andes nii vajaliku õigusliku kaitse edaspidiste vaidluste vältimiseks;
 9. toonitab, et aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks on väga oluline kindlustada maakogukondade maaomand; nõuab, et EL tugevdaks kohtute suutlikkuse suurendamist arengumaades, eesmärgiga jõustada tulemuslikult asjaõigust ja lahendada maavaidlusi osana terviklikust lähenemisviisist, mille eesmärk on tugevdada õigussüsteemi ja õigusriiki;
 10. tuletab meelde, et suuremahulised projektid põhjustavad sageli tõsist kahju looduskeskkonnale, mh lageraie, bioloogilise mitmekesisuse kadu ja vee saastumine;
 11. palub komisjonil tagada oma maapoliitika suuniste ühtlustamine VGGTga ja omistada sellele suuremat tähtsust oma arengukoostööprogrammide ning kaubandus- ja investeerimispoliitika kaudu ja osalemisega mitmepoolsetes finantsinstitutsioonides;
 12. rõhutab veel kord, et inimõigused ja maade hõivamist keelustavad eeskirjad tuleks integreerida ELi kaubandus ja investeerimislepingutesse, sh üldisse soodustuste süsteemi (GSP);
 13. rõhutab ELi äriühingute ja finantsinstitutsioonide tegevuse täieliku läbipaistvuse ja vastutuse olulisust suuremahuliste agrotööstusinvesteeringute ja maaomandamiste käigus Tansaania ning nõuab tugevat ja tõhusat ELi mehhanismi nende toimingute jälgimiseks;
 14. palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile aruanne arenguprogrammide kulutuste ning maaküsimuste haldamisega seotud ELi eelarve kohta, eesmärgiga tagada, et nende programmidega edendataks inimõigusi ja lahendataks maa hõivamisega seotud probleeme;
 15. rõhutab, et maapoliitika protsesside käigus tuleb riiklike asutuste kõrval kindlasti tunnistada ka kohalike ja kogukonnapõhiste maa haldamise/majandamise institutsioonide ja struktuuride rolli;
 16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Aafrika Liidule ning Tansaania valitsusele ja parlamendile.
-

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0074

Vene opositsiooniliidri Boriss Nemtsovi tapmine ja demokraatia olukord Venemaal

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon Vene opositsioonijuhi Boriss Nemtsovi mõrvamise ja demokraatia olukorra kohta Venemaal (2015/2592(RSP))

(2016/C 316/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid raporteid ja resolutsioone Venemaa kohta, eelkõige 23. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni ühiste viisapiirangute kehtestamise kohta Sergei Magnitski juhtumiga seotud Venemaa ametnikele⁽¹⁾, 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni õigusriigi põhimõtete järgimise kohta Venemaal⁽²⁾, 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni Venemaa kohta: Bolotnaja väljaku sündmustega seotud meeleavaldajate karistamine⁽³⁾, 23. oktoobri 2014. aasta resolutsiooni vabaihenduse Memorial (Sahharovi auhinna võitja aastal 2009) tegevuse lõpetamise kohta Venemaal⁽⁴⁾ ning 15. jaanuari 2015. aasta resolutsiooni Venemaa ja eelkõige Aleksei Navalnõi juhtumi kohta⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini 28. veebruari 2015. aasta avaldust Boriss Nemtsovi mõrvamise kohta,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 4. märtsi 2015. aasta avaldust Nadija Savtšenko jätkuva kinnipidamise kohta,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pressiesindaja 3. märtsi 2015. aasta avaldust seoses sellega, et Euroopa Parlamendi liikmel Sandra Kalnietel ei lubatud siseneda Venemaa Föderatsiooni territooriumile,
 - võttes arvesse Venemaa Föderatsiooni inimõiguste ombudsmani Vladimir Lukini 4. märtsi 2014. aasta avaldust avalike meeleavalduste kohta Moskvas ja õiguskaitseasutuste rakendatud meetmete kohta,
 - võttes arvesse 28. novembril 2013 toimunud ELi ja Venemaa konsultatsioone inimõiguste alal,
 - võttes arvesse kehtivat partnerlus- ja koostöölepingut, millega luuakse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahel, ja peatatud läbirääkimisi ELi ja Venemaa uue lepingu sõlmimiseks,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Boriss Nemtsov, endine Venemaa Föderatsiooni asepeaminister, endine Nižni Novgorodi kuberner, postsovetliku Venemaa ühiskonna ja majanduse üks väljapaistvaid reformijaid ning üks Venemaa liberaalse ja demokraatliku opositsiooni juhte, mõrvati kaks päeva enne 1. märtsiks 2015 kavandatud majanduskriisi tagajärgede ja Ukraina konflikti vastast meeleavaldust, mille korraldamisega ta tegeles;
- B. arvestades, et mõrvaalsetel nädalatel uuris Boriss Nemtsov Venemaa osalust Donbassi konfliktis ja tal oli kavas selle kohta ülevaade avaldada; arvestades, et Nemtsovi mõrvaga seoses on arreteeritud viis meest, kuid ei ole teada, kas keegi neist viiest tegi surmavad lasud; arvestades, et Vene ametivõimud ei lubanud mitmel Euroopa Parlamendi liikmel ja mitme riigi delegatsioonidel Venemaa Föderatsiooni territooriumile siseneda, mille tõttu need ei saanud Nemtsovi matustel osaleda;
- C. arvestades, et Boriss Nemtsov oli ajakohase, eduka ja demokraatliku, maailmale avatud Venemaa Föderatsiooni kindlameelne eestkõneleja;

⁽¹⁾ ELT C 68 E, 7.3.2014, lk 13.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0284.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0253.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0039.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0006.

Neljapäev, 12. märts 2015

- D. arvestades, et Venemaa Föderatsioon kui Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) täisliige ja ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni allkirjastanud riik on võtnud endale kohustuse järgida demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid ning austada põhivabadusi ja inimõigusi;
- E. arvestades, et viimastel aastatel on inimõiguste olukord Venemaal halvenenud ning Venemaa ametivõimud on järjest vastu võtnud seadusi, mis sisaldavad mitmeti mõistetavaid sätteid ja mida kasutatakse opositsioonile ja kodanikuühiskonna aktivistidele uute piirangute seadmiseks, samuti sõna- ja kogunemisvabaduse piiramiseks; arvestades, et Venemaa justiitsministeerium on kasutanud vastseid volitusi selleks, et tembeldada 42 ühendust, sh riigi kõige asjatundlikumad ja autoriteetsemad inimõigusorganisatsioonid, „välisagentideks” ning püüdnud bürokratlike ettekäänete varjus sulgeda mitmeid teisi ühendusi; arvestades, et 2015. aasta jaanuaris alustati Riigiduumas ettevalmistusi uue seaduse vastuvõtmiseks, millega keelustatakse „mittesoovitavate” välisorganisatsioonide tegevus,
- F. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt väljendanud muret demokraatia olukorra pärast Venemaal ning selle pärast, et Venemaa rikub süsteemselt õigusriigi põhimõtteid ja põhiõigusi; arvestades, et Venemaa ei austa õigusriigi põhimõtteid, õiglase kohtupidamise ja nõuetekohase menetlemise norme ning kohtute sõltumatust; arvestades, et viimased presidend- ja Riigiduumavalimised ei vastanud OSCE standarditele;
- G. arvestades, et mitmed viimaste aastate kohtuprotsessid ja -menetlused, sealhulgas Aleksei Navalnõi, Sergei Magnitski, Mihhail Hodorkovski ja Anna Politkovskaja kohtuasjad, on seadnud kahtluse alla Venemaa Föderatsiooni kohtuorganite sõltumatuse ja erapooletuse; arvestades, et väljaspool Venemaad on need suurt tähelepanu äratanud kohtuasjad üksnes kõige tuntumad näited Vene riigi süsteemsest suutmatuses järgida õigusriigi põhimõtteid ning oma kodanike üle õiglaselt kohut mõista;
- H. arvestades, et üha enam on vaja, et ELil oleks Venemaa suhtes ühine, kindel, ühtne ja terviklik poliitika, mida jagaksid kõik liikmesriigid ning mille raames antaks toetust ja abi, kuid ühtlasi tehtaks selget ja õiglast kriitikat, lähtudes universaalsetest väärtustest, mida on lubanud järgida nii EL kui ka Venemaa;
- I. arvestades, et moderniseerimispartnerluse kaudu on EL Venemaale korduvalt pakkunud abi ja oskusteavet, et Venemaa saaks tugevdada õigusriiki, täita oma rahvusvahelised kohustused ning arendada oma majanduslikku potentsiaali;
- J. arvestades, et 19. veebruaril 2015 mõisteti Vene opositsioonijuht Aleksei Navalnõi ühest eelseisvast meeleavaldusest teavitavate lendlehtede levitamise eest viieteistkümneks päevaks vangi; arvestades, et 30. detsembril 2014 mõistis kohus Aleksei Navalnõile kolme ja poole aastase tingimisi vanglakaristuse ning tema vennale Oleg Navalnõile sama pika reaalse vanglakaristuse;
- K. arvestades, et 4. märtsil 2015 lükkas Moskva kohus tagasi Nadija Savtšenko uue kaebuse enda ebaseadusliku kinnipidamise vastu Venemaa Föderatsiooni poolt, kusjuures kaebuses oli viide Savtšenko kui Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee liikme puutumatusetele; arvestades, et 4. märtsi 2015 seisuga oli Savtšenko 82 päeva näljastreiki pidanud, ning arvestades, et sedavõrd pikaajaline nälgimine võib põhjustada püsivaid tervisekahjustusi või isegi surma;
- L. arvestades, et kuus kuud tagasi röövisid Venemaa julgeolekuteenistused rahvusvahelist õigust rikkudes Eesti territooriumilt Eesti politseiametniku Eston Kohvri; arvestades, et Kohvrit peetakse ikka veel ebaseaduslikult kinni Moskva Lefortovo vanglas; arvestades, et talle ei võimaldata asjakohast õigusabi, talt on võetud õigus õiglasele kohtumõistmisele ning talle on määratud põhjendamatu psühhiaatiline läbivaatus, mille üksikasjad ei ole teada;
- M. arvestades, et Euroopa demokraatia rahastu üheks objektiks on venekeelse meedia pluralismi probleem, ning arvestades, et selle rahastu ülesanne on koos partneritega välja töötada uusi meediaalgatusi;
- N. arvestades, et 2010. aasta aprillis Smolenski lähedal alla kukkunud Poola valitsuse lennuki Tu-154 (katastroofis hukkusid lennukis viibinud Poola president ning tuntud poliitika-, sõjaväe- ja kultuuritegelased) rusud ja mustad kastid on endiselt Venemaa valduses; arvestades, et Poola korduvatele taotlustele vaatamata keelduvad Venemaa ametivõimud neid Poolale tagasi andmast;

Neljapäev, 12. märts 2015

1. mõistab resoluutselt hukka Boriss Nemtsovi tapmise – Venemaa viimaste aastate tähelepanuväärseima poliitilise mõrva, mis toimus Kremli vahetus läheduses, videokaamerate ning politsei- ja julgeolekujõudude valvataval maa-alal;
2. avaldab austust Boriss Nemtsovile kui väljapaistvale opositsioonijuhile, poliitilise liikumise Solidarnost asutajale ja juhile, president Vladimir Putini ja Ukraina sõja ühele peamisele kritiseerijale, kelle elu oli pühendatud Venemaa demokraatlikumaks, majanduslikult edukamaks ja avatumaks muutmisele ning Venemaa kindlale partnerlusele oma naaber- ja partnerriikidega; avaldab sügavat kaastunnet Boriss Nemtsovi perekonnale ja sõpradele, opositsionääridele ja Vene rahvale; taunib Venemaa juhtkonna otsust takistada teatavatel ELi diplomaatidel ja riikide delegatsioonidel Nemtsovi matustel osalemast, millega takistati ELi püüet avaldada austust nendele vapratele Venemaa kodanikele, kes astuvad välja universaalsete väärtuste kaitseks;
3. juhib tähelepanu sellele, et Nemtsovi tapmine on vaid üks juhtum Venemaal alates 1998. aastast toimunud poliitiliselt motiveeritud, lahendamata mõrvade ja kahtlaste surmajuhtumite üha pikenevas reas, millesse kuuluvad uuriva ajakirjaniku Anna Politkovskaja, Aleksandr Litvinenko (väidetavalt mõrvatud Ühendkuningriigis), jurist Stanislav Markelovi, ajakirjanik Anastassija Baburova, inimõiguste kaitsja Natalja Estemirova, jurist Sergei Magnitski ja nüüd ka poliitik Boriss Nemtsovi surm;
4. võtab teadmiseks, et Venemaa ametivõimud on teatanud nelja tšetšeeni rahvusest kahtlusaluse vahistamisest;
5. nõuab Nemtsovi mõrva sõltumatut rahvusvahelist uurimist; on seisukohal, et OSCE, Euroopa Nõukogu ja ÜRO raames kasutada olevad vahendid aitavad tagada erapooletu ja õiglase uurimise;
6. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles edasise Venemaa-poliitika kujundamisel arvesse võtma asjaolu, et Vene võimude loodud poliitiline õhkkond on ette valmistanud viljaka pinnase sedalaadi mõrvadeks, vägivaldaks ja survestamiseks; tunneb muret opositsiooniaktivistide, inimõiguste kaitsjate, vähemuste ja naaberriikide vastase vihkamise õhkkonna pärast, mis on Venemaal viimastel aastatel üha enam maad võtnud ning mida kütavad üles riiklik propaganda ja ametlik meedia osana poliitilisest kultuurist, millega riik distantseerib end demokraatlikest põhimõtetest;
7. kutsub Venemaa Föderatsiooni ametivõime üles lõpetama häbiväärse propaganda- ja infosõja naaberriikide, läänemaailma ja oma rahva vastu, mis on Venemaad muutmas riigiks, mida iseloomustavad repressioonid, viha õhutamise ja hirm, ning kus Krimmi annekteerimine ja Ukrainas ägenev sõda on natsionalistliku eufooria aluseks, kus rikutakse krimmitatarlaste õigusi ning kus Kreml kasvatab ja õhutab rahvusvahelist õigust rikkudes vihkamist ja sõjakust; taunib uut demokraatlike väärtuste ja põhiväärtuste vastast propagandasõda, kus neid väärtusi esitatakse Vene ühiskonnale võõra ja vastuvõetamatuna; tuletab meelde, et nii Euroopa Liit kui ka Venemaa Föderatsioon on mitmete rahvusvaheliste deklaratsioonide ja lepingutega kohustunud kaitsma universaalseid demokraatlike väärtusi ja põhiõigusi; rõhutab, kui olulised on poliitilised opositsioonijõud, et tagada Venemaa poliitikas ja seadusloomes pidev arutelu ning arvamuste ja mõtete vahetus;
8. kutsub Venemaa ametivõime üles lõpetama nii poliitilise kui ka kohtuliku surve, repressioonid ja ähvardused opositsiooniliidrite, kodanikuühiskonna esindajate ja sõltumatu meedia vastu, et need saaksid vabalt tegutseda vastavalt Venemaa põhiseaduse põhimõtetele;
9. peab väga murettekitavaks, et Venemaa kui ÜRO, Euroopa Nõukogu ja OSCE liikmesriik ei täida oma rahvusvahelisi kohustusi ega järgi põhilisi inimõigusi ja õigusriigi põhimõtteid; on seisukohal, et Venemaa Föderatsioon peab endale võetud kohustusi täitma; peab kahetsusväärseks, et viimase aja sündmused näitavad Venemaa vastandumist toimivale demokraatiale, mis peaks hõlmama opositsiooni, õigusriigi põhimõtete ja kohtusüsteemi sõltumatuse respektiivimist;
10. taunib teravalt Venemaa ametivõimude suutmatust reageerida nii Venemaa Föderatsioonis kui ka rahvusvahelisel tasandil esitatud kriitikal nn välisagentide seaduse kohta ning asjaolu, et selle asemel võeti vastu muudatused, mis veelgi enam piiravad mittetulunduslike organisatsioonide tegevusvõimalusi ja on oma olemuselt diskrimineerivad; kutsub Venemaad tungivalt üles seda õigusakti läbi vaatama, et täita oma rahvusvahelisi kohustusi inimõiguste ja demokraatlike vabaduste vallas;

Neljapäev, 12. märts 2015

11. väljendab rahulolu Venemaa ülemkohtu 28. jaanuari 2015. aasta otsuse üle lükata tagasi justiitsministeeriumi kaebus, milles nõuti ühenduse Memoriali tegevuse lõpetamist ja osutati rikkumistele Memoriali organisatsioonilises struktuuris, ning nõuab ka teiste vabaihenduste kustutamist nn välisagentide nimekirjast;
12. kutsub Venemaa ametivõime üles vabastama viivitamatult kõik tunnustatud poliitvangid;
13. kutsub Venemaa ametivõime üles kiiremas korras vabastama Nadija Savtšenko, kes rööviti Ukraina territooriumilt ja keda peetakse ebaseaduslikult kinni ühes Venemaa vanglas, ning austama Savtšenko kui Ukraina Ülemraada ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee liikme puutumatumust; toonitab, et Venemaa kannab vastutust Savtšenko äärmiselt nõrga tervisliku seisundi eest; väljendab tema tervisliku seisundi pärast sügavat muret ja nõuab, et Venemaa õigusasutused järgiksid humanitaarõiguse norme;
14. mõistab hukka Eesti politseiametniku Eston Kohvri Eesti territooriumilt röövimise ja Venemaale viimise; nõuab Kohvri kohest vabastamist ja turvalist tagasitoimetamist Eestisse;
15. on veendunud, et Venemaa jääb oluliseks globaaljõuks ning et nii ELi kui ka Venemaa strateegiline huvi on kiire deeskaleerimine ning suhete taastamine diplomaatia ja vahendamise abil, tingimusel et seda tehakse nõuetekohaselt rahvusvahelist õigust ja OSCEs võetud kohustusi järgides;
16. avaldab toetust Venemaa demokraatlikele jõududele, kes taotleavad avatud ühiskonda ja kavakindlaid reforme;
17. nõuab, et nõukogu töötaks Venemaa suhtes välja ühtse poliitika, millest lähtudes ELi kõik 28 liikmesriiki ja ELi institutsioonid kohustuksid ühiselt rõhutama inimõiguste tähtsust ELi ja Venemaa suhetes ning vajadust lõpetada Venemaal sõna-, kogunemis- ja ühinemisvabaduse mahasurumine; on seisukohal, et ELi strateegia eesmärk peaks olema panna Venemaa täielikult austama OSCE põhimõtteid ning motiveerida Venemaa juhtkonda tegutsema selle heaks, et tuua riik välja nende endi tekitatud poliitilisest ja majanduslikust isolatsioonist;
18. nõuab, et komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja töötaks Euroopa välisteestuse ja komisjoni abiga välja tugevama programmi Venemaal ja okupeeritud Krimmis kodanikuühiskonna toetamiseks ning otsiksid ja looksid kodanikuühiskonna kaasamiseks uusi võimalusi eesmärgiga edendada selliseid väärtusi nagu demokraatia, inimõigused ja õigusriik; nõuab, et EL seoses oma rahastamisvahendite käimasoleva kavandamisetaapiga suurendaks demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ning kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike asutuste rahastamisvahendite kaudu Venemaa kodanikuühiskonnale antavat finantsabi ja võtaks Euroopa naabruse- ja partnerlusinstrumendi alla ELi–Venemaa kodanikuühiskonna foorumi, et tagada sellele püsiv ja usaldusväärne pikaajaline toetus;
19. kordab oma varasemates resolutsioonides väljendatud muret selle pärast, et Venemaa ametivõimud ei tee koostööd sõltumatu rahvusvahelise uurimismenetlusega liinilennuki MH17 allatulistamise asjaolude selgitamiseks; rõhutab eriti asjaolu, et Minskis kokku lepitud amnestia andmise korda ei saa kohaldada selle kuriteo toimepanijatele ja seega ei ole neil mingit õigust amnestiat saada;
20. kutsub Venemaa ametivõime üles andma Poola valitsuse lennuki Tu-154 rusud ja kõik mustad kastid viivitamata Poolale tagasi; rõhutab, et Venemaa kohtusüsteemi suur sõltuvus ametivõimudest seab ohtu igasuguse erapooletu ja ausa juurdluse;
21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0075

Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja iga-aastane aruanne Euroopa Parlamendile

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja iga-aastase aruande kohta Euroopa Parlamendile (2014/2219(INI))

(2016/C 316/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu aastaaruannet Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta (12094/14),
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 21 ja 36,
- võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni asepresidendi avaldust poliitilise vastutuse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini kohustusi, mis ta endale võttis väliskomisjonis 6. oktoobril 2014 toimunud kuulamisel,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52 ja artikli 132 lõiget 1,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni arvamust (A8-0039/2015),

Muutunud poliitilise ja julgeolekukeskkonnaga toimetulek

1. juhib tähelepanu järsult halvenenud julgeolekukeskkonnale ELi naabruses, eriti selle lähiriikides, kus rahvusvahelisel õigusel põhinevat korda ning Euroopa stabiilsust ja julgeolekut rünnatakse Euroopa integratsiooni algusest alates enneolematul viisil; juhib tähelepanu ülemaailmse poliitilise korra jätkuvale muutumisele;
2. tunneb muret selle pärast, et EL ei ole ka oma sisekriisi tõttu siiani suutnud kasutada täielikult ära oma võimalusi rahvusvahelise poliitilise ja julgeolekukeskkonna kujundamiseks ning et vähene koordineerimine ja sidusus ELi poliitikavaldkondade vahel ning rahalised piirangud takistavad omakorda Euroopa mõju avaldamist maailmale ning vähendavad võimalusi olla piirkondlikult ja ülemaailmselt julgeoleku tagaja, kes aitab kaasa konfliktiennetusele ja kriisiohjamisele;
3. on seisukohal, et ELi välis- ja julgeolekupoliitika esmatähtsad ülesanded on järgmised:
 - kaitsta Euroopa väärtusi ja huve ning jõustada poliitilist ja õiguslikku korda Euroopas, taastades ja kaitstes nii rahu ja stabiilsust;
 - suurendada ELi panust liikmesriikide territoriaalsesse kaitsesse ja oma kodanike julgeolekusse, suurendades oma võimet kaitsta end ähvardavate ohtude, sealhulgas terrorismi ning relva-, uimasti- ja inimkaubanduse eest;
 - toetada julgeolekut, demokratiseerimist, õigusriigi põhimõtteid ning majanduslikku ja sotsiaalset arengut ELi naabruses;

Neljapäev, 12. märts 2015

- võtta juhtroll konfliktide lahendamises, tehes seda rahuvälise ja rahutagamise kaudu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜKJP) raames;
- tugevdada koos oma partneritega seaduspõhist pluralistlikku ülemaailmset poliitilist, majanduslikku ja finantskorda, sealhulgas õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste austamist, ning
- parandada ELi sisemisi struktuure ja töömeetodeid, et suurendada vastupanuvõimet ning võimaldada ära kasutada ELi täielikku potentsiaali ülemaailmse partnerina;

EL kui usaldusväärne osaline

4. on arvamusel, et kõrgete eesmärkidega ja tulemuslik ELi välispoliitika peab tuginema ühisele arusaamale peamistest Euroopa huvidest, väärtustest ja eesmärkidest välissuhetes ning ühisele arusaamale ELi tervikuna mõjutavatest ohtudest; tunneb heameelt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja võetud kohustuste üle, mille aluseks on Euroopa Ülemkogu 2013. aasta detsembris antud ülesanne algatada võimalikult kiiresti ELi välis- ja julgeolekupoliitika strateegiline arutelu, kuhu tuleks kaasata paljud eri sidusrühmad, k.a liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja Euroopa üldsus; nõuab, et sellise arutelu tulemuseks peaks olema uus Euroopa julgeolekustrateegia, milles võetakse arvesse hiljutisi geopoliitilisi muutusi, et reageerida uutele ohtudele ja probleemidele;

5. rõhutab, et Euroopa Liidu lepingu ratifitseerimisega võtsid liikmesriigid endale kohustuse toetada aktiivselt ja tingimusteta liidu välis- ja julgeolekupoliitikat lojaalsuse ja vastastikuse solidaarsuse vaimus kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 24 lõikega 3;

6. on kindlalt seisukohal, et ELi ja liikmesriikide poliitilisi, majanduslikke, rahalisi ja kaitsealaseid ressursse tuleb suurendada ja need ühendada, et maksimeerida ELi mõjuvõimu maailmas, luua koostöötet ja tagada Euroopas ja selle naabruses rahu ja stabiilsus; rõhutab, et liikmesriikidevahelise parema välis- ja julgeolekupoliitika alase koostöö abil saab kulud märkimisväärselt kokku hoida

7. toonitab, et ELi ja selle liikmesriikide antav rahaline välisabi tuleb refokuseerida ja seda tuleb kasutada tulemuslikumalt kooskõlas ühiselt kokkulepitud strateegiliste prioriteetidega; nõuab, et EL võtaks rohkem meetmeid ELi abi nähtavuse, sidususe ja tõhususe suurendamiseks; on seisukohal, et kõiki ELi abi valdkonnad – olgu selleks arenguabi või häda- ja humanitaarabi – peaksid olema kooskõlastatud ja sidusad; kutsub komisjoni, Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles tagama tõhusa järelevalve rahalise abi üle, et kindlustada eesmärkide saavutamise; juhib tähelepanu Euroopa Kontrollikoja aruannetele, milles on osutatud varasematele probleemidele; rõhutab, et tuleks suurendada rahalist abi kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide toetuseks; nõuab, et projektide heakskiitmise bürokraatiatoimingud oleksid kiiremad ja neid oleks vähem;

8. ergutab ELi institutsioone ja liikmesriike kasutama täielikult ära Lissaboni lepingu vahendid, et minna üle seni peamiselt reageerivalt lähenemisviisilt ennetavale, sidusale ja strateegilisele ELi välis- ja julgeolekupoliitikale, mis põhineb ühistel väärtustel ja mida kasutatakse Euroopa ühistes huvides;

9. on seisukohal, et nõukogul ja komisjonil tuleb aktiivses koostöös liikmesriikidega tagada järgmiste poliitikavaldkondade sidusus ja järjepidevus:

- ELi sise- ja välispoliitika, sealhulgas ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP), ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) ning naabruse, kaubanduse, arengut, humanitaarabi, õigust ja siseasju, energeetikat, keskkonda, rännet jm käsitlev poliitika;

- ELi ja selle liikmesriikide taotletav poliitika;

Neljapäev, 12. märts 2015

10. tunneb sellega seoses heameelt uue komisjoni koosseisu koondamise üle klastritesse, sest see võimaldab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal koordineerida kõiki asjaomaseid välismõõtmega poliitikavaldkondi; toetab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja jõupingutusi oma rolli täielikul omaksvõtmisel Euroopa Komisjoni asepresidendina; ergutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat kasutama ühtlasi oma rolli välisasjade nõukogu eesistujana, et teha nõukogus algatusi, mis edendavad enam kui väikseima ühisnimetajaga ühist ennetavat poliitikat, kasutades ÜVJP ja ELi välispoliitika kõiki vahendeid;

11. kordab, et Euroopa välisteenistuse sisestruktuuri tuleb reformida nii, et see võimaldaks abistada liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat kõigi rollide täitmisel ning edendada tal strateegilist plaanimist ja poliitiliste protsesside koordineerimist nõukogus ja komisjonis; on veendunud, et Euroopa välisteenistuse kõrgema juhtkonna struktuuri tuleb ratsionaliseerida ning otsustusprotsessi kiirendada ja lihtsustada; kordab oma nõudmist, et ELi eriesindajad tuleb Euroopa välisteenistusega tihedamalt lõimida, sealhulgas viia nende eelarve üle ÜVJP tegevuseelarvest Euroopa välisteenistuse eelarvesse; nõuab sellega seoses kõnealuste eriesindajate osa hindamist poliitilisest ja kulutõhususe seisukohast;

12. kordab oma nõudmist suurendada mitmesuguste ELi tasandi järelevalve- ja kriisidele reageerimise võimekuste vahelist koostööd ja koordineerimist; nõuab ühtlasi praeguste struktuuride ratsionaliseerimist, et vähendada tarbetut dubleerimist, sealhulgas kattuvate võimekuste ühendamist; on seisukohal, et järelevalvekeskustele tuleb anda piisavalt vahendeid ja nende töötajate keeleoskus peaks olema vastavuses keeltega, mida räägitakse kõige olulisemates kriisipiirkondades, eriti mis puudutab vene ja araabia keelt; nõuab ELi tasandi järelevalvekeskuste ja liikmesriikide asjaomaste teenistuste vahelist tihedamat koostööd ja teabe jagamist;

13. nõuab ELi delegatsioonide võrgustiku ajakohastamist, et see vastaks ELi 21. sajandi välispoliitika vajadustele, k. a töötajate arvu ja asjatundlikkuse kohandamine; on seisukohal, et näiteks kõikidesse delegatsioonidesse, mis paiknevad konfliktipiirkonnas ja eelkõige riikides, kus praegu toimub ÜJKP missioon, peaks eranditult kuuluma vähemalt üks julgeoleku- ja kaitseekspert; palub, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja suurendaks delegatsiooni juhtide autoriteeti kõigi töötajate seas, sõltumata nende institutsioonist, ja lihtsustaks delegatsioonide halduseelarvet ühe rahastamisallikani; nõuab aruandlusahela täpsustamist; peab kahetsusväärseks, et veel ei ole täielikult ära kasutatud liikmesriikide saatkondade ja ELi delegatsioonide koostöö tihendamist, mis võimaldaks koostoimet ja mastaabisäästu; nõuab, et järgitaks liikmesriikidest lähetatud töötajate ja ELi ametnike arvu õiglase tasakaalustatuse põhimõtet kõikidel tasanditel, nagu on ette nähtud nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsuses, millega asutatakse Euroopa välisteenistus, ja märgib, et seda tasakaalu ei säilitata praegu eriti kõrgemate ametikohtade, nagu delegatsiooni juhi puhul;

14. tunneb muret ELi finantseeskirjade vähese paindlikkuse pärast, mis põhjustab sageli viivitust ELi vahendite jooksva väljamaksmisel ning loob lisatakistusi ELi suutlikkusele kriisidele reageerida; rõhutab, et vaja on rahaliste vahendite kiiremat väljamaksmist, kuid toonitab tõhusa kontrollimise vajadust, et hoida ära pettusi ja vahendite omastamist; palub komisjonil esitada 2015. aastal ettepaneku asjakohaste õigusaktide läbivaatamise kohta, mis võimaldaks kiirmenetluse (mis on praegu kasutusel humanitaarabi puhul) kohaldamist kriisiohje valdkonnas, tagades samal ajal, et kriisidele reageerimise kulud oleksid kooskõlas ELi pikaajaliste strateegiliste eesmärkidega; on väga mures maksete puudujäägi pärast seoses ELi kriisiohje ja konfliktiennetuse kahe peamise eelarveallikaga, milleks on ühise välis- ja julgeolekupoliitika eelarve ning stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendi eelarveread; on veendunud, et Euroopa ida- ja lõunaosa praegune julgeolekukeskkond vajab sünergilist mõju ja oluliste kärpmete asemel lisainvesteeringuid;

15. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi tegevuse nähtavust tuleb suurendada nii strateegilise planeerimise ja mitmepoolsete foorumite kui ka operatsioonide tasandil ÜVJP missioonide või muude rahvusvahelise ulatusega missioonide kaudu;

Neljapäev, 12. märts 2015

16. tuletab meelde, et Euroopa Liidu lepingu artikli 21 kohaselt on ELil kohustus tagada, et välistegevust ja -poliitikat kavandatakse ja viiakse ellu selleks, et tugevdada ja toetada demokraatiat, õigusriigi põhimõtet, inimõigusi ja rahvusvahelise õiguse põhimõtteid; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat andma korrapäraselt aru artikli 21 täitmisest ja uurima võimalusi välispoliitika sidususe parandamiseks eeskätt inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse osas; rõhutab, et välispoliitika artiklile 21 vastavuse järelevalvet tuleb teha ühtlustatult ja rangemalt; rõhutab vajadust kohustada partnereid täitma oma kohustusi, mille nad on võtnud ELiga sõlmitud lepingutega, ja vajadust kasutada vajaduse korral nendes lepingutes sisalduvaid inimõigusi käsitlevaid tingimusklauseid;

17. märgib suurenenud nõudlust rahvusvahelise abi järele demokraatia toetamisel ja valimiste vaatlemisel; tõdeb, et see on valdkond, milles EL saab täita olulist osa demokraatlike protsesside toetamisel; nõuab seepärast, et järjepidevalt jälgitaks riigipõhiste soovitude rakendamist, ja palub toetada erakondade suutlikkuse suurendamist;

18. rõhutab NATO poolt tagatud kollektiivse kaitse elulist tähtsust oma liikmetele; nõuab tungivalt, et liikmesriigid suurendaksid võimalikult kiiresti oma suutlikkust panustada territoriaalsesse kaitseesse, eraldaksid rohkem vahendeid ning võtaksid panustamise ja jagamise meetodit tõsiselt, tehes koostoime loomiseks tihedamat koostööd; toonitab, et kõikidele liikmesriikidele tuleb võimaldada samal tasemel julgeolek kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõikega 7; toonitab, et usaldusväärne ELi välispoliitika peab toetuma liikmesriikide nõuetekohasele kaitsevõimele ning tõhusale ühisele julgeoleku- ja kaitsepoliitikale (ÜJKP); on seisukohal, et ÜJKP on Euroopa kaitse ja julgeoleku oluline element ning panustab sellesse mitmel viisil, k.a Euroopa kaitsesektori tööstusliku ja tehnoloogilise baasi loomisele kaasaaitamise, kaitsevõime arendamise alase koostöö soodustamise ning kriisipiirkondades tsiviilmissioonide ja sõjaliste operatsioonide vahendusel otsese sekkumise abil; rõhutab seepärast, et ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat tuleks koostöös NATOga veelgi süvendada; tuletab meelde, et EL on NATO partner ja mõlema strateegiad peaksid üksteist täiendama; toonitab ELi ja partnerite, nagu ÜRO, NATO, Aafrika Liidu ja Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni vahelise julgeoleku- ja kaitsealase koostöö olulist rolli; tunneb heameelt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja võetud kohustuse üle tegelda aktiivselt kaitseküsimustega, sealhulgas olles eesistujaks välisasjade nõukogu kohtumistel, mis toimuvad kaitseministrite tasandil;

19. toetab Euroopa välisteenistuse kriisihjestraktuuride käimasolevat läbivaatamist; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat muutma olemasolevad struktuurid palju tõhusamaks, et need suudaksid reageerida tekkivatele kriisidele kiiremini ja asjakohasemalt, ning vähendada muu hulgas paralleelstruktuuride arvu; palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal säilitada ja tugevdada konfliktiennetuse ja kriisihje puhul selgelt tsiviilähennemisviisi;

20. rõhutab, et ära tuleb kasutada võimalused, mida pakuvad paljud Lissaboni lepingu sätted, näiteks Euroopa Liidu lepingu artikkel 44 (mis võimaldab usaldada ÜJKP missiooni täitmise väikesele liikmesriikide rühmale), ELi lepingu artikkel 41 (käivitusfond) ELi lepingu artikkel 46 (alaline struktureeritud koostöö), ELi lepingu artikli 42 lõige 7 (vastastikkuse abi klausel) ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 222 (solidaarsusklausel); kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles neid vahendeid aktiivselt edendada ja soodustama nende rakendamist ning ergutab liikmesriike neid kasutama;

21. tunneb heameelt Euroopa Ülemkogu 2013. aasta detsembri kaitseteemalise kohtumise üle ning nõuab tehtud otsuste täitmist; jääb ootama 2015. aasta juunis toimuvat arutelu; nõuab, et tulevasel tippkohtumisel tehtaks kaugeleulatuvaid otsuseid, eelkõige:

— algatatakse ELi strateegilise raamistiku läbivaatamise alusel julgeoleku- ja kaitsevaldkonna eesmärkide ja prioriteetide strateegilise analüüsi protsess, mille käigus määratakse kindlaks kaitsealase koostöö süvendamiseks vajalikud võimed ja võimalused, et olla paremini suuteline reageerima ohtudele, millega ELi liikmesriigid silmitsi seisavad;

— tugevdatakse Euroopa Kaitseagentuuri, andes talle vajalikud vahendid ja poliitilise impulsi, et ta saaks täielikult täita oma osa relvastuskoostöö koordineerimisel ja stimuleerimisel;

Neljapäev, 12. märts 2015

- vaadatakse läbi Athena rahastamismehhanism, et veelgi suurendada ÜJKP sõjaliste operatsioonide ühisrahastamist, et vältida ELi kriisidele reageerimise võime kahjustamist rahaliste kaalutluste tõttu, ning ergutada liikmesriike moodustama ÜJKP operatsioonide jaoks kiiremas korras relvajõud ja tagama koormuse õiglasem jagunemine;
- tugevdatakse Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi, muu hulgas kaitse-eelarvete koordineerimise, nõuete ühtlustamise, ebatõhususe vähendamise ja koostoime loomise abil;
- tegeletakse sõjaliste operatsioonide plaanimise ja läbiviimise vallas esinevate probleemidega, sealhulgas alaliste sõjaliste operatsioonide peakorterite loomine tihedas koostöös juba olemasoleva tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistusega (CPCC);
- suurendatakse ELi lahingugruppide tõhusust ja kasutatavust, võttes muu hulgas kasutusele modulaarse lähenemisviisi, laiendades ühisrahastamist Athena mehhanismi abil ning kasutama tulevastes kriisiohjetsenaariumites vajaduse korral lahingugruppe;

22. on seisukohal, et hiljuti ELi riikides toimepandud terrorirünnakud näitavad, et järjest raskem on eraldada üksteisest sise- ja välisjulgeolekut, ning kutsub liikmesriike ja ELi institutsioone ühendama paremini oma jõupingutusi selles valdkonnas; kutsub liikmesriike üles kiirendama julgeolekuga seotud luureandmete jagamist, kasutades selleks Euroopa tasandi koordineerimisvahendeid; nõuab ELi ning Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika riikide vahelistes suhetes terrorismivastase koostöö küsimuste põhjalikumalt käsitlemist, sealhulgas väljaõppe ja suutlikkuse suurendamise kaudu julgeolekusektoris, teabe jagamisel ja parimate tavade vahetamisel; kutsub ELi ja liikmesriike tegema kõik endast oleneva, et tugevdada rahvusvahelist koostööd eesmärgiga ennetada terrorismi ja võidelda sellega, ning rõhutab ÜRO olulist osa selles tegevuses;

23. nõuab küberjulgeoleku parandamiseks vajalike tööstus- ja tehnoloogiliste ressursside arendamist, sealhulgas küberjulgeoleku toodete ühtse turu edendamise abil; rõhutab, et küberkaitset tuleb välistegevuses ja ÜVJPs arvesse võtta, ning nõuab küberkaitse valdkonnas NATOga tihedamat koostööd, et võtta küberheidutusmeetmeid ning seista tõhusalt vastu küberruumi kaudu tehtud rünnakutele ja neid ennetada; nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid, Euroopa välisteenistus ja komisjon keskenduksid sellele, kuidas parandada asjaomase infrastruktuuri vastupidavust; tunneb heameelt ELi küberjulgeoleku strateegia üle; rõhutab vajadust suurendada märkimisväärselt liikmesriikide küberkaitsevõimet; nõuab tungivalt, et Euroopa Kaitseagentuur tugevdaks küberkaitse alast koostööd liikmesriikide seas ning kutsub liikmesriike üles andma Euroopa Kaitseagentuurile vahendeid selle eesmärgi saavutamiseks; kutsub komisjoni tagama kahesuguse kasutusega kaupade määruse ajakohastamist, et hoida ära süsteemide eksportimist neile, kes püüavad ohustada ELi julgeolekut ja elutähtsaid infrastruktuure, ning hoida ära massijälgimistehnoloogia eksportimist autoritaarse režiimiga riikidesse; tuletab meelde, et oluline on seada tasakaalu digitaalvabadused ja julgeolek;

24. nõuab uuendatud ja sidusat ELi rändepoliitikat; rõhutab, et on vaja tegelda ebaseadusliku rände algpõhjustega, tihendades koostööd rändevõogude transiidi- ja lähteriikidega ning kasutades kõiki poliitika- ja abivahendeid, sealhulgas arengu- ja kaubanduspoliitikat, humanitaarabi, konfliktide ennetamist ja kriisiohjet koos vajadusega edendada seadusliku rände teid; kordab oma üleskutset suurendada humanitaarabi pagulasi vastuvõtivatele riikidele ning tugevdada piirkondlikke kaitseprogramme, mida viiakse läbi koostöös ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga päritolupiirkondade lähedal; rõhutab, et rände haldamise küsimusi tuleks arvesse võtta ELi välistegevuses ja need peaksid olema ELi ida- ja lõunanaabritega tehtavas koostöös esmatähtsad; rõhutab, et ELi piiridel tuleb vältida inimohvreid;

25. juhib tähelepanu asjaolule, et energiat kasutatakse üha sagedamini välispoliitika vahendina, ja tuletab meelde, et Euroopa integratsiooni aluseks on energiakoostöö; rõhutab, et oluline on rajada Euroopa energialiit, mille eesmärk on parandada välis- ja energiapolitiika sidusust ja koordineerimist; rõhutab, et energijulgeolek peaks olema osa terviklikust lähenemisviisist ELi välistegevusele, ning usub, et energiapolitiika peab olema kooskõlas liidu muude esmatähtsate poliitikavaldkondadega, sh julgeoleku-, välis- ja naabruse-, kaubandus- ja arengupoliitika, samuti inimõiguste kaitse poliitikaga; rõhutab sellega seoses vajadust vähendada oluliselt sõltuvust Venemaast ja otsida alternatiivseid energiaallikaid; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni üles jälgima ja käsitlema taristu üle kontrolli saavutamist ELi-väliste üksuste, eeskätt kolmandate riikide riigiettevõtete, riigipankade või riiklike investeerimisfondide poolt, kes sisenevad ELi energiatuure või takistavad mitmekesisust, sealhulgas tuumaenergia sektoris; rõhutab, et ELi-väliste energiaettevõtjate suhtes tuleb samuti kohaldada ELi energiatuure kehtivaid konkurentsieskirju;

Neljapäev, 12. märts 2015

26. tunneb heameelt energialiidu eest vastutava asepresidendi ametikoha loomise ja Euroopa energiajulgeoleku strateegiat käsitleva komisjoni teatise üle; kutsub komisjoni ja liikmesriike tugevdama koostööd kõnealuses strateegias esitatud lühi- ja pikaajaliste meetmete rakendamiseks; rõhutab, et on vaja tugevdada ELi välispoliitika ja muude välismõõdet omavate poliitikavaldkondade, näiteks energiapoliitika sidusust, ning ootab komisjonilt uut klastripõhist ülesehitust vastavate tulemuste saavutamiseks; nõuab tungivalt lisameetmete võtmist, et viia energiajulgeoleku eesmärgid kooskõlla muude ELi järgitavate eesmärkidega; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat töötama välja üldiste välispoliitiliste eesmärkide hulgas sätestatud energiaalase välispoliitika strateegilised prioriteedid ning kasutama energiajulgeoleku suurendamiseks süsteemsemalt välispoliitika vahendeid;

27. on seisukohal, et võimalikele energiavarustuse katkestustele lahenduse leidmiseks tuleb luua solidaarsusmehhanism; on veendunud, et ühendatud energiainfrastruktuuri tuleb edasi arendada ja kõik liidu territooriumi osad tuleks ühendada kogu ELi hõlmavasse energiavõrku; rõhutab, et tuleks kiirendada ELi energiavarustuse mitmekesistamiseks tehtavaid jõupingutusi, et suurendada ELi energiasõltumatust; on seisukohal, et taastuvate energiaallikate ja energiatõhususe arendamine aitab kindlasti kaasa ELi välistegevuse usaldusväärsuse suurenemisele; tuletab meelde, et hästi toimiv energia siseturg on oluline ja kogu ELi huvides tuleb tagada, et rahvusvahelised energiaturud oleksid püsivad ja läbipaistvad ning põhineksid rahvusvahelistel normidel; palub komisjonil esitada tervikliku strateegia eelnõu muude ressursside kui energia varustuskindluse suurendamise kohta;

28. tunneb heameelt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini koostöövalmiduse üle Euroopa Parlamendiga, mille eesmärk on suurendada aruandekohustust parlamendi ees; kinnitab vajadust konsulteerida korrapäraselt ja ennetavalt Euroopa Parlamendi ja eelkõige selle väliskomisjoniga enne välispoliitika strateegiate ja ÜJKP ülesannete vastuvõtmist; palub nõukogul viia lõpule Euroopa Parlamendiga 2002. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (mis käsitleb Euroopa Parlamendi juurdepääsu nõukogu tundlikule teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas) asendamise teemal peetavad läbirääkimised; peab kinni kohustusest süvendada koostööd riikide parlamentidega, sealhulgas ÜVJPD, ÜJKPd ja Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverentsi (COSAC) käsitleva parlamentidevahelise konverentsi raames, et olla paremini ettevalmistatud vastavate vahendite kontrollimiseks;

Euroopa poliitilise ja õigusliku korra säilitamine ja tugevdamine

29. rõhutab vajadust tugevdada ELi ja suurendada integratsioonisuutlikkust, mis on üks Kopenhaageni kriteeriumitest; kinnitab veel kord, et kõikidel kandidaatriikidel ja teistel potentsiaalsetel kandidaatidel on ühinemisvõimalus vastavalt 2003. aasta Thessaloniki deklaratsioonile, mis põhineb Kopenhaageni kriteeriumite täitmisel, ning pooldab laienemisläbirääkimiste jätkumist; toetab sellega seoses komisjoni lähenemist, mis võtab aluseks esmatähtsate reformide läbiviimise õigusriigi põhimõtte, avaliku halduse ja majanduse juhtimise valdkonnas juba laienemisprotsessi alguses; kordab, et iga riiki hinnatakse tema saavutuste järgi, ja usub, et juhul, kui EL leiab, et kandidaatriigil on ELi õigustikuga vastavusse viimisel rahuldav tase, tuleks alustada ühinemisläbirääkimisi või neid jätkata, sest see on otsustava tähtsusega kogu ELi usaldusväärsuse hoidmise seisukohast; rõhutab, et oluline on koostöö kandidaatriikidega välispoliitika valdkonnas ja asjaolu, et nad järgiksid ÜVJPD;

30. on seisukohal, et vaja on üldist poliitilist strateegiat, mille eesmärk oleks taastada rahvusvahelise õiguse kohane Euroopa poliitiline ja õiguslik kord, mis kehtestati 1975. aasta Helsingi lõppaktis ja mis on siduv kõikidele Euroopa riikidele, sealhulgas Venemaale; rõhutab, et nimetatud kord peab põhinema inimõiguste, vähemuste õiguste ja põhivabaduste, riikide suveräänsuse, sõltumatuse ja territoriaalse terviklikkuse austamisel ning konfliktide rahumeelsel lahendamisel; peab Venemaa ja teiste ELi naaberriikidega kõnealuse korra tugevdamiseks tehtava koostöö teemal peetava konstruktiivse dialoogi väljatöötamist Euroopa rahu ja stabiilsuse oluliseks aluseks, eeldusel, et Venemaa järgib rahvusvahelist õigust ja täidab oma kohustusi seoses Gruusia, Moldova ja Ukrainaga ning viib väed Krimmist välja;

Neljapäev, 12. märts 2015

31. on seisukohal, et EL vajab uut lähenemisviisi oma suhetele idanaabritega, mis põhineb saavutustel, diferentseerimisel ja põhimõttel „rohkema eest rohkem”; on seisukohal, et ELile läheneda soovivate riikide toetamine peab olema ELi välispoliitika peamine prioriteet ja oluline reageering, mis aitaks piirata Venemaa ambitsioone oma naabruses, on investeerimine nende riikide iseseisvusesse, suveräänsusesse, majandusarengusse ja edasisse demokratiseerimisse; peab kinni kohustusest hoida ELi Ida-Euroopas asuvatele naaberriikidele avatuna Euroopa perspektiiv ja tuletab meelde, et vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 49 on neil ja kõigil teistel riikidel võimalus taotleda Euroopa Liidu liikmeks saamist tingimusel, et nad täidavad Kopenhaageni kriteeriume ja järgivad demokraatia põhimõtteid, asutavad põhiõigusi, inimõigusi ja vähemuste õigusi ning tagavad õigusriigi põhimõtete järgimise;

32. tunneb heameelt asjaolu üle, et assotsieerimislepingud, sealhulgas põhjalikud ja laiaulatuslikud vabakaubanduslepingud Gruusia, Moldova Vabariigi ja Ukrainaga on alla kirjutatud, Euroopa Parlament ja asjaomaste riikide parlamendid on need ratifitseerinud ning lepinguid kohaldatakse ajutiselt, mis on oluline samm nende lähenemisel ELile; on seisukohal, et asjaomased riigid peaksid kasutama assotsieerimisprotsessi oma demokraatliku valitsemissüsteemi moderniseerimiseks, õigusriigi põhimõtte tugevdamiseks, avaliku halduse reformimiseks ja majandus- ja struktuurireformide läbiviimiseks, mis on suur samm nende poliitilisel, majanduslikul, sotsiaalsel ja keskkonnalasel lähenemisel ELile; nõuab neid reforme toetava ELi poliitilise, finants- ja tehnilise abi märkimisväärset suurendamist; rõhutab siiski ranget tingimuslikkust ja vajadust anda kulutatud vahendite kohta aru ning saavutada märkimisväärset edu korrupsiooni vähendamisel; tunneb heameelt Ukrainas 2014. aasta oktoobris ja Moldova Vabariigis 2014. aasta detsembris toimunud parlamendivalimiste läbiviimise üle kooskõlas rahvusvaheliste demokraatlike standarditega

33. nõuab tihedat suhtlemist nende Ida-Euroopa naaberriikidega, kes ei ole veel ELiga assotsieerimislepinguid sõlminud või soovivad süvendada ja parandada suhteid mitmesugustes raamistikutes, sealhulgas kahepoolse koostöö edendamiseks vastastikust huvi pakkuvates valdkondades; tuletab siiski meelde, et ELi abi saab olla tulemuslik ainult juhul, kui partnerriikide poolt on olemas piisav omalusi ja austus Euroopa väärtuste vastu ning nad täidavad oma rahvusvahelisest õigustest tulenevaid kohustusi;

34. nõuab tungivalt, et Venemaa täidaks oma ülesandeid ja seadusjärgseid kohustusi, sealhulgas ÜRO põhikirjas, OSCE Helsingi lõppaktis, Budapesti memorandumis ning Venemaa ja Ukraina vahelises sõpruse, koostöö- ja partnerluslepingus sätestatud; mõistab kindlalt hukka asjaolu, et Venemaa on rikkunud rahvusvahelist õigust, sest on pannud toime otsese sõjalise agressiooni ja vallandanud hübriidsõja Ukraina vastu, mis on põhjustanud tuhandete sõjaväelaste ja tsiviilisikute surma, Krimmi ebaseadusliku annekteerimise ja okupeerimise ning samalaadse tegevuse Abhaasia ja Lõuna-Osseetia vastu, mis on Gruusia alad; toonitab, et inimõiguste, sõnavabaduse ja meediavabaduse austamine Krimmis on vähenenud muret tekitaval määral; nõuab tungivalt, et Venemaa leevendaks kriisiolukorda, viiks oma väed Ukraina territooriumilt välja ja taastaks annekteerimise eelse olukorra; tunneb heameelt igakülgele kokkuleppele jõudmiseks 2015. aasta 12. veebruaril Minskis tehtud jõupingutuste üle ning nõuab lepingu viivitamata ja täielikku täitmist; peab ebaseaduslikuks 2014. aasta 2. novembril Donetskis ja Luganskis toimunud presidendi- ja parlamendivalimisi;

35. toetab sanktsioone, mille EL kehtestas reageeringuna Ukraina vastu suunatud Venemaa agressioonile, ning rõhutab, et need peavad olema kohandatavad ja ümberpööratavad, sõltudes Minski kokkulepete täitmisest, kuid neid võib ka tugevdada, kui Venemaa ei täida endiselt oma rahvusvahelisi kohustusi; palub komisjonil kontrollida nende ühtset rakendamist;

36. rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid peavad olema solidaarsed ja esindama Venemaa suhtes ühtset positsiooni; kutsub ELiga ühinemist taotlevaid riike üles ühtlustama oma välispoliitikat Venemaa suhtes ELi omaga; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat töötama esmajärjekorras välja ELi ühise strateegia Venemaa suhtes, mille eesmärk on kohustada Venemaad hoidma rahu ja stabiilsust Euroopas, sealhulgas asutama tingimusteta oma naabrite suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust; on veendunud, et head suhted Venemaa ja ELi vahel, mis põhinevad rahvusvahelise õiguse ja muude rahvusvaheliste kohustuste austamisel, oleksid mõlema poole huvides ja loodab, et Venemaa on avatud sellisele arengule ja järgib rahvusvahelist õigust;

Neljapäev, 12. märts 2015

37. rõhutab, et vaja on sidusat Euroopa lähenemisviisi Venemaa väärinformatsiooni kampaaniatele ja propagandategevusele nii ELis kui ka väljaspool seda; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja komisjon esitaksid konkreetsete meetmetega tegevuskava, millega astuda vastu Venemaa propagandale; nõuab selles küsimuses koostöö tegemist NATO strateegilise kommunikatsiooni tippkeskusega;

38. nõuab tungivalt, et ELi juhtkond ja liikmesriigid tagaksid turvalisuse ja vabaduse kristlastele ja muudele usu- ja etnilistele vähemustele, keda ähvardab üha suurem diskrimineerimine ja tagakiusamine ja kes on sattunud risttulle; palub Euroopa välisteenistusel ja liikmesriikidel tagada, et tulevased kahepoolsed lepingud hõlmaksid tõhusat järelevalvemehhanismi usuvähemuste inimõiguste kaitseks ning ELi suuniste (usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitse kohta) tulemuslikku rakendamist;

Julgeoleku ja stabiilsuse toetamine lõunanaabruses

39. rõhutab vajadust vaadata põhjalikult läbi ELi poliitika lõunanaabruse suhtes, andes selle käsutusse piisavad eelarvevahendid ning töötada välja ja rakendada kõikehõlmav strateegia, suunates ELi õigusaktid ja vahendid selliste toimivate ja kaasavate riikide ülesehitamisesse, kes suudavad tagada oma kodanike julgeoleku, edendada demokraatiat, astuda vastu usuäärmuslusele, austada inimõigusi, kaitsta etnilisi ja usuvähemusi ning edendada õigusriiki, mis on investeringute ja majandusarengu tähtsaim eeltingimus; juhib tähelepanu piirkonna sees toimuva piiriülese kaubanduse kasutamata potentsiaalile; nõuab tiheda koostöö tegemist asjaomaste riikide ametiasutustega rändevoogude haldamisel, järgides seejuures inimõigusi ja rahvusvahelist õigust;

40. rõhutab, et abi ja toetuse andmisel peab EL seadma eelduseks tingimuste täitmise, sest abiprogrammid ja kodanikuühiskonna toetus täidavad oma eesmärgi vaid juhul, kui on kehtestatud selged tingimused kõrgeimal poliitilisel tasandil;

41. nõuab, et ELi läbivaadatud lähenemisviisi oma lõunanaabruse suhtes peaks tuginema diferentseerimisele ja põhimõttele „rohke eest rohkem”, mille kohaselt tuleks täiendavat ELi abi anda partnerriikide valitsustele, kes on võtnud kohustuse liikuda demokraatliku arengu poole, austada põhiõigusi ja inimõigusi ning saavutada selles valdkonnas konkreetseid tulemusi, nagu Tuneesias, Jordaania ja Marokos;

42. avaldab kahetsust ELi ja Türgi suhete hiljutise halvenemise pärast ning nõuab uusi jõupingutusi tugevama partnerluse edendamiseks, et lahendada Vahemere lõunapiirkonnas ühised julgeoleku- ja humanitaarprobleemid; nõuab ühtlasi, et Türgi tegeleks reformidega, et vastata täielikult inimõiguste standarditele, austades muu hulgas ajakirjandusvabadust ja järgides demokraatia, võrdõiguslikkuse ja õigusriigi põhimõtteid;

43. nõuab, et ELi liidrid töötaksid tihedas koostöös USAga ja mõjuvõimsaid osalisi (nt Venemaa ja Hiina) kaasates välja strateegia, millega ergutatakse piirkondlikke osalejaid (sealhulgas Türgit, Iraaki, Jordaaniat, Egiptust, Pärsia lahe koostöönõukogu riikide valitsusi, Iraani, Araabia Liiget ja kurdi relvajõude) ühinema, et lõpetada kolmandate osaliste kaudu peetavad sõjad, peatada fundamentalistide rahaline toetamine ja leida lahendus rahu ja stabiilsuse saavutamiseks piirkonnas, eeskätt selleks, et lõpetada sõda Süürias ja Iraagis; rõhutab vajadust säilitada Liibüa territoriaalne terviklikkus ja rahvuslik ühtsus ning nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja annaks tuge piirkondlike osalejate suuremale kaasamisele konfliktide vahendamisse ja lahendamisse tihedas koostöös ÜROga; kiidab heaks käimasolevad läbirääkimised EL3+3 ja Iraani vahel ning loodab, et need viivad vastastikku rahuldava kokkuleppeni, tagades, et Iraani tuumaprogramm on täielikult rahumeelne, ning pakkudes pikas perspektiivis võimalust Iraani täielikuks taasintegreerimiseks rahvusvahelisse kogukonda; toetab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja kõigi Lähis-Ida rahu protsessiga seotud osaliste kaasamist Lähis-Ida konfliktile kõikehõlmava, konstruktiivse, mõlema poole jaoks mõistliku ja jätkusuutliku lahenduse leidmisesse; rõhutab, et edusammude puudumine kahe riigi lahendust, mille aluseks on 1967. aasta piirid, puudutavates läbirääkimistes põhjustab vaid edasist vägivalda ja verevalamist;

44. kiidab heaks liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse esinduse avamise kohta Erbilis Iraagi Kurdistanis ning soovib tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa välisteenistus avaksid selle niipea kui võimalik; rõhutab, et see võimaldaks ELil koguda kohapeal teavet, parandada koostööd piirkondlike osalejatega, paremini hinnata ja koordineerida humanitaar- ja sõjalist reageerimist ning parandada ELi nähtavust piirkonnas;

Neljapäev, 12. märts 2015

45. nõuab erinõustaja määramist, et sisuliselt hinnata ELi alalise diplomaatilise esinduse avamist Iraanis;
46. on seisukohal, et Islamiriigi nimel tegutsevate ja sellega seotud terroristidest džihaadi võitlejate rühmituste kuritegelikud teod ja jõhker vägivald on kogu Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika piirkonna ja Euroopa jaoks tõsiseks ohuks ning võib ohustada ka rahu ja stabiilsust maailmas; toetab ülemaailmset koalitsiooni Islamiriigi vastu ja jõupingutusi sõjalises võitluses Islamiriigi vastu; tunneb heameelt ELi liikmesriikide panuse üle ja ergutab edasist tihedamat ja tõhusat üldist koostööd ning dialoogi, et koostada ühine ohuhinnang; nõuab tungivalt, et suurendataks otsustavalt üldist regulatiivset survet džihaadi võitlejatele naftatulude äravõtmiseks ja neile kasulike finantstehingute suhtes rangete ülemaailmsete sanktsioonide kohaldamiseks; märgib sellega seoses, et džihaadi rühmituste rahalised vahendid pärinevad ka mõnelt Araabia maalt, kellelt EL peab nõudma suuremat tegutsemise ühtsust; juhib tähelepanu tungivale vajadusele võidelda selle vastu, et džihaadi rühmitused kasutavad internetti värbamise ja propaganda eesmärgil; rõhutab, et on vaja intensiivistada rahvusvahelist ja ka ELi-sisest koostööd, mille eesmärk on võtta äärmuslastelt võimalus sõita džihaadi võitlejatega ühinemiseks Süüriasse ja Iraaki, sealhulgas investeerimine liikmesriikide riiklikesse radikaliseerumise ennetamise ja deradikaliseerumise programmidesse; kutsub liikmesriike kehtestama meetmeid, kuidas tagasipöörduvad Euroopast pärit võitlejad kohtu ette viia vastavalt nende riikide kriminaalõiguse süsteemile; tuletab meelde, et vaja on tihedamat koostööd ja koordineerimist Türgi ja ELi vahel;
47. nõuab tungivalt, et piirkonna riigid jätkaksid terrorismivastast sõda ja hoiduksid tegevusest, mis võib tekitada nendevahelisi pingeid, konflikte ja kriise ning rahvusvahelise üldsuse islamiriigivastasele võitlusele lisaprobleeme;
48. mõistab hukka Assadi režiimi Süüria kodanike vastase jõhkra vägivalda ja nõuab, et suurendataks Süüria survestamist tõelise poliitilise ülemineku saavutamiseks, sealhulgas suurendades toetust Süüria mõõdukale opositsioonile;
49. rõhutab asjaolu, et liidu välispoliitika lõunanaabrite suhtes peab paljudes valdkondades olema seotud ka Aafrikaga; on seisukohal, et Aafrika, eriti Saheli ja Sahara piirkond, on strateegiliselt ohustatud, ja nõuab ELi nõuetekohast reageerimist sellele ohule, sealhulgas meetmete võtmist majandusarengu, demokraatia, õigusriigi, hariduse ja julgeoleku vallas; märgib, et islamistliku Magribi Al Qaeda (AQMI), Lääne-Aafrika terviklikkuse ja džihaadi liikumise (MUJAO) ning Mokhtar Belmokhtar'i Masked Men Brigade'i ühinemisel tekkinud Al-Mourabitoun'i ja Boko Harami terroristide kuritegelik tegevus intensiivistub pidevalt; rõhutab vajadust viia ellu Euroopa Liidu Saheli piirkonna julgeoleku- ja arengustrateegia soovitusel ning kutsus komisjoni üles viima läbi selle strateegia hindamise;
50. rõhutab Jordaania ja Liibanoni kui stabiilsete partnerite tähtsust Lähis-Idas; tuletab meelde, et need kaks riiki seisavad silmitsi üha suurema pagulaste lainega, mis tekitab väga suuri sotsiaal-majanduslikke raskusi; peab kiiduväärseks naaberriikide jätkuvat abi Iraagi ja Süüria põgenikele; nõuab, et ELi juhid paneksid aluse ülemaailmsele algatusele, mis hõlmaks piirkondlikke osalejaid ja mille eesmärk oleks suurendada märkimisväärselt Süüria ja Iraagi konflikti ning Islamiriigi vägivalda all kannatavatele tsiviilisikutele antavat humanitaarabi, et marginaliseerimise ärahoidmise ja sotsiaalse integratsiooni eesmärgil toetada eelkõige põgenikke ja anda kõigile põgenikke vastuvõtivatele piirkonna riikidele otsest finantsabi;
51. nõuab tungivalt, et EL tagaks, et terrorismivastane koostöö kolmandate riikidega toimuks koos õigusriigi põhimõtete ja üldiste inimõiguste austamisega;

Koostööl ja eeskirjadel põhineva ülemaailmse korra tugevdamine

52. on veendunud, et USA on ELi peamine strateegiline partner, ning ergutab tihedamalt ja võrdsetel alustel kooskõlastama USAga ELi rahvusvahelist õigust toetava välispoliitika küsimusi ja järgima ühist lähenemist probleemidele nii ELi naabruses kui ka ülemaailmsel tasandil; rõhutab Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse strateegilist olemust, mis võimaldab Atlandi-ülestel partneritel kehtestada üleilmseid töö-, tervise-, keskkonna- ja intellektuaalse omandi standardeid ning tugevdada üleilmset juhtimist; nõuab sellega seoses läbirääkimiste suuremat avatust ja läbipaistvust ning kõikide sidusrühmade kaasamist protsessi kõikidel etappidel; on veendunud, et Ladina-Ameerika on ELi jaoks tähtis partner ja tuleb välja töötada kolmepoolse Atlandi-ülese koostöö mitmesugused üksikasjad;

Neljapäev, 12. märts 2015

53. rõhutab vajadust alustada eri riikidega selge tegevuskavaga strateegilist koostööd ja partnerlust ning vaadata läbi olemasolevad strateegilised partnerlused, pidades silmas nende poliitika mõju;

54. tunneb heameelt 2014. aasta septembris Walesis toimunud NATO tippkohtumise lõppjäreldeuste üle ja nõuab nende rakendamist; on veendunud, et ELi ja NATO koostööd tuleb tihedamaks muuta ning NATO arukat kaitset ja ELi panustamist ja jagamist tuleb tihedamalt planeerida ja kooskõlastada, et vältida dubleerimist ja kasutada olemasolevaid nappe ressursse kõige tõhusamal viisil; kinnitab vajadust austada nende ELi liikmesriikide julgeolekupoliitikat, kes ei ole NATO liikmed;

55. rõhutab vajadust töötada koostöös USAga välja ELi strateegia, kuidas jagada Venemaa, India, Hiina ja teiste suurjõududega vastutust rahu ja ülemaailmse poliitilise ja majanduskorra stabiilsuse eest; juhib tähelepanu asjaolule, et kõnealuse strateegia kontekstis on oluline parandada suhteid Aasia juhtriikidega ja piirkondlike organisatsioonidega, nagu ASEAN;

56. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles tugevdama ELi välispoliitikat Aasia, eelkõige Hiina ja India suunal; nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja tagaks, et toimuksid iga-aastased kahepoolsed Hiina ja India tippkohtumised ning et need annaksid reaalseid tulemusi;

57. rõhutab, et Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna rahu ja stabiilsus, eelkõige Ida- ja Lõuna-Hiina mere piirkonnas, on ELi jaoks suure tähtsusega; soovib tungivalt kõikidel piirkonna asjaomastel pooltel lahendada erimeelsused rahumeelsel viisil ja kooskõlas rahvusvahelise õigusega, ning teha omavahel koostööd loodus- ja mereressursside kasutamisel; pooldab Euroopa poliitikasuundade arendamist ja edendamist, tuginedes aktiivse konfliktienetuse ja konfliktide rahumeelse lahendamise strateegiatele; on seisukohal, et EL on märkimisväärselt huvitatud Ida-Aasia jätkuvast kasvust ja heaolust; rõhutab vajadust tugevdada ELi majanduspartnerlust Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna riikidega kaasaval moel, et säilitada kestav rahu, stabiilsus ja heaolu; tunneb heameelt viimase kuue aasta jooksul väinaülestes suhetes saavutatud lootustandvate edusammude üle ning kutsub kõiki pooli võtma täiendavaid meetmeid, et soodustada nende rahumeelset arengut;

58. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja ELi liikmesriike andma kokkulepitud tuumadesarmeerimise ja relvakontrolli poliitika arengule uus ja tugev tõuge; tunneb heameelt ÜRO eelseisva tuumarelva leviku tõkestamise lepingu läbivaatamise üle, mis on tähtis samm teel rahvusvahelise rahu ja julgeoleku poole, ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid nendel läbirääkimistel kooskõlastatud ja ennetava hoiaku; tunneb heameelt relvakaubanduslepingu jõustumise üle ja nõuab selle tulemuslikku ja täielikku rakendamist; nõuab ELi relvakaubanduse eest vastutava asutuse loomist, mis abistaks liikmesriike relvaeksporti käsitlevas ELi ühises seisukohas kehtestatud normide tõlgendamisel ning nende järjekindlal ja täpsel järgimisel; rõhutab vajadust eksporditud relvade kasutamise parema järelkontrolli järele;

59. kinnitab, et EL, kes on varem juba saavutanud konkreetseid tulemusi võitluses surmanuhtluse vastu, peab võtma otsustavama seisukoha; nõuab, et institutsioonid ja liikmesriigid jääksid selles küsimuses kindlalt oma lubaduse juurde ja suurendaksid poliitilist tahet kaotada surmanuhtlus maailmas lõplikult;

60. kordab vajadust reformida ÜRO Julgeolekunõukogu, et see oleks paremini kooskõlas praeguse tegeliku olukorraga maailmas; nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja seaks selle esikohale ja algataks üle-euroopalise arutelu ÜRO Julgeolekunõukogu reformimise teemal; rõhutab sellega seoses, et ELil peaks saama ÜRO täisliige;

61. kordab, et ELil tuleb võtta juhtroll Rooma statuudi üldilise allkirjastamise ja ratifitseerimise edendamisel ning Rahvusvahelise Kriminaalkohtu edasisel tugevdamisel ja toetamisel;

Neljapäev, 12. märts 2015

62. tuletab meelde, et ELil on kindel kohustus võidelda karistamatusega ja edendada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu asutamise Rooma statuudi universaalsust; tunneb heameelt selle üle, et Palestiina ratifitseeris hiljuti Rooma statuudi;

63. nõuab, et ELi tasandil töötataks välja ühtne kliimajulgeoleku strateegia, mis tegeleb kliimamuutuste strateegiliste ja poliitiliste tagajärgedega, et võimaldada ELil reageerida kliimast põhjustatud geopoliitilisele ebastabiilsusele ja olla selleks valmis, pöörates erilist tähelepanu koostööle arengumaade ja kliimamuutustest kõige enam mõjutatud riikidega; märgib, et eesseisev kliimamuutusi käsitlev Pariisi tippkohtumine on oluline; kutsub Euroopa välisteenistust seadma kliimamuutuste alaste eesmärkide taotlemisel esikohale diplomaatia, et saavutada toetus tugevale ja kõikehõlmavale kokkuleppele; nõuab arutelu tulevikku suunatud strateegia üle, milles käsitletakс kliimamuutustest põhjustatud rännet;

64. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid aitaksid kindlalt ja koosõlastatult kaasa säästva arengu 2015. aasta järgse arengu tegevuskava väljatöötamisele, ning juhib tähelepanu liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja olulisele rollile, et tagada läbirääkimistel ELi juhtpositsioon; rõhutab, et uues raamistikus tuleks tegelda vaesuse, ebavõrdsuse ja vägivalda struktuuriliste põhjustega tõhusate ja demokraatlike institutsioonide, hea valitsemistava ja õigusriigi tugevdamise abil;

o

o o

65. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning komisjoni asepresidendile, nõukogule, komisjonile, ELi liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, NATO peasekretärile, NATO parlamentaarse assamblee presidendile, OSCE eesistujale, OSCE parlamentaarse assamblee presidendile, Euroopa Nõukogu ministrite komitee eesistujale ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee presidendile.

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0076

Aastaaruanne inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal ja ELi poliitika selles valdkonnas**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas (2014/2216(INI))**

(2016/C 316/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ning muid ÜRO inimõigustealaseid lepinguid ja inimõigusi käsitlevaid dokumente,
- võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja oma 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni lapse õiguste konventsiooni 25. aastapäeva kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse 8. septembri 2000. aasta ÜRO aastatuhande deklaratsiooni ⁽²⁾, ÜRO 2015. aasta järgset arenguprogrammi ja ÜRO Peaassamblee resolutsioone,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3 ja 21,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 207,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ja tegevuskava ⁽³⁾, mille välisasjade nõukogu võttis vastu 25. juunil 2012,
- võttes arvesse ELi aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal, mille nõukogu võttis vastu 23. juunil 2014. aastal,
- võttes arvesse ÜVJP peamiste aspektide ja põhivalikute 2013. aasta aruannet, mille nõukogu kinnitas 22. juulil 2014. aastal,
- võttes arvesse komisjoni 2014. aasta aruannet Euroopa Liidu arengu- ja välisabipoliitika ning selle rakendamise kohta 2013. aastal (COM(2014)0501), mis võeti vastu 13. augustil 2014. aastal, ja sellele lisatud dokumente,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia olukorrast maailmas 2012. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse ELi inimõigustealaseid suuniseid,
- võttes arvesse nõukogu 23. juuni 2014. aasta järeldusi seoses inimõiguste kaitsjaid käsitlevate Euroopa Liidu suuniste 10. aastapäevaga,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0070.

⁽²⁾ A/RES/55/2.

⁽³⁾ Nõukogu dokument 11855/2012.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0575.

Neljapäev, 12. märts 2015

- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste kaitsjaid toetava ELi poliitika kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma kiireloomulisi resolutsioone, mis on vastu võetud seoses inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumisega,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 25. istungjärguks ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 2. aprilli 2014. aasta soovitusel nõukogule ÜRO Peaassamblee 69. istungjärgu kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 17. novembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu toetuse kohta Rahvusvahelise Kriminaalkohtule probleemide lahendamiseks ja raskuste ületamiseks ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 17. juuli 2014. aasta resolutsiooni agressioonikuritegude kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni demokratiseerimist toetava ELi välispoliitika kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni ajakirjandus- ja meediavabaduse kohta maailmas ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 8. märtsi 2011. aasta ühisteatist „Partnerlus Vahemere lõunapiirkonnaga demokraatia ja ühise heaolu nimel” (COM(2011)0200),
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 20. detsembri 2012. aasta resolutsiooni surmanuhtluse kasutamisele moratooriumi kehtestamise kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 11. märtsi 2014. aasta resolutsiooni piinamise kaotamise kohta maailmas ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni nõukogu määruse (EÜ) nr 1236/2005 (mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks) rakendamise kohta ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325, 1820, 1888, 1889 ja 1960 naiste, rahu ja julgeoleku kohta,
- võttes arvesse nõukogus 13. mail 2011. aastal vastu võetud aruannet, mis käsitleb ELi näitajaid, mille alusel töötada välja terviklik lähenemisviis naise, rahu ja julgeolekut käsitlevate ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1325 ja 1820 rakendamiseks,
- võttes arvesse dokumenti „Äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted: ÜRO raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada” elluviimine”, mille ÜRO Inimõiguste Nõukogu kinnitas oma 16. juuni 2011. aasta resolutsioonis 17/4,
- võttes arvesse IKT (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) sektori suuniseid ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamise kohta, mille komisjon avaldas 17. juunil 2013,

⁽¹⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 69.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0252.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0259.

⁽⁴⁾ ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 115.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0013.

⁽⁶⁾ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 165.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0274.

⁽⁸⁾ A/RES/67/176.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0206.

⁽¹⁰⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 107.

Neljapäev, 12. märts 2015

- võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 26. juuni 2014. aasta resolutsiooni, milles nõutakse valitsustevahelise avatud töörühma moodustamist, et „töötada välja rahvusvaheline õiguslikult siduv vahend riikidevaheliste korporatsioonide ja teiste ettevõtete tegevuse reguleerimiseks inimõiguste osas”,
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste- ja demokraatiaklausli kohta Euroopa Liidu kokkulepetes ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes ⁽³⁾,
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni rahvusvahelise kaubanduspoliitika kohta kliimamuutusega kaasnevate nõudmiste taustal ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse nõukogu 14. mai 2012. aasta järeldusi muutuste kava kohta ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks,
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja 2015. aasta järgse ülemaailmse arenguraamistiku kohta ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse oma 10. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni kastipõhise diskrimineerimise kohta ⁽⁶⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni ning Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 5. märtsi 2014. aasta ühisteatist „Konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlik hankimine. ELi ühtse lähenemisviisi suunas” (JOIN(2014)0008),
 - võttes arvesse ÜRO korrupsioonivastast konventsiooni (UNCAC),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 8. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni avaliku ja erasektori korrupsiooni mõju kohta inimõigustele kolmandates riikides ⁽⁷⁾,
 - võttes arvesse nõukogu 12. mai 2014. aasta järeldusi ELi tervikliku lähenemisviisi kohta,
 - võttes arvesse oma 18. aprilli 2013. aasta soovitud nõukogule ÜRO kaitsekohustuse põhimõtte kohta ⁽⁸⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52 ja artikli 132 lõiget 2,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja arengukomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamusi (A8-0023/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikliga 21 rõhutatakse veelgi ELi kohustust töötada välja ühine välis- ja julgeolekupoliitika, juhindudes demokraatia ja õigusriigi põhimõtetest, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsusest ja jagamatusest, inimväärikuse austamisest, võrdsuse ja solidaarsuse põhimõtetest ning rahvusvahelise õiguse ja õigluse edendamise põhimõttest, austades ÜRO põhikirja, Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja rahvusvahelise õiguse põhimõtteid; arvestades, et ELi lepingu artikli 6 kohaselt „ühineb liit Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga”;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 207 on sätestatud, et ELi kaubanduspoliitikat teostatakse kooskõlas liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega;

⁽¹⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101.

⁽²⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 107.

⁽³⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 31.

⁽⁴⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 94.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0059.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0420.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0394.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0180.

Neljapäev, 12. märts 2015

- C. arvestades, et inimõiguste universaalsuse ja jagamatuse austamine ja kaitsmine on ELi välis- ja julgeolekupoliitika alustoad; arvestades, et mitmed autoritaarsed režiimid on eelkõige rahvusvahelistes foorumites inimõiguste universaalsuse tõsiselt kahtluse alla seadnud;
- D. arvestades, et enam kui pool maailma rahvastikust elab ikka veel mittedemokraatlike režiimide valitsemise all ning et viimastel aastatel on vabadus kõikjal maailmas pidevalt vähenenud;
- E. arvestades, et demokraatlikku korda ei määratle ainult valimiste korraldamine, vaid ka õigusriigi põhimõtete austamine, sõnavabadus, inimõiguste austamine, sõltumatu kohtusüsteem ja erapooletud haldusasutused;
- F. arvestades, et ELi usaldusväärset välissuhet ja rahvusvahelisel tasandil toetab suurenev järjepidevus tema demokraatia- ning inimõigustealase sise- ja välispoliitika vahel;
- G. arvestades, et uus komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja on sedastanud, et üheks ta läbivaks prioriteediks on inimõigused ja et ta kavatseb kasutada neid kompassina kõikides suhetes kolmandate riikidega; arvestades, et ta on samuti korranud ELi kohustust edendada inimõigusi kõikides välissuhete valdkondades ilma eranditeta; arvestades, et uue ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava vastuvõtmine ning ELi inimõiguste eriesindaja mandaadi uuendamine on ELi päevakorras 2015. aasta alguseks;
- H. arvestades, et nõukogu võttis 23. juunil 2014 vastu ELi aastaaruande inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal, mis hõlmab ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilise raamistiku ja tegevuskava terve esimese aasta rakendamist; arvestades, et 2013. aasta oli samuti esimene täielik aasta, mil kehtis ELi inimõiguste eriesindaja uus mandaat; arvestades, et ELi inimõiguste eriesindaja peaks aitama liidul tema tegevust koordineerida, et muuta selgemaks ja suurendada selle töö nähtavust, mida teeb liit inimõiguste ja eelkõige naiste õiguste edendamiseks kogu maailmas;
- I. arvestades, et ELi aastaaruanne inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal ja aruandeperioodile järgnenud sündmused on hoiatuseks, et inimõiguste eiramine põhjustab inimestele ränki tagajärgi; arvestades, et inimõiguste eiramisest kolmandates riikides on ka ELi jaoks kahjulikud tagajärjed, kui inimõiguste mitte-austamine ja vähenenud demokraatlik osalemine põhjustab ebastabiilsust, läbikukkunud riike, humanitaarkriise ja relvastatud konflikte, mille puhul EL on kohustatud reageerima;
- J. arvestades, et ELi kohustus juhendada tõhusast mitmepoolsusest, kus ÜRO-l on keskne roll, on liidu välispoliitika lahutamatu osa ja selle aluseks on veendumus, et üleilmsetele kriisidele, probleemidele ja ohtudele lahenduse leidmiseks on sobivaim mitmepoolne süsteem, mis põhineb universaalsetel normidel ja väärtustel;
- K. arvestades, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on olnud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu truud liitlased alates selle loomisest, andes sellele rahalist, poliitilist, diplomaatilist ja logistilist tuge ning edendades Rooma statuudi universaalsust ja kaitses selle terviklust eesmärgiga suurendada kohtu sõltumatust;
- L. arvestades, et oma 17. juuli 2014. aasta resolutsioonis kordas parlament, et toetab kindlalt Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi muudatuste vastuvõtmist, kaasa arvatud agressioonikuritegusid käsitlevat muudatus, ja kutsus kõiki ELi liikmesriike üles neid ratifitseerima ja lisama need oma siseriiklikesse õigusaktidesse; arvestades, et agressioonikuritegude muudatus aitab tagada rahvusvahelisel tasandil õigusriiklust, rahu ja julgeolekut, kuna hoiab ära ebaseadusliku jõu kasutamise ning aitab seega tõhusalt selliseid kuritegusid ennetada ja kindlustada kestvat rahu;

Neljapäev, 12. märts 2015

- M. arvestades, et ÜRO naiste olukorra komisjoni 9.–20. märtsil 2015 New Yorgis toimuva 59. istungjärgu keskmes on Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi järelmeetmed, kaasa arvatud praegused probleemid, mis takistavad selle rakendamist ning seega soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise saavutamist, samuti soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise saavutamise võimalused aastatuhande arengueesmärkide tegevuskavas pärast 2015. aastat;
- N. arvestades, et tasuta alghariduse kättesaadavus kõigile lastele on 1989. aasta ÜRO lapse õiguste rahvusvahelises konventsioonis sätestatud põhiõigus; arvestades, et laste ja täiskasvanute haridus aitab kaasa vaesuse ja laste suremuse vähendamisele ning edendab keskkonnasäästlikku käitumist; arvestades, et kõigi inimeste juurdepääs haridusele ja eelkõige algkooli lõpetamine on tihedalt seotud soolise võrdõiguslikkuse aastatuhande arengueesmärgiga; arvestades, et nimetatud eesmärk ei ole veel kaugeltki saavutatud;
- O. arvestades, et relvastatud konflikti käigus kuuluvad naised ja lapsed, sealhulgas naistest ja lastest põgenikud, varjupaigataotlejad ja kodakondsuseta isikud kõige kaitsetumate ühiskonnarühmade hulka, ning et humanitaarkriiside ajal on põgenikest teismelised tütarlapsed oluliselt suuremas ohus;
- P. arvestades, et naiste mis tahes diskrimineerimist ega naistevastast vägivalda, sealhulgas seksuaalset kuritarvitamist, naiste suguelundite moonutamist, sundabielusid, nn aumõrvu, naiste ärilist seksuaalset ekspluateerimist ega koduvägivalda ei tohiks kunagi õigustada ühegi poliitilise, sotsiaalse, usulise või kultuuriliste põhjusega ega mis tahes rahva- või hõimutraditsiooniga;
- Q. arvestades, et korrupsiooni ja inimõiguste rikkumise vahel on selge seos; arvestades, et korrupsioon avalikus ja erasektoris põhjustab ebavõrdsust ja diskrimineerimist ning süvendab seda, ja takistab seega kodaniku-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste võrdset kasutamist; arvestades, et tõendatult on korrupsioon sageli seotud inimõiguste rikkumise, võimu kuritarvitamise ja vastutuse puudumisega;
- R. arvestades, et tööõigusi ja ametiühinguõigusi rünnatakse tõsiselt kogu maailmas, samas avaldavad äriühingute tegutsemise viisid sügavat mõju töötajate, kogukondade ja tarbijate õigustele Euroopas ja mujal; arvestades, et rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate õigusaktidega kaasneb riikidele kohustus inimõigusi kaitsta ning tagada, et nende jurisdiktsiooni kuuluvate äriühingute tegevus ei riku inimõigusi, samuti tagada ohvritele tulemuslike õiguskaitsevahendite kättesaadavus;
- S. arvestades, et äriühingud on tähtis osa inimõiguste edendamisel ning et sellised jõupingutused on väga soovitatavad ja kogu maailma avaliku sektori institutsioonid peaksid neid toetama; arvestades, et inimõiguste edendamist tuleks pidada valitsuste ja erasektori koostöö platvormiks;
- T. arvestades, et kolmandatele riikidele võimaldatud tõhustatud üldiste tariifsete soodustuste kava (GSP+) eeldab rahvusvaheliste inim- ja tööõigusi käsitlevate konventsioonide järgimist;
- U. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 16 sätestatakse, et täisealiseks saanud meestel ja naistel on õigus ilma igasuguste kitsendusteta rassi, rahvuse või usu põhjal abielluda ja perekonda asutada, ja et neil on võrdsed õigused abiellu astumise suhtes, abielus olemise ja abielu lahutamise ajal ning et abielu sõlmitakse ainult abiellujate vabatahtlikul ja täielikul nõusolekul;
- V. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 14 tunnustatakse iga inimese õigust tagakiusu eest varjupaika otsida teistes maades; arvestades, et ÜRO pagulasseisundi konventsioonis sedastatakse selgelt, et kõikidel pagulastel on õigus erilisele kaitsele ja et ükski riik ei või pagulast välja ega tagasi saata alale, kus teda ootab ees tagakiusamine või kus tema elu või vabadus on ohus;
- W. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 18 tunnustatakse mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadust; arvestades, et usu- või veendumusvabadusega seotud juhtumite arv on järsult suurenenud, muu hulgas religioosse mõõtmega konfliktide suureneva arvu tagajärjel;

Neljapäev, 12. märts 2015

- X. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 25 tunnistatakse, et igal inimesel on õigus sellisele elatustasemele, mis on nõutav tema enda ja perekonna tervise ja heaolu hoidmiseks, kusjuures emadus ja väikelapsega annavad õiguse erilisele hooldusele ja abile, mis hõlmab ka arstiabi; arvestades, et ÜRO lapse õiguste konventsioon, millel täitub 25. aastapäev, on kõige laialdasemalt ratifitseeritud inimõiguste leping; arvestades, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu resolutsioonis 26/28 nõutakse, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu sotsiaalfoorumi järgmisel istungil keskendutakse arstiabi kättesaadavusele seoses iga inimese õigusega võimalikult heale füüsilisele ja vaimsele tervisele; arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) põhikirjas sätestatakse, et inimese üks põhiõigustest on omada võimalikult head tervises seisundit, sõltumata rassist, usust, poliitilistest vaadetest ning majanduslikest ja sotsiaalsetest tingimustest;
- Y. arvestades, et kliimamuutuse tagajärjed, näiteks kasvav temperatuur, tõusev merevee tase ja ekstreemsemad ilmastikutingimused süvendavad ülemaailmse ebastabiilsuse probleemi ning seetõttu ka tõsiste inimõiguste rikkumise ohtu;
- Z. arvestades, et õigus puhtale joogiveele ja kanalisatsioonile on inimõigus, mis tuleneb õigusest piisavale elatustasemele ning on lahutamatu seotud õigusega võimalikult heale füüsilisele ja vaimsele tervisele ning õigusega elule ja inimväärikusele; arvestades, et umbes 2,6 miljardil inimesel – pooltel arenguriikidel – ei ole isegi lihtsat „mugavustega“ välikäimlat ja et 1,1 miljardil inimesel puudub täielikult juurdepääs joogiveele;
- AA. arvestades, et käesolev raport, mis on koostatud vastusena nõukogu poolt vastu võetud ELi aastaaruandele inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal, on kõnealuses poliitikavaldkonnas toimuva ELi tegevuse tulevikku suunatud analüüs; arvestades, et Euroopa Parlament rõhutas oma resolutsioonides eelmiste aastaaruannete ja ELi inimõiguste strateegia läbivaatamise kohta vajadust reformida oma tavasid, et võtta inimõigusi parlamendi tegevuses igakülgselt arvesse, võtta järelemeetmeid seoses kiireloomuliste resolutsioonidega demokraatia põhimõtete, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete rikkumise kohta, ning teostada järelevalvet demokraatia ja inimõiguste klauslite järgimise üle kõigis kolmandate riikidega sõlmitavates ELi lepingutes;

Inimõiguste keskne koht ELi välispoliitikas

1. tuletab meelde, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta preambulis kinnitatakse, et liit seab üksikisiku ja inimväärikuse oma tegevuse keskmesse;
2. kutsub kõiki ELi institutsioone ja liikmesriike üles seadma inimõigused keskele kohale ELi suhetes kõigi kolmandate riikidega, sealhulgas ELi strateegiliste partneritega, samuti kõikides kõrgetasemelistes avaldustes ja kõikidel kõrgetasemelistel kohtumistel; toonitab, kui oluline on ELi inimõigustealase poliitika tõhus, järjepidev ja sidus rakendamine kooskõlas ELi lepingu artiklis 21 sätestatud selgete kohustustega ning inimõigusi ja demokraatiat käsitleva ELi strateegilise raamistikuga; avaldab uuele komisjoni asepresidendile ja kõrgele esindajale tunnustust selle eest, et ta on avalikult kinnitanud oma pühendumist nimetatud põhimõtete elluviimisele;
3. rõhutab, kui oluline on, et liikmesriigid toetaksid üksmeelselt inimõiguste jagamatust, puutumatumust ja universaalsust ning eelkõige ratifitseeriksid kõik ÜRO koostatud rahvusvahelised inimõigusi käsitlevad õigusaktid; nõuab, et EL kaitseks inimõiguste jagamatust ja puutumatumust, kaasa arvatud nende inimõiguste puhul, mis on sätestatud kooskõlas ELi lepingu artikliga 21 majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelises paktis; nõuab, et EL edendaks veelgi universaalseid inimõigustealaseid norme kolmandate riikide ja piirkondlike organisatsioonidega suhtlemise alusena nii poliitiliste kui ka inimõigustealaste dialoogide ja kaubanduslääbirääkimiste puhul;
4. peab tervitatavaks komisjoni otsust seada õigusriiklus laienemisprotsessi keskmesse; nõuab tungivalt, et EL jälgiks kogu laienemisprotsessi vältel tähelepanelikult vähemuste hulka kuuluvate isikute inimõigusi ja õigusi kaitsvate sätete rakendamist;

Neljapäev, 12. märts 2015

5. hoiatab siiski inimõiguste loendi pideva laiendamise ja sellesse ideoloogiliselt või poliitiliselt vastuoluliste küsimuste lisamise soovimatute tagajärgede eest, sest see võib lõpuks vähendada üldist toetust inimõiguste universaalsuse ning jagamatuse ideele kui sellisele;

6. juhib tähelepanu asjaolule, et lisaks inimeste kannatustele peaks EL samuti võtma arvesse kõiki inimõiguste eiramisega kaasnevaid tagajärgi, kui inimõiguste mitteaustamine ja vähene legitiimne demokraatlik osalemine põhjustab ebastabiilsust, korrupsiooni, läbikukkunud riike, humanitaarkriise või relvastatud konflikte, mis tulevad kahjuks ELi arengupoliitika alastele jõupingutustele ja mille puhul EL või selle liikmesriigid on kohustatud reageerima välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas; peab sellega seoses tervitatavaks ELi hiljutisi jõupingutusi inimõiguste rikkumiste lisamiseks kriisi ärahoidmisega seotud varajase hoiatamise süsteemi; nõuab siiski jõulisemaid ennetavaid meetmeid ning nõuab tungival, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja töötaks välja inimõigustel põhineva kriisiennetuse aspekti, mis tuleks lisada väliskonflikte ja -kriise käsitlevale ELi terviklikule lähenemisviisile ning tulevasse läbivaadatud Euroopa julgeolekustrategiasse;

7. on seisukohal, et EL, sealhulgas selle delegatsioonid, peaksid välja selgitama potentsiaalsetele konfliktidele ja humanitaarkatastroofidele viitavad varajased hoiatavad signaalid, näiteks vähemuste represseerimine ja inimõiguste rikkumised; nõuab, et EL kujundaks välja parimad tavad, et katastroofi- ja konfliktijärgsetes olukordades edendada ja kaitsta inimõigusi, pöörates erilist tähelepanu puudega inimestele ja muudele haavatavatele rühmadele, esitades andmeid ja võttes asjakohaseid meetmeid, mis hõlmavad konkreetseid viiteid puudega inimestele, puudega inimesi hõlmavate katastroofohu vähendamise kavade olemasolu, kõikide asjaomaste teenindavate töötajate koolitust ning kättesaadavate ajutiste ulualuste ja katastroofiabi kohtade määra, pannes erilist rõhku inimõiguste järgimisele pääste-, taastamis- ja ülesehitusmeetmete puhul, austades selliseid humanitaarpõhimõtteid nagu humaansus, erapooletus, neutraalsus ja sõltumatus, samuti vajadustepõhist lähenemisviisi humanitaarabile;

8. julgustab ELi tagama koostoime stabiliseerimisvahendi, demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ning Euroopa demokraatia rahastu pakutavate toetusvõimaluste vahel;

9. väljendab sügavat muret seepärast, et kõikjal maailmas sagenevad terrorismiga seotud tõsised inimõiguste rikkumised; viitab 2014. aasta aruandele, milles osutatakse terrorismiaktide 62 % sagenemisele aastatel 2012–2013 ja nende riikide arvu suurenemisele 15-lt 24-le, kus leidis aset enam kui 50 surmajuhtumiga lõppenud terrorismiakti; nõuab tungival, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja ning Euroopa välisteenistus teeksid terroristliku tegevuse sagenemist silmas pidades terrorismi kõigi vormide vastu võitlemiseks valitsustega paremat ja tõhusamat koostööd;

10. kinnitab, et genotsiidi ja teiste inimsusevastaste kuritegude eitamine, samuti rassismiaktid, ksenofoobia või usuviha on inimõiguste ja põhivabaduste selge rikkumine ning tuleks seetõttu hukka mõista;

11. kutsub komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat Federica Mogherinit ning ELi välisministreid üles lisama regulaarselt välisasjade nõukogu päevakorda arutelu ELi jõupingutuste üle inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike, poliitiliste aktivistide ja teiste oma õiguse rahumeelselt kasutavate isikute vabastamiseks;

ELi aastaaruanne inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal kui ELi inimõiguste ja demokraatia alase poliitika aruandlusvahend

12. väljendab heameelt selle üle, et nõukogu on vastu võtnud ELi aastaaruande inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal; palub uuel komisjoni asepresidendil ja kõrgel esindajal võtta endale tulevikus kohustus osaleda kahel parlamendi iga-aastasel täiskogu istungil, millel arutatakse spetsiaalselt ELi inimõiguste ja demokraatia alase poliitika küsimusi, tutvustada ELi aruannet ning vastata parlamendi raportile;

13. väljendab kahetsust, et komisjon ei vastanud kirjalikult parlamendi resolutsioonile aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia olukorrast maailmas 2012. aastal, ning leiab, et sellised kirjalikud vastused on institutsioonidevaheliseks koostööks selles küsimuses väga olulised ja neid ei saa asendada täiskogu istungitel peetavate aruteludega, mis jätvavad järelemõtlemiseks ja kõigile parlamendi tõstatatud küsimustele süstemaatiliseks vastamiseks vähem aega;

Neljapäev, 12. märts 2015

14. avaldab Euroopa välisteenistusele ja komisjonile tunnustust nende tervikliku ja selge aruandluse eest aruandlusperioodil võetud ELi meetmete kohta; kordab siiski oma seisukohta, et eelkõige peaksid aruanded riikide kohta võimaldama saada ülevaadet peamistest positiivsetest ja negatiivsetest suundumustest ning hinnata ELi meetmete tõhusust; märgib, et põhjalikum avalik aruandlus, mis põhineb eeskätt seni konfidentsiaalsetes ELi inimõiguste riigistrateegiates määratletud prioriteetidel ja näitajatel, edendaks suuremat sidusust inimõiguste tingimuslikkuse rakendamisel ja inimõiguste mõju hindamisel ELi poliitikale;

15. on endiselt arvamusel, et ELi institutsioonid peaksid ühiselt püüdma parandada inimõiguste ja demokraatia olukorda maailmas käsitleva aastaaruande vormi, et võimaldada kättesaadavust laiemale üldsusele, säilitades samal ajal selle ülevaatlikkuse ELi strateegilise raamistiku ning inimõiguste ja demokraatia tegevuskava rakendamise aruandena; kordab, et on valmis osalema ELi institutsioonide aktiivses ja konstruktiivses koostöös edaspidiste aruannete ettevalmistamisel; tuletab meelde oma palvet lisada aastaaruandesse jagu tegevuskava rakendamise kohta liikmesriikide poolt;

ELi strateegilise raamistiku ja tegevuskava rakendamine

16. kordab, et hindab inimõigusi ja demokraatiat käsitlevat ELi strateegilist raamistikku ja tegevuskava, mille nõukogu võttis vastu 2012. aastal, kui olulist versta posti poliitika arengu uuendamises ja korduvat kinnitust ELi pühendumise kohta aluslepingust tulenevale kohustusele võtta inimõigusi ELi välispoliitika kõikides valdkondades igakülgset arvesse ilma eranditeta;

17. tuletab meelde, et inimõigused on muutunud liidu välistegevuse ülitähtsaks osaks ja liidu identiteedi põhiosaks tema kahe- ja mitmepoolsetes ning institutsioonidevahelistes suhetes;

18. hindab Euroopa välisteenistuse ja komisjoni tehtud jõupingutusi, et anda parlamendile aru esimese ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava rakendamise kohta; kutsub komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat ning Euroopa välisteenistust üles kaasama liikmesriigid, komisjon, Euroopa Parlament, kodanikuühiskond ning piirkondlikud ja rahvusvahelised organisatsioonid uue, 2015. aasta alguses jõustuva tegevuskava vastuvõtmise eelnevasse läbivaatamisse ja konsultatsioonidesse; tunneb heameelt arutelude üle, mille eesmärk on saavutada uue tegevuskava eesmärkide suurem tähtsustamine ja ELi sellise välispoliitilise töövahendi suurem selgus, tõhusus ja sidusus, kuid hoiatab tegevuskava ulatuse piiramise, samuti tagasihoidlikumate eesmärkide seadmise eest seoses inimõiguste igakülgse arvessevõtmisega ELi kõikides poliitikavaldkondades;

19. julgustab kõiki ELi välistegevuses osalejaid võtma vastutuse inimõigustealase ELi välispoliitika ja sellega seotud mitmesuguste vahendite eest ning tagama inimõiguste igakülgse arvessevõtmise, korraldades muu hulgas asjaomastele ametnikele korrapäraselt inimõiguste teemalisi koolitusi;

20. väljendab erilist muret strateegilises raamistikus võetud kohustuse elluviimise pärast, milleks on seada inimõigused kesksse kohale ELi suhetes kõigi kolmandate riikidega, kaasa arvatud ELi strateegiliste partneritega; nõuab seepärast tungivalt, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja ning Euroopa välisteenistus pööraksid suuremat tähelepanu selle kohustuse täitmisele ning tagaksid, et inimõigusi ja demokraatiat võetakse ELi suhetes strateegiliste partneritega igakülgset arvesse sellistel olulistel puhkudel, nagu tippkohtumistel ja nõukogu järeldestes; soovib peale selle võtta ELil juhtudel, kui partnerriik, kellega on sõlmitud leping, on rikkunud jämedalt inimõigusi, mõjusamaid meetmeid asjakohaste sanktsioonide rakendamiseks, mis on ette nähtud lepingu inimõigustealastes sätetes, sealhulgas lepingu võimalik (ajutine) peatamine;

21. kutsub komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat üles töötama koostöös kõigi volinikega välja programmi, millega võetakse inimõigusi igakülgset arvesse mitmetes ELi tegevusvaldkondades, eelkõige arengu, rände, keskkonna, tööhõive, internetiandmete kaitse, kaubanduse, investeringute, tehnoloogia ja ettevõtluse valdkonnas;

22. väljendab heameelt komisjoni asepresidenti ja kõrge esindaja avaliku seisukoha üle, et ELi strateegia on vaja läbi vaadata kõigi tema partnerite, sealhulgas Hiina ja Venemaa suhtes, ning kutsub komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat üles seadma oma ametiaja jooksul esikohale inimõigused sellistes riikides, selgitades, et inimõiguste tõsised rikkumised ohustavad ELi ja selle strateegiliste partnerite kahepoolseid suhteid;

Neljapäev, 12. märts 2015

ELi inimõiguste eriesindaja mandaat

23. tunnistab, kui tähtis on ELi esimesele inimõiguste eriesindajale antud mandaat ja õnnitleb praegust eriesindajat siiani tehtud töö eest; ergutab ELi inimõiguste eriesindajat suurendama jätkuvalt ELi nähtavust ja osalust asjaomastes mitmepoolsetes organisatsioonides ja piirkondlikes inimõiguste mehhanismides (ÜRO, Euroopa Nõukogu, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon, Kagu-Aasia Maade Assotsiatsioon, Aafrika Liit ja Islami Koostöö Organisatsioon), edendama ELi inimõiguste suunistes sätestatud peamisi ELi temaatilisi prioriteete, tegema tööd kodanikuühiskonna osatähtsuse suurendamiseks kogu maailmas ning aitama kaasa ELi inimõiguste poliitika igakülgele arvessevõtmisele, sidususele, järjepidevusele ja tõhususele ning tasakaalu leidmisele vaikselt ja avaliku diplomaatia vahel; tunnistab vajadust suurendada inimõiguste eriesindaja ametikoha nähtavust selliselt, et eriesindajal oleks algatamisõigus ja õigus võtta avalikult sõna, kusjuures teda peaksid tõhusa kooskõlastatuse tagamiseks abistama ELi institutsioonide eri talitused ja teenistused;

24. kutsub nõukogu üles võtma üldise põhimõttena kasutusele tava, mille kohaselt lisatakse koostöö ELi inimõiguste eriesindajaga süstemaatiliselt tulevaste geograafiliste ELi eriesindajate mandaati;

25. palub, et ELi inimõiguste eriesindaja ametikoht säilitataks ja see muudetakse alaliseks ametikohaks ning eriesindajale eraldataks piisavad vahendid, et ta saaks oma ülesandeid täita täies mahus, sealhulgas rakendada avalikku diplomaatiat;

ELi inimõiguste ja demokraatia alase poliitika sisene ja väline sidusus

26. rõhutab, et ELi inimõiguste poliitika peab olema aluslepingus sätestatud kohustuste osas järjepidev, tagama sise- ja välispoliitika sidususe ja vältima topeltstandardeid; nõuab seepärast, et välisasjade nõukogu võtaks vastu järeldused inimõiguste kohta seoses strateegiliste partneritega; nõuab sellega seoses, et liikmesriikidele ja ELi ametnikele kehtestataks ühised miinimumnõuded inimõigusalaste küsimuste osas, mida nad peavad oma strateegiliste partnerite puhul tõstatama, võttes samal ajal arvesse iga riigi olukorda;

27. rõhutab, et ELi tegevuse järjepidevus kolmandate riikide suhtes on liidu usutavuse ja seega ka tõhususe tingimus ning et kõrvalekalded ja vastuolud kahjustavad liidu tegevuse tõhusust ja on põhjus, miks mõnikord ei võeta kuulda liidu seisukohti inimõiguste kohta; tuletab meelde, et vaatamata paljudele ettetulnud raskustele on järjepidevus endiselt üks välispoliitika peamisi eesmärgi ja see peab olema kõigi välispoliitika osaliste volituste keskmis;

28. peab lisaks tähtsaks, et ELi poolt kolmandate riikidega suhtlemisel kehtestatud nõuded inimõiguste osas kehtiksid täpselt samamoodi ka liikmesriikidele; tuletab sellega seoses meelde palvet, et parlament võtaks vastu kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni koostatud raporti, mis käsitleb aastaaruannet põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus;

29. kutsub Euroopa välisteenistust üles parandama inimõiguste kaitseks ette nähtud ELi vahendite juhtimist, kontrolli ja nendega seotud vastutust;

30. juhib tähelepanu olulistele probleemidele, mille on kaasa toonud Krimmi annekteerimine Venemaa poolt ja tema jätkuv sõjaline sekkumine Ida-Ukrainas; rõhutab, et selline agressioonipoliitika on jätkuvalt Venemaa nihkumisele autoritaarse riigikorra suunas, millega kaasneb inimõiguste halvenev olukord riigis; rõhutab, et Venemaa on nüüd ELile nõõ strateegiline probleem ega täida enam strateegilise partnerluse kriteeriume;

31. kutsub ELi üles tegelema tõhusalt inimõigustega seotud siseprobleemidega, nagu romade olukord, pagulaste ja rändajate kohtlemine, lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste diskrimineerimine, kinnipidamistingimused või meediavabadus liikmesriikides, et säilitada oma inimõigustealases välispoliitikas usaldusväärsus ja järjepidevus; peab kahetsusväärseks, et roma vähemus on jätkuvalt diskrimineerimise, rassismi ja sotsiaalse tõrjumise objekt nii ELis kui ka kandidaatriikides Lääne-Balkani piirkonnas ja Türgis; märgib sellega seoses, et vähemuste õiguste austamine on üks põhiprobleem, mis on esile toodud komisjoni laienemisstrateegias ajavahemikuks 2014–2015;

Neljapäev, 12. märts 2015

ELi inimõiguste poliitika vahendid

Inimõigustealased riigistrateegiad ja ELi delegatsioonide roll

32. tunnustab Euroopa välisteenistust inimõigustealaste riigistrateegiade esimese voo eduka läbiviimise eest, kusjuures riigistrateegiade puhul pandi suurt rõhku isevastutusele ELi delegatsiooni tasandil; peab siiski kahetsusväärseks, et riigistrateegiade sisu ei ole jätkuvalt läbipaistev ning parlamenti ei teavitata nõuetekohaselt, ja nõuab taas kord vähemalt iga riigi strateegia peamiste prioriteetide avalikustamist ning seda, et parlamendil oleks strateegiatele asjakohane juurdepääs eesmärgiga võimaldada nõuetekohast kontrolli; ergutab Euroopa välisteenistust võtma vastu näitajad nende tõhususe hindamiseks ning käsitlema inimõigusi ja demokraatiat puudutavas aastaaruandes riikide jagusid üksikasjalikumalt, riigistrateegiade rakendusaruannetena; tuleb ELile meelde kohustust tagada, et inimõigustealaseid riigistrateegiaid, sealhulgas inimõigusi ja poliitilisi dialooge võetakse arvesse kolmandate riikide suhtes kujundatava poliitika kõigil tasanditel;

33. rõhutab vajadust, et ELi delegatsioonid koostaksid oma inimõigustealase tegevuse kohta aastaaruande;

34. tunneb heameelt inimõiguste kontaktpunktide ja inimõiguste kaitsjate kontaktametnike võrgustiku peaaegu lõpule viidud loomise üle ELi delegatsioonides; kutsub komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat ning Euroopa välisteenistust üles töötama välja selged suunised nende rolli kohta delegatsioonides, et võimaldada neil oma potentsiaali täielikult ellu viia, luua usaldusväärseid standardeid ja vältida ebakõlasid ELi delegatsioonide vahel;

35. julgustab tugevdama koostööd liikmesriikide diplomaatiliste võrgustike ja ELi delegatsioonide vahel kogu maailmas, et aidata kaasa aruteludele kolmandate riikide inimõiguste töörühmades;

36. kutsub Euroopa välisteenistust üles tagama, et vangistatud inimõiguste kaitsjate juhtumid võetakse arutusele kõikidel ELi ja kolmandate riikide kõrgetasemelistel kohtumistel, sealhulgas koostöönõukogu/assotsiatsiooninõukogu kohtumistel; rõhutab, et kõik kolmandaid riike käsitlevad ELi inimõigustealased riigistrateegiad peaksid sisaldama jagu vangistatud inimõiguste kaitsjate kohta;

37. tuleb meelde kohustust integreerida inimõigused kõigisse ELi mõjuhinnangutesse; rõhutab, kui oluline on see kohustus tagamiseks, et EL austab, kaitseb ja järgib inimõigusi, ning et liidu välispoliitika ja tegevus töötatakse välja ja rakendatakse viisil, millega tugevdatakse inimõigusi välismaal; nõuab, et EL parandaks kodanikuühiskonna ja ELi institutsioonidega parema konsulteerimise ja koordineerimise abil inimõigustealaste mõjuhinnangute kvaliteeti ja süstemaatilisust;

Inimõigustealased dialoogid ja konsultatsioonid

38. kordab, et toetab inimõigustealaseid dialooge kui ELi inimõiguste poliitika vahendit, tingimusel et need ei ole eesmärk iseneses, vaid vahend vastaspoole võetud konkreetsete kohustuste ja saavutuste tagamiseks; tunnistab inimõigustealastele pühendatud dialoogi pidamise olulisust eelkõige nende riikidega, kus inimõigustega on tõsised probleemid; toonitab siiski, et EL peab tegema selged poliitilised järeldused juhtudel, kui inimõigustealane dialoog ei anna positiivseid tulemusi, sest vastaspoolel puudub valmisolek hea tahtega osalemiseks või tõeline soov reforme läbi viia, ning panema suuremat rõhku avalikule diplomaatialele, et tagada ELi inimõiguste poliitika avaliku usaldusväärse ohustamatus; hoiatab lisaks inimõiguste arutelude lahutamise eest kõrgetasemelistest poliitilistest dialoogidest; nõuab, et EL võtaks tulemuslikult ning vastutustundlikult ja läbipaistvalt teemaks ohus olevate või vangistatud inimõiguste kaitsjate ja poliitvangide üksikjuhtumid; nõuab inimõiguste jämeda rikkumise korral, et juhtumit arutataks kõigi tasandite poliitilise dialoogi keskse küsimusena;

Neljapäev, 12. märts 2015

39. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus töötaks välja põhjaliku läbivaatamismehhanismi, et aidata hinnata dialooge, võttes arvesse asjaolu, et nende abil ei ole saavutatud olulisi ja käegakatsutavaid tulemusi; nõuab lisaks tungivalt, et EL muudaks oma võrdlusalused rangemaks, et aidata mõõta edusamme ja muuta dialoogid tulemuslikumaks, mis aitaks tuua riigid, kus on tõsiseid inimõigustealaseid probleeme, rahvusvaheliste inimõiguste standarditele lähemale; arvestades, et ELi ja Hiina vahelise inimõigustealase dialoogi abil ei õnnestunud saavutada olulisi ja käegakatsutavaid tulemusi ning pidades silmas hiljutisi sündmusi Hongkongis, nõuab tungivalt, et EL mõtleks läbi oma inimõigustealase strateegia ning võtaks inimõiguste osas vastu ühtsema, ühendatud ja strateegilise lähenemisviisi;

40. peab kahetsusväärseks, et struktuuri, vormi, perioodilisuse ja meetodite paljuse ning teabevahetuse konfidentsiaalsuse tõttu puuduvad nimetatud dialoogide hindamiseks järelevalve- ja hindamisvahendid ning arengunäitajad; soovib selgitada iga dialoogi eesmärgid ja hinnata tulemusi, konsulteerides parlamendiga;

41. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus süvendaks suhteid kõigi nende riikidega, kellega ta peab praegu inimõigustealaseid dialooge, nõudes asjaomastelt asutustelt konkreetsete kohustuste võtmist ja konsultatsioonide käigus esitatud nõudmiste korrapärasest kontrollist;

ELi inimõiguste suunised

42. peab tervitatavaks, et nõukogu võttis 2013. aruandeaastal vastu ELi inimõiguste suunised lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste jaoks ning ELi suunised usu- ja veendumusvabaduse kohta, ja 2014. aastal suunised sõnavabaduse kohta internetis ja mujal;

43. tuletab meelde, et suuniste vastuvõtmine ei tohi kaasa tuua valikulisust inimõiguste süsteemis, kuna universaalsuse ja jagamatuse põhimõtted peavad jääma peamisteks; kutsub komisjoni üles määratlema koostöös parlamendi ja kodanikuühiskonna esindajatega nimetatud suunistega hõlmatud teemade valikukriteeriumid ja selgitama valikuprotsessi;

44. kutsub komisjoni üles täiendama suuniseid, milles tuleks kehtestada eesmärgid, kriteeriumid, vahendid, ajakavad ja näitajad ning mis peaksid hõlmama regulaarset hindamist, ühtlustades parema mõistetavuse tagamiseks nende sisu ja vormi; tuletab sellega seoses meelde, et parlament on hiljuti soovitanud piinamise küsimustes suuniste „tõhusat ja tulemustele suunatud” rakendamist;

45. soovib kodanikuühiskonna liikmete suuremat osalust suuniste väljatöötamises, hindamises ja läbivaatamises;

46. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja nõukogu võtaksid asjakohaseid meetmeid, et rakendada ja hinnata ELi suuniseid riigi tasandil; ergutab Euroopa välisteenistust ja liikmesriike samuti osalema Euroopa välisteenistuse ja ELi delegatsiooni töötajate ning liikmesriikide diplomaatide jätkuvas koolituses ja teadlikkuse suurendamises, tagamaks, et ELi inimõiguste suunised avaldavad soovitud mõju aktuaalse poliitika kujundamisele kohapeal;

ELi poliitika demokratiseerimise ja valimiste toetuseks

47. rõhutab, et demokraatlikku korda ei määratle ainult valimiste korraldamine, vaid ka õigusriigi põhimõtete austamine, sõnavabadus, inimõiguste austamine, sõltumatu kohtusüsteem ja erapooletud haldusasutused; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles edendama käimasolevaid demokraatlikke protsesse kolmandates riikides; rõhutab sellega seoses, kui oluline on võtta järelmeetmeid seoses valimisvaatlusmissioonide aruannete ja soovitusetega, kasutades nimetatud dokumente selleks, et EL annaks panuse demokraatia toetamiseks asjaomases riigis ja peavaatlejale erirolli soovitusete rakendamise järelevalves, seejuures tuleb seda käsitada sidusa aspektina parlamendi terviklikus demokraatia toetamise lähenemisviisis, mis põhineb parlamendi alaliste organite toetusel; täheldab, et ELi valimisvaatlusmissioonidel võib olla positiivne roll ELi kui partneri usutavuse tagamise seisukohalt;

48. nõuab, et EL jätkaks tööd selle valdkonna parimate tavade kindlakstegemiseks, et toetada ja konsolideerida demokratiseerimisprotsesse; ergutab selliste poliitikameetmete ja operatiivvahendite väljatöötamist, mida kohaldatakse prioriteetsetes riikides, et integreerida inimõiguste ja demokraatia toetusmeetmed – k.a konfliktide ennetamise meetmed ja vahendamine – sidusalt, paindlikult ja usaldusväärset ELi lähenemisviisi;

Neljapäev, 12. märts 2015

49. rõhutab, et poliitiline üleminek ja demokratiseerimine on vaja ühendada inimõiguste austamise, õiguse edendamise, läbipaistvuse, vastutuse, leppimise, õigusriigi ja demokraatlike institutsioonide rajamisega; nõuab, et EL toetaks süstemaatiliselt uusi vabade ja õiglaste valimiste teel valitud parlamente; rõhutab vajadust investeerida poliitilistesse dialoogidesse valitsevate ja opositsioonierakondade vahel;

50. tuletab meelde, et araabia kevade järgselt on Euroopa Liit kujundanud ümber naabruspoliitika määratluse Vahemere lõunapiirkonnas ning rõhutanud kodanikuühiskonna ja põhimõtte „rohkema eest rohkem” tähtsust, et arendada tugevamaid partnerlussuhteid oma naabritega ning toetada neid reformides ja demokraatiale üleminekul;

51. on seisukohal, et tulemuslikkusel põhinev käsitlusviis „rohkema eest rohkem” peaks olema ELi suhete aluseks kõigi kolmandate riikidega ning et EL peaks andma partnerriikidele soodsama staatuse vaid juhul, kui selged inimõigusi ja demokraatiat käsitlevad nõuded on täidetud, ja et EL ei tohiks kõhelda kõnealuse staatuse külmutamisel, kui neid nõudeid enam ei täideta;

52. nõuab uute tehnoloogialahenduste ja veebi tulemuslikku kasutamist, et muuta teave inimõiguste ja demokraatia, samuti ELi programmide kohta üle maailma inimestele võimalikult kättesaadavaks;

53. tunneb heameelt katseriikide töö üle, mida üheksa ELi delegatsiooni on siiani läbi viinud, et saavutada suurem sidusus ELi välissuhte puhul demokraatia toetamise valdkonnas, ja mis algatati nõukogu 2009. ja 2010. aasta järelustega ning lisati ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilisse raamistikku ning tegevuskavasse 2012. aastal;

54. nõuab, et komisjon ja Euroopa välisteenistus tõhustaksid oma koostööd parlamendiga seoses teise põlvkonna katseriikidega, et tagada kõikide ELi institutsioonide osalus ning ühendada nende asjatundlikkust demokraatia toetamise tulemuslikes püüdlustes kolmandates riikides;

55. õnnitleb Euroopa demokraatia rahastut tõhusa töö eest demokraatia edendamisel ELi naabruskonnas ja toetab rahastu mandaadi ettevaatlikku laiendamist teistele demokratiseerimise eest võitlevatele ühiskondadele; kutsub liikmesriike üles tagama solidaarsuse ja pühendumuse vaimus rahastu eelarvele piisavad rahalised vahendid, et kindlustada demokraatliku muutuse kohalikele läbiviijatele kõige paindlikum ja tulemuslikum toetus;

56. rõhutab, kui oluline on tugevdada naiste rolli inimõiguste ja demokraatlike reformide edendamisel, konfliktide vältimise toetamisel ning poliitilise osaluse ja esindatuse suurendamisel; märgib sellega seoses, et ELi valimisvaatlusmissoonide aruannetes esitatud soovitusi naiste täieliku ja võrdse osalemise kohta valimisprotsessis tuleks arvesse võtta ja täita;

57. tuletab meelde, et laienemine on olnud ELi kõige edukam samm demokratiseerimisel, ja rõhutab, et läbirääkimised Lääne-Balkani riikidega on endiselt peamine vahend, millega aidata nendel riikidel luua täielikult väljakujundatud demokraatlik ühiskond;

ELi toetus inimõiguste kaitsjatele

58. tunneb heameelt nõukogu järeluste üle, mis tehti seoses inimõiguste kaitsjaid käsitlevate Euroopa Liidu suuniste 10. aastapäevaga; tunnustab lisaks komisjoni demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi laialdasema kasutamise eest vahetus ohus olevatele inimõiguste kaitsjatele hädaabi andmiseks ning ergutab komisjoni otsima uusi viise inimõiguste kaitsjate toetamiseks; tuletab sellega seoses meelde Euroopa demokraatia rahastu tähtsust kõikjal maailmas tegutsevate demokraatiameelsete aktivistide, ajaveebi pidajate ja ajakirjanike toetamise ja kaitsmise vahendina;

59. taunib asjaolu, et inimõiguste kaitsjate tagakiusamine ja tõrjumine on jätkuvalt kogu maailmas laialt levinud nähtus, eriti riikides, kus ei tunnustata inimõiguste universaalsust;

Neljapäev, 12. märts 2015

60. nõuab, et EL pööraks erilist tähelepanu vangistatud inimõiguste kaitsjate küsimusele kogu maailmas ja vajadusele, et EL tõhustaks ühiselt meetmeid, et tagada nende isikute vabastamine, moodustades muude strateegiatega hulgas Euroopa Parlamendi sisese töörühma, kes hoiaks ennast kodanikuühiskonnaga tehtava tiheda koostöö kaudu kursis üle maailma vangistatud aktivistide juhtumitega;

61. kordab oma üleskutset Euroopa välisteenistusele, et nad jätkaksid VVOde, inimõiguste kaitsjate, kodanikuühiskonna aktivistide, ajakirjanike ja juristide kaitsmist, suurendades ELi inimõigustealaste dialoogide tulemuslikkust ning edendades ELi temaatilisi prioriteete ja inimõiguste suuniseid; ergutab sellega seoses inimõiguste kaitsjatele suunatud kampaaniatega korraldamist ka kolmandate riikide kaugemates piirkondades, et aidata ellu viia ELi poliitika eesmärged;

62. kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles tagama, et ELi toetused ja muud programmid on kättesaadavad mitte ainult suurtele valitsusvälistele organisatsioonidele, vaid ka kohaliku suutlikkuse suurendamiseks; nõuab seetõttu tungivalt bürokraatliku koormuse vähendamist, säilitades samas taotlus- ja aruandlusmenetlustes aruandluskohustuse, ning innustab võtma arvesse suurenevat survet, mida repressiivsed režiimid avaldavad kodanikuühiskonnale; nõuab pragmaatilisemat vaatenurka demokraatiale üle minevatele ühiskondadele, et tagada asjaomaste organisatsioonide ja üksikisikute toetamine;

63. taotleb, et Euroopa välisteenistus ja ELi delegatsioonid kaasaksid inimõiguste kaitsjad ja valitsusvälised organisatsioonid tõelisse ja pragmaatilisse poliitilisse dialoogi, mille eesmärk on leida parimaid viise nende tööd soodustava keskkonna toetamiseks; taotleb, et EL tõhustaks oma aktiivset diplomaatiat kolmandates riikides ning tugevdaks inimõiguste kontaktpunktide positsiooni, et inimõigusi võetaks igakülgset arvesse ELi asjaomase delegatsiooni igapäevases poliitilises töös, võttes süstemaatiliselt päevakorda poliitvangide nimed, osaledes kohtumenetluste jälgimises ja vanglate külastamises ning võttes järelemeetmeid kõnealuste juhtumite suhtes; toonitab, et EL peab kasutama avalikku diplomaatiat inimõiguste kaitsjate toetamiseks ning nõudma vangistatud inimõiguslaste vabastamist; nõuab, et ELi kõrgeid esindajad, sealhulgas komisjoni asepresident ja kõrge esindaja, nõukogu esistuja, volinikud, ELi eriesindajad ja liikmesriikide valitsusametnikud kohtuksid süstemaatiliselt inimõiguste kaitsjatega, eelkõige siis, kui reisitakse riikidesse, kus kodanikuühiskond on surve all;

64. kutsub komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat ning ELi välisministreid üles korraldama kord aastas välisasjade nõukogu istungi, mis oleks pühendatud nende jõupingutuste arutamisele, mida EL teeb inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike, poliitiliste aktivistide ja teiste oma õigusi rahumeelselt kasutavate isikute vabastamiseks, pöörates erilist tähelepanu inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi rikkumise juhtumeid käsitlevaid arutelusid puudutavates parlamendi resolutsioonides tõstatatud juhtumitele;

ELi toetus universaalsetele inimõigustele ja mitmepoolsetele inimõiguste organisatsioonidele

65. tuletab meelde parlamendi ja inimõiguste allkomisjoni kohustust toetada tugevat mitmepoolset inimõiguste süsteemi ÜRO egiidi all, sealhulgas Peaassamblee kolmas komitee, Inimõiguste Nõukogu, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo, ja seonduvate ÜRO vastavateamaliste ametite, näiteks Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO), samuti ÜRO erimenetluste tööd;

66. tuletab meelde Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste ja nende rakendamise tähtsust asjaomastes riikides seoses inimõiguste kui põhiväärtuste ja põhimõtete austamise ja tugevdamisega;

67. tuletab meelde oma ühemõttelist seisukohta seoses asjaoluga, et tuleb ametlikustada parlamendi osalus ÜRO Peaassamblee istungitel, mis on väljendatud 7. veebruari 2013. aasta resolutsioonis ELi prioriteetide kohta Inimõiguste Nõukogus, ja on arvamusel, et vältimatult tuleb jätkata tava saata Euroopa Parlamendi delegatsioon asjakohastele ÜRO Inimõiguste Nõukogu ja Peaassamblee istungitele, ning peab kahetsusväärseks, et 2014. aastal see tava katkes;

Neljapäev, 12. märts 2015

68. kordab, kui oluline on ELi aktiivne osalemine kõikides ÜRO inimõiguste mehhanismides, eelkõige ÜRO Peaassamblee kolmandas komitees ja Inimõiguste Nõukogus; ergutab ELi liikmesriike osalema ning tegema kaastööd resolutsioonide koostamisel ja algatamisel, võtma aktiivselt osa aruteludest ja interaktiivsetest dialoogidest ning tegema avaldusi; toetab veendunult ELis järjest sagedamini tehtavaid piirkondadevahelisi algatusi;

69. toonitab jälle Euroopa välisestistuse, komisjoni, parlamendi ja liikmesriikide tegevuse tõhusa koordineerimise ja koostöö tähtsust inimõiguste küsimuses; ergutab Euroopa välisestistust suurendama eelkõige ELi delegatsioonide kaudu New Yorgis ja Genfis ELi tegevuse sidusust, tuginedes õigeaegsetele ja sisukatele konsultatsioonidele, et edastada üksmeelne sõnum;

70. tuletab meelde Euroopa Liidu tegevuse tähtsust Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonis (OSCE) ajal, mil OSCE valmistub tegema kokkuvõtet oma 40aastasest tegutsemisajast; ergutab tugevdama ELi sidemeid OSCE ja Euroopa Nõukoguga;

71. tuletab samuti meelde Euroopa Nõukogu tegevuse tähtsust selles vallas ja ELi vajadust ühineda viivitamata Euroopa inimõiguste konventsiooniga, nagu on ette nähtud aluslepingutes;

72. kinnitab taas, kui oluline on integreerida ÜRO Peaassamblee, selle kolmanda komitee ja Inimõiguste Nõukogu raames New Yorgis ja Genfis tehtav töö ELi asjakohasesse sise- ja välisestistusse, et tagada sidusust;

ELi poliitika rahvusvahelise kriminaalõiguse valdkonnas ning Rahvusvaheline Kriminaalkohus

73. toetab täielikult Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tööd rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavate kõige raskemate kuritegude toimepanijate karistamatuse lõpetamisele kaasaaitamises ning sõjakuritegude, inimsusevastaste kuritegude ja genotsiidi ohvritele õigluse tagamises; jääb valvsaks mis tahes katsete suhtes kahjustada selle legitiimsust või sõltumatust; tuletab meelde selle tähtsust õigluse ja lepituse saavutamise protsessis; nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid teeksid koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga ja tagaksid sellele tugeva diplomaatilise ja poliitilise toe kahepoolsetes suhetes ja kõikides foorumites, sealhulgas ÜROs; väljendab muret, et mitmeid vahistamismäärusi ei ole veel täide viidud; nõuab, et EL, selle liikmesriigid ja ELi eriesindajad toetaksid aktiivselt Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tegevust, selle otsuste jõustamist ja võitlust Rooma statuudi kohaste kuritegude toimepanijate karistamatuse vastu; leiab, et osalisriikide arvu suurenemine on oluline edasimineku kohtu universaalsuse suurendamisel; tunneb heameelt selle üle, et Elevandiluurannik ratifitseeris Rooma statuudi 2013. aasta veebruaris, kuid peab kahetsusväärseks, et 2014. aastal ei ole statuuti ratifitseerinud mitte ükski riik; ergutab ELi ja selle liikmesriike suurendama jõupingutusi Rooma statuudi ratifitseerimise ja rakendamise edendamisel, et parandada raskete kuritegude ohvritele õiguskaitse kättesaadavust rahvusvahelise õiguse alusel; kutsub ELi liikmesriike kui Rahvusvaheline Kriminaalkohtu Rooma statuudi osalisriike üles eraldama kohtule vajalikke vahendeid, et see saaks täita oma volitusi õiglaselt ja tõhusalt; ergutab ELi andma jätkuvalt abi rahvusvahelisele kriminaalõigusasutustele ja Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule, sealhulgas toetades kodanikuühiskonna osalejaid demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist;

74. kordab oma üleskutset luua rahvusvahelise õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse ELi eriesindaja ametikoht, et anda nimetatud valdkondadele tähtsus ja nähtavus, mida nad väärivad, ning edendada tõhusalt ELi tegevuskava ja võtta igakülgset arvesse ELi kohustust võidelda karistamatuse vastu kogu ELi välispoliitilises tegevuses;

75. peab kahetsusväärseks, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti ei ole veel lisatud üldiste tariifsete soodustuste kava määruse GSP+ staatuse saamiseks nõutavate konventsioonide loendisse; märgib, et suur hulk GSP+ kandidaatriike (nt Armeenia ja Pakistan) ei ole statuuti osalisriigid või ei ole seda ratifitseerinud; kordab oma soovitusi, et Rooma statuut tuleb lisada konventsioonide tulevasse loendisse;

76. kordab oma üleskutset ELile võtta vastu ühine seisukoht agressioonikuritegude ja Kampala muudatuste kohta ning kutsub liikmesriike üles viima riiklikud õigusaktid kiiresti kooskõlla Kampala muudatuste määratlustega, samuti muude Rooma statuudist tulenevate kohustustega, et võimaldada riiklike uurimisi ja süüdistamise esitamist liikmesriikides ning tõhustada koostööd kohtuga;

Neljapäev, 12. märts 2015

77. kutsub Armeenia genotsiidi 100. aastapäeva eel kõiki liikmesriike üles seda tunnistama ning julgustab liikmesriike ja ELi institutsioone aitama veelgi kaasa Armeenia genotsiidi toimumise tunnistamisele;

78. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus levitaks kolmandates riikides häid tavasid seoses kuriteo- ja vägivallaohvrite õiguste, kaitse ja toetamisega ning vahetaks kolmandate riikidega teavet korrupsioonivastaste poliitikameetmete kohta, sest korrupsioon on sageli põhjus, miks kuriteod jäävad karistamata ja ohvraid koheldakse ebaõiglaselt;

ELi võitlus surmanuhtluse vastu

79. kordab oma ühemõttelist vastuseisu surmanuhtlusele ning ergutab ELi ja selle liikmesriike säilitama suure nähtavusega poliitikat, mille eesmärk on surmanuhtluse kaotamine terves maailmas; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus jääks valvsaks kõigis riikides toimuvate muutuste suhtes ning kasutaks kõiki tema kasutuses olevaid mõjuvahendeid;

80. toetab täielikult ÜRO Peaassamblee 2014. aasta detsembri resolutsiooni surmanuhtluse kohaldamisele moratooriumi kehtestamise kohta ⁽¹⁾;

81. nõuab, et ELi jätkaks koostöö ja diplomaatia kasutamist surmanuhtluse kaotamiseks kõikvõimalikes foorumites üle kogu maailma, lähtuvalt ELi suunistest surmanuhtluse kohta, ning kindlustama, et õigust õiglasele kohtumenetlusele järgitakse täiel määral kõigi isikute puhul, kellele määratakse surmanuhtlus, ning et tunnistuste saamiseks ei kasutata piinamist või muud väärkohtlemist;

82. väljendab muret asjaolu pärast, et teadete kohaselt on hukkamiste arv maailmas aastatel 2012–2013 kasvanud, vaatamata sellele, et hukkamisi viiakse läbi üha vähemates riikides; nõuab, et EL võtaks nõuetekohaseid meetmeid jätkuvalt kõrge hukkamiste määra suhtes Hiinas ja Iraanis, 2013. aastal hukkamiste uuesti kasutuselevõtu suhtes Indoneesias, Kuveidis, Nigeerias ja Vietnams, 2013. aastal alaealiste hukkamise suhtes Iraanis, Saudi Araabias ja Jeemenis ning teatud hukkamiste märkimisväärse kasvu suhtes Iraagis ja Saudi Araabias;

83. peab tervitatavaks USAs taaselustunud arutelu surmanuhtluse meelevaldsuse ja suure veamäära üle, kampaaniat hukkamistel kasutatavate ainete Euroopast USAsse viimise peatamiseks ning surmanuhtluse kaotamist 2013. aastal Marylandi osariigis; ergutab komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat, ELi eriesindajat ning Euroopa välisteenistust tegema koostööd USA föderaalvalitsuse ja osariikide valitsustega, et kiirendada surmanuhtluse kadumist USAs, et tugevdada rahvusvaheliselt Atlandi-ülest koostööd inimõiguste, rahvusvahelise õiguse ja demokraatia usaldusväärse edendamise valdkonnas;

84. ergutab komisjoni kasutama demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi pakutavat uut paindlikkust, et uurida uusi võimalusi surmanuhtluse kaotamise eest seismiseks ning toetada meetmeid, mille eesmärk on vältida surmanuhtlust või hukkamisi;

85. rõhutab, et ELi jaoks on oluline jälgida ka edaspidi tingimusi, milles toimuvad hukkamised riikides, kus endiselt kehtib surmanuhtlus, ning toetada õiguslikke ja põhiseadusreformide surmanuhtluse täieliku ja üldise keelustamise huvides;

86. tuletab meelde oma kindlat veendumust, et surmanuhtlus kui isikupuutumatus õiguse ja inimväärikuse rikkumine on rahvusvahelise õiguse kohaselt vastuolus julma, ebainimliku ja alandava karistamise keeluga, ning palub Euroopa välisteenistusel ja liikmesriikidel seda vastuolu ametlikult tunnistada ning kohandada vastavalt ELi surmanuhtluse poliitikat; rõhutab vajadust tõlgendada ELi suuniseid surmanuhtluse ja piinamise kohta valdkondadeüleseks;

ELi võitlus piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastu

87. nõuab tungivalt, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja ning Euroopa välisteenistus suurendaksid ELi jõupingutusi võitluses piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastu, arvestades jätkuvaid teateid maailmas leviva piinamise ja väärkohtlemise tava kohta; kordab oma muret, et ELi tegevus selles valdkonnas on endiselt suures osas ebapiisav ega vasta piinamist käsitlevates ELi suunistes võetud kohustustele; nõuab eeskätt ELi suuremat toetust piinamise riiklike ja piirkondlike ennetusmehhanismide loomisele ja tugevdamisele; võtab

⁽¹⁾ A/RES/69/186.

Neljapäev, 12. märts 2015

teadmiseks komisjoni 14. jaanuari 2014. aasta määruse ettepaneku üle muuta nõukogu määrust (EÜ) nr 1236/2005, mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks (COM(2014)0001), ja millega vastatakse seega parlamendi 17. juuni 2010. aasta resolutsioonile;

88. tuletab meelde, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi artiklite 7 ja 8 kohaselt on süstemaatilisel või suures ulatuses toime pandud piinamine sõjakuritegu või inimsusevastane kuritegu; toonitab, et kaitsmise kohustuse põhimõte paneb rahvusvahelisele üldsusele erilise vastutuse, mida üldsus kohustub täitma;

89. ergutab Euroopa välisteenistust pöörama teravdatud tähelepanu ÜRO piinamisvastase komitee ja piinamisvastase konventsiooni vabatahtliku protokolli alusel asutatud allkomitee ning Euroopa Nõukogu piinamise tõkestamise komitee riikide järeldustele ning tõstatama neid mureküsimumi järjepidevalt poliitilistes dialoogides, mida peetakse asjaomaste riikidega, ja avalikes avaldustes; kutsub Euroopa välisteenistust, eeskätt ELi delegatsioone, ja liikmesriike, eriti nende kohapealseid saatkondi, samuti üles kiirendama piinamist ja muul julmal, ebainimlikul või alandaval viisil kohtlemist või karistamist käsitlevate ELi suuniste rakendamist; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tugevdaksid kontrolli selliste kaupadega kauplemise üle, mida on võimalik kasutada piinamiseks või ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks, ning kahesuguse kasutusega tehnoloogia ja kaupadega kauplemise üle;

90. rõhutab, et selliste haavatavate rühmade liikmete suhtes, nagu etnilised, keelelised ja usulised vähemused, kasutatakse kinnipidamisasutustes sagedamini piinamist või väärkohtlemist, mistõttu tuleb neile erilist tähelepanu pöörata;

91. taunib asjaolu, et Euroopa ettevõtted ekspordivad kaupu ja relvi, mida on võimalik kasutada piinamiseks või ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks, sealhulgas meeleavalduste mahasurumiseks; toetab sellega seoses määruse (EÜ) nr 1236/2005 läbivaatamise protsessi;

92. kordab, kui tähtsad on tõhusad ekspordi kontrolli mehhanismid teatavate ravimite puhul, mida võidakse kasutada hukkamistel, ja seadmete puhul, mida võidakse kasutada piinamiseks; kutsub komisjoni üles likvideerima määruse ülejäänud kitsaskohad, kehtestades lõppkasutamist käsitleva kõikehõlmava klausli, mis keelaks mis tahes ravimite ekspordi, mida võidakse kasutada piinamiseks või hukkamiseks;

93. nõuab tungivalt, et liit ja selle liikmesriigid tegutseksid selle nimel, et kõik kolmandad riigid ratifitseeriks 20. detsembri 2006. aasta rahvusvahelise konventsiooni kõigi isikute sunniviisilise kadumise eest kaitsmise kohta;

Inimõigused ELi kaubanduskokkulepetes ja muudes rahvusvahelistes lepingutes

94. nõuab, et Euroopa Liit tagaks, et kolmandate riikidega sõlmitud kaubanduslepingud soodustavad nende majanduslikku ja sotsiaalset arengut ja kindlustavad loodusvarade, kaasa arvatud maa ja vee hea majandamise; kordab oma nõudmist lisada siduvad, täidetavad ja võõrandamatud inimõiguste klauslid süstemaatiliselt kõigisse ELi rahvusvahelistesse lepingutesse, sealhulgas kaubanduslepingutesse, mis on sõlmitud ja mis sõlmitakse kolmandate riikidega, samuti nõuab paremat konsulteerimist Euroopa Parlamendiga kaubandus- ja investeerimislepingute läbiraakimisprotsessi varases etapis, inimõiguste klauslite kohaldamise tõhusamat järelevalvet ning parlamendile aruandmist lepingute inimõigustealaste aspektide kohta;

95. tuletab meelde, et kaubanduspoliitika aitab kaasa Euroopa Liidu üldiste eesmärkide täitmisele ja et vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 207 teostatakse liidu kaubanduspoliitikat „kooskõlas liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega”; märgib lisaks, et vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 3 peab liit toetama „rahu, turvalisust, maailma säästvat arengut, rahvaste solidaarsust ja vastastikust austust, vaba ja ausat kaubandust, vaesuse kaotamist ning inimõiguste, eriti lapse õiguste kaitset, samuti rahvusvahelise õiguse ranget järgimist ja arendamist, sealhulgas ÜRO põhikirja põhimõtete austamist”;

Neljapäev, 12. märts 2015

96. kutsub Euroopa Komisjoni üles võtma oma tulevase kaubandusstrateegia koostamisel arvesse kaubanduse ja rahvusvaheliste lepingute tähtsat rolli inimõiguste rahvusvahelisel edendamisel;

97. rõhutab vajadust jätkata inimõigustealast mitmepoolset koostööd ja dialoogi Euroopa Liidu, Maailma Kaubandusorganisatsiooni ja ÜRO vahel, et tagada inimõiguste austamist soodustav mitmepoolne kaubandusraamistik;

98. tuletab meelde, et üldine soodustuste süsteem loodi tagamaks, et soodustatud riigid järgiksid rahvusvahelistes inimõiguste konventsioonides sätestatud põhimõtteid ja põhilisi töönorme ning et see süsteem sisaldab täiendavate tariifsete soodustuste erisüsteemi, et edendada inim- ja tööõiguste, keskkonnakaitse ning hea valitsemistava põhiliste rahvusvaheliste konventsioonide ratifitseerimist ja tõhusat rakendamist; tuletab meelde, et nende tingimuste mittejärgimine võib kaasa tuua kaubandusrežiimi peatamise; tuletab meelde, et on tähtis regulaarselt jälgida ja hinnata rahvusvaheliste konventsioonide rakendamist riikides, kes saavad soodustusi säästvat arengut ja head valitsemistava stimuleeriva erikorra (GSP+) alusel;

99. väljendab heameelt seoses läbivaadatud üldiste tariifsete soodustuste kava (GSP) jõustumisega 1. jaanuaril 2014; tuletab meelde, et üldiste tariifsete soodustuste kavas säilitati GSP+, ja see kohustab GSP+ soodustust taotlemaid riike tegema rahvusvaheliste organisatsioonidega inim- ja tööõigustealaste rahvusvaheliste konventsioonide järgimise vallas täiel määral koostööd;

Äritegevus ja inimõigused

100. peab kahetsusväärseks, et ikka veel puudub terviklik arusaam sellest, kuidas äriühingud peaksid ülemaailmselt järgima inimõigusnorme, ning seetõttu on teatavatel riikidel ja äriühingutel võimalik selliste reeglite täitmisest mööda hiilida; rõhutab sellega seoses vajadust kehtestada eeskirjad ettevõtja sotsiaalse vastutuse kohta; toetab kindlalt ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamist; eelkõige palub komisjonil ette näha tulemuslikud meetmed, millega rakendada ÜRO peasekretäri äritegevuse ja inimõiguste eriesindaja John Ruggie esildatud ÜRO raamistikku „Kaitsta, austada ja heastada”; tuletab meelde, kui tähtis on edendada ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtteid, kaasa arvatud väljaspool ELi toimivas äritegevuses, ning tagada kogu tarneahela ulatuses nendest põhimõtetest kinnipidamine, eriti seoses ebaseadusliku puidukaubanduse, eluslooduse ja konfliktsetest piirkondadest pärit maavaradega kauplemisega; on veendunud, et ELi äriühingutel, nende tütarettevõtjatel ja alltöövõtjatel peaks olema oluline osa äritegevuse ja inimõiguste rahvusvaheliste normide edendamisel ja levitamisel kogu maailmas;

101. taotleb, et komisjon ja Euroopa välisteenistus soovitaksid ELi delegatsioonidel terves maailmas kaasata ELi äriühinguid, et edendada inimõiguste austamist ja tagada, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kohalike projektikonkursside kesksete teemade seas oleks ka äritegevuse ja inimõiguste teema; palub liikmesriikidel jälgida, et riikliku õiguse alusel tegutsevad äriühingud ei eiraks inimõiguste austamise ja sotsiaalsete, tervishoiu- või keskkonnanormide järgimise nõudeid, mida äriühingud peavad täitma, kui nad asuvad kolmandasse riiki või tegutsevad kolmandas riigis;

102. juhib tähelepanu ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitlevale ELi strateegiale aastateks 2011–2014, milles liikmesriike kutsuti üles koostama riiklike tegevuskavasad ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamiseks; kordab oma üleskutset komisjonile anda regulaarselt aru ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamise kohta ELi liikmesriikides, kaasa arvatud nende riiklike tegevuskavade kohta; peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole võtnud järeelmeetmeid seoses Euroopa Parlamendi palvega teha ettepanekuid õigusaktide vastuvõtmiseks, milles nõutakse, et ELi äriühingud tagaksid, et nende tehingud ei toeta konfliktide õhutajaid ega inimõiguste ränki rikkumisi;

103. kinnitab taas, et Euroopa äriühingud peaksid rakendama piisavaid hoolsusmeetmeid tagamaks, et nende tegevuses peetakse igal pool kinni inimõigustest; rõhutab, kui tähtis on sisukas aruandlus ELi finantsasutustest toetust saavate projektide inimõigustealase, sotsiaalse ja keskkonnamõju kohta; rõhutab vajadust, et need asutused tagaksid oma tegevuse vastavuse Euroopa Liidu lepingu artiklile 21, mis muu hulgas sisaldab kohustust austada inimõigusi;

Neljapäev, 12. märts 2015

104. märgib, et äriühingud ei tohiks selles näha probleemi, vaid võimalust luua uut äripotentsiaali piirkondades, kus jätkusuutlikku ja vastutustundlikku investeerimist on kõige rohkem vaja, samuti annaks see võimaluse aidata kaasa inimõiguste järgimisele arenguriikides;

105. kutsub komisjoni ja nõukogu üles tagama, et kolmandate riikide kodanike või kolmandate riikide omanduses olevad äriühingud ei toetaks konfliktide õhutajaid ega neid, kes panevad toime inimõiguste raskeid rikkumisi, kaasa arvatud orjuse nüüdisaegsed vormid, nagu inimkaubandus ja töötamine ebainimlikes tingimustes;

106. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles tegema jõulisi algatusi, et parandada õiguskaitses kättesaadavust inimõiguste rikkumiste ohvrite jaoks, kelle puhul rikkumine on seotud ELi väljaspool toimuva äritegevusega; rõhutab ka vajadust võtta tarvitusele tõhusad õiguskaitselahendid nende äriühingute vastu, kes on süüdi inimõiguste rikkumistes, ning võimaldada hüvitust selliste rikkumiste tõttu kannatanutele;

107. nõuab, et ELi võtaks osa arutelust, mis on käivitunud seoses äriühinguid ja inimõigusi käsitleva õiguslikult siduva rahvusvahelise õigusaktiga ÜRO süsteemi raames;

108. tuletab meelde nelja peamist ja universaalset töönormi, nagu need on kinnitatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni dokumentides, nimelt: ühinemisvabadus ja kollektiivlääbirääkimiste õigus, ning sunniviisilise töö, ärakasutamise ja orjuse kõikide vormide kaotamine, lapstööjõu keelustamine, ning tööalase diskrimineerimise kaotamine;

109. tuletab eelkõige meelde tungivat vajadust austada ühinemisvabadust ja vabadust võidelda mis tahes repressioonide, sealhulgas ametiühinguliikmete mõrvamise vastu;

110. märgib murelikult, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni andmetel on maailmas umbes 21 miljonit meest, naist ja last ühel või teisel moel orjastatud; rõhutab vajadust tegeleda inimõiguste küsimustega terviklikult ja jagamatult, panna rõhku kodanikuõigustele ja poliitilistele õigustele ning majanduslikele, sotsiaalsetele, kultuurilistele ja keskkonnaõigustele, ning võtta kindel ja siduv kohustus neid õigusi järgida, sest ilma nendeta ei ole areng võimalik; rõhutab vajadust võidelda vaesuse algpõhjusega; rõhutab kohustust järgida Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni inimväärse töö tegevuskava kohaseid rahvusvahelisi tööalaseid standardeid; on seisukohal, et ELi välissuhetes peaksid sotsiaalsed küsimused olema kesksel kohal; sellega seoses peab kahetsusväärseks, et ELil ei ole standardset sotsiaalklauslit, mida lisada kõikidesse väliskaubanduslepingutesse; kutsub sellest tulenevalt ELi tungivalt üles lisama oma kõikidesse väliskaubanduslepingutesse arengut käsitleva peatiki ja sotsiaalklausli, mis tugineksid Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni peamistele tööalastele normidele;

111. märgib, et 2008. aasta krahhist alates on kogu maailmas halvenev julgeolekuolukord ja süvenev finantskriis suurendanud laste tööjõu kasutamist maailma kõige vaesemates riikides, ning sellel võib olla õiguslik ja mainet kahjustav mõju äriühingutele, kes hangivad arenguriikidest kaupa; kutsub lisaks komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning Euroopa välisteenistust tungivalt üles edendama rahvusvahelist laste töö likvideerimise programmi eelkõige arenguriikides, kus kahetsusväärsest suur hulk lapsi on sunnitud perekonna sissetuleku täiendamiseks tööle käima;

ELi meetmed sõnavabaduse õiguste tagamiseks internetis ja mujal ning jälgimistehnoloogia mõju vähendamiseks inimõigustele

112. tunnistab, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kiire areng on muutnud sõnaõiguse väljendamise keskkonda ja juurdepääsu teabele kogu maailmas ning tekitanud sellega nii suuri eelseid kui ka tõsiseid probleeme; tunneb sellega seoses heameelt, et nõukogu võttis 2014. aasta mais vastu ELi suunised sõnavabaduse kohta internetis ja mujal;

113. kordab, et sõnavabadus ning meediavabadus, sõltumatus ja pluralism on jätkusuutliku demokraatia mõõdapääsmatult vajalikud osad, mis suurendavad kodanikuühiskonna osalust ja kodanike mõjuvõimu ning on seega vältimatud avaliku elu läbipaistvuse ja aruandekohustuse tagamiseks;

114. nõuab suuremat toetust meediavabaduse edendamisele, sõltumatute ajakirjanike ja blogijate kaitsmisele, digitaalse lõhe vähendamisele ning teabe ja sidevahendite piiranguteta kättesaadavuse ja internetile tsenseerimata juurdepääsu (digitaalse vabaduse) soodustamisele;

Neljapäev, 12. märts 2015

115. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid tõhustaksid järelevalvet kõigi sõnavabaduse piirangute, sealhulgas kuritegelikku laimu käsitlevate seaduste ja teiste piiravate seaduste, piiravate kriteeriumide, või ajakirjanikuna või mis tahes meediaga seotud elukutse esindajana juurdepääsu registreerimise, samuti raadio- ja telejaama loomise koormava korra agressiivse kasutamise üle ning mõistaksid need selgelt ja kiiresti hukka ning teeksid jõulisi algatusi, et toetada paremat juurdepääsu avalikkusele huvi pakkuvale teabele;

116. mõistab hukka kõik digitaalse kommunikatsiooni piirangud, mida rakendatakse kodanikuühiskonna, kodaniku-vabaduste aktivistide ja vaba meedia vastu tegutsemise käigus, sealhulgas veebilehtede sulgemise ja isiklike kontode blokeerimise;

117. väljendab muret seire-, järelevalve, tsenseerimis- ja filtreerimistehnoloogia kasvu ja leviku pärast, mis kujutab endast kasvavat ohtu inimõiguslastele ja demokraatia eest seisjatele autokraatlikes riikides ning tekitab muret seoses õigusega eraelule demokraatlikes riikides, isegi kui seda kasutatakse niisuguste seaduspärastel eesmärkidel nagu terrorismivastane võitlus, riigi julgeolek või õiguskaitse;

118. mõnab, et inimõiguste rikkumiseks ja Euroopa digitaalse taristu ründamiseks kasutada võidava häkkimis- ja jälgimistehnika olulised tootjad asuvad Euroopas; kutsub komisjoni üles vaatama läbi Euroopa ekspordikontrolli süsteemi, et ennetada ohtliku tehnika sattumist valedesse kättesse;

119. avaldab komisjonile tunnustust 2013. aasta juunis avaldatud IKT (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) sektori suuniste eest ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamise kohta, on siiski endiselt mures sellise toodete ja teenustega kauplemise pärast, mille eesmärk on takistada juurdepääsu internetile või võimaldada internetiliikluse ja mobiilside massilist jälgimist ja järelevalvet, otsingutulemuste filtreerimist või sekkumist eravestlustesse; tuletab meelde komisjoni 24. aprilli 2014. aasta teatist „Ekspordikontrolli poliitika läbivaatamine: julgeoleku ja konkurentsivõime tagamine muutuv maailmas“ (COM(2014)0244), kus muu hulgas tunnistatakse teatava info- ja kommunikatsiooni-tehnoloogia ekspordimisel täheldatud inimõigustega seotud probleeme; kutsub seepärast komisjoni üles arutama, kuidas seda olukorda parandada, et kaaluda ajakohastatud ekspordikontrolli suuniste võimalikku vastuvõtmist;

120. kutsub komisjoni üles jätkama digitaalse turvalisuse tehnoloogia arendamise ja levitamise seotud algatuste toetamist, et suurendada inimõiguste kaitsjate mõjuvõimu, pakkudes andmete turvalise kogumise, krüpteerimise ja säilitamise mehhanisme, vältimaks repressiivse valitsusega riikide seiret;

ELi toetus kodanikuühiskonnale ning kogunemis- ja ühinemisvabadusele

121. väljendab tõsist muret selle pärast, et paljudes maailma riikides väheneb kodanikuühiskonna seaduspärase tegevuse ruum; on arvamusel, et vaba kodanikuühiskond on inimõiguste ja demokraatlike väärtuste kaitse ja toetuse üks alustugesid kõikides ühiskondades; peab sellega seoses kiiduväärseks kõiki ELi programme, mille eesmärk on koolitada kolmandatest riikidest pärit noori spetsialiste ja lihtsustada kolmandate riikide kodanike jaoks õpilasvahetuse programme, sest need edendavad noorte aktiivset osalust demokraatia tugevdamisel ja aitavad tõhusalt kaasa kodanikuühiskonna arengule;

122. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid tõhustaksid järelevalvet kogunemis- ja ühinemisvabaduse kõigi piirangute üle, kaasa arvatud kodanikuühiskonna organisatsioonide keelamine, laimu eest kriminaalkorras karistamine ja muude piiravate seaduste agressiivne kasutamine, ülemäärased registreerimis- ja aruandlusnõuded, liialt piiravad eeskirjad välisrahastamisele, ja valitsusväliste organisatsioonide poliitilise tegevuse või välismaalastega suhtluse keelamine, ning mõistaksid need selgelt ja kiiresti hukka;

123. nõuab, et juhul, kui dialoogi teiste vormidega, näiteks inimõigustealase dialoogiga, ei ole kohapeal konkreetset paranemist saavutatud, tõstataksid EL ja selle liikmesriigid kogunemis- ja ühinemisvabaduse rikkumiste küsimusi poliitilise dialoogi igal tasandil, muu hulgas selle kõrgeimal tasandil; nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid kasutaksid neid dialooge murettekitavate üksikjuhtumite arutamiseks, eeskätt kõigi juhtumite puhul, mis on seotud isikutega, kes on vangistatud ainult selle eest, et nad kasutasid oma rahumeelse kogunemise ja ühinemise õigust;

Neljapäev, 12. märts 2015

124. ergutab ELi delegatsioonide esindajaid ja liikmesriikide saatkondi jälgima inimõiguste kaitsjate ja nende isikute kohtuprotsesse, kes on kinni peetud ainult selle pärast, et nad kasutasid oma rahumeelse kogunemise ja ühinemise õigust, ning vajadusel mõistma avalikult hukka õiglase kohtupidamise õiguste eiramise;

125. nõuab, et EL austaks ja edendaks tulevases ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas peamiste prioriteetidena kogunemis- ja ühinemisvabadust ning kavandaks selles valdkonnas konkreetseid meetmeid, kuna kogunemis- ja ühinemisvabadus on demokraatia ja avatud ühiskonna oluline osa;

126. väljendab veel kord toetust sellele, et suurem osa demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi rahastusest suunatakse inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonna tegevuse toetamiseks kogu maailmas ning toetab õigusabirahastute loomist, et aidata tagakiusatud ajakirjanikel ja aktivistidel saada juurdepääsu õigusabile ja õiglasele kohtulikule arutamisele;

127. rõhutab inimõiguste kaitsega tegelevate riiklike asutuste tähtsust riigi tasandil inimõiguste järelevalves, teadlikkuse suurendamises ja rikkumiste ohvrite õiguskaitse tagamises; nõuab, et EL töötaks kooskõlas Pariisi põhimõtetega välja poliitika inimõiguste kaitsega tegelevate riiklike asutuste toetuseks ja muudaks selle välisabi prioriteediks, eeskätt Euroopa naabrusspoliitika rahastamisvahendi raames;

Mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja veendumusvabadus

128. mõistab hukka igasuguse vägivalda ja diskrimineerimise ideoloogiat, usutunnistuse või veendumuste tõttu, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 10; väljendab tõsist muret jätkuvate teadete pärast usuvähemuste vastase vägivalda ja diskrimineerimise kohta kogu maailmas, kaasa arvatud Lähis-Idas; toonitab, et õigus mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja veendumusvabadusele on põhiline inimõigus, mis on seotud muude inimõiguste ja põhivabadustega ning see hõlmab õigust uskuda või mitte uskuda, õigust väljendada või mitte väljendada mis tahes usutunnistust või veendumust, õigust valitud veendumust omandada, muuta ja sellest loobuda või selle juurde naasta, nagu on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 18;

129. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid tagaksid, et usuvähemusi austataks kogu maailmas, eeskätt Lähis-Idas, kus ISIS ja teised terroristirühmitused kiusavad taga kristlasi, kaasa arvatud katoliiklasi, Armeenia apostliku kiriku liikmeid, kopte ja jeziite, ning samuti moslemivähemusi;

130. mõistab karmilt hukka paljudes maailma riikides toimuvad rünnakud kristlaste vastu ja väljendab solidaarsust ohvrite perekondadega; on sügavalt mures kristlaste kogukondade vastaste repressioonide, diskrimineerimise, sallimatuse ja vägivaldsete rünnakute suureneva arvu pärast eeskätt Aafrikas, Aasias ja Lähis-Idas; kutsub lisaks valitsusi üles tooma kõik nende tegude eest vastutajad kohtu ette; on sügavalt mures kristlaste praeguse olukorra pärast Põhja-Koreas, Somaalias, Süürias, Iraagis, Afganistanis, Saudi Araabias, Pakistanis, Usbekistanis, Jeemenis, Nigeerias ja paljudes teistes riikides, kus kristlased elavad tapmise hirmus, kus esineb nende piinamist, vägistamist ja röövimist ning kus nende kirikuid kahjustatakse või hävitatakse;

131. väljendab sügavat muret rohingja islamivähemusse kuuluvate inimeste olukorra pärast Myanmaris/Birmas, kellele keeldutakse andmast Birma kodakondsust ja kes seisavad silmitsi inimõiguste süstemaatilise rikkumise ja tagakiusamisega; tuletab meelde oma 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni rohingja islamiusuliste olukorra kohta ⁽¹⁾;

132. tunneb heameelt selle üle, et 2013. aastal võeti vastu ELi suunised usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitse kohta ning kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles pöörama erilist tähelepanu nende suuniste rakendamisele nii rahvusvahelistes ja piirkondlikel foorumitel kui ka kahepoolsetes suhetes kolmandate riikidega, pöörates erilist tähelepanu usust lahtiütlejate kaitsetule olukorrale; avaldab tunnustust ELi uuele komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale avalduse eest, et usu- ja veendumusvabadus on üks inimõiguste prioriteetidest; ergutab komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning Euroopa välisteenistust pidama alalist dialoogi valitsusväliste organisatsioonide, usurühmade ja usujuhtidega;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0286.

Neljapäev, 12. märts 2015

133. pooldab ELi kohustust edendada usu- ja veendumusvabaduse õigust rahvusvahelistel ja piirkondlikel foorumitel, kaasa arvatud ÜRO, OSCE, Euroopa Nõukogu ja muud piirkondlikud mehhanismid; soovib ELil ka edaspidi esitada ÜRO Peaassambleel oma iga-aastase usu- ja veendumusvabaduse teemalise resolutsiooni ning toetada ÜRO usu- ja veendumusvabaduse eriraportööri mandaati;

Naiste ja tütarlaste õigused

134. tunneb heameelt ELi toetuse üle ÜRO soolise võrdõiguslikkuse küsimusi käsitlevatele resolutsioonidele, eelkõige naiste- ja tütarlaste vastase vägivalda kaotamise kohta, naiste diskrimineerimise kohta, sõna- ja arvamussvabaduse osa kohta naiste mõjuvõimu suurendamisel, ning ÜRO avaldustele varajaste ja sundabielude ning naiste suguelundite moonutamise kohta;

135. nõuab, et EL osaleks aktiivselt naiste olukorra komisjoni 59. istungjärgus ning jätkaks võitlust kõigi katsete vastu kahjustada ÜRO Pekingi tegevusprogrammi, mis puudutab muu hulgas juurdepääsu haridusele ja tervishoiule kui põhilist inimõigust ning seksuaal- ja reproduktiivtervisega seonduvaid õigusi;

136. avaldab kahetsust selle üle, et jätkub ideoloogiline võitlus naiste ja tütarlaste keha üle, eelkõige seoses nende seksuaal- ja reproduktiivtervis ning seonduvate õigustega ning nõuab, et EL ja selle liikmesriigid tunnustaksid naiste ja tütarlaste võõrandamatut õigust kehalisele puutumatussele ja iseseisvale otsuste tegemisele, muu hulgas seoses õigusega vabatahtlikule pereplaneerimisele ning turvalisele ja seaduslikule abordile, ning õigusega olla vaba vägivallast, sealhulgas naiste suguelundite moonutamisest ning laste ja varajastest abieludest, sundabieludest ning abielusisest vägistamisest;

137. kinnitab veel kord, et mõistab hukka igasuguse naiste- ja tütarlastevastase vägivalda, eriti seksuaalse vägivalda kasutamise sõjarelvana, ja perevägivalda; kutsus seepärast kõiki Euroopa Nõukogu liikmesriike üles allkirjastama ja ratifitseerima Istanbuli konventsiooni naistevastase vägivalda ja perevägivalda tõkestamise ja sellega võitlemise kohta; nõuab, et EL tervikuna võtaks meetmeid konventsiooniga ühinemiseks, et tagada sidusus ELi sise- ja välistegevuse vahel naiste- ja tütarlastevastase vägivallaga võitlemisel;

138. väljendab sügavat muret, et ajal, mil üks kolmest naisest maailmas kogeb oma elus vägivalda, eiravad valitsused naiste seksuaalse kuritarvitamise ebainimlikke juhtumeid; kutsus Euroopa välisteenistust tungivalt üles jätkama heade tavade loomist, et võidelda naiste vägistamise ja seksuaalvägivaldaga kolmandates riikides, eesmärgiga tegeleda selle probleemi algpõhjustega;

139. rõhutab selle tähtsust, et ametiasutused kohustuksid välja töötama meesetele, ning eriti noorematele põlvkondadele suunatud harivaid kampaaniaid, mille eesmärk on ennetada mis tahes soolist vägivalda ja see järk-järgult kaotada; rõhutab, et on vaja tagada, et tervishoiutöötajad, politseinikud, prokurörid ja kohtunikud nii ELis kui ka kolmandates riikides oleksid piisavalt koolitatud, et abistada ja toetada vägivalla ohvreid;

140. rõhutab asjaolu, et sooline vägivald, sealhulgas kahjulikud tavad ja traditsioonid, rikuvad põhiõigusi, eelkõige inimväärikust, õigust elule ja õigust isikupuutumatussele;

141. juhib tähelepanu asjaolule, et Istanbuli konventsioon naistevastase vägivalda ja perevägivalda tõkestamise ja sellega võitlemise kohta on oluline ja siduv rahvusvaheline õigusakt, ning seetõttu aitab üha rohkemate riikide sellega ühinemine oluliselt kaasa integreeritud poliitika väljatöötamisele ohvrite kaitseks ja nende mõjuvõimu suurendamiseks ning rahvusvahelise koostöö edendamiseks selles valdkonnas;

142. kutsus nõukogu üles lisama soolisel valikul põhinevate abortide probleemi naiste- ja tütarlaste vastast vägivalda käsitlevatesse ELi suunistesse; soovib komisjonil ja nõukogul töötada selle nähtuse kohta välja andmekogumise meetodid ja näitajad, ning palub Euroopa välisteenistusel arvestada kõnealust probleemi inimõigustealaste riiklike strateegiate väljatöötamises ja rakendamises;

Neljapäev, 12. märts 2015

143. rõhutab teavitamise ja teadlikkuse tõstmise kampaaniate korraldamise tähtsust kogukondades, kus on levinud naiste suguelundite moonutamine, noorte tütarlaste seksuaalne kuritarvitamine, varajased ja sundabielud, naisetapud ja muud soolised inimõiguste rikkumised ning toonitab, kui oluline on kaasata selliste kampaaniate ettevalmistamisse ja läbiviimisse inimõiguste kaitsjad, kes juba võitlevad nende tavade vastu; kordab, et laste abielud, varajased ja sundabielud ja abiellumisvanuse seadusliku alampiiri kehtestamata jätmine ei ole mitte ainult laste õiguste rikkumine, vaid see takistab ka naiste mõjuvõimu suurendamist;

144. mõistab karmilt hukka naistevastase seksuaalvägivalla kui sõjaktaktika vahendi, sealhulgas sellised kuriteod nagu massilise vägistamise, seksuaalse orjastamise, sundprostitutsiooni, soolise tagakiusamise, sealhulgas naiste suguelundite moonutamise, inimkaubanduse, seksiturismi, varajased ja sundabielud, aumõrvad ja kõik muud samaväärsel raskusastmega seksuaalvägivalla vormid; on sellega seoses eriti mures olukorra pärast näiteks Ida-Aafrika järvede piirkonnas ja Süürias; väljendab toetust tööle, mida teevad ÜRO soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste edendamise agentuur, ÜRO eriraportöör, kelle valdkonnaks on naiste vastu suunatud vägivald, selle põhjused ja tagajärjed, ning ÜRO eriesindaja konfliktidega kaasneva seksuaalse vägivalla küsimustes; avaldab heameelt, et Sahharovi auhind anti 2014. aastal dr Denis Mukwegele tema silmapaistva võitluse eest relvastatud konfliktides seksuaalvägivalla ohvriks langenud tütarlaste ja naiste kaitsmiseks;

145. juhib tähelepanu asjaolule, et soolise kuuluvuse ja seksuaalse vägivallaga seotud kuriteod liigitatakse Rooma statuudis sõjakuritegudeks, inimsusevastasteks kuritegudeks või konstitutiivseteks tegudeks seoses genotsiidi või piinamisega; kiidab sellega seoses heaks ÜRO Julgeolekunõukogu 24. juunil 2013. aastal vastu võetud resolutsiooni 2106 seksuaalvägivalla ennetamise kohta konfliktides, milles kinnitatakse veel kord, et Rahvusvahelisel Kriminaalkohtul on seksuaalkuritegude ja sool põhinevate kuritegude toimepanijate karistamatuse vastu võitlemises keskne roll; nõuab, et EL nende põhimõtete rakendamist täiel määral toetaks;

146. tuletab meelde ELi võetud kohustust peavoolustada inimõigused ja soolised aspektid ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidesse kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu suundanäitavate resolutsioonidega 1325 ja 1820 naiste, rahu ja julgeoleku kohta; kordab sellega seoses oma nõudmist, et EL ja selle liikmesriigid toetaksid jätkusuutliku lepitusprotsessi loomise käigus naiste süstemaatilist osalemist kui rahuprotsessi olulist koostisosa ning tunnistaksid, et soolised aspektid on vaja peavoolustada konfliktide ennetamisse, rahuvalveoperatsioonidesse, humanitaarabisse ja konfliktijärgsesse ülesehitusse ning demokraatiale ülemineku protsessi;

147. on seisukohal, et naiste alaesindatus poliitikakujundamises on seotud põhiõiguste ja demokraatiaga, ehk väärtustega, mis peaksid rõhutama valitsuste suutlikkust osutada täit tähelepanu demokraatia ülesehitamise ja säilitamise protsessidele; pooldab seadustatud võrdsussüsteeme ja sookvoote ning nõuab asjakohase seadusandliku menetluse võimalikult kiiret väljatöötamist;

148. palub ELil ja selle liikmesriikidel toetada naiste täieulatuslikku osalemist poliitiliste ja majanduslike otsuste tegemises, eelkõige rahutagamise, demokraatiale ülemineku ja konfliktide lahendamise protsessides; julgustab liikmesriike, komisjoni ja Euroopa välisteenistust keskenduma naiste majanduslikule ja poliitilisele emantsipatsioonile arengumaades, edendades nende osalemist ettevõtetes ning piirkondlike ja kohaliku arengu projektide rakendamises;

149. rõhutab vajadust tagada, et naistel Euroopas ja mujal maailmas oleks õigus vabalt teha isiklikke valikuid võrdsetel alustel meestega, ilma mis tahes ideoloogilise, poliitilise või religioosse sunnita;

Inimõigused ja korrupsioon

150. tuletab meelde, et korrupsioon kujutab endast inimõiguste rikkumist ning EL on nõudnud endale pädevust kirjutada alla ÜRO korrupsioonivastasele konventsioonile;

Neljapäev, 12. märts 2015

151. peab kahetsusväärseks, et seni ei ole võetud järelmeetmeid seoses parlamendi palvega komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale esitada ELi korrupsioonivastase võitluse tegevuskava, et tulemuslikult jälgida ÜRO korrupsioonivastase konventsiooni soovitusi, sealhulgas osalisriikide kohustust avaldada ja levitada teavet korrupsiooni kohta, luua kanaleid rikkumistest teatamiseks ning kehtestada nõuetekohane õigusraamistik tunnistajate kaitseks ja kodanikuühiskonna tegevuseks kõnealuses valdkonnas;

152. nõuab tungivaltp, et Europol arendaks edasi strateegilisi ja operatiivseid partnerlusi kolmandate riikidega, et võidelda tõhusamalt korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu;

153. kutsub komisjoni üles looma uuenduslikke rahastamismehhanisme, et viia ellu eelarvereforme ning tugevdada võitlust korrupsiooni, ebaseaduslike finantsvoogude ja maksude maksmisest kõrvalehoidumise vastu; ergutab sellega seoses kaaluma avaliku ja erasektori partnerlusi, toetuste ja laenude ühendamist ning abi arenguriikidele, et nad suudaksid paremini kasutusele võtta kohalikke ressursse; võtab teadmiseks vajaduse kehtestada finantstehingutele rahvusvaheline maks, mis võiks olla täiendav arengu rahastamisallikas, ning tuletab ELi liikmesriikidele meelde, et nad on juba nõustunud kehtestama riigisisest finantstehingutele maksu ja võtnud endale kohustuse suunata osa sel teel saadud vahendeid ülemaailmse tähtsusega avalike hüvede, sealhulgas arengu rahastamiseks;

154. märgib, et nõrga valitsusega ja suurt abi saavates kolmandates riikides on ka korrupsioon suurem, mis omakorda viib arenguabi selle kavandatud eesmärgist kõrvale ning nõrgestab inimõiguste arengut; kutsub Euroopa välisteenistust üles toetama kolmandates riikides inimõiguste edendamiseks selliseid arenguprogramme, kus humanitaarabi on lahutamatu seotud läbipaistvusega;

155. kordab nõudmist, et EL ja selle liikmesriigid toetaksid ÜRO eriraportööri ametikoha loomist finantskuritegude, korrupsiooni ja inimõiguste küsimustes;

Inimkaubandus

156. mõistab hukka inimkaubanduse ebaseadusliku äri, inimkaubanduse elundite eemaldamiseks ja kogu muu ekspluateeriva äri, millega rikutakse õigust kehalisele puutumatusse ja põhjustatakse vägivalda; rõhutab vajadust võidelda inimkaubanduse vastu, mille ohvrid on enamasti naised, keda seksuaalsetel eesmärkidel ära kasutatakse;

157. nõuab, et EL seaks nii oma sise- kui ka välispoliitikas esikohale võitluse inimkaubandusega, keskendudes eelkõige ohvrite kaitsele; nõuab, et ELi jõupingutused oleksid intensiivsemad ja neid vaadataks regulaarselt läbi; rõhutab vajadust tõhustada koostööd kolmandate riikidega, et vahetada häid tavasid ja lõhkuda rahvusvahelisi inimkaubanduse võrgustikke, mis kasutavad uute ohvrite leidmiseks muu hulgas interneti; kordab vajadust, et kõik ELi liikmesriigid rakendaksid ELi direktiivi 2011/36/EL ja inimkaubanduse kaotamist käsitlevat ELi strateegiat aastateks 2012–2016;

Kastisüsteemil põhinev diskrimineerimine

158. mõistab hukka jätkuvad inimõiguste rikkumised, mis pannakse toime kastihierarhia ja kastisüsteemil põhineva diskrimineerimise all kannatavate inimeste vastu, sh võrdsuse välistamise, juurdepääsu tõkestamise kohtusüsteemile ja tööhõivele, jätkuva segregatsiooni ja kastikuuluvusest tingitud piirangud seoses peamiste inimõiguste ja inimarenguga; nõuab, et EL kehtestaks poliitika, mille eesmärk on suunata meetmeid, et teha lõpp kastisüsteemil põhinevale diskrimineerimisele, ning samuti lisada kastisüsteemil põhineva diskrimineerimise vastu võitlemise poliitilised eesmärgid inimõigusi ja demokraatiat käsitlevasse ELi uude tegevuskavasse;

Lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste (LGBTI-inimeste) õigused

159. peab kahetsusväärseks, et 78 riigis on homoseksuaalsus endiselt kriminaalkorras karistatav ning nendest seitsmes riigis (Saudi-Araabia, Nigeeria, Mauritaania, Sudaan, Sierra Leone, Jeemen, Afganistan, Iraan, Maldiivid ja Brunei) on selle eest ette nähtud surmanuhtlus ning 20 riigis on transseksuaalne identiteet endiselt kriminaalkorras karistatav; mõistab kindlalt hukka asjaolu, et hiljuti on saagenud diskrimineerivad seadused, ning on veendunud, et tavad ja vägivaldaaktid üksikisikute vastu nende seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi tõttu ei tohiks jääda karistamata; ergutab jälgima tähelepanelikult olukorda Nigeerias, Ugandas, Malawis, Indias ja Venemaal, kus hiljuti vastu võetud uued seadused või muutused õigusvaldkonnas ohustavad tõsiselt seksuaalvähemuste vabadust; kinnitab uuesti, et toetab ÜRO inimõiguste ülemvoliniku jätkuvat tööd nende diskrimineerivate seaduste ja tavade vastu võitlemisel ning ÜRO üldisemat tööd selles valdkonnas;

Neljapäev, 12. märts 2015

160. toetab mõtet, et Euroopa välisteenistus peaks seadma oma tegevuse selles valdkonnas esikohale ja panema erilist rõhku olukordadele, kus surmanuhtlus on jõus ja/või toimub LGBTI-inimeste piinamine või väärkohtlemine, mõistes need tavad hukka kooskõlas surmanuhtlust käsitlevate ELi suunistega ning piinamist ja muud julma, ebainimlikku või alandavat kohtlemist või karistamist käsitlevate ELi suunistega;

161. peab tervitavaks, et 2013. aastal võeti vastu ELi suunised lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste (LGBTI-inimeste) kõikide inimõiguste edendamiseks ja kaitsmiseks; kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles tõstatama LGBTI-õiguste küsimuse poliitilistes ja inimõigustealastes dialoogides kolmandate riikidega ja mitmepoolsetel foorumitel; toonitab, kui oluline on, et komisjon ja Euroopa välisteenistus jätkaksid LGBTI-õiguste küsimuse tõstatamist poliitilistes ja inimõigustealastes dialoogides ning kasutaksid demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendit, et toetada LGBTI-õigusi kaitsvaid organisatsioone, suurendades nende suutlikkust seista vastu homfoobsetele ja transfoobsetele seadustele ja LGBTI-inimeste diskrimineerimisele, suurendades üldsuse teadlikkust teistsuguse seksuaalse sättumuse ja soolise identiteediga inimeste diskrimineerimisest ja nende kogitud vägivallast, ja tagades hädaabi (kaasa arvatud psühhosotsiaalne ja meditsiiniline abi, vahendamise ja taasintegreerimise alase abi) andmise niisugust toetust vajavatele inimestele;

162. võtab teadmiseks samasooliste abielude või samasooliste tsiviilpartnerluste legaliseerimise üha rohkemates riikides, mida hetkel on maailmas kokku 17; ergutab ELi institutsioone ja liikmesriike aitama rohkem kaasa samasooliste abielu või samasooliste tsiviilpartnerluse tunnustamise üle arutlemisele poliitilise, sotsiaalse ning inim- ja kodanikuõiguste küsimusena;

163. kutsub komisjoni ja Maailma Terviseorganisatsiooni üles eemaldama soolise identiteedi häired vaimsete ja käitumishäirete nimekirjast; kutsub komisjoni üles tõhustama tööd transseksuaalse identiteedi häireks pidamise lõpetamiseks; julgustab riike tagama kiired, juurdepääsetavad ja läbipaistvad sootunnustamise menetlused, milles austatakse enesemääramisõigust;

164. peab kiiduväärseks kasvavat poliitilist toetust steriliseerimise kui sootunnustamise õigusliku menetlusega kaasneva nõude vastuvõetamatuks tunnistamisele, nagu on seda väljendanud ÜRO piinamisküsimusi käsitlev eriraportöör, ning toetab seisukohta, et selliseid nõudeid tuleks käsitleda ja kohelda kui kehalise puutumatus ja seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud õiguste rikkumist;

165. tunneb heameelt selle üle, et 2013. aasta oktoobris tühistati Moldovas seadus, milles keelati muude kui abielu või perekonnaga seotud suhete propageerimine, ning kutsub piirkonna teisi riike üles järgima Moldova eeskujuga;

Rahvusvähemuste hulka kuuluvate isikute õigused

166. rõhutab, et rahvusvähemuste kogukondadel on erivajadused, mistõttu tuleks kõigis majandus-, sotsiaalse, poliitilise ja kultuurielu valdkondades edendada rahvusvähemuse hulka kuuluvate inimeste ja rahvusenamuse täielikku ja tegelikku võrdsust;

Puudega inimeste õigused

167. väljendab heameelt ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimise üle; kordab, kui oluline on selle tõhus rakendamine nii liikmesriikide kui ka ELi institutsioonide poolt ja toonitab eelkõige vajadust kõikidesse ELi asjaomastesse poliitikavaldkondadesse, kaasa arvatud arengukoostösse usaldusväärset peavoolustada üldise juurdepääsu põhimõtte ja puudega inimeste kõik õigused, ning rõhutab antud teema ettekirjutavat ja horisontaalset iseloomu; rõhutab, kui tähtis on, et EL teeks koostööd asjaomaste rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide ja kodanikuühiskonnaga, eelkõige puudega inimesi esindavate organisatsioonidega tagamaks, et rahvusvahelistes arendusprogrammides võetaks arvesse puudega inimeste juurdepääsu vajadusi;

168. julgustab komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat toetama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimis- ja rakendusprotsessi nendes riikides, kus seda ei ole veel ratifitseeritud või rakendatud;

Neljapäev, 12. märts 2015

169. ergutab Euroopa välisteenistust pöörama teravdatud tähelepanu puudega inimeste õiguste komitee avaldatud riigipõhiste tähelepanekutele ja soovitudele, samuti riikide aruannetele, ning tõstatama neid mureküsimusi järjepidevalt asjaomaste riikidega peetavates poliitilistes dialoogides ja avalikes avaldustes; kutsub komisjoni üles ette valmistama ja koostama ELi juhtpõhimõtted puudega inimeste kõigi inimõiguste kasutamise edendamiseks ja kaitseks, et tagada sellega seoses süstemaatiline ja ühtne poliitika ka kolmandate riikidega peetavates dialoogides ja läbirääkimistes;

170. palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel soovitada ELi delegatsioonidel kogu maailmas suhelda kodanikuühiskonnaga, et aidata kaasa sellele, et puudega inimesed saaksid inimõigusi tegelikult teostada;

Laste õigused

171. kordab oma üleskutset komisjonile teha ettepanek ambitsioonika ja ulatusliku lapse õiguste strateegia ja tegevuskava kohta järgmiseks viieks aastaks, nagu on palutud parlamendi ülalnimetatud 27. novembri 2014. aasta resolutsioonis lapse õiguste konventsiooni 25. aastapäeva kohta;

172. tunneb heameelt ELi koostöö üle UNICEFi ja laste õigustega tegelevate muude valitsusväliste organisatsioonidega, mille tulemusel loodi töövahend laste õiguste peavoolustamiseks arengukoostöös ning peamiste aastatuhande arengueesmärkide ja lastekaitse programmide toetamiseks laste õiguste elluviimiseks eelkõige ebastabiilsetes tingimustes; tunneb eelkõige heameelt lapse õiguste manifesti üle ning innustab rohkemaid Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide liikmeid seda manifesti propageerima ja hakkama lapse õiguste eest võitlejaks; tunneb heameelt ELile antud Nobeli rahupreemia summa kasutamise üle konfliktipiirkonnas asuvate laste abistamiseks; tuletab meelde, kui oluline on pakkuda psühholoogilist tuge lastele, kes on kokku puutunud vägivaldsete sündmustega või kannatanud sõjas; rõhutab, kui tähtis on tagada hariduse kättesaadavus konfliktides kannatanud lastele; tunneb heameelt selle üle, et EL võttis osa 2013. aasta oktoobris Brasiilias toimunud laste tööd käsitlevast kolmandast ülemaailmsest konverentsist ning osales laste tööd käsitleva kolmepoolse deklaratsiooni üle peetavatel läbirääkimistel;

173. rõhutab vajadust võidelda laste igasuguse sunniviisilise töö ja ärakasutamise vastu; nõuab selliste kehtivate riiklike ja rahvusvaheliste õigusaktide paremat rakendamist, mille abil suurendatakse teadlikkust laste väärkohtlemise kohta tööturul;

174. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust jätkama meetmete võtmist lapse õiguste osas, keskendudes eelkõige lastevastasele vägivaldale, sealhulgas piinamisele, kuna hiljuti on antud teada laste piinamise ja kinnipidamise juhtudest; nõuab, et eriti keskendutaks laste sunnitööle, laste vaesusele ja laste alatoitumisele ning sellega seoses üleüldise alghariduse eesmärgile ning laste suremuse, laste abielude ja kahjulike tavade vähendamisele, relvastatud rühmitustesse värvatud laste relvitustamisele, rehabiliteerimisele ja taasintegreerimisele ning samuti sellele, et laste nõidumises süüdistamise probleem võetaks asjaomaste riikidega peetavate inimõigustealaste dialoogide päevakorda; rõhutab, kui oluline on ELi välispoliitikas, arengukoostöös ja humanitaarabis tähtsustada laste õigusi, et tagada piisav rahastamine ning suurendada hädaolukordades laste kaitsmise taset; palub, et komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja annaks parlamendile igal aastal aru ELi lapsekeskse välistegevuse tulemuste kohta; rõhutab, et lapsed ja noorukid peaksid osalema ainult sellises töös, mis ei kahjusta nende tervist või isiklikku arengut ega sega hariduse omandamist; rõhutab, kui oluline on ELi välispoliitikas laste õigusi tähtsustada;

175. märgib, et ÜRO lapse õiguste konventsioonis nõutakse seadusandlikke, haldus-, sotsiaalseid ja haridusmeetmeid laste töö kohta ning tunnistatakse vajadust mitmemõõtmelise lähenemisviisi järele; rõhutab, et tõhusaks kohaldamiseks on vaja, et seadustega kaasneksid poliitilised sekkumismeetmed, mis pakuksid alternatiive hariduse ja kutseõppe vormis, ning samuti sotsiaalkaitse meetmed, mis toeksid kasu lastele ja peredele;

176. nõuab, et EL edendaks jätkuvalt soodsat keskkonda, et laste tööd ennetada ja see kõrvaldada, ning ergutaks sotsiaalset dialoogi ning avaliku ja erasektori kooskõlastatud tegevust laste töö kaotamiseks; rõhutab vajadust toetada ja arendada suutlikkust konfliktis olevates ja konfliktijärgsetes riikides, et võidelda laste töö vastu;

Neljapäev, 12. märts 2015

177. rõhutab vajadust suurendada jõupingutusi, et rakendada lapsi ja relvakonflikte käsitlevate ELi suuniste läbivaadatud rakendusstrateegia; nõuab sellega seoses stabiilsusvahendi ning demokraatia ja inimõiguste rahastamisvahendi fondide tulemuslikumat kasutamist lapssõdurite nähtusega tegelemiseks; soovib ELil veelgi süvendada koostööd relvakonfliktidest mõjutatud laste küsimustega tegeleva ÜRO eriesindajaga, toetades seonduvaid tegevuskavu ning järelevalve- ja aruandlusmehhanisme; nõuab ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja eelkõige selle kolmanda fakultatiivprotokollile üldist ratifitseerimist, mis võimaldab ka lastel esitada kaebusi ÜRO lapse õiguste komiteele; kutsub komisjoni ning komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles uurima võimalusi ELi ühepoolseks ühinemiseks ÜRO lapse õiguste konventsiooniga;

178. juhib tähelepanu sellele, et laste alatoitus ja alatoitumine arenguriikides tekitab tõsist muret; tunneb sellega seoses heameelt teisel rahvusvahelisel toitumiskonverentsil hiljuti vastu võetud tegevusraamistiku üle, milles sätestatakse ülemaailmne eesmärk vähendada kogu maailmas kangumise all kannatavate alla viieaastaste laste arvu 40 %;

179. kinnitab veel kord, et vastavalt ÜRO lapse õiguste rahvusvahelise konventsiooni artiklile 28 on juurdepääs haridusele lapse põhiõigus; rõhutab, et kõigis liidu ja liikmesriikide meetmetes on vaja parandada laste juurdepääsu kvaliteetsetele tervishoiuteenustele;

180. taunib asjaolu, et kogu maailmas on veel riike, kes ei soovi alla kirjutada ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile ja ÜRO lapse õiguste konventsioonile, milles antakse üksikasjalikud juhised kaasava ühiskonna väljaarendamiseks puudega laste kaitseks;

181. nõuab, et liit ja selle liikmesriigid jätkaksid kooskõlastatud humanitaar- ja arenguabi poliitikat laste alatoitumise vastu võitlemiseks;

Põlisrahvaste õigused

182. märgib murega, et diskrimineerimine ohustab eelkõige põlisrahvaid, kes on eriti kaitsetud ka poliitiliste, majanduslike, keskkonna ja tööga seotud muutuste ja häirete ees; märgib, et enamik neist elab allpool vaesuspiiri, neil puudub esindatus või on see vähene, lisaks puudub neil juurdepääs nii poliitilistele otsustamis- kui ka õigussüsteemidele; on eriti mures väidetavate laiaulatusliku maahõivamise, sunniviisilise ümberasustamise ning relvakonfliktist põhjustatud inimõiguste rikkumise pärast;

ELi tegevus rände ja pagulaste valdkonnas

183. väljendab sügavat muret Vahemerel aset leidvate surmajuhtumite suure arvu pärast, mis Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsiooni aruande „Fatal Journeys” kohaselt ulatus 2013. aastal kolme tuhandeni, mis teeb Vahemerest ebaseadusliku rände seisukohast suurima hukkunute arvuga piirkonna maailmas; on väga mures teadete pärast ELi suunas teel olnud rändajate ja varjupaigataotlejate inimõiguste rikkumise kohta; nõuab, et liit ja selle liikmesriigid teeksid nende küsimuste lahendamiseks koostööd ÜRO, piirkondlike mehhanismide, valitsuste ja valitsusväliste organisatsioonidega; toonitab, et on hädavajalik töötada liidu tasandil välja tugevam ja integreeritum poliitika, mis põhineks rohkem liidu tasandi solidaarsuse põhimõttel, et tegeleda rändajate, pagulaste ja varjupaigataotlejatega seotud kiireloomuliste probleemidega viisil, mis on kooskõlas rahvusvaheliste inimõiguslaste õigusaktidega ja põhilise inimväärikusega, ning nõuab, et EL tagaks kogu liidus ühised ja tõhusad vastuvõtumenetluse standardid, et kaitsta saatjata alaealisi ja kõige kaitsetumaid isikuid; palub komisjoni asepresidendil ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal, rände ja siseküsimuste volinikul ning Euroopa välisteenistusel tugevdada tõelist koostöövaimu ja võrdset koormuse jagamist liikmesriikide vahel, sealhulgas pagulaste vastuvõtmises ja ümberasustamises ning otsingu- ja päästeteenistuste toetamises, et aidata rändajaid, kes on teel ELi ranniku poole sattunud merehätta; tuletab sellega seoses meelde vajadust järgida tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet Euroopa ja rahvusvahelistes vetes, nagu kinnitas Euroopa Inimõiguste Kohus; tuletab meelde komisjoni kohustust töötada välja nõuetekohased legaalse rände kanalid; kutsub seetõttu liikmesriike üles täies mahus rakendama hiljuti vastu võetud ELi ühist varjupaigapaketti ja rännet käsitlevaid ühiseid õigusakte ning nõuab sel eesmärgil, et

Neljapäev, 12. märts 2015

rakendatakse Dublini määruse artiklis 33 sätestatud kriisimehhanismi, mis näeks ette selgelt määratletud miinimumkontingendi liikmesriigi kohta, eesmärgiga võtta kiiremas korras kasutusele toimiv ümberjaotamise kriisimehhanism, et pakkuda leevendust kõige suurema koormusega liikmesriikidele, kus miinimumkvoot on selgelt ületatud; kutsub liikmesriike üles osalema ümberasustamisprogrammides ja tõhustama piirkondlike kaitseprogrammide väljatöötamist kõige rohkem mõjutatud piirkondades; rõhutab vajadust võidelda ebaseadusliku rände algpõhjustega; ergutab Euroopa välisteenistust ja liikmesriike pöörama teravdatud tähelepanu riikidele, kust inimkaubandus ja inimeste ebaseaduslik üle piiri toimetamine alguse saab, ning samuti läbisõiduriikidele ja sihtriikidele; kutsub komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles veelgi tugevdama liidu välismöödet, tehes koostööd päritolu- ja transiidiriikidega, kaasa arvatud ELi partnerriikidega eelkõige Vahemere piirkonnas, tõstatades süstemaatiliselt neid küsimusi asjaomaste riikidega peetavas poliitilises dialoogis ja avalikes avaldustes, ning viies koostöö nende riikidega kõrgeimale tasemele, et teha lõpp ebaseadusliku rände võrgustikele ning võidelda inimkaubandusest ja inimeste ebaseaduslikust üle piiri toimetamisest tulu saavate ebaseaduslike mafiaorganisatsioonide vastu;

184. leiab, et rändajate lapsed on eriti kaitsetud, eeskätt siis, kui nad on saatjata; tuletab meelde, et saatjata lapsed on ennekõike lapsed ja nendega tegeledes peaks juhtpõhimõtteks olema mitte niivõrd sisserändepoliitika, vaid lastekaitse, millega järgitaks lapse parimate huvide kesket põhimõtet;

185. ergutab komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning Euroopa välisteenistust jätkuvalt toetama rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni, seda täiendava naiste ja lastega kaubitsemise ning muu inimkaubanduse ärahoidmise ja selle kuriteo eest karistamise protokoll, maa-, mere- ja õhuteed pidi üle riigipiiri välismaalase ebaseaduslikku toimetamist tõkestava protokoll ning tulirelvade, nende osade, komponentide ja laskemoona ebaseaduslikku tootmist ja kaubandust tõkestava protokoll ratifitseerimisprotsessi;

186. nõuab, et EL tagaks, et läbirääkimised, mida peetakse ELi-väliste riikidega kõikide rände küsimustes tehtavate koostöö- ja tagasisõltulepingute üle, ning nende lepingute rakendamine toimuks vastavalt rahvusvahelistele inimõigustele, pagulaste õigusele ja rahvusvahelisele mereõigusele ning palub, et enne nende lepingute vastuvõtmist konsulteeritakse parlamendiga; nõuab, et selliste lepingute üle läbirääkimisel tagataks suurem läbipaistvus ja integreeritaks seiremehhanisme, et hinnata ELi-väliste riikidega rände küsimuses tehtava koostöö ning piirikontrolli meetmete, sealhulgas Frontexi ja Eurosur, mõju inimõigustele; rõhutab, et inimõigused peavad olema rände- ja varjupaigaküsimustes kesksel kohal; nõuab seetõttu, et Frontexi põhiõiguste ametnikke ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti koolituseksperthe rahastataks piisavalt, et nad saaksid viia läbi hindamisi ja teostada järelevalvet ning tutvustada parimaid tavasid;

187. kutsub komisjoni üles korraldama ELis ja ELi-välistes riikides oma rände ja piirikontrolli programmide pideva hindamise, et pakkuda välja täiustatud meetmeid inimõiguste rikkumiste ärahoidmiseks ja vahetada parimaid tavasid;

188. kutsub Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametit tungivalt üles arendama partnerlussuhteid kolmandate riikidega, et tugevdada varjupaigataotlejate rahvusvahelist kaitset;

189. toetab inimõiguste ja põhivabaduste austamise kriteeriumi lisamist peamiste kriteeriumide nimekirja, mida võetakse arvesse viisanõudest loobumise lepingute läbirääkimiste alustamisel kolmandate riikidega⁽¹⁾; kutsub komisjoni üles kasutama seda uut kriteeriumit, et strateegiliselt ja majanduslikult oluliste viisaläbirääkimiste käigus süvendada kolmandate riikidega peetavat inimõigustevalast dialoogi;

190. mõistab hukka ebaseadusliku rände sageneva kriminaalkorras karistamise ELis asjaomaste isikute inimõiguste arvel; nõuab tungivalt, et viivitamata kehtestataks vajalikud inimõiguste tagatis-, vastutus- ja jõustamismehhanismid;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 509/2014, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (ELT L 149, 20.5.2014, lk 67).

Neljapäev, 12. märts 2015

191. taotleb, et komisjon ja Euroopa välisteenistus osaleksid aktiivselt arutelus, mis puudutab kliimapõgeniku mõistet, sealhulgas selle võimalikku õiguslikku määratlust rahvusvahelises õiguses või mis tahes õiguslikult siduvas rahvusvahelises lepingus;

192. mõnab, et kodakondsusetus on oluline inimõiguste alane probleem; palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel võidelda ELi kogu välistegevuse kaudu kodakondsusetuse probleemiga, ning eelkõige reageerida kodakondsusseadustes esinevale diskrimineerimisele soo, usutunnistuse või rahvusvähemusse kuuluvuse põhjal, edendada laste õigust kodakondsusele ja toetada ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti kampaaniat, mille eesmärk on teha 2024. aastaks lõpp kodakondsusetusele;

Inimõigused ja areng

193. rõhutab, et inimõiguste, sealhulgas varaliste, kultuuriliste, sotsiaalsete ja keskkonnaõiguste järgimine, toidu kättesaadavus, hea valitsemistava, demokraatlike väärtuste, rahu, ja julgeoleku austamine ning õiglase ja tõhusa kohtusüsteemi kättesaadavus on vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamise ning aastatuhande arengueesmärkide saavutamise eeltingimuseks; on seisukohal, et inimõigused peavad olema 2015. aasta järgse tegevuskava kõiki eesmärke, sihte ja näitajaid siduvaks märksõnaks; rõhutab lisaks, et selle tegevuskava täitmine peab põhinema tugevatel läbipaistvus- ja vastutusmehhanismidel; märgib, et valitsemise ja inimõiguste valdkonnas võetud kohustused peavad olema mõõdetavad ja kontrollitavad;

194. tuletab meelde, et ÜRO on nentunud, et ilma inimõigustel põhineva lähenemisviisita arengule ei ole võimalik arengueesmärke täielikult saavutada; nõuab, et EL peab jääma valvsaks selle tagamisel, et inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonna olemasolu küsimus integreeritakse selgelt aastatuhande arengueesmärkide järeларuteludesse;

195. toonitab äärmise vaesuse ja inimõiguste puudumise omavahelist seotust ning rõhutab vajadust töötada välja põhimõtted inimõiguste normide ja kriteeriumide rakendamise kohta äärmise vaesuse vastu võitlemisel;

196. rõhutab, kui oluline on poliitikavaldkondade arengusidusus selleks, et saavutada inimõiguste järgimine; rõhutab sellega seoses veel kord, et poliitikavaldkondade arengusidususe realiseerimiseks liidu ja selle liikmesriikide poliitikavaldkondades, eelkõige kaubanduse ja põllumajanduse alal, on vaja tulemuslikult rakendada suuniseid, mõjuhindamisi ning järelevalve- ja aruandlusmehhanisme; on seisukohal, et EL peaks selles küsimuses jääma poliitiliselt juhtivaks jõuks; nõuab seetõttu, et EL teeks rahvusvaheliste algatuste käivitamiseks (ÜRO ja G20 raames jm) koostööd kindlate ja aktiivsete partnerriikidega, eesmärgiga muuta poliitikavaldkondade arengusidusus üldiliseks tegevuskavaks;

197. nõuab, et EL ja liikmesriigid koordineeriks kooskõlas Lissaboni lepinguga paremini oma arengukavu, seades arengupoliitika liidu välissuhetes esikohale, nii et riiklikud prioriteedid ja Euroopa inimõiguste edendamise tegevuskavad oleksid arengu kaudu paremini koordineeritud, võttes arvesse ELi arengupoliitika keerukust;

198. kutsub Euroopa välisteenistust üles komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja koordineerimisel ühendama välis- ja julgeolekupoliitikat paremini arengupoliitikaga, et tekitada koosmõju ja tagada sidus lähenemisviis, mille eesmärk on inimõiguste universaalne kohaldamine ELi arengupoliitika kaudu; nõuab lisaks, et EL tõhustaks mitmepoolsetel foorumitel oma välistegevuse koordineerimist tärkava turumajandusega riikidega (näiteks BRIC-riikidega), et nende erinevate arengukavade koordineerimise kaudu lahendada ülemaailmse juhtimise küsimusi ja edendada inimõigusi;

199. nõuab tungival, et EL peavoolustaks inimõigused ja demokraatia tõhusamalt arengukoostöösse ning tagaks, et ELi arenguprogrammid aitaksid kaasa partnerriikide rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustuste täitmisele;

Neljapäev, 12. märts 2015

200. rõhutab, kui oluline on ühendada arenguabi usaldusväärse demokratiseerimistööga;
201. kutsub mõju hindamise komiteed üles komisjoni presidendi järelevalve all tagama, et kui kõne all on ELi arengukoostöö projektid, võetaks arvesse mõju inimõiguste olukorrale, ja vastupidi;
202. peab oluliseks valitsusväliste organisatsioonide aktiivset kaasamist inimõigustega seotud normide kavandamisse, rakendamisse ja hindamisse, et kindlustada kodanikuühiskonna võimalikult laialdane osalemine poliitika kujundamises ja inimõigusteenuste toimivuse tagamisel;
203. tunneb heameelt uue Euroopa vabatahtliku humanitaarikorpuselise algatuse üle, mis 2014.– 2020. aastal võimaldab 18 000-l EList ja kolmandatest riikidest pärit inimesel osaleda üle kogu maailma humanitaarabioperatsioonides seal, kus abi on kõige rohkem vaja, ning näidata üles solidaarsust, aidates looduskatastroofides või inimtegevusest põhjustatud õnnetustes kannatada saanud kogukondi;
204. nõuab ELilt kooskõlastatud jõupingutusi maa hõivamise takistamiseks asjakohaste kaitsemeetmete edendamise abil, et takistada maa hõivamist riikides, kus seda esineb, ja nende ELi ja teiste Euroopa riikide ettevõtjate poolt, kes nendes riikides tegutsevad; märgib, et maale ja loodusvaradele juurdepääsu keelamine maa ja linna vaestele on üks nälg ja vaesuse peamisi põhjuseid maailmas, mis mõjutab kohalike kogukondade võimalust kasutada inimõigusi ja eelkõige õigust piisavale toidule; nõuab, et hinnataks ELi kaubanduspoliitika mõju maa hõivamisele; pooldab ELi osalemist vabatahtlike suuniste väljatöötamises maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta riikliku toiduga kindlustatuse kontekstis, mis võeti vastu ÜRO egiidi all, ning nõuab nende suuniste rakendamist ja siduvate suuniste kehtestamist maa hõivamise ärahoidmiseks; toonitab siiski, et inimõigused ja vaesuse vähendamise kaalutlused tuleb kiiresti peavoolustada otsustusprotsessi, mis on seotud suurte maa-alade omandamise või pikaajalise rendiga investorite poolt; on arvamusel, et ELi reageerimine kõnealusele küsimusele testib oluliselt liidu pühendumist õigustepõhisele lähenemisviisile suundumisel arengukoostöö poliitika valdkonnas, nagu on ette nähtud Lissaboni lepingus, mille kaudu ELi arengupoliitika aitaks veelgi kaasa arenguriikide jätkusuutlikule majanduslikule, sotsiaalsele ja keskkonnanalasele arengule, peaesmärgiga kaotada maailmas vaesus; nõuab, et ELi läheks kooskõlas õigusega toidule tegeleva ÜRO eriraportööri soovitudele täielikult üle agroökoloogiale, mis oleks üks viis, kuidas tagada õigus toidule;
205. märgib sügava murega, et loodusvarade kaevandamisega seotud inimõiguste rikkumised puudutavad eelkõige põlisrahvaste kogukondi; kutsub Euroopa välisteenistust üles toetama rangeid õigusraamistikke ja algatusi, mille eesmärk on saavutada kaevandussektoris ja teistes loodusvaradega seotud valdkondades läbipaistvus ja hea valitsemistava, millega järgitaks kohalike inimeste vabatahtlikku, eelnevat ja teadlikku nõusolekut ning ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni sätteid;
206. märgib sügava murega, et keskkonnaseisundi halvenemisega kaasnevad inimõiguste rikkumised puudutavad eelkõige kõige kaitsetumaid inimrühmi, kuna monokultuursete istanduste, raiete, gaasi- ja naftatootmise infrastruktuuri ja tugimeetmete, biokütuste, kaevandamise ja suures mahus hüdroenergia tootmise üha ulatuslikum levik põhjustavad raadamist ja halvendavad metsade seisundit; kutsub komisjoni üles täitma seitsmendat keskkonnanalast tegevusprogrammi ning rakendada terviklikku kava, et takistada raadamist ja metsade seisundi halvenemist ning selle tagajärgi keskkonnale, sotsiaalsfäärile ja inimõigustele;
207. tuletab meelde, et hariduse, arengu- ja terviseprogrammide rakendamine võimaldab võidelda vaesuse vastu ja aidata ka muul viisil kaasa rahvusvahelisele terrorismivastasele võitlusele; nõuab, et EL arendaks kõikjal maailmas edasi strateegiaid Euroopa välisteenistuse Saheli julgeoleku ja arengu strateegia eeskujul;

Neljapäev, 12. märts 2015

208. rõhutab, et vaatamata juba tehtud edusammudele seoses juurdepääsuga joogiveele ja kanalisatsioonile on siiski veel umbes 2,6 miljardit inimest, kellel puudub välikäimla, ja 1,1 miljardit inimest, kellel puudub igasugune juurdepääs joogiveele; väidab, et selle põhjuseks ei ole mitte ainult vahendite, vaid ka poliitilise tahte puudumine; kutsub seetõttu valitsusi üles tagama juurdepääsu puhtale joogiveele ja kanalisatsioonile, pöörates erilist tähelepanu naistele ja lastele;

209. nõuab ambitsioonikat pikaajalist strateegiat ja tegevuskava rahvatervise, innovatsiooni ja ravimite kättesaadavuse kohta, milles muu hulgas vaadeldaks uute teadus- ja arendustegevuse stimuleerimiskavade võimalusi, nagu seda on kirjeldatud Maailma Terviseorganisatsiooni teadus- ja arendustegevuse rahastamise ja koordineerimisega tegeleva nõustavate ekspertide töörühma 2012. aasta aruandes, et kaitsta igaihe õigust piisavale elatustasemele, mis tagab tervise ja heaolu, sõltumata rassist, usust, poliitilistest vaadetest ning majanduslikest ja sotsiaalsetest tingimustest; rõhutab, et naised ja tütarlapsed on jätkuvalt HIV pandeemia ees kõige kaitsetumad ja nad osalevad oma kogukonnas ka kõige rohkem haigete eest hoolitsemises;

Rahvusvahelised kultuuri- ja spordisündmused ning inimõigused

210. mõistab hukka autoritaarsete riikide üha sagedasemat tava võõrustada suuri spordi- ja kultuuriüritusi, et suurendada oma rahvusvahelist legitiimsust, piirates samas veelgi eriarvamuse avaldamist oma riigis; nõuab, et EL ja liikmesriigid teeksid koostööd riiklike spordialaliitudega, ettevõtjate ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega seoses nende osalemise viisiga sellistel üritustel, sealhulgas seoses esimeste Euroopa mängudega Bakuus 2015. aastal ja FIFA World Cupiga Venemaal 2018. aastal; nõuab, et töötataks välja ELi spordi- ja inimõigustealane poliitiline raamistik ning lisataks asjaomased kohustused tulevaste inimõiguste tegevuskavva;

211. kordab, et inimõiguste üleilmses raamistikus ja UNESCO konventsioonide kohaselt kuuluvad kultuuriline mitmekesisus ja kultuuripärand maailma kultuuripärandi hulka ning rahvusvahelisel üldsusel on kohustus teha koostööd nende kaitsel ja väärtustamisel; leiab, et kultuuri- ja kunstipärandi hävitamise tahtlikud vormid, nagu need, mis leiavad hetkel aset Iraagis ja Süürias, tuleb sõja- ja inimsusevastaste kuritegudena kohtusse anda;

Euroopa Parlamendi inimõigusi käsitleva tegevuse tugevdamine

212. väljendab veel kord kindlat tahet jätkuvalt parandada parlamendi oma menetlusi, protsesse ja struktuuri tagamaks, et parlamendi tegevuse ja poliitika keskmes oleks inimõigused ja demokraatia; tuletab meelde parlamendi pikaajalist pühendumist inimõigustele, mida väljendab Sahharovi mõttevabaduse auhinna asutamine; on samuti arvamisel, et tulemuslik parlamendisise koostöö ja inimõiguste peavoolustamine on vajalik selleks, et inimõiguste allkomisjon saaks täita oma kodukorras sätestatud missiooni, mille kohaselt ta peaks „tagama kõigi liidu välispoliitika valdkondade ja inimõiguste poliitika sidususe“;

213. nõuab Euroopa Parlamendi parlamentidevaheliste delegatsioonide inimõiguste ja demokraatia edendamist käsitlevate suuniste paremat rakendamist ning soovib, et delegatsioonide juhid koostöös inimõiguste allkomisjoniga vaataksid need suunised läbi; soovib sellega seoses, et delegatsioonide visiitide ajal kolmandatesse riikidesse tõstatataks inimõiguste küsimusi süstemaatilisemal ja läbipaistvamal viisil, eriti seoses parlamendi resolutsioonides osutatud üksikjuhtudega ning ohusolevate Sahharovi auhinna laureaate ja nominentidega, ning antaks inimõiguste allkomisjonile võetud meetmete kohta aru kirjalikult või, kui see peaks osutama poliitiliselt vajalikuks, siis konkreetsel ülevaatekoosolekul;

214. toonitab, et tuleb jätkata arutelu kõige sobivama mooduse kohta maksimeerida inimõiguste, demokraatia põhimõtete ja õigusriigi põhimõtete rikkumist käsitlevate parlamendi resolutsioonide usaldusväarsust, nähtavust ja tõhusust, ning rõhutab vajadust kõigi Euroopa institutsioonide asjakohase sünkroonsuse ja nendepoolse ning samuti Euroopa demokraatia rahastu poolse järelekontrolli järele; rõhutab eelkõige vajadust institutsioonilise järelekontrolli järele seoses parlamendi kiireloomulistes resolutsioonides tõstatatud küsimustega;

Neljapäev, 12. märts 2015

215. ergutab arutelu parlamendi käsutuses olevate inimõiguste toetuseks ja edendamiseks ette nähtud eri vahendite hõlmamise üle ühtse strateegiadokumendiga, mille parlament võtaks vastu täiskogu istungil; nõuab regulaarselt ajakohastatava veebinimekirja koostamist parlamendi kiireloomulistes resolutsioonides käsitletud inimõiguste kaitsjate kohta ja parlamendisisesest töörühma moodustamist, kes jälgiks nimekirjas olevate inimõiguste kaitsjate juhtumeid kogu maailmas, soovitades kolmandatesse riikidesse reisivatel delegatsioonidel nendega kohtuda;

o

o o

216. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO 69. Peaassamblee presidendile, ÜRO Inimõiguste Nõukogu presidendile, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning ELi delegatsioonide juhtidele.

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0077

ELi ja Araabia Riikide Liiga vahelised suhted ja terrorismivastane koostöö

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon ELi ja Araabia Riikide Liiga vaheliste suhete ja terrorismivastase võitluse alase koostöö kohta (2015/2573(RSP))

(2016/C 316/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 24. septembri 2014. aasta resolutsiooni 2178 (2014), milles käsitletakse terrorirünnakutest rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule tulenevaid ohte,
 - võttes arvesse 29.–30. jaanuaril 2015. aastal Riias toimunud justiits- ja siseministrite mitteametliku kohtumise tulemusena tehtud Riia ühisavaldust,
 - võttes arvesse Maltal asuva ELi ja Araabia Riikide Liiga kontaktbüroo tegevust, mille eesmärgiks on Euroopa Komisjoni ja Araabia Riikide Liiga vahelise dialoogi hõlbustamine,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Araabia Riikide Liiga välisministrite kolmandal kohtumisel 10. ja 11. juunil 2014. aastal vastu võetud deklaratsiooni,
 - võttes arvesse vastastikuse mõistmise memorandumi allkirjastamist 19. jaanuaril 2015. aastal Euroopa Liitu esindava komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini ning Araabia Riikide Liigat esindava Araabia Riikide Liiga peasekretäri Nabil El Araby vahel,
 - võttes arvesse ELi sisejulgeoleku strateegiat, mille nõukogu võttis vastu 25. veebruaril 2010. aastal,
 - võttes arvesse välisasjade nõukogu järeldusi terrorismivastase võitluse kohta, eelkõige 9. veebruari 2015. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse oma 11. veebruari 2015. aasta resolutsiooni terrorismivastaste meetmete kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 15. jaanuari 2015. aasta resolutsiooni olukorra kohta Egiptuses ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Araabia Riikide Liiga riikide kohta,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini 19. jaanuari 2015. aasta avaldust,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et terrorism ja vägivaldne ekstremism kujutavad endast ülemaailmsel tasandil suurt ohtu julgeolekule ja vabadustele, ning arvestades, et põhiõiguste austamine on eduka terrorismivastase võitluse poliitika oluline osa;
- B. arvestades, et terrorism on ülemaailmne oht, mille vastu tuleb võidelda riikide valitsuste ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide kooskõlastatud jõupingutustega; rõhutab, et üksnes ülemaailmne ühisrinne suudab selle ohuga tulemuslikult tegeleda, järgides täielikult rahvusvahelist õigust, põhiväärtusi ja rahvusvahelisi inimõigustelaseid standardeid;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0032.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0012.

Neljapäev, 12. märts 2015

- C. arvestades, et komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini ning Araabia Riikide Liiga peasekretär Nabil El Araby allkirjastasid 19. jaanuaril 2015. aastal vastastikuse mõistmise memorandumi Euroopa välisteestuse ja Araabia Riikide Liiga peasekretariaadi vahel;
- D. arvestades, et Euroopa välisteestuse ja Araabia Riikide Liiga peasekretariaadi vahelise 2015. aasta vastastikuse mõistmise memorandumi sisu ei ole avalik;
- E. arvestades, et ELi ja Araabia Riikide Liiga ühine huvi on leida pikaajalised lahendused piirkondliku rahu ja stabiilsuse tagamiseks; arvestades, et eelnimetatud vastastikuse mõistmise memorandumi eesmärgiks on toetada ja tugevdada suhteid ELi liikmesriikide ja Araabia Riikide Liiga liikmete vahel, et edendada oma tööstruktuure, vahetada kogemusi ja pidada dialoogi ning saavutada seeläbi ühised eesmärgid ja sihid ühist huvi pakkuvates valdkondades;
- F. arvestades asjaolu, et Euroopast pärit võitlejad suunduvad erinevatesse paikadesse, et võidelda koos džihadistidega, ning neist lähtuv julgeolekuoht pärast nende naasmist ELi jääb eelseisvatel aastatel tõenäoliselt püsima; arvestades, et koos sõjategevuse ja vägivalda puhkemisega Süürias, Iraagis ja Liibüas on teadaolevalt tuhandeid ELi kodanikke lahkunud oma kodust, et hakata välisvõitlejaks, mis tähendab täiendavat ohtu ELi kodanike julgeolekule; arvestades, et hiljutised terrorirünnakud Pariisis ja Kopenhaagenis pandi toime ELi kodanike poolt;
- G. arvestades, et terroristliku propaganda levikut lihtsustab interneti ja sotsiaalmeedia kasutamine; arvestades, et küberterrorism võimaldab terroristlikel rühmitustel luua ja hoida sidemeid, ilma et piirid oleks füüsiliseks takistuseks, mistõttu väheneb vajadus baaside või redupaikade järele riikides;
- H. arvestades, et Araabia Riikide Liiga liikmesriikides esineb tõsiseid ja süstemaatilisi inimõiguste rikkumisi;
- I. arvestades, et Araabia Liiga liikmesriikide valitsused nimetavad terroriorganisatsioonideks selliseid kodanikuühiskonna organisatsioone, kes ELi arvates kasutavad üldisi inimõigusi ja põhivabadusi; arvestades, et terrorismivastast võitlust ja riiklikku julgeolekut kasutatakse üha enam opositsiooniliidrite, kodanikuühiskonna ja ajakirjanike vastu suunatud rünnakute õiguspärasuse põhjenduseks;
- J. arvestades, et ELi välispoliitika peab aitama võidelda terrorismiohu vastu, mis on süvenemas selle teatavates naabruskonna osades; arvestades, et terrorismivastased ennetusstrateegiad peaksid põhinema mitmekülgset lähene-misviisi, mille eesmärk on otseselt tõkestada liidu territooriumil rünnakute ettevalmistamist, kuid samal ajal arvestada ka vajadust tegeleda terrorismi algpõhjustega;
- K. arvestades, et EL mõistab hukka surmanuhtluse kohaldamise ning julmade ja ebainimlike karistusviiside kasutamise kõikjal maailmas, kaasa arvatud terroriaktide toimepanekus süüdimõistetute suhtes;
1. väljendab sügavat nõrdimust suurte inimkannatuste ja paljude ohvrite pärast, mida on põhjustanud terrorirünnakud, ning avaldab kaastunnet kõikide süütute ohvrite perekondadele;
 2. toonitab asjaolu, et terrorism kujutab endast otsest ohtu kõikidele riikidele ja kõikidele inimestele, olenemata nende etnilisest taustast, usust või veendumustest;
 3. palub vastastikuse mõistmise memorandumi avaldamist, et selle sisu suhtes oleks võimalik kohaldada demokraatlikku ja õiguslikku järelevalvet;
 4. kutsub nõukogu üles töötama koostöös kõigi Araabia Liiga liikmesriikidega välja terrorismi ühtlustatud ja ühemõttelise määratluse;
 5. rõhutab, kui oluline on humanitaarabi alane koostöö kriisilukordi käsitleva teabe vahetuse vormis; toonitab, kui oluline on vajaduse korral hinnangute ja parimate tavade jagamine, samuti koostöö tegemine niisuguste praktiliste sammude kindlaksmääramisel, mille eesmärk on aidata ohtudega tegeleda, k.a tulemuslikumad meetmed terroristide ja välisvõitlejate värbamise ja reisimise ning radikaliseerumise tõkestamiseks, ning oma lähtekohta naasvate võitlejatega tegelemine;

Neljapäev, 12. märts 2015

6. kinnitab oma seisukohta, et terrorismivastases võitluses ei ole tähtis ainult tagajärgede käsitlemine, vaid ka radikaliseerumise algpõhjusega tegelemine, ning toonitab vajadust tervikliku sektoriülese lähenemisviisi järele, mis tagaks kõigi asjaomaste poliitikavaldkondade hõlmamise, ja mille alla kuuluks ka kaasatuse ja sallivuse õhkkonna edendamine näiteks hariduse ning sotsiaal- ja regionaalpoliitika kaudu;
7. märgib, et praegu ELis ja araabia riikides valitsev terrorismioht tuleneb muu hulgas peamiselt džihaadi ekstremismist; toetab arvamust, et deradikaliseerimisele suunatud terrorismivastase võitluse poliitika ei saa olla tulemuslik, kui seda ei töötata välja tihedas koostöös päritoluriikidega;
8. kutsub ELi ja Araabia Riikide Liiga liikmesriike üles järgima piinamise keeldu, nagu see on eelkõige sätestatud ÜRO piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastases konventsioonis, mille enamik neist on allkirjastanud ja ratifitseerinud; kordab, et piinamisega saadud ülestunnistusi ei võeta arvesse;
9. kinnitab vajadust terrorismiohule reageerides säilitada tasakaal vabaduse ja julgeoleku vahel ning kaaluda kõiki kavandatavaid meetmeid, lähtudes sellest, kas need meetmed on kooskõlas õigusriigi põhimõtete ja põhiõigusi puudutavate nõuetega;
10. hindab üldjoontes positiivselt ELi ja kolmandate riikide vahelist koostööd ja partnerlust, mille eesmärk on võidelda terrorismi vastu; tunneb heameelt Euroopa Liidu ja Araabia Riikide Liiga strateegilise dialoogi alustamise üle, kuna see hõlmab mõttevahetusi poliitika- ja julgeolekuküsimustes ning korrapäraseid ELi poliitika- ja julgeolekukomitee ning araabia riikide alaliste esindajate kohtumisi, ning peab kiiduväärseks edusamme, mida on tehtud varajase hoiatamise ja kriisile reageerimise valdkonnas, eelkõige varajase hoiatamise ja kriisile reageerimise projekti täielikku rakendamist;
11. tuletab siiski meelde, et terrorismivastaseid meetmeid ei tohi kunagi kuritarvitada õiguspärase erimeelsuste mahasurumiseks ega üldiste inimõiguste rikkumiseks; kutsub ELi üles lisama kolmandate riikidega tehtavasse koostöösse selgeid kaitsemeetmeid, millega tagatakse, et ei toetata ega seadustata otseselt ega kaudselt seaduslike organisatsioonide ja isikute represseerimist terrorismivastaste võitluse nimel;
12. toonitab, et ELi ja Araabia Liiga riikide välisministrid otsustasid ühtlasi jätkata koostööd ÜRO ülemaailmse terrorismivastase strateegia põhjalikul rakendamisel; toetab asjaolu, et nad pidasid tervitatavaks ÜRO terrorismivastase keskuse asutamist kahe püha mošee kaitsja (Saudi Araabia kuninga) algatusel ja palusid selle keskuse toetamist, ning et nad pidasid tervitatavaks esimese terrorismivastase võitluse teemalise konverentsi korraldamist Bagdadis 2014. aasta märtsis kui võimalust arutada ja leida asjakohaseid meetmeid ja mooduseid rahvusvahelise koostöö edendamiseks ja terrorismiga võitlemiseks piirkondlikul tasandil;
13. kinnitab veel kord, kui oluline on Euroopa Liidu ja Araabia Riikide Liiga vaheline inimõiguste valdkonnas tehtav koostöö, ning toonitab, kui tähtis on jätkata inimõiguste edendamist ja kaitsmist ning kõigile kõikide inimõiguste tagamist, k.a õigus majanduslikule ja sotsiaalsele arengule, sõnavabadus ning usu- ja veendumusvabadus, ning edendada samal ajal ka niisuguseid väärtusi nagu sallivus ja kooseksisterimine eri religioonide vahel ning lükata tagasi tõrjutus, ekstremism ning viha ja vägivalda õhutamise ja levitamise;
14. palub nõukogul kontrollida, kas seoses represseerimisega on rikutud ELi relvaekspordi toimimisjuhendit;
15. nõuab, et EL töötaks koostöös Araabia Riikide Liigaga välja erimehhanismi eesmärgiga ohjata relvade salakaubavedu, pöörates eelkõige tähelepanu terrorismi päritoluriikidele või riikidele, kus toimub terroristide väljaõpe; nõuab, et EL jälgiks tähelepanelikult relvaekspordi rakendamist, eelkõige niisuguse kahesuguse kasutusega tehnoloogia rakendamist, mida võivad terroristid enda kasuks ära kasutada; on veendunud, et oluline on võidelda terrorismi rahastamise vastu koostöös asjaosalistega, sealhulgas Araabia Riikide Liiga ja selle liikmetega;
16. usub, et EL peab uuesti hindama peamisi nõrkusi, mis iseloomustasid varasemat terrorismivastast koostööd päritolu-, transiit- ja sihtriikidega, mille kaudu välisvõitlejad ja neid toetavad vahendid liikusid, kaasa arvatud Araabia Riikide Liiga liikmesriigid;

Neljapäev, 12. märts 2015

17. rõhutab, et kõikehõlmavas ELi terrorismivastaste meetmete strateegias, mis tugineb diplomaatilisi, sotsiaal-majanduslikke, arengupoliitika, konfliktiennetuse, rahu kindlustamise ja kriisiohje vahendeid ühendavale lähenemisviisile, tuleb täiel määral ära kasutada ka liidu välis- ja arengupoliitikat, et leevendada vaesust, võidelda diskrimineerimise, tõrjumise ja korrupsiooniga ning edendada head valitsemistava, ennetada ja lahendada konflikte, mis kõik tõukavad takka teatavate ühiskonnagruppide ja -sektorite marginaliseerumist, muutes nad nii vastuvõtlikumaks ja haavatavamaks äärmusrühmituste propaganda suhtes;
 18. tuletab meelde, et rahvusvaheline üldsus on ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 60/288 ÜRO (ülemaailmse terrorismivastase võitluse strateegia kohta) vastuvõtmisega kohustunud võtma vastu meetmed, millega tagatakse kõikide inimeste puhul inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete austamine terrorismivastase võitluse põhialusena;
 19. tuletab liikmesriikidele ja ELi asutustele, sh Europolile ja Eurojustile meelde põhiõiguste hartast ja rahvusvahelistest inimõigusi käsitlevatest õigusaktidest tulenevaid kohustusi ning ELi välispoliitika eesmärke;
 20. rõhutab oma seisukohta, et usuvähemuste õigused on lahutamatu seotud teiste põhiliste inimõiguste ja vabaduste austamisega (nt õigus vabadusele, turvalisusele, naiste ja meeste võrdsetele võimalustele ja sõnavabadusele) ning palub Araabia Riikide Liigal, Euroopa välisteenistusel ja mõlema liidu liikmesriikidel kaitsta araabia maailma usuvähemusi ning täielikult rakendada ELi suuniseid usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitse kohta;
 21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ning Araabia Riikide Liiga peasekretärile.
-

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0078

Huntahvena varude säästev kasutamine

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon huntahvena varude säästva kasutamise kohta (2015/2596 (RSP))

(2016/C 316/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kalanduskomisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et teaduslikud andmed huntahvena varude olukorra kohta on ebapiisavad, eelkõige mis puudutab olemasolevaid andmeid huntahvena varude täpsete piiride, rändeteede ja paljunemiskiirkondade kohta;
- B. arvestades, et Rahvusvaheline Mereuurimise Nõukogu (ICES) on määranud kindlaks neli huntahvena varude piirkonda: Keldi meri/La Manche'i väin/Põhjameri, Biskaia laht, Pürenee poolsaare läänerannikuveed ning Šotimaa ja Iirimaa lääneranniku veed;
- C. arvestades, et huntahvena varude olukord on komisjoni varasematest hädaabimeetmetest hoolimata mitme uuringu põhjal murettekitav;
- D. arvestades, et huntahvena suremus on endiselt väga suur ning kuna huntahven on hilise suguküpsuse ja aeglase kasvuga liik, võtab tema populatsiooni taastumine kaua aega;
- E. arvestades, et huntahven on vääriskala, mis on kalatööstuse poolt selle kalaliigi märkimisväärse majandusliku väärtuse tõttu väga nõutud;
- F. arvestades, et huntahvena püügiga tegeleb märkimisväärne arv laevu ja selle püük on laevade suuruse, püügihooaja ja püügivahendite seisukohast ebahühtlane;
- G. arvestades, et harrastuspüügi osa huntahvena püügis on märkimisväärne ja moodustab vähemalt veerandi selle liigi väljapüügist;
- H. arvestades, et 11. detsembri 2013. aasta määruses (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta ⁽¹⁾ sätestatakse, et kalavarud taastatakse ja säilitatakse tasemel, mis on kõrgemal maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikust tasemest;
- I. arvestades, et huntahven ei ole liik, mille suhtes kohaldataks lubatud kogupüüki (TAC);
- J. arvestades, et komisjon on võtnud hädaabimeetmeid, keelates huntahvena püügi pelaagilise traaliga Keldi meres, La Manche'i väinas, Iiri meres ja Põhjameri lõunaosas kuni 30. aprillini 2015;
- K. arvestades, et seni võetud riiklikud majandamismeetmed ei ole selle liigi säilitamiseks piisavad ega lahenda varude ühise kasutamise ja neile juurdepääsu probleemi;
- L. arvestades, et eriti tuleb piirata huntahvena püüki kudemisperioodil, sest püük aeglustab nähtavalt varude uuenemist ja takistab nende taastumist;
- M. arvestades, et Iirimaa on andnud huntahvena püügi loa vaid harrastuskalastajatele;
- N. arvestades, et kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF) soovib vähendada huntahvena kalastussuremust umbes 60 %;
- O. arvestades, et huntahvena piirkondade vahelise nõuandekomisjoni töörühma töö tulemusena soovitatakse võtta Euroopa tasandi majandamismeetmeid;

⁽¹⁾ ELT L 354, 28.12.2013, lk 22.

Neljapäev, 12. märts 2015

- P. arvestades, et huntahvena säästev kasutamine tähendab poliitilisi valikuid, mis tuleks teha kõiki asjakohaseid sidusrühmi kaasates;
1. palub komisjonil ja liikmesriikidel hinnata huntahvena varude olukorda ja nende piiritlemist, liigi rändeteid ja täpseid paljunemiskohti; palub komisjonil ja liikmesriikidel kasutada Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi, millest on võimalik teaduslike andmete kogumiseks olulisel määral toetust saada;
 2. rõhutab, kui tähtis on hinnata täpselt, kuidas toimub huntahvena püügitegevus valdkonniti ja kui suur osa väljapüügis on harrastuspüügil;
 3. on seisukohal, et huntahvena kaitsmiseks on vaja Euroopa tasandi meetmeid selle liigi püügi korraldamiseks; on ka arvamusel, et nendes meetmetes tuleks piisavalt arvestada teaduslikult põhjendatud teadmisi ning eelistada lähedast haldamist ja piirkondadeks jaotamise põhimõtet;
 4. palub komisjonil esitada huntahvena mitmeaastane majandamiskava, et taastada selle liigi varud tasemel, mis on kõrgemal maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikust tasemest; rõhutab, et selle kava väljatöötamise on vaja kaasata kutselised kalurid ja harrastuskalastajad ning nõuandekomisjonid;
 5. tuletab meelde, et mitmeaastased majandamiskavad tuleb koostada kaasotsustamismenetluse kohaselt;
 6. on seisukohal, et huntahvena mitmeaastase majandamiskava koostamiseks on oluline hinnata tööndusliku kalapüügi eri majandamismeetmeid, eelkõige lubatud kogupüügi määramist ja vajadust võtta paljunemise kaitseks vastu teaduslikult põhjendatud otsus lossitava kala alammõõdu ning keelupiirkondade ja -aegade kohta ning muid tehnilisi meetmeid;
 7. tunnistab probleeme, mida lubatud kogupüügi kehtestamine toob, eelkõige mis puudutab varasemate püükide arvutamist, kvootide jaotamist riigi tasandil eri tegevusalade vahel ja raskusi harrastuskalapüügi reguleerimisel, kuid rõhutab, et kuna huntahvena varude küsimusega on vaja tingimata tegeleda, tuleb sellist meetet kaaluda;
 8. on veendunud, et harrastuskalastajate jaoks tuleks ELi meetmed kehtestada kvantitatiivsete piirangutena, mille vorm tuleb veel kindlaks määrata;
 9. on seisukohal, et tööndusliku kalapüügi ja harrastuskalapüügi jaoks kehtestatavad meetmed peavad üksteisega kokku sobima, et kooskõlas ühise kalanduspoliitika eesmärkidega säilitada varud tasemel, mis on kõrgemal maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikust tasemest;
 10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0079

ÜRO Inimõiguste Nõukogu 28. istungjärk

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2015. aasta istungjärguks (2015/2572(RSP))

(2016/C 316/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja ÜRO inimõiguste konventsioone ning nende fakultatiivprotokolle, sealhulgas lapse õiguste konventsiooni ja konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 60/251, millega asutati ÜRO Inimõiguste Nõukogu (UNHRC),
 - võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Euroopa sotsiaalharta ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta,
 - võttes arvesse 25. juunil 2012. aastal vastu võetud ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ja tegevuskava,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ÜRO Inimõiguste Nõukogu kohta,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste rikkumise kohta, sealhulgas kiireloomulisi resolutsioone sellel teemal,
 - võttes arvesse aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas,
 - võttes arvesse ELi välisasjade nõukogu 9. veebruari 2015. aasta järeltõlki ELi prioriteetide kohta ÜRO inimõigusi käsitlevatel foorumitel,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2, artikli 3 lõiget 5 ning artikleid 18, 21, 27 ja 47,
 - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 28. istungjärku, mis toimub 2.–27. märtsil 2015,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et inimõiguste üldkehtivuse austamine, edendamine ja kaitse on osa Euroopa Liidu eetikanormidest ja õigustikust ning Euroopa ühtsuse ja terviklikkuse üks nurgakivi;
- B. arvestades, et inimõigused on kõigi inimeste võõrandamatud õigused, mis neil on nende rahvusest, rassist, soost, etnilisest päritolust, usust või muust staatusest sõltumatult, samuti arvestades, et nende õiguste austamine on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelises paktis ning hilisemates rahvusvahelistes inimõiguste konventsioonides, deklaratsioonides ja resolutsioonides;
- C. arvestades, et kõik inimõigused – nii tsiviil-, poliitilised, majanduslikud, sotsiaalsed kui ka kultuurilised inimõigused – on jagamatud, omavahel seotud ja sõltumatud ning ühest õigusest ilmajätmise avaldab otsest ja kahjulikku mõju teistele õigustele;
- D. arvestades, et inimõiguste mitteaustamine ja legitiimse demokraatliku osalemise puudumine põhjustab ebastabiilsust, läbikukkunud riike, humanitaarkriise ja relvastatud konflikte;
- E. arvestades, et liidu tegevus suhetes kolmandate riikidega põhineb Lissaboni lepingu artiklil 21, milles kinnitatakse inimõiguste ja põhivabaduste universaalsust ja jagamatust ning sätestatakse inimväärikuse, võrdsuse ja solidaarsuse ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine;

Neljapäev, 12. märts 2015

- F. arvestades, et kõikidel riikidel on kohustus austada oma elanike põhiõigusi ja võtta konkreetseid meetmeid nende õiguste tagamiseks kaasaaitamiseks riiklikul tasandil ning teha rahvusvahelisel tasandil koostööd inimõiguste kasutamise ees seisvate takistuste kaotamiseks kõigis valdkondades;
- G. arvestades, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu korrapärased istungjärgud, erireportööride nimetamine, inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise mehhanismid ja erimenetlused konkreetsete riikide olukorraga või valdkondlike küsimustega tegelemiseks aitavad kaasa inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte edendamisele ja järgimisele;
- H. arvestades, et kahetsusväärset on osa ÜRO Inimõiguste Nõukogu praeguseid liikmeid kõige tõsisemate inimõiguste rikkujate seas, nad ei ole teinud ÜRO erimenetluste raames vajalikku koostööd ega ole täitnud oma aruandluskohustust ÜRO inimõiguste lepingu alusel loodud organite ees;

ÜRO Inimõiguste Nõukogu

1. kiidab heaks eelseisval ÜRO Inimõiguste Nõukogu 28. korralisel istungjärgul esitatavad ELi prioriteedid, mis sisalduvad nõukogu 9. veebruari 2015. aasta järeldustes;
2. tervitab suursaadik Joachim Rückeri nimetamist ÜRO Inimõiguste Nõukogu esimeheks 2015. aastaks;
3. tunnustab Zeid Ra'ad Al-Husseini tema nimetamise puhul ÜRO inimõiguste ülemvolinikuks ning kinnitab oma tugevat toetust tema jõupingutustele ja mandaadile;
4. tunneb heameelt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Federica Mogherini kohalviibimise üle ÜRO Inimõiguste Nõukogu kõrgetasemelisel istungjärgul, sest see saadab õige sõnumi ELi tugeva osaluse kohta mitmepoolses inimõiguste süsteemis;
5. tunneb heameelt ÜRO inimõiguste ülemvoliniku poolt ÜRO Peaassambleele esitatud aastaaruande üle, mis hõlmab ajavahemikku 2013. aasta detsembrist kuni 2014. aasta novembrini, ning väljendab oma täielikku toetust ülemvoliniku büroo sõltumatusele ja terviklikkusele; rõhutab, et tema sõltumatuse kaitsmine on tähtis, et ÜRO inimõiguste ülemvolinik saaks täita oma ülesandeid tulemuslikult ja sõltumatult; kinnitab veel kord, et ÜRO inimõiguste ülemvolinikule tuleb tagada piisavad finantsvahendid;
6. tuletab meelde Euroopa Parlamendi ning selle inimõiguste allkomisjoni kohustust toetada tugevat mitmepoolset inimõiguste süsteemi ÜRO egiidi all, mille hulka kuuluvad Peaassamblee kolmas komitee, Inimõiguste Nõukogu, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo ja seonduvate ÜRO spetsialiseeritud ametite, näiteks Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO), samuti ÜRO erimenetluste töö;
7. soovib Euroopa välisteenistusel suurendada ELi tegevuse sidusust, eelkõige ELi delegatsioonide kaudu New Yorgis ja Genfis, tuginedes õigeaegsetele ja sisukatele konsultatsioonidele, et edastada ELi nimel üksmeelne sõnum; kinnitab veel kord, et sidususe tagamiseks tuleks ÜRO Peaassamblee, selle kolmanda komitee ja Inimõiguste Nõukogu raames New Yorgis ja Genfis tehtav töö integreerida ELi selle valdkonna sise- ja välistegevusse;
8. on seisukohal, et inimõiguste kaitsjate ja opositsionitegelaste jätkuv ahistamine ja kinnipidamine mitme ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikme poolt õhustab nõukogu usaldusväärset; kinnitab oma seisukohta, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmed tuleks valida nende riikide seast, kes austavad inimõigusi ning õigusriigi ja demokraatia põhimõtet ja on nõustunud pikendama alalist kutset seoses kõikide erimenetlustega, ning nõuab, et liikmesriigid võtaksid vastu inimõiguste alased kriteeriumid, mida tuleks kohaldada kõikide ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmeks valitavate riikide suhtes, ja edendaksid nende kriteeriumite täitmist; nõuab tungival, et liikmesriigid edendaksid läbipaistvat, avatud ja konkurentsivõimelist ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmete valimiste protsessi;

Neljapäev, 12. märts 2015

9. kinnitab veel kord toetust inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise mehhanismile, hindab kõrgelt nimetatud mehhanismi väärtuslikku tööd ning kutsub liikmeid üles oma üldise korrapärase läbivaatamise mehhanisme aktiivselt ette valmistama, kaasates sellesse kodanikuühiskonna esindajad, osalema üldise korrapärase läbivaatamise mehhanismi istungite ajal interaktiivses dialoogis ja aruteludes läbivaatamise tulemuste heakskiitmise kohta ning rakendama mehhanismi soovitusi ja võtma konkreetseid meetmeid, et oma inimõiguste alaseid kohustusi paremini täita;

10. on järjekindlalt vastu nn blokina hääletamisele ÜRO Inimõiguste Nõukogus; nõuab tungivalt, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmesriigid tegutseksid hääletustel läbipaistvalt;

11. kutsub ELi ja liikmesriike üles kõikides asjaomaste riikidega peetavates ELi poliitilistes dialoogides jätkuvalt järgima inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamisega seoses esitatud soovitusi, et leida võimalusi riikide toetamiseks nende soovitude rakendamisel;

12. kinnitab taas oma toetust erimenetlustele ja volitatud esindajate sõltumatusele, mis võimaldab neil täita oma ülesandeid täiesti erapoolelt, kutsub kõiki riike nende menetlustega koostööd tegema ning ergutab liikmesriike tegema avalikuks juhtumid, kus riigid ei tee koostööd erimenetluse volitatud esindajatega;

13. peab oluliseks saata parlamendi delegatsioone ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungjärkudele ja muudele asjakohastele ÜRO Peaassamblee istungjärkudele;

14. peab kahetsusväärseks, et võimalused kodanikuühiskonna ja ÜRO Inimõiguste Nõukogu vaheliseks suhtluseks üha vähenevad ning valitsusvälistele organisatsioonidele pakutakse vähem võimalusi neil istungjärkudel esineda; nõuab tungivalt, et EL ja ÜRO Inimõiguste Nõukogu tagaksid, et kodanikuühiskonnal oleks võimalik anda Inimõiguste Nõukogu 28. istungjärgul, aga ka inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise protsessi ja muudesse ÜRO inimõiguste mehhanismidesse võimalikult suur panus, ilma et nad peaksid pärast kodumaale tagasi pöördumist kättemaksu kartma;

Kodaniku- ja poliitilised õigused

15. kinnitab veel kord, et sõnavabadus, mis on iga vaba ja demokraatliku ühiskonna alus, on iga inimese põhiõigus; mõistab teravalt hukka sõna- ja usuvabadust rünnanud terroristide poolt toime pandud 12 inimese, nende seas karikaturistide, tapmise ajalehes Charlie Hebdo ja nelja juudi toidupoes viibinud inimese tapmise Prantsusmaal 2015. aasta jaanuaris, samuti filmirežissööri ja sünagoogi valvuri tapmise Kopenhaagenis;

16. mõistab hukka usu kasutamise äärmuslaste ja džihaadi rühmituste poolt oma tegude õigustusena kõikides riikides, sealhulgas eelkõige Süürias, Iraagis, Liibüas, Myanmaris, Nigeerias ja Kesk-Aafrikas, kus need rühmitused korraldavad muu hulgas relva- ja pommirünnakuid, enesetapurünnakuid, inimrööve ja inimesi hirmu all hoidvaid muid vägivallatagusi; on seisukohal, et terrorismiga võitlemiseks tuleb tegeleda selle algpõhjustega, sh sotsiaalse ja poliitilise tõrjutuse ning ebavõrdsusega; nõuab, et usuvähemustesse kuuluvate inimeste õiguste kaitsmiseks tehtaks suuremaid jõupingutusi; nõuab tungivalt, et kõigis terrorismivastastes tegevustes kaitstaks inimõigusi ja õigusriigi põhimõtet;

17. väljendab muret kogunemis- ja ühinemisvabadusele seatavate piirangute pärast, mille hulgas on kodanikuühiskonna organisatsioonide keelustamine, laimu eest kriminaalkorras karistamine ja muude piiravate seaduste agressiivne kasutamine, üleäärased registreerimis- ja aruandlusnõuded ning liialt piiravad välisrahastamise eeskirjad, ja kinnitab veel kord, et ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabadus on inimõiguste põhielemendid;

18. kutsub kõiki valitsusi üles edendama ja toetama kodanikuühiskonna organisatsioone ja inimõiguste kaitsjaid ning võimaldama neil tegutseda ilma, et neid hirmutataks, neile survet avaldataks või neid heidutataks, tegema ÜRO Inimõiguste Nõukoguga inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise mehhanismi raames koostööd ja tagama, et riigid, kes kasutavad inimõiguslaste suhtes survevahendeid, võetaks vastutusele, eriti kui surve avaldamine põhjustab surma, nagu juhtus Hiinas 2014. aasta märtsis inimõiguslase Cao Shunli puhul, kes soovis minna lennukile, et osaleda 2013. aasta septembris Genfis ÜRO Inimõiguste Nõukogu kohtumisel;

Neljapäev, 12. märts 2015

19. kordab, et mõistab hukka surmanuhtluse kasutamise, ning toetab kindlalt surmanuhtlusele moratooriumi kehtestamist, mis on samm surmanuhtluse kaotamise poole;

20. kordab, et piinamise ja muude väärkohtlemise vormide vastane võitlus on väga oluline ning tähtis on ka see, et EL on otsustanud sellele võitlusele, sh seoses lastega, ja piinamisküsimustega tegeleva ÜRO eriraportööri töö toetamisele suurt tähelepanu pöörata; nõuab tungival, et Euroopa välisteenistus, komisjon ja ELi liikmesriigid seisaksid ühiselt selle eest, et piinamine kaotada ja selle ohvreid toetada, milleks tuleks eelkõige jätkata või vajaduse korral alustada toetuse andmist ÜRO vabatahtlikule piinamisohvrite toetamise fondile ja piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokolliga loodud erifondile;

21. väljendab muret rändajate, sh varjupaigataotlejate ja põgenike jätkuva ja laialt levinud diskrimineerimise ning nende õiguste rikkumist pärast; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles toetama rändajate õigustega tegeleva ÜRO eriraportööri tööd ja viima tema soovitusel ellu; kutsub valitsusi üles austama rändajate inimõigusi ja võõrandamatut õigust inimväärlikusele, lõpetama meelevaldsed vahistamised ja kinnipidamised, ning ebaseaduslike rändajate liiga pikkade kinnipidamisperioodide vältimiseks vaatama need perioodid läbi ning kasutama nende asemel alternatiive; kutsub valitsusi üles mittetagasisaatmise põhimõttest igal juhul kinni pidama ja täitma kõigiti rändajate väljasaatmisega seotud rahvusvahelisi juriidilisi kohustusi; palub riikidel, kes ei ole seda veel teinud, kehtestada süsteemid ja korra, mille abil tagada, et kõigis riigi rändevaldkonna programmides ja institutsioonides täidetakse täielikult rahvusvahelistest inimõigustealastest õigusaktidest tulenevaid kohustusi;

22. toetab ÜRO Inimõiguste Nõukogu eriraportööri viimast raportit ja järeldusi rassismi, rassilise diskrimineerimise, võõraviha ja nendega seotud sallimatuse tänapäevaste vormide kohta; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid rakendaksid eriraportööri soovitusi oma sisepoliitikas, et võidelda rassi- ja võõraviha ning etnilise vaenu ja nende õhutamise leviku vastu internetis ja sotsiaalmeediavõrgustikes, võttes asjakohaseid seadusandlikke meetmeid ning järgides igati muid põhiõigusi, nagu sõna- ja arvamusevabadus;

23. märgib, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kiire areng on muutnud sõnavabaduse väljendamise keskkonda kogu maailmas, luues ühtaegu nii palju eeliseid kui ka tekitades tõsiseid probleeme; tunneb sellega seoses heameelt, et nõukogu võttis 2014. aasta mais vastu ELi suunised sõnavabaduse kohta internetis ja mujal, ja mõistab hukka kõik digitaalsele kommunikatsioonile seatavad piirangud, sh need, mis puudutavad kodanikuühiskonna liikmeid; kordab, et eritählepanu tuleb pöörata ajakirjanike ja blogijadajate õigustele;

24. innustab ÜRO Inimõiguste Nõukogu jätkama eraelu puutumatuse õiguse alast arutelu ja nimetama selleks eelkõige digitaalset kommunikatsiooni silmas pidades ametisse eraelu puutumatuse õigusega tegeleva ÜRO eriraportööri;

Sotsiaalsed ja majanduslikud õigused

25. märgib, et ÜRO aastatuhande järgses arengukavas on eesmärk kaotada vaesus 2030. aastaks majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaprobleemide tervikliku lahendamise kaudu; tunneb ÜRO erakorralise tippkohtumise eel heameelt ÜRO peasekretäri koondaruande üle, milles käsitletakse 2015. aasta järgse säästva arengu eesmärkide kava; toetab ÜRO peasekretäri nõudmist, mille kohaselt tuleb vaesuse kaotamiseks keskenduda inimeste vajadustele ja õigustele;

26. on seisukohal, et üldiseks vaesusega võitlemiseks ning sotsiaalsete ja majanduslike õiguste edendamiseks tuleb leida lahendus suurenevale ja äärmuslikule ebavõrdsusele, parandades eelkõige toidu, vee, hariduse, tervishoiuteenuste ja korraliku eluaseme kättesaadavust; rõhutab sellega seoses järjest suurenevat maa hõivamise probleemi, millele tuleb leida lahendus;

Neljapäev, 12. märts 2015

27. on seisukohal, et kodanike õiguste rikkumist tingib ka korrupsioon, maksudest kõrvalehoidumine, avalike hüvede halb majandamine ja aruandekohustuse puudumine, sest selle tõttu jääb raha investeerimata sellistesse äärmiselt vajalikesse avalikesse teenustesse nagu haridus, esmatasandi tervishoiuteenused ja muu sotsiaalne infrastruktuur, mis soodustab vaesuse püsivust elanikkonna seas; tuleb meelde, et majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti kohaselt on valitsused kohustatud austama oma kodanike õigusi ning eraldama selleks piisavad vahendid; rõhutab sellega seoses, et eritähelpanu tuleb pöörata majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste alal tegutsevate inimõiguslaste kaitsmisele;
28. kinnitab oma toetust finantskuritegude, korrupsiooni ja inimõiguste ÜRO eriraportööri ametikoha loomisele;

Äritegevus ja inimõigused

29. toetab igati ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete tõhusat ja ulatuslikku levitamist ja rakendamist nii ELis kui ka mujal, ja rõhutab, et ÜRO juhtpõhimõtete tõhusas rakendamises esinevate puuduste kõrvaldamiseks tuleb võtta kõik vajalikud meetmed; väljendab heameelt algatuse üle, mis on seotud eeskirjadega konfliktipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlike tarneahelate hoolsuskohustuse süsteemi loomise kohta; kutsub kõiki sidusrühmi üles osalema aktiivselt ÜRO inimõiguste ning rahvusvaheliste korporatsioonide ja muude ettevõtjate tööühma 11. istungjärgul ning toetama pingutusi nende poliitika kooskõlastamiseks rahvusvahelistele ettevõtetele mõeldud OECD suunistega ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete; kordab nõudmist, et komisjon annaks 2015. aasta lõpuks aru selle kohta, kuidas ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid ELi liikmesriikides rakendatakse;
30. innustab ELi delegatsioone terves maailmas kaasama ELi äriühinguid, et edendada inimõiguste austamist, ja tagama, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kohalike projektikonkursside kesksete teemade seas oleks esindatud ka äritegevus ja inimõigused;
31. on veendunud, et äritegevus ja inimõigused võivad üksteist vastastikku tugevdada, luues nendes piirkondades, milles jätkusuutlikke ja vastutustundlikke investeeringuid on kõige rohkem vaja, uut äripotentsiaali ja aidates kaasa üldisele inimõiguste järgimisele arenguriikides;
32. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid võtaksid osa arutelust, mis on käivitunud seoses äritegevust ja inimõigusi käsitleva õiguslikult siduva rahvusvahelise õigusaktiga ÜRO süsteemi raames;

Naiste õigused

33. juhib tähelepanu sellele, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine, mis hõlmab poliitika kujundamises osalejate poolt teostatavat poliitika ümberkorraldamist, täiustamist, väljatöötamist ja hindamist, et inkorporeerida võrdsete võimaluste lähenemine kõigi poliitikavaldkondade eri tasanditesse ja etappidesse, on tähtis soolise võrdõiguslikkuse saavutamise vahend;
34. nõuab, et EL võtaks aktiivselt osa naiste staatuse komisjoni 59. istungjärgust ja jätkaks võitlust igasuguste püüete vastu seada ohtu ÜRO Pekingi tegevusprogramm, mis vaadatakse neljanda ülemaailmse naistekonverentsi 20. aastapäevaks läbi muu hulgas ka hariduse ja tervishoiuteenuste kui peamiste inimõiguste kättesaadavuse ning seksuaal- ja reproduktiivtervise õiguste seisukohast;
35. märgib etteheitvalt, et vaatamata soolises võrdõiguslikkuses ja naiste mõjuvõimu suurendamises seni saavutatud edasiminekule, kehtivad paljudes riikides, eelkõige perekonna- ja omandiõiguse valdkonnas, endiselt diskrimineerivad seadused; märgib, et naised on vastutavatel ametikohtadel endiselt väga vähe ja naistevastane vägivald on endiselt levinud ning õiguskaitse kättesaadavus piiratud, vaatamata sellele, kui palju naisi iga päev koduvägivaldaga tõttu surma saab; tunneb suurt muret selle pärast, et teatavates riikides on olukord eelkõige seksuaal- ja reproduktiivtervise õiguste valdkonnas halvenenud;

Neljapäev, 12. märts 2015

36. mõistab karmilt hukka naistevastase seksuaalvägivalla, sealhulgas sellised kuriteod nagu massiline vägistamine, seksuaalne orjastamine, sundprostituatsioon, soopõhine tagakiusamine, sealhulgas naiste suguelundite moonutamine, inimkaubandus, varajased ja sundabielud, aumõrvad ja kõik muud sama raskusastmega seksuaalvägivalla vormid, sh seksuaalvägivalla kasutamise sõjataktilis; nõuab veel kord, et EL ja kõiki selle liikmesriigid allkirjastaksid ja ratifitseeriks Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsiooni);

37. tuletab meelde, et kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu suundanäitavate resolutsioonidega 1325 ja 1820 naiste, rahu ja julgeoleku kohta on EL võtnud endale kohustuse integreerida inimõigused ja soospektid ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidesse; kordab sellega seoses nõudmist, et EL ja selle liikmesriigid toetaksid püsiva lepituse poole püüdlemisel naiste süstemaatilist osalust, mis on rahuprotsessi seisukohast väga oluline, ning tunnustaksid, et soospekte tuleb konfliktide ennetamises, rahuvalveoperatsioonides, humanitaarabis, konfliktijärgses ülesehituses ja demokraatiale üleminekus arvesse võtta;

38. rõhutab, et naiste suguelundite moonutamine on üks piinamise vorm; rõhutab, et ELil on vaja teha jätkuvalt koostööd kolmandate riikidega, et kaotada naiste suguelundite moonutamise tavad; tuletab nende liikmesriikidele, kus naiste suguelundite moonutamine on õigusaktides sätestatud kriminaalkuriteona, meelde, et nad peavad neid õigusakte kasutama, kui avastavad, et nende kodanikud on sellise teo toime pannud;

39. väljendab heameelt selle üle, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus loeb piinamisvormideks ka soopõhised kuriteod, sh vägistamine, seksuaalse väärkohtlemise ja alandamise, ning kiidab heaks soovitusi käsitleda neid kuritegusid sõjakuritegudena;

Laste õigused

40. tunneb muret, et kuigi pärast lapse õiguste konventsiooni vastuvõtmist 1989. aastal on tehtud edusamme, ei käi koolis vähemalt 58 miljonit last, nende seas eriti palju tütarlapsi ning vaestest peredest, puudega või konfliktipiirkondades elavaid lapsi, samuti kannatab suur hulk lapsi endiselt haiguste tõttu, mida oleks võimalik hõlpsasti vältida, ning lapsi kasutatakse ka tööjõuna;

41. palub kõikidel riikidel võtta endale kohustus kaotada laste tööjõu kõige rängemad vormid, mis on määratletud ILO konventsiooni nr 182 artiklis 3, nende seas laste orjus, lastega kaubitsemine, lapsprostituatsioon ja ohtlik töö, mis mõjutab laste füüsilist ja vaimset tervist;

42. tuletab meelde, et riigi üks esmaseid kohustusi on anda kõikidele lastele haridus, suurendades selleks võimalusi, luues asjakohaseid haridusasutusi ja tegeledes üldise alghariduse omandamist takistavate struktuursete põhjustega, sh koolist väljalangemise määraga, mis on endiselt üks peamisi takistusi üldise alghariduse omandamisel;

43. nõuab, et relvakonfliktidest mõjutatud laste ja endiste lapssõdurite demobiliseerimis- ja taasintegreerumisprogrammidelle tagataks piisav ELi rahastamine; kinnitab oma jõulist toetust kampaaniale „Lapsed, mitte sõdurid“, nagu väljendati seda teemat käsitletud kuulamisel inimõiguste allkomisjonis 3. detsembril 2014; tervitab relvakonfliktidest mõjutatud laste küsimustega tegeleva ÜRO eriesindaja ja lastevastase vägivallaga võitlemisega tegeleva ÜRO eriesindaja esitatud aastaaruandeid, samuti lastega kauplemise, lapsprostituatsiooni ja lapsporno küsimustega tegeleva eriraportööri aruannet;

Lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste õigused

44. väljendab muret seoses asjaoluga, et diskrimineerivate seaduste ja tavade hulk ning inimeste vastu nende seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi tõttu toime pandud vägivallategude arv on viimasel ajal suurenenud; palub tähelepanelikult jälgida lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste olukorda, sealhulgas Nigeerias ja Gambias, kus on hiljuti vastu võetud nimetatud isikute vastu suunatud seadusi, mis seavad ohtu seksuaalvähemuste hulka kuuluvate inimeste elu; tunneb suurt muret sõna- ja kogunemisvabadust piiravate nn propagandavastaste seaduste pärast, seda ka Euroopa kontinendi riikides; tunnustab ÜRO Inimõiguste Nõukogu 26. septembril 2014 vastu võetud resolutsiooni seksuaalsel sättumusel ja soolisel identiteedil põhineva vägivalla ja diskrimineerimisega võitlemise kohta; kinnitab oma toetust ÜRO inimõiguste ülemvoliniku järjekindlale tegevusele lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste kõikide inimõiguste kaitsmisel ja edendamisel, eelkõige avalduste, aruannete ning kampaania „Vaba ja võrdne“ kaudu; ergutab ülemvolinikku jätkama võitlust diskrimineerivate seaduste ja tavade vastu;

Neljapäev, 12. märts 2015

Kliimamuutused ja inimõigused

45. rõhutab, et kliimamuutuste mõju kaitsetus olukorras rühmadele ja üksikisikutele on väga suur, eriti madala sissetulekuga riikides ning rannikuäärsetes ja madala pinnamoega saareriikides, kellel puuduvad majanduslikud vahendid tõsiste keskkonnamuutustega toimetulekuks;

46. tõdeb murega, et kliimamuutustega seotud juhtumid mõjutavad eriti põlisrahvaid; märgib, et enamik põlisrahvaid elab allpool vaesuspiiri, neil puudub või on piiratud esindatus ning juurdepääs poliitilistele otsustamissüsteemidele ja õigussüsteemidele;

47. tunneb heameelt, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu on tunnistanud, et keskkonnamuutused kahjustavad elanikkonna elatusallikaid ning takistavad põhiliste rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste kasutamist; nõuab seetõttu, et osalisriigid võtaksid eelseisval 2015. aastal Pariisis toimival ÜRO kliimamuutuste konverentsil vastu kiireloomulised ja ulatuslikud leevendamise- ja kohandamismeetmed;

48. palub komisjonil ja Euroopa välis teenistusel osaleda aktiivselt arutelus kliimapõgeniku mõiste ja selle võimaliku õigusliku määratlemise üle rahvusvahelises õiguses või muus õiguslikult siduvas rahvusvahelises lepingus;

Võitlus karistamatuse vastu ja Rahvusvaheline Kriminaalkohus

49. toetab täielikult Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tööd rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavate kõige raskemate kuritegude toimepanijate karistamatuse lõpetamisele kaasaaitamisel ning sõjakuritegude, inimsusevastaste kuritegude ja genotsiidi ohvritele õigluse tagamisel; jääb valvsaks mis tahes katsete suhtes selle legitiimsust või sõltumatust kahjustada; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid teeksid Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostööd ja tagaksid sellele tugeva diplomaatilise, poliitilise ja rahalise toetuse, sealhulgas ÜROs; kutsub ELi ja selle liikmesriike ning ELi eriesindajaid üles aktiivselt toetama Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tegevust, edendama selle otsuste täitmist ja võitlust karistamatusega Rooma statuudi kohaste kuritegude puhul; väljendab heameelt, et Palestiina omavalitsus ratifitseeris 2015. aasta jaanuaris Rooma statuudi;

Põlisrahvad

50. palub Euroopa välis teenistusel, komisjonil ja liikmesriikidel toetada põlisrahvaste õiguste eksperdirühma volituste läbivaatamist kooskõlas põlisrahvaste maailmakonverentsi lõppdokumendiga (ÜRO Peaassamblee resolutsioon 69/2), et jälgida, hinnata ja parandada põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni rakendamist; palub liikmesriikidel nõuda, et kõik erimenetluste volitatud esindajad pööraksid erilist tähelepanu põlisrahvaste hulka kuuluvate naiste ja tütarlaste probleemidele ja annaksid sellistest probleemidest süstemaatiliselt aru ÜRO Inimõiguste Nõukogule; nõuab tungivalt, et Euroopa välis teenistus ja liikmesriigid toetaksid aktiivselt kogu süsteemi hõlmava põlisrahvaste tegevuskava väljatöötamist, nagu nõudis ÜRO Peaassamblee oma 2014. aasta septembris vastuvõetud resolutsioonis, eelkõige mis puudutab korrapärase konsulteerimise korraldamist põlisrahvastega selles protsessis;

Rahvusvahelised kultuuri- ja spordisündmused ning inimõigused

51. mõistab hukka autoritaarsete riikide üha sageneva tava võõrustada suuri spordi- ja kultuuriüritusi, et suurendada oma rahvusvahelist legitiimsust, piirates samal ajal veelgi eriarvamuse avaldamist oma riigis; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid tooksid selle küsimuse aktiivselt päevakorda, sh ÜRO Inimõiguste Nõukogus, ja teeksid koostööd riiklike spordialaliitude, ettevõtete ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega seoses nende osalemise korraga sellistel üritustel, sh seoses esimeste Euroopa mängudega Bakuus 2015. aastal ja maailmameistrivõistlustega jalgpallis Venemaal 2018. aastal ja Kataris 2022. aastal;

Neljapäev, 12. märts 2015

Droonid ja autonoomsed relvad

52. kordab oma nõudmist nõukogule töötada välja ELi ühine seisukoht relvastatud droonide kasutamise kohta, seades tähtsaimale kohale inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamise ning käsitledes selliseid küsimusi nagu õigusraamistik, proportsionaalsus, vastutus, tsiviiliskite kaitse ja läbipaistvus; nõuab taas tungivalt, et EL keelustaks täisautonoomsete, inimese osaluseta rünnakuid võimaldavate relvade väljatöötamise, tootmise ja kasutamise; nõuab, et inimõigused oleksid hõlmatud kõigis kolmandate riikidega terrorismivastaste meetmete üle peetavates dialoogides;

Inimõiguste süvalaiendamine ELis

53. nõuab, et EL edendaks inimõiguste, sealhulgas tsiviil-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste universaalsust ja jagamatust kooskõlas Lissaboni lepingu artikliga 21 ja üldsätetega liidu välistegevuse kohta;

54. nõuab, et EL, liikmesriigid, komisjon ja Euroopa väliseenistus süvalaiendaksid inimõigused kõikidesse kolmandate riikidele suunatud välispoliitika valdkondadesse; rõhutab ka, et ELi inimõiguste alane poliitika peab vastavalt ELi aluslepingus sätestatud kohustusele tagama liidu sise- ja välispoliitika järjepidevuse ning aitama vältida inimõiguste austamise suhtes topeltstandardite kasutamist;

55. kutsub ELi üles võtma vastu inimõigustel põhineva lähenemisviisi ja integreerima inimõiguste austamise kaubandusse, investeerimisse, avalikesse teenustesse ja arengukoostöösse ning oma ühisesse julgeoleku- ja kaitsepoliitikasse;

ELi prioriteetid eri riikidega seotud küsimustes*Ukraina*

56. väljendab sügavat muret vägivalda ja relvakonflikti pärast Ukraina idaosas; loodab, et Minski kokkuleppel põhinev relvarahukokkulepe jääb püsima; mõistab hukka konflikti jooksul toimunud laiaulatuslikud inimõiguste rikkumised ja hiljutise sõjategevuse tagajärjed; toetab täielikult ÜRO Ukraina inimõiguste järelevalvemissiooni ja OSCE erakorralist vaatlusmissiooni Ukrainas ning nõuab viimati nimetatute tugevdamist; väljendab sügavat muret seoses riigisiseste põgenike saatusega riigi kaguosa relvastatud konflikti tõttu; mõistab hukka Krimmi ebaseadusliku annekteerimise Venemaa agressiivse ja ekspansionistliku poliitikaga, mis kujutab endast ohtu Ukraina ühtsusele ja iseseisvusele; on jätkuvalt mures selle piirkonna kohalike elanike, eelkõige Krimmi tatarlaste diskrimineerimise ja nende inimõiguste laiaulatusliku rikkumise pärast; palub ELi liikmesriikidel toetada kõiki ÜRO tasandil tehtavaid jõupingutusi, et vältida karistamatuse vastu ning viia läbi sõltumatu uurimine vägivaldsete sündmuste ja inimõiguste rikkumiste asjus seoses Maidani meeleavalduste mahasurumise, Krimmi ebaseadusliku annekteerimise ning relvakonfliktiga Ukraina idaosas; nõuab rahvusvahelise humanitaarõiguse ja põhimõtete austamist, et kaitsta konfliktis tsiviilelanikke;

Korea Rahvademokraatlik Vabariik (KRDV)

57. peab tervitatavaks, et Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis inimõiguste olukorraga tegeleva eriraportööri volitusi kavandatakse pikendada; peab tervitatavaks ÜRO Peaassamblee resolutsiooni, milles julgustatakse ÜRO Julgeolekunõukogu võtma kohaseid meetmeid vastutuse tagamiseks, sh kaaluma KRDV olukorra andmist Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse; palub ÜRO Inimõiguste Nõukogul korrata vastutuse nõuet, muu hulgas seoses isikutega, kes vastutavad inimsusevastaste kuritegude eest riigi kõrgeima tasandi poliitika tõttu; väljendab heameelt, et Korea Vabariigis on loodud kohapealse töö struktuur, et tugevdada olukorra seiret ning tõendite dokumenteerimist ja tagada seeläbi vastutuse võtmine, nõuab, et kõik riigid teeksid selle struktuuriga koostööd ning palub ÜRO Inimõiguste Nõukogul pöörata KRDV olukorrale rohkem tähelepanu, kutsudes seoses nõukogu järgmise istungiga kokku ametliku komisjoni, mis aitaks teha kuuldavaks õiguste rikkumise ohvrite hääldeid;

Neljapäev, 12. märts 2015

Iraan

58. peab tervitatavaks ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2014. aasta märtsi resolutsiooni inimõiguste olukorra kohta Iraani Islamivabariigi ja eriraportööri volituste pikendamist ning kutsub Iraani üles lubama ÜRO eriraportööril riiki siseneda, sest sellega näitaks Iraan üles tahet alustada inimõiguste alast dialoogi; kordab hukkamõistu Iraani surmanuhtlusele, sh alaealiste puhul, mis viiakse sageli täide rahvusvaheliselt tunnustatud õiglase kohtumõistmise ja nõuetekohase kohtumenetluse miinimumstandarditele mittevastava kohtuprotsessi tulemusena; on jätkuvalt mures ilma nõuetekohase ja õiglase kohtuta toime pandavate hukkamiste kõrge määra pärast; toetab ÜRO erimenetluste volitatud esindajate 2014. aasta augusti ühisavaldust, milles mõistetakse hukka Iraani kodanikuühiskonna tegelaste massiline vahistamine ja süüdimõistmine; nõuab, et EL ja ÜRO Inimõiguste Nõukogu jälgiksid tähelepanelikult süstemaatilist inimõiguste rikkumist riigis ning tagaksid, et suhetes Iraani valitsusega käsitletakse inimõigusi jätkuvalt prioriteetse teemana; kutsub Iraani ametivõime üles järgima rahvusvahelisi inimõigusi käsitlevaid õigusakte, mille kohaselt on alaealiste õiguserikkujate hukkamine vastuolus rahvusvaheliste miinimumstandarditega, ning mitte hukkama ühtegi alaealist õiguserikkujat;

Myanmar/Birma

59. toetab eriraportööri viimast aruannet Myanmaris inimõiguste olukorra kohta, milles tunnustati saavutatud edu, märkides samas ära jätkuvalt murettekitavad valdkonnad; kutsub Myanmaris valitsust üles suurendama inimõiguste ja vähemuste õiguste rolli riigi institutsioonilises ja õigusraamistikus ning kõikides poliitikavaldkondades ning austama täielikult sõnavabadust ja kogunemisvabadust; väljendab muret rassi ja religiooni kaitseks kavandatavate seaduste üle, mis hõlmavad seaduseelnõusid religioonidevahelise abielu, usuvahetuse, monogaamia ja rahvastiku kontrolli kohta; kutsub ÜRO Inimõiguste Nõukogu üles pikendama punkti 4 kohaselt eriraportööri mandaati, kordama tõsist muret Rohingya vähemuse olukorra pärast Arakani osariigis, mille muudab raskemaks asjaolu, et sel kogukonnal puudub õiguslik seisund ning seetõttu kannatab ta jätkuvalt süsteemse diskrimineerimise all, ning nõudma, et kõiki teateid Rohingya vähemuse inimõiguste rikkumiste ja väärkohtlemise kohta uuritaks täielikult, läbipaistvalt ja sõltumatult, samuti kiirendama riigis täielike järelevalve- ja aruandlusvolitustega ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo avamist; mõistab hukka rünnakud tsiviilelanike vastu Katšinis ja Šanis, julgeolekujõudude seksuaalvägivalla relvastatud konfliktide ajal, poliitvangide olemasolu, inimõiguste kaitsjate, aktivistide ja meediatöötajate tagakiusamise, kohtuvalised hukkamised, maa konfiskeerimise ning usu- ja etniliste vähemuste sihtmärgiks seadmise; on seisukohal, et ELi ja Myanmaris vahelisi läbirääkimisi investeerimiskokkuleppe üle tuleks põhjalikult kaaluda, sest välisinvesteeringud riiki võivad suurendada inimõiguste rikkumisi;

Valgevene

60. on sügavalt mures inimõiguste jätkuva rikkumise pärast Valgevenes; mõistab hukka 2014. aastal läbi viidud kolm hukkamist, inimõiguste kaitsjate ahistamise, sõltumatute ajakirjanike tagakiusamise, kogu veebipõhise suhtluse tsenseerimise ja valitsusväliste organisatsioonide tegevust piiravad seadused; nõuab Valgevenes nimetatud ÜRO inimõiguste olukorra valdkonna eriraportööri volituste pikendamist ÜRO Inimõiguste Nõukogu 29. istungjärgul ja kutsub valitsust üles andma ÜRO erivolinikele, kaasa arvatud eriraportöörile täielik juurdepääs; nõuab, et kõik veel vangistuses olevad poliitvangid tingimusteta vabastataks ja rehabiliteeritaks;

Bahreini

61. väljendab jätkuvat muret opositsioonijuhtide, kodanikuühiskonna esindajate ja aktivistide repressioonide pärast Bahreinis ning inimõiguste kaitsjate ja poliitilise opositsiooni aktivistide olukorra pärast riigis; palub kõikidel osapooltel algatada Bahreinis konstruktiivsed ja kaasavad läbirääkimised, et saavutada tõeline leppimine ning kõikide Bahreini kogukondade inimõiguste austamine; nõuab, et kõik meelsusvangid, ajakirjanikud, inimõiguste kaitsjad ja rahumeelsed meelevaldajad viivitamata ja tingimusteta vabastataks, ning avaldab toetust ÜRO erimenetluste volitatud esindajate 4. veebruari 2015. aasta ühisavaldusele seoses opositsiooni juhtivoliitika vahistamise ja sellele järgnenud meelevalduste laialiajamisega; palub ELi liikmesriikidel ja teistel ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmetel Bahreini inimõiguste olukorra jätkuvalt teraselt jälgida, keskendudes Bahreini poolt üldise korrapärase läbivaatamise protsessi käigus võetud kohustustele ning Bahreini sõltumatu uurimiskomisjoni soovitudele, mille Bahreini kuningas on heaks kiitnud; peab kahetsusväärseks, et

Neljapäev, 12. märts 2015

Bahreini valitsus ei ole teinud edusamme koostöös ÜRO inimõiguste ülemvoliniku bürooga ja ÜRO Inimõiguste Nõukogu erimenetlustega ning palub liikmesriikidel tegutseda selle nimel, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu märtsi istungil võetaks vastu resolutsioon, milles nõutakse, et täielikult rakendataks inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise protsessi käigus Bahreini poolt võetud kohustused ja Bahreini sõltumatu uurimiskomisjoni soovitusel – muu hulgas inimõiguste kaitsjaid puudutavad soovitusel –, ja palutakse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku bürool anda aru inimõiguste olukorra kohta riigis ning edusammude kohta, mida Bahrein on teinud koostöös ÜRO inimõiguste mehhanismidega;

Egiptus

62. tunneb heameelt inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise menetluse läbiviimise üle Egiptuses 2014. aasta novembris ja ootab selle vastuvõtmist ÜRO Inimõiguste Nõukogu eelseisval istungjärgul; nõuab tungivalt, et Egiptus vabastaks viivitamata ja tingimusteta kõik aktivistid ja inimõiguste kaitsjad, samuti need, kes peeti kinni selle eest, et nad kasutasid rahumeelselt oma sõna-, kogunemis- ja ühinemisvabadust; nõuab samuti, et Egiptuse valitsus jõustaks rahvusvahelistele normidele vastavad õigusaktid ning kaitseks Egiptuse põhiseaduses sätestatud õigust ühineda, muu hulgas õigust saada ja jaotada rahalisi vahendeid, ning et Egiptuse valitsus tühistaks 2013. aasta novembris vastu võetud meelevaldusi käsitleva seaduse ja kehtestaks uue seaduse, mis tagab kogunemisvabaduse; nõuab, et Egiptuse valitsus käivitaks kohtuliku juurdluse, et teha kindlaks isikud, kes vastutavad ebaseaduslike tapmistele tellimise ja toimepanemise eest alates 3. juulist 2013 toimunud peamiselt rahumeelsete meelevalduste ajal, muu hulgas Raba'a ja Nahda väljaku meelevalduste laialiajamisel 14. augustil 2013, mille käigus tapeti vähemalt 1000 meelevaldajat; nõuab, et Egiptus viiks läbi kõikide alates 2011. aastast toimunud inimõiguste rikkumiste, sh seksuaalvägivalla kuritegude sõltumatu, erapooletu ja tulemusliku uurimise ning tagaks, et süüdlased võetaks vastutusele ja ohvritele tagatakse õiguskaitse vastavalt rahvusvahelistele normidele; palub Egiptuse ametivõimudel viivitamata tühistada kõik surmamõistvad otsused ning korraldada uued kohtuprotsessid, et tagada õiglane ja nõuetekohane kohtumentelus, samuti kehtestada viivitamata moratoorium surmamõistvatele otsustele ja hukkamistele, vabastada kõik kinnipeetavad ajakirjanikud ja meediatöötajad ning tagada teabe- ja arvamusvabadus vastavalt rahvusvahelistele normidele; nõuab, et Egiptuse ametivõimud võimaldaksid ÜRO naistevastase vägivalla valdkonna eriraportööril teha riiki visiidi, milles on põhimõtteliselt kokku lepitud, kuid mida on alates 2014. aasta algusest edasi lükatud, ning kutsuksid visiidile asjaomaste ÜRO inimõiguste mehhanismide ja menetluste esindajad, eelkõige kogunemisvabaduse eriraportööri, piinamise eriraportööri, inimõiguste kaitset terrorismivastases võitluses käsitleva eriraportööri ning kohtunike ja juristide sõltumatu eriraportööri; palub Egiptuse ametivõimudel tagada Egiptuse seaduste vastavus rahvusvahelistele inimõiguste normidele ning võtta viivitamata tagasi seadus nr 136/2014 ja teha lõpp tsiviilisikute sõjakohtusse andmisele, samuti tühistada kõik sõjakohtutes tsiviilisikute vastu tehtud otsused ning korraldada viivitamata uued kohtumenetlused tsiviilkohtutes; palub ELil ja liikmesriikidel toetada jõulist seisukohavõttu nendes küsimustes;

Mali

63. tunnustab inimõiguste olukorraga Malis tegeleva ÜRO sõltumatu eksperdi tööd ning palub ÜRO Inimõiguste Nõukogul tema mandaati pikendada; väljendab heameelt Mali valitsuse edusammude üle kohtuasutuste taastamisel riigi mõnes piirkonnas ning 2012. aastal toimunud 21 eliitsõduri piinamise ja tapmise uurimise üle, samuti tõe, õigluse ja leppimise komisjoni moodustamise üle; tunneb jätkuvalt muret halveneva julgeolekuolukorra ning lapsõdurite jätkuva kasutamise ja värbamise pärast ning palub Mali valitsusel korraldada uurimine ja võtta vastutusele kõikide vaenupoolte esindajad, kes vastutavad 2012.–2013. aasta relvakonflikti käigus toime pandud sõjakuritegude eest; tunneb heameelt rahulepingu üle kõikide Mali elanike jaoks, kes sellest kuude kaupa kestnud ebakindluse ja ebaturvalisuse järel esimesena kasu saavad, kuid peab kahetsusväärseks riigi põhjaosa mässuliste nõutud viivitust; kutsub kõiki pooli üles järgima Mali valitsuse tegevust ja allkirjastama viivitamata leping, mille rakendamist hakkab jälgima EL, samuti tagama, et tulevastest rahulepingutes nõutakse vastutust, tõekomisjoni tugevdamist ja julgeolekujõudude töötajate kontrolli;

Lõuna-Sudaan

64. palub Aafrika Liidul avalikustada oma uurimiskomisjoni aruanne Lõuna-Sudaanis kõikide osapoolte toime pandud inimõiguste rikkumiste ja väärkohtlemiste kohta, sest see oleks samm õigluse jalule seadmise suunas alates konflikti algusest toime pandud inimõiguste rikkumise suhtes; mõistab hukka lasterühma röövimise 2015. aasta veebruaris Wau Shillukis, et

Neljapäev, 12. märts 2015

teha neist lapssõdurid; nõuab, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu võtaks vastu resolutsiooni, milles rõhutatakse, et Lõuna-Sudaanis karistamatusest hoogu saanud vägivallapuhangu murdmiseks on tingimata vaja läbi viia õiglased ja usutavad rahvusvahelisele õigusele vastavad uurimised ja kohtuprotsessid kuritegude kohta, nõutakse sel eesmärgil hübriidkohtumehhanismi loomise kaalumist ning nõutakse, et Lõuna-Sudaan ühineks Rooma statuudiga; nõuab samuti, et loodaks Lõuna-Sudaani eriraportööri mandaat, et aidata edendada rahvusvahelise kogukonna toel õiglast ja usutavat kohtupidamist ning laiemaid vastutust suurendavaid meetmeid;

Sri Lanka

65. võtab teadmiseks äsja valitud Sri Lanka valitsuse antud lubadused ning palub sel astuda konkreetseid samme enne 2015. aasta septembris toimuvat ÜRO Inimõiguste Nõukogu 30. istungjärku, et teha teoks oma lubadused parandada inimõiguste olukorda riigis ning vältida tagasilangust, muu hulgas viia läbi tõsised juurdlused ja kohtumenetlused ning võtta muid meetmeid, et käsitleda karistamatuse ja inimõiguste rikkumise laiemat probleemi, ning teha täielikult koostööd ÜRO inimõiguste ülemvoliniku bürooga tema Sri Lankat käsitleva rahvusvahelise uurimise osas;

Süüria

66. väljendab sügavat muret dramaatilise ja vägivaldse konflikti ning humanitaarkriisi pärast, mis on tingitud vägivalla kasutamisest tsiviilisikute vastu eelkõige Assadi režiimi, kuid ka Islamiriigi/Da'eshi ja muude relvarühmituste poolt, eriti kaitsetute rühmade, nt naiste ja laste vastu; väljendab muret selle pärast, et Da'esh ekspordib oma ideoloogiat teistesse riikidesse; on äärmiselt mures seoses inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse süstemaatilise rikkumisega Süürias, mis võivad endast kujutada sõjakuritegusid ja inimsusevastaseid kuritegusid; palub kõikidel osalistel pidada kinni kehtivast rahvusvahelisest humanitaarõigusest, et kaitsta tsiviilisikuid, austada nende inimõigusi ja rahuldada nende põhivajadusi; nõuab tungivaltp, et kõik ÜRO liikmesriigid astuksid sõnaselgelt välja vägivalla vastu ja eelkõige vähemuste õiguste kaitseks, sealhulgas kristlaste süstemaatilise tagakiusamise vastu; nõuab, et viivitamata ja tingimusteta vabastataks kõik isikud, kes oma inimõiguste kasutamise või muu rahumeelse poliitilise tegevuse tõttu on meelevaldselt kinni peetud või röövitud; nõuab ELi ja liikmesriikide tugevat toetust vastutusele ning ÜRO uurimiskomisjoni mandaadi pikendamisele;

Iraak

67. väljendab sügavat muret dramaatilise ja vägivaldse konflikti ning humanitaarkriisi pärast Iraagis; märgib, et inimõiguste olukord riigis halveneb ISiSe/Da'eshi ja muude relvarühmituste poolt toimepandavate röövimiste ja massiliste hukkamiste ning Iraagi etniliste ja usuvähemuste, kaasa arvatud kristlaste tagakiusamise tõttu;

Palestiina ja Iisrael

68. mõistab hukka Hamasi ja teiste relvarühmituste Gaza sektorist toime pandud raketirünnakud Iisraelile ning väljendab sügavat muret humanitaarkriisi pärast Gazas; palub ELil ja liikmesriikidel teha ÜRO Inimõiguste Nõukogus avaldus, et avaldada avalikult toetust ÜRO uurimiskomisjonile ning mõista hukka asjaolu, et Iisraeli ametivõimud ei tee uurimiskomisjoniga koostööd ega võimalda talle juurdepääsu; rõhutab, et õiglus ja õigusriigi põhimõtete austamine on rahu tagamiseks vältimatud ning et püsiv, pikaajaline ja süsteemne karistamatus rahvusvahelise õiguse rikkumise eest peab lõppema; väljendab heameelt, et Rahvusvaheline Kriminaalkohtu on käivitanud Palestiina olukorra eeluurimise; kutsub ELi üles tegema Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuratuuriga igakülget koostööd; palub, et EL võtaks uuesti käsitlemisele ÜRO Inimõiguste Nõukogu päevakorrapunkti number 7 ning mõistaks jõuliselt hukka rahvusvahelise õiguse kaua kestnud rikkumised ning Rahvusvahelise Kohtu nõuandva arvamuse rakendamata jätmise ning toetaks ÜRO uurimiskomisjoni mandaadi pikendamist;

Neljapäev, 12. märts 2015

69. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO 69. Peaassamblee presidendile, ÜRO Inimõiguste Nõukogu presidendile ja ÜRO inimõiguste ülemvolinikule.

Neljapäev, 12. märts 2015

P8_TA(2015)0080

Olukord Venezuelas

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2015. aasta resolutsioon olukorra kohta Venezuelas (2015/2582(RSP))

(2016/C 316/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone olukorra kohta Venezuelas, eriti 27. veebruari 2014. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas ⁽¹⁾ ja 18. detsembri 2014. aasta resolutsiooni demokraatliku opositsiooni tagakiusamise kohta Venezuelas ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsiooni Euroopa investeringute õiguskindluse kohta väljaspool Euroopa Liitu ⁽³⁾,
 - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Federica Mogherini pressiesindaja 23. veebruari 2015. aasta avaldusi Caracase linnapea Antonio Ledezma vahistamise kohta ja olukorra kohta Venezuelas,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri pressiesindaja 26. veebruari 2015. aasta avaldust olukorra kohta Venezuelas,
 - võttes arvesse Lõuna-Ameerika Riikide Liidu (UNASUR) peasekretäri, Colombia endise presidendi Ernesto Samperi 25. veebruari 2015. aasta avaldust olukorra kohta Venezuelas ja 14-aastase koolipoisi Kluivert Roa surma kohta,
 - võttes arvesse Ameerika Inimõiguste Komisjoni (IACHR) 24. veebruari 2015. aasta avaldust,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee inimõiguste komisjoni meelevaldsete kinnipidamiste tööühma 26. augusti 2014. aasta arvamust,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku 20. oktoobri 2014. aasta avaldust meelevaldajate ja poliitikute vahistamiste kohta Venezuelas,
 - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Venezuela on ühinenud,
 - võttes arvesse organisatsiooni Amnesty International 25. veebruaril 2015 avaldatud 2014/2015. aasta aruannet inimõiguste olukorra kohta maailmas ja organisatsiooni Human Rights Watch 12. veebruaril 2015 avaldatud aruannet Venezuela kohta pealkirjaga „Uus sõjaväeline jõud protestide mahasurumiseks”,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et 19. veebruaril 2015 pidasid Bolívari luureteenistuse (Sebin) relvastatud töötajad meelevaldselt kinni kahel korral demokraatlikult ametisse valitud Caracase pealinnapiirkonna linnapea ja ühe juhtivatest opositsioonipoliitikutest Antonio Ledezma, ilma et oleksid esitanud vahistamismäärust või mingeid tõendeid tema seaduserikkumise kohta; arvestades, et pärast vahistamist esitati Antonio Ledezmale süüdistus vandenõus ja kuritegelikkus ühendusse kuulumises, milliste kuritegude eest nähakse Venezuelas ette pikad vanglakaristused, ning suleti ta Ramo Verde sõjaväevanglasse;
- B. arvestades, et tsiviiliskite kinnipidamine sõjaväevanglas on rahvusvaheliste normidega vastuolus; arvestades, et Venezuela on kohustatud tagama kõigile vabadusest ilma jäetud isikutele elu, inimliku kohtlemise ja turvalisuse ning tagama kohaldatavatele rahvusvahelistele normidele vastavad kinnipidamistingimused;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0106.

⁽³⁾ ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 84.

Neljapäev, 12. märts 2015

- C. arvestades, et president Nicolas Maduro teatas riigiraadios ja -televisioonis, et tehti kahjutuks väidetav kava tema valitsuse kõigutamiseks riigipöördega, kuhu oleksid olnud kaasatud Demokraatliku Ühtsuse Ümarlauri juhid, rahvusassamblee liikmed María Corina Machado ja Julio Borges ning Caracase linnapea Antonio Ledezma; arvestades, et neid opositsiooniliidreid väideti olevat seotud ka plaaniga mõrvata opositsiooniliider Leopoldo López, kes on juba üle aasta viibinud sõjaväevanglas; arvestades, et härra López on oma vahistamisest saadik talunud füüsilist ja psühholoogilist piinamist ning viibinud üksikvangistuses;
- D. arvestades, et president Maduro on teatanud ka väidetavatest veidratest välisriikide vandenõudest, destabiliseerimiskavadest ja mõrvakatsetest, nagu riigi juhtkond on korduvalt kuulutanud;
- E. arvestades, et demokraatliku opositsiooni liidreid on varem korduvalt ja alusetult süüdistatud osalemises väidetavates destabiliseerimis- ja riigipöördeplaanides; arvestades, et saagenud on vangistatud opositsiooniliidrite ja 2014. aasta meeleavaldustel osalenud üliõpilaste hirmutamise ja väärkohtlemine; arvestades, et Leopoldo López, Daniel Ceballos ja teisi opositsioonipoliitikeid peetakse jätkuvalt omavoliliselt vahi all, María Corina Machado tagandati ebaseaduslikult ja meelevaldselt ametist ja sunniti Venezuela parlamendist lahkuma, ning et Venezuela valitsus ähvardab võtta parlamendiliikmelt Julio Borgeselt saadikupuutumatus;
- F. arvestades, et süütuse presumptsiooni rikkumisest saab rääkida juhul, kui isikut, kellele on esitatud kriminaalsüüdistus, hoitakse ilma nõuetekohase põhjenduse esitamisetähtaegsuses, sest sellisel juhul on kaitsemeetme asemel tegemist karistusmeetmega;
- G. arvestades, et aasta pärast rahumeelseid meeleavaldusi ootab kohalike ja rahvusvaheliste organisatsioonide andmetel üle 1 700 meeleavaldaja kohtuprotsessi ja üle 69 neist hoitakse vangis, vähemalt 40 inimest on meeleavaldustes hukkunud ning nende tapjaid ei ole vastutusele võetud; arvestades, et politsei, rahvuskaardi liikmed ning vägivaldsed ja kontrollimatud valitsusmeelsed relvarühmitused on kasutanud meeleavaldajate vastu ülemäärast jõudu ja süstemaatilist vägivalda;
- H. arvestades, et organisatsiooni Human Rights Watch 24. veebruari 2015. aasta avalduse kohaselt ei tohi demokraatlik riik poliitilise opositsiooni juhte kurjategijateks kuulutada ning peab tagama kõigi sektorite osaluse riigi poliitilises elus ja end opositsiooni toetajateks kuulutanud isikute inimõigused;
- I. arvestades, et ülemkohtu liikmed on avalikult lahti öelnud võimude lahususe põhimõttest, avalikult näidanud oma pühendumust valitsuse poliitilise tegevuskava toetamisele ning teinud korduvalt valitsusele kasulikke otsuseid, kiites seeläbi heaks valitsuse poolse inimõiguste eiramise; arvestades, et 2014. aasta detsembris nimetas rahvusassamblee valitsusmeelne enamus 12 uut ülemkohtu liiget ametisse lihthäälteenamusega pärast seda, kui ei saavutatud kahekolmandikulist häälteenamust, mille jaoks oleks tulnud saavutada üksmeel opositsiooniga;
- J. arvestades, et kaitseministeeriumi otsusega 8610 lubatakse sõjaväel avalikel kogunemistel ja rahumeelsete meeleavaldustel korra hoidmiseks kasutada tulirelvi; arvestades, et Venezuela põhiseaduse artikkel 68 keelab kasutada tulirelvi ja mürkaineid korra hoidmiseks rahumeelsetel meeleavaldustel; arvestades, et rahvusvaheliste normide kohaselt tuleb piirata sõjajõudude kasutamist avaliku julgolekuga seotud operatsioonidel;
- K. arvestades, et 24. veebruaril 2015 lasti Táchira osariigis San Cristobalis toimunud, toidu ja ravimite nappusest põhjustatud meeleavaldusel maha 14 aasta vanune koolipoiss Kluivert Roa, kellest sai esimene ohver pärast seda, kui meeleavalduste mahasurumisel lubati kasutada tulirelvi; arvestades, et 25. veebruaril 2015 teatas riigiprokuratuur, et ühele politseinikule esitati muude süüdistuste seas süüdistus tahtlikus tapmises;
- L. arvestades, et sõnavabadus ja õigus osaleda rahumeelsetel meeleavaldustel on demokraatia nurgakivid; arvestades, et võrdõiguslikkus ja õigus kõigi jaoks ei saa eksisteerida ilma põhivabaduste ja kõigi kodanike õiguste tunnustamiseta; arvestades, et arvukate teadete kohaselt süveneb meedia tsenseerimine ja hirmutamine;

Neljapäev, 12. märts 2015

- M. arvestades, et Venezuela on riik, millel on Ladina-Ameerika suurimad energiavarud; arvestades, et Venezuela elanikel on tõsine puudus esmatarbekaupadest, toiduhinnad on kahekordistunud ja toidukaupade normeerimine on laienenud; arvestades, et riigi suutmatus hoida avalikku korda ja süvenev poliitiline polariseerumine on teinud Venezuelast ühe maailma kõige vägivaldsema riigi;
- N. arvestades, et üksnes põhiõiguste ja -vabaduste järgimine ning sallivuse vaimus toimuv konstruktiivne ja vastaspoolt austav dialoog võivad aidata riigil praegusest tõsisest kriisist väljuda ja esseeisvad raskused ületada;
- O. arvestades, et algatati valitsuse ja opositsiooni läbirääkimised (Mesa de Dialogo), mis kahjuks katkesid mingeid tulemusi andmata;
- P. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 kohaselt on Euroopa investeringud kolmandatesse riikidesse ELi ühise kaubanduspoliitika üks peamisi komponente ning on seega lahutamatult seotud liidu välistegevusega ning arvestades, et Lissaboni lepingu kohaselt kuuluvad välismaised otseinvesteringud ELi ainupädevusse, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punktis e ning artiklites 206 ja 207;
- Q. arvestades, et Venezuela valitsusel on eriline vastutus õigusriigi põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse järgimise eest, kuna 16. oktoobril 2014 valiti Venezuela ÜRO Julgeolekunõukogu ajutiseks liikmeks;
1. väljendab taas sügavat muret olukorra halvenemise pärast Venezuelas ja mõistab hukka meelevaldajate suhtes vägivalda kasutamise; kutsub Venezuela ametivõime üles vastavalt mitmete ÜRO asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide nõudmistele viivitamata vabastama Antonio Ledezma, Leopoldo Lópezit, Daniel Ceballose ning kõik rahumeelsed meelevaldajad, üliõpilased ja opositsiooniliidrid, keda peetakse meelevaldselt kinni oma sõnavabaduse ja põhiõiguste kasutamise eest; kutsub Venezuela ametivõime üles tühistama neile isikutele esitatud alusetud süüdistused;
 2. kutsub Venezuela ametivõime üles tagama Antonio Ledezmale, Leopoldo Lópezile, Daniel Ceballosele ja teistele poliitvangidele vajaduse korral arstiabi ning tagama neile koheselt privaatsed ja korrapärased kohtumised oma perekondadega ja oma valitud advokaatidega; on tõsiselt mures vangide kinnipidamistingimuste halvenemise pärast;
 3. kutsub Venezuela valitsust üles lõpetama poliitilised tagakiusamised, demokraatliku opositsiooni mahasurumise ning sõnavabaduse ja meelevalduste vabaduse rikkumise ning nõuab meedia tsenseerimise lõpetamist; tuletab ametivõimudele meelde, et opositsiooni sõnaõigus on demokraatliku ühiskonna jaoks hädavajalik;
 4. mõistab hukka Kluivert Roa ja veel kuue õpilase tapmise ning avaldab kaastunnet nende perekondadele; palub valitsusel tühistada hiljuti avaldatud otsus 8610, millega antakse julgeolekujõududele luba kasutada kodanike meelevalduste mahasurumiseks tulirelvi või muid potentsiaalselt surmavaid relvi ning millega eiratakse Venezuela põhiseaduse artiklit 68;
 5. kutsub Venezuela valitsust üles järgima oma põhiseadust ja täitma rahvusvahelisi kohustusi seoses kohtusüsteemi sõltumatuse, sõnavabaduse, ühinemisvabaduse, rahumeelsete kogunemiste vabaduse ja poliitilise pluralismiga, mis on demokraatia nurgakivid; kutsub Venezuela valitsust üles looma keskkonna, kus inimõiguslased ja sõltumatud valitsusvälised organisatsioonid saavad teha oma õiguspärased tööd inimõiguste ja demokraatia edendamiseks; rõhutab, et kuna Venezuela on ÜRO Julgeolekunõukogu ajutine liige, on selle valitsusel eriline vastutus õigusriigi põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse järgimise eest;
 6. kutsub Venezuela ametivõime üles tagama süüdistuste kiire ja erapooletu uurimise, karistamatu lõpu tegemise, süütuse presumptsiooni põhimõtte täieliku järgimise ja nõuetekohase kohtumenetluse; tuletab meelde, et võimude lahusus on üks peamisi demokraatia põhimõtteid ning et kohtusüsteemi ei või kasutada poliitilise relvana; kutsub Venezuela ametivõime üles tagama riigis kõigi kodanike julgeoleku olenemata nende poliitilistest vaadetest ja poliitilisest kuuluvusest;

Neljapäev, 12. märts 2015

7. väljendab muret selle pärast, et uued meeleavaldused võivad viia järjekordsete vägivallaaktideni, mis ainult süvendaks lõhet valitsuse ja opositsiooni seisukohtade vahel ning polariseeriks veelgi enam Venezuelas kujunevaid hapraid poliitilisi suundumusi; kutsub kõigi erakondade ja Venezuela kõigi ühiskonnakihtide esindajaid üles säilitama rahu nii tegudes kui ka sõnades; hoiatab kõigi tegude eest, mis võivad tekitada pingelise ja reaktsoonilise õhklinna, milles võidakse demokraatlik opositsioon seadusevastaseks kuulutada ja valimised ära jätta;
8. tunneb muret tõsiasja pärast, et valimiste aastal on poliitilise opositsiooni liikmed langenud meelevaldsete vahastamiste ja rünnakute ohvriks, mis võib küsitavaks muuta nii valimisprotsessi legitiimsuse kui ka selle tulemused;
9. eelseisvaid parlamendivalimisi silmas pidades kutsub Venezuela ametivõime üles kasutama seda ajavahemikku üksmeel ja ühisel vastutusel põhineva kaasava poliitilise protsessi rajamiseks, korraldades demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste täieliku järgimise raamistikus tõelise poliitilise dialoogi, milles osaleksid sisuliselt kõik demokraatlikud poliitilised jõud; kutsub lisaks sellele mõlemat poolt üles arutama kõige tõsisemaid riigi ees seisvaid probleeme, et viia läbi vajalikud majandus- ja valitsusreformid; kutsub Venezuela ametivõime üles tagama vabade ja õiglaste parlamendivalimiste läbiviimise täielikult kaasava protsessi käigus, millest võtaksid osa kõik demokraatlikud osapooled; kutsub poliitikas osalejaid üles pidama poliitilist võitlust põhiseadusliku korra raames, vastustades igasugust survet vägivaldsemate meetmete kasutamiseks;
10. õhutab selliseid Venezuela piirkondlikke partnereid nagu Lõuna-Ameerika Riikide Liit (UNASUR) ja Ameerika Riikide Organisatsioon avama kanalid konflikti osapoolte vaheliseks dialoogiks ja üksteisemõistmiseks ning tagama Venezuelas avaliku julgeoleku ja kaitse koos naasmisega tavapärase rahuliku elu juurde;
11. nõuab tungivalt, et EL, liikmesriigid ja rahvusvaheline üldsus teeksid avaldusi ja võtaksid meetmeid, et näidata sel keerulisel ajal üles solidaarsust Venezuela rahvaga;
12. nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu kaaluksid kõiki vajalikke meetmeid, et kaitsta Euroopa huve ja Euroopa ettevõtete õiguskindlust Venezuelas, ning võtaksid need meetmed vastu;
13. palub Euroopa välisteenistusel ning ELi esindusel ja liikmesriikide esindustel Venezuelas jätkuvalt hoolikalt jälgida opositsiooniliidrite kohtuasjade uurimisi ja kohtulikke kuulamisi; kordab oma nõudmist saata võimalikult kiiresti Euroopa Parlamendi ajutine delegatsioon Venezuela olukorda hindama ja pidama dialoogi kõigi konflikti osapooltega;
14. tuletab meelde oma taotlust, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja nõuaks pärast meeleavalduste puhkemist meelevaldselt kinni peetud protestijate viivitamatut vabastamist;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Venezuela Bolívari Vabariigi valitsusele ja Rahvusassambleele, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele ning Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile.

Kolmapäev, 11. märts 2015

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2015)0059

Parlamendiliikme Theodoros Zagorakise puutumatus e aravõtmise taotlus

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta otsus Theodoros Zagorakise puutumatus e aravõtmise taotluse kohta (2015/2048(IMM))

(2016/C 316/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Theodoros Zagorakise puutumatus e aravõtmise taotlust, mille esitas 19. detsembril 2014. aastal Kreeka ülemkohtu aseriigiprokurör seoses Thessaloniki kriminaalkohtus poolelioleva menetlusega E2010/3844 ja mis tehti teatavaks Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 28. jaanuaril 2015. aastal,
- võttes arvesse, et Theodoros Zagorakis oli loobunud kodukorra artikli 9 lõike 5 kohasest õigusest anda selgitusi,
- võttes arvesse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollil nr 7 artikleid 8 ja 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 12. mai 1964. aasta, 10. juuli 1986. aasta, 15. ja 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta ning 17. jaanuari 2013. aasta otsuseid ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Kreeka Vabariigi põhiseaduse artiklit 62,
- võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0044/2015),

A. arvestades, et Kreeka ülemkohtu aseriigiprokurör on taotlenud Euroopa Parlamendi liikme Theodoros Zagorakise puutumatus e aravõtmist seoses võimaliku kohtuliku karistusega väidetava kuriteo eest;

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. mai 1964, Wagner vs. Fohrmann ja Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 10. juuli 1986, Wybot vs. Faure jt, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; kohtuotsus, Üldkohus, 15. oktoober 2008, Mote vs. parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- B. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artikli 9 kohaselt on Euroopa Parlamendi liikmetel oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- C. arvestades, et Kreeka Vabariigi põhiseaduse artiklis 62 on sätestatud, et parlamendiliikmeid ei tohi parlamendi koosseisu ametiajal kohtulikult vastutusele võtta, vahistada või vangistada või muul viisil nende vabadust piirata, kui parlament ei ole selleks eelnevalt luba andnud;
- D. arvestades, et Theodoros Zagorakist süüdistatakse kehavigastuse tekitamises ettevaatamatuse tõttu ja tööohutuseeskirjade eiramises;
- E. arvestades, et süüdistus puudutab tööõnnetust, mis 13. mail 2010 juhtus jalgpalliklubi PAOK ühe töötajaga selle klubi staadionil Thessalonikis, ning see süüdistus on esitatud Theodoros Zagorakisele kui nimetatud jalgpalliklubi esimehele ja seaduslikule esindajale;
- F. arvestades, et väidetav kuritegu ei ole ilmselgelt seotud Theodoros Zagorakise ametipositsiooniga Euroopa Parlamendi liikmena, vaid tema ametikohaga jalgpalliklubi PAOK esimehena;
- G. arvestades, et süüdistus ei puuduta Euroopa Parlamendi liikmena oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamust või antud häält Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artikli 8 tähenduses;
- H. arvestades, et pole põhjust arvata, et süüdistuse eesmärgiks on parlamendiliikme poliitilist tegevust kahjustada (*fumus persecutionis*), sest süüdistus esitati Theodoros Zagorakisele mitu aastat enne EP liikme ametikohale asumist;
1. otsustab Theodoros Zagorakise puutumatus ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamata Kreeka ülemkohtu prokuratuurile.
-

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0060

Parlamendiliikme Sergei Stanishevi puutumatus äravõtmise taotlus

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta otsus Sergei Stanishevi puutumatus äravõtmise taotluse kohta (2014/2259(IMM))

(2016/C 316/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Sergei Stanishevi puutumatus äravõtmise taotlust, mille esitas 24. novembril 2014. aastal Bulgaaria Vabariigi peaprokurör Sofia linnakohtus toimivas menetluses (CCAN nr C-280/2013) ja mis tehti teatavaks Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 15. detsembril 2014. aastal,
 - olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 5 hr Stanishevi ära kuulanud,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artikleid 8 ja 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 12. mai 1964. aasta, 10. juuli 1986. aasta, 15. ja 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta ja 17. jaanuari 2013. aasta otsuseid⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Bulgaaria Vabariigi põhiseaduse artiklit 70,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0045/2015),
- A. arvestades, et Bulgaaria Vabariigi peaprokurör edastas Sofia linna prokuratuuri taotluse saada luba jätkata kriminaalmenetlust, mis on Sergei Stanishevi suhtes algatatud seoses Bulgaaria karistusseadustiku artikli 358 lõike 1 kohase õiguserikkumisega koostoimes artikli 26 lõikega 1;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis artiklis 8 on sätestatud, et Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendit kohaldada ega neid kohtumenetlusele allutada nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis artikli 9 kohaselt peab Euroopa Parlamendi liikmetel olema oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- D. arvestades, et Bulgaaria Vabariigi põhiseaduse artikli 70 lõike 1 kohaselt on Bulgaaria Rahvuskogu liikmel puutumatus kinnipidamise või süüdistuse esitamise suhtes, välja arvatud kriminaalkuriteo toimepaneku korral, ning arvestades, et niisugustel juhtudel on vajalik rahvuskogu või viimase töö vaheaja korral rahvuskogu esimehe luba, välja arvatud juhul, kui isik on kinni peetud teo toimepanekul (*in flagrante delicto*); arvestades, et Bulgaaria Vabariigi põhiseaduse artikli 70 lõike 2 kohaselt ei ole luba süüdistuse esitamiseks vajalik, kui rahvuskogu liige on andnud selleks oma kirjaliku nõusoleku;
- E. arvestades, et ainuüksi Euroopa Parlament otsustab selle üle, kas teataval juhul tuleb puutumatus ära võtta või mitte; arvestades, et Euroopa Parlament võib mõistlikult võtta arvesse parlamendiliikme seisukohta, kui ta teeb otsuse tema puutumatus ära võtta või seda mitte ära võtta⁽²⁾;

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. mai 1964, Wagner vs. Fohrmann ja Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 10. juuli 1986, Wybot vs. Faure jt, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; kohtuotsus, Üldkohus, 15. oktoober 2008, Mote vs. parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

⁽²⁾ Otsus kohtuasjas T-345/05: Mote vs. Euroopa Parlament (viidatud eespool), punkt 28.

Kolmapäev, 11. märts 2015

- F. arvestades, et väidetav õiguserikkumine ei ole otseselt ega ilmselgelt seotud hr Stanishevi kohustuste täitmisega Euroopa Parlamendi liikmena ning ei kujuta endast Euroopa Parlamendi liikme kohustuste täitmisel avaldatud arvamusi või antud hääli Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis nr 7 artikli 8 tähenduses;
- G. arvestades, et Sergei Stanishevi suhtes algatati kohtueelne uurimine ammu enne seda, kui temast sai Euroopa Parlamendi liige, ning arvestades, et kõnealune menetlus ei ole seetõttu mingilgi viisil seotud tema positsiooniga Euroopa Parlamendi liikmena;
- H. arvestades, et esmalt peaministriks ja seejärel rahvuskogu liikmeks olemise ajal esitas Sergei Stanishev rahvuskogu esimehele kaks kirjalikku avaldust, milles ta andis nõusoleku tema suhtes kriminaalmenetluse algatamiseks vastavalt Bulgaaria Vabariigi põhiseaduse artikli 70 lõikele 2;
- I. arvestades, et kõnealuse juhtumi puhul ei ole Euroopa Parlament leidnud mingeid tõendeid *fumus persecutionis*'e kohta, st piisavalt tõsiseid ja konkreetseid kahtlusi, et kohtumenetluse aluseks on kavatsus tekitada kõnealusele parlamendiliikmele poliitilist kahju;
1. otsustab Sergei Stanishevi puutumatus ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Bulgaaria Vabariigi pädevale ametiasutusele ja Sergei Stanishevile.
-

Teisipäev, 10. märts 2015

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2015)0041

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2013/009 PL/Zachem – Poola

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Poola taotlus EGF/2013/009 PL/Zachem) (COM(2015)0013 – C8-0010/2015 – 2015/2016(BUD))

(2016/C 316/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0013 – C8-0010/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽¹⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ (edaspidi „2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“), eriti selle punkti 13,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0036/2015),
- A. arvestades, et liit on loonud õigusnormid ja eelarvevahendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel, ja aidata neil tööturule tagasi pöörduda;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema paindlik ning tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning võttes Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;

⁽¹⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Teisipäev, 10. märts 2015

- C. arvestades, et käesolev on üks kahest viimasest taotlusest, mida käsitletakse 2006. aasta fondi määruse kohaselt ning et määruse (EL) nr 1309/2013 ⁽¹⁾ vastuvõtmine kajastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelist kokkulepet viia uuesti sisse fondi kriisi korral kasutamise kriteerium, suurendada liidu rahalist toetust kuni 60 %-ni kavandatud meetmete hinnangulisest maksumusest, suurendada fondi kasutuselevõtmise taotluste läbivaatamise tõhusust komisjonis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt hindamis- ja heakskiitmisprotsessi kiirendamise teel, laiendada toetuskõlblike tegevuste ja toetusesaajate ringi füüsilisest isikust ettevõtjatele ja noortele ning rahastada stiimuleid oma ettevõtte asutamiseks;
- D. arvestades, et Poola esitas taotluse EGF/2013/009 PL/Zachem fondist rahalise toetuse saamiseks pärast 615 töötaja koondamist ettevõttes Zakłady Chemiczne Zachem ja selle kahe tarnija juures seoses tootmise lõpetamise ja ümberkorraldustega NACE Rev. 2 osa 20 „kemikaalide ja keemiatoodete tootmine” alla kuuluvas Zachemi ettevõttes, mis asub NUTS 2. tasandi piirkonnas Kujawy-Pomorze vojevoodkonnas; arvestades, et 615 koondatud töötajast 404 on võtnud ennast töötuna arvele Bydgoszczi piirkondlikus tööhõiveametis; arvestades, et koondamised leidsid aset vaatlusperioodil 31. märtsist 2013 kuni 31. juulini 2013 ning need on seotud liidu keemiatööstuse turuosa vähenemisega;
- E. arvestades, et fondist taotletav rahaline toetus on 115 205 eurot (50 % koguelarvest);
- F. arvestades, et taotlus vastab fondi määruuses sätestatud toetuskõlblikkuse kriteeriumidele;
1. märgib, et fondi määruse artikli 2 punktis a sätestatud tingimused on täidetud ja nõustub seega komisjoniga, et Poolal on õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust;
 2. märgib, et Poola ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 9. oktoobril 2013 vastavalt fondi määrusele, mis ei piira taotluste käsitlemise aega, ning et komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 21. jaanuaril 2015;
 3. avaldab muret menetluseks kulunud aja pärast, mis kulus koondamiste algusest kuni taotluse hindamiseni; tuletab meelde, et fondi eesmärk on anda koondatud töötajatele abi võimalikult kiiresti;
 4. väljendab heameelt asjaolu üle, et töötajate kiireks abistamiseks otsustasid Poola ametiasutused alustada individuaalsete teenuste pakkumist koondatud töötajatele 4. märtsil 2013, st aegsasti enne otsuse saamist selle kohta, kas kavandatava kooskõlastatud paketi jaoks fondi vahendeid eraldatakse, ning isegi enne sellekohase taotluse esitamist;
 5. märgib, et aastatel 1992 kuni 2012 vähenes drastiliselt liidu turuosa kemikaalide maailmaturul (osakaal vastavalt 35,2 % 1992. aastal ja 17,8 % 2012. aastal ⁽²⁾); märgib, et viimastel aastatel on ilmnenud suundumus keemiatööstusettevõtete üleviimiseks Aiasse ja eriti Hiinasse, mille osakaal keemiatoodete tootmises oli 2002. aastal 8,7 % ja 2012. aastal juba 30,5 %, ning et seda on põhjustanud kasvavad müügiimahud tärkavatel turgudel koos väiksemate tööjõukulude, turulepääsu, subsiidiumite, maksude ja õiguslike regulatsioonidega; on seetõttu seisukohal, et koondamised Zachemis ja selle kahes tarneettevõttes on seotud globaliseerumisest tingitud maailmakaubanduse oluliste struktuurimuutustega;
 6. toonitab, et Zachem oli piirkonna suurim tööandja ning et vaatlusperioodil moodustasid otseselt või kaudselt Zachemist koondatud töötajad 60 % kõigist Bydgoszczi piirkondlikus tööhõiveametis esmakordselt arvelevõetud töötutest;
 7. märgib, et Zachemis ja tema tarneettevõtetes toimunud koondamistel arvatakse olevat negatiivne mõju Kujawy-Pomorze vojevoodkonnale, kus vaatamata piirkonnale kasuks tulnud majandustõusule valitseb kogu riigi kõrgeim tööpuudus (2013. aasta juulis 17,4 %);
 8. märgib, et fondist toetatavad meetmed on suunatud 50 kõige raskemas olukorras olevale isikule ning hõlmavad töötajate palkamise stimuleerimist ja sekkumismeetmeid;
 9. märgib, et suurim osa individuaalsete teenuste kuludest läheb 45 töötajale suunatud töötajate palkamise stimuleerimise meetmetele, millega tahetakse stimuleerida tööandjaid, kes otsustasid need töötajad vähemalt 24 kuuks tööle võtta;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 855).

⁽²⁾ The European chemical industry. Facts & Figures 2013, CEFIC (<http://www.cefic.org/Facts-and-Figures>)

Teisipäev, 10. märts 2015

10. märgib, et väiksem toetussumma eraldatakse viie enam kui 50 aasta vanuse koondatud töötaja sotsiaalkindlustusmaksete katteks; märgib, et seda vanuserühma ohustavad rohkem pikaajaline töötus ja tööturul kõrvalejäämine;
11. on rahul, et fondi meetmed täiendavad struktuurifondide rahastatud meetmeid; märgib eelkõige seda, et individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi eesmärk on täiendada arvukaid praegusi meetmeid, mida koondatud töötajatele pakutakse Euroopa Sotsiaalfondist kaasrahastatava inimkapitali rakenduskava raames, ning muid, piirkonna tööhõiveametite võetavaid meetmeid; juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on selliste lisameetmete korral tagada topeltrahastamise vältimine;
12. märgib, et individuaalseid teenuseid pakutakse kavade kohaselt kuni 30. septembrini 2015 ning et esialgsete andmete kohaselt on tänu paketi raames pakutavatele teenustele praeguseks 36 inimest leidnud uue töökoha; märgib, et 2014. aasta lõpuks oli täidetud 59 % kavandatud eelarvest;
13. on rahul asjaoluga, et vojevoodkonna sotsiaalse dialoogi komisjon arutas ettevõttes Zachem S.A. ja selle tarneettevõtetes koondatud töötajate abistamise võimalusi ning et kavandatud individuaalsete teenuste paketti arutati Bydgoszczis toimunud tööhõivenõukogu koosolekul, kus osalesid ametiühingute, ettevõtete ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajad;
14. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevust;
15. on rahul asjaoluga, et fondi meetmete rakendamise eri etappidel ning meetmete kättesaadavaks tegemisel on järgitud ja järgitakse ka edaspidi meeste ja naiste võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid;
16. rõhutab, et fondi toetusest võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on siseriikliku õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;
17. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
18. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS**

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktile 13 (Poola taotlus EGF/2013/009 PL/Zachem)

Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2015/469).

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0042

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2014/014 DE/Aleo Solar – Saksamaa

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Saksamaa taotlus EGF/2014/014 DE/Aleo Solar (COM(2014)0726 – C8-0012/2015 – 2015/2018(BUD))

(2016/C 316/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0726 – C8-0012/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 ⁽¹⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ (edaspidi „2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“), eriti selle punkti 13,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0030/2015),
- A. arvestades, et liit on loonud õigusnormid ja eelarvevahendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel, ja aidata neil tööturule tagasi pöörduda;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema paindlik ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning võttes Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- C. arvestades, et fondi määruse vastuvõtmine väljendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud kokkulepet võtta uuesti kasutusele fondi kriisi korral kasutamise kriteerium, suurendada liidu rahalist toetust kuni 60 %-ni kavandatud meetmete hinnangulisest maksumusest, suurendada fondi kasutuselevõtmise taotluste läbivaatamise tõhusust komisjonis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt, lühendades selleks hindamis- ja heakskiitmisprotsessi, laiendada toetuskõlblike meetmete ja toetusesaajate ringi füüsilisest isikust ettevõtjatele ja noortele ning rahastada oma ettevõtte loomise stiimuleid;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Teisipäev, 10. märts 2015

- D. arvestades, et Saksamaa esitas taotluse EGF/2014/014 DE/Aleo Solar fondist rahalise toetuse saamiseks seoses 657 töötaja koondamisega vaatlusperioodil, mis kestis 7. märtsist 2014 kuni 7. juulini 2014, ning pärast seda (390 töötajat koondati NACE Rev. 2 osa 26 („Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine”) alla kuuluvas majandussektoris tegutsenud ettevõttest Aleo Solar AG ning veel 267 töötajat koondati selle kahest tütarettevõttest), kusjuures meetmetes osaleb eeldatavasti 476 töötajat ning koondamised on seotud liidu ettevõtete turuosa vähenemisega päikesepaneelide sektoris;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud toetuskõlblikkuse kriteeriumidele;
1. märgib, et fondi määruse artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud tingimused on täidetud, ja nõustub seega komisjoniga, et Saksamaal on õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust;
 2. märgib, et Saksamaa ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 29. juulil 2014, seejärel esitasid nad selle kohta lisateavet 23. septembrini 2014 ja komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 16. detsembril 2014;
 3. väljendab heameelt asjaolu üle, et töötajate kiireks abistamiseks otsustasid Saksamaa ametiasutused alustada individuaalsete teenuste pakkumist koondatud töötajatele 11. aprillil 2014. aastal, st varakult enne otsuse saamist selle kohta, kas kavandatava kooskõlastatud paketi jaoks eraldatakse fondist vahendeid või mitte, ning isegi enne sellekohase taotluse esitamist;
 4. on seisukohal, et koondamised ettevõttes Aleo Solar AG on seotud maailmakaubanduses globaliseerumise tõttu toimunud suurte struktuurimuutustega, mille käigus Hiina tuluosa on ajavahemikul 2005–2011 kasvanud 11 % asemel 45 %-ni, kuid Saksamaa osa on langenud 64 % asemel 21 %-ni; märgib, et kuna Hiinas on tekkinud tohutu päikesepaneelide tootmisvõimsuse ülejääk, mille ärakasutamisega ei tule toime ei Hiina enda tarbijad ega ka maailmaturg, odavnesid hinnad ELis 2011. aastal 2010. aastaga võrreldes 40 % ja langesid Aleo Solar AG tootmiskuludest allapoole; märgib, et 2013. aastal kiitis EL heaks täiendava tollimaksu Hiinast pärit päikesepaneelidele ja miinimumhinna, mis on aga ikka Saksa tootjate tootmiskuludest väiksem;
 5. märgib, et 2010. aastal oli ettevõtte Aleo Solar AG käive 550 miljonit eurot ja kasum 43 miljonit eurot, ent alates 2011. aastast hakkas see kiiresti kahanema ning 2013. aastaks oli tegemist juba 92 miljoni euro suuruse kahjumiga; rõhutab, et hoolimata mitmesugustest restruktureerimispuuetest ja tõhususe parandamise alastest jõupingutustest ei õnnestunud ettevõttel uuesti kasumisse jõuda;
 6. märgib, et tegemist on teise päikesepaneelide tootmise valdkonnas esitatud taotlusega fondist toetuse saamiseks, kuid neid esitatakse kindlasti veel;
 7. märgib, et koondamised ettevõttes Aleo Solar AG mõjuvad kindlasti kahjulikult kogu Prenzlau/Brandenburgi piirkonnale, kus sissetulek elaniku kohta jääb riigi keskmisele tunduvalt alla ning ka töötuse määr on Saksamaa kõrgeim (vastavad näitajad 15,5 % ja 16,4 %); toonitab, et ettevõttest Aleo Solar AG koondatud töökohtade juurdarvestamine suurendab töötuse määra 0,9 %; peab kahetsusväärseks, et koondatud töötajatel puuduvad suhteliselt madala rahvastikutiheduse ja potentsiaalsete tööandjate vähesuse tõttu väljavaated kiiresti uue samaväärse töö leidmiseks; kõnealuses piirkonnas on enamasti väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ning ainult 10 ettevõttes (0,3 %) on rohkem kui 249 töötajat (Aleo Solar AG oli üks neist suurtest tööandjatest);
 8. märgib, et kaasrahastatav kooskõlastatud individuaalne teenustepakett sisaldab 476 koondatud töötaja tööturule tagasipöördumiseks järgmisi meetmeid: kutsekoolitusmeetmed, karjäärinõustamine ja juhendamine, sarnases olukorras olevate töötajate rühmade ja õpikodade tegevus, ettevõtlusalane nõustamine, piirkondadevahelise liikuvusega seotud nõustamine, töökohaotsingud elukutselise töökohaleidja abil, hilisem juhendamine töötajate jaoks, kes on leidnud uue töökoha, kuid vajavad nõu selle säilitamiseks või seoses asjaoluga, et uus töökoht eeldab elukohavahetust, ning koolitustoetus, mis moodustab 60 % töötaja varasemast netosissetulekust, kooskõlas fondi määruse artikli 7 lõike 1 punktiga b;
 9. märgib, et ametiasutuste kava kulutada maksimaalne lubatud summa (35 % kõikidest kulutustest) toetustele, täpsemalt koolitustoetusele (Transferkurzarbeitergeld), mis moodustab 60 % või 67 % (sõltuvalt toetusesaaja perekonnaseisust) töötaja varasemast netosissetulekust, on kooskõlas Saksamaal töötuks jäänud töötajate puhul järgitavate tavadega; märgib, et koolitustoetus ei asenda passiivseid sotsiaalkaitsemeetmeid ning see on seotud range kohustusega osaleda koolitustel ja muudes organiseeritud tegevustes;

Teisipäev, 10. märts 2015

10. peab kiiduväärseks asjaolu, et kooskõlastatud individuaalse teenuste paketi koostamisel on konsulteeritud sihtrühmaks olevate toetusesaajate esindajatega ning arvesse on võetud ka piirkonna ja ettevõtluskeskkonna potentsiaali;
11. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevust; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluv koolitus kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate vajadustele, vaid ka tegelikule ettevõtluskeskkonnale;
12. märkis, et likvideerija müüs Prenzlau tootmisüksuse ühele Aasia konsortsiumile, kes on uuesti tööle võtnud 164 Aleo Solar AG koondatud töötajat; märgib, et Saksamaa ametiasutused on lubanud nendel töötajatel fondi rahastatud meetmetes osaleda, põhjendades seda väitega, et nende uue töökoha kindlus ei olnud toona teada;
13. märgib, et 104 töötajat koondati Oldenburgis asuvast halduskeskusest, kuid fondi rahastatavad meetmed neid ei hõlma; märgib, et selles piirkonnas on tööhõive olukord oluliselt paljutõotavam;
14. peab kahetsusväärseks, et koondatud töötajatel on tõsine oht jääda pikaajaliseks töötuks, ning toonitab seega, kui olulised on meetmed, mille abil ergutada töötajaid otsima tööd ka vahetust ümbrusest kaugemal ning võtma vastu tööpakkumisi muudest piirkondadest;
15. on seisukohal, et 55–64-aastaseid ja 15–29-aastaseid töötajaid ähvardab suurem pikaajalise töötuse ja tööturult kõrvaletõrjutuse oht; on seetõttu seisukohal, et nendel töötajatel on pakutavate individuaalsete teenuste puhul neile eriomased vajadused;
16. tuletab meelde, et kooskõlas fondi määruse artikliga 7 tuleks kooskõlastatud individuaalse teenustepaketi koostamisel lähtuda tööturu tulevastest väljavaadetest ja vajalikest oskustest ning see peaks kokku sobima üleminekuga ressursitõhusale ja säästvale majandusele;
17. rõhutab, et fondi toetusest võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite võetavaid ümberkorraldamise meetmeid;
18. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
19. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Saksamaa taotlus EGF/2014/014 DE/Aleo Solar)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2015/473).

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0043

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2013/007 BE/Hainaut steel (Duferco-NLMK) – Belgia

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Belgia taotlus EGF/2013/007 BE/Hainaut steel (Duferco-NLMK) (COM(2014)0725 – C8-0013/2015 – 2015/2019(BUD))

(2016/C 316/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0725 – C8-0013/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽¹⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ (edaspidi „2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“), eriti selle punkti 13,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0031/2015),
- A. arvestades, et liit on loonud maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel kannatavate töötajate täiendavaks toetamiseks ja tööturule tagasipöördumise hõlbustamiseks õigusnormid ja eelarvevahendid;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu rahaline abi peaks olema dünaamiline ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldusele, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) kasutuselevõtmise üle otsustamisel tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- C. arvestades, et määruse (EL) nr 1309/2013 ⁽⁴⁾ vastuvõtmine väljendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud kokkulepet võtta uuesti kasutusele fondi kriisi korral kasutamise kriteerium, suurendada liidu rahalist toetust kuni 60 %-ni kavandatud meetmete hinnangulisest maksumusest, suurendada fondi kasutuselevõtmise taotluste läbivaatamise tõhusust komisjonis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt, lühendades selleks hindamis- ja heakskiitmisprotsessi, laiendada toetuskõlblike tegevuste ja toetusesaajate ringi füüsilisest isikust ettevõtjatele ja noortele ning rahastada oma ettevõtte loomise stiimuleid;

⁽¹⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 855).

Teisipäev, 10. märts 2015

- D. arvestades, et Belgia esitas taotluse EGF/2013/007 BE/Hainaut steel fondilt rahalise toetuse saamiseks seoses ettevõtte Duferco sulgemise ja ettevõttes NLMKs töötajate arvu vähendamise tagajärjel toimunud 708 koondamisega ning et mõlemad ettevõtted kuuluvad NACE Rev. 2 osa 24 (metallitootmine) alla ja asuvad La Louvière'is Hainaut' piirkonnas; arvestades, et koondamised leidsid aset vaatlusperioodil 22. jaanuar 2013 – 22. oktoober 2013 ning on seotud liidu turuosa vähenemisega terasetootmise sektoris;
- E. arvestades, et fondist taotletav rahaline toetus on 981 956 eurot (50 % koguelarvest);
- F. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele;
- märgib, et fondi määruse artikli 2 punktis b sätestatud tingimused on täidetud ja nõustub seetõttu komisjoniga, et Belgial on õigus saada kõnealuse määruse alusel rahalist toetust;
 - märgib, et Belgia ametiasutused esitasid fondi määruse kohase taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 27. septembril 2013, mis ei piira sellega tegelemiseks ette nähtud aega, ning et komisjon tegi asjaomase hinnangu teatavaks 9. detsembril 2014;
 - väljendab muret seoses kogu menetlusele alates esimestest koondamistest kuni taotlusele hinnangu andmiseni kulunud ajaga; tuletab meelde, et fondi eesmärk on pakkuda koondatud töötajatele abi võimalikult kiiresti; rõhutab, et taotlus fondi toetuse saamiseks esitati 27. septembril 2013, seega oli ajavahemik kuni selle hääletamisele panemiseni elarvekomisjonis peaaegu poolteist aastat;
 - väljendab heameelt tösiasi üle, et soovides abiga mitte viivitada, otsustasid Belgia ametiasutused alustada individuaalsete teenuste osutamise koondatud töötajatele 1. juunil 2013 – aegsasti enne rahalise toetuse andmise otsust ja isegi taotluse esitamist selleks, et fondist kavandatud kooskõlastatud paketi jaoks toetust saada;
 - on seisukohal, et Dufercos ja NLMKs aset leidnud koondamised on seotud üleilmastumisest johtuvate maailmakaubanduse suurte struktuurimuutustega terasetootmise sektorit raputanud majandusliku ebastabiilsuse ja eriti ELi turuosa kiire kahanemise taustal; lisaks kahjustasid majanduskriisi ja tootmiskulude suhtelise kasvamise tagajärjel maailmakaubanduse struktuuri ka muud tegurid, nagu vähenev nõudlus terase järele autotööstuses ja ehituses;
 - märgib, et Belgia ametiasutuste osutatud andmete⁽¹⁾ kohaselt vähenes tooterase tootmine ELi 27 liikmesriigis ajavahemikul 2006–2011 206,9 miljonilt tonnilt 177,7 miljonile tonnile (- 14,1 %; aastane kasv - 3,0 %⁽²⁾), samal ajal kui kogu maailmas kasvas tootmiskaas 1 249,0 miljonilt tonnilt 1 518,3 miljonile tonnile (+ 21,6 %; aastane kasv + 4,0 %); mõistab, et see on tooterase tootmises kaasa toonud ELi 27 liikmesriigi turuosa mahulise vähenemise 16,6 %-lt 2006. aastal 11,7 %-le 2011. aastal (- 29,4 %; aastane kasv - 6,7 %), ning tõdeb võrdlusena, et samal ajavahemikul suurenes Hiina turuosa 33,7 %-lt 45,0 %-le;
 - märgib, et see on terasesektoris viies fondi kasutuselevõtmise taotlus, millest kolm olid ajendatud üleilmastumisest ja üks ülemaailmsest finants- ja majanduskriisist; rõhutab tõhusa ja kooskõlastatud lähenemisviisi vajalikkust liidu tasandil, et võidelda tööpuudusega terasetööstuses;
 - märgib, et Duferco ja NLMK koondamistel on eeldatavasti negatiivne mõju varasematel aegadel söekaevanduste ja terasetootmise piirkonnana tuntud Hainaut'le, kus tööhõive on tugevas sõltuvuses traditsioonilisest rasketööstusest ja avalikust sektorist ning kus 2012. aastal oli töötuse määr 17,7 % (võrreldes 15,8 %-lise keskmisega Valloonia ja 11,2 %-ga üleriigiliselt)⁽³⁾ ja ulatus 39 %-ni 18–25-aastaste hulgas; rõhutab, et töötajate madal kvalifikatsioon (51 % keskkhariduseta, Valloonia 47 %) on veel üks takistus töö leidmisel;

⁽¹⁾ Allikas: Maailma Teraseassotsiatsiooni statistika aastaraamat 2012 (*Steel statistical Yearbook 2012*)

⁽²⁾ Üldine aastane kasvumäär.

⁽³⁾ Allikas: Steunpunt WSE.

Teisipäev, 10. märts 2015

9. märgib, et pidades silmas piirkonna majanduslikku olukorda ja koondamiste arvu seelses metallurgiatööstuses tuleb Duferco ja NLMK töötajatel ümber õppida, et leida tööd samas piirkonnas muudel elualadel ja muudes sektorites;
10. märgib, et kaasrahastatav individuaalsete teenuste kooskõlastatud pakett sisaldab 701 koondatud töötaja tagasi tööle aitamiseks järgmisi meetmeid (grupeeritud kategooriate järgi): 1) isikustatud abi tööotsinguil, konkreetsete juhtumitega tegelemine ja üldine teabeteenus, 2) koolitus ja ümberõpe ning 3) ettevõtluse edendamine;
11. peab tervitatavaks asjaolu, et meetmete üldises kooskõlastamises ja rakendamises osalesid mitmed tööturu osapooled ja organisatsioonid: ametiühingud (FGTB, CSC), FOREM (Valloonia piirkonna riiklik tööhõive- ja koolitusteenistus), Valloonia piirkonnas aktiivselt tegutsevad valdkondlikud kutse- ja tehnoloogiakoolituse keskused, Euroopa Sotsiaalfondi toetustega tegelev Belgia prantsuskeelse kogukonna amet ja Valloonia valitsus; tunnustab ka ametiühingute vahetut osalemist kõnealuste ettevõtete tarbeks moodustatud kahe vastava ümberpaigutamistalituse tegevuses;
12. kiidab heaks koondatud töötajate tööalase konkurentsivõime suurendamiseks kavandatud aktiivsed tööturumeetmed; tuletab meelde, et fondi toetatavad individuaalsed teenused ei hõlma hüvitisi;
13. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes nende vajadustele kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluv koolitus kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate vajadustele, vaid ka tegelikule ärikeskkonnale ja piirkonna potentsiaali arvestades;
14. märgib, et kavandatud meetmed on suunatud ka asjaomaste ettevõtete juhtkondade liikmetele;
15. väljendab heameelt asjaolu üle, et fondi meetmete elluviimise ja meetmetele juurdepääsu eri etappides on kohaldatud meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse ning mittediskrimineerimise põhimõtteid, mida tehakse ka edaspidi;
16. rõhutab, et fondist saadava abiga võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad leida püsivat pikaajalist tööd; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite võetavaid ümberkorraldamise meetmeid;
17. märgib, et käesolev taotlus fondist toetuse saamiseks ei hõlma meetmeid, mis on Belgias kollektiivse koondamise menetlusest tulenevalt kohustuslikud ning kuuluvad ümberpaigutamistalituste tavapärase tegevuse alla (nt töökohavahetuse toetus, koolitus, abi tööotsinguil, karjäärinõustamine jne); märgib, et enam kui pool prognoositavatest kuludest on kavas kulutada ümberpaigutamisteenustele, täpsemalt toetus-, juhendamise- ja integratsioonimeetmetele;
18. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
19. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 10. märts 2015

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta koosõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Belgia taotlus EGF/2013/007BE/Hainaut steel (Duferco-NLMK))

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2015/468).

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0044

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2014/012 BE/ArcelorMittal – Belgia

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Belgia taotlus EGF/2014/012 BE/ArcelorMittal) (COM(2014)0734 – C8-0014/2015 – 2015/2020(BUD))

(2016/C 316/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0734 – C8-0014/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 ⁽¹⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ (IIA 2. detsembrist 2013), eriti selle punkti 13,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0035/2015),
- A. arvestades, et liit on loonud õigusnormid ja eelarvehendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel, ja aidata neil tööturule tagasi pöörduda;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema paindlik ning tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning võttes Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- C. arvestades, et fondi määruse vastuvõtmine väljendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud kokkulepet võtta uuesti kasutusele fondi kriisi korral kasutamise kriteerium, suurendada liidu rahalist toetust kuni 60 %-ni kavandatud meetmete hinnangulisest maksumusest, suurendada fondi kasutuselevõtmise taotluste läbivaatamise tõhusust komisjonis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt, lühendades selleks hindamis- ja heakskiitmisprotsessi, laiendada toetuskõlblike meetmete ja toetusesaajate ringi füüsilisest isikust ettevõtjatele ja noortele ning rahastada oma ettevõtte loomise stiimuleid;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Teisipäev, 10. märts 2015

- D. arvestades, et Belgia esitas taotluse EGF/2014/012 BE/ArcelorMittal fondist toetuse saamiseks seoses 1 285 töötaja koondamisega ArcelorMittal Liège S.A-s, ettevõttes, mis tegutseb NACE 2 osas 24 (metallitootmine), kusjuures vaatlusperioodil 1. jaanuarist 2014 kuni 1. maini 2014 ja selle järel osaleb meetmetes eeldatavalt 910 inimest, ning et taotlus on seotud tõsise majandusvõõrutuse, eeskätt liidu turuosa järsku vähenemisega;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud toetuskõlblikkuse kriteeriumidele;
- märgib, et fondi määruse artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud tingimused on täidetud, ja nõustub seega komisjoniga, et Belgial on õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust;
 - märgib, et Belgia ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 22. juulil 2014 ehk 12 nädala jooksul pärast sekkumiskriteeriumide täitumist, ning esitasid seejärel lisateavet kuni 16. septembrini 2014 ja komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 9. detsembril 2014;
 - väljendab heameelt asjaolu üle, et töötajate kiireks abistamiseks otsustasid Belgia ametiasutused alustada individuaalsete teenuste pakkumist koondatud töötajatele 1. jaanuaril 2014, st aegsasti enne otsuse saamist selle kohta, kas kavandatava kooskõlastatud paketi jaoks eraldatakse fondi vahendeid või mitte, ning isegi enne sellekohase taotluse esitamist;
 - on seisukohal, et koondamised ettevõttes ArcelorMittal Liège S.A. on seotud globaliseerumisest tingituna maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutustega, kuna aastatel 2007–2013 vähenes EL 27 tooterase toodang 210,1 miljonilt tonnilt 166,2 miljonile tonnile⁽¹⁾ (vähenemine 20,9 % ehk 3,8 % aastas⁽²⁾), samas kui terasetootmine kogu maailmas kasvas 1 348,1 miljonilt tonnilt 1 649,3 miljonile tonnile (kasv 22,3 % ehk 3,4 % aastas); märgib, et ELi osakaalu vähenemine maailma terasetoodangus (2007. aastal 16 % ja 2013. aastal 10 %) on USA ja Venemaaga võrreldes olnud järsem ning samal ajal on väga kiiresti kasvanud Aasia riikide osakaal (56 %-lt 67 %-le), mille tulemusena on Liège'i metallitööstussektor viimastel aastatel kahanenud: 2007. aastal oli seal 40 ettevõtet kokku 6 193 töökohta, millest 2012. aastaks oli säilinud 35 ettevõtet ja 4 187 töökohta, ehk siis töötajate arv kõnealuses sektoris kõnealuses sektoris oli vähenenud 32 %;
 - juhhib tähelepanu asjaolule, et nende maailmakaubanduses toimunud muutuste mõju on süvendanud muud tegurid, näiteks terasenõudluse kahanemine ELi ehitussektoris ja autotööstuses, mis on omakorda tingitud majanduskriisist ja tootmiskulude (tooraine, energia, keskkonnakaitsepiirangud jne) suhtelisest kasvust. Nimetatud tegurid on kahjustanud ELi terasetööstuse konkurentsivõimet ning viimastel aastatel viinud selles sektoris paljude töökohtade kadumisele, kuna mitmed Euroopa terasetootjad on tehaseid sulgenud ja tootmise ümber korraldanud;
 - rõhutab tõhusa ja kooskõlastatud liidu tasandi käsituse vajalikkust, et peatada liidu terasetööstuse konkurentsivõime kahanemine; rõhutab sobivate sihipäraste investeeringute vajalikkust, mis peavad tagama innovatsiooni liidu terasetööstuse üleilmse konkurentsivõime peamise mootorina ning Euroopas olevate töökohtade säilimise garantiina;
 - võtab teadmiseks komisjoni 11. juuni 2013. aasta teatise „Euroopa konkurentsivõimelise ja jätkusuutliku terasetööstuse tegevuskava” täitmise vahearuande, mille kohaselt on pooled teatistes ette nähtud meetmed ellu viidud; rõhutab vajadust tagada asjaomaste meetmete nõuetekohane elluviimine, et saada reaalseid tulemusi, mis viivad liidu terasetööstuse taaskäivitamisele;
 - märgib, et tegemist on terasetööstuselt fondile laekunud neljanda taotlusega, kusjuures kolm eelmist olid seotud maailmakaubanduses üleilmastumise tõttu toimunud suurte struktuurimuutustega⁽³⁾ ning üks varasem taotlus ülemaailmse finants- ja majanduskriisiga⁽⁴⁾; nõuab, et komisjon hoiaks selles sektoris ära edasised koondamised ning töötaks selleks välja ja rakendaks ennetus- ja simulatsioonimeetmeid;

⁽¹⁾ Allikas: World Steel Association, *Steel Statistical Yearbook 2014*.

⁽²⁾ Aastane vähenemine liitprotsendina.

⁽³⁾ Taotlused EGF/2009/022 BG/Kremikovtzi (komisjoni poolt tagasi lükatud), EGF/2012/010 RO/Mechel (COM(2014)0255, 7.5.2014), EGF/2013/007 BE/Hainaut steel (Dufenco-NLMK) (COM(2014)0725, 9.12.2014), EGF/2013/002 BE/Carsid (COM(2014)0553, 5.9.2014).

⁽⁴⁾ EGF/2010/007 AT/Steiermark- Niederösterreich. 27. septembri 2011. aasta otsus 2011/652/EL (ELT L 263, 7.10.2011, lk 9).

Teisipäev, 10. märts 2015

9. märgib, et koondamistel ettevõttes ArcelorMittal Liège S.A. arvatakse olevat väga suur negatiivne mõju metallitööstusest tugevasti sõltuvalle Liège'i piirkonnale ning et ArcelorMittali kärbeta mõju on seda suurem, et ettevõtte annab 78,9 % kohaliku metallitööstuse ja 14,3 % kogu kohaliku töötleva tööstuse tööhõivest;
10. märgib, et kaasrahastatavate individuaalsete teenuste kooskõlastatud pakett hõlmab kolme peamist valdkonda: ümberpaigutamine, koolitus ja ümberõpe ning ettevõtluse edendamine; toonitab, kui tähtis on tagada ümberõppeteenuste vastavus asjaomase piirkonna tööturu tegelikele vajadustele;
11. soovib tulevikus kasutada fondi määruse sätteid, et toetada selle piirkonna mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori;
12. peab kiiduväärseks asjaolu, et individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi koostamisel on konsulteeritud sihtrühmaks olevate toetusesaajate ja sotsiaalpartneritega;
13. märgib, et enam kui pool prognoositavatest kuludest on kavas kulutada ümberpaigutamisteenustele, täpsemalt toetus-, juhendamise- ja integratsioonimeetmetele; märgib, et neid teenuseid osutab Valloonia piirkonna riiklik tööhõive- ja koolitusasutus FOREM, kes toimib käesoleva taotluse rakendamisel vahendusasutusena;
14. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevust; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluv koolitus kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate vajadustele, vaid ka tegelikule ettevõtluskeskkonnale;
15. tuletab meelde, et vastavalt fondi määruse artiklile 7 tuleks individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi koostamisel prognoosida tööturu edasisi perspektiive ja tööturul vajataavaid oskusi ning pakett peaks haakuma üleminekuga ressursitõhusale ja säästvale majandusele;
16. rõhutab, et fondi toetusest võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;
17. märgib, et kõnealune fondi taotlus ei hõlma meetmeid, mis on Belgias kollektiivse koondamise menetlustest tulenevalt kohustuslikud ja kuuluvad ümberpaigutamistalituste tavapärase tegevuse alla (nt töökohavahetuse toetus, koolitus, abi tööotsingul, karjäärinõustamine jne);
18. tunneb heameelt sellest, et juba varem anti Euroopa Sotsiaalfondist rahalist toetust projektile EnTrain – En Transition-Reconversion-Accompagnement, mille eesmärk oli töötada ümberpaigutamistalituste jaoks välja pedagoogilised meetodid, ning et nimetatud projekti tulemustest võib kavandatud meetmete rakendamisel kasu olla;
19. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
20. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 10. märts 2015

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

**Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Belgia taotlus EGF/2014/012 BE/
ArcelorMittal)**

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2015/472).

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0045

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine – taotlus EGF/2014/011 BE/Caterpillar – Belgia

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Belgia taotlus EGF/2014/011 BE/Caterpillar) (COM(2014)0735 – C8-0015/2015 – 2015/2021(BUD))

(2016/C 316/29)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0735 – C8-0015/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 ⁽¹⁾ („fondi määrus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ („2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“), eriti selle punkti 13,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0033/2015),
- A. arvestades, et liit on loonud maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel kannatavate töötajate täiendavaks toetamiseks ja tööturule tagasipöördumise hõlbustamiseks õigusnormid ja eelarvevahendid;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema paindlik ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning võttes Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi („fond“) kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- C. arvestades, et fondi määruse vastuvõtmine väljendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud kokkulepet võtta uuesti kasutusele fondi kriisi korral kasutamise kriteerium, suurendada liidu rahalist toetust kuni 60 %ni kavandatud meetmete hinnangulisest kogumaksumusest, suurendada fondi kasutuselevõtmise taotluste läbivaatamise tõhusust komisjonis ja Euroopa Parlamendi ning nõukogu poolt, lühendades selleks hindamis- ja heakskiitmisprotsessi, laiendada toetuskõlblike tegevuste ja toetusesaajate ringi füüsilisest isikust ettevõtjatele ja noortele ning rahastada oma ettevõtte loomise stiimuleid;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Teisipäev, 10. märts 2015

- D. arvestades, et Belgia esitas taotluse EGF/2014/011 BE/Caterpillar, et saada fondist rahalist toetust seoses 1 030 töötaja (kellest 630 osaleb eeldatavalt meetmetes) koondamisega ettevõttest Caterpillar Belgium S.A., mis tegutseb NACE 2 osasse 28 (mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine) liigitatud majandussektoris, 1. jaanuarist 2014 kuni 30. aprillini 2014 kestnud vaatlusperioodil ja pärast seda, mis on seotud vähenenud nõudlusega Euroopas;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele;
1. märgib, et fondi määruse artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud tingimused on täidetud, ja nõustub seetõttu komisjoniga, et Belgial on õigus saada kõnealuse määruse alusel rahalist toetust;
 2. märgib, et Belgia ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 22. juulil 2014, lisasid sellele täiendavat teavet kuni 16. septembrini 2014 ja komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 9. detsembril 2014;
 3. märgib, et kogueelarve on 2 038 090 eurot, millest fondi rakendamise eelarve on 73 378 eurot ning fondi toetus on 1 222 854 eurot, mis moodustab kavandatud meetmete kogukuludest 60 %;
 4. väljendab heameelt asjaolu üle, et selleks, et töötajad saaksid kiiret abi, otsustasid Belgia ametiasutused alustada individuaalsete teenuste rakendamist koondatud töötajatele 1. aprillil 2014, varakult enne otsust ja isegi enne taotlust esildatud kooskõlastatud paketi jaoks fondist toetuse saamise kohta; märgib, et juba osutatud individuaalsed teenused on fondi vahenditest rahastamiseks kõlblikud;
 5. on seisukohal, et koondamised ettevõttest Caterpillar Belgia S.A. on seotud maailmakaubanduses globaliseerumise tõttu toimunud suurte struktuurimuutustega, kus seadmete tootmine Aasias ja nende importimine Euroopasse on muutunud ettevõtte jaoks odavamaks, kui tootmine Euroopas kahaneva turu jaoks; märgib, et Gosseliesi tehas on kannatanud negatiivse mõju all nii eelneval kui ka järgneval turul, kuna Euroopa terase- ja metallisektorit tabas konkurents tärkava turumajandusega riikidest ning 2009. aasta kriisi nõrgestas Euroopa ehitus- ja kaevandussektorit, mis on Caterpillari olulisimad kliendid;
 6. märgib, et nõudlus ehitusmasinate järele on vähenenud, kuna maailmamajanduse kehvide tulemuste tõttu on kahanenud era- ja avaliku sektori investeeringud infrastruktuuri;
 7. märgib, et see on kaheteistkümnes taotlus, mis on fondile esitatud mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmise sektorist, kusjuures eelmised taotlused jaotusid võrdselt kaubanduse ja majanduskriisi kriteeriumide vahel;
 8. väljendab kahetsust, et paljud Charleroi piirkonna töötud on madala kvalifikatsiooniga (59 %-l puudub keskharidus) ja 43 % on olnud tööta kauem kui kaks aastat; väljendab kahetsust, et tööhõive tase Charleroi's on 52,26 %, mis on Vallooni piirkonnas üks madalamaid; väljendab seetõttu heameelt, et ametiasutused otsustasid koondatud töötajate toetuseks taotleda fondi rahastust;
 9. märgib, et koondamised Caterpillarist avaldavad eeldatavalt suurt negatiivset mõju Charleroi piirkonnas, kus on oodata väga keerulist tööturu olukorda, mida põhjustab liigne sõltuvus traditsioonilisest tööhõivest tööstussektoris ja uute tööstusharude vähesus; juhib tähelepanu asjaolule, et koondatud töötajate madala kvalifikatsioonitaseme tõttu on neil raskes majanduslikus olukorras keeruline uut tööd leida; soovib komisjonil viia läbi uuring, et selgitada välja selle valdkonna ettevõtjate edulood ja abistada koondatud töötajaid projektiideedega, mis põhinevad parimatel juhtudel;
 10. märgib, et 18 % sihtrühma kuuluvaid koondatud töötajaid, kes eeldatavasti osalevad meetmetes, ohustab tööturult väljatõrjumine, kuna nad kuuluvad 55–64 aastaste vanuserühma;
 11. märgib, et kaasrahastatav individuaalsete teenuste kooskõlastatud pakett hõlmab kolme põhilist ala: ümberpaigutamine, koolitus ja ümberõpe ning ettevõtluse edendamine;

Teisipäev, 10. märts 2015

12. märgib, et enam kui pool prognoositavatest kuludest on kavas kulutada ümberpaigutamisteenustele, täpsemalt toetus-, juhendamise- ja integratsioonimeetmetele; märgib, et nimetatud teenuseid osutab Vallooni piirkonna riiklik tööhõive- ja koolitusteenistus FOREM, mis tegutseb taotluse rakendamisel vahendusasutusena;
13. väljendab heameelt asjaolu üle, et individuaalsete teenuste kooskõlastatud pakett on koostatud sihtrühma kuuluvate toetusesaajate ja sotsiaalpartneritega konsulteerides, võttes arvesse valdkonna potentsiaali ja ärikeskkonda;
14. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri kestel omandatud oskusi ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluv koolitus kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate vajadustele, vaid ka tegelikule ärikeskkonnale;
15. soovib tulevikus kasutada fondi määruse sätteid, et toetada selle piirkonna mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori;
16. tuletab meelde, et kooskõlas fondi määruse artikliga 7 tuleks individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi koostamisel prognoosida tööturu edasisi perspektiive ja tööturul vajatavaid oskusi ning pakett peaks kokku sobima üleminekuga ressursitõhusale ja säästvale majandusele;
17. rõhutab, et fondist saadava abiga võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite võetavaid ümberkorraldamise meetmeid;
18. peab tervitatavaks asjaolu, et juba varem anti Euroopa Sotsiaalfondist rahalist toetust projektile EnTrain – En Transition-Reconversion-Accompagnement, mille eesmärk oli üldiselt arendada ümberpaigutamistalituste pedagoogilisi meetodeid, ning et selle projekti tulemustest võib kavandatud meetmete rakendamisel kasu olla;
19. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
20. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Belgia taotlus EGF/2014/011 BE/ Caterpillar)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2015/471).

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0046

Ühenduses liikuvate maanteesõidukite maksimaalmõõtmed ja täismass *II**

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteesõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass (11296/3/2014 – C8-0294/2014 – 2013/0105(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2016/C 316/30)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (11296/3/2014 – C8-0294/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2013)0195) kohta,
 - võttes arvesse komisjoni poolt Euroopa Parlamendi täiskogu istungil võetud kohustust võtta üle Euroopa Parlamendi teisel lugemisel vastu võetud seisukoht ja nõukogu esindaja poolt 18. detsembri 2014. aasta kirjas võetud kohustust kiita nimetatud seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 8 punktile a,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 69,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni soovitus teisele lugemisele (A8-0032/2015),
1. võtab vastu allpool toodud teise lugemise seisukoha;
 2. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avalduse;
 3. teeb ettepaneku nimetada õigusakt Leichtfried-Lupi tarbesõidukite kaalude ja mõõtude direktiiviks ⁽³⁾;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC2-COD(2013)0105

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel 10. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/..., millega muudetakse nõukogu direktiivi 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteesõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv (EL) 2015/719) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 327, 12.11.2013, lk 133.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 15.4.2014, P7_TA(2014)0353.

⁽³⁾ Jörg Leichtfried ja Maurizio Lupi juhatasid õigusakti üle peetud läbirääkimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu nimel.

Teisipäev, 10. märts 2015

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Komisjoni avaldus tüübikinnituse raamistiku läbivaatamise kohta

Erand aerodünaamiliste kabiinide ja raskeveokite tagaosale paigaldatavate aerodünaamiliste seadmete maksimaalse pikkuse kohta, mis on ette nähtud uue direktiiviga raskeveokite maksimaalse massi ja mõõtmete kohta (direktiivi 96/53/EÜ muutmise) nõuab muudatusi tüübikinnituse õigusraamistikku (määrused (EÜ) nr 661/2009 ja (EL) nr 1230/2012).

Komisjon vaatab parajasti läbi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 661/2009, et parandada sõidukite üldist ohutust. Nagu on nõutud määruse (EÜ) nr 661/2009 artiklis 17, esitab komisjon 2015. aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis sisaldab vajaduse korral selle määruse või teiste asjaomaste liidu õigusaktide muutmise ettepanekuid, mis on seotud täiendavate uute ohutusabinõude kasutuselevõtmisega, eriti veokite puhul. Komisjon kavatses teha ettepaneku vajalike muudatuste kohta hiljemalt 2016. aastaks, pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja vajaduse korral mõjuhinnangut.

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0047

Euroopa pikaajalised investeerimisfondid *I****Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa pikaajaliste investeerimisfondide kohta (COM(2013)0462 – C7-0209/2013 – 2013/0214(COD))****(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)**

(2016/C 316/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0462),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0209/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. oktoobri 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 30. jaanuari 2014. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 10. detsembri 2014. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59 ja artikli 61 lõiget 2,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni arvamust (A7-0211/2014),
 - võttes arvesse 17. aprillil 2014. aasta istungil vastuvõetud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekuid ⁽³⁾,
 - võttes arvesse esimeeste konverentsi 18. septembri 2014. aasta otsust parlamendi seitsmendal ametiajal lõpuni käsitlemata jäänud küsimuste kohta,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni täiendavat raportit (A8-0021/2015),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 67, 6.3.2014, lk 71.⁽²⁾ ELT C 126, 26.4.2014, lk 8.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0448.

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TC1-COD(2013)0214

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... Euroopa pikaajaliste investeerimisfondide kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/760) lõplikule kujule).

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0048

Kaardipõhiste maksetehingute vahendustasud *I**

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kaardipõhiste maksetehingute vahendustasude kohta (COM(2013)0550 – C7-0241/2013 – 2013/0265(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2016/C 316/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0550),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 114 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0241/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Keskpanka 5. veebruari 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. detsembri 2013. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 21. jaanuari 2015. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59 ja artikli 61 lõiget 2,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A7-0167/2014),
 - võttes arvesse oma 3. aprilli 2014. aasta istungil vastuvõetud muudatusettepanekuid ⁽³⁾,
 - võttes arvesse esimeeste konverentsi 18. septembri 2014. aasta otsust parlamendi seitsmendal ametiajal lõpetamata jäänud küsimuste kohta,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni täiendavat raportit (A8-0022/2015),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2013)0265

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... kaardipõhiste maksetehingute vahendustasude kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/751) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 193, 24.6.2014, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 170, 5.6.2014, lk 78.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0279.

Teisipäev, 10. märts 2015

P8_TA(2015)0049

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus fond/2013/011 BE/Saint-Gobain Sekurit – Belgia

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (Belgia taotlus EGF/2013/011 BE/Saint-Gobain Sekurit) (COM(2015)0009 – C8-0011/2015 – 2015/2017(BUD))

(2016/C 316/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0009 – C8-0011/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽¹⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ (edaspidi „2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“), eriti selle punkti 13,
 - võttes arvesse kolmepoolset menetlust, mis on sätestatud 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0034/2015),
- A. arvestades, et liit on loonud õigusnormid ja eelarvevahendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud oluliste struktuurimuutuste tagajärgede tõttu, mida omakorda süvendab märkimisväärselt majandus-, finants- ja sotsiaalne kriis, ning et aidata neil tööturule tagasi pöörduda;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema piisav ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohatumisel, ning võttes Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- C. arvestades, et tegemist on viimase taotlusega, mida käsitletakse 2006. aasta määruse alusel;
- D. väljendab heameelt 2013. aasta detsembris kasutusele võetud fondi määruse ambitsioonikamate eesmärkide ja kriteeriumide üle, mille eesmärk on integreerida väiksema rahvastikutihedusega piirkondade ja riikide taotlusi ning lihtsustada nende esitamist;
- E. tunneb heameelt asjaolu üle, et tõhusamaks on muudetud fondi kasutuselevõtmise taotluste läbivaatamist komisjonis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt, lühendades hindamis- ja heakskiitmisprotsessi, laiendades toetuskõlblike tegevuste ja toetusesaajate ringi füüsilisest isikust ettevõtjate ja noortega ning rahastades oma ettevõtte loomise stiimuleid;

⁽¹⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Teisipäev, 10. märts 2015

- F. arvestades, et Belgia esitas taotluse EGF/2013/011 BE/Saint-Gobain Sekurit, et saada fondist rahalist toetust seoses Auvelais's asuva ja autotööstuses kasutatava turvaklaasi tootmisega tegelenud Saint-Gobain Sekurit grupi (SGS-grupp) tehase sulgemise tagajärjel toimunud 257 töötaja koondamisega; arvestades, et koondamised toimusid vaatlusperioodil 31. augustist 2013. aastal kuni 31. detsembrini 2013. aastal ja pärast seda ning on seotud autotööstuses kasutatava turvaklaasi tootmise vähenemisega liidus;
- G. arvestades, et fondist taotletava rahalise toetuse summa on 1 339 928 eurot (50 % kogueelarvest);
- H. arvestades, et kuigi taotlus ei vasta fondi määruse artikli 2 punktides a ja b sätestatud kriteeriumidele, kuulub see erakorraliste asjaolude kategooria alla, mis siiski võimaldab fondi kasutuselevõtmist;
1. nõustub komisjoni otsusega, mille kohaselt on Belgia poolt 19. detsembril 2013. aastal fondist rahalise toetuse saamiseks esitatud taotluse puhul õigus saada rahalist toetust artikli 2 punkti c alusel (mille kohaselt peab olema tõendatud erakorraliste asjaolude esinemine), hoolimata sellest, et fondi määruse artikli 2 punktides a ja b sätestatud tingimused ei ole täidetud; toonitab siiski, et artikli 2 punkti c kasutamist tuleks hinnata iga üksikjuhtumi korral eraldi ning see ei tohiks muutuda fondi kasutuselevõtmise tavameetodiks, kui põhitingimused on täitmata;
 2. rõhutab, et fond on erivahend, mis võimaldab liidul reageerida täpsustatud ettenägematutele asjaoludele ja mis peaks säilitama oma peaesmärgi, milleks on pakkuda toetust juhul, kui vaatlusperioodil on koondatud suur arv töötajaid (vähemalt 500) globaliseerumisest ning ülemaailmsest finants- ja majanduskriisist tingitud oluliste struktuurimuutuste tõttu maailmakaubanduses; rõhutab, et fond ei tohi hakata asendama muid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, näiteks Euroopa Sotsiaalfondi, ning seda tuleb kasutada niisuguste fondide täiendusena; rõhutab, et erakorralised asjaolud, mis võimaldavad fondi kasutuselevõtmist, ei tohi kalduda kõrvale eelnimetatud kohaldamisalast;
 3. märgib, et Belgia ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 19. detsembril 2013 vastavalt fondi määrusele, mis ei piira taotluste käsitlemise aega, ning et komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 21. jaanuaril 2014; peab kahetsusväärseks, et piisavalt ei ole esitatud teavet erakorraliste asjaolude kohta, millele tuginedes on taotlus esitatud; toonitab, et fondi määruse artikli 2 punktides a ja b sätestatud tingimustest erandi tegemiseks tuleb niisuguseid erakorralisi asjaolusid nõuetekohaselt hinnata;
 4. väljendab muret menetluse pikkuse pärast alates esimestest koondamistest kuni taotluse hindamiseni; tuletab meelde, et fondi eesmärk on pakkuda koondatud töötajatele abi võimalikult kiiresti;
 5. nõuab tungivalt, liikmesriigid ja kõik asjaomased institutsioonid teeksid vajalikke jõupingutusi menetlus- ja eelarvekorra parandamiseks, et kiirendada fondi kasutuselevõtmist; märgib sellega seoses parandatud menetlust, mille komisjon võttis kasutusele pärast Euroopa Parlamendi nõudmist kiirendada toetuste eraldamist ning mille eesmärk on esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule koos ettepanekuga fondi kasutuselevõtmiseks ka komisjoni hinnang fondi kasutuselevõtmise taotluse vastuvõetavuse kohta, ning võtab teadmiseks suuremat tõhusust, läbipaistvust, vastutust ja nähtavust võimaldava uue fondi määruse (määrus (EL) nr 1309/2013) vastuvõtmise;
 6. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kasutaksid ära heade tavade vahetamise võimalusi ning õpiksid eelkõige nendelt liikmesriikidelt ning piirkondlikelt ja kohalike omavalitsustelt, kes on juba kasutusele võtnud riiklikud teabevõrgustikud fondi kohta, kaasates kohalikul ja piirkondlikul tasandil sotsiaalpartnerid ja sidusrühmad, et võimalike fondi kohaldamisalasse jäävate olukordade tarvis oleks korralik abistamisstruktuur juba paigas;
 7. väljendab heameelt asjaolu üle, et töötajatele kiire abi andmiseks otsustasid Belgia ametiasutused alustada koondatud töötajatele individuaalsete teenuste osutamist juba 31. augustil 2013, seega varakult enne seda, kui tehti otsus esildatud kooskõlastatud paketi jaoks fondist toetust anda ja isegi enne taotluse esitamist;

Teisipäev, 10. märts 2015

8. märgib, et autotööstuses kasutatava turvaklaasi tootmise sektoris on esinenud tõsiseid majanduslikke häireid, mis on tingitud mitmetest teguritest, näiteks autotööstuses kasutatava turvaklaasi tootmise vähenemine liidus, ELi mittekuuluvatest riikidest pärit konkurentide turuosa suurenemine ja niisuguste toodete liitu importimise mahu suurenemine; märgib, et SGS Beneluxi tegevus oli tihedalt seotud autotööstuse tootmistrendidega, mille kohaselt vähenes aastatel 2007–2012 sõiduautode tootmine 21,9 miljonilt ühikult 19,5 miljonile ühikule, samas kui mujal maailmas kasvas see samal perioodil 47,5 miljonilt ühikult 60,6 miljonile ühikule; täheldab lisaks autotööstuses tegutsevate tootjate ja tarnijate seas levinud üldist suundumust viia tootmine liidust välja, st Lääne-Euroopast (eelkõige Prantsusmaalt, Belgiast ja Hispaaniast) Ida-Euroopasse;
9. märgib, et kuigi ei ole esitatud muid konkreetselt autoklaasisektoriga seotud fondi kasutuselevõtmise taotlusi⁽¹⁾, on esitatud mitu taotlust, mis on seotud mootorsõidukite tootjate või autovarustuse tarnijatega⁽²⁾;
10. märgib, et SGSis toimunud koondamised puudutavad peamiselt liinitöölisi (83 % asjaomaste töötajate ametialane staatus on „tööline”); on seisukohal, et asjaomases piirkonnas valitsevat tööturu olukorda arvesse võttes vajavad koondatud töötajad ümberõpet muudel ametialadel ja/või muudes sektorites töökoha leidmiseks;
11. peab kahetsusväärseks, et asjaomase piirkonna ja selle naaberlade (Charleroi, Namur) sotsiaal-majanduslikku olukorda arvesse võttes on SGS Beneluxi poolt koondatud töötajatel nendel aladel piiratud tööhõivevõimalused, sest nad hakkavad tõenäoliselt konkureerima klaasisektoris piiratud arvul töökohtadele paljude teiste töötajatega, kellel on sarnane kvalifikatsioon ja samasugused kogemused; tuletab meelde, et kõnealusele piirkonnale on iseloomulik struktuurse tööpuuduse suhteliselt kõrge tase, millega käib kaasas pikaajalise töötuse suur osakaal ning madal kvalifikatsiooni- ja oskuste tase; rõhutab, et SGS Beneluxi tehase koondamiste kohalik kontekst on seega sotsiaal-majanduslikus mõttes keeruline;
12. märgib, et taotluses loetletud individuaalsed teenused hõlmavad mitut meetet, mille eesmärk on edendada töötajate tööturule tagasipöördumist ja pakkuda neile abi seoses haldusmenetlustega, kusjuures enamiku meetmetega toetatakse eeldatavasti kõiki koondatud töötajaid;
13. märgib, et kaasrahastatav individuaalsete teenuste kooskõlastatud pakett hõlmab järgmisi 257 koondatud töötaja uuesti tööturule integreerimise meetmeid (kategooriate kaupa): 1) üksikisikutele töö otsimisel pakutav abi, juhtumikorraldus ning üldine teavitamine, 2) koolitus ja ümberõpe ning 3) ettevõtluse edendamine;
14. tunneb heameelt asjaolu üle, et meetmete üldisesse koordineerimisse ja rakendamisse olid kaasatud mitmesugused sotsiaalpartnerid ja organisatsioonid, sealhulgas ametiühingud (FGTB, CSC), FOREM (Vallooni piirkonna tööhõive- ja koolitusteenistus), Vallooni piirkonna sektoripõhised kutseõppe ja tehnoloogilise koolituse keskused, Belgia prantsuskeelse kogukonna Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) asutus ja Vallooni piirkonna valitsus; peab lisaks kiiduväärseks, et ametiühingud on otseselt kaasatud nende kahe ümberpaigutamistalituse juhtimisse, mis spetsiaalselt loodi kummagi äriühingu jaoks eraldi;
15. jääb kindlaks vajadusele rõhustada ja ergutada autonoomset abi, mida iseloomustaks lihtne juurdepääs piirkondlikul tasandil, et rakendada alt ülespoole lähenemisviisi, toetades piirkondlikul tasandil kohapealsete lahenduste otsimist võimalikes fondi kohaldamisalasse jäävates olukordades;

⁽¹⁾ Vt fondi andmebaasi, mis on kättesaadav järgmisel veebisaidil: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=582&langId=et>.

⁽²⁾ Vt komisjoni ettepanekute eelnõusid järgmiste juhtumite puhul: EGF/2007/001 FR/Peugeot' tarnijad (otsus COM(2007)0415, 12.7.2007), EGF/2007/010 PT/Lisboa-Alentejo (otsus COM(2008)0094, 20.2.2008), EGF/2008/002 ES/Delphi (otsus COM(2008)0547, 9.9.2008), EGF/2008/004 ES/Castilla y León/Aragón automoción (otsus COM(2009)0150, 20.3.2009), EGF/2009/007 SE/Volvo ja EGF/2009/009 AT/Steiermark (otsus COM(2009)0602, 27.10.2009), EGF/2009/013 DE/Karmann (otsus COM(2010)0007, 22.1.2010), EGF/2009/019 FR/Renault (otsus COM(2011)0420, 11.7.2011), EGF/2010/002 ES/Cataluña automoción (otsus COM(2010)0453, 2.9.2010), EGF/2010/004 PL/Wielkopolskie Automotive (otsus COM(2010)0616, 29.10.2010), EGF/2010/031 BE/General Motors Belgium (otsus COM(2011)0212, 14.4.2011), EGF/2011/003 DE/Arnsberg and Düsseldorf automotive (otsus COM(2011)0447, 20.7.2011), EGF/2011/005 PT/Norte-Centro Automotive (otsus COM(2011)0664, 13.10.2011), EGF/2012/004 ES/Grupo Santana (otsus COM(2014)0116, 5.3.2014), EGF/2012/005 SE/Saab (otsus COM(2012)0622, 19.10.2012), EGF/2013/006 PL/Fiat Auto Poland (otsus COM(2014)0699, 10.11.2014), EGF/2013/012 BE/Ford Genk (otsus COM(2014)0532, 22.8.2014).

Teisipäev, 10. märts 2015

16. võtab teadmiseks meetmed, mis on esildatud koondatud töötajate tööalase konkurentsivõime parandamiseks; tuletab meelde, et rahalised toetused ei ole loetletud fondist toetatavate individuaalsete teenuste hulgas;
17. märgib, et kõnealune fondi taotlus ei hõlma meetmeid, mis on Belgia föderaalsete õigusaktide kohaselt kollektiivse koondamise menetlustest tulenevalt kohustuslikud ja kuuluvad ümberpaigutamistalituste tavapärase tegevuse alla (nt töökohavahetuse toetus, koolitus, abi tööotsingul, karjäärinõustamine jne);
18. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluv koolitus kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate vajadustele, vaid ka tegelikule ärikeskkonnale;
19. tunneb heameelt asjaolu üle, et fondi meetmete elluviimise ja meetmetele juurdepääsu eri etappides on kohaldatud naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning mittediskrimineerimise põhimõtteid, mida kohaldatakse ka edaspidi;
20. tunneb heameelt asjaolu üle, et sotsiaalpartnerid kaasati sotsiaalkava ettevalmistamisse ning meetmete rakendamisse;
21. rõhutab, et fondist saadava abiga võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite restruktureerimise meetmeid;
22. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
23. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktile 13 (Belgia taotlus EGF/2013/011 BE/Saint-Gobain Sekurit)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2015/470).

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0053

Teatavatest kolmandatest riikidest pärit impordi ühised eeskirjad ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus teatavatest kolmandatest riikidest pärit impordi ühiste eeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2014)0323 – C8-0014/2014 – 2014/0168(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

(2016/C 316/34)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0323),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0014/2014),
 - võttes arvesse ELi toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 104 lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 13. novembri 2014. aasta kirja eelarvekomisjonile,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 104 ja 59,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A8-0014/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda komisjoni ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TC1-COD(2014)0168

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... teatavatest kolmandatest riikidest pärit impordi ühiste eeskirjade kohta (uuesti sõnastatud)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/755) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0054

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping Montenegroa *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud) (COM(2014)0374 – C8-0035/2014 – 2014/0190(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2016/C 316/35)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0374),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0035/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0051/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0190

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/752) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0055

ELi tariifikvoodid kvaliteetse veiseliha, sealiha, kodulinnuliha, nisu ja meslini ning kliide, peprede ja muude töötlusjääkide jaoks *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kvaliteetse veiseliha, samuti sealiha, kodulinnuliha, nisu ja meslini ning kliide, peprede ja muude töötlusjääkide suhtes teatavate liidu tariifikvootide avamise ja haldamise kohta (kodifitseeritud) (COM(2014)0594 – C8-0169/2014 – 2014/0276(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2016/C 316/36)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0594),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0169/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0052/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0276

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... kvaliteetse veiseliha, samuti sealiha, kodulinnuliha, nisu ja meslini ning kliide, peprede ja muude töötlusjääkide suhtes teatavate liidu tariifikvootide avamise ja haldamise kohta (kodifitseeritud)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/754) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.
⁽²⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0056

Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimine ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimise kohta (kodifitseeritud) (COM(2014)0586 – C8-0166/2014 – 2014/0272(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2016/C 316/37)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0586),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0166/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0048/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0272

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimise kohta (kodifitseeritud)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/753) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0057

Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimisel tehtavate teatavate soodustuste peatamine *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega peatatakse teatavad soodustused Türgist pärinevate põllumajandustoodete liitu importimisel (kodifitseeritud) (COM(2014)0593 – C8-0170/2014 – 2014/0275(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2016/C 316/38)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0593),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0170/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0050/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0275

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/..., millega peatatakse teatavad soodustused Türgist pärit põllumajandustoodete liitu importimisel (kodifitseeritud)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/756) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0058

Vahemere üldise kalanduskomisjoni asutamine ***

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Vahemere üldise kalanduskomisjoni asutamise muudetud lepingu Euroopa Liidu nimel heakskiitmise kohta (14993/2014 – C8-0027/2015 – 2014/0274(NLE))

(Nõusolek)

(2016/C 316/39)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (14993/2014),
 - võttes arvesse Vahemere üldise kalanduskomisjoni asutamise muudetud lepingu projekti (15458/2014),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0027/2015),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni soovitusi (A8-0038/2015),
1. annab nõusoleku muudetud lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ja Vahemere üldisele kalanduskomisjonile.
-

Kolmapäev, 11. märts 2015

P8_TA(2015)0061

2016. aasta eelarve üldsuunised – III jagu**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2015. aasta resolutsioon 2016. aasta eelarve koostamise üldsuuniste kohta, III jagu – Komisjon (2015/2008(BUD))**

(2016/C 316/40)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 312 ja 314,
 - võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnustatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ⁽³⁾,
 - võttes arvesse oma 17. detsembri 2014. aasta resolutsiooni nõukogu seisukoha kohta, milles käsitletakse Euroopa Liidu 2015. aasta üldeelarve projekti ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu 2015. aasta üldeelarvet ⁽⁵⁾ ning kuut sellega seotud ühisavaldust, milles parlament, nõukogu ja komisjon omavahel kokku leppisid, ning kolme ühepoolset avaldust,
 - võttes arvesse teatist „Investeermiskava Euroopa jaoks”, mille komisjon võttis vastu 26. novembril 2014 (COM(2014) 0903), ja ettepanekut võtta vastu määrus, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, mille komisjon võttis vastu 13. jaanuaril 2015 (COM(2015)0010),
 - võttes arvesse kodukorra II osa 8. peatükki,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0027/2015),
- A. arvestades, et ELi eelarve on peamiselt investeerimiseelarve, mis on tugeva finantsvõimendusega ning soodustab kogu liidus majanduskasvu, konkurentsivõimet ja töökohtade loomist; arvestades, et see lihtsustab muidu keeruliste või võimatute programmide ja projektide elluviimist ning tagab strateegilised investeeringud Euroopa lisaväärtust andvatesse meetmetesse, koondades ressursse ja võimaldades mastaabisäästu; arvestades, et ELi eelarvel on kodanike elule käegakatsutav positiivne mõju; arvestades, et sellel on oluline roll Euroopa piirkondade vaheliste erinevuste vähendamisel ja investeeringute tagamisel valdkondades, kus neid on kõige rohkem vaja;
- B. arvestades, et majandus- ja finantskriisi tagajärjel on investeeringute tase ELis märkimisväärselt langenud ja ELi eri piirkondade vahelised arenguerinevused on suurenenud; arvestades, et liikmesriikide tasandil ikka veel jätkuvate majandus- ja eelarvepiirangute tõttu etendab ELi eelarve kesksel rollil liidu konkurentsivõime edendamisel ning majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse suurendamisel;
- C. arvestades, et ELi eelarve ei saa täita oma eesmärki, kui selle kindlus, õiglus ja usaldusväärsus seatakse kahtluse alla; arvestades, et on ülioluline, et kõik mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) kulukohustused täidetakse täiel määral ning paljud viimastel aastatel kuhjunud probleemid, eelkõige enneolematult suur hulk tasumata arveid 2014. aasta lõpus, lahendatakse viivitamata; arvestades, et selline tasumata arvete kuhjumine tekitab ELi programmide ja fondide rakendamisel viivitusi, mis kahjustab esmajoonel ELi kodanikke; arvestades, et struktuursete maksete viivitused

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.⁽²⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.⁽³⁾ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0100.⁽⁵⁾ ELT L 69, 13.3.2015.

Kolmapäev, 11. märts 2015

tõstatavad ühtlasi küsimuse makseviivituste eest intresside nõudmise kohta, kuna piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused peavad ettemaksete tegemiseks pöörduma ELi rahalise toetuse hilinemise katmiseks finantsturgude poole; rõhutab, et kohustustest lahtiütlemine ei lahenda maksekriisi; tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu artikli 310 kohaselt peavad ELi eelarves näidatud tulud ja kulud olema tasakaalus;

D. arvestades, et 2016. aasta on see aasta, kui mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) alla kuuluvad ELi uued programmid on täitmisel ja täies hoos ning alustatakse mitmeaastase finantsraamistiku vahendamiseiga;

Tagasi graafikus: tööhõive, ettevõtte ja ettevõtlus aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tagamiseks Euroopa Liidus

1. rõhutab ELi eelarve potentsiaali ja lisaväärtust töökohtade loomisel ning ettevõtete ja ettevõtluse arendamisel aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tagamiseks kogu liidus; rõhutab selles kontekstis samuti ELi eelarve panust majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse suurendamisel ja teadus- ja arendustegevuse toetamisel ning energiasüsteemi ümberkujundamise ja võrkude omavahelise ühendamise potentsiaali uute töökohtade loomisel ja majanduskasvu edendamisel; tunnistab, et paljud ELi programmid, sh „Horisont 2020”, COSME, Erasmus+ ja noorte tööhõive algatus, aitavad otseselt kaasa nende eesmärkide saavutamisele; loodab, et komisjon asetab sellised kasvule suunatud programmid ja vahendid 2016. aasta eelarve projekti keskmesse, et tagada neile vajalike vahendite eraldamine;

2. tuletab meelde, et ELis on üle 20 miljoni VKE ja et need moodustavad 99 % kõigist ettevõtetest; on veendunud, et soodne ettevõtluskeskkond ja ettevõtluskultuuri, sealhulgas inimväärtete töökohtade arendamine ELis peaksid andma VKEdele tagasi nende kui liidu peamise töökohtade looja rolli, mida majanduskriis on nõrgendanud; rõhutab selles kontekstis vajadust lihtsustada ELis idufirmade loomist ja tegevust, viies ettevõtjad omavahel kokku ning edendades uusi projekte; on seisukohal, et lisaks õigusaktide lihtsustamisele ja bürokraatia vähendamisele on COSME programmi vahendeid kasutatud täiel määral selleks, et aidata ja toetada VKEsid sel teel edasi liikumisel, soodustades eelkõige nende juurdepääsu turgudele ja laenudele; rõhutab Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi suurt potentsiaali VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtete jaoks;

3. rõhutab, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid moodustavad ELi eelarve investeerimiskulutustest suurima osa ning et neil on ülisuur tähtsus töökohtade loomisel, majanduskasvu edendamisel ning konkurentsivõime ja innovatsiooni suurendamisel; rõhutab asjaolu, et ELi ühtekuuluvuspoliitika on olnud avaliku sektori investeeringute toetamisel elutähtsates majandusvaldkondades ülisuure tähtsusega ja selle abil on saavutatud kohapeal käegakatsutavaid tulemusi, mis võib anda liikmesriikidele ja piirkondadele tõuke praegusest kriisist ülesaamiseks ja strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamiseks; palub komisjonil ja liikmesriikidel teha kõik endast olenev, et tagada vastuvõtmata rakenduskvade kiire vastuvõtmine lähikuudel, et tagada 2016. aastaks nende täitmise täiskiirusel;

4. väljendab muret noorte tööhõive algatuse rahastamise pärast alates 2016. aastast, arvestades programmi kogu rahastamissumma koondamist perioodi algusesse aastatele 2014 ja 2015; rõhutab, et võitlust noorte tööpuuduse vastu tuleb veelgi tugevdada ning et sel eesmärgil tuleks kaaluda kõiki rahastamisvõimalusi; tuletab sellega seoses meelde, et 2016. aasta on esimene aasta, mil finantsraamistiku kulukohustuste koguvaru vahendid, mis on ette nähtud mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) määruse alusel, tehakse majanduskasvu ja tööhõivega, eelkõige noorte tööhõivega seotud poliitikaeesmärkidel kättesaadavaks mitmeaastases finantsraamistikus aastateks 2016–2020 ettenähtud ülemmääradest suuremana; palub komisjonil selgitada välja nimetatud programmi elluviimisel tekkinud viivituste põhjused ning teha liikmesriikidega koostööd, et tagada vahendite täielik ärakasutamine;

5. rõhutab piiriülese liikuvuse tähtsust, sest see võimaldab Euroopal ära kasutada inimeste mitmesuguseid oskusi ning samal ajal laiendada kõigi põlvkondade koolitus- ja töövõimalusi; on seisukohal, et sellised sümboolse tähendusega ja edukad liikuvusprogrammid nagu Erasmus+ toovad kasu nii üksikisikutele kui ka majandusele ja neid tuleks seepärast täielikult ära kasutada; tuletab sellega seoses meelde, et alati tuleb võtta arvesse liikuvuse sotsiaalseid aspekte ja et liikuvus on ainult üks võimalikest vahenditest töötuse vastu võitlemisel ning et see ei tohiks olla viimane abinõu;

Kolmapäev, 11. märts 2015

6. tuletab meelde, et maksupettus ja maksudest kõrvalehoidumine mõjutavad kahjulikult liikmesriikide majandust ning seega ka ELi eelarvet; rõhutab eelkõige, et kõik käibemaksuga seotud pettused, nagu nn karussellpettus, mõjutavad otseselt ELi tulusid; palub komisjonil tugedada ELi programme, millele täiendatakse liikmesriikide meetmeid selles valdkonnas;

7. peab kiiduväärseks keskkonnahoidliku arengu kriteeriumide kasutuselevõtmist ELi eelarves; on seisukohal, et ELi poliitika peaks aitama tulemuslikult kaasa kokkulepitud eesmärkide saavutamisele võitluses kliimamuutustega, taastuvenergia ja energiatõhususe edendamisele ning keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsesele; on seisukohal, et need on peamised keskpika ja pika perspektiiviga ülemaailmsed probleemid, mida ei tohiks ära unustada;

ELi eelarve ja investeerimiskava

8. väljendab heameelt komisjoni esitatud investeerimiskava kui esimese sammu üle, millega on võimalik võtta kasutusele 315 miljardi euro suurune summa taristutesse, haridusse ja teadusuuringutesse ning VKEdesse ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtetesse investeerimiseks, et tasakaalustada majandus- ja finantskriisist tingitud puudujääki avaliku ja erasektori investeeringutes; märgib, et eeldatavalt peaks ELi eelarve olema selle investeerimiskava keskmes, tehes Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) rahastamiseks vajalike kulukohustuste ja maksete assigneeringutena kättesaadavaks 8 miljardi euro suuruse tagatisfondi; on seisukohal, et toetus ELi eelarvest peaks tänu suuremale finantsvõimendusele märkimisväärselt suurendama investeeringute tasuvust; kinnitab oma valmisolekut uurida ülimalt valvsalt, kuidas Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi loomise seotud ELi finantskohustused EIP ees on kantud ELi eelarvesse;

9. rõhutab kavandatava investeerimiskava ja ELi eelarve toetavat ja vastastikku täiendavat iseloomu ning nende ühist eesmärki anda majandusele hoogu ja suurendada oluliselt töökohtade loomist; rõhutab, et ELi eelarve on iseenesest oluline investeerimisvahend, millel on oma kindel roll ja ülesanne ning mis on andnud selge Euroopa lisaväärtusega käegakatsutavaid tulemusi; on veendunud, et tuleb teha kõik jõupingutused, et tekitada sünergiline toime mitte ainult investeerimiskava ja ELi eelarve vahel, vaid ka riikide eelarvetega, et kõrvaldada investeeringute puudujääk, tagada ELis lähenemine ja stabiilsus ning maksimeerida avaliku sektori kulutuste mõju reaalmajandusele; rõhutab lisaks, kui oluline on kõrvaldada praegused investeerimist takistavad asjaolud, eeskätt mis puudutab õigusraamistiku selgust ja prognoositavust;

Sisemine ja väline solidaarsus ning turvaline Euroopa

10. tuletab meelde, et ELi eelarve on sisemise solidaarsuse vahend, sest sellega toetatakse majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, aidatakse võidelda vaesusega, edendatakse sotsiaalset kaasatust ja aidatakse vähendada mitte üksnes liikmesriikide, vaid ka nende piirkondade vahelisi arenguerinevusi; rõhutab, et see on ka välise solidaarsuse vahend, mille abil antakse kiireloomulist abi humanitaar- ja tsiviilkriiside puhul, pakkudes toetust abi vajavatele riikidele – nagu Ukraina – ja aidates muuta ELi suurimaks arenguabi andjaks, eesmärgiga täita liidu vaesuse kaotamise alased kohustused, mida uuendati Euroopa arengukonsensuse raames, ja aidata viia ellu 2015. aasta järgset ülemaailmset arengukava;

11. märgib murega, et kuigi Euroopa on üks turvalisemaid kohti maailmas, seisavad tema ees uut tüüpi sisejulgeolekualased riskid, mis nõuavad tihedama politsei- ja õiguslase koostöö ja kooskõlastamise tagamist, meetmete väljaarendamist parema lõimimise ja suurema sotsiaalse ühtekuuluvuse tagamiseks ning samaaegset stabiilsuse ja rahu edendamist konfliktipiirkondades; rõhutab, et ühised jõupingutused rändevoogude haldamiseks on nii sisemise kui ka välise solidaarsuse keskmes; tuletab meelde oma toetust ELi vahendite suurendamisele ja oma liikmete seas koormuse õiglase jaotamise kultuuri arendamisele varjupaiga- ja rändeküsimuste haldamisel, et tagada ELi põhiväärtustele täielikult vastavad ohutud ja turvalised välispiirid, eriti pidades silmas Vahemere piirkonnas ja ELi kagupiiril rakendatavaid meetmeid; palub komisjonil teha ettepanek asjaomaste programmide ja vahendite sihtotstarbeliseks tugeddamiseks, näidates nii ELi pühendumust nende küsimustega tegelemisele;

Kohustustest kinnipidamine

12. on veendunud, et ELi eelarve ei saa saavutada oma täit potentsiaali, kui otsustavalt ja ühemõtteliselt ei lahendata mitmeid viimasel paaril aastal kuhjunud probleeme, mis kahjuks olid eelmise aasta eelarveläbirääkimistel põhiteemaks – nimelt korduv probleem seoses aasta lõpu seisuga tasumata arvetega, mitmeaastase finantsraamistiku erivahendite eelarvesse lisamise küsimus ning viivitused ühtekuuluvuspoliitika rakenduskavade elluviimisel; leiab, et 2015. aasta peaks olema viimane tähtaeg, mil nendele probleemidele käegakatsutavad ja jätkusuutlikud lahendused leida;

Kolmapäev, 11. märts 2015

13. nõuab, et parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2015. aasta eelarvemenetluse lõpus kokkulepitud ühisavaldusi maksete assigneeringute ja maksegraafiku kohta rakendataks täielikult ning on seisukohal, et selline tegevus näitaks, et kõik kolm institutsiooni püüavad tõsiselt leida tasumata arvete probleemile lahendust; tuletab meelde lubadust korraldada käesoleva aasta jooksul vähemalt kolm institutsioonidevahelist kohtumist maksete teemal, et vaadata üle maksete täitmine ja muutunud prognoosid; loodab, et esimesel sellisel kohtumisel 2015. aasta märtsis antakse esimene ülevaade 2014. aasta lõpuks peamistes poliitikavaldkondades tasumata jäänud arvete taseme kohta; peab kahetsusväärseks, et – nagu prognoositud – oli see summa 2014. aasta lõpus enneolematult suur, ainuüksi 2007.–2013. aasta ühtekuuluvusprogrammide puhul oli see 24,7 miljardit eurot; taunib asjaolu, et see võlg õonestab ELi usaldusväärset ja on vastuolus kõrgeimal poliitilisel tasandil seatud majanduskasvu- ja tööhõivealaste eesmärkidega; rõhutab, et maksed on varem võetud kohustuste otsene ja loogiline tagajärg;

14. peab kindla maksegraafiku kehtestamist ja järgimist ülimalt tähtsaks, et vähendada aasta lõpu seisuga tasumata arvete määr käesoleva mitmeaastase finantsraamistiku jooksul selle struktuursele tasemele, nagu on märkinud nõukogu, Euroopa Parlament ja komisjon 2015. aasta eelarvemenetluse raames kokkulepitud ühisavalduses; tuletab meelde, et selles graafikus lepivad kolm institutsiooni kokku aegsasti enne 2016. aasta eelarve projekti esitamist; on arvamisel, et 2015. aasta märtsis toimuv institutsioonidevaheline kohtumine peaks andma kolmele institutsioonile võimaluse sellises graafikus kokku leppida;

15. kordab oma pikka aega püsinud seisukohta, et erivahendite (pandlikkusinstrumendid, ELi Solidaarsusfond, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond ja hädaabireserv) makseid ei tohi arvestada mitmeaastase finantsraamistiku maksete ülemmäära sisse, nii nagu see on ka kulukohustuste puhul; peab kahetsusväärseks, et möödunud aasta eelarvemenetluses ei saavutatud kokkulepet, kuna nõukogu tõlgendas asjaomast mitmeaastase finantsraamistiku sätet valesti; rõhutab, et nõukogu seisukoht asjaomases küsimuses võib eeldada mitmeaastase finantsraamistiku täiendavat vähendamist võrreldes ajavahemikuga 2007–2013; loodab, et see küsimus lahendatakse, kui komisjon 2015. aastal maksete koguaru tehniliselt kohandab;

16. tuletab meelde, et ELi poliitika ja eesmärkide väljatöötamisel ja rakendamisel, nt konkurentsivõime, majanduskasvu ja tööhõive valdkonnas, on oluline roll ELi asutustel; tuletab komisjonile ja nõukogule meelde, et ELi asutused täidavad ülesandeid, mille on neile andnud seadusandja, ja seega tuleb neisse suhtuda kui ELi haldussüsteemi olulistesse osadesse; rõhutab, et asutustel on vaja piisavalt finants- ja inimressursse, et võimaldada neil teostada täielikult ja tulemuslikult oma seadusjärgseid ülesandeid; rõhutab, et üks ELi asutus on juba teatanud käimasolevate projektide edasilükkamisest ja tühistamisest 2015. aasta eelarves kokku lepitud tõsiste personali- ja eelarvekärbete tõttu; tuletab meelde parlamendi vastuseisu ümberpaigutamiseservile ja nõuab, et 2016. aasta eelarve projekti esitamisel neutraliseeriks komisjon selle mõju;

Edasine tegevus

17. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks 2016. aasta eelarve projekti koostamisel eespool nimetatud prioriteete nõuetekohaselt arvesse, nii et asjaomastele ELi programmidele ja meetmetele eraldataks nende eesmärkide täitmiseks vajalikud vahendid; ootab sellega seoses komisjonilt käesolevas resolutsioonis esitatud muudele nõudmistele ja seisukohtadele positiivset reageeringut, et korduvad probleemid lahendada ja käesoleva aasta eelarvemenetlust hõlbustada; loodab ka, et komisjon esitab oma eelarveprojekti ettepaneku maksete assigneeringute piisava taseme kohta, mis põhineb reaalsetel prognoosidel ja vajadustel, et anda ELile tema ambitsioonidele vastavad vahendid;

18. tuletab meelde, et aluslepingu kohaselt tagavad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon rahaliste vahendite olemasolu liidu seaduslike kohustuste täitmiseks kolmandate isikute suhtes; nõuab kõigi mitmeaastast finantsraamistiku käsitleva määruse raames olemasolevate vahendite kasutamist, et täita liidu seaduslikud kohustused ja mitte seada ohtu sidusrühmadele, nt teadlastele, ülikoolidele jt tehtavaid makseid või jääda nendega hiljaks;

19. palub nõukogul loobuda järgmise aasta eelarve kaalumisel topeltstandardite kasutamisest ja täita ootused, mida ta on väljendanud omaenda avaldustes ja otsustes maksekriisi, mitmeaastase finantsraamistiku, strateegia „Euroopa 2020” või investeeringute taaskäivitamise kohta; leiab, et sellised poliitilised avaldused ja lubadused on tühised, kui nendega ei kaasne piisavad eelarvevahendid, mis võimaldaksid neid täita;

Kolmapäev, 11. märts 2015

20. võtab endale mitmeaastase finantsraamistiku ülemäärade raames ja maksete suurt puudujääki tõsiselt arvesse võttes kohustuse toimida eelarvepädeva institutsioonina pühendunult ja vastutustundlikult, edendades eesmärgipäraselt vahendite suurendamist nendes suure kasutussuutlikkusega eelarvevaldkondades, mis vastavad tema poliitilistele prioriteetidele ja tagavad eesmärkide eduka täitmise; kavatseb sellega seoses oma vastava valdkonna komisjonide toetusel uurida konkreetseid programme ja eelarveridu, mis seda eesmärki paremini täidaksid;

21. rõhutab, et 2016. aasta eelarve on kriitilise tähtsusega mitte üksnes seetõttu, et 2016 on esimene aasta, mil rakendatakse uut mitmeaastase raamistiku sätet kulukohustuste koguaru kohta, vaid ka seetõttu, et sellest peaks saama enne 2016. aasta lõppu alustatava mitmeaastase finantsraamistiku valimistjärgse läbivaatamise ja muutmise võrdlusalus; rõhutab vajadust kehtestada poliitilised prioriteedid ja määrata varakult kindlaks valdkonnad, milles ELi kulutused tõendatult lisaväärtust annavad ja mille jaoks oleks mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) teise poole jaoks vaja lisainvesteeringuid; rõhutab sellega seoses, kui oluline on peamiste ELi programmide rakendamise ja tulemuste tähelepanelik jälgimine juba praeguse eelarvemenetluse jooksul;

22. kinnitab ELi omavahendite süsteemi põhjalikku reformimist toetavat seisukohta, kuna süsteemi praegused puudused põhjustavad eelarvealastes läbirääkimistes tõsiseid ummikseise; omistab seetõttu suurimat poliitilist tähtsust Mario Monti juhitava kõrgetasemelise omavahendite töörühma tööle; väljendab heameelt kõrgetasemelise töörühma esimese hindamisaruande üle, milles soovitatakse uurida ELi eelarve omavahendite küsimust võimalikult paljudest perspektiividest, ning ootab kannatamatult selle töö tulemusi ja lõplikke ettepanekuid, mis peaks esitatama 2016. aastal toimival institutsioonidevahelisel konverentsil, kus osalevad ka riikide parlamendid, ja mida kaalutakse seoses mitmeaastase finantsraamistiku valimistjärgse läbivaatamise ja muutmisega;

o

o o

23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET